

༄༅། རོ་འཁོར་གྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS75609	ImageGroup:	I8LS75715
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། rje btsun yig cha phyogs bskrigs/
Author:	ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ chos kyi rgyal mtshan
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	ser shul/
Publisher:	ser shul mtho rim nang bstan slob gling /
Date:	2017
Volume:	13
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཐོད་བཅ་གསུམ་པ།

འདུལ་གསར་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དེབ།
སྟོན་ཆ།

མཚོ་ལྷིག་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྟོན་ཆ།

མེར་བུལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྒྲིབ་སྤྱིང་།

- 1 རིག་གནས་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
སྤུང་ཉག་པ་དག་གསུམ་ཙམ་འབྲེལ་དང་ཚུན་དག་གི་སྒྲིམ་ཆོག།
- 2 བཟུང་ཆེད་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
ཡོངས་འཛིན་བཟུང་ཐུ་ཆུང་འཁྱིར་གཉིས།
- 3 བཟུང་འབྱུང་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
ཡོངས་འཛིན་བཟུང་ཐུ་ཆེ་བ།
- 4 བཟུང་ཆོད་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
ཉག་པ་རིག་པ་དང་བྱུང་དོན་ས་གསུམ།
- 5 གཞུང་གསལ་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
པར་ལྷན་སྒྲིཊ་དོན་དཔེ་ནས་བདོན་གཉིས་བར།
- 6 གཞུང་ཉིང་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
པར་ལྷན་སྒྲིཊ་དང་པའི་སྒྲིཊ་དོན་སྤྲད་ཆ།
- 7 ཟུང་གསལ་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
དྲང་པེས་མེས་ཙམ་སྤྲད་ཀྱན་གཞི་བྱ་ཆེར་འབྲེལ།
བསམ་གཞུགས་སྒྲིཊ་ན། ཉན་འབྲེལ་སྒྲིཊ་ན།
- 8 ཟུང་ཉིང་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་། ལྷན་ཆ།
དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྒྲིཊ་ན།
པར་ལྷན་སྒྲིཊ་དོན་སྤྲེལ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ།
- 9 ཟུང་ཉིང་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་། ལྷན་ཆ།
པར་ལྷན་སྒྲིཊ་དོན་སྤྲེལ་བཞི་པའི་སྒྲིཊ་ཆ།
- 10 པར་ལྷན་འཛིན་ཐུབ་ཤིང་།
པར་ལྷན་སྒྲིཊ་དོན་སྤྲེལ་བཞི་པའི་སྒྲིཊ་ཆ།
པར་ལྷན་སྒྲིཊ་དོན་སྤྲེལ་ལ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར།

པོད་བརྟ་གསུམ་པ།

༡༡། །འདུལ་གསར་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་དེབ།

སྟོད་ཆ།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བརྟན་སྒྲོབ་མིང་གིས་བཞུགས།

བཟུ་ཐྱིག་གསལ་བྱེད།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཛམ་གླིང་འཛིན་མའི་ཁྱོན་འདིར་མི་རིགས་སོ་སོས། རང་རང་གི་མི་རིགས་དེའི་ཐུན་མིན་བྱང་ཚས་ལྡན་པའི་སྐད་བརྗོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཚས་དང་རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། ལེགས་བྱང་སོགས་གང་ཐད་ནས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསོའི་ཆ་རྒྱུ་ལྟར་བཞུགས་པའི་སྐབས་འདིར། རང་ཅག་གངས་ཅན་པོད་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཚས་ལྡན་ཞིང་། སྦྲིལ་བཞུགས་པའི་ཡང་འགན་བཟོད་པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཟད་ཚས་རྒྱལ་སྤྱི་ནི་ཅན་ཚོའི་ནམ་དཔྱོད་དང་ཐུགས་སྦྱོབས་ཀྱིས་བཀའ་ཡིས་བཅད་ཅིང་། སྐད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་བྱང་རྒྱ་བསད། སྒྲིམ་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུ་ཉེ་ནང་འདེན་བྱས་པའི་མཉམ་མེད་ཤུགས་མེད་གཏི་ཟེབ་རྒྱས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚས་རྒྱལ་མདོ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བཅུ་པ་རིག་པའི་གནས་གཞན་དྲིང་མི་འཛིན་པ་འདི་ལ། ཚས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་བུ་དམ་པ་བྱོན་ཟིན་པ་ནམས་དང་། འཚོ་གཞེས་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོལ་གཉེར་དང་དེ་ཡང་འཆད་ཉན་ཅིན་རྒྱ་མ་སོང་བར་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཉམས་བཞེས་ཐོག །བཤད་སྤྱོད་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུན་འཛིན་དར་སྤེལ་སྤྱོད་མཐོ་བ་ཞིག་གནང་སྟེ་རྒྱས་ད་ལྟ་ཡང་ལུས་ཀྱི་གཞན་ན་མེད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ན་ཐོམས་རིན་ཡོད་པ་དང་། ནམ་དཔྱོད་ཀྱི་གཏེར་རྒྱ་ལྡན་པའི་གཞུང་ལུགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་རང་ཅག་གི་སྐད་ཡིག་འདིའི་སྟེང་རྒྱ་ཡོད་ལ། མེས་པོ་གོང་མ་ཚོས་ཤུལ་རྒྱ་བཞག་པའི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩར་བཟུང་བའི་རིན་ཐང་བལ་བའི་བཀའ་བསྟན་གཞུང་

ལུགས་དང་བཅུ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་འདི་དག་ཙུང་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྒྱན་འཛིན་
 དར་སྤེལ་དང་། མི་རབས་རྗེས་མ་ལ་ཅིས་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་ཆེན་འགན་ཁུར་མྱོ་
 མོ་ཞིག་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཟང་པོ་སྤྲོས་མེད་རེད། དེ་ལ་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
 དང་བཅས་པ་ལ་མཛད་རྗེས་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་མེར་ལྷུང་དགོན་གྱི་བྱི་མོག་མོ་བརྟུན་
 པ་ལྷུབ་བསྟན་སྟན་གསལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་རིམ་པ་གོང་མའི་ཆོག་མཆན་
 འོག བྱི་མོ་ ༢༠༠༠ མོར་མེར་ལྷུང་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སྤྲོད་སྤྱིང་འདི་གསར་འཛུགས་
 དབྱ་འབྱེད་གནང་ཞིང་སྤྱིར་དངོས་ཀྱན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
 མཛད། དེ་བཞིན་ལས་སྡེ་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་དགོངས་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་རྒྱབ་སྦྲོར་
 དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་བྱི་པ་རག་དབང་ལགས་འོངས་མཆོག་
 གིས་གཙོས་ཆོད་ལུབ་ཀྱི་དགོ་ཆུན་རྒྱ་མཐོང་ལྷ་རྗེས་འཛིན་གྱིས་མཆོན་པའི་བཤད་སྟུབ་
 ལས་གསུམ་མོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་གཟིགས་སྤྱོད་ལྟོད་མེད་གནང་ཞིང་། སྤྲོད་སྤྱིང་
 གི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གཟིགས་ཞིབ་ཀྱིས་སྤྲོད་སྤྱིང་སྤྱིའི་སྤྱིག་འཇུགས་དང་། རྒྱགས་
 སྤྲོད་ལམ་ལུགས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆོགས་ཆོས་ར་མོགས་སྟོགས་གང་ཐད་ནས་
 གདན་ས་ཆེན་པོ་དག་གི་ཕྱག་བཞེས་སམ་ལག་ལེན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་བཟང་དར་སྤེལ་
 དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་བྲིད་རྒྱན་ལྡན་རྒྱ་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་
 ད་ཆར་ཐུན་མོང་རིག་གནས་སྤྱི་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་སྟགས་དང་བཅས་པའི་
 འཆད་ཉན་ཆ་ཆང་ཞིང་། ཐོས་བསམ་སྤྲོད་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྤྱིག་འཇུགས་རྒྱགས་
 སྤྲོད་ཀྱི་ཆོད་གཞི་མོགས་གང་ཐད་ནས་བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོས་ཀ་རུང་ལགས་པའི་ནང་
 བསྟན་སྤྲོད་སྤྱིང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྤྲོས་ཀྱང་སྤྱོད་བཀྲགས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཆོད་རྒྱ་རྒྱང་། ད་
 ལམ་སྤྲོད་སྤྱིང་འདིའི་སྤྲོད་གཉེར་བ་རྣམ་པས་གཟིགས་སྟོག་སྤྱོད་བདེ་དང་། སྤྱིག་གཞི་
 ལྟར་གྱི་སྤྲོད་ཆོན་གཏན་ཁེལ་ཡོང་ཐབས། འཆད་ཉན་གྱི་གོ་རིམ་དང་རྒྱགས་གཞི་མོགས་
 དེང་རབས་ཀྱི་འགོས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་མང་པོ་ལ་གཞིགས་
 ཏེ། གནད་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ཆུན་རྣམ་པས་དབྱ་བྲིད་འོག་རིག་གནས་པ་དང་སྤྲོད་གཉེར་བ་

མང་པོས་སྤྱད་བ་ཤུ་འདེགས་ཀྱིས་ཞུ་དག་སོགས་ལ་འབད་བཅོམ་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཐར།
སློབ་སྤྱིང་གི་སྒྲིག་ལམ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་ཚོན་ཆེད་སྒྲིག་གི་སློབ་དེབ་བཞུགས་ཞུས་
པའི་ཁོངས་ནས། འདུལ་གསར་འཛིན་གྱི་སློབ་དེབ་ཀྱི་སྟོན་ཆ་འདིའི་ནང་དུ་ཡཀྱ་
མཁུན་མཆོ་སྒྲ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོའི་གསུང་མཆོ་རྒྱལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དབུ་ནས་སྐྱེས་མ་
ཚོགས་མཆོམས་བར། ཟུར་ཉལ་སློབ་ཚན། ཡད་པལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གསུང་
བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་བཅས་སྟོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔེ་སྐྱུན་ཞུས་ཡོད།

གསལ་བཤད།

དང་པོ། ཞུ་དག་གི་གོ་རིམ་ཁྲོད་ནས་དཔེར་ན། རྣམ་བཞག་དང་རྣམ་གཞག་སོགས་
དང་། ཚོག་སྐྱུག་གི་སྐབས་སུ་གའི་རྗེས་སུ་བར་སྟོང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཤད་ཡོད་མེད་
ཅི་རིགས་པ་རྣམས་གཅིག་ཡུར་དང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱང་པལ་ཆེར་གཅིག་ཡུར་
བཟོས་ཡོད་ལ། པ་དང་བའི་ཐོབ་ཐང་ཐང་ནས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་དཔེ་དང་བསྐྱར་ནས་
སོར་འཛིག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཡིག་ཅོར་འགའ་ཞིག་ཅོར་
བཅོས་བྱས་མོད། ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མ་དཔེ་ལ་ཞིབ་བསྐྱར་ཐོག་རང་སོར་བཞག་པ་ལས་
བཅོས་བསྐྱེད་གང་ཡང་ཞུས་མེད།

གཉིས་པ། འདིར་འཛིན་གྱ་སོ་སོའི་མིང་འདོགས་སྤངས་སེར་བྱིས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་
གི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཤོད་ལྟ་འཛིན་གྱ་བཅུ་བཞིའི་སློབ་ཚན་ལ་
ཁག་བཤོས་ཞུས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཟུར་ཉལ་སློབ་ཚན་གལ་ཆེ་བ་རེ་ཡང་བསྟན་ཡོད།
སྐགས་ཀྱི་འཛིན་གྱ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་ཁོངས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གྱ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་
ལྟར་གྱི་གཞུང་ཆེན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་འཛིན་གྱ་གཉིས་ཀྱི་སློབ་དེབ་
ལ་བོད་ཁམས་ལ་གྲགས་ཆེ་བའི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐོར་གདམ་གསེས་ཀྱིས་སྟོགས་
བསྒྲིགས་ཞུས་ཏེ་ཁྲོན་འཛིན་གྱ་བཅོ་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་དེབ་སྟོགས་བསྒྲིགས་ཞུས་ཡོད། ས་
བཅད་འཛིན་སྤངས་དང་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྤངས་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་གི་ཞལ་རྒྱུན་

ལྷ་ནང་གསེས་གཞུང་ཚན་རེ་རེ་བརྗོད་བྱའི་གནད་ཚད་བའི་མཚན་དང་དེ་མཚུངས་
ཀྱི་དཀར་ཆག་གསར་བསྐྱགས་ཞུས་ཡོད།

གསུམ་པ། སློབ་གཉེར་བ་ཚོས་ཚུད་གཞུང་གི་སློབ་དེབ་འདི་གཞིར་བཞག་སྟེ་ལོ་
འཁོར་རེ་རེའི་ཚུད་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱའ་ངེས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱི་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ལ་གཟིགས་རྟོག་གནང་དགོས་པ་དག་ཀླན་སོ་སོར་
བཀའ་འདྲི་དང་འབྲེལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྗོངས་དེབ་འཛོལ་སྟོག་དགོས་
པ་དང་། དཔེ་བྲིད་ཀླན་ནམ་པས་ཀྱང་སློབ་དེབ་འདི་དག་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་སྟེ་
སོ་སོའི་ཚུད་གཞུང་གི་དཔེ་བྲིད་དང་གཞུང་རྫོགས་མཚམས་སྟོམས་བསྐྱགས་གནང་ཏེ་སློབ་
མའི་ཤེས་སྤྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་སུ་འགྱུར་བྱའ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས།

མེར་བྱལ་མཐོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྒྲིབ་གི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།

དཀར་ཆག

འདུལ་བ་མཆོད་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།	1
མཆོད་བཞོད་དང་བཅམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	1
དཀོས་འབྲེལ་རག་.....	1
བཞོད་བྱ་རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས།	19
འདུལ་བ་མདོར་བསྟུགས།	37
མཐོང་བ་འོད་གསལ་ཟེ་བར་བསྐྱབ་པ།	52
དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ།	52
ད་ཆོག་.....	67
དགེ་བཤེན་གྱི་སྒྲོམ་པ།	80
རབ་བྱུང་གི་སྒྲོམ་པ།	88
དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ།	95
དགེ་སྲོང་གི་སྒྲོམ་པ།	107
རུས་ལོ་བཞོད་ཚུལ།	114
གདམས་རག་བཞོད་ཚུལ།	118
སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས།	119
གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ།	126
ལུ་སྐྱུགས།	133
རྗེས་བཅས་ལུ་དགྲ།	152
བར་ཆད།	171
མཚམས་མེད་པ་ལ།	195

ཉེས་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	222
ཆད་པ་གཅོད་ཚུལ།	233
དག་སྐྱོང་མའི་སྒྲུབ་པ།	244
གང་ཟག་དེའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་བཟུང་བ།	282
སྒྲུབ་པའི་གཏོང་མཁུ།	282
བསྐྱེད་པ་འདུལ་བའི་ཚུལ།	287
སྒྲུབ་པའི་སྐྱོང་མའི་ཚུལ།	292
ཁ་ན་མ་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར།	294
དག་སྐྱོང་པའི་སྒྲུབ་པ།	313
མཁུ་པའི་སྒྲུབ་པ།	313
༡ མི་ཚངས་སྐྱོད་ཀྱི་པམ་པ།	313
༢ མ་བྱིན་ལེན་ཀྱི་པམ་པ།	331
རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོའི་དོན་སྐོམ་པ།	337
༣ རྒྱས་གཅོད་ཀྱི་པམ་པ།	401
༤ རྒྱས་སྐྱོང་པའི་སྒྲུབ་པ།	419
དག་འདུན་སྐྱོང་མ་བཟུང་བསྐྱེད་པ།	429
༡ འདུན་པའི་དག་འདུན་སྐྱོང་མ།	429
༢ རེག་པའི་དག་འདུན་སྐྱོང་མ།	434
༣ འཕྲིག་ཆོག་སྐྱོང་པའི་སྐྱོང་མ།	447
༤ བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོང་མ།	449
༥ སྐྱོང་བྱེད་པའི་དག་འདུན་སྐྱོང་མ།	452
༦ ཁང་པའི་སྐྱོང་མ།	467
༧ ཁང་ཆེན་ཀྱི་དག་འདུན་སྐྱོང་མ།	485
༨ གཞི་མེད་སྐྱོང་པའི་དག་འདུན་སྐྱོང་མ།	489
༩ བག་ཅམ་གྱིས་སྐྱོང་བ་འདེབས་པའི་དག་འདུན་སྐྱོང་མ།	494

བསྐྱེད་ཐུང་ཐོང་གི་དོན།.....	498
༡༠ དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ།.....	511
༡༡ དེ་རྗེས་ཚྱུགས་ཀྱི་ལྷག་མ།.....	515
༡༢ བྱིས་ལུན་འབྱེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ།.....	516
༡༣ བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ།.....	518

ཕྱར་ལྟའི་སློབ་ཆོན།

བཤེས་པའི་ཐུངས་ཡིག་.....	521

༡༡། །འདུལ་བ་མཆོད་ཀྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར།

ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡༡། །བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཁོན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མངོས་
ཤིང་། །གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཆོ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུག་སྤྲེལ་ཅན། །མཁྱེན་བརྗོད་དཔལ་
ལྷན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་མངོན་འཛིན། །སྦྱོང་བཀའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་སྦྱི་བོས་
འདུད། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཞི་དང་ཚུ་བ་འདུལ་བའི་སྒྲེ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་
རྟེན་ཚུལ་བྱིམས་སྟོན་པའི་གཞུང་། །འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་བརྩུད་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་མདོར་བསྟུས་
པ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་མདོ་ལས། །འདུལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཉིས་འཐད་གསུངས་
ཏེ། །གཉིས་གང་ཞེན། །ལྷང་བ་འདུལ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བའོ། །འདུལ་བ་མདོ་ཡི་གསལ་
བྱེད་ཉི་མའི་འོད་འདི་བརྩམ། །

འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གི་གཞི་མར་གྱུར་པ་
འདུལ་བའི་ལྷང་བརྟུན་ཚིའི་རྒྱ་མཆོ་དང་འདྲ་བའི་ནང་ནས། །ཆོག་མདོར་བསྟུས་ཤིང་
དོན་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་ལེགས་
པར་སྦྱར་རོ། །

དགོས་འབྲེལ་ངག

འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། །གཞན་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པ་
དང་། །བརྗོད་བྱ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ངེས་པར་

འབྲུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན་རྟོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་
 འོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱར་དགོས་
 འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་དང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པའི་དོན་རྟོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུང་
 པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་(ངས་པ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)
 བློ་(ལུ་སྟེགས་)ན་མ་ལུག་པ་ན་རེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པའི་
 དགོས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དགོས་མོགས་ཆོས་བཞི་(ཡོད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ལ་
 དགོས་མོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་ཅེས་པལ་ཆེ་བ་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནི་དགོས་པའི་སྟངས་ན་ཡོད་ཀྱི།
 འབྲེལ་ལུལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟངས་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ན་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་པོའི་སྟངས་ན་ཡོད་ཀྱི་
 འབྲེལ་ལུལ་གྱི་སྟངས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མེ་དང་རུ་པའི་འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་
 རེས་སྟུང་རུ་རེས་ཤེས་སྟེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་གྲག་གོ། །འོ་ན་དེ་ཚོར་རུ་འདིར་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དབྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་དེ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་
 དགོས་མོགས་ཆོས་བཞི་པལ་ཆེར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟུང་པའི་དོན་འབྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྟེས་པ་
 དེ་ཡིན་ཞེས་བསྟེའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེར་ཡང་ངོ་། །རེས་ཤེས་སྟེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཁེ་ན། དོན་འབྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྟེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པའི་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །(སྟོབ་
 དཔོན་ཆོས་མཚོག་གིས་མཛད་པའི)ཆོད་མ་བཞག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་དོན་གཉེར་འཇིག་
 རྟེན་འདི། ཐེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(སྤྱིར་བ་རན་པ་བསྟོག་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་
 འཚོའི་བཞེད་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་ནི།
 གཞན་གྱི་སྤྱིར་བ་རན་པ་བསྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་འདི་སྤྲད་རུ། བསྟན་བཅོས་འདི་
 བློ། བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་ལ་མོགས་པའི་ཆོས་བཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

ཟེར་བ་ལ། རྟགས་(དགོས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་ལ་སྟགས་པ་
ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་བར་འཕྱར་བས་)ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྟོན་ས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དགོས་འབྲེལ་བཞི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྦྱར་བ་
ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་རང་གི་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་བསུ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་
བ་འགོད་པ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་(གཞན་དག་འདི་སྐད་དུ་)འབྲེལ་གྱི་ངག་
འདི་ཉིད་ཀྱང་། བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ལ་སྟགས་པ་ཚོས་བཞི་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པ་ཡང་དགག་དགོས་པར་མགོ་མཚུངས་པས་ཐུག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(གཞུང་མངོས་པ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི་བྲམ་ཟེ་བ་དེ་
བྱེད་དགའ་བ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པའི་དགོས་
པ་ནི། གཞུང་མངོས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱར་
དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པའི་ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་
འབྲེལ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་མངོས་པ་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྲབ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་བྱུང་ཅིང་། འདོད་ན་རྣམ་
ངེས་ལས། བརྗོད་པ་བཞིན་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་སྦྱ་སྦྱར་བའི་(ཡོངས་གཙུག་གི་)
དགོས་པ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་(རྟོག་ལྟན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཕྱག་པ་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།)ཁ་ཅིག་(ཤ་མི་
སྟུང་ཏི་ལ་སྟགས་པ་)ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཀོད་པའི་དགོས་
པ་ནི། རྟོག་ལྟན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཕྱག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལས། འདི་ལྟར་རྟོག་པ་སྟོན་
དུ་གཏོང་བ་དག་ནི། འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། དགོས་
པ་མེད་པའི་(ཚིག་ཙམ་ཉན་པར་མི་སྟོན་བསྟོད་ར་དང་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་
དགོས་ཞེས་བམ་པོ་ཐུག་པ་ལས་བཤད་དོ་)ཚིག་ཀྱང་(གཅིག་ཙམ་)ཁས་མི་ལེན་ན། བསྟན་བཅོས་
ལ་(རིལ་པོ་དང་ལེའུ་དང་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་)སྟགས་པ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་

པས་ཤེས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།(དང་པོ་)གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་
ནི། བརྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་བཞོད་པའི་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་
དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་རག་གི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་
ལུན་བརྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱལ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་བྱད་
ཅིང་། འདོད་ན། སྤར་བཞིན་ནོ། །སྤྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། རྟོག་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཉིང་
དགོས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་(དགོས་པའི་སྐབས་)འདིར་བྱངས་སུ་མི་ཆེའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དངོས་དང་། ཉིང་དགོས་
སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྟོག་པ་སྟོན་ཏུ་གཏོང་བ་དེ་དག་ནི་)ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་
དགོས་པ་ནི། དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་སྟོན་གྱི་རག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་བཅོས་ལུས་
ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་དང་པོར་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་སོགས་ཆོས་
བཞི་ཡོད་སྟོན་གྱི་རག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྐབས་ཀྱི་རག་ལ་བརྟེན་ནས་
དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་སྟོན་གྱི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(རག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་
ཡོད་སྟོན་གྱི་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་སེལ་སོ། །གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་
པོར་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་གཉིས་པར་རྟོགས་པ་མཐུན་དཔེར་སྦྱར་རོ། །)གཏན་ཆོགས་དེ་གང་གིས་གྲུབ་
ན། རྟོག་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་
དང་པོ་འདིས་ནི། འདུལ་བ་མདོ་འདིའི་འབྲེལ་བ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་
པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་བརྗོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པས། བརྟན་བཅོས་
ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པ་དེ།(དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་སྟོན་གྱི་)རག་འདིའི་
བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ་རག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རག་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་
པས་གཏན་ཆོགས་དེ་གྲུབ་སོ། །བྱལ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ་སྟེ་རྣམ་དེས་ལས། བརྗོད་ཅི་ལྟ་
བ་བཞིན་(དོན་)རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་སྦྱར་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་ཅུ་རུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པས་གྲུབ་སོ། །དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་གོ་བ་དེ་ཡང་དབང་རྣམ་(དགོས་པ་

ཡོད་དམ་མེད་སྒྲིབ་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་སྒྱེ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་དོན་འབྲེལ་བར་མ་དེས་ཤིང་
ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །(དགོས་པ་ཡོད་དེས་སྒྲིབ་ཏུ)དབང་རྒྱལ་དེས་ཤེས་སུ་སྒྱེ་
བ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོག་དོན་འབྲེལ་བར་མ་དེས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། དགོས་སྒྲིབ་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་གོ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྣམ་བཅད་དུ་ལོག་རྟོག་བཞི་(དགོས་པ་མེད་དེས་འབྲེལ་བ་མེད་དེས་བརྟེན་བྱ་མེད་དེས་
ཉིང་དགོས་མེད་སྒྲིབ་པ་བཞི)དང་།(དགོས་པ་མེད་ཆེད་མེད་ལས་ཆེ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ)ཐེ་ཚོམ་བཞི་
སྒྱེ་བརྒྱུད་བསལ་བ་(རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་)ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས། འདུལ་བའི་མདོ་ལ་བརྟེན་
པར་བྱ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་བརྟེན་དོ། །འབྲས་བུ་མེད་
པར་རྟོགས་པ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་བརྟེན་དོ། །ཐབས་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བཤད་དོ། །འདོད་པའི་དོན་གྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་
པ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉིང་དགོས་ནི། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།(ཆད་མ་རྣམ་
དེས་ཀྱི)རྒྱུ་འབྲེལ་ལྡན་ལས། དགོས་པ་སྟོན་པའི་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཚོག་ལས་
རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་སྒྱེ་ཞིང་། དེས་ན་(དགོས་པ་)དོན་དུ་གཉེར་ལ་དེ་ལས་
ཀྱང་འཇུག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་
ལས་དང་སོ། །རྣམ་བཅད་བརྟོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་(ལོག་རྟོག་བཞི་བསལ་བ་དེ་
དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་སྤང་ལས་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་)ནི། གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་བའི་དག་གིས་ལོག་
རྟོག་བསལ་རྩས་སམ་མི་རྩས། མི་རྩས་ན་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་དེ་དགོས་འབྲེལ་དག་གི་
དགོས་པ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །རྩས་ན་ནི། སྤྲོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་ཏུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཞོད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྲོ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་
རྟོག་བརྟོག་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་དང་དཔེ་བཞོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། སྤྲོ་མི་རྟག་ཅེས་དམ་
བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲོ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ་(རྟོགས་མ་གྱུ་བ་ན་དམ་བཅའ་
བའི་དག་གིས་ལོག་རྟོག་བསལ་རྩས་ཟེར་བ་དེ་བྱད་ཅིང་། བྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་ན་འགལ་ལོ། །འདོད་ན་ཆད་མའི་

གཞུང་རྒྱལ་ལ་རྟགས་དང་དཔེ་བཞོན་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ངག་གིས་ཐོས་ལྷུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷོ་
ཡུལ་རྒྱ་ལོག་རྟོག་བསལ་ལུས་པས་སྒྲིན་དང་པོ་(དམ་བཅའ་བྱད་པའི་སྒྲིན་)མེད་ལ། ཚད་མས་
བསྐྱས་པའི་ལྷོ་ཡུལ་རྒྱ་ལོག་རྟོག་བསལ་མི་ལུས་པས་སྒྲིན་གཉིས་པ་རྟགས་དང་དཔེ་བཞོན་
པ་དོན་མེད་རྒྱ་ཐལ་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་གཙང་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་ལུས་མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲིན་སྤྱང་བ་ལ་
གཉིས་ལས། མི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་སྤྱང་བ་ནི།(དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་ངེས་ཤེས་སུ་གོ་བ་དེ་དགོས་པ་ཡིན་པར་
སྤང་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཚད་པ།)དགོས་མོགས་ཚོས་བཞི་ཡོད་སྒྲིན་གྱི་ངག་ཚིག་ཅན། ངག་གི་
དོན་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ། ངག་དང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེན། ཚད་མས་བསྐྱས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། ཐོས་ལྷུང་གི་
ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ལུས་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པོ། མི་དགོས་ཀྱི་སྒྲིན་སྤྱང་བ་ནི།(དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་མེ་ཆོམ་རྒྱ་གོ་བ་དེ་དགོས་པ་
ཡིན་ཞེས་སྤང་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཚད་པ།)དགོས་མོགས་ཚོས་བཞི་ཡོད་སྒྲིན་གྱི་ངག་ཚིག་ཅན།
མེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྒྱ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ངག་དེ་མེད་ཀྱང་མེ་ཆོམ་ངང་གིས་
སྒྲི་བའི་ཕྱིར་ཞེན། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་པའི་མེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
རྒྱ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མེ་ཆོམ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་རྒྱ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཅིང་། གཉིས་པ་
ལྟར་ན་རྟགས་ལ་བརྟག་སྟེ། ངག་དེ་མེད་ཀྱང་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་
པའི་མེ་ཆོམ་ངང་གིས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་
མེ་ཆོམ་ངང་གིས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་
ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི།(མདོ་ཙ་བ་འདི་ལ་ལུས་རྣམས་གཞག་མེད་ཀྱང་འོད་ལྗན་
ཙ་འབྲེལ་མོགས་ལུས་རྣམས་གཞག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ། འདི་སྐད་སུ།)བརྗོད་བྱ་དགོས་
འབྲེལ་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ལུས་

རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་
བར་རྒྱས་པ་དེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་རོལ་རྩ་གོ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྟགས་
མ་གྲུབ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་ནས་གོ་བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཁྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ལས་དང་པོ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ནི།
དགོས་འབྲེལ་བཞི་གསུམ་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དག་ཅམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་
ཡན་ལག་བཞི་ནི། རྩེས་བྱ་སྒྲུ་པས་གདུང་བ་ལ། བྱམ་པ་ན་རྩ་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ལྟ་བུ། ཐ་མལ་པའི་
དག་ལ་ཡང་བརྟེན་བྱ་དགོས་པ། འབྲེལ་བ་ཉིང་དགོས་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དག་དེས་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་དོན་དེ་ནི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་ལ། དག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་གི་བརྟེན་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་
ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དག་གི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེས་བྱའི་དགོས་དོན་གྲུབ་
པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། ཉིང་དགོས་དེ་ནི་དགོས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དགོས་པ་དེ་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་མ་རྣམས་
གསུང་ངོ་། གཞན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དགོས་པ་དེ་ནི་དབྱང་དགོས་ཏེ། དག་གི་བརྟེན་
བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་དགོས་པ་ཡིན་ན། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། དག་གི་བརྟེན་བྱ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་
ལྡན་ལས་བྱ་རོག་གི་སོ་རྟོག་པ་བཞིན་རྩ་འབྲས་བྱ་(དགོས་པ་)མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེས་
ན་དག་གི་བརྟེན་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ཅམ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་པར་མ་དེས་ཀྱི། རྩེས་བྱའི་
དགོས་དོན་འབྲུབ་རུང་གི་དབང་རྩ་བྱས་ཏེ་དག་གི་བརྟེན་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ། །(འདི་ལྟར་སྒྱིར་བཏང་བ་ལ་ཐ་མལ་པའི་དག་ལ་ཡང་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བཞི་ཆང་བར་ཡོད་དོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ནགས་གསེབ་ན་སྟག་མགོ་དབུ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྩུན་
ཆོག་ལ་ནི་ཞེན་པའི་བརྟེན་བྱ་མེད་དོ། །བདེན་པ་སྒྲུས་ཀྱང་དོན་མ་གོ་ན་ནི་བརྟེན་བྱ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་
དང་དགོས་པ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །དོན་གོ་བ་ཡང་རྩེས་བྱའི་དགོས་དོན་གྲུབ་པར་མི་
འཕྱར་བའི་དག་ལ་ནི་ཉིང་དགོས་མེད་དེ། ཐ་མལ་པའི་དག་དེ་དག་ལ་ནི་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་མི་
ཆང་ངོ་། །དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་ནི། (དེས་པར་འབྱུང་

བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་རག་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ། དགོས་པ་འབྲེལ་བ་
 ཉིང་དགོས་དང་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ཡོད་པ་དེ་(དགོས་
 སོགས་བཞི་ཡོད་སྟོན་གྱི་རག་གི་)བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ཡོད་སྟོན་གྱི་རག་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་ཡོད་པར་གོ་བ་དེ་དགོས་པ་
 ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དགོས་
 ཡིན་ནོ། ཉིང་དགོས་དེ་ནི་དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། དགོས་པ་དེ་དགོས་འབྲེལ་
 གྱི་རག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་ནི། (དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 འདུས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུ་གས་སོ་ཡན་ཆད་འདུལ་བའི་གཞུང་རིལ་པོ་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ། འབྲེལ་
 བ་ཉིང་དགོས་དང་བཞི་ཡོད་དེ།)བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་(སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ།)ངེས་
 པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ལ། ཚུལ་གྱིས་དེ་བདེ་བླག་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དགོས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནོ། །(འབྲེལ་བ་གང་ཞེན།)ཟུང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དེ་བསྟན་
 བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྟོག་ལས། འདིར་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པ་དག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། (རྟོག་ལས།)འདིར་
 དགོས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ་(ཚུལ་གྱིས་བསྟན་
 ཞེས་པ་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་འཕེན།)ཞེས་པ་དང་། (རྟོག་ལས།)དེའི་སྤྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་
 པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སྟོས་པས་བསྟན་ནོ། །ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། (རྟོག་ལས།)མདོ་འདི་ནི་ཐབས་ཡིན་ལ་
 ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་
 མཚན་ཉིད་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་
 ཞེས་པ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞིབ་དུ་ཕྱིན་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་དེ་འོག་
 དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ཏེ། གངས་ངེས་དངོས་དང་། ཞར་
ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། (རྟོག་དང་ག་
སྤུལ་ལ་སོགས་པ།) ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཚོས་བཞི་དགོས་ཏེ།
དགོས་པ་ཡོད། བསྟུབ་པར་རུས། འདོད་བྱ་ཡིན། དེའང་བསྟན་བཅོས་འདི་དང་འབྲེལ་
ཞིང་འདི་བས་སྟེ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་པ་དང་བཞི་དགོས་པ་ལས། (དགོས་པ་མེད་ན་རྟོག་
ལྡན་མི་འཇུག །རྒྱ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཁྲོན་པ་སྐམ་པོར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན།) དགོས་པ་
ཡོད་པར་སྟོན་དགོས་པས་བརྗོད་བྱ་བསྟན། (དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟུབ་པར་མི་རུས་ན་རྟོག་ལྡན་མི་
འཇུག །ཁྱའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྒྱི་བོ་ན་ཡོད་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན།) སྟུབ་པར་
རུས་པར་སྟོན་དགོས་པས་དགོས་པ་བསྟན། (སྟུབ་པར་རུས་ཀྱང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ན་རྟོག་ལྡན་མི་
འཇུག་སོག་པོ་པར་པར་སིག་སིག་པའི་ཡུལ་ན་མ་བག་མར་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན།) འདོད་བྱ་ཡིན་
པར་སྟོན་དགོས་པས་ཉིང་དགོས་བསྟན། (འདོད་བྱ་ཡིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདི་དང་མ་འབྲེལ་ན་
རྟོག་ལྡན་མི་འཇུག །ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཐམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་སྟག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན།) བསྟན་བཅོས་འདི་དང་འབྲེལ་ཞིང་འདི་བས་སྟེ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་པར་
སྟོན་དགོས་པས་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་དགོས་པ་ཡོད་སྟོན་གྱི་དག་
གི་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནམ་མ་བསྟན། མ་བསྟན་ན་རྟེན་ལས་འབྲས་བུ་མེད་པར་
རྟོགས་པ་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་བརྗོད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །བསྟན་ན་དགོས་
པ་ཡོད་སྟོན་གྱི་དག་ཚོས་ཅན། རྟོས་པའི་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ། དགོས་པ་ཡོད་སྟོན་གྱི་དག་
གིས་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་བརྗོད་བྱ་བསྟན་པས་ཀྱང་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །(རྟོགས་ཁས་སྒྲངས་པས་བྱུང་བོ། །)

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་མེད། དེ་མེད་
པས་(བརྗོད་བྱ་)དེ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པ། དེ་མེད་པས་(དགོས་པ་)དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་
བརྟན་ནས་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དང་ཉིང་དགོས་མེད་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཞི་བསལ་བའམ།
བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་པལ་ཆེར་མེད་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཞི་བསལ་བའི་

མྱིར། དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། རྟིག་ལས། འདུལ་བའི་མདོ་ལ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་མྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་དོ། །འབྲས་
བྱ་མེད་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་མྱིར་དགོས་པ་བརྗོད་དོ། །ཐབས་མེད་པར་རྟོགས་པ་
སྤང་བའི་མྱིར་འབྲེལ་བ་བཤད་དོ། །འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་མྱིར་དགོས་པའི་
ཡང་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུང་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བ་ངེས་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ལོག་རྟོག་
བཞིར་གྲངས་ངེས་པས་དེ་དག་སེལ་བ་ལ་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞིར་གྲངས་ངེས་སམ།
ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བ་སྤིང་བ་གཞིར་བྱས་ལ་དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན་དགོས་འབྲེལ་
ཡན་ལག་བཞིར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ལོག་རྟོག་བཞི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་མྱིར་
རོ། །(ལོག་རྟོག་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤིང་ཅིང་སྐྱེས་ན་ཡང་གཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྤིང་པས་བཞི་
སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞིར་གྲངས་མ་ངེས་
པར་ཐལ། ལོག་རྟོག་བཞི་བས་ཀྱང་མང་བ་སྐྱེ་སྤིང་བའི་མྱིར་རོ་ཞེན་(སྤིང་པ་རི་ལྷག་པས་ཟེར་
བ་ལྟར་ལོག་རྟོག་བརྒྱའང་སྐྱེ་སྤིང་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་མི་སྐྱེ་སྤྱེ། ལོག་རྟོག་ཙམ་པོ་ལས་གཞན།
རྟོག་ལྟན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གཤམ་སྤྱ་འཕྱར་ངེས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཞིར་གྲངས་ངེས་
པ་དེ་དག་སེལ་བ་ལ་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་གསུང་རོ། །(ཁ་
ཅིག་ན་དེ་རྟོག་ལྟན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གཤམ་སྤྱ་འཕྱར་ངེས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་
པ་མི་འཐད་དེ། ལྷུབ་པར་མི་རུས་ངེས་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་རྟོག་ལྟན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གཤམ་
སྤྱ་འཕྱར་ངེས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པའི་མྱིར་ཟེར་ཡང་དགོས་པ་དེ་ལྷུབ་པར་མི་རུས་ན་ནི་དགོས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་
འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷུབ་པར་མི་རུས་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལོ་ཞེས་རིགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོར་བསྟན་བྱ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་
གཅིག་གམ་ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཅི་རིགས་སྤྲོད་དེ། མི་དང་བཅུན་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རོ་བོ་གཅིག་གོ། །དགོས་པ་དང་ཞེན་
བརྗོད་རོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་། དངོས་བརྗོད་དངོས་མེད་དེ་དང་ཞེན་བརྗོད་ལ་སྐྱེས་པ་

དངོས་པོར་གྲུབ་པ་རྣམས་(ནི་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པས་)གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ཟླ་བ་དངོས་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་
 བྱི་གཙུག་ཆེར་ཆོད་མའི་ལུགས་དང་བསྟན་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ནོ། །(ལ་རྟོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
 སྐབས་སུ་ནི། མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ན་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་ངོ་མོ་གཅིག་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་གཅིག་ཅེས་འཆད་དོ། །)ཁྱད་པར་དུ་མདོ་སྟེ་ཕ་ལྟར་ན་
 ཉིང་དགོས་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་(དངོས་མེད།)དེ་དང་(ཞེན་བརྗོད་ལ་
 སྐབས་པ།)གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་རྣམས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་(ཉིང་དགོས།)ལྷ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་དངོས་པོར་འདོད་པས།(ཁྱད་པར་དངོས་པོ།)
 དེ་དང་(ཞེན་བརྗོད་ལ་སྐབས་པ་)གཞན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་རྣམས་རྣམས་ཐ་དད་པར་བརྗོད་
 དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡང་(དགོས་པ་ལ་སྐབས་པ་གཞན་རྣམས་ལས།)རྣམས་གཞན་དུ་
 འདོད་དེ།(འབྲེལ་བ་ནི།)ཐོབ་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་དགོས་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ནི།(འདུལ་བའི་)མདོ་
 འདིའི་བརྗོད་དགོས་འབྲེལ་གསུམ་ཡོད་སྟོན་ཀྱི་རག་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་ལ། རག་དེ་དང་
 ཉིང་དགོས་ཡོད་སྟོན་ཀྱི་རག་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དགོས་སྟོན་བྱེད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
 ཞེས་པ་དང་། བརྗོད་དགོས་འབྲེལ་གསུམ་དངོས་ལུགས་ཀྱིས་སྟོན་བྱེད་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཞེས་
 པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ནོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་རེ་རེ་ལ་
 གཉིས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། བརྗོད་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་
 བྱ་དང་། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ལོ། །(དང་པོ་ནི་བུམ་པ་ལ་སྐབས་པའི་དོན་སྤྱོད། སྤྱིར་ན།)དངོས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་ནི། བརྗོད་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྤྱང་
 སྟོབས་ཀྱིས་གོར་རུང་ཁིང་རང་མཆོད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཟླ་
 གང་ཞིག་ནི་བརྗོད་པ་ན། །རྟོགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ། །སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ནི་ཡིན་འདོད་
 དེ། །དོན་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་གཞན་ཡོད་མིན། ཞེས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་(འདུལ་བའི་སྐབས་འདིར་

དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་སོ་ཐར་ཕྱི་ལོ་དོན་ལྡིང་། འདི་ཡང་འདུལ་བའི་གཞུང་ཆུས་ཀྱི་དངོས་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། སོ་ཐར་ཐར་པའི་ཕྱི་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྤང་སྟོབས་ཀྱིས་གོར་རུང་ཞིང་རང་མཚན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་
 པའོ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི་སོ་ཐར་ཐར་པའི་ཕྱི་ལོ་དོན་རང་མཚན་པ་སྟེ།སོ་ཐར་ཕྱི་
 ལོ་དེའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། འདོས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དོན་གྱི་ཚུལ་སྟུ་བཞག་པ་དང་། དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཚུལ་སྟུ་བཞག་
 པའོ། འདི་ཡང་རྟོགས་བྱའི་དོན་(ཡུལ་གང་རྟོགས་ཞེན་ཚུལ་བྱིས་ལྟ་བུ་)འདི་རྟོགས་པས་ན་
 དགོས་པ་དོན་གྱི་ཚུལ་སྟུ་བཞག་ཅིང་།(སྟོགས་ལས་རྟོགས་ཞེན་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་)རྟོགས་
 བྱེད་ཀྱི་སྟོ་འདིས་རྟོགས་པས་ན་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཚུལ་སྟུ་བཞག་གོ་(འདི་གཉིས་ནི་རྟོགས་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཅིས་པ་དང་རྟོགས་བྱེད་སྟོ་ཡི་ཆ་ནས་བཅིས་པ་སྟེ་སྟོག་པ་ཐ་དང་གྱི་སྟོ་ནས་བྱེ་བའོ། འ)
 འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པ་འབྲེལ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་ཉིང་
 དགོས་འབྲེལ་པའོ། འདི་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པ་
 འབྱུང་བ་དང་། དགོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པའི་དགོས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་
 བྱོ། ཉིང་དགོས་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་དགོས་པ་གནས་སྐབས་པ་དང་། དགོས་པའི་
 དགོས་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། འདི་ཡང་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དང་མུ་རུ་ལས་འདས་པ་སྟེ་གོ་
 རིམ་བཞིན་བྱོ། འ

བཞི་པ་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་ལུགས་ནི། བརྗོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་ནི། ཚུལ་བྱིས་ས་
 ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཞེས་པས་དངོས་སྟུ་བསྟན་ལ། བརྗོད་བྱ་བསྟན་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།(བརྗོད་བྱ་ཚུལ་བྱིས་ཡིན་པར་བསྟན་
 པས་ཚུལ་བྱིས་རྟོགས་པ་དེ་དགོས་པ་ཡིན་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ཡིན་ལ་
 བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་
 པ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྱིས་རྟོགས་པ་འབྱུང་ཞེས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་
 ཀྱིས་བསྟན།)ལྷིག་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཚུལ་བྱིས་དང་རེས་

པར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བ་དང་
དགོས་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

ཐུ་པ་གང་ཟག་གང་ལ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་རིགས་བཞི་ལས། དགོས་འབྲེལ་ཡན་
ལག་བཞི་བསྟན་ཅུང་མ་བསྟན་ཅུང་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་ལ་ནི་བསྟན་པར་མི་རིགས་
ཏེ། བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བསྟན་ན་
ཡང་འཇུག་ཅིང་བསྟན་ན་མི་འཇུག་པ་ལ་ནི། བསྟན་པར་མི་རིགས་ཏེ། བསྟན་ན་དགག་
བྱ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བསྟན་ན་མི་འཇུག་ཅིང་བསྟན་ན་འཇུག་པ་ལ་ནི། བསྟན་
པར་རིགས་ཏེ། བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་དགོས་པ་ལ་སོགས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་ལ་
རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། (རྒྱལ་ལས་འདིར་དགོས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདི་རྟེན་དུ།)
མདོ་རྩ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྣོས་པའི་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷང་
གིས་བསྟན་ཟིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་པར་རྣོས་པའི་རྒྱུན་དུ་མི་
འབྱུར་ཏེ། འདུལ་བ་ལྷང་ལ་མེད་ཅིང་མདོ་རྩ་བ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། (གཞུང་རྒྱས་པ་ཉན་པས་འཇིགས་པ་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་
ཡོད། ལྷང་ཐེ་བཞི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡོད། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།)
རྒྱལ་ལས། གཞུང་རྒྱས་པ་ཉན་པས་འཇིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལོག་པར་རྣམ་པར་འཆད་པ་
བསལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མདོ་བརྩམས་སོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤྱོད་པ་ནི། ཉིང་དགོས་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་ཆོས་
ཅན། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་
དགོས་པ་ལས་ཉིང་དགོས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། ལྷ་པོ་ལས་
འདས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས། ཐོབ་པ་ལ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། དགོས་པ་ཚུལ་

ཁྱིམ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
བརྒྱད་འབྲེལ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་(ཚུལ་ཁྱིམ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ཁྲུངས་པ་ལ་ཚུད་
པ།)ནི། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་
བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་
བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།(དེ་ཡང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་གཞི་འདིས་སྒྲིམ་པ་ལེན་ལུགས་བསྟན་ཡང་
སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྲེད་རྣམ་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་དང་བཅས་པས་རྒྱུང་བ་ཐེ་ལྷ་
བསྟན་ཡང་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་སྤྱད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་
དང་རྒྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་སོགས་བསྟན་ཡང་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །)ཉག་མ་གྲུབ་སྟེ།
མདོ་འདིས་སྒྲིམ་པའི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དེ་
ཡང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་གཞི་འདིས་རྒྱ་སྒྲིམ་པ་ལེན་ལུགས་བསྟན་པས་དེའི་འབྲས་བྱ་སྒྲིམ་པ་བརྒྱད་ནས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྲེད་རྣམ་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན་དང་བཅས་པས་འབྲས་བྱ་རྒྱུང་བ་ཐེ་ལྷ་བསྟན་པས་དེའི་
རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་སྤྱད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱང་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བྱེད་བསྟན་པས་སྤྱང་བྱའི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིར་
བཅོས་ཀྱི་གཞིས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྒྲིམ་པ་བརྒྱད་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུང་ངོ། །ཚུད་པ་གཞན་ཡང་།སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་རང་མཆོན་པ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རང་མཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲུབ་པ་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས།(དངོས་
སྟོར་བཞིན་པ་སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འགགས་པས་བརྗོད་བར།)དཀའ་དང་(བརྗོད་བར་)མི་རྣམས་(བརྗོད་
བྱས་པ་ལ་)འབྲས་མེད་ཕྱིར། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྗོད་བྱ་མིན། ཞེས་བཤད་པས་བྲུབ་པོ་
ཞེ་ན། གཞུང་དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྲུབ་པ་མེད་དེ།
དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཉིང་དགོས་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀལ་ལན་གྱི་སྒྲིམ་ནས་ཉིང་
དགོས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་ཚུད་པ་སྤང་བ་

དང་། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་སྒོ་ནས་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལས།
བརྒྱ་ལ་ལ་ལ་ཞིག་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བྱ་རྒྱུ་གི་སོ་
རྟོག་པ་དང་འདྲ་བར་(ཚུལ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ལ།)གར་ཡང་དགོས་པ་མེད་(འདུལ་བ་མཛད་
ཙམ་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། འདུལ་བའི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྱིས་པ་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
ཐལ། འདུལ་བའི་གཞུང་འདི་ལ་དགོས་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།)དོ་ཞེས་སྟོལ་ན།(ཚུད་པ་དེའི་ལན་
གདལ་དགོས་པ།)དེའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ཞེས་སྟོན་པས་བསྟན་ཏོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཞེས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཙམ་པའི་ཉིང་དགོས་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནམ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། མདོ་ཙམ་པའི་ཉིང་དགོས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་ལས། མུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཙོ་བོ་
ཡིན་ཏེ། དག་བ་དང་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མདོ་ཙམ་པའི་ཉིང་
དགོས་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན།(མདོ་ཙམ་པའི་ཉིང་དགོས་ཆོས་ཅན། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།)ཐོབ་
པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལས། རྒྱུ་ལས། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལྟར་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མུ་འཇམ་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཐར་
ཐུག་པའི་ཉིང་དགོས་གཉིས་ཡོད་དེ་མུ་འཇམ་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ཐོབ་པའོ། །སྤྲ་མ་ནི་
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་(དེའང་མཛོད་ལས།
མི་ལྟན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་སྟོང་མས་འཇུག་དག་
དང་། ཁྲིག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། མིང་གི་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཞེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་
པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མདོ་ཙམ་པའི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་

ལྟར་ན་རྒྱུ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མི་གཟུང་ཞེ་ན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། (ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་
 ཅན། འདུལ་བའི་གཞུང་གི་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདོད་ན། ལུང་ཐུན་ཆོགས་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་ནས་སྤང་བོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་ཐུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགོས་
 པའི་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་(ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པར།)བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉིང་
 དགོས་གནས་སྐབས་པ་དང་མཐར་སྤྱག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་
 ལ། གཉིས་པ་ནི་ཐུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དགོས་
 མཐར་སྤྱག་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས། རྒྱུ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་
 བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སྒྲོས་པས་བསྟན་ཏོ། །ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་ནི་ཐུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ནི་མཐར་སྤྱག་པའི་ཉིང་
 དགོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་(མཐར་སྤྱག་པའི་དགོས་པའི་
 དགོས་པར།)མ་གཟུང་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་)ལམ་ནི་
 (ཐུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ལ་ལྟོས་ནས།)གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་འབྲས་བྱར་ཡིད་ཆེས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །(འཛིག་ཆེན་ན་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། ཐུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་
 ནི་དགོས་པའི་དགོས་པ་མཐར་སྤྱག་ཡིན་ཏེ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ལ་ལྟོས་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 རྒྱུ་ལས།)ཐུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དང་རྟག་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

བདུན་པ་སྐབས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་ནི། བཟོད་དགོས་འབྲེལ་གསུམ་པོ་
 དེ་བསྟན་བཙོས་ལ་ཞུགས་དུས་ན་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བས་གྲུབ་(སྟེ་བསྟན་བཙོས་འདི་ལ་ཞུགས་པ་ན་
 བཟོད་བྱ་ཚུལ་གྱི་མཐོང་ཡིན་པ་དང་དགོས་པ་ཚུལ་གྱི་མཐོང་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བས་གྲུབ་ཅིང་ཚུལ་གྱི་མཐོང་

རྟོགས་པ་དེ་བརྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བས་བྱུང་། དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷང་གིས་བྱུང་སྟེ། ཚད་མ་རང་མཚན་པས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ལྷ་འཁ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཚོམ་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པས་དགོས་པའི་དགོས་པ་བརྟན་ལ། ཚུལ་བྱིས་ཞེས་པས་བརྟེན་དགོས་འབྲེལ་གསུམ་བརྟན་ཏེ། བརྟེན་བྱ་དངོས་སུ་བརྟན་ཁིང་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞང་གིས་འཕྲོ་བ་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲ་འཇུག་སྟེ། ཞང་ཐང་གིས་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །བཞོན་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲ་འཇུག་སྟེ། སྒང་པོ་ཆེས་འབྱུང་། ཉས་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །གནས་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲ་འཇུག་སྟེ། སྒོང་ཏུ་འབྱུང་། སྒོང་ཁྱིའི་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །ལམ་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲ་འཇུག་སྟེ། ལམ་པོ་ཆེ་ནས་འབྱུང་། གསེབ་ལམ་ནས་འབྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །རྒྱིག་ལས། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྱུང་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་བཟུང་སྟེ། ངེས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གང་འབྱུང་ན། སུ་ཚུལ་བྱིས་པས་བྱུང་བ་དེ་འབྱུང་རོ། །གང་ནས་འབྱུང་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ནས་སོ། །གང་གིས་འབྱུང་ན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་སོ། །གང་ཏུ་འབྱུང་ན་ལྷ་འཁ་ལས་འདས་པར་རོ། །རྟེན་འབྱུང་ན། ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པར་ཏེ། རྒྱིག་ལས། ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལྷང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་ལྷ་འཁ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་སོ། །

ངེས་པའི་སྒྲ་ནི་སྤྱི་ཏའི་སྒྲ་ལས་ནི་རྩ་ཞེས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་རྟག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་བ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་རྟག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཉིང་དགོས་ལྷ་འཁ་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་རག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་སྤྱི་ཏའི་སྒྲ་ལས་སྤྱི་ལ་ཞེས་ཏེ། (སྤྱི་ལ་ཞེས་པ་དེ)དོན་བསྐྱར་ན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །(སྤྱི་ལ་ཞེས་པ་དེ)སྒྲ་བསྐྱར་

ན་བསེལ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། (ཕྱི་ལ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ཤི་ཏེ་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ན་བསེལ་བ་ཞེས་སོ། །ལ་ན་
 ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ན་ན་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་བསེལ་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གདུང་བ་ལས་བསེལ་
 བ་ཐོབ་པའི་བྱེད་པོ། །དབང་དུ་བྱས། ཞེས་པ་ནི་མི་སྤྱི་ཏའི་སྒྲུ་ལས་ཨ་ཐ་ཞེས་སོ། །ཨ་
 ཐ་ཞེས་བྱ་བཟླ་ཤིས་དང་། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་པ་དང་། །དབང་དུ་བྱས་དང་བཞི་ལ་
 འཇུག །འདིར་ནི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ཨ་ཐ་མི་ག་ལ་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ན་
 བ། ཨ་ཐ་ཞེས་པ་ནི་བཟླ་ཤིས་ཞེས་པ་སྟེ། རྟིག་ལས་སྒྲན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཆོག་
 འོག་ཏུ་ཁྱེད་སྲུ་དངས་པ་ལ་བཟླ་ཤིས་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོད་བྱེད་ལེའུ་
 རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཨ་ཐ་ཁ་ལུ་རྩ་ག་རྩན་ཞེས་ཀྱི་ན་བ། ཨ་
 ཐ་ཞེས་པ་ནི་དེ་ནས་ཞེས་པ་སྟེ། (རྟིག་ལས།) དེ་ནས་བཅོམ་ལུན་འདས་ཡོངས་སུ་ཐུང་བ་ལས་
 འདའ་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཉིད་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཨ་ཐ་(དེ་ནས་ཆོ་རིང་བར་འདོད་པའི་ལེའུ་བཤད་
 པར་བྱའོ་ཞེས་དེར་སངས་སྒྲན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ན་སྒྲུབ་ཡང་། དེ་ནས་ཞེས་པ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་
 བཟང་པོའི་འཕྱར་སྒྲོན་ཡིན་གྱི། བཟླ་ཤིས་ཆོ་རིང་བར་འདོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲན་
 དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཆོག་དེ་མདོ་རྩ་བའི་རྟིག་ར་དངས་པ་ལས་དེ་ནས་ཞེས་མ་སྒྲོས་པར་བཟླ་ཤིས་
 ཞེས་སྒྲོས་སོ། །སྒྲན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བ་ལ་དགའ་བས་མཛད་པ་ལས་
 ཀྱང་ཡི་གེ་ཨོ་དང་ཨ་ཐའི་སྒྲུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྒྲན་ཆངས་པའི་ཁྱེད་ཆོས་བཞོལ་ཏེ་མདོན་པར་བྱུང་། དེས་
 བ་འདི་གཉིས་བཟླ་ཤིས་ཡིན། ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་པས་བཟླ་ཤིས་པ་ནི་དེ་འདོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བར་
 ཆད་ཐེད་པར་འཇུག་ཅིང་། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 ངོ། །ཨོ་ཞེས་པ་དང་ཨ་ཐ་ཞེས་པ་དེ་འདོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བཟླ་ཤིས་པ་འབྱུང་བའོ། །ཨ་ཏི་ག་
 ར་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི་ན་བ། ཨ་ཐ་ཞེས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཅེས་པ་སྟེ། (རྟིག་ལས།) དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 སོམ་ཉི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཨ་ཐ་ཨ་ནན་ཏེ་ར་ཞེས་སྒྲུབ་
 ཀྱི་ན་བ། ཨ་ཐ་ཞེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། (རྟིག་ལས།) སྒྲུབ་རྗེས་སུ་བསྒྲན་པའི་
 དབང་དུ་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །(ཨ་ཐ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་བཞི་ལས་དགོས་འབྲེལ་གྱི།)
 སྐབས་འདིར་ཨ་ཐ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། རྟིག་ལས་འདིར་ཨ་ཐ་ཞེས་

བྱ་བའི་སྤྱོ་ནི་དབང་རྩ་བྱ་བའི་དོན་ཁོ་ནར་སྒྱར་ཏེ་ཞེས་སོ། ། སྒྲིགས་ཁྱད་ས་དྲངས་པའི་རང་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཨ་ཐ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་རྩ་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་རྩ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་པཤད་ན་སྤང་ཡང་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བས་འགྱུར་སྒྱུ་ནི་ལྷན་པར་གི་རྣམ་པཤད་ཁྱད་ས་དྲངས་པ་ལས་ཨ་ཐ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་རྩ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་འགྱུར་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས། སྤྲ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད། འདུལ་བའི་མདོ་མཐའ་དག་(འཇིགས་སྒྲོབ་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་རྩ་མ་བྱས། ལེགས་སྒྲོབ་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་རྩ་ཡང་མ་བྱས་ཀྱི།)དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ཏེ་ཚོམ་ཞེས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡང་བསྟན་ནོ། ། (བཤད་པ་དམ་བཅའ་བྱས་པ།)དེའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱོ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་དམ་བཅས་པའི་ཁྱར་མི་འདོར་བས། བསྟན་བཅོས་(ཚོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོ་ཚོམ་པ་ལ་ལེ་ལོའི་གེགས་བསལ་ཞིང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་གྲོགས་སྤྱོ་འགྱུར་བས་བཙུན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའོ། །

བརྗོད་བྱ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པའི་བྱུང་བ་དང་། གཞུང་གི་དོན་བྱེད་བྱུ་བསྟན་པའོ། ། དང་པོ་ལ་བཅུ་ཉེ། དབྱེ་བསྟུ་མཚན་ཉིད་སྤྱོ་བཤད་དང་། ། རྒྱ་རྒྱེན་འབྲས་བྱ་རོ་པོ་དང་། ། གནས་ཚུལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་བཅུར། ། སོ་སོ་ཐར་ཕྱོམ་རྣམ་པར་བཤད། ། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། བརྗོད་ལས། སོ་སོ་ཐར་ཅས་བྱ་རྣམ་བཟུང་། ། ཅིས་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱུང་ཕྱེ་ལའི་ཕྱོམ་པ་ལ། ། དག་བསྟེན་པ་མའི་ཕྱོམ་པ་གཉིས། ། བསྟེན་གནས་ཕྱོམ་པ་དང་བཅས་པ། ། སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་བཟུང་། ། ཅིས་གསུང་རོ། ། འོ་ན་དག་སྤོང་པ་མ་གཉིས་དང་དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་དང་དག་བསྟེན་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་ཐ་དད་རྩ་བཟང་ཡང་། ། བསྟེན་གནས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་གཅིག་རྩ་བཟང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ། རུས་ལྟར་ཐུང་བས་

སྒྲུབ་པ་དམན་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་ལས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་
ན་རེ་བཅུ་མ་དང་མ་ནིང་ལ་ཡང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་(བསྟེན་གནས་པ་དང་
བསྟེན་གནས་མ་དང་བསྟེན་གནས་བཅུ་མ་དང་བསྟེན་གནས་མ་ནིང་ཞེས།)བསྟེན་གནས་པ་མ་གཉིས་
སྟུ་མ་ངེས་པས། བསྟེན་གནས་པ་མའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཞེས་མ་བགྱངས་པར་བསྟེན་གནས་
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་པའི་ཞེས་ཟེར་ནོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལྟར་ན་བཅུ་མ་དང་མ་ནིང་
ལ་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཡང་དགེ་བསྟེན་ཀྱི་མིང་མི་འཛོལ་པར་གསུངས་ལ། བཅུ་
མ་དང་མ་ནིང་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཡང་། བསྟེན་གནས་ཀྱི་མིང་མི་འཛོལ་པར་མ་
གསུངས་ལ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་
ལྷགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ཐུང་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་དང་། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་། རྟིག་
ལས། བཅུ་མ་དང་མ་ནིང་སྒྲུབ་པའི་ཁིང་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་སྟོང་གི་མཚན་
ཉམས་པ་འཇུར་བ་མི་བསྟེན་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྔ་དབང་
ཉམས་པར་ལྷུར་ན། ལུང་གཞི་ལས། གལ་ཏེ་འཇུར་བ་བསྟེན་ན། བསྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་
ཏེ་འཇུར་བ་མི་བསྟེན་ན་བཏང་སྟོམས་སྟུ་བྱའོ་ཞེས་(མི་བསྟེན་པར་གསུངས་ལ། ལྷ་འགྲེལ་
ལས་ཀྱང་།(དགེ་སྟོང་གི་)ཡན་ལག་སྟེས་པ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ་འདི་རི་སྤྱིད་ཏུ་
འཇུར་བ་མི་བསྟེན་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་དགེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དགེ་སྟོང་གཞན་བཞིན་
ཏུ་ཅི་རིགས་པར་ལུང་བ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱིས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སྟུ་འདུས་ཏེ། ལྷ་མ་ལྷ་དང་། བྱི་མ་
གསུམ་གོ་རིམ་(སྒྲུབ་པ་གསུམ་ལྟན་ཀྱི་དགེ་སྟོང་ལ་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་རྩལ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱན་དང་ཡང་
ལྟན་ནོ། །)བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་ན། ཉེས་པར་
སྟོང་པ་ལས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་གཟུགས་དགེ་བ་གང་ཞིག །ཁམས་
གོང་མའི་སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའོ། །(སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤི་ལ་དང་

ཉམས་པའི་ཐུག་པ་དང་། ལྷན་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་བྱུང་བོ། རྒྱལ་བྱིས་པ་ལས་གཞན་པ་ལྷན་དག་གི་དགེ་བ་ནི། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་མིན་ནོ། །)

བཞི་པ་སྐྱབ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ། དང་པོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ། ཐར་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་ཏི་(སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་ཏུ་) མོ་ལྷ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབ་བཤད་གསུམ་སྟེ། རྩ་ཏི་ཞེས་པ་སོ་སོ་ཡིན་ལ། མོ་ལྷ་ཞེས་པ་ཐར་པ་ཡིན་པས་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བྱིས་པ་བསྐྱེད་བའི་གང་ཟག་སོ་སོར་དན་འགྲོ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱིས་རྒྱལ་བྱིས་པ་བསྐྱེད་པས་གཞན་ཐར་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཏི་ཞེས་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། མོ་ལྷ་ཞེས་པ་ཐར་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ན། སྐར་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་མིན་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ། །(རྒྱལ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོར་ཐར་པ་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །)རྩ་ཏི་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེད་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །མོ་ལྷ་ཞེས་པ་ཐར་པ་ཡིན་པས་ཐར་པའི་ཐབས་ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཐར་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྐྱབ་བཤད་དེ་གསུམ་ནི་བཅའ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲིབ་པ་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡིན་ན་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་སོ་ན་ཡིན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཐར་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བཤད་ཅན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡིན་ཡང་། དང་པོ་ཐར་པའི་སྐྱབ་བཤད་ཅན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཐར་པ་ཟིན་ནས་ཀྱི་རྗེས་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་རྒྱུའི་སྒྲིབ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། མཛོད་ལས། རྒྱ་རྒྱལ་རྒྱུ་བཞི་འབྲས་བུ་ལྷར་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་རྒྱལ་ནི། བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་མཚུངས་

པར་ལྟ་བུ་པ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ནམ་མཁུན་ཏེ། རྒྱ་ནི་ནམ་པ་རྒྱ་ཏུ་འདོད། ཅེས་
བཤད་དོ། འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་འདི་རྒྱ་རྒྱ་པོ་གང་ལས་སྦྲེས། གང་ལས་མ་སྦྲེས་
ཞེན། སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་སྦྲེན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྲེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྦྲེན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་འབྲས་འཛོལ་པར་འཁྱར་ལ་རྟགས་དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། དེ་འང་རྒྱ་སྦྲེན་
ནི་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་དགོ་བར་ལྷང་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་པ་
རྒྱ་སྦྲེན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྒྱ་སྦྲེན་ལྷང་རྒྱ་བསྟན་ཆོས། ཞེས་
པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ལྷང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། ཞེས་
གཞུང་བྲངས་ཤིང་། མཛོད་ལས། རྒྱ་རིག་མིན་ལྷང་བསྟན་མིན་མེད། ཅེས་གསུངས་
པའོ། འོ་ན་རྒྱ་སྦྲེན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེན། མཛོད་ལས། རྒྱ་སྦྲེན་རྒྱ་ནི་མི་དགོ་དང་། དགོ་
བ་ཟག་བཅས་རྒྱ་སྦྲེན་ཞེན། ཞེས་(ཞོ་ན་ཞེས་པ་ནི་ལྷང་མ་བསྟན་དང་དགོ་བ་ཟག་མེད་གཉིས་
རྒྱ་སྦྲེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་འང་ལྷང་མ་བསྟན་ས་བོན་རུལ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་སྦྲེན་
བསྟེད་པའི་རུས་པ་མེད་ལ། དགོ་བ་ཟག་མེད་ནི་ས་བོན་སྐྱམ་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མེད་པའི་ལྷན་མེད་
པས་འབྲས་བུ་རྒྱ་སྦྲེན་བསྟེད་པར་མི་བྱེད་པའོ། །སོ། །རྒྱ་སྦྲེན་ནི་གང་ཞེན། རོ་བོ་ལྷང་རྒྱ་
མ་བསྟན་པ། རྟེན་སེམས་ཅན་རྒྱ་བཛོད་པ། རྒྱ་ལྷང་རྒྱ་བསྟན་པ། རུས་ཕྱིས་ནས་གྲུབ་
པ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྒྱ་སྦྲེན་ལྷང་རྒྱ་བསྟན་ཆོས། སེམས་ཅན་བཛོད་ལྷང་བསྟན་
ཕྱིས་འབྱུང་། ཞེས་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་པར་སྦྲེན་པའི་རྒྱ་ནི་འདས་པ་ཞོ་
ན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟན་ཅིག་གས་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་སྦྲེན་པ་ནི་
མེད་དོ་ཞེས་སོ། ཀྱུན་འགྲོའི་རྒྱ་གང་ཞེན། མཛོད་ལས། ཀྱུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་
ཅན། རྒྱ་སྦྲེན་གྱི་རང་ས་ཀྱུན་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་སོ། དེ་འང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
སྒྲ་མས་འདོད་ཁམས་རང་སའི་འདོད་ཆགས་ཕྱི་མ་བསྟེད་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲ་མས་
རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱི་མ་བསྟེད་པ་སྟེ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱུན་ལ་ཁྱབ་
པས་ཀྱུན་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཀྱུན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་སྦྲེས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཀྱུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་ཀྱུན་འགྲོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་

ཉེན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་པ་ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཉེན་མོངས་
 དག་གཡུལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན།
 ཉེན་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་པ་ན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྦྱང་པར་བྱེད་པ་
 ཟེ། མཛོད་ལས། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་ཉེན་མཚུངས་ཅན་
 རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཉེན་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་པ་ན་ཚུན་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་(ཉེན་མཚུངས་
 པ་ནི་སེམས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་སེམས་བྱུང་དག་ནི། བདག་རྒྱུན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་
 མཚུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་འདི་ནི་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
 ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་
 བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རོ་བོ་ནི་སྤང་
 བའི་སེམས་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
 པ་གཟུགས་ཡིན་པ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྤྲོས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(རྟགས་ཁྲབ་མ་གྲུབ་ན་རྒྱ་ལྟས་འཛོལ་བར་འགྱུར་ལ།)
 དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མཚུངས་ལྡན་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་གཟུགས་
 ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་
 རང་གི་རོ་བོ་ཅི་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་སྦྱང་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་
 འདྲ་བའོ། །(འབྲས་ལས་འབྲས་སྟེ། རྣམ་ལས་རྣམ་སྟེ་བ་ལྟ་བུའི་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནི་
 སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །)ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཟང་གི་བར་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 རྣམ་སྤྱང་ཅིག་སྤྲུལ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། །སྒྲུབ་
 པ་ལེན་པའི་ཆོ་ན་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྒྲུབ་པ་མི་སྟེ། །(སྒྲུབ་པ་སྟེ་བའི་སྤྲུལ་པ་ན།)སྒྲུབ་
 པ་མེད་པ་དང་(སྒྲུབ་པ་སྟེས་པ་ན་དེ།)ཡོད་པ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་(གཟུགས་ལ་སྟགས་
 པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྣམས་གསུང་རོ། །)འོན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ན་ཡང་དགེ་བ་ཅན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་
 པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ལེན་སེམས་དགེ་བ་ལས་སྒྲུབ་པ་དགེ་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་

ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གསུང་རོ། །(མདྲོ་མེ་པ་ཡན་ཆད་ནི་ལྷན་ཅིག་ཕྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་མི་འདོད་
 གྱང་འདིར་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་)ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ཟུ་རང་དང་དུས་
 མཉམ་པའི་འབྲས་བྱ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་
 འབྲས། །(ལུས་ཀྱི་)འབྱུང་(བ་བཞི་པོ་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་)བཞིན་སེམས་
 གྱི་རྒྱུས་འབྲུག་དང་། །སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །ཞེས་སྟོམ་པའམ་ལྷ་གྱ་
 མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་མཚན་པ་ལ་སྟེ་བ་ཆ་བ་གནས་པ་མི་ཉག་པ་དང་བཞི་མཚན་ཉིད་དུ་
 བཞོད་ན་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་
 པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཡོད་ན་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་ལ་གཅིག་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་ཁྱད་པར་རིགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་དབྱུག་གྱ་གསུམ་པན་ཚུན་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྟོམ་པ་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱས་བསྦྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྦྱོང་བ་ལྷན་
 མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། མཛོད་ལས། མཚན་ཉིད་
 མཚན་གཞི་བཞིན་ཞེས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱོང་བ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་
 འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་(སྦྱོང་བ་ཆ་བ་གནས་པ་མི་ཉག་པ་སྟེ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུས་བཞི།)
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པར་བཤད་པས་(རྟགས་ཁུབ་གཉིས་ཀ་)གྲུབ་པོ། །(འོ་
 ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཟུ་
 བཞིར་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཡིན་པ་ནི། ལུས་
 གྱི་འབྱུང་བཞི་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཡིན་ལ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་
 འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཡིན་ལ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་
 གྱ་སྐད་ཅིག་ད་ལྟར་བ་དང་དེའི་གྲིབ་མ་སྐད་ཅིག་ད་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
 བ་ནི་ཡིན་ལ། པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 དང་དེའི་ཐོབ་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི་རྒྱུས་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྟོང་བ་བདུན་གྱི་སྟོམ་པ་སྦྱོང་ན། སྟོང་བ་བདུན་པོ་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་

པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་ནི། སྤྱོད་བ་བདུན་པོ་
པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་བྱས་པའི་
གཟུགས་གཞན་(སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པས་བསྐྱས་པའི་སྤྱོད་བདུན་)ནི་(པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་
པས་བསྐྱས་པའི་སྤྱོད་བ་བདུན་ནི་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་
པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །(གལ་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་
བ་བདུན་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བདུན་ཆོང་པར་མནོས་ན་སྐྱེ་ཡི་ཡན་ལག་
ངེས་པ་ལས་ཕྱོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་ཆོང་པ་ཁོ་ན་མནོས་པར་བྱ་སྟེ།
སྤྱོད་བ་ནམས་པན་ཚུན་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པའི་རོ་བོ་གཟུགས་
བདུན་སྐྱེ་བ་དེ་སྟོན་འགྲོ་སྤྱོད་ལེམས་བདུན་ཆོང་པར་རག་ལས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་
པའི་རོ་བོ་གཟུགས་བདུན་པོ་ནི་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་ནོ། །)འོན་ཀྱང་བསམ་
གཏན་གྱི་ཕྱོམ་པའི་སྤྱོད་བདུན་ནི་པན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་
ཀྱི་ཕྱོམ་པའི་སྤྱོད་བ་བདུན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་(རྒྱལ་སྤྲུལ་མ་)ལས།
བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱོམ་པས་བསྐྱས་པའི་སྤྱོད་བ་བདུན་ནི་པན་ཚུན་ལྷན་
ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པའི་སྤྱོད་བ་ཡང་གཞན་དུག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བྲེད་
རྒྱ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བྱ་རང་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རང་ལས་གཞན་པ་བྲེད་རྒྱའི་རྒྱ། ཞེས་སོ། །བྲེད་རྒྱ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་བྲེད་རྒྱ་བྲེད་པས་སྤོང་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་མི་བྲེད་པའི་རོ་
བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་པན་མ་བཏགས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་མི་
བྲེད་པ་ཙམ་ལ་བྲེད་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།(བྱི་ཐག་སྤྲ་བའི)གྲུབ་མཐའ་ལ་གཉིས་པ་ཙམ་སོ། །

གཉིས་པ་བྲེད་རྒྱ་བྲེད་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འབྱུང་བ་རྒྱར་
ཀྱར་པ་ནི། མཛོད་ལས། འབྱུང་བ་ཆེ་ནམས་རྒྱར་བྱས་པ། །དེ་ནི་ནམ་རིག་བྲེད་མིན་

བརྗོད། ཅེས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ།(ལྷོ་མ་པ་མ་སྐྱེས་པ།)སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཞིའི་འབྱུང་བ་
དང་།(ལྷོ་མ་པ་སྐྱེས་ཟིན་པ།)གནས་པར་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་
ལས། འདོད་པ་ན་སྦྱོར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་(ནི་སྐྱེ་བའི་)སྐྱེད་ཅིག་
མ་དང་པོ་བྱིན་ཆད་འདས་པའི་(ལྷོ་མ་པ་ལེན་པ་པོའི་ལུས་ཀྱི།)འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱུར་བྱས་
ནས་སྐྱེའོ། །(འདས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ།)དེ་དག་ནི་(རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས།)འདིའི་
(སྐྱེད་པར་བྱེད་པ།)གཞིའི་དོན་ཏུ་འབྱུར་ལ།(ལྷོ་མ་པ་ཐོབ་ཟིན་གྱི།)ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ད་ལྟར་
བྱུང་བ་རྣམས་ནི་(ཐོབ་ཟིན་གནས་པའི་)རྟེན་གྱི་དོན་ཏུ་འབྱུར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ལ་གཉིས་ལས། རིག་བྱེད་ཅུམ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་
ཚུར་ཤོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིག་བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གསོལ་བཞིའི་སྟོན་
ཆོག་གས། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
དང་། རང་གི་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པ་
འཛོལ་སྟེ། མཛོད་ལས། སོ་སོ་ཐར་ཅེས་པ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྟོགས་གྱིས་ཞེས་
སོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་བརྒྱུས་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་བཟུ་བའི་སྤྱིར་
(སྟོགས་ཞེས་པའི་སྐྱེས་གང་བཟུ་སྟེ།ན་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པར་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་དེ་
དག་བཟུ་སྟེ།སྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས།
དེའང་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པའི་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མེས་པ་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། ཏུས་ཀྱི་ཀུན་
སྦྱོར་ངོ་། །(ལྷོ་མ་པ་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་ལྱེ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་སྟོན་པ་སྟེ་བ་དང་ཏུས་
མཉམ་པའི་བསམ་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །)དེ་ཡང་མཛོད་ལས། ཀུན་སྦྱོར་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་དང་
ནི། དེ་ཡི་ཏུས་ཀྱི་སྦྱོར་ཞེས་བྱ། གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། གཉིས་པ་རྗེས་
སྤྱ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། ཞེས་སོ། །དང་པོ་རྒྱུའི་ཀུན་སྦྱོར་ལ་གསུམ་སྟེ། ལེན་པར་འདོད་པ་
དང་། འཛོལ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་དང་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟེན་པོ་དང་ལུན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་པ་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་ལེན་འདོད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 དེས་པ་ལྷ་སོ་སེམས་ཅན་དང་ཡན་ལག་དང་ཡུལ་དང་རྒྱས་དང་ཆོ་དེས་པ་མི་བྱེད་ན་སོ་
 སོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ལས་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་
 ཅན་དེས་པའོ། །ཡན་ལག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་སྤང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་དེས་པའོ། །ཡུལ་
 ཆེ་གོ་ཞིག་རྒྱ་སྤང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དེས་པའོ། །ཁྲ་བའི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་དེས་
 པའོ། །འཐོབ་མོ་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་དེས་པ་སྟེ། དེ་(དེས་པ་ལྷ་པོ་)ལྟར་མཐོས་ན་
 ལེགས་པར་སྤྱད་པ་(བར་མའི་དགེ་བ།)ཅམ་དུ་ནི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་དེས་པ་
 ལྷས་སྒྲིབ་པ་མཐོས་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་པ་ནམས་ན་ལེ། སྒྲིབ་པ་མ་ཆང་བ་
 ཡོད་ལ་(སེམས་ཅན་དེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ།)ཉི་ཆོ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 དེ་ཅམ་གྱིས་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
 གྱིས་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བ་ལས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བརྟུ་ཐམ་པར་བྱེ་སྟེ་
 གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་འཐོབ་པར་ཤེས་པ་ནི་བདག་གིས་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་ཤེས་པའོ། །དེ་
 ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པར་གང་གིས་ཤེས་ན། ལྷ་བ་ལས། གང་ཟག་གསུམ་ནི་བསྟེན་པར་མ་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་གྱི་མིང་མི་བརྟོད་པ་དང་། མཁན་པོའི་མིང་མི་བརྟོད་པ་
 དང་། བདག་ཉིད་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་མི་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཁྱེད་ཁྱིམ་གྱི་མཁས་པས་འཐོབ་
 ཤེས་མེད་ན་སྒྲིབ་པ་མི་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །དང་པོ་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་ནས་
 འཐོབ་ཤེས་མཐོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་བདག་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་སྟེ་འོ་སྟམ་པ་མེད་ན། ལྷ་ལྷན་
 གཞན་ཆང་ན་སྟེ་སྟེ། ལྷ་བ་ལས། གཉིད་ལོག་པ་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྟེན་
 པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་པ་ལི་ལུས་སམ་ཆོག་གིས་དམིགས་ལ། གསོལ་བ་དང་
 ལས་བྱེད་པའི་ཆོ་གཉིད་ལོག་ཀྱང་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་གཉིད་ལོག་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་ར་རོ་བ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་ཡང་བརྟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བར་བརྟུན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷན་པ་ནི། དེས་འབྲུང་གི་སྒྲིམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། རྟོག་ལས། མུ་རན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཞེས་ཏེ། དེས་འབྲུང་གི་སྒྲིམ་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདིར་བསམ་པའི་བྱད་པར་གྱིས་འཇིགས་སྐྱབ་ཀྱི་དང་། ལེགས་སྒྲིམ་གྱི་དང་། དེས་འབྲུང་གི་རྩལ་བྲིམས་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འཇིགས་པའི་རྩལ་བྲིམས་ནི་འཚོ་བ་མེད་པ་དང་། (བསྐྱོད་པ། ཚེགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་) (སྤྲི་སྒྲིང་པའི་གྲགས་པ་ཡོད་པ་) དང་། ཆད་པ་དང་རན་འགྲོས་འཇིགས་ནས་བསྐྱང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ལེགས་སུ་སྒྲིམ་པའི་རྩལ་བྲིམས་ནི། སྤྱིད་པ་(འཁོར་བའི་འཕྱར་བ་)དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བཀྱར་སྤྱི་ལ་ཆགས་ནས་བསྐྱང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྩལ་བྲིམས་ནི། ཡང་(ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་དམིགས་པ།)དག་པའི་ལྟ་བ་ཅན་(འཁོར་བ་ལས་)རྣམས་པར་ཐར་པའི་དོན་ཏུ་བསྐྱང་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ནི། སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱས་མཉམ་པའི་བསམ་པའི་ཚོས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲིམ་པ་ནོད་པ་པོའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་སྤྱི། སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་ལས། (སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ།)དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱ་བར་མི་རྣམས་པས་ཞེས་སོ། །འོ་ན་(སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཚང་ན།)རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པ་(སྤྲི་སེམས་མེད་པ།)ལ་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་འཕེལ་མི་སྐྱེ་བརྟན། སྐྱེ་ན་ནི་མཛོད་འབྲེལ་ལས། (རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་)དེ་མེད་ན་ཤི་བ་བཞིན་ཏུ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །མི་སྐྱེ་ན་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་ལས། སེམས་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འབྲེལ་བཤད་(གང་བ་སྤེལ་)ལས། སེམས་མེད་པའི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟན་པར་རྒྱགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་སུ་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལེན་པ་པོ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ལས་བརྗོད་པའི་རྒྱས་སུ་(སེམས་མེད་པ་ལ་)སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། (མདོ་སྤྱི་དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས་ཀྱང་སྤར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོ་ག་བྱས་པ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་བྱེད་པའི་ཆོ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ན་དེའི་ཆོ་སེམས་མེད་པས་བྲིམས་ཐོབ་པ་

ཞེས་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། འགལ་ལོ་ཞེན། སྤུང་མ་ནི་(དེ་མེད་ན་ཤི་བ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་མེད་པ་ལ་སྒྲུ་པ་མི་སྒྲུ་བར་བཤད་པ་དེ། མཛད་སྤེལ་དང་མཐུན་ཏེ། མཛད་སྤེལ་
པ་རྣམས་ནི་འགོག་པ་ལ་སྒྲུ་མས་པར་ཞུགས་པ་ན་ཡང་ཡིད་ཤེས་སྤྲ་བ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་
འདོད་ཅེས་ལས་གྲུབ་པ་ནས་བཤད་དོ། ཇི་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་
བརྗོད་པ་སྟེ། ལས་གྲུབ་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ལ་སོགས་
པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགོག་པ་ལ་སྒྲུ་མས་པར་ཞུགས་ན་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་བཤད་དོ། ཇི་ཡང་
དེའི་ཆོ་ན་ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཆ་སྤྲ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པའོ། །(སེམས་ཅན་པ་ན་རེ་འགོག་པ་ལ་
སྒྲུ་མས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སེམས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ་དེ་
ལྟར་ཐེག་བརྩམས་ལས་བཤད་དོ། ཇི་དང་མཐུན་པར་མཛད་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་ལས་གྲུབ་ནས་བཤད་དོ། །ཕྱི་མ་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བའི་སྒྲི་གཞུང་ལྟར་ན་སེམས་
རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། འགོག་པ་ལ་སྒྲུ་མས་པར་ཞུགས་པ་ན་རྣམ་
ཤེས་ཚོགས་དྲུག་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་མེད་པའི་སྒྲུ་མས་འཇུག་ཅེས་ཟེར་ཏེ། དེའི་ཆོ་
ན་སེམས་མེད་པ་ལ་སྒྲུ་པ་སྒྲུ་བར་འདོད་པའོ། །

དྲུག་པ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། རྒྱུན་བཞི་སྟེ། རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་
ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་ནོ། མཛད་ལས། རྒྱུན་
ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྡ་ཡིན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྒྲེས་
པ་རྣམས། ཁ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག ཇི་མིགས་པའི་རྒྱུན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
དོ། བྱིད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད། རྒྱུའི་རྒྱུན་ནི་བྱིད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྡ་པོ་
རྣམས་སོ། ཇི་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྒྲེས་པ་རྣམས་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་ཏུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
ཁའི་སེམས་རྒྱུན་ཐ་མ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཇི་མིགས་པའི་རྒྱུན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ། །(སེམས་ཀྱང་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་

ཀྱིས། །བདག་པོའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱིད་རྒྱ་སྟེ། རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཐེ་པ་ཡན་
ཆད་ལྟར་ན་རྒྱ་ནི་འབྲས་ཤུའི་རོ་བོ་སྟེད་ཕྱིད་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ནི་འབྲས་ཤུའི་ཁྱད་པར་སྟེད་ཕྱིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ས་
བོན་གྲུང་པོ་དང་རྒྱུ་རྩ་ལྟར་འཕྱོར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་དོ། །ཁྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་རོ་
བོ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་མིང་ཐ་དད་ཏུ་བརྗོད་པ་ཅུམ་ཏུ་འདོད་དོ། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་འདི་
རྒྱུ་བཞི་པོ་གང་ལས་སྟེ་ཞེ་ན། རྒྱུའི་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྟེ་སྟེ། མཛོད་
ལས། གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཟུགས་
ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུ་དང་བདག་པོའི་རྒྱུ་དག་ལས་སྟེ་འོ་ཞེས་སོ། །སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་
པ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བདག་པོའི་རྒྱུ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིད་རྒྱ་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིད་རྒྱ་ཞེས་ཕྱ་བདག་པོར་བཤད་
ཅིས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱན་པ་འབྲས་ཤུའི་སྟོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། མདོན་པ་(ལྷན་ལས་བརྒྱས་དང་
མཛོད་)ལས། འབྲས་ཤུ་ལྟ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་ཤུ་ནི་རྒྱ་དགེ་བ་ཟག་
བཅས་དང་མི་དགེ་བ་རྒྱུད་པ་ལས་ཆོ་འཕྲིན་ནས་འབྲས་ཤུ་བདེ་རྒྱལ་ལྷང་མ་བསྟན་ཏུ་
སྒྲིན་པའོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་ཤུ་ནི་རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་མས་པར་བྱས་པས་
རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་གོང་ནས་གོང་ཏུ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་
དང་འདྲ་བའོ། ཞེས་སོ། །བདག་པོའི་འབྲས་ཤུ་ནི་ཕྱིད་རྒྱ་དང་རྒྱས་མཉམ་ཏུ་འབྱུང་བའི་
འབྲས་ཤུ་འཕ་ཕྱིད་རྒྱ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འབྲས་ཤུ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྒྱ་
བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། ཞེས་སོ། །སྟེས་ཤུ་
ཕྱིད་པའི་འབྲས་ཤུ་ནི་རྩ་རྒྱ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་ཤུ་གང་སྟེས་པ་སྟེ། མཛོད་
ལས། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྟེས་པའི། །འབྲས་དེ་སྟེས་ཤུ་ཕྱིད་ལས་སྟེས། ཞེས་
སོ། །(ལྷང་སྟོང་ཏུ་གཙོང་སྟེས་པ་ཡང་སྟེས་ཤུ་ཕྱིད་པའི་འབྲས་ཤུ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྟེས་
པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྟེས་ཤུའི་ཕྱིད་པ་དང་འདྲ་བས་སྟེས་ཤུའི་ཕྱིད་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ལྷན་བྱ་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་ཤུ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་བྲལ་འབྲས་འདུས་

མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱིས་ཉེན་མོངས་པ་རྒྱུ་སྟོང་ཡིས་ཟད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་འདི་
 འབྲས་བུ་ལྔ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་འབྲས་བུ་གསུམ་ཡིན་ལ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་
 སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན་ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ་པོ། །རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་ཁྱུ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀྱན་འགྲོ་བའི་ཞེས་པས་
 འདིའི་ཁྱབ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ་སྦྱིས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་
 ལས་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིས་བུ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པས་ཁྱབ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ་པོ། །རྟགས་
 དེ་དག་ནི་རྒྱ་བྱག་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱབས་ཟེན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ནི་གཞུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་
 ལས། རྒྱ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཡིན། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན། །རྒྱ་མཐུན་
 སྐལ་མཉམ་ཀྱན་འགྲོ་བའི། །སྦྱིས་བུ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་པར་སྒྲིན་པའི་
 འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དག་བར་ལུང་དུ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལུང་མ་
 བསྐྱན་ཡིན་པས་འདིའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་འདིའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པོ། །

བརྒྱད་པ་རོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲུབ་པའི་རོ་
 པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའི་ལྷགས་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
 བཞི་ལས། དང་པོ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་སྒྲུབ་པའི་རོ་པོ་སྤྱོད་བའི་སེམས་
 པ་དགེ་བ་ཡིན་པར་འདོད་(པ་སྟེ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་ནས་བཤད།)
 ཅིང་། སེམས་ཅམ་པ་སྒྲུབ་པའི་རོ་པོ་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་དགེ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པར་འདོད་(པ་སྟེ་རྒྱ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྒྱ་བ་ནས་བཤད།)དོ། །འོ་ན་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་
 པའི་དགེ་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ན་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་
 མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་རོ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འགོག་པ་ལ་
 སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པ་དང་འགལ་པོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་བྱད། འདོད་ན་ཆོས་ཅན་དང་འགལ་

ལོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སྤྲོད་གཉིད་འབྲུག་པོ་ལོག་པ་ཉིད་ན་ཚོས་ཅན། རྩོམ་པ་མེད་པར་
ཐལ། སྤྲོད་བའི་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཅན་ནི་སྤྲོད་བཞིན། རྩོམ་པ་ལས།
དངོས་སུ་འདས་པའི་ལྷུང་བྱེད་སྐྱེ་མི་སྤྲིད་ཏུ་ཐལ། རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་
འདོད་ན། ལུང་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་མ་བསྐྱས་སམ་སྤྲད་ཏུ་མ་བཅུག་པར་
གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་ལོག་གམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཕན་ཕུན་ཏུ་གྱུར་ན་
ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །(ལུང་དེ་རང་འགྲེལ་དང་
རྟེན་གུངས་སུ་དངས་སོ། །)གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་པ་ན་རེ། དགེ་སྤྲོད་འགྲོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའམ་གཉིད་འབྲུག་པོ་ལོག་པ་ན་སྤྲོད་བའི་སེམས་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྲོད་བའི་སེམས་
པའི་ས་བོན་ཡོད་པས་རྩོམ་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩོམ་པ་སྤྲོད་མེད་གསར་ཏུ་སྐྱེ་
བའི་སྤྲོད་ལོགས་ཉིད་ན་རྩོམ་པ་ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་ཚོས་ཅན། རྩོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྲོད་
བའི་སེམས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(རྟགས་ཁས་བླངས།)

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ནི་རྩོམ་པའི་རོ་བོ་
གཟུགས་ཡིན་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན། །ལྷ་དང་
རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །རྩོམ་དང་རྩོམ་པ་མིན་
དང་གཞན། ཞེས་སོ། །དེའང་རྩོམ་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བསྟན་ཏུ་
མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། རྩོམ་ལྷན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཀྱི་བར་ན་ནགས་
ལ་མེ་ལྷེ་ཞུགས་པ་ལྷར་རྩོམ་པ་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། (ལུས་ཀྱི་རྩལ་
རྣམས་ལ་གསེབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། (གསུམ་ལས་ཚོད་སྤང་དང་པོ་ནི།) གལ་ཏེ་རྩོམ་པ་ཚོས་ཅན།
གཟུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་
གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མདོར་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་མཆོན་
ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། རིག་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ལུང་དབྱེད་པས་གཟུགས་སུ་ཡོད་
པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མེད་པར་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩོམ་

པ་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དེ་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་མི་ལྡན་ཡང་། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས། སྤར་
 གྱི་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་པོ། །(ཚུངས་པ་གཉིས་པ་ནི།)ཕྱོད་པ་ཚོས་ཅན། གཞུགས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞུགས་ཡིན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ལྷུ་པ་མེད་དེ་གཞན་རྩ་ན་
 གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིལ་གཞུགས་ཚོས་ཅན། གཞུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུགས་ཡིན་པར་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཡུར་ཡིན་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །(ཚུངས་པ་གཉིས་པ་ནི།)དག་སྤྱོད་གིས་སྤར་བྱ་སྤྱོད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཞུགས་ཀྱིས་སྤར་
 བྱ་སྤྱོད་བར་ཐལ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ང་དག་སྤྱོད་
 ཡིན་པས་ཉེས་སྤྱོད་འདི་མི་རུང་སྒྲུལ་སྤྱེ་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པས་བསལ་ལོ་
 ཞེན། སྤུལ་བརྒྱ་པ་ལས། དག་སྤྱོད་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱོད་བརྒྱལ་པ་དང་། ཞེས་ཕྱིར་
 སྤར་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་ཆུ་རགས་བརྒྱལ་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས། གཞུགས་ཀྱིས་སྤར་
 བྱ་སྤྱོད་བར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ནི་དེའི་གྲོགས་ཅིམ་ཡིན་ནོ་གསུང་རོ། །

བཞི་པ་ཕྱོད་པའི་གྲངས་དང་གཙོ་ལའོར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱོད་པའི་
 གཞུགས་གྲངས་རི་སྟེང་ཡོད་ཅེན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དག་སྤྱོད་གི་ཕྱོད་པའི་གཞུགས་དཔག་
 ཏུ་མེད་དེ་སྤར་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དེ།(དེ་དང་མཐུན་པར།)དྲིན་ལན་
 བསབ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་(ལུས་ངག་གི་སྒྲིག་པ་བརྟན་བྱུང་བ་འདི་ཡང་རྒྱུན་གསུམ་མོ། །འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ལས་སྦྱེས་པས་སྒྲིག་པ་བརྟན་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པོ། །དེ་ལས་བརྒྱུ་ན་སེམས་
 ཅན་གཅིག་ལ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཞུགས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་རྩ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལོ། །དེ་བས་ན་རྩ་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱངས་མེད་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས།)དག་སྤྱོད་གི་ཕྱོད་པའི་གཞུགས་དཔག་མེད་རྩ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་
 (མདོ་སྟེ་རྒྱ་ནག་འཕྱུར་ཡིན་ལ།)དེ་ངེས་དོན་རྩ་མི་གཞུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱོད་པའི་གཞུགས་བརྟན་རྩ་གསུངས་པ་རྒྱལ་པར་པར་གཞུང་རོ། །དེ་ཡང་མཚོན་
 འགྲེལ་ལས། མོ་མོར་ཐར་པའི་ཕྱོད་པ་ནི་འབྱུང་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་

ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བརྟན་སྒྲུབ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་སྤྱོད་བ་བརྟན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས། ཡིད་གྱི་ལ་
 ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པ་ནི་སྤྱོད་བ་བརྟན་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལུས་གྱི་ནམ་པ་གསུམ་དང་དག་གི་ནམ་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་
 དེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་སྤྱོད་དང་དགེ་སྤྱོད་མའི་སྟོན་པ་ནི་སྤྱོད་
 བ་བརྟན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྟོན་པ་ནི་སྤྱོད་བ་
 བཞིའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞེས་སོ། །སྤྱོད་བ་བཞི་ནི། ཙ་བ་བཞིའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་བའོ། །སྤ་
 མ་ཆོག་རྒྱབ་དག་འབྲལ་དང་གསུམ་ནི་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་དངོས་
 ལྷ་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། སྤ་མ་ལ་སོགས། དེ་གསུམ་སྤྱོད་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོག་ནི་ཆོག་ལས་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་སོ། །དེ་གསུམ་སྤྱོད་བའི་སྟོན་པ་དངོས་ལྷ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། བླངས་
 པའི་སྟོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལས་འདས་ན་ཡིད་གྱི་བཟམས་བྱའི་ཉེས་
 བྱས་སུ་འཁྱུར་བའོ། །འོ་ན་སྤྱོད་བ་བརྟན་འཁོར་དང་བཅས་ཞེས་གསུངས་ན་གཙོ་བོ་ནི་
 ཀའ་། འཁོར་ནི་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལུས་དག་གི་བརྟན་པོ་སྤྱོད་བ་
 ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྱོད་བ་ཐམས་
 ཅད་འཁོར་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཤིང་སོག་ཨ་མ་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་རྒྱུག་ཆའ་གྱི་ར་བ་ལྟ་བུ་
 རྟེ། འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། གང་གིས་སྟོན་པ་(འཛོམ་ལྡན་འདས།)ཐུགས་རྗེའི་(དང་ལྡན་
 པ།)བསྟན་པ་ལ།(བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ།)ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་པ། དེ་
 ནི་དེ་ལས་(འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བྱ།)རྒྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་དཔུལ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི།གཞན་དབང་(བྱ་ལྟར་
 པ།)འཛོལ། རྒྱུག་ཆའ་བྲེགས་པས་ཨ་མའི་ཆའ་ཉམས་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། ནམ་འབྱེད་
 འགྲེལ་པ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཨ་མའི་ཆའ་ལྟ་བུ། བཅས་
 པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་རྒྱུག་མའི་ཆའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་བཤད་དོ། །

དགུ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་པའི་གནས་ཚུལ་ནི། དགེ་བསྟེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྤྱོད་
 གི་སྟོན་པ་རིམ་གྱིས་མཛོས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་པའི་གནས་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་

ན། དཔེར་ན་(དོང་ཙེ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་རྟེན་པ་བཞིན་དུ་འཇག་)ཀ་བ་གཅིག་ལ་ཐག་
པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱམས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་(དགེ་བསྟན་དགེ་ཚུལ་
དགེ་སྦྲང་གི་)ཕྱོམ་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས། ཆོགས་སྤྱི་མ་སྟེ་བསྟན་
པར་རྫོགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆོགས་སྤྱི་མ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་
དང་། མཛོད་ལས། ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་བཤད་ཅིང་། མཛོད་འབྲེལ་
ལས་དེ་དག་ནི་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དགེ་སྦྲང་གི་བསྐྱེད་པ་ལུལ་
བས་ཕྱོམ་པ་གསུམ་ཆར་གཏང་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་
རྒྱས་པར་འག་དུ་འཆད་དོ། །

བརྩུ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པའི་བྱེད་ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་དག་པའི་བྱེད་
ལས་དང་། མ་དག་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་བྱ་སྦྲང་བའི་བྱེད་
ལས་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱང་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་བ་སྟེ། ལྷན་བརྒྱ་པ་
ལས། ཉན་མོངས་དག་གཡུལ་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་བྱིམས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་
བའི་ཚུལ་བྱིམས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱང་། ཞེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཐོབ་བྱ་འཛོལ་པའི་བྱེད་
ལས་ནི། གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་མའི་དཔལ་འབྱོར་འཛོལ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དུ་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པ་སྟེ།(ལྷན་བརྒྱ་པ་ལས།)དཔལ་འབྱོར་ས་(འཇམ་རྟེན་མཐོ་རིས།)དང་མེ་ཏྲོག་མདའ་
ཅན་འཛོམས། ཞེས་པ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་འབྱོར་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་གོ་
རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བྱིམས་མ་དག་པའི་བྱེད་ལས་ནི། བམ་པ་བྱང་ཁིང་འཆབ་
སེམས་སྦྱོས་ན། ཕྱོམ་པའི་དགོས་པ་དུག་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་ཤིང་། བམ་པ་
བྱང་ཡང་འཆབ་སེམས་མ་སྦྱོས་ན་ཕྱོམ་པའི་དགོས་པ་དུག་སྐྱབ་པར་རུས་པ་ཅན་དུ་ཉམས་
པ་སྟེ། དགོས་པ་དུག་ནི། བྱང་ཆུབ་མཐོ་རིས་བླངས་སྦྱེད་དང་། ཁོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕྱིར་
བཅོས་བྱང་། ཞེས་བསྐྱེད་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ཡང་(ལམ་པ་འཆབ་སེམས་དང་བཅས་
པ་བྱང་ན།)ཕྱོམ་པའི་དགོས་པ་དུག་སྐྱབ་མི་རུས་པ་ནི། བམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་ན་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པའི་བྱེད་ལས་མེད་དེ། བམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་ན། རྒྱུ་ལས་ལམ་

པ་བྱས་པ་ནི་ཆོ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པས་ཞེས་པ་དང་། དེས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་འཛོལ་བ་ཐག་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །(ཤམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་ན།)
 མཐོ་རིས་འཛོལ་པའི་བྱེད་ལས་མེད་དེ། ལུང་སྤྲིང་གཞི་ལས། ཚུལ་བྱིས་ཉམས་པ་ངན་
 འབྲོ་ངན་སོང་ལོག་པར་ལྷུང་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྒྲེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(ཤམ་
 པ་འཆབ་བཅས་བྱང་ན།)སྡོམ་པ་སྤངས་ཀྱང་མི་སྒྲེའི། འདི་ལ་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པར་ཡང་
 འདྲའོ་ཞེས་སོ། །(ཤམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་ན།)ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་
 སྤྱོད་གཉིས་པོ་བྱར་མེད་དེ། རྒྱུ་ལས། ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་
 ཅིག་གནས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཤམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱང་
 ན། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས། ཕྱིར་བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་
 གྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྡོམ་པའི་དགོས་པ་དུག་སྒྲུབ་ཅུས་པ་ནི། འཆབ་མེད་ཀྱི་
 བམ་པ་བྱང་ཡང་། བྱང་རྒྱབ་འཛོལ་པའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། འོག་མ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་
 གྱིས་སོ་ཞེས་པས་སོ། །(འཆབ་མེད་ཀྱི་བམ་པ་བྱང་ཡང་།)མཐོ་རིས་འཛོལ་པའི་བྱེད་ལས་ཡོད་
 དེ། དག་བཅོམ་འཛོལ་པར་གསུངས་པས་ན། གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་ལུས་འཛོལ་པ་ལྟ་ཅི་
 གྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དེ་བྱང་ཡང་།)སྡོམ་པ་སྤངས་ན་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུ་བ་ལས། བསྐྱབ་པ་
 ལྷུལ་བས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཏི་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་
 བགྱིའམ། ལུ་པ་ལི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
 འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(དེ་བྱང་ཡང་།)ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་ཡོད་
 དེ། ལུང་སྤྲིང་ཆོགས་དང་མ་མོ་ལས། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པར་
 བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མ་མོ་ལས་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པ་གསོ་སྤྱོད་གི་ནང་དུ་འོང་ན་ནི་
 མ་བརྫོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །(དེ་བྱང་ཡང་།)ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་ཡོད་དེ།
 ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་པ་དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལྷུང་བ་(དེ་བྱང་ཡང་།)ཕྱིར་བཅོས་སུ་
 རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཆབ་སེམས་མ་སྒྲེས་ན་ཤམ་པ་ལའང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་རུང་བར་གསུངས་
 པས་ན་ལྷུང་བ་གཞན་ལ་ཕྱིར་བཅོས་སུ་རུང་བ་ལྟ་ཅི་གྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུལ་བ་མདོར་བཅུས།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྐབས་སྐབས་པ་དང་། དངོས་
 གྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ལས་
 འཕྲོས་པ་འདུལ་བ་མདོར་བཅུས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚུད་པ་
 དང་། ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། (འདུལ་བ་མདོ་ཙ་བ་འདིར་དངོས་བཅས་སྟོན་ལ་བཅུམས་པ་
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས།) རྟོག་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་དུ། མདོ་ཙ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཚུམ་པའི་གོ་
 རིམ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་བཤད་སྟོན་ལ་བཅུམས་ནས་མདོར་བསྟན་ཕྱིས་བཅུམས་པས་
 མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། ཡི་གེ་མང་ཤོས་སྟོན་ལ་
 བཅུམས་ནས་ཡི་གེ་ཉུང་ཤོས་ཕྱིས་བཅུམས་པས་སྤྱི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཀྱི་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱས་བཤད་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡི་གེ་མང་ཤོས་ཡིན་
 ལ། མདོར་བསྟན་ནི་མདོར་བསྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡི་གེ་ཉུང་ཤོས་ཡིན་པར་གཞུང་གིས་གྲུབ་
 བོ། །ཡི་གེ་ཉུང་ཤོས་ཕྱི་ནས་བཅུམས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། (གོ་རིམ་དང་པོར་
 བསྟན་པའི་འཐད་པ།) གཉིས་ལས་ཡི་གེ་རབ་ཉུང་ངམ། །ཡང་ན་མཚོད་འོས་སྟོན་ཏུ་སྦྱར། །ཡི་
 གེ་ཉུང་དང་མཚོད་པར་འོས། །དང་པོར་བསྟན་པའི་འཐད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་
 དང་ཡི་གེ་ཉུང་ཤོས་མདོར་བསྟན་ཕྱིས་བཅུམས་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་
 ལན་གདབ་པ་ནི། སྤྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཚུམ་པའི་གོ་རིམ་མདོ་ཙ་བ་འདི་འདི་ལྟར་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་མདོར་
 བསྟན་སྟོན་ལ་བཅུམས་ན་ནི། འགལ་བའི་སྟོན་གསུམ་སྟེ། ལྷང་ལས་དངོས་བཅས་རྣམས་
 གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་མདོར་བསྟན་ཕྱིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། མདོར་བསྟན་འདི་
 ཆོག་གི་ཆ་ནས་མདོར་བསྟན་ཡིན་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པས། མདོར་
 བསྟན་སྟོན་ལ་བཅུམས་ན་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཏེ། (དངོས་བཅས་རྣམས་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་ཡོད་
 ཅིང་། མདོར་བསྟན་ལ་གྲངས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་མེད་དེ་ནགས་མཐའ་མེད་ལྟ་བུ་སྟེ་རྒྱ་དང་ཚད་ངེས་མེད་

ཡིན་པས། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་། མདོར་བསྟན་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་དང་ཡང་འགལ་ཞིང་། དངོས་ཀྱི་བཅས་པ་སྟོན་ལ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་ལ་སྦྱར་རྟེ། མདོར་བསྟན་ཀྱི་བཅས་པ་ཕྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་འདུལ་བ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་ལག་ན་ཞགས་པ་ཡོད་མེད་ཚུངས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཞི་གྲུབ་དགོས་པ་ལྟར། མདོར་བསྟན་སྟོན་འཆད་ཕྱིས་འཆད་ཚུངས་པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྟན་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། ལྷང་ཐུན་ཆོགས་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཤེའི་ཤོང་བྱིར་ན་གྱུད་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ཤིང་སྤྲུལ་བྱུང་གི་ཆོལ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་ངས་འདུལ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་ན། མདོར་བསྟན་རྟེ་མ་བསྟན་པས་ལེགས་པར་རབ་རྒྱ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱངས་ཤིག་དང་ངས་བཤད་དོ། །དགེ་སློང་དག་བྱིད་ཀྱིས་ངས་སྟོན་གནང་བ་ཡང་མེད་བཀག་པ་ཡང་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། གལ་ཏེ་མི་རུང་བ་བསྟན་ཅིང་རུང་བ་དང་མི་མཐུན་ན། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱད་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རུང་བ་བསྟན་ཅིང་མི་རུང་བ་དང་མི་མཐུན་ན། རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འཁྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་མདོ་ཙམ་བར་མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཕྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྤྲུལ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རོ་ཞེས་བསྟན་སོ། །དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། བྱ་བ་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་འཇུག་ཕྱོག་ལ་མཁས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་དེ། དབྱེ་བ་ངོ་པོ་མཆོན་ཉིད་ངེས་ཆོག་དང་། །གཞི་དང་རྒྱ་མཆོན་དང་ནི་སྦྱར་ཚུལ་དང་། །སྤྲུལ་བཅས་ཆེས་བཅས་གང་ཡིན་བཞག་པ་སྟེ། །བརྒྱད་ཀྱིས་འདི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པར་བྱ། །དང་པོ་འདུལ་བ་མདོར་བསྟན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱ་མཆོན་གྱི་སྟོན་ནས་བྱེ་ན་དགག་སྦྱབ་གནང་གསུམ་ལས། དགག་

པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ནི། འཐས་པར་གནས་པའི་བྱེ་མ་སྟོག་ཆགས་ཅན་དག་སྟོང་གིས་ཤོར་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟབ་པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནང་བའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ནི་ཁམ་མོར་རུ་བས་བ་བཀོར་བ་ལྟ་བུའོ། །རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་སྟེན་གཉིས་ལས། རྒྱ་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ནི། དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱེ་མ་དགེ་སྟོང་གིས་ཤོར་བ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཅས་པའི་རོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པར་མདོར་བསྡུས་སྒྱར་བའོ། །ཡན་ལག་གི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ནི་འཁྲིག་ཚིག་གི་ལྷག་མ་ལ་ཡུལ་བྱང་མེད་རྩ་འདུལ་གྱི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་རུ་དགོས་པར་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱབས་པའི་ལྷག་མ་ལ་ཡང་། དེ་ཡན་ལག་རུ་དགོས་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྱར་ཏེ། རྩ་འདུལ་གྱི་ཚོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྟེན་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་དང་བྱེད་པའི་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་སོ། །དེའང་གང་ཟག་གིས་སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་དང་སྦྱོར་ཤེས་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི། ལུང་ལས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པའི་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པའོ། །འོ་ན་གསལ་ཀ་བཏོད་མ་བཏོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། འདུལ་བའི་ལུང་གང་ཡང་རུང་བར། དགག་བྱའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་སྟོས་དགོས་ཏེ་ཀ་བའི་གསུང་བསྟོས་བྱ་ན་པར་བྱས། བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་སྒྱར་ནས་ལུང་བ་སྟེ་ལུང་གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གིས་གསལ་ཀ་བཏོད་པའམ། དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་སྒྱར་ནས་སྒྱབ་པའི་མིང་གིས་གསལ་ཀ་བཏོད་པའམ། དགག་དགོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་སྒྱར་ནས་ཉེས་པ་མེད་པའི་མིང་གིས་གསལ་ཀ་བཏོད་ན་གསལ་ཀ་བཏོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་རུ་ན་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདུན་གྱིས་དཀར་པོ་ཤོར་བའི་ལུང་བྱེད་གསལ་ཀ་བཏོད་པ་ཡིན་ནམ་མ་བཏོད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ལྷར་ན་ལྷང་བྱེད་དེ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་ལྷང་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་ཀ་

མ་བཏོད་པའི་ལྷང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྷར་ན་འདུལ་བའི་ལྷང་གང་ལས་ཀྱང་། མདུན་གྱི་ས་
 དཀར་པོ་རྒྱ་ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མེད་ཅེ་ན། ས་རྒྱ་ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་
 མདུན་གྱི་ས་དཀར་པོ་རྒྱ་ལྷང་བྱེད་ཀྱང་གསལ་ཀ་བཏོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་ཡང་
 གསལ་ཀ་བཏོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གསོ་སྦྱང་བྱའོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཆོངས་སོ་
 ཞེ་ན། དེ་སྐད་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་གསལ་ཀ་དངོས་སུ་མ་བཏོད་ན་ཅི་འགལ་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །འོ་ན་ས་རྒྱ་ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་མདུན་གྱི་ས་དཀར་པོ་རྒྱ་ལྷང་བྱེད་
 གསལ་ཀ་མ་བཏོད་ན་ཅི་འགལ་ཞེས་མགོ་མཆོངས་སོ་ཞེས་སྐོལ་ན། ས་རྒྱ་བ་བཀག་པ་དང་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ་
 གི་དགག་པ་དང་རྒྱབ་པ་གོ་རིམ་བཞིན་ཏེ། སྤྱི་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱི་བསྐྱབས་པས་བྱེ་
 བྲག་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཆོངས་སོ་སྐྱམ་མོ། །

གསུམ་པ་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ།ཚེ་བརྩོང་པའི་ཞལ་ནས་འདིའི་མཆན་
 ཉིད་ནི་ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དཔག་ཡིན་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ཆོས་ཅན། སྒོ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྒྱུ་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་ན་མས་
 ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཚོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་
 མོ། །བརྒྱད་ཁྲིའི་ནང་ཏུ་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་མ་འདུས་སམ་ཅི། །སྤྱིར་ན་འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་
 སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ན་མ་པར་བཞག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་
 གང་ཞིག་ཅེས་པས་བཅས་པ་བཏགས་པ་སེལ་ལོ། །འཕྱང་ལས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་ཀ་མ་
 བཏོད་པའོ། །ཞེས་པས་དངོས་ཀྱི་བཅས་པ་སེལ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་
 རོན་པ་ན་ཐིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པའི་
 འདུལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བཅས་པ་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་སྐྱེ་མས་
 རྣམ་པར་བཅད་དོ། །དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་གི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པ་ཡིན་མོད་
 ཀྱི། དེ་ཡང་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པའི་ནང་ཏུ་འདུས་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་གིས་
 གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་མཆན་
 ཉིད་ནི། སྤྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་དེ་ཅུང་ཟད་ཁ་བསྐྱངས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ཅེས་སྒྲིབ་པ་དེ་

ལ་དགག་བྱའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲེལ་ཡུལ་གང་ཞིག་དང་། དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲེལ་ཡུལ་གང་ཞིག་དང་། དགག་དགོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་འབྲེལ་ཡུལ་གང་ཞིག་ཅེས་ཁ་བསྐང་སྟེ། །དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་མདོར་བསྟུས་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟུ་གོ་རིམ་བཞིན་རྟུ་སྒྱར་རོ། །བཅས་པའི་བདག་ཉིད་རྟུ་གནས་པ་གང་ཞིག་དང་། ཡན་ལག་གི་བདག་ཉིད་རྟུ་གནས་པ་གང་ཞིག་ཅེས་ཁ་བསྐང་སྟེ། རྒྱ་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་མདོར་བསྟུས་དང་། ཡན་ལག་མདོར་བསྟུས་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟུ་སྒྱར་རོ། །གང་ཟག་གིས་སྦྱོར་མ་ཤེས་པ་གང་ཞིག་དང་། གང་ཟག་གིས་སྦྱོར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཅེས་ཁ་བསྐང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་མདོར་བསྟུས་དང་། བྱེད་པའི་མདོར་བསྟུས་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟུ་སྒྱར་རོ། །

བཞི་པ་(འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་འདི་ལ་ཐུ་མ་རྣམས་ནི་རུང་མཐུན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ས་ཤོར་མི་རུང་བ་དང་མཐུན་པ་སྟེ་དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱེ་མ་ཤོར་མི་རུང་བ་དེ་ཚོས་ཅན། རུང་མཐུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རུང་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རུང་མཐུན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་ཚད་པ་ཡོད་དོ། །མིང་ལ་བྱལ་ཆེ་བྱལ་རྒྱུ་བཅུ་བཅུ་མ་ལས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མིང་དོན་འགལ་བ་ལས་མ་འགལ་ན་ལགས་སོ། །འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་གྱི་ངེས་ཚིག་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་པས་ན་འདུལ་བ། གསལ་ཀ་བཏོད་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཚིག་མདོར་བསྟུས་པས་ན་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ལས་མདོར་བསྟུས་ཞེས་མིང་བཏགས་(ཉི་ལུང་ལས་འདི་ལ་མིང་མདོར་བསྟུས་ཞེས་གསུངས་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ལས་ད་ནི་འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས།)ཤིང་། འོད་ལྷན་ཙུ་བ་ལས་ཀྱང་། འདུལ་བ་མདོར་བསྟུས་ཞེས་བྱ་སྟོན་མ་དང་། །འདྲ་བ་གཞན་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས་ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་གཞི་གང་ལ་མདོར་བསྟུས་སྒྱར་བ་ནི། སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་གནང་བཀག་མཛད་ལ། བྱ་བ་བྱེ་བྲག་དང་སྒྱར་ནས་གནང་བཀག་མ་མཛད་པའི་གཞི་ལ་སྒྱར་རྟེ། འོད་ལྷན་ཙུ་བ་ལས། གང་ཞིག་གནང་མེད་དེ་བཞིན་བཀག་མེད་པ། །དེ་ནི་གསུངས་པའི་རྗེས་མཐུན་བཏགས་ཉི་སྒྱར། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་སྒྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་བྱེ་རྒྱ་མཚན་དང་། དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དགག་དགོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་
 པོ་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། འདིར་དགག་བྱ་གང་ཞེ་ན། ཉེས་སྒྲིན་གང་ཞིག་འདུལ་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་སུ་བཅའ་བའི་སྒྲིན་ནས་དགག་པར་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་རང་
 གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་ལམ་གོང་མ་སྟེ་བའི་གེགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །དགག་བྱ་ལ་སྟེ་ན་གཉིས་
 ཏེ། སྤྱིའི་དགག་བྱ་དང་། སྒྲིན་གྱི་དགག་བྱ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚོད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་
 དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་གསུམ་སྟེ། སྒྲིན་གྱི་
 དགག་བྱ་ལ་ཐུག་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཚོད་མི་ཤེས་པ་དང་། བཅས་པའི་རྒྱ་རལ་ཏེ་ཉ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་དེ་ན་སྒྲིན་གྱི་དགག་བྱ་མེད་ཀྱང་
 སྤྱིར་བྱ་བ་དེ་ལ་དགག་བྱ་དེ་ཡོད་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་དག་གང་ནས་བཤད་ན་
 འོད་ལྡན་ལས། མུས་པར་འགྱུར་བའི་ཚོད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་
 (བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །)བཅས་པ་རྣམས་འཛིན་གྱི་དགག་བྱ་
 ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལོ། །(ཞེས་གསུངས། རྒྱུག་གཙོད་པམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྒྲིན་གྱི་དགག་བྱས་
 ཀྱང་བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་པ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །)

གཉིས་པ་སྒྲིན་གྱི་དགག་བྱ་ནི། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ས་སྒྲིན་
 པས་རྒྱུག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་དང་། ཊོན་དང་བྱ་བ་མང་བ་དང་། གཞན་མ་དད་པ་སྟེ་
 བ་ལྟ་བུ་ལོ། །འོག་ཏུ་རྣམས་འབྱེད་འཆད་པ་ན་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་
 སྤྱིའི་དགག་བྱ་དང་སྒྲིན་གྱི་དགག་བྱ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། (ག་བའི་ཞལ་ནས་སྤྱིའི་
 དགག་བྱ་དང་སྒྲིན་གྱི་དགག་བྱ་ངོ་པོ་གཅིག་སྟེ་ཟངས་དང་ཟངས་ཀྱི་བུམ་པ་ངོ་པོ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །)
 སྤྱིའི་དགག་བྱ་དག་སྒྲོང་གིས་ཚོད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དེ་དང་སྒྲིན་གྱི་དགག་བྱ་ཁྱིམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་གཞན་མ་དད་པ་སྟེ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་ཤེས་
 རྒྱད་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོའི་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིའི་དགག་བྱ་དག་སྒྲོང་གིས་ཚོད་

ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱ་དགེ་སྲོང་ཆང་གིས་སྒྲིམ་པ་
ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཐ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་འཕྱར་ལ་
སོགས་པ་དང་སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡང་རོ་པོ་ཐ་དང་དོ། །

གསུམ་པ་དགག་བྱ་གང་གིས་བཅས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི། དམིགས་བསལ་ལས་
གཞན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྱིར་བཏང་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་
ལ་ནི། སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱས་བཅས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་སྒོས་
ཀྱི་དགག་བྱ་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་(སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་
པའི་སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱ།)མིའི་སྟོག་ཆད་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་ལ་མ་ཆད་ན་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་
རོ། །དམིགས་བསལ་ནི་བརྟེན་པའི་ལྷང་བྱེད་(རྟོག་མ་ཅན་གྱི་སེམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས།)
རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཡང་།(རྟོ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་
དེར་ལྷས་སྟོག་ལ་མ་གཞོད་ཀྱང་སྒྱིར་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་སྟོག་ལ་གཞོད་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས།)
སྒྱིའི་དགག་བྱས་བཅས་པའི་ས་མཆོམས་བཟུང་སྟེ། སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལྷས་སྟོག་ལ་གཞོད་
པར་འཕྱར་བར་མི་ལྟོས་སོ། །(རྟོ་ཉག་མ་གཅིག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ། ལྷས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་མེད་
པས་སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱ་མེད་ཀྱང་སྒྱིར་བརྟེན་ནས་ལྷས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ཡོད་པ་
སྟེ། སྒྱིའི་དགག་བྱ་ཡོད་པས་བརྟེན་པའི་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །)དམིགས་བསལ་ལས་གཞན་པའི་
སྐབས་སུ་སྒྱིར་བཏང་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། སྒྱིའི་དགག་
བྱས་བཅས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་སྒྱིའི་དགག་བྱ་དང་བཅས་པ་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དགེ་སྲོང་གིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྩ་བར་བ་ལྟ་
བུའོ། །(རྩ་བར་པ་དེས་གལ་ཏེ་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པར་མ་ཕྱར་ན། སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱ་མེད་ཀྱང་སྒྱིར་སྒྱེ་
བ་བཅད་ན་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ཡོད་པ་སྟེ། སྒྱིའི་དགག་བྱ་ཡོད་པས་སྒྱེ་བ་གཞོད་
པའི་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པའོ། །)དམིགས་བསལ་ནི། གནས་མལ་པན་སུན་དུ་ཕྱར་པའི་ལྷང་བྱེད་
བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཡང་། སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱས་བཅས་པའི་ས་མཆོམས་བཟུང་
སྟེ།(གནས་མལ་མ་བརྟུས་པའི་སྒོས་ཀྱི་དགག་བྱ།)པན་སུན་དུ་ཕྱར་ན་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་ལ་མ་ཕྱར་

ན་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་དང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་དགག་བྱ་དང་དགག་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་བསྟན་པ་ནི། དེ་གཉིས་
 (ག་མིའི་ཞལ་ནས་དགག་བྱ་དང་དགག་བཅས་རྡོ་པོ་གཅིག་པ་ཡིན་གསུངས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ་དགག་བྱ་དང་
 དགག་བཅས།)ནི་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དགག་བྱ་དེ་རྒྱུན་ཡིན་ལ། (སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ནི་རྒྱུན་མེད་ཡིན་པས།)བཅས་པ་ནི་རྒྱུན་མེད་
 པ་ལྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གིས་མཆོམས་ཅན་པར་བཞག་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། དགག་བྱ་ལས་དགག་བཅས་བྱུང་ངམ། དགག་
 བཅས་ལས་དགག་བྱ་བྱུང་། གཉིས་པ་(སྟོན་ཆགས་ལ་གནོད་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ས་རྩ་བ་བཀག་
 པ་ལྟ་བུ།)ལྟར་ན་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་དགག་བཅས་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགག་
 བཅས་དེ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། (འདོད་ན་ཆོས་ཅན་དང་འགལ་སོ།) །དགག་
 བཅས་ལས་དགག་བྱ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། དགག་པ་མདོར་བསྟན་རྒྱུར་
 བའི་གཞི་ལ་དགག་བཅས་ཡོད་པར་སྟབས་པ་ལ་དགག་བྱ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཆོས་
 ཅན། རྟགས་ཁྱབ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྟབས་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བང་བ་ན་སྟབས་པ་ལ་ས་བོན་ཡོད་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་ནི་དགག་བྱ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེས་རྟགས་ཀྱི་
 གོ་མ་ཆོད་པས་མདོར་བསྟན་གྱི་དགག་བཅས་མི་རྟགས་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
 འབྲེལ་བ་མེད་ན་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཐལ་འགྱུར་སྐར་བཞིན་བཞོད་ལ། རྟགས་ཁྱབ་མེད་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དང་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
 ས་རྒྱུགས་ན་རྟ་ཡོད་པར་སྟབས་པ་ལ་སྤང་བོ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་
 བ། (མདོར་བསྟན་གྱི་དགག་བཅས་མི་རྟགས་པའི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ།) །ཡང་སྐར་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གང་
 ཞེ་ན། དགག་བྱ་དང་དགག་བཅས་རྡོ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་(ལྟེ་ས་བོན་ལས་སྟུ་ག་
 བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ།)མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་དེ། (དཔེར་
 ན་བྱེ་བྲག་སྟེ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་པོ་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་

ཡིན་པ་བཞིན། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅས་པ་རྣམ་པར་བཞག་
ཅིང་། བཅས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་དགག་བྱ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་
གོ། དེས་ན་དགག་བྱ་ཅམ་པོ་ལ་བཅས་པས་མ་བྱལ་བྱང་། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་
དགག་བྱ་ཡོད་པ་ལ་བཅས་པ་ཡོད་པས་བྱལ་བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་
གི་དགག་བྱའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པའི་མདོར་བསྟུས་སྦྱར་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་
ལམ་གོང་མ་སྟེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་། བྱང་ཆུབ་གང་བཞེས་(པ་དང་)བྱལ་(པའི་)སྒྲོབ་རྣམ་དག་
པའི། སེམས་ཅན་དག་བཅོམ་(པ་)ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་)ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས། དེའང་རྒྱ་
ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། ཞེས་(དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལམ་གོང་མའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་
པར།)རྒྱའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ།
དགོས་པ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་འབྲས་བྱའི་ཆ་ནས་གསུངས་སོ། ། དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། སྦྱབ་པའི་མདོར་བསྟུས་སྦྱར་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། ། (ཆོས་གོས་སྤྱང་
གདིང་བ་ཚོས་ཅན། སྦྱབ་པའི་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་སྤྱང་
གི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་གསུངས་པས་སོ་ཞེན། བྱལ་པ་མ་བྱལ་སྟེ། དགོས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་བྱང་དེ་ནི་བཅས་
པ་རྣམ་འཛོག་གི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་པས་སྦྱབ་པའི་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །)
གསུམ་པ་དགག་དགོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤར་གྱི་དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་དེ་དག་
གང་ཡང་མེད་པ་སྟེ། གནང་བའི་མདོར་བསྟུས་སྦྱར་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །

བདུན་པ་(བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་དུས་ཀྱི་དགག་དགོས་གང་ཡང་མེད་པ་
ལ་ནི་གནང་བའི་བཅས་པས་མ་བྱལ་སྟེ། གཞི་དེ་གནང་བའི་ལུལ་ལ་གང་ཟག་ཅིག་དགོས་སོ། གལ་ཏེ་ཆོས་
གོས་སྤྱང་གདིང་བ་གནང་བའི་བཅས་པ་ཚོས་ཅན། དགག་དགོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གནང་
བའི་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཚོས་ཅན་སྤར་བཞིན་ནོ། སྤྱང་གི་ཕན་ཡོན་མེད་པར་ཐལ།
དགག་བྱ་དང་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན་ལུང་ལས་སྤྱང་གི་

གི་པན་ཡོན་བརྩ་གསུངས་པའི་ཞིན། གནང་བ་བཅས་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་དགག་དགོས་གང་ཡང་མེད་པ་
 ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ན་བསྐབ་བྱེད་ཆོས་ལ་ཉགས་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་སྒྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ཡོད་པ་ལ་
 དུ་བ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་འབྲས་བྱེད་ཉགས་གྱི་སྒྱོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་བསྟུས་སྒྱུར་བའི་
 ཚུལ་ལ། དགག་པ་མདོར་བསྟུས་ནི། རྒྱུ་ལས། ཉལ་བ་དང་འགྲོ་བས་བཤད་པ་དང་
 གཅི་བ་མི་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉལ་བ་དང་འགྲོ་བས་ཟས་བཟའ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཅས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་བཤད་དོ། །སྐབ་པ་མདོར་
 བསྟུས་ནི། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ཟུར་ཀྱང་། །དགག་
 དབྱེ་གསུངས་ཕྱིར་འདོར་ནི་གསོ་སྦྱང་ཡོད། །དགག་དབྱེ་དག་པ་གོ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་
 ལས་གསོ་སྦྱང་དོན་ནི་ཐ་དད་མིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །གནང་བ་མདོར་བསྟུས་ནི། རྒྱུ་
 ལས། ཚུ་དང་བསེས་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་བརྒྱུད་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། །ཁམ་པོར་དག་ཏུ་ཟས་
 བཟའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྗེས་སུ་གནང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལྟར་ཡང་སྦྱར་ཏེ།(དགག་པ་མདོར་བསྟུས་ནི་སྟོན་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་ལ་
 སོགས་པའི།)དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱེ་མ་འཐས་པར་གནས་པ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྲོད་གིས་
 ས་ཤོ་བ་ཆོས་ཅན། མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སྟོན་ཆགས་ལ་གཞོད།
 དོན་དང་བྱ་བ་མང་། གཞན་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ས་ཤོ་
 བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བྱེ་མ་འབའ་ཞིག་ཤོ་བ་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་(སྟོན་ཆགས་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི།)
 དགག་བྱ་དང་མི་ལྷན་པའི་བྱེ་མ་ཤོ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །(སྐབ་པ་མདོར་བསྟུས་ནི།)གསོ་སྦྱང་
 གི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བསྐབ་དགོས་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཆོས་
 དག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་
 དགག་དབྱེ་བཞིན་ནོ། །(གནང་བ་མདོར་བསྟུས་ནི།)དགེ་སྤྲོད་གཅིག་གིས་ཁམ་པོར་ཐ་མལ་
 པའི་ནང་དུ་ཟས་ཟ་བ་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་གི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཏེ། སྦྱོང་གི་ཆ་ནས་
 དགག་དགོས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡོལ་གོར་དུ་ཟ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་

(དེས་ན་དག་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱིས་ཁམ་མོར་གཅིག་རྒྱ་ཟས་ཟ་བ་དང་། གསེར་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁམ་མོར་རྒྱ་དག་སྒྲོང་གཅིག་གིས་ཟས་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །མདྲོར་བསྐྱས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་
ན་ཅིར་འཕྱར་ཞེ་ན། བྱང་བཙོན་ན་རེ། འདུལ་བ་མདྲོར་བསྐྱས་ཀྱི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རྒྱ་ལས། འདུལ་བ་མདྲོར་བསྐྱས་པ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པ་དང་ནམ་འབྲེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འདུལ་བ་མདྲོར་བསྐྱས་པ་ལས་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེས་བྱས་སུ་
བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་ཁྱེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་བརྒྱུད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུལ་བ་མདྲོར་བསྐྱས་པ་
ལས་མ་བཟགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པར་འོང་སྟེ་འོན་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སུ་
གསུངས་པ་ལས་མཚོན་པ་ཅམ་རྒྱ་ཟེད་དེ། བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས། མི་རུང་བ་དང་མཐུན་ལ་རུང་
བ་དང་འགལ་བ་དེ་དག་གར་བསྐྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱ་སྟེ། དག་སྒྲོང་
གིས་དེ་དག་བསྟེན་ཅིང་སྤྱད་རྒྱ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་བསྟེན་ཅིང་སྤྱད་ན་གཞི་རིམ་ལྟ་བུ་ལས་
(དག་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱིས་ཁམ་མོར་གཅིག་རྒྱ་ཟས་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །གསེར་དཔལ་གྱིས་སྤྲས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁམ་མོར་རྒྱ་དག་སྒྲོང་གཅིག་གིས་ཟས་ཟ་ན་ཡང་སྒྲོང་གི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་སོ། །ལྷང་བ་སྟེ་ལའི་ཁ་ན་མ་
མོ་བ་ཉིད་རྒྱ་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །

བརྒྱད་པ་སྤར་བཅས་རྗེས་བཅས་གང་ཡིན་བཟག་པ་ནི། དངོས་བཅས་དང་རང་
རང་གི་མདྲོར་བསྐྱས་གཉིས་རུས་མཉམ་རྒྱ་བཅས་ན་སྤར་བཅས་ཡིན་ལ། དངོས་བཅས་
མཛད་པ་ན་མདྲོར་བསྐྱས་མ་བཅས་ཤིང་། སངས་རྒྱུས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཁའི་ཆོ་ན་
མདྲོར་བསྐྱས་གསར་རྒྱ་བཅས་པ་ནི་རྗེས་བཅས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། (སྤར་བས་པ།) ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདུལ་བ་མདྲོར་བསྐྱས་
ཐམས་ཅད་སྤར་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཅན་དགོན་པ་པས་སྤྲ་མོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
ཆོ་ན་(རུད་འགྲོ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་པམ་པ་བྱང་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ན་རུད་འགྲོ་ལ་གསལ་ཀ་མ་བཏོད་
པའི།)མདྲོར་བསྐྱས་ཀྱི་པམ་པ་བྱང་བའི་ཕྱིར་མདྲོར་བསྐྱས་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་བྱེད་པར་
གྱུ་བ་པོ། །དེའང་སྟོན་ཅན་དགོན་པ་པའི་པམ་པ་དེ་ནི། (གསལ་ཀ་མ་བཏོད་པའི་པམ་པ་སྟེ།)
མདྲོར་བསྐྱས་ཀྱི་པམ་པ་ཡིན་པར་གང་གིས་གྱུ་བ་ན། སྟོན་ཅན་དགོན་པ་པས་སྤྲ་མོ་ལ་

ཡོག་པར་ཞུགས་པའི་པམ་པ་དེ་ནི་དུང་འགྲོ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་པམ་པ་ཡིན་ལ།
 རྟིག་ཅན་དགོན་པ་པས་སྤྲོ་མོ་ལ་ཡོག་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཚོན། དུང་འགྲོ་ལ་གསལ་ག་
 མ་བཏོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའང་(དེས་སྤྲོ་མོ་ལ་ཞུགས་པའི)སྤྱིར་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་(དེའི་
 རྟིག་སྤྱོད་)དུས་ཕྱིས་དུང་འགྲོ་ལ་གསལ་ག་བཏོད་དེ་ལུང་ལས།(ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་སྤྱོད་གནས་སུ་སྤྱོད་
 པ་དང་སྟེན་ཅིག་གུང་རུང་ཉིད་གཤམ་དེ་པམ་པར་ལྟར་ཞེས་)གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 མི་འཐད་དེ་མདོར་བསྟུས་སྤར་བཅས་ཡིན་ན་ལུང་པར་ཆོགས་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོན་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་
 སྤྱོད་དག་ངས་འདུལ་བ་བྱས་པར་བསྟན་ན། མདོར་བསྟུས་ཏེ་མ་བསྟན་པས་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་ཡོ། །རྟིག་ཅན་དགོན་པ་པའི་པམ་པ་དེ་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་པམ་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། པམ་པ་དེ་ནི་དངོས་བཅས་ལས་འདས་པའི་པམ་པ་ཡིན་
 ཀྱི་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་པམ་པ་མ་ཡིན་རྟེ། སྤར་བཟང་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྤྱོད་གིས་མི་
 ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་པམ་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་མིང་གིས་གསལ་ག་
 བཏོད་དེ་བཀག་ཟིན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(རྟིག་ཅན་དགོན་པ་པས་སྤྲོ་མོ་ལ་
 ཡོག་པར་ཞུགས་པའི་པམ་པ་ཚོས་ཅན། པམ་པ་དེ་གསལ་ག་བཏོད་པའི་པམ་པ་ཡིན་རྟེ། སྤར་བཟང་བྱིན་
 ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་སྤྱོད་གིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་པམ་པར་འཕྱར་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། གསོ་སྦྱོར་དུ་གསལ་ག་བཏོད་པར་ཐལ། གསོ་
 སྦྱོར་བྱའོ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་གྱི་གསོ་སྦྱོར་བྱའོ་
 ཞེས་གསལ་ག་མ་བཏོད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཁོ་ན་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་པམ་པར་འཕྱར་ཞེས་དངོས་སུ་
 གསུངས་ཀྱང་། དེའི་ཚོན་དུང་འགྲོ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་ན་པམ་པར་འཕྱར་ཞེས་གསལ་ག་མ་བཏོད་པའོ་
 ཞེས་མགོ་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཆོལ་ན། དེའི་ལན་ནི་རོ་བོའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གོ། །)

གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། འདུལ་པ་མདོར་བསྟུན་ཐམས་ཅད་རྗེས་བཅས་
ཡིན་ཏེ། དངོས་བཅས་རྣམས་མཛད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་སྤྲུང་ན་ལས་འདལ་ཁའི་
ཆོ་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐར་དྲངས་པའི་ལུང་དེས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་

བ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་(ཤ་མི།)ན་རེ། རྒྱ་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་མདོར་བསྟུན་
 རྗེས་བཅས་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་གི་མདོར་བསྟུན་སྤང་བཅས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 བ་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དངོས་བཅས་མཛད་ནས་མདོར་བསྟུན་མ་གསུངས་པའི་བར་སྐབས་
 དེར་ལྟར་བ་འདིའི་ཡན་ལག་གཞན་ཚང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་
 གཅིག་གིས་བྱད་མེད་རྩ་ལྟུལ་གྱི་ཚོས་ཅན་དང་དབེན་པ་ན་འདུག་འགྲེང་བྱས་པ་ལ་
 དབེན་པ་ན་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟར་བྱེད་རྗེས་པར་བསྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད་བཟག། བསྐྱེད་
 བ་དག་སྤོང་གིས་བྱད་མེད་རྩ་ལྟུལ་ཅན་དང་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་བྱས་པ་ཚོས་
 ཅན། དགག་བྱ་མ་རྗེས་པ་ལ་བཅས་པ་རྗེས་པར་ཐལ། བྱད་མེད་རྩ་ལྟུལ་གྱི་ཚོས་
 ཅན་དང་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་བྱས་པ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱར་འཕྱར་གྱི་དགག་བྱ་མ་རྗེས་
 གྲང་ལྟར་བྱེད་རྗེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ལ། ལྟར་བྱེད་མི་བསྐྱེད་
 བ་ཡན་ལག་ཚང་ཡང་མི་བསྐྱེད་དམ་མ་ཚང་ནས་མི་བསྐྱེད། སྤང་མ་ལྟར་ན་(ཚོས་ཅན་
 སྤང་བཞིན།)དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟར་བྱེད་བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། རང་གི་
 ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟར་བྱེད་མི་བསྐྱེད་ཅིང་ཡན་ལག་ཚང་
 ཡང་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟར་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་ཟུར་ཕྱི་མ་
 ཁས་བླངས་སོ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་གང་མ་ཚང་། ལུལ་བྱད་མེད་རྩ་ལྟུལ་གྱི་ཚོས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་དགོས་པ་ལ་དེ་མ་ཚང་རོ་ཞེ་ན། དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟར་བྱེད་
 བསྐྱེད་པ་ལ། ལུལ་བྱད་མེད་རྩ་ལྟུལ་གྱི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་
 དངོས་སུ་ནི་མ་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ན་བྱེད་ལྟར་ན་ཡན་ལག་མདོར་བསྟུན་སྤང་བུ་མེད་
 དེ། དེའི་ཚེ་ན་བྱེད་ལྟར་ན་ཡན་ལག་མདོར་བསྟུན་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་
 སྒྲིན་མེད་དེ། སྤང་གཞིར་བཞག་པ་དེ་ལ་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟར་བྱེད་འདི་
 གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དབེན་པར་འདུག་འགྲེང་གི་ལྟར་
 བྱེད་རྗེས་པར་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བཞོད་དོ། བྱེད་ཀྱི་སྤང་གི་ཐལ་འཕྱར་དེ་ལ་བཟགས་ཏེ།
 བཅས་པ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་དགག་བྱ་མ་རྗེས་པ་ལ་བཅས་པ་རྗེས་པར་ཐལ་བེར་རམ།

བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཅས་པ་རྫོགས་པར་ཐལ་ཞེས་གང་ཟེར། སྤ་
 མ་ལྟར་ན་སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་ལ་བྲབ་པ་མེད་དོ། བྱི་མ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་
 ཟད། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྤིང་ལ། བྱ་བ་དེ་
 འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྤིང་དེ། དགེ་སྤྱོད་གིས་
 དགེ་སྤྱོད་ལ་རྩ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་བརྟེན་ན་ལྷན་སྟོན་ལ་གཞོན་པའི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་
 ཀྱང་ལྷང་བྱེད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་ནས་སྤར་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་བསམ་པ་
 གཏན་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྷང་བྱེད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། རྩོད་སྤྱོད་གི་རྣམ་
 གངས་གཞན་ཡང་དངོས་བཅས་མཛད་ནས་མདོར་བསྟུས་པ་མ་གསུངས་པའི་བར་སྐབས་
 དེར་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ས་ཆོ་ན་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགག་
 བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱ་མ་བཞོས་ན་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་བཅས་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་འདྲི་ཞིང་།
 (དང་པོ་ལྟར་ན་བྱ་མ་ཆོ་བ་ལ་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་དངོས་བཅས་མེད་ཅིང་དེའི་ཆོ་ན་མདོར་བསྟུས་གྱི་
 བཅས་པ་མཛད་མ་ཟེན་པ་དང་འགལ་ལོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགག་བྱ་དང་ལྷན་
 པའི་བྱ་མ་ཆོ་བ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ཡོད་ཀྱང་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ། དགག་བྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱ་མ་བཞོས་
 ཀྱང་ལྷང་བར་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པ་ན་པ་རོལ་པོ་ན་རེ་བཅས་པ་རྣམས་འཛོག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་
 ཀྱང་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་ཡོད་ཀྱང་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ་ཟེར།
 དང་པོ་ལྟར་ན་བྲབ་པ་མ་གྲབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་པོ་ལས་དགག་བྱ་དང་
 ལྷན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་སྤར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཡང་བརྟགས་ཏེ་བཅས་པ་
 རྣམས་འཛོག་གི་དགག་བྱ་མ་རྫོགས་པ་ལ་བཅས་པ་རྫོགས་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་
 མ་རྫོགས་པ་ལ་བཅས་པ་རྫོགས་པར་ཐལ་ཟེར་ཞེས་སྤར་བཞིན་བརྗོད་ཅིང་། བརྟགས་པ་མཚུངས་པས་
 ཀྱང་ལན་གདབ་རྒྱ་རྒྱུད་རོ། རྩོད་པ་གཞན་ཡང་(དངོས་བཅས་མཛད་ནས་མདོར་བསྟུས་མ་
 གསུངས་པའི།)བར་སྐབས་དེར་ཕམ་པ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་མི་དགོས་པར་ཐལ། (འདོད་ན་ནི་བར་སྐབས་དེར་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་ན་བྱིས་པས་
 རྒྱ་ན་ཡང་རྒྱ་བའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་རྒྱུ་རྒྱ་ཐལ། རྒྱ་བའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མི་དགོས་

ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གསལ་ཀ་བཏོད་
དེ་མ་གསུངས་ཤིང་ཡན་ལག་མདོར་བསྐྱུས་སྐར་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན་གསལ་ཀ་
བཏོད་དེ་མ་གསུངས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་ཡང་(པམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་
ནས)དགོས་གང་ཞེས་དགོས་སྤྱོད་གི་ལྟང་བ་ཐེ་ལྟ་ལ་སྦྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་(ཡང་
དགོས་སྤྱོད་གང་ཞེས་པའི་ལྟར་)སྦྱར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་
ལས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱར་བཏང་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་ཏེ། ཡང་ཞེས་ལྟར་ལས་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པས་གྲུབ་པོ། །མ་གྱིན་ལེན་ལ་སོགས་(གསོད་པམ་དང་རྩུན་གྱི་
པམ།)པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། ཡང་དགོས་སྤྱོད་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་
འདིར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞག་པར་མི་འོས་པས་བསྟེན་པར་རྩོགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགོས་སྤྱོད་དུ་དགོངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་བ་(ལྷར་ཤོས།)ལས་
ཀྱང་སྐར་ལྟར་བ་(པམ་པ་འཆབ་བཅས་)བྱུང་བ་དང་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་(སྒྲིམ་པ་མ་སྦྱོས་པ་
དང་)དང་པོ་འབྲུགས་པ་(ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེས་བསྟེན་པར་
རྩོགས་པར་བྱེད་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་དང་པོ་འབྲུགས་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པ་
ཡིན་ཞེས་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་དོན་དེ་ལྟར་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དང་མ་ནིང་དང་དགོ་
སྤྱོད་མ་སུན་བྱུང་བས་(སྒྲིམ་པ་མ་སྦྱོས།)ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པམ་པ་དང་ལྷག་མ་ལ་
སོགས་པའི་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་རང་རང་གི་ལྟང་
བ་མི་རྩོགས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །

༡༡། སྐྱོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཉི་ཤར་བསྐྱབ་པ།

དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ།

༡༡། ཇི་ལྟར་སྐབས་སྐབས་པ་བསྟན་ཟིན་ནས། ད་ནི་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཉི་ཤར་བསྐྱབ་པའོ། ཇི་དང་པོར་སྟོན་ཏེ་ལུང་ལས། རབ་བྱུང་གསེས་མཆོད་གཞི་དང་ནི། ཞེས་(རབ་བྱུང་བའི་གཞི།)དང་པོར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟེན་ལས་ཀྱང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་ནི་རབ་བྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ལུང་གི་བྱེ་བྲག་གསུམ་ལས་ལུང་གཞིས་བརྗོད་པ་དང་པོར་སྟོན་ཏེ། མ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་དང་པོར་སྟོན་ཏེ། ལུང་ལས་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་རབ་བྱུང་དང་ཞེས་(སྟོན་གྱི་ཆོ་ག)དང་པོར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟེན་ལས་ཀྱང་། དང་པོར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པར་རྫོགས་པ་བཅུར་དབྱེ་བ་དང་། སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལུང་མ་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། བརྗོད་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་རང་བྱུང་གིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ལྷ་ཕྱེ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པས་དང་། གཤགས་པའམ་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཤོག་གིས་དང་། ཕྱེ་བཟང་བྱག་ཅུའི་ཆོགས་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་དང་། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པས་དང་། བམ་ཟེ་སོ་ད་ཡ་ལེགས་སྦྱིན་དྲི་བས་མཉེས་པས་

དང་། སྒྲིབ་པའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ཤུག་པའི་བུད་མེད་ལྟ་བུ་བསྐྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་
སྤོང་བར་ཁས་ཁྲུངས་པས་དང་། བུ་མོ་ཆོས་སྒྲིན་མ་འཕྲིན་གྱིས་དང་། དུལ་དབྱུང་གི་
མི་རྒྱལས་བཅུ་འཛིན་གྱིས་དང་། མཐའ་འཁོབ་གྱི་མི་རྒྱལས་ལཱ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེན་
པར་རྒྱུགས་པ་དང་བཅུ་འཛིན། བཅུར་འབྱེད་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་(མེར་གཤམ་)མི་རྟོག་པའི་
རྒྱུད་དང་འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། བཅུར་འབྱེད་ལུགས་གཞན་ཡང་ལུང་
གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ནི་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་པ་བཅུ་ཉེ་ཞེས་གསུངས་ནས་སྐྱབས་འགོ་
ཁས་ཁྲུངས་མ་བཟངས་པར་གསོལ་བཞུགས་ཐོབ་པའི་སྒྲིན་ཆོག་བཟངས་ཏེ་(གཞན་དགུ་པོ་ཐར་བཞེན་
བཟངས་པ། བཅུར་གསུངས་མོ། རྟེན་ལྟར་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཅུ་སྐྱབས་འགོ་
ཁས་ཁྲུངས་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས།)སྒྲིན་ན་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་པའི་ཚུལ་བཅུ་བས་མང་བ་
ཡོད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་བཅུ་ཆེན་ལ་དགའ་བའི་རོར་བཅུ་ཆེན་དུ་མཛད་པ་ཅམ་མོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིན་གྱི་ཆོག་གཉེ་བཟང་ཏུ་བསྐྱེན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲིན་ཆོག་གི་
དགོས་པའི་དོན་ནི། ཆོགས་རྒྱུད་དུས་རབ་བྱུང་དང་བསྐྱེན་རྒྱུགས་གྱི་ཕྱི་མ་པ་ཐོབ་
པའོ། གཉིས་པ་སྒྲིན་ཆོག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིན་ཆོག་ལ་སྒྲོ་འདྲེགས་
དགག་པ་དང་། སྒྲིན་ཆོག་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེན་པ་དང་། དབྱེ་བ་ལ་ཚད་པ་སྤང་
བའོ། རྟེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིན་ཆོག་བཅུར་འདྲོད་པ་དགག་པ་དང་། ཞར་ལ་བྱུང་
བའོ། རྟེན་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་(ཤ་ལུགས་བྱ་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་)ན་རེ་སྒྲིན་གྱི་ཆོག་
བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་མཁན་སྒྲོབ་མེད། ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་རྒྱུར་ཤོག་
སྐྱབས་འགོ་དང་། སྒྲིན་པར་ཁས་ཁྲུངས་དྲི་མཉེས་སྒྲིབ་ཆོས་སྤོང་། འཕྲིན་དང་གསོལ་
བཞུགས་ལས་དང་སྒྲིན་ཆོག་བཅུ། རྟེན་ཡང་སངས་རྒྱུས་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་
པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུས་མཁན་སྒྲོབ་མེད་པར་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་པ་དང་ཞེས་པ་ནས།
དུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོལ་བ་དང་བཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་
པ་དང་བཅུ་འཛིན་ཞེས་འཆད་དོ། རྟེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་ལུང་དང་བསྐྱེན་བཅོས་
རྒྱལ་ལས་བསྐྱེན་པར་རྒྱུགས་པ་བཅུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། སྒྲིན་གྱི་ཆོག་བཅུ་ཞེས་པ་ནི་

གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པས། སྔོན་ཚོག་བཅུར་འདོད་པ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། (སངས་རྒྱལ་རབ་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་མཁན་སློབ་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཞེས།)དང་པོ་གཉིས་མ་དང་དུ་བབྱང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས་(བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུའི་སྐབས།)རབ་བྱུང་གིས་ནི་སངས་རྒྱལ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་(གཅིག་དུ་བབྱངས་པ་དང་།)མི་ཉོག་བྱེད་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། འདྲིན་པ་རང་རྒྱལ་རབ་བྱུང་གི་འོ་ཞེས་པ་དང་།(བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུའི་སྐབས་ཀྱི།)བརྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་མེད་པར་(བསྟེན་པར་རྫོགས་པ།)ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སངས་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །(བརྟུས་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཚུལ་གཅིག་དུ་གསུང་པ་དེ་བཞིན་དུ།)ལྷུང་མ་མོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རབ་བྱུང་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ནི་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་ནི་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཞེས་ཚུལ་གཅིག་དུ་བབྱངས་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་མ་མོ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རབ་བྱུང་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ནི་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཞེས་གཅིག་དུ་བབྱངས་ནས། ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དགུ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བཅུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་འཕྲིན་སྔོན་གྱི་ཆོག་པར་འདོད་པ་འདི་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་གསུམ་སྟེ། གནོད་བྱེད་དང་པོ་ནི། འཕྲིན་གྱིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ཆོག་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ཐོབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་གྱི་ཆོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །ཁྱབ་པ་ནི་གཞུང་གིས་བྱུང་སྟེ། སྔོན་ཚོག་གི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། རབ་བྱུང་བ་ཉིད་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཡིན་གྱི་རིམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པ་དང་། སྔོན་ཚོག་གི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ལས་ཀྱང་། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེ་གཉིས་

ག་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱུང་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདྲོད་ན་ལུང་སྐན་
 ཆོག་ས་ལས། བུ་མོ་ཆོས་སྦྱིན་མ་ལ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་དང་རའི་བཀའ་དག་སློང་
 མ་ཡུན་ལའི་ཁ་དྲོག་མ་འཕྲིན་པར་བཏང་སྟེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་
 ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅུ་ཡང་བྱིན་ནས། ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཆོས་དྲུག་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ཡང་བྱིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་
 སྦྱིན་མ་ནི་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཆོས་དྲུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་གི་བསྐྱབ་པ་
 བསྐྱབས་ཟིན་གྱིས། དེ་ཡང་ཡུན་ལའི་ཁ་དྲོག་མ་འཕྲིན་པར་ཐོང་ལ་ཆངས་པར་སྟོང་པ་
 ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོན་པ་བྱིན་ཅིག །དགེ་འདུན་གྲེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུན་ལའི་ཁ་དྲོག་མ་
 འཕྲིན་པར་ཐོང་སྟེ་ཆོས་སྦྱིན་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་བྱིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གནོད་བྱེད་གཉིས་པ་ནི། འཕྲིན་གྱིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ཆོ་
 ག་ཆོས་ཅན། བཀའ་པོ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ཡིན་པའི་སྦྱིར་
 རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས། བྱབ་པ་ནི་གཞུང་གིས་བྱབ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། སྟོན་གྱི་ཆོ་གས་
 དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་སློབ་དཔོན་མེད་
 པས་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ལས་ཀྱང་། བཀའ་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གནང་བ་ལས་སྤར་
 བཤད་པས་ན་དེའི་སྦྱིར་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་མེད་པར་ཡང་སྟོན་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ག་བྱུང་ཞེས་སོ། །འདྲོད་ན་རྟེན་ལས། བཀའ་པོ་
 ལ་སོགས་པས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བྱ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་མངགས་པ་དེས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་ཆུང་ལས་
 ཀྱང་། བཀའ་པོ་ལས་ལུང་མཐོས་ཏེ་པོ་ཉས་བྲིམས་དཔོག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །

གནོད་བྱེད་གསུམ་པ་ནི། འཕྲིན་གྱིས་རྩལ་བྲིམས་འཕྲོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོས་ཅན། དེང་
 སང་བྱར་ཏུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས།

བྱལ་པ་མེད་ན་སྒོན་གྱི་ཆོག་ཡིན་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདོད་ན་མདོ་ཙ་བ་ལས། སྐལ་བ་
དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མངགས་པ་དང་འདྲ་བས་རབ་ཏུ་འབྱིན་ཏུ་གཞུག་པ་
ནི་ཆོག་ག་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དེར་སང་ཡང་པོ་ཉས་ཁྲིམས་དཔོག་ཏུ་རུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
གྱི་མདོ་ལྡེ་ལས་ཀྱང་། བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཆོས་སྦྱིན་མ་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
གནང་གིས། སྦྱིན་ཆད་གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་དེ་ཡང་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །(ལྷོ་མ་པ་ལེན་པ་པོ་དེ་ཆོ་དེ་ལ་མཐོང་ལས་
སྦྱར་རུང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་དེ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་མཁན་པོ་
ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་དེ་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རུང་ཏུ་འོང་བའི་དབང་མེད་པ་
སྟེ། དེ་གསུམ་ཚང་ན་དེ་ཡང་འཕྲིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔོག་ཏུ་རུང་བའོ། །)

ཁར་ལ་བྱུང་བ་ནི།(ཤེ་མི་སྤྲས་ཏི་ལ་སོགས་པ།)ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་འདི་ནི། བྱུང་རུས་གསོལ་བཞིའི་སྒོན་ཆོག་གི་སྒར་བྱུང་ཞིང་། སྦྱབ་བྱེད་དགེ་
འདུན་ལ་མི་བརྟེན་ལ་ཆོག་ལས་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྦྱེ་དགུའི་བདག་མོས་མཁན་མོ་བྱས་ཏེ་ཡུན་ལའི་མདོག་ད་ལྟར་གྱི་
ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་ལ། ལུང་ཕན་ཆོགས་ལས། དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་
གྱིས་ཡུན་ལའི་ཁ་དོག་མ་འཕྲིན་པར་ཐོང་སྟེ། ཆོས་སྦྱིན་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འདི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་
སྦྱིན་མ་ཐོང་པར་གྲུབ་པོ། སྦྱབ་བྱེད་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཕན་ཆོགས་
ལས། དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་གྱིས་ཡུན་ལའི་ཁ་དོག་མ་འཕྲིན་པར་ཐོང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཆོག་ལས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་མོ་ལས། འཕྲིན་ནི་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དགེ་བ་
ཅན་ཆོས་སྦྱིན་མ་དང་འདྲ་བ་གང་ཕྱིར་བྱུང་ན་བར་ཆད་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་པོ་ཉས་ལས་
སུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། མངགས་པའི་ལས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིབ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲིབ་ཚོགས་གི་
དགོས་པའི་དོན་ནི། ཚོགས་ཚུང་དུས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་ཚོགས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་སྒྲིབ་ཚོགས་གི་དབྱེ་བ་ནི་བརྒྱད་དེ། འདྲེན་པ་(དང་)
རང་རྒྱལ་(ནི)རང་བྱུང་(གིས་བསྟེན་པར་ཚོགས་པའི)ཚུལ་གཅིག་ཅིང་། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་(དང་)
ཚུར་ཤོག་(དང་)སྐྱབས་འགོ་དང་། །སྟོན་པར་ཁས་སྒྲངས་(དང་། བས།)འི་མཉེས་(པ་དང་)མྱི་
ཚོས་སྤོང་(དང་)། །གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚོགས་(དང་བརྒྱད་ཡོད་པ།)ཞེས་གཟུང་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིབ་ཚོགས་གི་བསྐྱེད་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། བྱད་
མེད་ཁོན་ལ་གནང་བ་དང་། སྟེས་པ་བྱད་མེད་ཐུན་མོང་ལ་གནང་བ་དང་། སྟེས་པ་ཁོ་
ན་ལ་གནང་བའོ། །དེ་ཡང་མྱི་བའི་ཚོས་བརྒྱད་སྤོང་བ་དང་། ཚུར་ཤོག་དང་། དེ་གཉིས་
ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་ཚོགས་རྣམས་ཏེ་ག་རིམ་བཞིན་འོ། །སྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྐྱེད་པ། སྐྱབ་
བྱེད་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མི་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གསོལ་བཞིའི་སྒྲིབ་
ཚོགས་དང་སྒྲིབ་ཚོགས་གཞན་རྣམས་སོ། །ཚོགས་ཆ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཚོགས་ལས་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། ལས་ལ་མི་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། གསོལ་བཞིའི་སྒྲིབ་ཚོགས་དང་སྒྲིབ་ཚོགས་
གཞན་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིབ་ཚོགས་གི་མཆོད་ཉིད་ནི། ཡུལ་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རབ་བྱུང་དང་
བསྟེན་ཚོགས་དུས་གཅིག་དུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གཏོགས་
པའོ། །(ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱལ་དུས་གཅིག་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་ཚོགས་མཛོད་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་ནང་ན་མཆོད་
ཉིད་དེ་ཡོད་དོ། །)

བཞི་པ་གང་ཟག་གང་ལ་གནང་བ་ནི།(བ་རང་ཚོས་དགའ་ན་རེ་ཚོགས་ལས་ཆེན་པོ་པ་ཡན་
ཆད་ན་གནང་སྟེ། ཡུང་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དག་ལ་ནི་དང་པོ་ཐར་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་དག་རབ་དུ་བྱུང་བའི་མྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
བརྟེན་པའོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་ཚོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི།ཆོ་དེ་ལ་མཐོང་ལས་སྐྱུར་རུང་ཡན་ཆད་ལ་
གནང་སྟེ། མཐོང་ལས་སྐྱུར་རུང་ལ་གནང་བ་ནི་ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱལ་ཚུར་ཤོག་མཛོད་པ་ལྷ་

བྱུང་། །མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ཐིན་པ་ལ་གནང་བ་ནི་མཆོག་ཟུང་གཅིག་ལ་ཚུར་ཤོག་མཛད་པ་
ལྟ་བུའོ། །བྱང་པར་རུ་ཡང་ཚུར་ཤོག་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་གནང་སྟེ། ལུང་མ་མོ་
ལས། དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །རང་བྱུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་དང་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་དང་ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་
སློང་བར་ཁས་བླངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འདྲ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་མཛད་དོ། །

ལྷ་པ་རུས་ནམ་གྱི་ཆོ་གནང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། འར་ལས་བྱུང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་ཡན་ཆད་རུ་ནི་རབ་རུ་བྱུང་
བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་མཛད་ལ། ལོ་དྲུག་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གནང་དོ། །སྟོན་
ཆོག་འགའ་ཞིག་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་གནང་བའི་ཕྱི་ནས་མཛད་པ་འདྲ་ཡོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཕྱ་
རན་ལས་འདས་པ་འི་ཆོ་རབ་བཟང་ཚུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་པ་འི་ཕྱིར་
དང་། །(འོད་སྤངས་སྟོང་ས་བཅུ་པས་མཁན་པོ་བྱས་ཏེ།) ཀུན་དགའ་པོ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་འི་རྗེས་སུ། ཀུན་དགའ་པོས་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སློང་
བར་ཁས་བླངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད་པ་འི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་འར་ལས་བྱུང་བ་(ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་རུས་ནམ་གྱི་ཆོ་བྱུང་ཞེན། འདིར་གཏན་ལ་དབབ་
པ།)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི།(ག་མི།)ཁ་ཅིག་ན་རེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་
ག་བྱུང་བའི་རུས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་ན་བྱུང་ཞེས་ཟེར་
དོ། །(དེ་དང་མཐུན།)འགྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་། ཀོ་འུ་ཁྱེ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ནས་ལོ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་བར་རུ་ནི་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །ལོ་བཅུ་གཉིས་ཚུན་ཆད་གྱི་ཆོ་ག་ནི་
འོག་ནས་བཤད་པ་(ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་)འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་མི་བཟུང་སྟེ། ལུང་རྣམ་
འབྱེད་འཁྱར་འཇུག་གི་སྐབས་ལས་ནི་ཤུ་རིའི་བྱས་མཁན་པོ་བྱས་ཏེ་འཆར་ཀ་ད་ལྟར་གྱི་
ཆོ་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དེས་པོ་ཉ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་
བྱོན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྐབས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
མཐོན་པར་བྱང་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་ལོན་ནས་སེར་སྐྱའི་

གནས་སུ་བྱོན་ཏེ་འཆར་ཀས་བྲིའུ་ལ་ལྟས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱིང་གིས་པབ་སྟེ་འདུག་པ་དང་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
སངས་རྒྱས་ནས་ཡོ་ཏུག་ཡོན་པ་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བྱུང་སྟེ། དེའི་ལུང་རྣམ་འབྲེད་སྐར་
དྲངས་ཟིན་རྟེ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཡོ་ཏུག་ཡོན་པའི་
ཆོན་ཆོས་ཅན། སམ་པའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་
ལྟར་གྱི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། རྩབ་པ་གཞུང་གིས་བྲུབ། འདོད་ན་
ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཡོ་བཅུ་གཉིས་སུ་
སྒྲིན་མེད་ཅིང་། ཡོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བབ་པ་ན་མི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པའི་སམ་པར་བཅས་སོ་
ཞེས་གསུངས་པ་(ཡོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་རྣམ་ལ་སམ་པའི་བཅས་པ་མཛད་མ་ཟིན།)དང་འགལ་ཡོ་ཞེ་ན།
རྩབ་པ་མེད་དེ་གཞན་རུ་ན། ཀུན་དགའ་པོ་བསྟེན་རྫོགས་བྲེད་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན། སམ་
པའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ལུང་གིས་བྲུབ་སྟེ་རྣམ་འབྲེད་ལས་འོད་སྤངས་སྟོབས་བཅུ་པས་མཁན་པོ་
བྱས་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའོ། །འདོད་ན་ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། སྐར་
ཀུན་དགའ་པོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ནས་ཕྱིན་སམ་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་བཅས་པར་ལུང་རྣམ་
འབྲེད་ཀྱི་སྤང་གཞི་ལས་(དགོ་སྤྲོད་ཀུན་དགའ་པོས་རིན་ཐང་གི་ཆད་རྒྱས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་
སམ་པ་བཅས་པ་དང་གསོ་སྤྲོད་གི་གནས་སུ་དགོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལྷ་མཆོད་དགོ་སྤྲོད་ཀུན་དགའ་པོས་བརྗོད་
ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གསོད་པའི་སམ་པ་བཅས་པ་དང་། ཉ་པ་ལས་དགོ་སྤྲོད་རུ་ལྷུང་པ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་ལ་བྲིད་ཅག་
གང་རུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཞེས་དགོ་སྤྲོད་ཀུན་དགའ་པོས་རྒྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱན་སྤྲིའི་སམ་
པ་བཅས་པར།)གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །དེས་ན་སམ་པ་བཅས་པའི་སྒྲོ་རྣམ་ལ་ན་ད་ལྟར་གྱི་
ཆོག་ལ་སམ་པ་བཞི་བརྗོད་པ་མེད་པ་ལས། ཕྱིས་སམ་པ་བཞི་བཅས་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་
ག་ལ་སམ་པ་བཞི་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་པའོ། །(རྟགས་དཀར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡོ་བཅུ་གཉིས་
བསྟན་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ་ཞེས་པ་དེ་མངོན་པར་བྱུང་ནས་ཡོ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་ལ་སྐབས་བྲེད་

མེད་ཅིང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་བཞེས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ག་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་ག་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བྱང་བ་དང་། ལོ་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་པ་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ན་ལོ་ལ་བཅི་ལྷགས་གཉིས་ཡིད་དེ་ཁྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་རེར་བཅིས་པའི་ལོ་བཅུ་དང་ཁྱེ་བ་བཅུ་ག་ལོ་རེར་བཅིས་པའི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཟེར་ཏེ། མཛོད་ལས་ཁྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱི་ཁྱེ་བ་བཅུ་ག་ལོ་གཅིག་དུ་བཅི་བའི་ལྷགས་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་གར་ཐ་མལ་པ་ལ་ཁྱེ་བ་བཅུ་ག་ལོ་གཅིག་དུ་བཅི་བའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྤང་སྟེ་གཞུང་ལྷགས་མིན་ནོ། །

དུག་པ་སྟོན་ཆོག་མང་པོར་འོང་བའི་འཐད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་མཁུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པ་གསོལ་བཞིའི་སྟོན་ཆོག་འདིར་སྟོས་ལ་སྟོན་ཆོག་གཞན་འདིར་མ་སྟོས་པའི་འཐད་པ་ནི། (སྟོན་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་ད་ལྟར་ལྷག་ལེན་མི་བྱེད་པར་མཆུངས་ཀྱང་། མདོ་ཙ་བར་གསོལ་བཞིའི་སྟོན་ཆོག་སྟོས་ལ། ལྷུ་རྟ་ཤོག་ལ་སོགས་པ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།)གསོལ་བཞིའི་སྟོན་ཆོག་འདི་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ད་ལྟར་ཡང་བྱར་བྱང་རམ་སྟུམ་པའི་རྟོགས་པ་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུ་རྟ་ཤོག་ལ་སོགས་པ་ནི་དེང་སང་བྱ་བྱང་སྟུམ་པའི་རྟོགས་པ་བསལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྒྱད་པ་སྟོན་ཆོག་གི་སྒྲུབ་ཤད་པ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བས་རིགས་ཅམ་ཞིག་སྤར་བྱང་བས་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གར་སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བས་སྤར་གྱི་ཆོ་ག་རིགས་པ་རྣམས་པ་གཞན་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་རོ་ཞེས་སོ། །(རིགས་ཅམ་ཞིག་སྤར་བྱང་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱེ་བ་ནི་ཕྱིས་བྱང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་རན་ལས་འདེལ་ཁའི་ཆོ་ན་ཡང་རབ་བཟང་ལྷུ་རྟ་ཤོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །)

དགུ་པ་སྟོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཆོ་ག་གཅིག་གིས་རབ་བྱང་དང་བསྟེན་རྫོགས་དུས་གཅིག་དུ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་མང་དུ་ཡོད་

དེ་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཚྛོད་པ་སྤང་བ་ནི། (ལ་གསུམ་ལས་དང་སྟོ།) ལ་ཅིག་(བྱང་བཙུན།) ན་རེ་སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་ནི་གསོལ་བཞིའི་སྟོན་ཚོག་གཅིག་སུ་ཡིན་གྱི། རང་བྱུང་དང་ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གཞན་ནི་སྟོན་ཚོག་མ་ཡིན་པོ། །གཞན་དུ་ན་རྟེན་ལས་གསོལ་བཞིའི་སྟོན་ཚོག་གི་སྐབས་ན། སྟོན་གྱི་ཚོ་གའི་རྣམས་པ་ནི་དེ་ལྟ་སུ་རིག་པར་བྱའི་རྣམས་པ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། (རྟེན་ལས་བཤད་པ།) དེའི་དགོངས་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ཚོ་གའི་རྣམས་པ་ནི། རང་བྱུང་དང་བསྟེན་རྟེན་སུ་གཅིག་དུ་སྐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་སུ་རིག་པར་བྱའི། རྣམས་པ་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ལས། སུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེ་གཉིས་ཀ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། རིམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པོ་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ནི། སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་ཚོས་ཅན། སུ་མའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་ལས་སྤྲོ་ལྟ་ལྟ་འདི་ལྟ་སུའི་རང་ལྟ་དབྱེ་བ་ཅན་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྟ་སུ་ནི་སྟོན་གྱི་ཚོ་གའི་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ནི། ལྟ་སུ་ཞེས་སུ་མའི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་ལ་མཚོན་པའི་ཚོག་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །(ལྟ་སུ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ལྷག་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །) (ཚྛོད་སྤང་གཉིས་པ་ནི།) གལ་ཏེ་རང་བྱུང་དང་ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོ་ག་རང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཚོ་ག་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། (མི་རིགས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི།) རིགས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས་ཚོ་ག་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམས་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཚོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ་ཞེས་སོ། །(དེ་ལྟར་ཚུར་ཤོག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྟོན་གྱི་ཚོ་ག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དག་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྟོན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལན་གསུམ་བཟོན་པ་དེ་དང་བྱུངས་འགྲོ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཆོ་ག་གཏན་ནས་
མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་འི་སྐབས་སུ་བྱུངས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཆོག་
ཚུལ་པ་ཡན་ཆོ་ག་མ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་བཟོན་དོ། །མཛོད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རང་
བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལུ་ཕྱེ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
ཆོས་ཅན། ཆོ་ག་ལས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
པ་དང་ཐོབ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། །(ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐོབ་པས་ཕྱོད་པ་ཐོབ་
པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།)མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་(གང་ཕྱེལ་)ལས། རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བྱུང་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཀུ་རྟེ་ཏུ་ཡ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐོབ་པས་
དགེ་སློང་གི་ཕྱོད་པ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་(པ་དང་ནམ་འབྲེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ལུ་ཕྱེ་ནམས་མཛོད་
པའི་ལམ་སྟེས་པས་དགེ་སློང་གི་ཕྱོད་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ་ཞེས།)བཤད་པས་ཀྱབ་པོ་ཞེ་ན། ཐོབ་ཚུལ་
མཚུངས་པ་རྟགས་མ་གྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་ཕྱོད་
འགྲོ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་འགྲོ་སྦྱོར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་
ཡང་། དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ངེས་པ་ཁོ་ནར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ།(མཛོད་འགྲེལ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི།)མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ནི་ནམ་པར་
རིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་རྟེན་འབྲངས་ལས། ལུ་ཕྱེ་ནམས་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པར་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོད་པ་
ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བཞི་ལས། གང་ལ་ནོད་པ་ལུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་
འདུན་ཞེས་པ་ལོ། །འདི་ལ་ངག་དོན་དང་གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་

སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། དགོས་པ་དང་། བྱད་པར་རྟོ། །དང་པོ་ནི། དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟར་རྟེ། དེའང་བཞི་ཡན་ཆད་གྱིས་གངས་ཚང་བ་སྟེ། བཞིར་མ་ཚང་ན་ནི་དགོ་འདུན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལས། འདིར་དགོ་འདུན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གངས་གྱི་ངེས་གཟུང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་གྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་སྟེ། ལས་ཆགས་པ་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་པ་གཉིས་གྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་སྟེ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། འདུས་པ་ཕྱིར་བསྐྱོག་གི་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་འདིའི་ཆོ་ག་ལས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་རྟོ། །དགོས་པ་ནི་(འདུ་བའི་དགོ་འདུན་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ཡན་ཆད་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་ལྷུ་ལ་དབུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།)ཁྲེལ་ཡོད་སྟེ་ཞིང་ལས་ཆགས་པ་ལོ། །སྟོན་དང་ད་ལྟར་གྱི་བྱད་པར་ནི། གངས་ཀྱི་དང་བ་དང་མང་བལོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་དགོ་འདུན་ཞེས་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ། །ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་སྟེ། རྣམས་མ་ལུས་པ་རྣམས་པ་མ་ལུས་པ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་ཕྱི་མལོ། །(འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནི། རྩོགས་བཅུ་འདི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་འཁོད་པ་ཀུན་འདུས་པ་ལ་བགྱི་ཞེས་སོ། །)ཐམས་ཅད་འདུས་ཞེས་པ་ནི།(ལྷགས་རིས་བསྐྱར་བ་གཅིག་གི་ནང་ལྟ་བུ།)མཚམས་ནང་དེ་ན་དགོ་སྒྲོང་བརྒྱ་ཡོད་ན་ཡང་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་སྟེ། རྟེན་ལས། མཚམས་ནང་དེ་ན་དགོ་སྒྲོང་རི་སྟེད་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་གནས་དེར་ལྷགས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཞེས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་གཉིས་རྣམས་པར་བཅད་དེ། འདུན་པ་ལྷུ་ཏེ་དངོས་སུ་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་པ་བཅད་དེ་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པ་ཁ་ཅིག་མ་འདུས་པར་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་སྟེ།(དེའི་ཆོ་ག་སོལ་བཞིའི་སྟོན་ཆོ་ག་མཛད་པའི་དུས།)ན་འདུན་པ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་དང་དགྱིལ་འཁོར་པ་བཅད་པའི་ཆོ་ག་བཅས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ལས་ཀྱང་། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ནི་དགྱིལ་འཁོར་བ་རྩོགས་གཅིག་གི་དགོ་འདུན་འདུས་

པ་དགག་པའི་དོན་རྟོ་ཞེས་སོ། །

གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་བཞི་ལས། ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། ཆ་
ལུགས་ཞེས་ཏེ། འདིའི་རག་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་པོ་དེས་
ཉན་ཐོས་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་རུ་བྱས་པའོ། །དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས།
དགོས་པ་ནི་ཁྱེལ་ཡོད་སྤྱི་ཁོང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པའི་རྟེན་རུ་བྱུང་པའོ། །བྱུང་པར་ནི་སྒྲིམ་
གྱི་ཚུར་ཤོག་ལྟ་བུ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་འབད་ཚལ་ལ་མི་སྟོས་པའང་ཡོད་ལ། (རང་བྱུང་
གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲིམ་འགྲོའི་ཆོན་དབུ་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་
འབད་ཚལ་གྱིས་བསྟེན་པའང་ཡོད་ཅིང་།)ད་ལྟ་ནི་འབད་ཚལ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པའོ། །བསྟེན་
རྫོགས་བྱེད་པའི་ཆོན་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་སྟེ། སྒྲིམ་གྱི་ཆོག་ལ་མེད་ཅིང་། ད་ལྟར་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ལ་ཡོད་པའོ། །གཞུང་གི་
དོན་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྤྱུ་བྱུབ་པའི་ཆ་ལུགས་འདི་ཚུལ་རུ་བྱས་ཞེས་བཤད་གྲང་། དེ་
ལྟར་མི་འདོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས།(ཁྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་རྡོའི་ལྷུང་བཟེད་བཞི་སྐལ་བ་གཅིག་རུ་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ།)སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ནི་རྡོའི་ལྷུང་བཟེད་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཉན་
ཐོས་རྒྱལས་ལ་ནི་ལྟ་ཆོན་(ལུང་ལྟ་ཆོན་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་ལྟ་ནི་བཅང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ལྟ་གང་ཞེ་
ན་རྡོའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་མ་མོ་ལས་ལྷུང་བཟེད་རྣམས་པ་བརྒྱད་ནི་མི་གནང་བ་སྟེ། རྡོ་ལ་
བྱས་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བརྟུས་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་རྡོ་ལས་བྱས་པ་ནི་ས་ལས་
བྱས་པའི་ནང་རུ་འདུའོ། །གཞན་རུ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་རུང་བ་འཆང་ཞེས་པ་དང་འགལ་སྟུང་
ན་སྤར་གྱི་ལུང་དེ་གཉིས་དང་འགལ་བས་ན་མི་རིགས་སོ། །པ་དང་མ་མོ་ལས་རྡོའི་ལྷུང་བཟེད་མི་
རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོད་ལྡན་ལས། སངས་རྒྱས་ནི་མེ་རྟོག་གི་པ་ལི་གས་
ཁ་བསྐྱར་བའི་ཆོས་གོས་གསོལ་ཡང་། ཉན་ཐོས་རྒྱལས་ལ་དེ་མི་རུང་བར་(འོད་ལྡན་ལས།)
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་བྱས་ཞེས་པ།)འདི་ནི་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་
ལེན་པར་འདོད་པ་དེས་ཉན་ཐོས་དགེ་སློང་གི་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་རུ་བྱས་པ་སྟེ། རྟོག་
ལས། རབ་རུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དེས་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་

བྱས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །(བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ཕྱོགས་པ་པོས་དམ་བཅའ་འདོད་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་པ་ནི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ ཆ་ལྷགས་
 འདི་བཞིན་བྱས་ཞེས་ནི་གཞུང་འདིས་མ་བསྟན་ཏེ། མ་སྒྲོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བྱས་པས་འཇུག་པའི་བྱང་པར་ནི། རྒྱན་རིམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་ཞེས་སོ། །འདིའི་
 དག་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པ་རྒྱན་རིམ་
 ལ་ངོས་གཏད་དེ་ཡན་ལག་ལྷན་ཕྱག་འཆོལ་བ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་ཡན་ལག་ལྷན་ཕྱག་འཆོལ་
 ཏེ་ཞེས་སོ། །དགོས་པ་ནི་བཞེགས་སེལ་བ་སྟེ། འགྲེལ་རྒྱུང་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱག་བྱས་པ་
 ནི་བཞེགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །བྱང་པར་ནི་སྒོན་ཕྱག་ཆོན་གཅིག་ལས་མེད་
 ལ། ད་ལྟར་ནི་སྟེས་པ་(དགེ་རྒྱལ་བྱེད་པ་སྒོན་འགོ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་ཆོན་དགུ་གསུངས་
 སོ། །དགེ་སྒོང་མ་བྱེད་པ་ན་ཕྱག་ཆོན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ཆོན་ཕྱག་ཆོན་
 བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་མཁན་པོར་གསོལ། ཁོས་ཀྱི་གཉིས་(ནི་ཆོས་
 གོས་བྱིན་གྱིས་སྒོའ་པ་པོའི་ཕྱག་དང་རྣམ་སྐྱར་གྱིན་པའི་ཕྱག་བྱའོ། །དང་ལྟར་བཟེད་དང་། གསང་
 རྟེན་སྟོན་དང་(ནང་རྩ།)འཇུག་ཡོན་དང་།(གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར།) སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་
 (དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་རྩ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་ཕྱིར།)ལས་བྱེད་ལའོ། །ཞེས་
 གཞུང་རོ། །འདིར་ལུང་ལས་ནི་ཕྱག་ཆོན་དགུ་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་གོས་
 དང་ལྟར་བཟེད་བྱིན་གྱིས་སྒོའ་པ་པོའི་ཕྱག་མཆོན་གཉིས་ནི་(ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་།)
 སྒོའ་པ་པོའི་གྱི་(ཡོན་ཏན་འོད།)རུང་མཐུན་སྐྱར་བ་སྟེ། མདོ་རྩ་བ་ཉིད་ལས། རང་གི་དོན་
 རྩ་ཐུགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་དེའི་ངོས་ཉིད་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་འོ་ཞེས་
 སོ། །(རིགས་པས་སྐྱར་བ་བཀའ་རྒྱུན་རྒྱུ་དྲན་པའི་ཕྱག་བྱ་བར་གང་ན་ཕྱག་ཆོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་
 དོ། །

གཞུང་གི་དོན་ནི། བསྐྱབ་པ་རྒྱན་རིམ་ལ་ངོས་གཏད་དེ་ཡན་ལག་ལྷན་ཕྱག་འཆོལ་
 ཏེ་ཞེས་སོ། །(རྒྱན་རིམ་ལ་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་ཏེ་རྒྱུ་ལས་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡང་རྒྱན་རིམ་ལ་
 ཞེས་སྐྱར་རོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་རྒྱུང་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཅོག་ཅོག་པོར་རྒྱན་རིམ་གྱི་རུང་རྩ་འདུག་ནས་

གསོལ་བ་གསུམ་དང་ཞེས་སོ། །སྦྱོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་
 ཅིང་ཞེས་ཏེ། འདིའི་ངག་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་ཅོག་སྐྱར་
 འདུག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམ་པའི་སྦྱོང་ལམ་དང་ལྡན་པས་སྦྱོམ་པའི་སྦྱོང་བྱ་
 རུང་བའོ། །ཁྱད་པར་ནི་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་སྟོན་ཡུན་སྐྱུང་བ་དང་ད་ལྟར་ཡུན་རིང་བ་དང་པ་
 རྣམ་སྟོན་བཞི་བ་ལ་རྟེན་པ་སྟོན་གྱི་ཚོགས་ལ། གཟུར་མི་དགོས་པ་དང་(ད་ལྟར་དགོས་པ་གི་སྟོན་པ་
 རོད་པ་ལ།)དགོས་པ་པོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི།(ཐལ་མོ་སྐྱར་ཞེས་པ་འདི་ཕྱག་འཆོལ་བ་ན་ཐལ་མོ་སྐྱར་
 བའི་གཞུང་བྱ་སྒྲུ་མ་རྣམས་འཆད་པ་ནི་རོར་བ་སྟེ་ཡུང་གཞི་དང་ཀམ་གཏོ་ལས་གྲན་རིམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
 བྱ་བཅུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་ཅོག་ཅོག་སྐྱར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་ཅོག་སྐྱར་འདུག་པ་ན་ཐལ་
 མོ་སྐྱར་ཞེས་བརྟན་པ་པོ། །ཁྲིག་ལས། ཐལ་མོ་སྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེའང་
 རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཐལ་མོ་དབྱག་དབྱག་པོར་སྐྱར་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །རུང་ཟད་
 ཁོང་སྟོང་བྱ་ཡུར་པའི་ལྷབ་ལྷབ་པོའང་རུང་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཐལ་མོ་ལྷབ་ལྷབ་པོར་
 སྐྱར་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཐལ་མོ་ཁོང་སྟོང་བྱ་སྐྱར་བ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་ལྷགས་དང་། ཐལ་མོ་ཅར་
 ལེབ་བྱ་སྐྱར་བ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་ཡིན་མོ་ཞེས་སྤྲུ་སྟེ་གསུང་དོ། །ཅོག་སྐྱར་འདུག་
 པ་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས། ལྟན་ལ་མི་བཞག་པར་སྤུས་མོ་གཉིས་གྱེན་བྱ་ཅོག་ཅོག་སྐྱར་འདུག་
 བྱ་བཅུག་སྟེའོ་ཞེས་སོ། །ཁྲིག་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ལྟན་ལ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་སོ། །གསོལ་
 བ་བཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གསོལ་བ་བཟབ་པར་ཞེས་ཏེ། འདིའི་ངག་དོན་ལ་གསུམ་ལས།
 མཚན་ཉིད་ནི་སྦྱོམ་པ་རོད་པའི་ཕྱིར་ཞུ་འབུལ་གྱི་སྒྲགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་པོ། །དགོས་
 པ་ནི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྦྱོམ་པ་སྟེར་བར་འབྱུར་བའོ། །ཁྱད་པར་ནི་སྟོན་གྱི་ལ་རང་ཉིད་
 གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་ལ།(རབ་བྱ་བྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་ཅེས་འགྲེལ་བྱུང་ལས་སོ། །)ད་
 ལྟར་གྱི་ལ་མཁན་པོས་ངོ་ཆེན་བྱས། ལས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྗོད་སྐྱར་ནས་གསོལ་བ་
 འདེབས་དགོས་པ་པོ། །

གཞུང་གི་དོན་ནི། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྦྱོམ་པ་གནང་བར་ཞུ་ཞེས། གསོལ་བ་ལན་
 གསུམ་བཟབ་པར་ཡུར་པ་དང་། ཞེས་པ་པོ། །རི་ལྟར་རོད་པ་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ནི་གསོལ་

བ་དང་བཞིའི་ལས་ཞེས་ཏེ། འདིའི་ངག་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། གསོལ་བ་
གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཚེ་གཤོ། །དགོས་པ་ནི་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་
སྦྱི་བའོ། །ཁྱད་པར་ནི་མཐུན་སྦྱེན་ཚང་བ་དང་(བར་ཆད་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་དག་གོ་
ཞེས།)འགལ་སྦྱེན་བྱལ་བ་(སྒྲིན་གྱི་ཚེ་གཤོ།)བརྗོད་མི་དགོས་པ་དང་(ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་གཤོ་བརྗོད།)
དགོས་པ་འོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི་གསོལ་བ་གཅིག་དང་བརྗོད་པ་གསུམ་སྦྱེ་བཞིའི་ལས་ཞེས་
པ་འོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི་ཅིག་ཅར་ཞེས་ཏེ། འདིའི་ངག་དོན་ལ་
གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཚེ་གཤོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་
དང་བསྟེན་རྒྱུགས་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་འོ། །དགོས་པ་ནི་ཚེགས་རྒྱུང་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་
པ་འོ། །ཁྱད་པར་ནི་ཚེ་གཤོ་གཅིག་གིས་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྒྱུགས་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་སྦྱི་བ་
དང་མི་སྦྱི་བའོ། །གཞུང་གི་དོན་རབ་བྱུང་བ་བར་མའི་དགེ་བ་དང་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་
པ་དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲུབ་པ་རྒྱས་ཅིག་ཅར་ཁད་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་གྱུར་ཞེས་སོ། །ལྟ་བུ་ཞེས་པ་
ནི་བྱེ་བྲག་ལ་མཚན་པའི་ཐ་ཚོགས་སྟེ། འདིས་སྒྲིན་ཚོགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བྱགས་ཀྱིས་
འཕེན་ནོ། །(དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན་ཞེས་པ་ནས།)གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཞེས་
པ་ཡན་ཆད་ནི་སྒྲིན་གྱི་ཚེ་གཤོ་དངོས་ཡིན་ལ། སྒྲིན་གྱི་ཚེ་གཤོས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཅིག་ཆར་
རབ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས།
དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུགས་ལས། སྒྲིན་གྱི་ཚེ་གཤོ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་པར་བཤད་
ཟིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །(རྒྱུགས་ལས་འདིར་ལ་དག་སྒྲིན་གྱི་ཚེ་གས་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་ན་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་གས་ཅི་བྱ་
སྟེ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་རྒྱུད་དག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་གས་སྒྲུབ་
པ་འཛོལ་བྱུང་སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་མཛད་དེ། ཚོགས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིན་གྱི་ཚེ་
གས་སྒྲུབ་པ་མི་འཛོལ་པས་ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་གཤོ་བསྟེན་ཏེ་ཞེས་སོ། །)

ད་ཚོག

ད་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཚེ་གཤོ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རབ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པ་

དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྐབས་བསྐབས་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་ལོན་པ་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བྱང་ཕྱེ་སྐབ་བྱེད་
སྤར་བཤད་བྱེད་རྟོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་འོང་གཞི་ནི།དེར་སང་གི་འདུལ་འཛིན་པ་ལ་ཆེར་རྒྱས་
སྐབས་འདིར་བྱུང་པས་ནད་གཡོག་མཛད་པའི་སྤྱིང་གཞི་འཆད་པ་ནི་ནོར་ཏེ། དེ་ནི་ནད་པ་ནད་གཡོག་
གི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱིང་གཞི་ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྤྱིང་གཞི་ནི།ལུང་གཞི་ལས། སྤོན་གྱི་ཆོ་གས་རབ་རྩ་བྱུང་
ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་རྒྱུས་ལ་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་སྤོབ་དཔོན་མེད་(ཅིང་གདམས་
རག་དང་རྩེས་སྤྱ་བསྟན་པ་བྱེད་པ་མེད་པས།)ཆོས་གོས་ལེགས་པར་མ་བཞོས་ཤིང་། སྤྱ་ཆེན་པོ་
དང་། རྟོན་བག་གི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བསོད་སྟོམས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ན། སྤྱ་ཕྱེགས་ཅན་འཕྱ་
བར་བྱུར་པ་དང་། དགེ་སྤོང་ཞིག་ན་བ་ལ་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་མེད་པས་ཤི་བ་ལ་བརྟེན་
ནས། རའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནད་པ་རྒྱུས་ལ་ནད་
གཡོག་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁན་པོ་དང་སྤོབ་དཔོན་དག་གིས་རབ་རྩ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་བྱ་བར་གནད་ངོ་ཞེས་མཁན་སྤོབ་དང་བཅས་པའི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་འདི་གསུངས་
སོ། །མཁན་པོ་རྩ་ཡོད། སྤོབ་དཔོན་རྩ་ཡོད་མི་ཤེས་ནས། སྤོབ་དཔོན་ནི་ལྷ། མཁན་པོ་
ནི་གཉིས་སོ། །ཞེས་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །སྤོབ་དཔོན་ལྷ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སྤྱ་
འོག་ནས་སྟོན་ལ། མཁན་པོ་གཉིས་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ནི། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་མཁན་
པོ་ནི་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་རྩ་འགོ་བས་དང་པོར་བསྟན་ལ། བསྟེན་
རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་ནི་འདྲ་བའི་ཁར་ལ་འདྲ་བ་བསྟན་ན་ཆོག་ཏུང་བ་དང་རྟོགས་པར་སྤྱ་
བའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི་རབ་རྩ་འབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། གནས་པ་ལ་འོ་
ཞེས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་བྱས་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟན་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་
གང་གི་ཕྱིར་གནས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སྤྱ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་
ཞེས་སྟོན་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།(དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་དང་པོ་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ན་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུད་དག་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བས། མཁན་པོ་དང་

སློབ་དཔོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པས། ད་ལྟར་
ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་
འགྲེལ་བཤད་པའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་གང་ཞེན། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་བརྒྱུད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་འབྱུར་པ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སློབ་
དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སློན་ནས་སོ། །གཉིས་པ་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་གང་
གི་ཕྱིར་གནས་ན། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འོ་
ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་དེ་མཁན་པོ་ལ་མི་གནས་སམ་ཞེན། གནས་སོ། །འོ་ན་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བ་དང་དགེ་ཚུལ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་མ་སློབ་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མཁན་པོ་ལ་གནས་ཞེས་བསྟན་པས་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཡང་
མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཞེས་དོན་གྱིས་གོ་སྟེ། རྒྱུ་ལས། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །(དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་
གནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཁན་པོ་ལ་གནས་པས་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཡང་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་
པར་དོན་གྱིས་གོ་སྟེ།)དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ནི་གདན་ལ་གནས། གདན་ཡང་ཁྲི་ལ་གནས་ན་རྒྱལ་
པོ་ཡང་ཁྲི་ལ་གནས་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་ཟག་གང་གནས་ན།
རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དེ་གནས་ཞེས་སྐབས་ཀྱིས་བྱུང་
པོ། །བཞི་པ་ཡུལ་གང་ལ་གནས་ན་དགེ་སྲོང་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལས་འགའ་
ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་མ་བསྟན་པའོ། །དེས་འདི་སྐད་སྟོན་ཏེ། གང་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་པས་
འཇུག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་དང་པོའི་མཁན་པོས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
བྱའོ། །མི་སྟེར་བ་ལ་མཐུས་བཀུག་སྟེའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། འདོད་པས་
འཇུག་ཅེས་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ནི་མཁན་བྱའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། རང་གང་ལ་མོས་
པ་དེ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཞུ་བ་སྟེ། དང་པོའི་མཁན་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཞུ་དགོས་པར་
མ་ངེས་པའོ། །དང་པོའི་མཁན་པོས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་མཁན་པོའི་ཆ་

ནས་བསྟན་པས་ཏེ། རང་གི་མཁན་བྱ་དེ་དག་སྤོང་གི་སྤྲོ་མ་པ་ལེན་པར་འདོད་ཀྱང་གཏད་
 པའི་ཡུལ་དེས་གཤམ་བྱེད་ན་རང་གི་དགེ་ཚུལ་མཐུས་བཀུག་སྟེ་ཡང་དང་པོའི་མཁན་པོས་
 བསྟེན་རྫོགས་བྱ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །ལཱ་པ་ནམ་པ་ཅི་ཞིག་ཏུ་གནས་ན་མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་
 གནས་ཞེས་སོ། །དུག་པ་དང་བདུན་པ་གནས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མི་གནས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ནི། མཁན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྤྲོ་མ་པ་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་སྟེ། གནས་པ་ལའོ་ཞེས་
 པའི་རྒྱུ་ལས། མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 དག་ཡོད་ཀྱི་མི་གནས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པ་དག་ནི་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 སོ། །འོ་ན་ཞུ་བའི་སྐབས་ལས་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་མ་པ་སྟེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་
 བ། འགལ་སྤོང་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

བར་ཆད་རྒྱུ་ནས་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི། སྐབས་དབྱེའོ་ཞེས་བྱང་པར་གྱི་གཞིར་བྱས་ཏེ།
 བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྟེན་གང་གིས་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི་དང་པོའི་མཁན་
 པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་དབྱེའོ། །དང་པོའི་མཁན་པོ་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱི་མཁན་པོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས།
 དགེ་ཚུལ་གྱི་མཁན་པོ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་ཉིད་པས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 སོ། །དེའི་ཆོ་ན་མཁན་པོར་ཀྱང་མ་ཟིན་ཡང་དང་པོའི་མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་འགལ་ཞེ་
 བ། ཟུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། མཁན་པོ་བྱེད་པར་འབྱུར་བ་ལ་མཁན་པོ་
 ཞེས་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི་བར་ཆད་རྒྱུ་
 ནས་སྐབས་དབྱེའོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་སྐབས་དབྱེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སྐབས་
 དབྱེའོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ན་སྐབས་མི་དབྱེའོ་ཞེས་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་བར་ཆད་དང་ལྷན་ནོ་ཟེར་ན་
 ལུང་གཞི་ལས། འོ་ན་སོང་ཞིག་ཅས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་སྐབས་དབྱེ་
 བ་ནི། ཁོ་པོས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐབས་དབྱེའོ། །ལེན་པ་པོ་ཡོངས་སུ་དག་
 ན་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་འཁོར་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ན་ནི་སྐབས་མི་དབྱེ་སྟེ། ལྷལ་པའི་སྤོང་
 གཞིས་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་མཁན་པོ་དགོན་པ་བ་དེས་གདམས་རག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བྱེད་པ་མི་འོང་

ནས་སྒྲིལ་པ་རབ་རྒྱུ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཡལ་བར་བོར་བ་ནི་མི་རུང་བས་འདི་ཡང་
དམུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ལ། ཁོ་པོ་ཡང་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་ཁོ་པོས་འདི་རབ་རྒྱུ་མི་འབྱིན་
རྟོ། ། ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ། ། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འཁོར་སྐྱོད་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་
གཉིས་ཚོགས་ན་ནི་སྐབས་དབྱེད། །

སྒོམ་པ་རྣམས་སྐྱིན་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བསྐྱེད་ཉིད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་
དང་དགེ་སྦྱོང་ཉིད་དག་གི་ཞེས་སོ། ། འདིའི་སྐྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(སྒོམ་པ་གསུམ་
རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུངས་པའི།)དགོས་པའི་དོན་ནི། ཚོགས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་
དང་། སྒོམ་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཉེན་པོ་གོམས་པའི་སྒོ་ནས་
བརྟན་པ་དང་། བརྟན་པ་རིམ་གྱིས་མི་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་བརྟན་པའོ། ། དང་པོ་ནི་མདོ་
ལྷེ་(དྲིན་ལན་བསལ་པ།)ལས་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་རིམ་གྱིས་མཛོས་ན་རིམ་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་རོ་སྒོ་བ་
ཐོབ་ཅིང་མོས་པ་བརྟན་པ་མི་ཤིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་གི་
བསྐྱེད་པ་སྤུལ་ཡང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་པ་མི་སྦྱོང་བ་སྟེ། བདག་བྲིས་པའམ་
དགེ་ཚུལ་ལམ་ཞེས་སོ། ། གཉིས་པ་བསུས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒོམ་གསུམ་སྒྲ་
མའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་སྤྱི་མ་རུང་མི་རུང་གི་དོན་ནི་སྒོམ་པ་ལེན་པ་པོ་བྲིས་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་
པ་ལ་ནི་སྒོམ་གསུམ་སྒྲ་མའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་སྤྱི་མ་རུང་སྟེ། ལུང་ཕན་ཚོགས་ལས་ཡོ་བྱད་
རྒྱག་རྟེན་ནས་རབ་རྒྱུ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་
ཤེས་རྟོ། ། གཞན་རྒྱ་ན་ཡོ་བྱད་རྒྱག་ཚང་བ་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་(ཏེ་དགེ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་
དགེ་ཚུལ་མི་བྱེད་ན་མཐའ་གོས་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་ཅིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་དགེ་སྦྱོང་མི་བྱེད་ན་
སྒྲུལ་སྤྱད་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར།)འོ། ། ། ལྷུག་དང་མེ་པ་རལ་པ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་ལྷུ་སྟེགས་ཅན་
གྱིས་སྒོམ་པ་ནོད་པ་དང་བྱུང་མེད་གྱིས་སྒོམ་པ་ནོད་པ་ལ་ནི། སྒོམ་གསུམ་སྒྲ་མའི་མཆུག་
ཐོགས་སུ་སྤྱི་མ་མི་རུང་སྟེ།(ལྷུ་སྟེགས་ཅན་རབ་རྒྱུ་འབྱུང་བར་འདོད་ན།)དགེ་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་ཁྲུ་བ་
བཞི་གནས་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱས་ན་
ཚོགས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་(ལུང་གཞི་ལས་ཁྲུ་བ་བཞིའི་

བར་རྩ་གནས་པ་སྤྱད་ན་རབ་རྩ་འབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱུ་ལས་དགེ་ཚུལ་མ་ནི་དགེ་སློང་མ་
མ་བྱས་ཀྱི་བར་རྩ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་རུང་བའི་བྱེད་ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་གི་ཕྱོད་ལེན་གྱིས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ལོན་པའམ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་མ་ལོན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །༡༥། །

གཉིས་པ་བསྐབ་ཆོགས་སྲ་མ་མེད་པ་ལ་བྱི་མ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཆོགས་སྲ་མ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་གཞན་ཆང་ན་ཆོགས་བྱི་མའི་སྒྲིམ་པ་
སྐྱེ་ཏེ། ཆོགས་སྲ་མ་མེད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅམ་རྩ་ཟད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་
ལས་ཀྱང་། ཉེས་བྱས་ཅམ་རྩ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་། (གོ་རིམ།) དེ་ནི་ནམ་
པར་བཞག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་
བཤད་པས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞན་
དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རབ་རྩ་བྱུང་བ་བར་མ་མེད་ན་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་མི་སྐྱེ་
ཏེ། རྒྱུ་ལས་དགེ་ཚུལ་ཉིད་རབ་རྩ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་
རབ་རྩ་མ་བྱུང་བ་ལ་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་ན་ནི། རབ་རྩ་མ་བྱུང་བར་
དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་མཐོས་ན། དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་བྱིས་
པའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནམ་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན། སྲ་མ་ལྟར་ན་(རབ་རྩ་བྱུང་བ་ཕྱི་ལྟ་ཞེས་
གསུངས་པའི།)གཞུང་དང་འགལ་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་རྒྱ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་
རབ་རྩ་བྱུང་བའི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་ན་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ་ནི། ཆོགས་སྲ་མ་མེད་
པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཅམ་རྩ་ཟད་དེ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱིང་གཞིའི་སྒྲིམས་ལས། རབ་རྩ་མ་བྱུང་
བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་སྒྲིམས་བཤད་ལས་བཅུན་པ་བྱིས་པ་རབ་
རྩ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ་མ་
རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱི། ལུ་པ་འི་བསྟེན་པར་རྫོགས་མོད་ཀྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
འདས་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུར་རོ་ཞེས་རབ་རྩ་བྱུང་བ་མ་བྱས་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་
སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། (སྐབས་འདིའི་རྒྱུ་རྩལ་དང་སྤངས་

པ་ལས་བཅུན་པ་བྱིས་པ་རབ་རྒྱུ་བ་ཞིག་བསྟེན་པར་ཚྭགས་པར་བཞིན་ན་ཞེས་སོ། འཁྱེད་པོ་སྐབས་ཀྱི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་དངས་པ་ལས་བཅུན་པ་བྱིས་པ་རབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་བསྟེན་པར་ཚྭགས་པར་བཞིན་ན་ཞེས་
 བཤད་དོ། རྩེ་མ་དགག་ཚྭ་ཡི་གེ་ཆད་པའོ། སོག་ན་རེ་བྱི་མ་དགག་ཚྭ་ཡི་གེ་ལྟག་པོའི་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་
 གྲོང་གཞི་ཁྱེད་པོ་སྐབས་ཀྱི་དང་འགལ་སོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་དངས་པ་ལས་བཅུན་པ་བྱིས་པ་རབ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ཞི་
 ཁོ་ན་ལས་འཛོལ་ལ། མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པས་གཞིན་དོ། རྒྱུ་
 ཡང་རྒྱུ་ལས། རབ་རྒྱུ་ལྟར་བ་ཞི་ཁོ་ན་ལས་འཁྱེད་པོ་ཞེས་པ་དང་། མཁན་
 པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་སོ། གཞིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་དགེ་
 ཚུལ་ཉིད་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཉིས་མེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་གོ་རིམ་ཙམ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ལ། སྐར་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་མ་བྱས་པ་ལ་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་ན་
 ནི། རྒྱུ་ལས་འཛོལ་བར་འཁྱེད་ཞེས་བྱིད་ཟེར་ཡང་། རྒྱུ་ལས་འཛོལ་བར་མི་འཁྱེད་ཏེ།
 རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་བར་མ་ཉིད་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་སོ། རྒྱུ་ཡང་སྐར་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་མ་བྱས་པ་ལ་
 རབ་བྱུང་བར་མ་སྟེ་བ་འགལ་ཞེན་མཚུངས་སོ། གལ་ཏེ་སྐར་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་མ་བྱས་ཀྱང་ད་ལྟར་རབ་བྱུང་
 གྲངས་པས་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་བར་མ་སྟེ་འོ་ཞེན། སྐར་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་མ་བྱས་ཀྱང་། ད་ལྟར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་
 པ་གྲངས་པས་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་འོ་ཞེས་མཚུངས་པའོ། རྒྱུ་

གསུམ་པ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་གསུམ་རྒྱུ་ལྟར་གནས་ཚུལ་ནི་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་གཞན་ལྟགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་བསྟེན་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོང་གི་སྟོན་པ་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་གྲངས་ན་སྟོན་པ་སྐར་མ་ལས་བྱི་མར་གནས་ལྟར་པ་སྟེ་ན་ཆོད་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་གསུམ་བཞིན་ནོ། རྒྱུ་དང་མཐུན་པར་ལྟར་འཁྱེད་པོ་ལྟེ་ལ་པ་ལས་གཞན་ལྟར་དང་
 དར་ལ་བབ་པ་དང་ཆུན་པོ་ཉིད་བཞིན་རྒྱུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པར་མ་ཚྭགས་པ་ཉིད་
 དང་། བསྟེན་པར་ཚྭགས་པའི་གནས་སྐབས་ནམས་ནི་ཉེན་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེན། གཞུང་དེ་ནི་ཉེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པ་གསུམ་གནས་ལྟར་པ་མ་ཡིན། ཏེ་གཞན་རྒྱུ་ན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྟོན་
 པ་གསུམ་པོ་ཞེས་ཐ་དད་པ་མ་འདྲིས་པ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དེ་གཅིག་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་བསྐྱབ་པ་

ལུལ་བས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཆར་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་མཐོས་པ་ན་(དཔེར་ན་ཀ་ཀ་བ་གཅིག་ལ་ཐག་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱམས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་པས།)དགེ་སློང་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པ་རྩིས་ཐ་དད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས། ཆོགས་ཕྱི་མ་དེར་བསྟེན་པར་རྩོགས་པ་ཉིད་དོ། །(མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་རོ་བོ་སེམས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་སེམས་པ་གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ལ།)དེ་ལ་ཡང་ཆོགས་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ལས་(གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པ་རྩིས་ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད་གསུངས་སོ། །མཛོད་འབྲེལ་ལས། རྟོང་ཅེ་གཅིག་དང་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་(སྒྲུབ་པ་གསུམ་པ།)ཐ་དད་དེ་དག་ནི་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དེ། སྒྲུབ་པ་གསུམ་དག་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་(རྣམ་རིག་མིན་གཟུགས།)གསུམ་ནས་(དེའི་ལྷག་མ་(མ་བྱེན་ལེན་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ།)རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་(རྒྱལ་སྐུ་མ་ལ་ལས་ཀྱང་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་(རྣམ་རིག་མིན་གཟུགས།)གསུམ་ཡོད་ལ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་(བྱང་རྩོད)ན་རེ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་མི་གཅིག་བསད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་གསུམ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་(དགེ་སློང་གི་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བས།)པམ་པ་དང་།(དགེ་རྩལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བས།)པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། བསོད་(དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བས།)ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་གསོད་བྱེད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྟོག་ཆགས་གཅིག་བསད་ན་སྟོག་ཆགས་གཅིག་བསད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་གཞོད་དེ། ཉེས་པ་གསུམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གི་ཕྱོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་ཕྱོམ་པ་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་བག་ལ་ཞ་བའི་ཕྱིར་
ཕྱོམ་པ་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་
བ་ན་ཟླ་བ་དང་སྐར་མའི་འོད་བག་ལ་ཞ་བའི་ཕྱིར། (སྐར་མ་ལ་སོགས་པའི།) འོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཆ་ནས་གིབ་མ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །(རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་དགེ་རྒྱལ་དང་
དགེ་སྒྲོང་གི་ཕྱོམ་པ་གཉིས་ལྟོན་གྱིས་མི་གཅིག་བསད་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་མཁས་པའི་
དངོས་གཞི་གཉིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གསོད་བྱེད་གཅིག་གིས་སྟོག་ཆགས་གཅིག་བསད་ན་ལུང་རྣམ་
འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་སྟོག་ཆགས་གཅིག་བསད་པར་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དགེ་བསྐྱེན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགེ་
བསྐྱེན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་ཆོད་ཀྱི་དགེ་བསྐྱེན་བརྟན་ཡོད་པ་
ལས། མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ལྷ་གསུངས་ཏེ། རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་
པའི་དགེ་བསྐྱེན་དང་། ལྷ་སྟོག་གཙང་པའི་སྟོགས་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་ཐམས་ཅད་
སྤྱོད་པ་དང་ཉིང་མཆོན་དང་ཟླ་བའམ་ལོ་གཅིག་སྟོག་གཙང་པ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོམ་པ་བརྒྱ་གསུངས། གཅིག་
སྤྱོད་པའི་དང་། སྟོགས་གཅིག་སྤྱོད་པའི་དང་། ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྟོགས་
པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྐྱེན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཆངས་པར་སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྐྱེན་
དང་། གོ་མིའི་དགེ་བསྐྱེན་དང་བརྟན་ནོ། །

དེ་ལ་རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྐྱེན་ནི། ཕྱོམ་པ་མ་གྲངས་ཀྱང་གསུམ་ལ་
རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་གནས་པའོ། །(མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་བྱིམ་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་
འབྱུན་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདག་དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་བབྱུང་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་འང་སྒྲུས་ན་འདི་ཙམ་
ཀྱིས་དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མིང་ཆེན་གྱི་མདོར་གསུངས་པ་མཛོད་འགྲེལ་ཏུ་དངས་སོ། །)འདིར་
མཛོད་འགྲེལ་ལས། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནས་དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། (ཁྱེད་ཀྱི་
སྒྲུ་བ།) ཉི་འོག་པ་རྣམས་ན་རེ་ཕྱོམ་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱབས་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྐྱེན་ཏུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བེར་རོ། །(ཁ་ཆེ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་བ་རྣམས་ན་རེ་ཕྱོམ་པ་མེད་པར་(དགེ་བསྐྱེན་

དུ། མི་འབྲུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་སྤྱི་འཕྲོ་བ་ལ་གནས་པ་ཡང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རྣམས་
 པ་བཞི་ལ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ་བར་འབྲུར་རོ་ཞེན་དཔུང་དགོས་སོ། །ཞེས། །རྣམ་གཅིག་སྦྱོང་པའི་
 དགེ་བསྟེན་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྟུང་བའོ། །སྟོགས་
 གཅིག་སྦྱོང་པའི་དགེ་བསྟེན་ནི་ཉེས་པའི་རྩ་བ་བཞི་ཆང་དང་ལྷ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་
 གཉིས་བསྟུང་བའོ། །ལལ་ཆེར་སྦྱོང་པའི་དགེ་བསྟེན་ནི་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་
 བ་གསུམ་མཁ་བཞི་བསྟུང་བའོ། །(མཛོད་རྒྱུ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས་གཉིས་སྤངས་པ་ནི་སྟོགས་གཅིག་
 སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གཅིག་སྦྱོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་(གསུམ་མཁ་བཞི་སྤངས་པ་
 ནི་ལལ་ཆེར་སྦྱོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཛོད་རྒྱུ་གང་སྟེལ་ལས་སྟོགས་གཅིག་སྦྱོང་པ་ནི་གཉིས་སྤངས་
 གསུམ་བསྟུང་བའོ། །ལལ་ཆེར་སྦྱོང་པ་ནི་བཞི་བསྟུང་བའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་སྤྱི་མ་ལས་གཉིས་སྤངས་པ་
 ལ་གསུམ་ཆང་ན་ལལ་ཆེར་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་རྒྱ་བ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་
 ཀྱི་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་བྲངས་ནས་བར་དུ་ཉམས་ཏེ་རྣམ་གཅིག་བསྟུང་བའམ་ལལ་ཆེར་
 བསྟུང་བ་ཡིན་གྱི་ལེན་པའི་ཆོ་ཉིད་ན་རྣམ་གཅིག་བསྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྲངས་ན་ཡན་ལག་
 དེས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོམ་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། བར་མའི་དགེ་བ་ཅམ་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་
 ཡན་ལག་དེས་པ་ལ་ཡང་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། ལེན་པའི་ཆོ་ཉིད་ནས་རྣམ་གཅིག་
 བསྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྲངས་པས་རྣམ་གཅིག་བསྟུང་བའམ་ལལ་ཆེར་བསྟུང་བའི་ཕྱོམ་པ་
 ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །(མདོ་སྟེ་པ།)དེ་དང་མཐུན་པར་(མེས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་།)འབགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས།(སྟོག་གཅོད་པ་སྟོགས་གཅིག་སྦྱོང་
 བ་དང་། ལལ་ཆེར་སྦྱོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་དང་། ཉིན་མཆན་དང་ཁྱེ་བའམ་ལོ་གཅིག་སྟོག་
 གཅོད་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ།)དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་བརྒྱ་ཐམ་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་གཅིག་
 སྦྱོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་རྫོགས་
 པའི་དགེ་བསྟེན་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྟུང་བ་ལྷ་ཆང་ཆང་བས་ཡོངས་རྫོགས་པ་སྟེ། མི་
 ཆངས་སྦྱོང་ཅམ་པོ་མི་བསྟུང་ཡང་ལོག་གཡེམ་བསྟུང་བའོ། །ཆངས་པར་སྦྱོང་པའི་དགེ་
 བསྟེན་ནི།(ཡང་ཡང་ཟང་གི་ནི།)ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རབ་དུ་འབྱུང་མི་རུས་ན་ལྷ་པ་ཆངས་

པར་སྒྱུད་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡོང་ཞེས་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་(ལུང་)འགྲེལ་པ་ལས་མི་
 ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་གཏན་སྲངས་པ་ཡིན་པས་ལུ་པ་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་
 སྲངས་པའི་དགེ་བསྟེན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལུ་སྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། (ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་
 ལ་གནས་པ་དང་ཞེས་པའི) ཁྲིཀ་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངེ་སྲིད་འཚོའི་བར་རུ་སྤོང་
 པའི་ཚོས་ལས་ལྱུར་བསྐྱོག་པའོ་ཞེས་སོ། །གོ་མིའི་དགེ་བསྟེན་ནི་ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་
 རྒྱན་ལས་གསོ་སྦྱང་གི་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ངེ་སྲིད་འཚོའི་བར་རུ་ལེན་པ་ནི་གོ་མིའི་ཕྱིན་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདམས་ངག་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཕྱིན་པ་(སྤྱུ་སྤྱིའི)བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་
 ལས་ཀྱང་། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ངེ་སྲིད་འཚོའི་བར་རུ་སྲངས་པ་ནི་གོ་མིའི་
 ཕྱིན་པ་སྲངས་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་མཆེ་བའི་ཕྱིས་ཀྱང་བཤད་
 དོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་ཕྱེ་བ་ལ་ནི་གོ་མི་མེད་ལ་པལ་ཆེན་ཕྱེ་བ་ལ་ཡོད་ཅེས་
 གྲི་པི་གར་སྤྱི་རྩོུ་ན་གསུང་ཞིང་། གནས་བརྟན་པའི་མན་ངག་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་བྱུང་
 ངོ་། །གོ་མི་ཞེས་པ་བཅུན་པའི་མིང་སྟེ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ནི་བྱིས་པའི་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིན་
 པ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་རུ་བཅུན་པའི་ཆ་ལུགས་བྱས་པས་གོ་མི་ཞེས་བཏགས་ཏེ། བཅུན་པ་བཏགས་པ་
 བཤ། །གལ་ཏེ་དགེ་བསྟེན་བརྒྱད་ཡོད་པར་རིགས་ཏེ། མདོ་སྟེ་ལས། བཅས་འཚོའི་བར་གྱི་
 བྱིས་མ་མཐོས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མཐོས་པ་དེ་ལ་ཡང་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མིང་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་དོན་དགེ་བསྟེན་རང་མཆོན་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞེས་དགེ་བསྟེན་
 ལས་གཞན་ལ་ཡང་བསྟེན་གནས་ཡོད་ཅེས་དེ་དགེ་བསྟེན་ལས་གཞན་ཡིན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། བསྟེན་གནས་ནི་བཤན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཛོལ་ལ། དེ་དག་ནི་
 དགེ་བསྟེན་ཡིན་པར་མི་རིགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རྣམ་བཞིར་གཏོགས་པར་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །(འོ་ན་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དང་ལུན་བཞིན་རུ་དགེ་བསྟེན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། སོ་སོ་ཐར་
 པའི་ཕྱིན་པ་དང་ལུན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་རྣམ་བཞིར་མ་གཏོགས་པར་ཐལ་བར་འཕྱུར་ལ། གསུམ་ལ་
 རྒྱབས་ཀྱི་འཕྲོ་ཡང་འཁོར་རྣམ་བཞིར་མ་གཏོགས་སམ་ཞེ་ན་དབྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཤུབ་མཐའ་ཙམ་ལ་སྟོས་ནས་དགེ་བསྟེན་བདུན་ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྟེ།
 བའི་ལུགས་ཀྱིས་དགེ་བསྟེན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ལུ་པ་དང་དུག་པ་སྟེ། དགེ་བསྟེན་དེ་གཉིས་
 ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་སྒྲུང་བ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་གཞི་
 དང་ཀལ་ཤ་ཏི་ལས་བསྐྲུབ་པ་(མི་ཚངས་པར་སྟོན་པ་སྐབས་ཏེ་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱི་འདོད་པས་ལོག་
 པར་གཞུང་པ་དང་ཞེས།)བརྗོད་པའི་ཚོགས་ཤེས་སོ། །(འདི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོན་འགྲོར་ཚངས་པར་
 སྟོན་པའི་དགེ་བསྟེན་མི་བྱེད་པར་རྒྱུང་མ་མི་སྟོང་བའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་བྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་
 སྟེ་ན་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚངས་སྟོན་སྐྱེད་མ་རུས་ཏེ་བསྐྲུབ་པ་ལུལ་ན་
 ཡང་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྟན་པ་རིམ་གྱིས་མི་སྟོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ། །)

གཉིས་པ་དགེ་བསྟེན་གྱི་རོ་བོ་ལ། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགེ་བསྟེན་གྱི་རོ་བོ་ནི། སྟོན་པ་
 དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སྐར་བྱ་ལུ་སྟོང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་
 པ་ནི་དགེ་བསྟེན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟེ་བཤད་ནི། ལུ་པ་སི་ཀ་ཞེས་
 ཏེ། ལུ་པ་ནི་ཉེ་བའས་བསྟེན་པ་ཡིན་ལ། སི་ཀ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་པས་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 གཞི་འབྲེལ་ལས། དགེ་བའི་ཚོས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་བསྐྲུབ་པའི་གཞི་རི་
 སྐད་གསུངས་པ་དག་སྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགེ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་
 མཚན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་ན་དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རོ་ཞེས་པ་
 དང་།(སྦྱིར་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་ལས། དགེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་རེག་ ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་
 དགེ་ཚུལ་གྱི་རོ་བོ་ནི། སྐར་བྱ་བཅུ་སྟོང་བའི་སྟོན་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སྟེ། མཛོད་
 འབྲེལ་ལས། སྐར་བྱ་བཅུ་སྟོང་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པས་ནི་དགེ་ཚུལ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་
 པ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟེ་བཤད་ནི། བརྟེན་ཏེ་རྒྱ་ན་གླིའི་ཞལ་ནས་(དགེ་ཚུལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཤ་མ་ཁེར་
 ཞེས་ཟེར་ཅི་ལུ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བས།)སྟོན་ཏེ་སྐད་དུ་ཤ་མ་ཁེར་ལ་ཞེ་ར་ག་ཙེ་ཏེ་ཞེས་སྐུའི་རྒྱན་
 བྱིན་པས། མིག་མཆི་མས་གང་བ་དང་འདྲ་བས་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མིག་མཆི་མས་
 གང་བ་དེས་ཐག་ཉེ་བ་མཐོང་ཡང་ཐག་རིང་བ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། དགེ་ཚུལ་ཡང་(ཐག་ཉེ་བ་

མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར། རང་གི་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པའི་འདུལ་བ་ཉན་ཏུ་བྱང་ཡང་། (ཐག་རིང་བ་མི་
མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར།) དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཚོག་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཐོས་སུ་མི་
བྱང་བས་ན་(བྱ་མ་ཁེར་ཞེས་བྱ་སྟེ།) དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། ། དཔལ་སྐྱེད་ཏུ་ཅི་ལུ་ཞེས་པ་གཡོག་པོ་
ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲ་མའི་བྱ་བ་ལ་ངལ་ཁིང་བྱ་བ་པའི་དོན་གྱིས་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །

དགེ་སྒྲོང་ཉིད་དག་གིས་ཞེས་པ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགེ་སྒྲོང་གི་དབྱེ་བ་
ནི། རྣམ་འབྱེད་ལས། མིང་གི་དགེ་སྒྲོང་དང་། ལས་ཆེ་བའི་དང་། སྒྲོང་བའི་དང་། ཉན་
མོངས་པ་བཅོམ་པའི་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་
སྒྲོང་དང་ཡུར་བྱེ་སྟེ། དགེ་སྒྲོང་བཏགས་པ་བ་(གསུམ།) དང་མཚན་ཉིད་པ་(གཉིས་ཏེ།) ཅི་
རིགས་པའོ། ། མཚན་གྱི་སྟོན་པ་བྱེ་ན་དགེ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་དང་དགེ་སྒྲོང་
མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་སྒྲོང་གི་ངོ་བོ་ནི། སྒྲོང་བ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱ་མཐའ་
དག་སྒྲོང་བའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྟེ། རྒྱུ་ལས། སྒྲོང་བ་བདུན་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། (ཡིད་ལས་གཞན།) ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ནི་དགེ་སྒྲོང་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། དི་ལྟ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་བྱངས་ན་(དོན་དམ་པའི།)
དགེ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན་འཚོལ་ཁིང་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་བསོད་སྟོམས་སྒྲོང་
བས་ན་དགེ་སྒྲོང་ཞེས་མཁན་པོ་རྩི་ན་མི་ཏུ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དོ། ། མཛད་སྟེ། (དཔེ་བ་ཉེར་
གཞག་དང་དགེ་སྒྲོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ།) ལས་ནི། དགེ་བ་སྒྲོང་དང་བས་སྒྲོང་དང་། ཉེ་
བར་ཁི་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། ཁེགས་པར་འཚོ་དང་ལམ་ཞུགས་དང་། ཡིད་འོང་བྱིར་
ན་དགེ་སྒྲོང་ཡིན། ཞེས་རྣམ་པ་བདུན་གསུངས་སོ། ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
པ་ལ་བྱི་མ་བྱི་མ་མི་བྱའོ། ། འོ་ན་དགེ་བསྟེན་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
སྒྲ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཡངས་དོག་གཉིས་ལས། སྒྲ་དོག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ལུང་
རྣམ་འབྱེད་ལས། རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་དང་དགེ་སྒྲོང་མའོ། ། དེ་

ལས་གཞན་པ་ནི་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པའི་ཞེས་གསུངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐྱ་
 དག་སྐྱོང་པ་མ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། སྐྱ་ཡངས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དག་བསྟེན་དང་
 དག་ཚུལ་ལ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐྱ་འཇུག་སྟེ། རྟེན་ལས།(བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས།)
 རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་སྟེ། ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བའི་ཆོག་
 ཡིན་ཏེ་དེའི་སྤྱིར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་
 ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྫོགས་པ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་
 བསྟེན་པ་ནི་དག་བསྟེན་དང་དག་ཚུལ་ཡང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དག་སྐྱོང་གི་སྐྱ་ལ་
 ཡངས་དོག་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་དོག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དག་སྐྱོང་གི་སྐྱ་ནི་དག་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་
 ཀྱང་། སྐྱ་ཡངས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤེ་ལྟ་ཆར་ལ་དག་སྐྱོང་གི་སྐྱ་འཇུག་སྟེ། དག་སྐྱོང་
 དལ་བ་མི་སྤུལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་དག་
 སྐྱོང་གི་ཆོག་རྣམ་པར་གནས་སོ། །དེ་བས་ན་དག་ཚུལ་ལ་ཡང་འདི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་བྱའོ་ཞེས་
 པ་ནི་དག་སྐྱོང་གི་ཆོག་འདི་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་དལ་བ་མི་སྤུལ་བ་འདི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། འགྲེལ་རྒྱུར་
 ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལྟ་བའི་དག་སྐྱོང་ལྟ་ཞེས་སོ། །

དག་བསྟེན་གྱི་ཕྱོད་པ།

དག་བསྟེན་གྱི་ཕྱོད་པའི་ཆོག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྐབས་སུ་འགོ་བ་
 ཁས་བླངས་པའི་ཆོག་ཕྱོད་པ་དང་དག་བསྟེན་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་
 ཏེ། སྐབས་དོན་དག་བསྟེན་གྱི་སྤྱི་དོན་དང་། ཐུན་མོང་བ་སྐབས་འགོའི་སྤྱི་དོན་ཏེ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི།(ལེན་པ་པོ།)དག་བསྟེན་གྱི་ཕྱོད་པ་འཛོལ་བ་
 དང་།(འཛོལ་བ་པོ།)རྫོགས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་
 ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བླང་བ་ནི། རང་དག་བསྟེན་ཅམ་པོར་སྤོང་ན་དག་
 བསྟེན་གྱི་ཕྱོད་ལྡན་ལ་བླངས་ཀྱང་འཛོལ་སྟེ། དག་བསྟེན་གྱི་ཕྱོད་པ་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་

པ་ལས། རྩོམ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྩོམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི་ཞེས་
བཤད་དོ། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་མཁན་པོར་འོས་པ་ལས་བྲལ་སྟེ། རང་གིས་དགེ་
བསྟེན་ཉིད་རུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྲལ་བ་ནི་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་འམ་བྱང་མེད་པ་མ་བསད་
པ་ལ་སོགས་གྱི་བར་ཆད་དང་བྲལ་བ་དང་། ལེན་འདོད་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ལུན་ལུམ་
ཚོགས་པས་བྲལ་དོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་བྲལ་བ་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་རྩོམ་པ་ལོ། །བཞི་
པ་ཚོ་ག་གང་གིས་བྲལ་བ་ནི། སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་སྟེ་ཀམ་ཤ་ཏྱི་རུ་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ལུན་མོང་བ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་འི་དོན་
དང་། བསྐྱུས་པ་འི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་དོས་བཟུང་བ་དང་། ཚུད་
པ་སྤང་བ་དང་། འཕྲོས་པ་འི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སྐབས་གཞན་ནས་བཤད་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་དགོས་པ་དེ་
ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་འི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བ་སྟེ། རྟིག་ལས། ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་འི་
བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་རྩོམ་པ་མི་སྐྱེ་བས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་ནི་ཟུ་རན་ལས་འདས་
པ་འི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བཤེས་ལྷན་
འདས་གྱི་བསམ་པ། དེ་རི་ལྟར་སྐྱབ་སྟུམ་ན། རྟིག་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདིས་ནི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པར་བྱེད། ཚས་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཚོས་གྱི་མཚོག་ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པར་བྱེད། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཟུ་རན་ལས་
འདས་པ་འི་ཤོང་བྱིར་རུ་འགྲོ་བའི་ཁྱེ་གོགས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་འི་ཕྱིར་
ཏེ། ཞེས་སོ། །དཔེར་ན་(ཡུལ་གཞན་གྱི་ཚོང་རུས་སུ།)འགྲོ་བའི་ལམ་དཔོན་དང་། རྩོམ་བྱའི་
དོན་ཚོང་ཁེ་དང་། ཁྱེ་གོགས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོང་ཁེ་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་
བ་བཞིན་ནོ། །(ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་འི་ཤོང་བྱིར་རུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དང་། རྩོམ་བྱའི་
དོན་ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། ཁྱེ་གོགས་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུ་རན་ལས་འདས་པ་རྩོམ་པོར་བར་

འདུག་སྒྲུབ་སྟེ། ཅུ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། གཞིས་པ་ཚོང་པ་སྤང་བ་
 ལ་གཞིས་ལས། དང་པོ། གཞུང་ནང་འགལ་གྱི་སྒྲིན་སྤང་བ་ནི། རྟིག་ལས། ཅུ་རན་ལས་
 འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་ནི་སྤྱ་ཡང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐབས་པར་མི་བྱེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཁྱེ་ན། རྟིག་ལས། སྐབས་འགྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུ་རན་ལས་
 འདས་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་འགྲོ་ཙམ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུ་རན་
 ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་འབྲུང་གི་སྐབས་
 འགྲོ་ལ་ནི་ཅུ་རན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་རྒྱུར་དགོས་ཏེ། ཅུ་རན་ལས་འདས་པའི་
 བསམ་པ་མེད་པར་ནི། སྤྱ་ཡང་དེས་འབྲུང་གི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐབས་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་
 དཀོངས་པའོ། གཞིས་པ་སྐབས་འགྲོ་མེད་པའི་ཆོ་གས་སྟོན་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་
 བྱི། རྗེ་བཟང་གི་ཆོ་གས་ཀྱི་ཅུ་སྐབས་འགྲོ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལས་གཞན། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་
 གས་དག་སྤོང་གི་སྟོན་པ་ལེན་པ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐབས་འགྲོ་མེད་པའི་
 མིར་(གཞི་འགལ་ལས་འདིར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁས་བླངས་པའི་ཆོ་ག་བརྫོང་
 མི་དགོས་སོ། །ཁྱེ་ན། ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འགྲོ་དངོས་མེད་ཀྱང་སྐབས་འགྲོའི་དོད་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་སྐྱེའོ། ཆོ་ག་ལས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་
 དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤང་དུ་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་མཛད་
 དུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་དག་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད་དུ་
 གསོལ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅུ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྟེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཆོས་
 ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །(རྟིག་ལས་ཅུ་རན་ལས་འདས་པ་དང་ཉེ་བར་བྱུར་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །)འབྲས་སུ་ཆོས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྒྱ་སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་ལ་
 ཡང་སྐབས་སུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་སུ་སྐྱ་ཤེས་པ་ཡང་དག་གི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་
 པའི་མིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འཕྲོས་པ་འདི་དོན་ནི། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་
པར་ཕྱིན་པ་ཁྲུངས་ན་ཕྱིན་པ་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་

ལྷགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་(བྱང་རྡོ་)ན་རེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་
 པོ་མེད་ན་སྒྲིབ་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་
 པར་སྒྲིབ་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་བྱེད་རོ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་གཞུང་མང་
 པོ་མཐོང་སྟེ། རང་གི་ནུས་བཤད་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་
 པར་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
 བཤད་ཅིང་། རྒྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་
 མེད་པར་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། སྤུང་ཆོགས་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྤུང་
 པའི་བསམ་པའི་སྒྲིབ་ནས་སྒྲིབ་པ་འཛོལ་བ་ཡིན་ལ། སྤུང་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་
 མི་འཛོལ་ཅེས་བཤད་དོ། །

འདོད་ཚུལ་དེ་དག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་
 བྱེད་གཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷང་གཞི་ནས། ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་བྱིས་པ་གཉིས་
 དང་། སྤུང་ཆོགས་ནས་མཛོས་དགའ་བོ་དང་། རྒྱུ་འབྱེད་ནས་འཆར་ཀ་དང་ཉེ་སྟེ་སྟེ།
 གང་ཟག་དེ་རྒྱམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་ལེན་དུས་ན་ཟུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལྟོ་ཕྱིར་རབ་རྒྱུ་བ་དང་
 དེའི་འོག་མ་གཉིས་ངོ་མ་བརྒྱུག་པར་རབ་རྒྱུ་བ་དང་། ཉེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བྱོལ་ལ་རབ་རྒྱུ་བ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ལྷང་གིས་བྱུང་ཅིང་། རྒྱབ་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན་རབ་བྱུང་
 གི་ཆ་ལྷགས་ཅན་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་མི་རིགས་པ་ལས་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་ལྷང་ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྒྱུ་པར་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་བྱིས་འདི་ན་གནས་ནས་དཀའ་བས་འཆོ་བར་འབྱུར་
 བས། བདག་རབ་རྒྱུ་བ་ལ་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་འཆོ་བར་བྱ་ཞིང་། ཇི་སྟེང་འཆོའི་བར་རྒྱ་
 ཆོངས་པའི་སྒྱུ་བ་སྐྱུང་པར་བྱའོ། །སྒྲིབ་ནས་དེ་ལྟར་རབ་རྒྱུ་བ་ནི་(འཇིགས་སྐྱབ་བྱི་
 རྒྱུ་མས་གོས་པས།)གཅིག་རྒྱ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་ལས་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་བརྟོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེང་སང་གི་

རབ་བྱུང་ནམས་ཚོས་ཅན། སལ་ཆེར་ལ་སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲིལ་པར་ཐལ། སལ་ཆེར་ལ་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲ་གསུམ་པ་ནམས་ནི་ཤིང་བྱ་འཕྲོ་
དང་། མདའ་གསུམ་པ་ནམས་ནི་ཚོ་ཤིང་འཕྲོ་ཕྱེ་བསམ་པ་ཐམ་མེ་ཐོམ་མེ་ལ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་
གསུང་རོ། །དེང་སང་རབ་བྱུང་སལ་ཆེར་ལ་སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲིལ་པར་འདོད་ན་ནི། དགེ་འདུན་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ཤིང་། དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་གནས་པར་
ཐལ་བ་ལས། དེང་སང་ལུང་གི་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་པའི་རྒྱས་ཡིན་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེས་(ཤ་སྐྱས་ལ་སོགས་པ)གསུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་
པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲེ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་
མི་སྒྲེ་ཞེས་བསྟན་པ་ཏྟ། མདོ་རྩ་འགྲེལ་རྒྱ་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་མི་སྒྲེའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་རྩལ་གྱིས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་
པར་སྒྲོམ་པ་མཐོན་ན་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོམ་པ་མི་སྒྲེ་ཡང་སྒྲོམ་པ་ཅམ་པོ་ཞིག་ནི་སྒྲེ་ཕྱེ་སྐར་
ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་དང་པོ་འཛིགས་སྒྲོབ་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འམ་ལེགས་སྒྲོན་གྱི་
སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཕྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་སྒྲིལ་ན། བསམ་པ་གནས་
གུར་པས་སྒྲོམ་པ་གནས་གུར་ཏམ་མ་གུར་སྟམ་ན། སྒྲོམ་པ་གནས་གུར་ཏེ། ལུང་གཞི་
ལས་ཚོས་ནམས་སྟོན་རྒྱ་ཡིད་འགྲོ་ཡིད་གཙོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ལས་མཛོས་
དགའ་བོ་དང་ཀུན་དགའ་བོའི་ཚོ་བོའི་བྱུང་བས་ཤེས་སོ། །འཛིགས་སྒྲོབ་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ལེགས་
སྒྲོན་གྱི་བསམ་པ་དང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་གསུམ་པོ་བསམ་པ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་གྱར་ཏེ།
དགྲ་བཙུན་ཐོབ་པར་གསུངས་ཀྱི། སྒྲོམ་པ་ལན་གསུམ་སྒྲངས་པར་ནི་མ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོམ་
པ་ཐོབ་པ་དེ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་རྩལ་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་
བཟླས་པ་ལས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་(དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་བརྟན་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མར་མེ་གཅིག་ལས་མར་མེ་བརྒྱ་སྟོང་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན།)གྱི། སྐྱ་མ་ལྟར་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས། བྱིན་པ་སྒྲང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་རག་

ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སྒྲིབ་མས་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པ་ན་འདོགས་པ་སོ་ལ་
སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ། རྟིག་ལས། དགེ་བསྐྱེན་དང་དགེ་ཚུལ་དང་དགེ་
སྒྲིབ་གི་སྒྲིམ་པ་དག་ནི་རེ་རེར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བརྟུན་ལས། དང་པོ་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི།
སངས་རྒྱུས་ཚུས་དང་དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ལུགས་མང་
ཡང་། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ཀྱིས། སངས་རྒྱུས་ནི་སྒྲོན་མོག་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནས་དབང་
པོ་རྒྱུ་པོའི་རིགས་སུ་འངས་པ་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་དེས་མཚན་མོ་གཅིག་ལ་སྟོང་ལ་བརྟུན་བརྟུལ། བཅུ་གྲུབ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་
པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། མོ་རངས་སངས་རྒྱུས་པ་དེའི་བྱང་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱུས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །(རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འཛང་རྒྱ་བ།)སྐྱེ་
བ་མཐའ་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པར་ནི། མཛོད་ལས། འཕགས་
པ་མིན་(ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན།)ཡང་པ་མ་དང་། ཉན་པ་དང་ནི་ཚུས་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་མཐའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་(ལུལ་ན།)ནི་(བསོད་ནམས།)གཞལ་དུ་མེད་པར་འབྱུར། །ཞེས་
སོ། །ཚུས་ནི་ཐུང་བ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྩིས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་
ཅིང་། དགེ་འདུན་ནི་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སངས་རྒྱུས་དང་དགེ་འདུན་
གཉིས་ཀའི་གཟུགས་སྐྱ་ནི་སྐྱ་ཕྱིའི་བྱང་པར་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་གནས་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་(སེམས་ཅན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ནི་སེམས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་
དབེན་པ་རྣམ་རིག་ཅན་གྱི་སྐྱ་གསུམ་མོ། །ཚུས་ནི་སངས་རྒྱུས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུས་རྣམས་
སོ། །དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་བརྒྱ་རྒྱན་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཚུས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། དོན་དམ་
པའི་ཚུས་དང་། དགེ་འདུན་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་། །ནི་མཛོད་ལས། གང་དག་(དཀོན་ཅོག་)གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་
བ། །སངས་རྒྱུས་(དང་)དགེ་འདུན་(རང་རང་གི་)བྱེད་པའི་ཚོས། །(ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱུས་ནི།)

མི་སྒྲོབ་པ་དང་(དག་འདུན་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་)གཉིས་ཀ་དང་། །སྒྲོབ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་མཇགས་
པ་དང་མི་སྒྲོབ་དག་བཅས་པའོ། །ཆོས་ནི་འདུལ་མ་བྱས། རྩ་བ་ནས་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་
སོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་གཞན་སྡེ་མ་དང་འདྲ་ལ་ཆོས་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱུས་དང་
དག་འདུན་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་སྐྱེད་དང་བརྟེན་པ་ཡི་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ་དེ་ལྟར་
མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་ནི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟར་གཞུང་
དོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནི། སྤྱིར་ན་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་
འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གང་ཡང་བྱུང་བ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ནི་དག་བརྟེན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་
བའོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ན། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅི་
ཞེན་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་
བཤད་(གང་སྟེལ་)ལས། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། མོད་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་ཕྱང་པོ་ལཱའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་
བསྐྱང་པའི་ཆོག་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཡི། སེམས་མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཆོག་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱུང་བ་ནི། སྤྱིར་དངོས་མཁུག་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་
བ་ཕྱག་མཛོད་དང་། དངོས་གཞི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་གསུམ་དང་། མཁུག་བསྐྱབས་བྱ་བཤད་
པ་དང་བཀའ་དྲིན་རྒྱུ་སྤྱན་པའི་ཕྱག་བྱ་བའོ། །ལྟ་བུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ནི། ལུས་
ཀྱི་རྟེན་འགྲོ་བ་གང་ཡང་བྱུང་བ། བསམ་པའི་རྟེན་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ཅིང་
སྐབས་གནས་ཤེས་པ། བརྩོན་པའི་ཆོག་འདི་རིག་བྱེད་དང་གསུམ་ལས་སྒྲེལ། །

དུག་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའི་བསྐྱབས་བྱ་ནི། བརྒྱད་དེ། སངས་རྒྱུས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་
ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་མཛོད་སྤྱང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚོ་
སྤང་། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སྟེགས་ཅན་དང་མཐུན་འཇུག་སྤང་བ་

སྟེ། (དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ།) སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་མོ། ། (དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ།) ཐུན་མོང་གི་
བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་སྟེ། ལྷན་སྟོག་བྱ་དགའི་ཆེད་དུ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་བ་དང་། ན་
ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱག་བསྐྱལ་ཅི་བྱུང་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟེན་པ་མ་གཏོགས་
པའི་ཐབས་གཞན་མི་བཅོལ་བ་དང་། ཅུས་དང་ཅུས་སུ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་ཞིང་ཅི་ཟ་
ཅི་འཐུང་གི་སྤྱད་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། ཅུས་ཉག་དུ་སྐྱབས་འགོ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་
ན་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ་དང་། རྩྭགས་གང་དུ་འགོ་ཡང་
རྩྭགས་དེའི་སྐྱབས་གནས་ལ་བྱུང་པར་དུ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་གསུང་
དོ། །

བདུན་པ་སྐྱབས་འགོའི་ཕན་ཡོན་ནི་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཚུད་པ་
དང་། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཆོ་རབས་སུ་བསགས་པའི་སྡིག་པ་
ནམས་ཟད་ཅིང་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བན་སོང་དང་ལོག་པར་ལྷུང་བར་མི་སྐྱེ་
བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གཞོད་པས་མི་རྒྱུགས་པ་དང་། བསམ་པའི་དོན་ཐམས་
ཅད་ཆོས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་(ཉེ་སྐྱབས་སོང་བསོད་
ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། །ཁམས་གསུམ་འདི་ཡང་སྟོང་དུ་རྒྱུང་། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་གཏེར། །ལུལ་གྱིས་
བཅལ་བས་གཞལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་དཔའ་པོས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བསུས་པ་ལས་བཤད།) པ་
དང་། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཁས་སྤང་པའི་ཆོག་གིས་དགེ་
བསྟེན་ཉིད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆོག་གི་འགོ་རྩོམ་པ་དང་ཞེས་པ་འདི་
ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་ཟུར་ཟ་བ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་བསྟེན་
དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྩོམ་པའི་ཆོག་ལ། སྐྱབས་འགོ་ཉི་ཆོ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་
དུ་དགེ་བསྟེན་(གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས།) དུ་འམ་དགེ་ཚུལ་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་ཅེས་ཟེར་རྟེ། རྒྱ་ལས། དེ་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །ལྷུང་གཞི་ལས། སྐྱབས་འགོ་དང་གཟུང་དུ་གསོལ་སྟེལ་ཞིང་། ལན་གསུམ་བརྗོད་

པར་གསལ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་ཞེ་འདོད་དེ་དང་མཐུན་པར་
 ལྷང་ཐུན་ཆོགས་ལས། དགེ་བསྟེན་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མའི་ཆོ་གའི་སྐབས་ནས་བཤད་སྤང་
 གྱེ། འོན་ཀྱང་ལྷང་གཞི་དང་མདོ་རྩ་འབྲེལ་ལས་སྐབས་འགྲོ་དང་གཟུང་དུ་གསོལ་སྟེལ་བ་
 འདི་ཆོ་ག་རྣམ་དག་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་དུ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་བྱུང་བ་
 བ་སྟེ། སར་སྐབས་འགྲོ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་གཟུང་དུ་གསོལ་ལན་གསུམ་བྱེད་པའི་ལུགས་
 ལྟར་ན་བསྐབ་པ་བརྗོད་པའི་འོག་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་དགག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བསྐབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་དགེ་བསྟེན་རྣམས་གྱི་ནི་ལཱོ། །དགེ་ཚུལ་རྣམས་གྱི་ནི་
 བརྩམ་ཞེས་རྟེན་ལས་སོ། །ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ་ཞེས་པ་འདིར། རྟོག་གཙོད་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དགག་ཆོག་དུ་བརྗོད་དམ། རྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་སྐབ་ཆོག་
 བརྗོད་ཅེ་ན། མི་བྱ་བ་ནི་རེ་ཞིག་མི་བྱ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ་གཏན་སྤངས་སུ་གོ་བའི་ངས་
 པ་མེད་པས། རྟོག་གཙོད་པ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །བསྐབ་པ་བརྗོད་པ་འདི་ལན་
 ཅིག་བརྗོད་པ་སྟེ། ལྷང་གཞིའི་དཔོངས་པའོ། །ལྷང་ཐུན་ཆོགས་ལས། དགེ་བསྟེན་མ་
 དང་དགེ་ཚུལ་མའི་ཆོ་གའི་སྐབས་ནས་བསྐབ་པ་བརྗོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བདག་གི་
 སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་དགེ་ཚུལ་མར་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བསྐབ་པ་བརྗོད་
 པ་ལན་གསུམ་སྐབས་བྱ་སྟེ་ཞེས་བཤད་སྤང་སྟེ། ལྷང་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་
 སོ། །འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་བསྐབ་པ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཟླས་ཞེས་བཤད་སྤང་སྟེ་
 དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ་། །དགེ་འདུན་ལ་ཁྱུ་བ་ནི། རང་གིས་དགེ་བསྟེན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་
 བས། དག་ན་ཁྱུ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

རབ་བྱུང་གི་རྩོམ་པ།

འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རབ་དུ་འབྱིན་པའི་ཁྱུ་བ་བྱས་པའི།)དགོས་པའི་དོན་
 ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་དགོས་པ་དང་། བརྒྱུད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་(དགེ་འདུན་ལ་མ་
 ཁྱས་པར་རབ་དུ་བྱུང་ན་མ་ཁྱས་པའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་ལས་ཁྱས་བས།)མ་ཁྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ཁེགས་

པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱག་སྟེ། (བདག་རབ་རྒྱ་འཁྱིལ་པ་དགེ་འདུན་ལ་ཞུས་ནས་བདག་གིས་ལན་མ་ཐོ་
བ་ལ་འཇུག་པར་མི་རིགས་སྟུང་།) བྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱི་བ་དང་། (རབ་རྒྱ་འཁྱིལ་པ་དགེ་འདུན་
ལ་ཞུ་དགོས་པར་བཅས་ཏེ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པར་མཛད་པས།) རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་དེ་དགེ་འདུན་
ལ་གྲུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོགས་པ་གཅིག་པ་དགེ་འདུན་དང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་སྟེ་ཕན་
ཚུན་བསམ་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། (ཕ་མས་འབེབས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱིས།) བར་ཆད་མཐོང་ན་འདྲིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། (དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་མི་དགོས་
པར་སྟོག་རྒྱ་རབ་རྒྱ་བྱུང་ན་ལག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་རྒྱུ་བྱུང་བ་ལྟར་རབ་རྒྱ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་འཁྱིལ་དྲོགས་ཡོད་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་དགོས་པར་བཅས་པས།) བསྟན་པ་
ལ་རྒྱ་མི་འཁྱིལ་པ་དང་། (ལྷང་གི་སྒྲིང་གཞི་ལས་ཤུག་མ་རྒྱུ་མ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་རྒྱ་བྱུང་
ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ།) སྒྱར་བའི་ཚོག་སྤྱོད་པའོ། ། (དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བ་ནི་རྒྱུ་མ་ཞེས་སྒྱར་བ་འདེབས་པ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གཞི་འགྲེལ་ལས་སོ། །)

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ཞུ་བ་ནི་ཚོས་གསུམ་
ལྟན་ལ་ཞུ་བ་སྟེ། དགེ་སྤྱོད་བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲངས་ཚང་བ་(སྟེ་དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་པ་
དང་། བཞིར་མ་ཚང་ན་དགེ་འདུན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །) དང་། ས་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པ་
དང་། (གཞན་རྒྱ་ལ་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །) ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ན་གནས་
པའོ། ། (གཞན་རྒྱ་ན་རང་ཚོག་དོན་མེད་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །) གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ཞུ་བ་
ནི་ཚོས་དགུ་ལྟན་གྱིས་ཞུ་སྟེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། (སྦྱིར་བསྟན་
ལས་དགེ་སྤྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །) མཚན་མཐུན་པ་དང་། ལྟ་བ་
མཐུན་པ་དང་། (སྦྱིར་བསྟན་ལས་མཚན་དང་ལྟ་བ་ལས་སྤངས་པ་དག་གིས་ནི་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་
སོ། །) མ་སྟངས་གསུམ་དང་ལྟན་པ་དང་། (རིག་པའི་ཡུལ་དེ་སྦྱུལ་སྟག་ལ་སོགས་པར་བསྐྱར་ན་ནི་སྦྱིར་
བསྟན་ཀྱི་རྟེན་ལས་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མ་སྟངས་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་
རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་པར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས།) ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་
རྒྱ་གནས་པ་(སྟེ་གཞན་རྒྱ་སྟོ་མགུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་)

དང་། དགོ་འདུན་ལ་སྟོས་པའི་མཆོམས་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་(སྟེ་མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་
 གི་གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དང་། རམ་ཁན་པོར་སྟོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་
 ཡིན་པ་(མཁན་སོ་རང་གིས་ལྷ་བའི་དགོ་སྟོང་ལ་གཏད་ཅེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ་གཏོང་པར་བྱེད་པ་སོ་
 དང་གཏད་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་། ལྷ་བའི་ཆོ་ག་ཤེས་པ་ལོ། །གཞན་ཏུ་སྐབས་དོན་གྱི་
 བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྟོང་གསུམ་ལྟན་ནི། སྤྲེའུ་ཤེས་པ་དང་། དོན་གོ་བ་དང་། ཤེས་
 པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་(སྤྱིར་བཏགས་ལས་སྤྲེའུ་བ་སོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་
 གོ་བཤོ། །རང་བཞིན་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །པའོ། །དགྲུ་པོ་དེ་དག་གི་
 དང་པོ་དྲུག་ནི་དགོ་སྟོང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་ཞེས་སྟེ། ཆོ་ག་རྣམས་གཞག་གི་སྐབས་སུ་དགོ་སྟོང་
 ཆོས་དྲུག་ལྟན་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སུ་ཡང་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་
 པ་དངོས་པོ་གང་ལྷ་བ་ནི་གསུམ་ལས། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་སྟེ་ཆོ་ག་ལས། མིང་
 འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འཆལ་ཁིང་ཞེས་སོ། །བར་ཆད་དང་མི་ལྟན་པ་
 སྟེ། དག་ན་ལྷ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །མདོན་སུམ་ན་ཡོད་པ་སྟེ། ཆོ་ག་ལས། ཆོ་དང་ལྟན་
 པ་མིང་འདི་ཞེས་བཟྱི་བ་འདི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོ་མདོན་སུམ་ན་ཡོད་
 པ་ལ་འཇུག་གི། ཟུར་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲིན་གྱིས་རབ་ཏུ་
 འབྲིན་ན་གང་ཟག་དེ་མདོན་སུམ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །བཞི་
 པ་ཆོ་ག་གང་གིས་ལྷ་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ནི་མཁན་པོས་ལྷ་བ་སོ་
 ལ་གཏད་པ་དང་ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གས་ཞེས་འདྲི་ཁིང་ལན་གདབ་པ་དང་། དགོ་འདུན་
 ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏུ་བཅུག་ནས་སྦྱོད་ལམ་བཞེན་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དངོས་གཞི་སྤྲུགས་ལན་
 གཅིག་གིས་ལྷ་བའོ། །མཇུག་དགོ་འདུན་གྱིས་(གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས།)ལན་གདབ་
 པའོ། །གནས་ཁང་སོ་སོ་ན་འཁོད་པ་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས།(དགོ་སྟོང་)ལ་ལ་ཞིག་(སྟོན་
 པ་འཕྱོགས་པའི་གནས་དེར།)མ་འོངས་ན་ཡང་གནས་གང་ལ་འདུག་པར་གནས་གནས་སུ་དྲི་
 ཞེས་པ་ལ་བཞེན་ནས། གནས་ཁང་སོ་སོ་ན་འཁོད་པ་དགོ་འདུན་ཏུ་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་
 ལྷ་ཞེས་ཁ་ཅིག་(ཆ་བ་རྩེད་)བཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་(གཞུང་བཞི་དང་འགལ་སོ། །དེ་ཡང་འདི་

ཉིད་ལས། དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་དང་ཀམ་ཤ་རྟོ་ལས། དགེ་འདུན་བཙུན་
པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་(གསུངས་ཀྱི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ་ཞེས་མ་གསུངས།)
པ་དང་། རྒྱལ་ལས། དགེ་འདུན་དུ་ཐུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་དག་རང་རང་གི་གནས་ཁང་དག་
ན་གནས་པའི་ཆོ་གནས་ཁང་སོ་སོར་སོང་སྟེ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཁྱེད་ཡང་བུར་དོ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

མཁན་པོར་གསོལ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱིའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཁན་པོར་གསོལ་
པའི་དགོས་པ་ནི། མཁན་པོར་འཕྱར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་
པོ་ཡུལ་གང་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཁན་པོར་འོས་ཤིང་རང་གི་བསྐྱབ་ཆོགས་དེ་
ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོར་ཐུར་བེན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་གསོལ་
བ་གདབ་པ་ནི། རབ་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའམ། བསྐྱེན་རྫོགས་ལེན་པར་འདོད་པས་
སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐོ་
སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་ཟུ་པ་རྩེ་ཞེས་པ་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཁན་པོ་ཅམ་པོ་ལ་འཇུག་
གོ། །ཟུ་པ་རྩེ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྤྱིའི་སྤྱིན་བྱིན་པས། ཟུ་(ཉེ་བར་)པ་རྩེ་(འཛིན་ར་)ཟུ་པ་(ཉེ་བར་)
ཡ་ཏེ་(སྤྱོར་བ་)སྟེ།(ཉེ་བར་)ཟུ་པ་དེ་(ལུང་འཛོགས་པ་)ཤ་རྟོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཉེ་བར་འཛིན། ཉེ་བར་
སྤྱོར། ཉེ་བར་ལུང་འཛོགས་པའི་དོན་གྱིས་ན་མཁན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་
གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། སྤྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་སྟེ་གོ་སྟའོ། །

སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱིའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱོད་བྱེད་
པའི་དགོས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བྱིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་འུང་བ་
དང་། འདུལ་དང་འཇུགས་པ་གཞོམ་པ་དང་། རྟོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་སྟེ། གཞི་
འབྲེལ་ལས། སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་བྲེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་ལས།(དག་
སྤོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་བཤད་བྱས་པ་ན་སྤྱོད་དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མས་སྤྱོད་པ་)ལུ་རུ་མོ་དག་
སྤྱོད་བྱེད་ཤིང་། མཆན་ཁུང་རལ་བུ་ཅན་དག་ཡིན་ན་(བདག་ཅག་གད་མོ།)དགོད་དུ་ཅི་

ཡོད་ཅེས་པ་དང་། གཞི་འབྲེལ་ལས། གཙུག་ཡུན་བྲེགས་པས་ཉེ་དུ་རྒྱལ་གྱི་གཤམ་ནས་
ཐུང་བའི་བྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོགས་གོ་ཞེས་པ་དང་། ཐ་མ་ནི་
དོན་གྱིས་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་གི་འདྲེག་པ་ནི་རབ་རྩ་
འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེའོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་གང་འདྲེག་པ་ནི་སྤང་དང་ཁ་སྐྱ་ཡིན་
ཞིང་ཚད་ལས་ལྷག་པའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གང་གིས་བྲེགས་པ་ནི་མཁན་པོ་ལམ་དེས་བསྐྱོས་
པས་འདྲེག་སྟེ། རྒྱུ་ལས་མཁན་པོས་སྤང་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་པར་བྱའོ། །མཁན་པོས་བསྐྱོས་པའི་འདྲེག་
མཁན་གྱིས་སྤང་དང་ཁ་སྐྱ་དག་འདྲེག་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཞེས། བཤད་དོ། །བཞི་པ་རྩུལ་རི་
ལྟར་བྲེགས་པ་ནི་བ་ལང་གི་སྤྱུ་འདྲ་བར་ཆན་པས་མི་འདྲེག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚོས་གོས་
བྱིན་པའི་དགོས་པ་ཡང་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ། དེ་དག་ཅི་རིགས་སུ་གནས་
སོ། །རྒྱུ་ལས་མཁན་པོ་རང་གིས་དེ་ལ་གོས་དེ་དག་བསྐྱོན་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །

སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཚོམ་པས་རབ་རྩ་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་ཅེས་པ་འདི་ལྷིའི་དོན་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་བར་མའི་དགེ་བ་བྱིན་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྐྱབ་
པའི་ཚོགས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་ཞེགས་པ་དང་། དགེ་རྩལ་གྱི་སྒྲིམ་པའི་སྤོད་རྩ་
རུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལས་བྱུང་བ་ནི།
མཁན་པོ་ལས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ལས། རབ་རྩ་འབྱུང་བ་ནི་མཁན་པོ་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ལ་
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྲེགས་པ་ནི་ལུས་དང་བསམ་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པས་
སོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་བྱུང་བ་ནི། བར་མའི་དགེ་བ་ཁྲིལ་པའི་རྟགས་སྤང་བ་ཉམས་
པ་དང་། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟགས་བྲེགས་པ་དང་། བྲེགས་གསལ་བ་གདབ་པ་ཉམས་པ་སྟེ། སྤང་
བྱ་གསུམ་སྤོང་བ་བྲེགས་སུ་མ་རྒྱལ་གསུང་ཡང་བྲེགས་གསལ་བ་བཏབ་པ་ཉམས་
པ་སྤོང་བ་ནི་སྤང་མཁན་པོར་གསལ་བའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། མཁན་པོར་
གསལ་བའི་སྐབས་སུ། བཅུན་པ་བདག་གི་མཁན་པོ་མཛད་དུ་གསལ་ཞེས་གང་གིས་གསལ་
བ་བཏབ་པ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་བྲེགས་གསལ་བ་

གང་པ་པ། ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་ཤུག་ཏུ་ལྷུ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་
བར་ཁས་ལེན་ཅིང་བྱིས་པའི་རྟགས་སྤོང་བ་དང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་
ལེན་པ་ཉྱེ་དེ་ལྟར་ཆོག་ལས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ཆོག་གང་གིས་ལྷང་བ་ནི། རྒྱུར་དངོས་
མཚུགས་གསུམ་ཉྱེ་གོ་སྒྲུའོ། །གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མཁན་པོར་
གསོལ་བའི་འོག་སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲ་བྲེགས་པ་དང་གོས་རྒྱུ་མྱིག་བྱིན་པའི་གོང་རྒྱ་ཡང་རབ་རྒྱ་
དབྱུང་རྒྱ་བྱུང་དོ། །

རྒྱུག་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་ཉིད་རབ་རྒྱ་དབྱུང་
བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ། སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲ་བྲེགས་པ་དང་རྒྱུ་མྱིག་བྱིན་ཞིང་བསྐྱོན་
པ་ཡང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱལ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་མཁན་པོར་གསོལ་བའི་མད་ཁོ་
ན་ལ་(སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲ་མ་བྲེགས་པ་གོས་དཀར་པོ་ལྟོན་བཞིན་པ་ལ།)རབ་རྒྱ་འབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། ཕྱིས་
སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲ་འདྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །(རྒྱུག་གཞན་གྱི་འདོད་
རྒྱལ།)དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཁ་ཅིག་གྱུང་གོ་རིམ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྱ་ཉྱེ། (དེ་ལས།)གཞན་རྒྱ་ན་
(སྒྲ་བྲེགས་ཆོས་གོས་བསྐྱོན་བྱིན་ནས་གཞོད་རབ་རྒྱ་འབྱིན་ན་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བའི།)ཆོག་ལས་བྱིས་པའི་
རྟགས་སྤོང་དོ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་པར་ལེན་རྟོ། །ཞེས་(བྱིས་པའི་ཆ་ལྟགས།)ད་
གཞོད་སྤོང་བ་དང་(རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལྟགས།)ད་གཞོད་ལེན་པའི་ཆོག་རྒྱ་བྱུང་བས་སྒྲ་དོན་འགལ་
བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་(ཞོག)ན་རེ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞོད་བྱེད་
བརྒྱུད་པ་ན། ལྷང་གཞི་ལས་སྒྲ་བྲེགས་ཤིང་ཆོས་གོས་བསྐྱོན་ནས་དེའི་འོག་རྒྱ་རབ་རྒྱ་བྱུང་
བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གོ་རིམ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལྟར་ན་གཚུགས་སུ་ད་གཞན་
པ་དོན་མེད་རྒྱ་ཐལ། གཚུགས་སུ་འཛོག་པ་ནི་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བར་ངེས་མ་ངེས་བརྟག་པ་
ཡིན་པ་ལ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
འདི་སྐད་རྒྱ་སྒྲ་འདྲེག་པ་དང་ཆོས་གོས་རྒྱུ་མྱིག་བྱིན་ཞིང་བསྐྱོན་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རབ་
རྒྱ་བྱུང་བྱིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
དེའང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་བསྐྱོན་རྟགས་ཀྱི་སྤོང་པ་འདོགས་པའི་ཆོན་ཆོས་གོས་སྐྱམ་སྐྱར་

ཕྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཛུངས་སོ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དེར་
ཡང་ངོ་། རབ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཆོག་ལས། སྤྱོད་རོ་ལེན་ཏོ་ཞེས་ད་གཞི་ད་སྤྱོད་བ་དང་ད་
གཞི་ད་ལེན་པའི་ཆོག་རྒྱ་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བསམ་པའི་སྐོན་ནས་ད་གཞི་ད་ཁྱིམ་
པའི་རྟགས་སྤྱོད་ཞིང་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་ད་གཞི་ད་ལེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་རབ་བྱུང་མ་ཟིན་པར་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་གོས་བསྐྱོན་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་
ལ་མི་གསུམ་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར། རབ་རྒྱ་བྱུང་ཟིན་ནས་ཆོས་གོས་བསྐྱོན་པའི་ལུགས་འདི་
འཐད་དོ་ཞེན། རབ་རྒྱ་མ་སྤྱུང་བར་ཁྱིམ་པ་ལ་ཆོས་གོས་བསྐྱོན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་ལ་མི་གསུམ་པའི་ཉེས་པར་མི་འཇུག་ཏེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་
རིམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཟིན་ནས་སྤྱོད་པ་ཁ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་
ཀྱང་། གཙུག་སྤུང་བཞག་པ་དོན་མེད་རྒྱ་མི་འཇུག་ཏེ། རབ་རྒྱ་བྱུང་ཟིན་ཡང་དགེ་ཚུལ་
བྱེད་པར་ངེས་མ་ངེས་བརྟག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

རང་ལུགས་ནི་རབ་རྒྱ་དབྱུང་བ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་ཕྱིན་པ་འདི་གཉིས་ལ་གོ་
རིམ་སྤྱི་ལོ་ངེས་པ་མེད་དེ། གསོལ་བའི་འོག་རྒྱ་ཡང་བྱུང་ངོ་། ཞེས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོག་
རྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། མཁན་པོར་གསོལ་བའི་འོག་དང་སྐབས་
འདི་གཉིས་གང་རྒྱ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། རྟོག་ལས། དགེ་ཚུལ་ཉིད་རྒྱ་ཉི་
བར་སྐབས་པར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་གང་ལ་ཡོད་པའི་དགེ་སྤྱོད་དེ་ལ་གཏད་པར་བྱའོ་ཞེས་
སོ། འདི་དོན་ནི་རྟོག་ལས་དགེ་སྤྱོད་དེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཕྱིན་པར་རུས་ནའོ་ཞེས་
སོ། འོ་ན་ངང་ཚུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ལུང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྟོག་ལས་ངང་ཚུལ་
གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་རང་བཟོའི་སྐྱོན་རྒྱ་འཇུག་རོ་ཞེན། རྟོག་ལས་ངང་ཚུལ་
ཅན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་གཞིས་དེ་སྐྱོན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་ལུང་ལས་དངོས་སུ་
མ་གསུངས་ཀྱང་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་པའི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུན་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལུང་ལས་གསུངས་པས་
རང་བཟོའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བརྟན་པའོ། །

དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ།

དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པའི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། དག་ན་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་
བྱ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྒྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་
པ་འཛོལ་བ་དང་། བསྐྱེན་རྒྱུ་གས་གྱི་སྒྲོན་ཏུ་རུང་བ་དང་། ཆོག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་
བྱས་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བྱང་
བ་ནི། མཁན་སློབ་དང་ཁྱ་བའི་ཡུལ་(དང་པའི)དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་བྱང་སྟེ། དེ་
ཡང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི་སྐབས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །(དང་པའི)དགེ་
འདུན་ནི། དགེ་སློང་ཚུལ་བྱིས་པ་དག་ཅིང་མཆན་མཐུན་ལྟ་བུ་མཐུན། །ཐ་སྙད་གསུམ་
དང་ལྷན་ཁིང་ཐ་མལ་ལུས་སྲ་གནས། །ས་གཞན་གནས་མིན་(ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་པ།)དེ་དག་
འདུག་པའི་སྒྱིད་ལམ་མཐུན། །བཞིར་ལོངས་དགེ་འདུན་ཆོག་ལས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་
གྱུར་པའོ། །(ལ་ལ་བྱམས་ན་འདུག་ཅིང་ལ་ལ་བཀའ་ས་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའོ། །)དེ་ཡང་རབ་
ཏུ་འབྱུང་བའི་ཁྱ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ན། ཁྱ་བའི་ཡུལ་དགེ་འདུན་དགེ་སློང་བཞིར་ལོངས་
དང་། ཁྱ་བ་པོ་དགེ་སློང་གཅིག་སྟེ། དགེ་སློང་ལྟ་ཡན་ཆད་དོ། །དངོས་གཞིའི་དུས་ན་
དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སྲ་འགོ་བའི་རྟེན་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་ཆད་དོ། །དེ་ཡང་མཁན་པོ་
དང་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སྲ་ཆོག་ལས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་མེད་ཀྱང་རྒྱ་གཞན་ཆད་ན་དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེའོ། །སློབ་དཔོན་མེད་ན་ནི་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུ་ལས། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་
མཁན་པོ་ལས་གཞན་སློབ་དཔོན་ལས་འཛོལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱང་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལུས་སྐྱབས་སྐྱུ་ཆོག་ལས་པ་ནི།
དངོས་པོའམ་བསམ་པའི་སྒྲོན་ནས་ནར་སོན་པ་དང་། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་མཐའ་
དག་དང་བུལ་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོའི་སྒྲོན་ནས་ནར་སོན་པ་ནི། མངལ་དང་བཤོལ་གྱི་ཁྱ་
བ་དང་བཅས་ཉེ་ལོ་བདུན་ལོན་ཅིང་བྱ་རྟེན་སྒྲོན་ཏུས་པའོ། །(སྐྱེ་གཅན་ཟིན་གྱིས་མའི་མངལ་དུ་
ལོ་རྒྱལ་བཞུགས་པ་དེ་དུ་རྒྱུས་ནས་ལོ་གཅིག་ན་མངལ་ཁྱ་དང་བཅས་ནས་ལོ་བདུན་ལོན་པ་དང་། ཟན་

པོ་སྒྲུབ་ནི་མའི་མངལ་རྒྱ་ལོ་རྒྱལ་ཅུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆད་ལས་འདས་པའོ། །འོ་ན་ལོ་བརྒྱན་མ་ལོན་
 པ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ཞེས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུག་ལས། དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་དབྱུང་བར་མི་འོས་པ་དག་
 གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོམས་སྦྱར་ནས། ཟན་ཆེས་པ་དང་གཞོན་ཆེས་
 དང་། ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་ལོ་བརྒྱན་མ་ལོན་པ་
 ལ་མ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་པས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལེན་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་ར་
 ཐལ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ནི་དགེ་སློང་གི་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་ར་དངོས་སྤྱ་གསུངས་ལ། དེ་
 དང་རང་སའི་ངེས་གཟུང་གི་ལོ་གྲངས་མ་ལོན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་མཆོན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྒྱུག་ལས། དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་ལག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
 སལ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པའོ། །བསམ་པའི་སྒྲོ་
 བས་ནས་སོན་པ་ནི་ལོ་བརྒྱན་ལོན་པ་ཉིད་རྒྱ་འདུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་སྤྱན་
 སྤྱུམ་ཆོགས་པ་ནི་རྒྱའི་ཀྱན་སློང་དང་རྒྱལ་གྱི་ཀྱན་སློང་སྟེ་སྦྲེ་སྦྲེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཆ་ལུགས་སྤྱན་སྤྱུམ་ཆོགས་པ་ནི་སྤྱེ་བྱེགས་ཤིང་ཆོས་ཤོས་དང་རྒྱུད་བཟེད་
 རུང་ཞིང་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་སྟེ། གདིང་བ་དང་རྒྱ་ཆོགས་ཆོག་གིས་བྱིན་ཡང་རུང་
 རོ། །བཞི་པ་ཆོགས་སྤྱེ་མ་སྒྲོན་རྒྱ་སོང་བ་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་
 བར་མའི་དགེ་བ་བྲངས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་བྲང་བ་ནི་དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་བྱུང་བོ། །བཞི་པ་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་བྲང་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཁུག་
 གསུམ་སྟེ། ཀམ་ཤ་ཏྱི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། དག་ན་དགེ་ཚུལ་ཉིད་
 རྒྱ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

ལྷན་མོང་བ་བྲམ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པོ། ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱིའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་
 བྲམ་མ་འདི་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་བཞེད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆོགས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། མཁུག་པོ་གཉིས་དང་སྒྲུབ་པ་འབོགས་པའི་སློབ་དཔོན་གསུམ་སྟེ། མཁུག་སློབ་ལྟ་

པོ་དེས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གའི་མཐུན་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། བླ་མ་ལུ་པོ་དེས་
དངོས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་བྱེད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་
པ་འབྱུང་བ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཀྱི་བླ་མས་ཀྱང་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་
གའི་མཐུན་ཆེན་དུ་འགྱུར་རྟེ། གནས་ཀྱི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་བ་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟེན་པར་
འགྱུར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོག་
པའི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གའི་མཐུན་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ།
སྤང་བྱ་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་པའི་མཐུན་ཆེན་སྐྱེད་ཅིང་། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དངོས་སུ་
བསྐྱེད་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་སྟོག་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཡིན་ལ་གདམས་ངག་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོང་བྱེད་ཕྱི་སྒོ་དང་གསུམ་དང་ལྷན་
པར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། ལུང་གཞི་ལས་སྒོ་བ་
དཔོན་ནི་ལྷ། མཁན་པོ་ནི་གཉིས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་བླ་མ་བདུན་དུ་
དབྱེ་སྟེ། རབ་དུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
མཁན་པོ་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་བ་དཔོན་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་
དང་། གནས་སྐྱིན་པ་དང་། སྟོག་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཐམས་
ཅད་མཁན་པོ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །

གསུམ་པ་མཆན་ཉིང་ལ་གཉིས་རྟེ། བླ་མ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིང་དང་། སོ་སོའི་མཆན་
ཉིང་དོ། །དང་པོ་ནི་རང་གི་སྒོ་བ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་སུ་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་བྱང་པར་
ཅན་ཉིང་དུ་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། བླ་མ་བྱར་བྱང་པའི་མཆན་ཉིང་བླ་
མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིང་དོ། །དང་པོ་ནི། མཁན་པོ་བྱར་བྱང་དང་གནས་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་
བྱར་བྱང་མཆན་ཉིང་འདྲ་སྟེ། བཅུན་ཞིང་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ། མཁས་
ཤིང་པན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་འོག་དུ་འཆད་དོ། །དག་སྒོ་བ་
ཆོས་རྒྱག་ལྷན་གྱི་ཉིང་དུ་དག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་བ་པ་འདོགས་པའི་ཆོ་ག་ལེགས་པར་ཤེས་པ་སྟེ་

ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་ན་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱར་ཅུང་རོ། །དགེ་སྦྲོང་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་དུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་ཆོ་ག་ལེགས་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་ན་གསུང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱར་ཅུང་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐོ་བའི་ཆོ་ན་ནི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཆང་བ་དེ་དགོས་སོ། །(བསྐོ་བའི་ཡུལ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཅུ་བཞི་སྦྲང་བའི་ཞལ་ཏུ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་མཁན་པོ་དང་དེའི་ལས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཏུ་སྟོགས་པ་མིན་པ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་ལོ། །)ལས་གྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་ཤིང་ལས་གྱི་ཆོ་ག་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ཆོས་དེ་གཉིས་དང་ལྷན་ན་ལས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱར་ཅུང་རོ། །སྟོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱར་ཅུང་བ་ནི། རབ་བྱང་སྟེ་ལྔ་རང་རང་གི་སྟོན་པ་དག་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ལྷ་བ་མཐུན་པ་དང་། མཆོན་མཐུན་པ་དང་། རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཆོས་ལྔ་དང་ལྷན་ན་ལོ། །(ཆོས་དེ་མི་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲག་ལུང་ཞུར་ཅུང་བ་ཡང་ཡོད།)གཉིས་སྟེ་སྟོན་པ་ལིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལྔ་མར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི།(ཁེམས་པ་སྦྱིད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ།)ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་མ་གཞན་དག་ཀྱང་བཤད་མོད་ཀྱི། འདྲིར་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་མ་བདུན་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་སྟེ་མ་ཆུང་སྟེ་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཁན་སྒྲོབ་བདུན་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས།(སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགེ་བསྟེན་གྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས།)དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་འཕོགས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གསུངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེན་པའི་མཁན་མོ་དང་།(གནས་པ་ཁོ་ན་ལའོ་ཞེས་པས།)དགེ་སྦྲོབ་མའི་མཁན་མོ་དང་། བསྟེན་རྒྱུ་བྱེད་པའི་མཁན་མོ་སྟེ་བྱང་མེད་ལ་མཁན་མོ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྦྲོབ་མའི་ལས་བྱེད་པ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་མ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲིར་སྒྲ་མ་བདུན་ཏུ་སྟེ་བ་ནི། ལྔ་མ་ཆུང་སྟེ་ལྔ་མ་གཞན་བསྟན་པའི་སྐབས་འདྲིའི་ལུང་གཞི་ལས་སྒྲ་མ་བདུན་ཏུ་གསུངས་པས། དེ་ཙམ་ཞིག་འདྲིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། མཁན་པོ་གཉིས་སྟོན་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སྟེ་

བཤད་ཟིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལ་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་སློབ་མར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་
དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ལོ། །དགོ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཕོག་ནས་གསང་
ཉེ་སྟོན་པས་བར་ཆད་འདྲི། དེ་ནས་དགོ་སྟོན་གི་ཕྱོམ་པ་བྱིན་པའི་ལས་བྱེད། ཕྱོམ་པ་དེ་བྱིན་ནས་དེའི་
མཚན་མའི་མཐའ་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་འགགས། དེའི་རྒྱུ་ལྟ་སྟེ་སྟོན་གྱི་ཚས་སློབ་པས་སློབ་དཔོན་ལ་
གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་གསང་ཉེ་སྟོན་པ་བས་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། ལས་བྱེད་
པས་གསང་ཉེ་སྟོན་པ་འཚོལ་བའི་ཚོག་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། དེའི་སྟོན་མེད་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །)

དུག་པ་འདི་རྣམས་སྒྲ་མར་བཞག་པའི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟེན་རྒྱུ་གས་གྱི་ཕྱོམ་པ་
ནི་གཙོ་ཆེར་དད་པའི་དགོ་འདུན་ལས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཡང་དེ་སྒྲ་མར་མི་འགྱུར་ལ། གསང་
ཉེ་སྟོན་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱོམ་པ་འཐོབ་པས་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གསང་ཉེ་སྟོན་པ་དེས་གཟུང་གི་
ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་སློབ་དཔོན་ཏུ་བཞག་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅི། སྒྱིར་ན་མཁན་པོ་
ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་སྒྲ་མར་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་སློབ་མ་ཉིད་ཏུ་
ཉེ་བར་སྟོགས་པ་ལ་ངག་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་དམ་པ་ཚོས་གྱིས་དངོས་སུ་ཕན་
འདོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (གནས་གྱི་སློབ་དཔོན་ཡང་གནས་སུ་བཟུང་
བའི་ཚོག་ངག་གི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །དད་པའི་དགོ་
འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་དགོས་ཀྱང་ངག་གི་ལས་ཅམ་པོ་ཡིན་
གྱི་ངག་གི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་འབྱིན་པའི་ལྷ་བ་བྱེད་པའི་ཚོག་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་
ན་ཡང་བརྟུང་ནས་ཕན་འདོགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པས་དད་དགོ་དང་ལྷ་
བྱེད་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །)གཙོ་བོར་ན་སངས་རྒྱུས་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅས་པའི་དབང་
གིས་སོ། །

བདུན་པ་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་རུས་ནི་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་རུས་ནི།
མཁན་པོར་གསོལ་བའི་སྟགས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ན་དེར་གྱུར་ནོ། །འོ་ན་
ལེན་པ་པོས་རང་རང་གི་སྐབས་གྱི་ཕྱོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ནས་མཁན་པོར་གྱུར་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་

ཅི་ཞེ་ན། མཁན་པོ་གཉེས་ཆེ་བས་དྲག་རྒྱ་བཅས་པ་སྟེ། དེ་གཉེས་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 གི། (སྒྲུབ་པ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱི།) ལུང་གཞི་ལས། དགེ་སློང་དག་བཤན་པ་བྱེད་རྒྱ་བཅུག་
 པ་ནི་ལྷན་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཡལ་བར་བོར་བ་ནི་མི་རུང་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། (སྒྲུངས་པ་ལ་སྟོབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སློང་དག་བཤན་
 པའི་གནས་སུ་བཏང་བ་ནི་ལྷན་རབ་རྒྱ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་རྫེས་
 ལྷ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་མི་རུང་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །) ལུང་ཕན་ཆོགས་ལས། དགེ་སློང་དག་རབ་
 རྒྱ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་བྱས་ནས་གདམས་དག་མ་བྱིན་ཞིང་རྫེས་སུ་མ་བསྟན་
 པ་བས་ནི། (རང་ཉིད།) བཤན་པ་བྱེད་ཀྱང་སྤོའ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཁན་པོ་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་
 མི་བྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །མཁན་པོ་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་ན་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེ་སྟེ། (མཁན་
 པོ་མཛོང་མ་ཐག་རྒྱ་སྟན་ལས་ལྷང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི།) ལུང་ཕན་ཆོགས་ལས། (མཁན་པོ།) གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེས། (མཁན་པོ།) གང་ཟག་དེ་ལ་ཇི་སྲིད་འཛོམས་རབ་
 རྒྱ་ཡང་། ཆོས་གོས་བསྐྱེད་སྟོམས་སྒྲན་དང་ཡོ་བྱད་གང་དག་གིས། མཁན་པོའི་བྲིན་ལན་
 སྒྲན་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཙམ་རྒྱ་བྲིན་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་བསྐྱེད་ནམས་ཆེན་པོ་འཛོམ་པའོ། །(མདོ་མཛངས་
 ལྷན་ལས། དཔེར་ན་ལོང་བ་བརྒྱའི་མིག་སྒྲན་པ་མཁས་པས་བྱེ་སྟེ་མཛོང་བར་བྱས་པ་དང་། མི་བརྒྱའི་མིག་
 དབྱེད་བ་ལ་ཐུག་པ་ལས་མིག་དབྱེད་བ་དེ་དག་ལས་ཐར་པར་བྱས་ན། འདི་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་ནམས་ནི་
 དཔག་རྒྱ་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཏེ་གཞན་རབ་རྒྱ་བྱུང་ངམ་བདག་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་ནམས་ཙམ་མི་མོད་
 དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རིན་ཆེན་རྣ་བརྟན་ལ་བྱས་པའི་མཛོད་རྟེན་མཐོ་བྱང་སུམ་ཅུ་ཆ་གསུམ་གནམ་ལ་ཐུག་
 པར་བྱས་པའི་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་ནམས་ཙམ་མི་མོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)

གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་ལྷར་པའི་རུས་ནི། སློབ་དཔོན་ལྷ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་
 དཔོན་དང་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་ལྷར་པའི་རུས་ནི། རང་རང་གི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་
 རྟོམ་པ་སྦྱོར་པ་དང་སྐད་ཅིག་རུས་མཉམ་རྒྱ་དེར་ལྷར་ཏོ། །གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་ལྷར་
 པའི་རུས་ནི། གནས་པར་འོས་པས་གནས་སུ་འོས་པ་ལ་གནས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཆོག་བྱས་

ནས་དེ་དང་མཚམས་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གནས་ཏེ་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་འདས་པ་
ན་དེར་གྱུར་རྟོ། །སློག་པའི་སློབ་དཔོན་རུ་གྱུར་པའི་རུས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལམ་དེ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན། ཆོགས་སུ་བཅད་པའམ་ལྷག་པ་ཆོག་བཞི་ཡན་
ཆད་རུ་ལོབས་པ་ཡིན། སྤར་ཤེས་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དེ། བན་ཚུན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་
པས་ལན་གསུམ་བཞུས་ན་དེར་གྱུར་རྟོ། །

གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་རུ་གྱུར་པའི་རུས་ངོས་གཞུང་བ་འདི་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་
སྐྱེས་པ་ན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་རུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྒྲིམ་པ་སྐོབ་པ་ན་ལེན་པ་པོའི་
དོན་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ་ཟེར་
རོ། །དེ་ནི་གཞུང་བཞི་དང་འགལ་ཏེ། (གསང་སྟེ་སྟོན་པས་སྟོན་རུ་བར་ཆད་དྲིས་མ་ཐག་པའི་རུས་
ཉིད་ན་ཆོས་ཅན། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་རུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་
རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་བྱུང་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། །ལུང་ལྟ་ཆོན་པ་ལས། གསང་
སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་གསང་
སྟེ་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་ནམ་བཤད་ལས། བརྗོད་པ་མ་རྫོགས་པ་
ཉིད་ལ་ཆ་གསུམ་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་ན་གྲུབ་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། (ལལ་ཆར་བྱས་ན་
བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །)མཚམས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོ་ག་འདི་བལྟ་
བར་བྱལ། །དེ་ལྟར་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་གསང་སྟེ་བསྟན་པ་མ་རྫོགས་པའི་སློབ་དཔོན་
ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། (བར་ཆད་ནམས་དྲིས་ཆར་བྱུང་འོང་བ་མ་ཁུས་པས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་
མ་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཉིད་རུ་འགྱུར་ཞེས་བསྟན། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་ནི་བར་ཆད་དྲིས་པའི་དོན་གྱིས་
སློབ་དཔོན་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། །རྟེན་ལས། དོན་གང་གིས་སློབ་དཔོན་ཉིད་རུ་འགྱུར་པའི་
དོན་དེ་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་ན་སྟེ། དོན་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
ནའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་རྒྱུང་ལས། བར་ཆད་འདྲི་བའི་ལས་བྱས་(བྱ་བ་བྱས།)ཟིན་
ནས་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་རུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་(འགྱུར་ཞེས་པས་གྱུར་པ་མཚོན།)

དེ་ན་མས་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྟོག་ཏུ་བར་ཆད་ནས་དྲིས་པ་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་གཞུང་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ལ། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསང་སྟེ་སྟོན་པས་འོང་བ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་རྟོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲིས་ཟིན་པའི་ཆོད་ན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་བྱ་བ་པལ་ཆེར་བྱས་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གསུམ་པས་ཚོད་སྤང་དང་པོ། གསང་སྟེ་སྟོན་པས་རྟོག་ཏུ་བར་ཆད་དྲིས་མ་ཐག་པའི་ཏུས་ཉིད་ན་ཆོས་ཅན། དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས། ལྷ་བ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན་དེའི་ཆོད་ལེན་པ་པོས་སྟོན་པ་མ་ཐོབ་པས་ལེན་པ་པོའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་འདུག་པས་བསལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་དོན་གྲུབ་པར་ཐལ་ཟེར་རལ། སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་པ་སྟེས་པའི་དོན་གྲུབ་པར་ཐལ། དང་པོ་ལྟར་ན་འདོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྷ་བ་པ་མེད་དོ། །ཚོད་པ་གཉིས་པ། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེན་པ་པོས་སྟོན་པ་དོན་གྱི་སྟོན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བ་པ་མེད་དེ། རཁན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ན་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལེན་པ་པོས་སྟོན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་ལམ་ན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མཚུངས་(བར་ཆད་དྲིས་པ་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཏུ་གྱུར་ན། དེའི་ཆོད་བསྟེན་རྟོགས་ལེན་པ་པོ་སྟོ་ལོག་སྟེ་ཆོ་རིལ་གྱིས་དག་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཡང་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་ན་པོར་གསོལ་ཏེ་ལམ་ན་པོ་དེར་གྱུར་པ་ན། བསྟེན་རྟོགས་ལེན་པ་པོ་སྟོ་ལོག་སྟེ་ཆོ་རིལ་གྱིས་དག་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་ན་པོར་གསོལ་བ་བྱལ་བའི་ལམ་ན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་

དུ་དགོ་ཚུལ་གྱི་མཁན་པོར་གསོལ་ཏེ་མཁན་པོ་དེར་གྱུར་པ་ན། རབ་གྱུར་ནོད་པ་པོ་སློ་ལོག་སྟེ་ཆེ་རིལ་
 གྱིས་དགོ་བསྟེན་ཉིད་དུ་གནས་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཡང་མཁན་པོ་ཡོད་ཅེས་རིགས་སོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་
 ན་རེ་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་ཆ་གསུམ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་འགྱུར་དུས་རྒྱས་བཤད་
 གྱི་གཞུང་ཡིན་དགོས་སེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་འགྱུར་དུས་རྒྱས་བཤད་ཆད་ནས་མེད་པར་
 ཐལ་བེར་ཡང་། འདི་ལ་འགྱུར་དུས་རྒྱས་བཤད་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་ལྷ་པམ་པ་ལུང་ལྷན་ཆོགས་གྱི་སྐབས་
 མ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སོ། །(ཚོད་པ་གསུམ་པ)གསང་སྟེ་སྟོན་པས་བར་ཆད་འདྲི་བ་དེ་ཆོས་
 ཅན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བར་ཆད་འདྲི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་ཆད་
 འདྲི་བའི་ཆོ་བ་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉགས་མ་
 གྲུབ་ན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་བར་ཆད་དྲིས་པ་ལ་སྟོས་པ་ཉམས་
 སོ། །འདོད་ན་ཀམ་ཤ་ཏི་དང་(ལས་གཞིའི)རྟེན་ལས། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 བར་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གསང་སྟེ་དྲི་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེན། དེ་ནི་རྩུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་
 བཏགས་པ་སྟེ། ཀམ་ཤ་ཏི་དང་རྟེན་ལས། ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བར་ཆད་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་དྲི་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་མཚན་ནས་སློབ་
 པའི་རིམ་པ་ནི་གཞུང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། བརྗོད་པ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པའི་ཆ་གཉིས་ཚོགས་པ་ན་
 གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཆ་གསུམ་པ་ལ་འབྲུག་པ་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་རྟེན་
 ལས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ། །(རྟེན་ལས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གྲུབ་པའི་དུས་དེ་ཡང་གང་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན་བདག་གི་སྤྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དགོ་ཚུལ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་འོག་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྟེ་བརྗོད་པའི་གོང་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་
 ལན་ཅིག་གི་ཆོག་གསུམ་གཉིས་ནི་ཚོགས་གསུམ་ཆ་ལུས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེའི་རྩུ་མཚན་ནི། རྟེན་
 ལས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཆ་གསུམ་པའི་དོན་ལས་མ་ལུས་པས་གྲུབ་པ་ཉིད་
 དེ། བྱ་བ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་གཞན་བརྗོད་པའི་དུས་ན་
 ཞེས་པ་འདི་ལ་དཔེ་གང་ལེན། དོན་དུ་གང་འཛོག་ཅེན། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྐྱེས་པ་དེ་

འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། པོའི་དོན་རྟོགས་པ་རྒྱུ་ལས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
མཁའ་པོའི་དོན་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྙམ་ན་དོན་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཕྱེ་སློབ་
མའི་དགོས་པ་གྲུབ་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། ཁས་སྒྲུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ལྟོས་
པ་ལོ། །གནས་སྒྱིན་པ་ནི་ཞག་གཅིག་ཅེས་པ་རྒྱུ་ལས་ཞག་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཉིན་མཚན་
གཅིག་གོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཉིན་མོའི་ཆ་ནི་མཚན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
གང་ཞིག་གང་དང་ཉི་ཤེས་མཚན་མོ་གཅིག་ཀྱང་གནས་པས་གནས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་
དོ། །མཐར་ཐུག་ནའོ་ཞེས་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་གས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལ་ལྟོས་སྟུང་
ན་འདིའི་མཐར་ཐུག་ནི་ཞག་གཅིག་གི་མཐར་ཐུག་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཡིན་ལ།
སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་ནི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རིགས་ཏེ། འཆར་འབྲལ་ལ་སོགས་
པ་ཞག་འདས་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པ་རྣམས་དང་ཚུལ་འདྲའོ་ཞེས་རིགས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་
ལས། གནས་སྒྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་ཉིད་ནི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ན་སློབ་དཔོན་ཉིད་
དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི། གནས་བཅས་པའི་སྐྱེས་
བྱས་ནས་དེའི་རྒྱབ་མོ་ཉིད་མཚམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་ལ་ཞག་ལོན་ཏེ་
སྐྱ་རེངས་བྱང་ན་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་དང་འགལ་ལོ་
ཞེ་ན། སྙམ་ན་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱ་མ་ནི་
སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ། །

སྟོག་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་མཚན་པ་ཙམ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཆོག་བཞི་པའི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་དེ་ཙམ་གྱི་གཞུང་ལྷག་པ་ཀྱང་པ་ཡན་ཆད་ཅེས་བཤད་དོ། །ལན་
གསུམ་བཞུས་ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྟོག་པའི་སློབ་དཔོན་ནི། གཉིས་ཀས་སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མར་
འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ལོངས་པར་མཁའ་པོས་སྐྱས་པ་ལ་
སློབ་མས་བསྐྱབས་ཏེ་ཅོག་སྤར་འདུག་ལ། ལན་གསུམ་དུ་བཞུས་ན་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལས་
ཀྱང་། སྟོག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱས་ལ་སྐྱས་པར་བྱེད་པས་རྗེས་སུ་སྐྱས་པ་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་

དོ། །ལན་གསུམ་བཟུམ་ནའོ་ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་ཡུང་ལས། ཟློག་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཞེ་
 བ། གང་ལས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་ཡང་གཟུང་བའོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་
 ལན་གསུམ་བཟུམ་ན་ཞེས་མ་གསུངས་པ་ལ་ལན་གསུམ་བཟུམ་ནའོ་ཞེས་སློབ་པ་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་(གཟུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཟློག་པའི་བསམ་པས་ལན་གསུམ་བཟུམ་པ་
 ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་བྱ་པའི་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །པའི་གཟུགས་འཛིན་
 པ་ཡང་རོ་ལ་པར་གས་བཏེག་སྟེ་སྟོང་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱིས་པའི་སྟོང་ཚུལ་ལགས་པར་སྟོང་བ་ལ་ཟེར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ལན་གསུམ་བཟུམ་པའོ། །བཟུམ་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བ་
 ཡུང་གི་དཔེ་པལ་ཆེ་བ་ན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་བཙམ་བཟླག་དུ་བསྟུ་བ་བྱས་པ་ནས་གསུངས་པས་རང་བཟོའི་སྟུན་
 མེད་དོ། །ཁྱིཀ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་སྐད་མདོར་བྲིས་པའི་ཆོག་འདི་ནི་བཙམ་བཟླག་
 པའི་གཞུང་ལས་བྱང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞུང་དེ་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་
 རབས་པ་རྣམས་འཆད་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་འགྲེལ་ལས་ཟློག་པ་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་གཅིག་ལན་གསུམ་བཟུམ་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བཙམ་བཟླག་པ་ལས་བྱང་བའི་ཡུང་རྟེན་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །(བཙམ་བཟླག་དུ་ཡང་
 དག་པར་བསྟུ་བ་བྱས་པའི་གསུངས་ལས། ཟློག་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཞེ་ན། གང་ལས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་
 བཅད་ཙམ་ཡང་ལན་གསུམ་བཟུམ་ཏེ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་གྱི་གཙུག་ལག་ལས་ཀྱང་སྟེ་
 དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞེས།)དེང་སང་གི་ཡུང་གཞི་ལས། ཟློག་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཞེ་ན། གང་ལས་
 ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་ཡང་ལན་གསུམ་བཟུམ་ཏེ་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །(སྐབས་འདིའི་ཐོད་ཀྱི་ཡུང་འདི་ནི་བཙམ་བཟླག་པའི་ཡུང་ལས་བཟུང་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལས་ཐོད་
 སྐད་དུ་བསྐྱར་བར་མདོན་ནོ། །)གྱི་ན་ལན་གསུམ་བཟུམ་ན་ཡང་སློབ་དཔོན་དུ་འབྱུར་རམ་ཞེ་
 བ་སྟོག་པའི་བསམ་པ་མེད་པས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལན་གསུམ་བཟུམ་པའམ་ལན་སྟོང་
 བརྗོད་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཟློག་པའི་སློབ་དཔོན་ཉིད་དུ་མི་འབྱུར་ཏེ། བྱང་པར་གྱི་གཞི་
 ཟློག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །(འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཟློག་པའི་སློབ་དཔོན་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་མ་བཞག་
 པར་བསྐྱབ་པ་དང་བཟུམ་པ་ནི་ཇི་སྟེང་ལོགས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དུ་མི་འབྱུར་ཞེས་སོ། །)དཔེར་ན་ཁ་ཏོན་

འདྲོན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲིག་པ་དང་ཁཏྲ་ཏེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུག་ལས།
ཁཏྲ་ན་ནི་བཟུང་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིག་པ་ནི་
མ་བཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །མཁན་(ཉེ་བར་མི་བརྗོད་དོ་ཞེས་པའི་
རྒྱུག་ལས་ཉེ་བར་ཞེས་པའི་རྒྱ་ནི་ཁད་ཉེ་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་ཉེ་ཆོག་གཞན་རུ་མི་བརྗོད་
དོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་མཁན་པོ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་ལ། བཅུན་པའམ་སྒྲུ་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲུ་རྒྱལ་གཞན་རུ་མི་འཕོད་མཁན་པོ་དང་སྒྲིབ་དཔོན་ནང་ཡང་ནོར་ཉེ་མི་འཕོད་ཅེས་བཤད་དོ། །པོའི་
མིང་མི་བཟུང་ཞེས་པ་ནི་(མཚན་སྒྲོ་ལ་མི་བཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་དག་རུ་མི་བརྗོད་པ་སྟེ།)འགྲེལ་ཆུང་
ལས་མཁན་པོའི་མཚན་ནས་མི་སྒྲོས་ཞེས་སོ། །

དགེ་སྐྱོང་གི་སྒྲུབ་པ།

དགེ་སྐྱོང་ཉིད་རུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་ནི་དགེ་འདུན་ལས་བསྐྱེན་པར་
རྒྱུགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། དགེ་སྐྱོང་གི་སྒྲུབ་པ་འཛོལ་ཅིང་བསྐྱུངས་པས་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་པན་ཡོན་འཛོལ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
ཡུལ་གང་ལ་འོད་པ་ནི། མཁན་པོ་དང་། སྒྲིབ་དཔོན་(གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་ལས་བྱེད་པ།)
གཉིས་དང་།(དང་པོའི་)དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལའོ། །མཁན་པོ་དང་སྒྲིབ་
དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐབས་འོག་རུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་མེད་ན་སྒྱེ་མི་སྒྱེ་
ནི། མཁན་པོ་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་གཞན་ཆང་ན་སྒྲུབ་པ་སྒྱེ་སྟེ། མཁན་
པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་ངོ་ཞེས་བཤད་པས་
གྲུབ་པོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་དཔོན་མེད་དམ་དགེ་འདུན་བཞི་ཡན་ཆད་རུ་ལོངས་པ་དེ་མེད་
ན་ནི་(ཆུར་ཤོག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྐྱོང་གི་སྒྲུབ་པ་སྒྱེ་ཡང་།)ལས་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་སྐྱོང་
གི་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྱེ་སྟེ། ཆོག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དང་པོའི་)
དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གྲངས་ཆང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་དང་། མི་

མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་རྒྱས་པར་ལས་གཞིར་སྟོན་
ལ། གྲངས་ཚད་བ་ནི་ལྷལ་དབྱས་སུ་དག་སྟོང་བཅུ་དང་། མཐའ་འཁོབ་རྒྱ་བཅུ་བཅའ་
རྒྱ་མེད་ན་(ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དང་།)ལྷའི་གྲངས་ཚད་བའོ། །དེ་དག་མ་ཚད་ཡང་དག་སྟོང་
བཞིར་ཚད་ན་ལྷང་ཁྱུ་བ་ལས། བཅུན་པ་བཅུ་ཡང་མཆིས་ལ་མཆིས་བཞིན་རྒྱ་འདྲེལ་བ་
འཛིན་པ་དང་བཞིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ།
ཏྲུ་པ་ལི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདས་
པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་འོད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྷས་སུན་སུམ་རྫོགས་པ་ནི།
དངོས་པོའམ་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་ནར་སོན་པ་དང་། ལྷས་(མ་ནིང་ལ་སོགས་པ།)ལ་བརྟེན་
པའི་བར་ཆད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ནར་སོན་པ་ནི་མངལ་དང་
བཤོལ་གྱི་ཁྱེ་བ་དང་བཅས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་
པ་ལ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཆགས་སོ་ཞེས་སོ། །བསམ་པ་ནར་སོན་པ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ལོན་ཡང་ལོན་པར་འདྲ་ཤེས་པ་སྟེ། ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་ལོན་པར་འདྲ་ཤེས་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་
སོ། །ལེན་པ་པོས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པར་ཤེས་ན་ནི། དེ་ལ་དག་སྟོང་པའི་
སྟོམ་པ་མི་སྟེ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། གང་ཟག་དེ་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་
ལ་ཞེས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པ་ཉིད་རྒྱ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་
དག་སྟོང་པའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོ་དང་བྱད་མེད་ཁྱིམ་སོ་བཟུང་བ་ལོ་
བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དག་སྟོང་པའི་སྟོམ་པ་ལོན་པ་ན་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་རྒྱ་ཁྱུར་པ་སྟེ་
བའི་ཆེ་ཉིད་ན་སྟོམ་ལེན་མཆན་ཁྱུར་ན་དག་སྟོང་པའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་
མཆན་ཁྱུར་པ་དེ་ལ་དག་སྟོང་པའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་རྒྱ་ཁྱུར་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལོ་ན་
དེང་སང་ནི་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ན་མངལ་དང་བཤོལ་གྱི་ཁྱེ་བ་བཅིས་ཏེ་ལོ་བཅུ་
དགུ་ལ་དག་སྟོང་བྱེད་པར་སྣང་ན་དེ་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་འམ་མི་སྟེ་སྟེ་སྟེ་ན། རང་གི་རྣམ་བཤད་
ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་བཅུ་དགུ་ལོན་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྒྲིབ་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་ཐོག་མ་བྲིམས་འབོགས་པའི་ཚོ་ནི་ལོ་ཉི་
ཤར་མ་ཚང་བར་ཤེས་ནས་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་བསྐྱན་ཀྱང་བྲིམས་མི་ཆགས་སོ་ཞེས་སོ། །འོན་
ཀྱང་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། རྒྱུག་ལས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
པར་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་བཙེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བཙེ་བར་བྱེད་ན་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པ་ནི་ཆགས་ལ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ནི་འགལ་ཚབས་ཅན་
རུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ངེས་པར་གཞུང་སྟེ། མི་ལྷན་ཐོབ་ནས་ལོ་ཉི་ཤར་ལོན་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་རུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་སྟེ་
སྤར་བཤད་ཟིན་ཏེ། གསུམ་པ་ཆ་ལྷགས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སྤར་ནས་སྤྲོད་དང་ཁ་
སྤྲོ་བྲེགས་པ་དང་། འདིར་ཚོས་གོས་གསུམ་དང་རྩུང་བཟེད་རུང་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་པ་
མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གདིང་བ་དང་ཚུ་ཚགས་ནི་ཚོག་གིས་
བྱིན་ཡང་རུང་རོ། །དེ་དག་མེད་ན་སྤྱེའམ་མི་སྤྱེ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་སྟེ་
སྤྱེན་མོའམ་བྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ལྷགས་རྫོགས་ན་མི་སྤྱེ་སྟེ། སྤྱེན་མོ་དང་ཞེས་བཤད་
ཅིང་། བྲིམ་པ་དང་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ལ་ཡང་མི་སྤྱེའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
དགོངས་ནས་ལུང་མ་མོ་ལས་རྩུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་མེད་པ་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་
ཅད་དེ། འདི་དག་ནི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན་ཡང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་འགའ་རེ་མ་ཚང་ཡང་མི་སྤྱེ་བའི་སྤྱོན་མེད་
དེ། ལུང་ཐུན་ཚོགས་ལས་རྩུང་བཟེད་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིད་ན་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནམས་ནི་འགལ་ཚབས་ཅན་རུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ལྷ་བ་ལས་བཅུན་པ་རྩུང་བཟེད་མ་མཆིས་ཚོས་གོས་མ་
མཆིས་པར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བགྱིའམ། ལྷ་བ་ལི་
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་
པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཚིགས་སྟེ་མ་སྟོན་རྒྱ་མཚར་གྱི་སྟོན་ཆིགས་སྟེ་མ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་པ་
 སྟོན་རྒྱ་མཚར་ཅིང་སྟོན་པ་ལོ། རྟེན་རྒྱ་མ་སྟོན་ཡང་དགེ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་སྟེ། བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་
 པ་དངོས་པོ་གང་ཅོད་པ་ནི་བསྟེན་ཚིགས་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་སྟེ་བསྟེན་གྱིས་བྱུང་བོ། །བཞི་པ་ཆོ་
 ག་རི་ལྟ་བུས་ཅོད་པ་ནི་སྟོན་དངོས་མཁུག་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པ་འོ་ཆོ་ག་ནི་རྒྱས་པར་གཙུག་གི་
 ཏྲི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱ་བའོ། །མཁུག་གི་ཆོ་
 ག་ནི། ལས་གྱི་མཁུག་སྟེང་བཞོན་པ་དང་། མཐོང་བུས་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། གདམས་ངག་
 བཅུ་གཅིག་བཞོན་པ་དང་གསུམ་གཞུང་ནས་བཤད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སྤྱི་བཀའ་བྱིན་རྗེས་
 སྤྱི་བྱ་བ་པའི་ཕྱག་བྱ་བ་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱི་ལག་ལེན་ལས་བྱུང་ངོ་། །

ལན་ལག་གི་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་ཚིགས་ཅོད་པ་ཆོས་ཅན། དུལ་དགེ་
 འདུན་ལ་རག་ལས་ཏེ་བསྟེན་པར་ཚིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་
 བསྟེན་པར་ཚིགས་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །(དཔེར་ན་གསོལ་བཞིའི་སྟོན་ཆོག་གིས་བསྟེན་
 ཚིགས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་སྟོན་སྤྱི་བཀའ་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་ཚིགས་
 པར་བྱ་ཡི། དགེ་ཚུལ་ལྟར་གང་ཟག་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་ལས་དགེ་འདུན་
 ཁོ་ན་ལས་བསྟེན་པར་ཚིགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་(དགེ་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་ཅོད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་
 ཅན། དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལས་བསྟེན་པར་ཚིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དང་པའི་དགེ་འདུན་མེད་པར་
 བསྟེན་པར་ཚིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིགས་པར་ཐལ། མཁན་སྟོབ་དང་དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་ལས་བསྟེན་པར་
 ཚིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཞིགས་པར་ཐལ། ལས་གྱི་ཆོ་ག་ལ་རག་ལས་ཏེ། བསྟེན་པར་ཚིགས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པ་ཞིགས་པར་ཐལ། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་བཞོན་ནས། འདོད་ན་ནི་རྒྱུར་ཤོག་ལ་སྟོན་པ་ནི་དང་
 པའི་དགེ་འདུན་མེད་པར་ཡང་བསྟེན་པར་ཚིགས་པར་འགྱུར་ལ། ལྷང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་མངོན་
 རྒྱ་བྱུར་པ་བཅུའི་སྟེང་སྤྱི་བཀའ་སྟེ་མཁན་སྟོབ་མངོན་སྤྱི་བྱུར་པ་ཞེས་མཁན་སྟོབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་
 ཚིགས་པར་གསུངས་ཤིང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟེན་པར་ཚིགས་པའོ། ཞེས་གྱུར་ལྷང་གཅིག་
 ལས་འཕྲོས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་བསྟེན་ཚིགས་ཅོད་ན། གང་ལ་གསོལ་
 བ་གདབ་པ་ལུལ་གྱི་ཆོ་ནས་དགེ་འདུན་ཁོ་ན་ལས་བསྟེན་པར་ཚིགས་པར་འགྱུར་ཞེས་

དགོངས་སོ། །མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་(ལོག)ན་རེ་སྒྲོག་ཏུ་ཐ་མལ་
གྱི་ཚོག་གིས་མཁན་པོ་མཛད་པར་བྱ་བ་ལུ། ཚོགས་སུ་ཆོ་གའི་སྒོ་ནས་མཁན་པོར་གསོལ་
བ་བཏབ་ལས་གྱི་གནས་སུ་ཚོགས་པ་དང་ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། འགྲེལ་(མཁན་པོ་ཉིད་ཏུ་
སྒྲིགས་པར་བྱར་ཅས་བྱ་བ་ནི་མཁན་པོ་བྱ་བར་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏེ་འཐམས་པ་དང་མཁན་པོ་ཉིད་མོས་པ་དང་
དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ཏུ་འོངས་པས་ན་ཞེས།ཆུང་ལས་བཤད་ཟེར་ཞིང་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དེས་དགེ་
འདུན་ཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་ལས་བྱེད་པ་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་ལ་གསོལ་བ་
གདབ་པར་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷང་གཞི་དང་ཀམ་ཤ་
ཏྟི་ལས། མཁན་པོས་དེའི་ལྷང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་དག་བཙལ་བར་བྱ་ཞིང་། ལས་བྱེད་
པའི་དགེ་སློང་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཡང་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ། གང་
དག་དེའི་ལས་གྱི་གནས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་སློང་དག་ལ་ཡང་གསོལ་བ་གདབ་
པར་བྱ་ལོ། །དགེ་སློང་གང་དག་དེའི་ལས་གྱི་གནས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་
ཀྱང་དེར་འདུ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོ་རྒྱ་བ་བྱེད་འདས་པའི་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཙོས་ཏེ་འདུག་པར་
བྱའོ་ཞེས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་གྱི་གནས་སུ་འཇུག་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ལས་བྱེད་པ་དང་
གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགེ་སློང་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལྷང་
སུན་ཚོགས་གྱི་དགེ་སློང་མའི་སྐབས་ལས་མཁན་མོས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་ལས་བྱེད་
པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ། དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་
མ་རྣམས་འདུས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ཤིང་ལ་
འཛིག་ཏུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་པའི་ལྷང་སུན་ཚོགས་གྱི་བྱང་བ་(ལས་ཉེར་དགའི་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་འདོད་ནས་ཉེར་དགས་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་དགེ་སློང་གང་
དག་ལས་གྱི་གནས་སུ་མ་འོང་བ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དེ་ནས་དགེ་ཚུལ་བྲིད་ལ་ལས་གྱི་གནས་སུ་སྒྲུབ་
སོང་ནས་བྱག་དར་བྱ་སྟེ་སྟོན་བཤམས་པ་ན་དགེ་སློང་དག་འོངས་ཏེ་ཞེས་ལས་གྱི་གནས་སུ་འཇུག་པའི་སྔ་
རོལ་ཏུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་གསུངས་པ།དང་ཡང་འགལ་ལོ། །(དེས་ན་འདི་ནི་དགེ་འདུན་རྣམས་
ཚོགས་པ་ན་གསོལ་བ་གདབ་པ་མིན་གྱི་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་གསོལ་བ་གདབ་པའོ་ཞེས་ཆུ་འདུལ་འཛིན་ལ་སོགས་

བ་རྒྱལ་གསུང་ལ་དེ་ལེགས་སོ། །དེར་སང་ཚོགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་ཚོགས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་
 ཚོས་བྱས་པའོ། །གསང་སྤྱི་སྟོན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་ལ་དགེ་སྤྲོད་ཞེས་
 མ་སྟོས་པ་ནི། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་ལས། ལས་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པས་དགེ་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་སྟོན་
 བ་ཞེས་སྟོས་པས་ཀྱང་དགེ་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། །གསང་སྤྱི་སྟོན་
 བ་ནི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐོས་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཚོགས་རྒྱུ་བསྐྱུག་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་བསྐོས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་བམ་སྟུང་དུ་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྲོད་ཞེས་
 སྟོས་སོ། །དགེ་ཚུལ་གྱི་མཁན་པོ་ཡིན་ཡང་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་མཁན་པོར་
 གསོལ་རྟེ། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །མཁན་པོ་དེ་མཁན་པོ་རང་གིས་ཞེས་སྟོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། རྟེན་ལས།
 རང་གིས་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་བཅོལ་བའི་ཚོགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟེ། གཙུག་ཕུད་འདྲིག་པ་
 དང་མཚན་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་པ་ལྟར་ཚོས་གོས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་པ་འདི་ཡང་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་འགྲུབ་བམ་སྟུང་པའི་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་འདུག་སྟེ་སྤྱུགས་བཟུང་བམ་མཁན་པོ་ལས་གཞན་གྱིས་དེའི་ཚོས་སྤྱུགས་བཟུང་ན་མི་
 འཆགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ནི་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བཤད་དེ། མ་ཡིན་ན་ཞེས་
 པས་སྟོན་དང་བྲལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གང་ཡང་གོ་བར་མི་རྟུགས་ལ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་(རྒྱུད་ཆེ་སྤྱུག་པ)མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས་སྟོན་(རྒྱུད་ཆེ་སྤྱུག་པའི)དང་བྲལ་བ་དངོས་
 སུ་བསྟན་ཏེ་(ཚད་ལྡན་དང་ཁ་དོག་བཟང་པའི)ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལྟགས་ལ་བསྟན་པས་སྤྱོ་
 བཟང་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་སྤྱོ་བཟང་ཤོས་འདི་མདོ་
 ར་བའི་གཞུང་དུ་བཞུགས་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལག་ལེན་བྱེད་ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ནི། ལྷང་གཞི་དང་ཀམ་ཤ་རྟོ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་རེ་རེ་ནས་ལྷང་བཟེད་བཟང་
 རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་

(བཟང་ངོ་། །)ཞེས་(བརྗོད་པར།)བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་ལྷུང་བཟེད་དགེ་འདུན་ལ་བསྟན་
དགོས་ཀྱང་། ཚོས་གོས་ནི་བསྟན་མི་དགོས་སོ། །བསྐྱེད་པ་ལས། ཚོས་གོས་རྣམས་དང་
ལྷུང་བཟེད་དགེ་འདུན་ལ་བསྟན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས།(མངའ་མིས་པ།)ཁ་ཅིག་ནི་ཚོས་གོས་ཀྱང་(དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཉམ་མཉམ་ཏེ།)དགེ་འདུན་
ལ་བསྟན་ནས་བྱིན་གྱིས་སྐྱབ་ཅེས་ཐོས་མོད་ཀྱི། ཚོས་གོས་ནི་དགེ་འདུན་ལ་བསྟན་དགོས་
པར་ལུང་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མདོར་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ན་ཡང་མི་
འབྲལ་དེ།(མདོར་བསྐྱེད་སྒྲིབ་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ།)གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་
ཡངས་དོག་མི་མཚུངས་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། གོས་ལ་རྒྱ་རུང་བ་བདུན་དང་།(བདུན་པོ་ལ་བལ་གོས་
དང་། ཤ་ནའི་གོས་དང་། ཟར་མའི་གོས་དང་། རུ་བྱ་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། ཀོ་དམ་
པའི་གོས་དང་། ཉི་འག་གི་གོས་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་ལ།)ཁ་དོག་རུང་བ་(སྟོན་པོ་དང་། དམར་
པོ་དང་། རུར་རྒྱིག་དང་། གསུམ་གསུངས་ཀྱང་།)ལྷུང་བཟེད་ལ་རྒྱ་རུང་བ་ས་ལྷགས་གཉིས་ལས་
མེད་ཅིང་། ཁ་དོག་རུང་བ་ནག་པོ་ལས་གཞན་མེད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཚོས་གོས་ལ་རྒྱའི་བྱིན་སྐབས་གསུངས་ལ་ལྷུང་བཟེད་ལ་རྒྱའི་བྱིན་སྐབས་
མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཚོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་རས་ལྷག་ལྷ་བྱ་ལ་གོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་
སྒྲིབ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷགས་གོང་ལྷ་བྱ་ལ་སྟོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བའི་སྒྲིབ་ཞེས་
གསུངས་ངོ་། །(ལས་ཀྱི་ཚོག་ཐོས་པའི་ཉི་འཁོར་ལས།)བཀར་ནས་ཞེས་པ་ནི་(དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་
ལེན་པའོ། །)དགེ་ཚུལ་དེས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་བསྟོར་བའི་ལས་ཐོས་ན་རྒྱ་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་
དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་སྒྲིབ་རོ། །འོ་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་
པ་བསྟོར་བའི་ལས་འདི་དང་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་རུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་སྒྲིབ་གསོལ་བ་འབའ་
ཞིག་པའི་ལས་གཉིས་ནི། དགོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་(དགེ་ཚུལ་ཡིན་པ།)དང་། ལས་ཀྱི་
ངོ་མོ་(གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་པར།)འདྲ་བ་ལ། དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ལེན་པ་པོ་དེས་ཚོག་
འདི་ནི་ཐོས་སུ་མི་རུང་ལ། འོག་མ་ནི་ཐོས་སུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ནི་བར་
ཆད་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་མ་ཟིན་པ་ལ་སྟོན་ནས་ལས་ཐོས་པ་གནང་བ་མ་མཛད་པའི་

ཕྱིར་དང་། འོག་མ་ནི་གསར་སྟེ་སྟོན་པས་བར་ཆད་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཟིན་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ལས་ཐོས་པ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུ་ལས་གང་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་གི་ཡི་གེ་དང་པོ་བྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ་ཆོ་གའི་ཆོག་
 གི་ཐ་མན་ན་འདུག་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་ན་གང་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་སྟོ་ཏའི་སྟེ་ལ་ཆོ་གའི་ཆོག་
 གི་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱང་། སྟེ་ལོག་འགྱུར་དུ་བསྐྱར་བས་བོད་དཔེ་ལ་ཆོ་གའི་ཆོག་གི་ཐ་མན་
 མོང་བ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྟོ་བར་བྱས་ནས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཆོ་ག་བཤད་པ་འདི་
 བྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དུས་དང་པོར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་སྟོ་བ་འདི་བའི་ཆོ་ག་བཤད་པ་
 འདི་ནི་བསྟོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དུས་དང་པོར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །(དེ་དགེ་
 འདུན་ལ་གསོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །)རྒྱུ་ལས་དེ་དང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཞེས་པ་ནི་གསར་སྟེ་
 སྟོན་པ་བཅུལ་བ་དེ་དང་སྟོ་བ་འདི་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་(དེ་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའོ། །)རྒྱུ་ལས། ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་དང་པོས་ནི་སྤྲུགས་མཐའ་དག་ལེན་
 པར་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་དང་པོ་འདིས་མཆོན་ཏེ་བར་ཆད་
 གི་བའི་ཆོ་ག་མཐའ་དག་སྐབས་འདིར་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་གོ་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་
 དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །

དུས་གོ་བཅོད་ཚུལ།

མཐར་ཕྱིན་པ་མཁུག་གི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་བྱས་པ་གོ་བའི་ཡན་ལག་དུ་ལས་ཀྱི་
 མཁུག་སྟེད་བཅོད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཆན་གཞོན་མཉམ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་
 སྟོན་པའི་ཐོབ་དུས་བཅོད་པ། བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་བཟན་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྐབས་ཀྱི་
 གདམས་ངག་བཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ན་གནས་པ་བཅོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ལས་
 གཞིར་(ལས་ཀྱི་མཁུག་སྟེད་བཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟར་མོང་དུ།)སྟོན་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ནི་དེ་མ་
 ཐག་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏེ། འདིའི་སྟེ་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་
 པའི་དོན་ནི། བསྐྱབ་པ་ཆན་གཞོན་མཉམ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་བདེ་བྲག་དུ་རྟོགས་པ་

དང་། རྩོམ་པ་ཐོབ་རྒྱུ་མ་བཞིན་པའི་ཉེས་པ་ཁྲིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བཞིན་པ་ནི་གསར་རྒྱ་
རབ་རྒྱ་ལྷུང་བའས། སྐབས་འདིར་ནི་གསར་རྒྱ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་འོ། །གཉིས་པ་རྟེན་
གང་གིས་བཞིན་པ་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྒྲོང་གང་
ཡང་རྒྱང་བས་བཞིན་དེ་ལྷུང་དང་ཀམ་ཤ་ཏི་ལས་(སྒྲོབ་དཔོན་མ་ཡིན་པ་དགེ་སྒྲོང་གཞན་གང་
ཡང་རྒྱང་བ་གཅིག་གིས་གྲིབ་ཆོད་གཞལ་བར་བྱ་ཞིང་སྒྲོས་བྱ་དང་ཆ་བ་དང་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་དང་རྒྱུ་ཆོད་
ཀྱང་བཞིན་པར་བྱའོ་ཞེས།)བཤད་དོ། །དགེ་སྒྲོང་གི་སྐབས་སུ་ལས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་གཞན་
པའི་དགེ་སྒྲོང་གང་ཡང་རྒྱང་བས་བཞིན་དེ། ཀམ་ཤ་ཏི་ལས། དགེ་སྒྲོང་ལས་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་པ་གཞན་གང་ཡང་རྒྱང་བ་གཅིག་གིས་གྲིབ་ཆོད་དེ་གཞལ་བར་བྱ་ཞིང་བཞིན་པར་
བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས། གྲིབ་ཆོད་གཞལ་བ་དེ་ནི་དགེ་སྒྲོང་གང་ཡང་རྒྱང་
བ་གཞན་གྱིས་བྱའི། དགེ་སྒྲོང་ལས་བྱེད་པས་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ནི་གནས་བཞིན་
པ་ལ་མོགས་པ་སྐབས་ལྷག་མ་དག་བྱ་དགོས་པས་སྟན་ལས་ལྷང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུས་གང་གི་ཆོད་བཞིན་པ་ནི། ལས་བཞིན་པ་གསུམ་པ་མཉུག་སྒྱུད་དང་
བཅས་པ་བྱས་མ་ཐག་རྒྱ་སྟེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དངོས་པོ་གང་བཞིན་པ་
ནི། གྲིབ་ཆོད་དང་། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་དང་། ཆོས་གྲངས་དང་། རྩ་བའི་ངོ་དང་། རྩ་
བ་དང་། རྒྱུ་ཆོད་ལོ་འགྲོས་དང་བརྒྱན་བཞིན་པ་སྟེ། ལོ་འགྲོས་བཞིན་པ་ནི་འདུལ་བ་
ནས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཡུལ་ཆོས་དང་བརྒྱན་པའི་ཐུག་ལེན་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ལྟར་བཞིན་པ་ནི། བཞིན་པའི་ཆོད་(གྲིབ་ཆོད་འདི་ལ་ཁྱོད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་པ་ནས་འགོ་
བརྒྱུམས་ཏེ།)ཕྱ་རིམ་ནས་བཞིན་དེ། ལྷང་ནས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སོ། །བརྩི་བའི་ཆོད་(ཁྱོད་
བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་རྒྱུ་ལེན་ཞེས་པ་ནས་འགོ་བརྒྱུམས་ཏེ།)རགས་རིམ་ནས་བརྩི་སྟེ། བརྒྱུས་པ་
ལས་དང་པོ་ལོ་གྲངས་དྲི་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་ཆོད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རགས་རིམ་(ལོ་
དང་རྩ་བ་ལ་མོགས་པ།)ལྟ་བུ་བྱུང་ན་(གྲིབ་ཆོད་ལ་མོགས་པ།)ཕྱ་རིམ་བརྩི་མི་དགོས་པས་ཆོགས་

ཆུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རྒྱུས་བྱ་ཉིད་ནི། བྱར་མ་རྒྱུས་བྱ་དང་། གྲིབ་མ་རྒྱུས་བྱ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་བྱར་མ་དེའི་ཐ་སྟངས་ནི་རྒྱུས་བྱ་ཉིད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བྱར་མ་དེའི་ཐ་སྟངས་ནི་རྒྱུས་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱར་མས་གཞལ་བའི་གྲིབ་མ་བྱར་མའི་ཚད་ཅུམ་རེ་རེ་ལ་གྲིབ་ཚོད་རྒྱུས་བྱ་རེ་རེ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །དོན་དེ་ལྟར་ཐུན་ཚེགས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཤིང་བྱ་སོར་བཞི་པ་བྱར་མའི་མིང་ཅན་ནི་རྒྱུས་བྱ་ཡིན་ལ། བྱར་མ་རི་ཅུམ་པའི་གྲིབ་མ་དེ་ཅུམ་རྒྱུས་བྱ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་བྱར་བྱ་སོར་བཞིའི་གྲིབ་མ་སོར་བཞི་ལ་རྒྱུས་བྱ་གཅིག་ཏུ་བཙུག་ཞེས་སོ། །དོན་དེ་ལྟར་ཐུན་ཚེགས་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་སྟོང་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། ལ་སོགས་ཀྱིས་ཉེར་གཅིག་བསྟུས་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་སྟོང་དང་བྱ་དང་མཚན་མོའི་བྱ་དང་པོ་དང་། བྱ་དང་པོའི་བྱ་དང་། ལུང་བྱ་དང་། ལུང་བྱ་གྱི་ཕྱིད་དང་། བྱ་ཐ་ལ་དང་། ཐ་མའི་བྱ་དང་། རྒྱ་རིངས་མ་ཤར་བ་དང་། རྒྱ་རིངས་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ཤར་བ་དང་། ལུང་ཚེགས་མ་ཡོལ་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ་དང་། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ་དང་། ཉི་མ་མ་རྩབ་པ་དང་། ཉི་མ་རྩབ་པ་དང་། རྒྱ་སྐར་རྣམས་མ་ཤར་བ་དང་། རྒྱ་སྐར་རྣམས་ཤར་བ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ལུང་གཞི་འཕམ་སྟོན་པ་འདོགས་པའི་ཚོགས་ཡི་གེ་ལས་བལྟའོ། །སྐབས་འདིར་ལུང་ལས་ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་བཞི་ཆ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་པ་དང་བརྒྱད་ཆ་ལུས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བརྒྱད་ཆ་དང་བཞི་ཆ་ལ་བཙུའམ་ནམ་མཁའི་གོ་ལ་བཙུ་ཞེ་ན། གཞི་འགྲེལ་ལས། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་བཞི་ཆ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་བཞི་ཆ་ཤར་བའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཤ་མི་སྟེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཆད། ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ལུང་གཞི་ལས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་ཆ་དང་བཞི་ཆ་འདོད་པ་དེ་ནི་གཞུང་ལྟ་དང་འགལ་ལ་འདི་ལྟར། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་། ཉི་མ་

བཞི་ཆ་ཤར་བ་དང་། གྲུང་ཚོགས་མ་ཡོལ་བ་དང་ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ནས་
 མཁའ་ལོ་གོ་ལ་བཅི་བར་གྲུབ་པོ། །(ནམ་མཁའ་ལོ་གོ་བརྒྱད་ཆ་དང་བཞི་ཆ་ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་དང་བཞི་
 ཆར་ཕྱིན་པར་གྲུབ། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལྷན་པ་དང་བརྒྱད་ཆ་ལྷན་ཞེས་པ་འདི་ལ།)ལྷུང་པུ་ཆོགས་ལས།
 ཕྱི་དྲོའི་བཞི་ཆ་དང་ཕྱི་དྲོའི་བརྒྱད་ཆ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།(ལྷུང་དེ་ནི་ཕྱི་དྲོའི་རྩས་ན་ཉིན་མའི་
 བཞི་ཆ་ལྷན་པ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་རྩས་ན་ཉིན་མའི་བརྒྱད་ཆ་ལྷན་པའི་དོན་ནོ། །)ཉི་ཤར་དང་བརྒྱད་ཆ་
 བཞི་ཆ་གསུམ་ལ། ལྷུང་དགེ་སྤྲོང་མའི་ནམ་འབྲེད་ལས། ཉི་མ་ཅེ་དང་། སྤྲོས་བྱ་ཆུང་
 དང་། སྤྲོས་ཆེན་ཞེས་གསུངས་སོ། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་དང་བཞི་ཆ་ཤར་བ་ཞེས་པ་
 འདི་ལ་འགྱུར་རྟིང་གི་གཟུང་ཤ་ཏི་ལས་ཉི་མ་སྤྲོས་བྱ་ཆུང་དང་ཉི་མ་སྤྲོས་པོ་ཆེ་ཞེས་བཤད་
 ཅིང་། རྣམ་འབྲེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཉི་མའི་བརྒྱད་ཆ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལོ་
 རྩོགས་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་བརྒྱད་ཆ་ཆོད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལོ་གོ་བརྒྱད་
 ཆ་དང་བཞི་ཆ་ཡིན་པ་ལ་གཞུང་ལྷ་ཡོད། རྩས་ཆོད་དེ་དག་ནི་ལྷོ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 ཆུང་ལས་རྩས་ལ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་དེ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་བ་ནས་འགོ་བརྒྱད་ཉི་བཅའོ་ཞེས་
 སོ། །དགུན་གྱི་རྩས་ནི། གཞི་འགྲེལ་ལས། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉ་བ་ནས་དབྱིང་ཟླ་ར་བའི་ཉའི་
 བར་གྱི་ཟླ་བ་བཞི་ནི་དགུན་གྱི་རྩས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རྩས་ཆོགས་རྣམས་མཐར་
 ཆགས་གྱིས་བཅིའོ། །(སྟོན་རྩག་མགོ་རྒྱལ་མཆུ་དབོ་དང་། རྩག་པ་ས་གཅུ་སྟོད་སྟོན། གོ་བཞིན་ཁྲུམས་
 སྟོད་ཐ་སྐར་ཏེ། ཟླ་བ་དོས་འཛིན་སྐར་མ་ཡིན། ཞེས་གསུང་དོ། །)འོ་ན་འདུལ་བ་ནས་རྩས་ཆོགས་
 འབྲེད་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞིག། འདིར་ལོ་གཅིག་ལ་རྩས་
 ཆོགས་ལྷུར་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལྷ་ཆན་ལ་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དགུན་ཟླ་བ་བཞི་དང་། དབྱིང་ཟླ་བ་བཞི་དང་། དབྱར་ཟླ་བ་བཞི་ཡིན་ཡང་། དབྱར་ལ་
 རྩས་ཆོགས་གསུམ་རུ་བཅད་དེ་ལྷ་བྱ་མཛད་(ལྷ་མ་རྣམས་སྐབས་འདིར་རྩས་ཆོགས་ལྷུར་བཤད་པ་
 ནི་དབྱར་ཐུང་བྱ་ཤི་བ་དང་འདྲ་བ་བདེ་ཐག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་
 གི་ཆོས་བཅུ་རྩལ་དབྱར་ཐུང་བྱའི་རྩས་ལྷ་སྟོན་པ་ལྷངས་ན་བསྐྱབ་པ་ཆན་གཞོན་བཅི་བའི་ཆོད་དབྱར་ཐུང་བྱའི་
 རྩས་སྟོན་པ་ལྷངས་ཟེར་ན། ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བའི་དོ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ལྷངས་ཞེས་དྲི་མི་དགོས།)པའི་ཕྱིར་

རྟོ། །ཟླ་འཛོག་གི་སྐབས་སུ་ལོ་གཅིག་ལ་རུས་ཚོགས་གསུམ་རུ་གསུངས་པ་ནི་རུས་ཚོགས་སུ་
བཅད་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་ཚད་བདེ་ཟླག་རུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོས་དེ་གཞན་
ཀྱིས་ཟླ་བ་བཞི་ཕྱིན་ཅིང་དམན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན་རུས་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པས་ཕྱིན་རུ་
གནང་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས་རུས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ནི་ཞེས་པ་དང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རུས་ཚོགས་
གསུམ་པོ་དག་ལས་རུས་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་བ་བཞི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསོ་སྦྱོང་གི་གཞིར་ལོ་
གཅིག་ལ་(དཔུན་སྟོང་དང་དཔུན་སྟེང་དང་དབྱིད་དང་། མས་ཀ་དང་། དབྱར་དང་། རྟོན་དང་རྩྭ་ག་
སྟེ། རུས་ཚོགས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཏེ་ཤལ་རུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལུས་པ་ན་གསོ་
སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས་རུས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །རུས་ཚོགས་རྩྭ་ག་རུ་གསུངས་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་བདེ་ཟླག་རུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གདམས་ངག་བརྗོད་ཚུལ།

གདམས་ངག་བརྗོད་པ་ནི། གནས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་ངག་གི་སྤྱི་དོན་དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་
སྦྱངས་པའི་ཡི་དམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་བསྐྱབ་
བྱ་རགས་རིམ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གདམས་
ངག་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་
པོ་ལྷལ་གང་ལ་བརྗོད་པ་ནི། གསར་རུ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སྟེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་
མ་ཐག་པ་ལ་ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བརྗོད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་སྦྱོང་དཔོན་
ཀྱིས་ཏེ། ཀམ་ཤ་ཏྱོ་ལས། དགོ་སྦྱོང་ལས་བྱེད་པས་གནས་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རུས་གང་གི་ཆོ་བརྗོད་པ་ནི། རྟོམ་པའི་ཐོབ་རུས་བརྗོད་མ་ཐག་རུ་
སྟེ། ལུང་གཞི་དང་ཀམ་ཤ་ཏྱོ་ལས། རུས་ཚོད་བརྗོད་པ་དེའི་འོག་རུ་གནས་རྣམས་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་ལུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་

པ་སྐྱང་པའི་ཚུལ་རུ་བརྒྱུད་པ་དང་། དགེ་སློང་རུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སྒྲིབ་པའི་
ཚུལ་རུ་བརྒྱུད་པའོ། །

ལྷ་པ་དངོས་པོ་གང་བརྒྱུད་པ་ནི་གདམས་ངག་བརྒྱུད་པའོ། །འདི་ལ་ལྷ་ལས། དང་
པོ་གདམས་ངག་གི་དབྱེ་བ་ནི། དགེ་སློང་པའི་སྐབས་སུ་མདོའི་སྒྲོ་ནས་སྤེལ་གདམས་
ངག་བརྒྱ་གཅིག་སྟེ། རྟོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྤེལ་གྱི་ཤུལ། །དེའང་མདོ་དང་པོ་གསུམ་པོ་རེ་
ལ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཞི་གསུམ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བཙུག་རྒྱུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་
བརྒྱད་དོ། །གདམས་ངག་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྟེང་རུ་ཕྱི་བའི་ཚོས་རྣམས་བརྒྱུད་པ་བསྟན་པས་
དགེ་སློང་མ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་ནི་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ཞིབ་རུ་བྱེད་ན་སུམ་རྒྱ་ཙུ་གཅིག་
སྟེ་དེའང་གནས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་པམ་པ་བརྒྱད་དང་ཕྱི་བའི་ཚོས་བརྒྱད་དང་གཞན་
རྣམས་དགེ་སློང་གི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་བརྒྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། བསྐྱབ་
བྱ་ལུལ་ལ་གདམས་པ་དང་། །སློབ་བྱེད་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པའོ། །དེའང་མདོ་དང་
པོ་རྣམས་དང་འོག་མ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གངས་ངེས་པ་ནི། དགེ་
སློང་གི་སྒྲོ་མ་པ་ཚོ་མ་ཐག་པའི་སྐབས་འདིར་ལུང་ལས་གདམས་ངག་བརྒྱ་གཅིག་པོ་འདི་
ཙམ་ཞིག་བསྟན་ན་དོན་རུ་འགྱུར། དེ་བས་མང་བ་དང་ཉུང་བར་བསྟན་ན་དོན་རུ་མི་
འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་བརྒྱ་གཅིག་བསྟན་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ལུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་དགོས་པ་ལ་
སྟོས་པའི་གངས་ངེས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། (རིགས་པ་ཡང་དག་མི་རྟེན།) ལུང་
ལས་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་སོ། །ལྷ་པ་དགེ་སློང་གི་སྒྲོ་མ་པ་སྦྱིན་པའི་མཁུག་གི་ཚོ་གར་
(གདམས་ངག་བརྒྱ་གཅིག་སོ།) འདི་རྣམས་གདམས་པའི་འཐད་པ་ནི། འདི་རྣམས་གདམས་པས་
འདུལ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་གདམས་པར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱབ་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་སྐྱངས་པའི་ཡི་དམ་བསྟན་པ་ནི། (སྦྱན་བཀུས་ཏེ་བོར་བ་མ་གཏོགས།)

གནས་ནས་པ་བཞིའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤྱངས་པའི་ཡི་དམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འཕྲོས་ཏེ་
 སྤྱངས་པའི་ཡི་དམ་བརྟུ་གཉིས་བརྟན་པ་འདི་ལ་བརྟན་ལས་དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བའི་
 གཞི་ནི་སྤྱངས་པའི་ཡི་དམ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་བའི་སྒོ་ཆེ་ཡོང་རྩ་དབྱེ་བ་དང་། ཞིབ་མོ་ནམ་
 གཞག་རྩ་དབྱེ་བའོ། །ཆེ་ཡོང་རྩ་སྤྱེ་ན་བརྟུ་གཉིས་ཏེ། བསོད་སྟོམས་པ་དང་རྟན་གཅིག་
 ཕྱིས་མི་ལེན། །ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཕྱིར་བ་ཕྱག་དར་ཁྲོད། །དགོན་པ་པ་དང་ཤིང་རྩང་
 གླ་གལ་མེད། །རྩར་ཁྲོད་པ་དང་ཅོག་སྤ་གཞི་རི་བཞིན། །ཞེས་གཟུང་དོ། །ཞིབ་རྩ་སྤྱེ་ན་
 ཉི་ཤུ་སྟེ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས། བསོད་སྟོམས་པ་ནམ་པ་
 གཉིས་ཏེ་རྟེན་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། མཐར་ཁྱིས་སྤོང་བའི་བསོད་སྟོམས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་འདྲིས་པའི་བྲིམ་(གཅིག་གསུམ་གཉིས།)དག་ནས་ཅི་རྟེན་པ་ཙམ་ཟ་བར་བྱེད་
 (ཅིང་དེས་ཆོག་པར་བྱེད་ཀྱི་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྲིམ་རྣམས་ནས་མི་སྤོང་། །)པའོ། །གཉིས་པ་ནི་(བྲིམ་
 བཟང་དན་མི་འདམ་པར་མཐར་ཆགས་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ།)བྲིམ་རྣམས་སྤྱ་བརྒྱས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་(བཟང་
 དན་མང་རྩང་།)ཅི་ཐོབ་པ་ཟ་བར་བྱེད་ཀྱི་བྲིམ་འདི་ནས་བཟའ་བ་བཟང་པོ་ཅི་ཙམ་འདྲོད་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས་མགོ་འཕང་བསྟོད་དེ་བྲིམ་རྣམས་སྤྱ་མི་འགྲོ་བའོ་ཞེས་(ཉན་ས་
 ལས།)བཤད་དོ། །རྟན་གཅིག་(པ་)ལ་གསུམ་སྟེ། རྟན་གྱི་མཐའི་རྟན་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་
 མཐའ་དང་། ཟས་གྱི་མཐའི་རྟན་གཅིག་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཟས་ཟ་བའི་རྟན་དེ་ལས་
 ལངས་ནས་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་རྩས་རྩང་བའི་ཟས་མི་ཟ་བ་དང་།(རྟན་དེ་ལས་མ་ལངས་ཀྱང་།)ཟས་
 ཐོས་ཏེ་ཁ་བཤལ་བའི་ལག་རྒྱ་སྤངས་ནས་(ཉིན་ཞག་དེ་ལ་རྩས་སྤྱ་རྩང་བའི།)ཟས་མི་ཟ་བ་དང་
 །(རྒྱང་བཟེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤངས་ནས་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་ལས་བཤད་དོ། །རྟན་
 དེ་ལས་མ་ལངས་ཤིང་ལག་རྒྱ་སྤངས་ཀྱང་།)ཁམ་གྱི་ཐ་མ་མིད་དེ་ཟ་འཕྲོ་བཅད་ནས་ཟས་མི་
 ཟ་བའོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་
 པ་ནི་རི་ཙམ་གྱིས་བདག་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཟས་ཐམས་ཅད་མ་མནོས་པ་དེ་སྤིང་རྩ་ཟ་
 བར་མི་བྱེད་ཅིང་ཟས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཟ་བར་ཚུམ་པ་ནས་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་སྟེ་

དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། རུས་གཅིག་པ་དང་། གསོག་
 བྱ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟ་བའི་སྤྲོ་ལོ་རུ་རུས་རུང་གི་ཟས་བྱིན་ལེན་ལན་ཅིག་བྱས་ནས། ཉན་ཞག་གཅིག་
 ལ་རུས་རུང་གི་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲས་ཆན་དང་། ཆོད་མ་དང་། ཞོ་ལྷ་བུ་རྫོང་སོ་
 སོར་སྒྱག་པ། ཟ་བའི་སྤྲོ་ལོ་རུ་དེ་རྣམས་གྱི་བྱིན་ལེན་སྤྲོ་རིམ་གྱི་བྱས་ཏེ། ཟ་འཕྲོ་གཏོད་ནས་ཉན་ཞག་
 གཅིག་ལ་རུས་རུང་གི་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷག་
 པའི་གོས་གཞན་མི་འཆང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་
 འདི་ལས་ཆོས་གོས་གསུམ་པས་ཀྱང་རྡོ་ཁྲུང་རས་འཆང་། །ཞེས་པ་དང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པ་ལས་གདིང་བ་དང་གཡན་པ་དག་པ་དང་། གདོང་ཕྱིས་གྱི་གོས་དང་དབྱར་
 གྱི་རས་ཆེན་ཁྲང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་འཕྱར་རོ་ཞེས་བཤད་
 པས། ཆོས་གོས་གསུམ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་གྱི་གཙོ་བོ་
 ཆོས་གོས་གསུམ་ཡིན་པས་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་འཆང་
 གི་དེ་ལས་གཞན་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་མི་འཆང་བའི་
 དམ་བཅའ་བྱས་པའོ། །ཕྱིང་པ་བ་ནི་གོས་ཐམས་ཅད་ལྷག་གི་བལ་ལས་བྱས་པ་འཆང་གི་
 (རས་དང་དར་སྟགས།)གཞན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། (ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱག་དར་
 ཁྲོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བོར་བའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། རུས་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱག་
 དར་ཁྲོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། (ཉན་སར།)གཞན་གྱིས་ལམ་སྲང་ལ་སྟགས་པར་བོར་བའི་གོས་
 གྱི་རུམ་བུ་ལ་སྟགས་པ་བཟུས་ལ་རུབས་ཏེ་ཁ་དོག་བསྐྱར་ཅིང་འཆང་བའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། (འདུལ་བའི་ཁྲ་འཛོག་གི་སྐབས་ལས།)གཞན་གྱིས་ཁྲ་བ་བཞི་ཡན་ཆད་གྱོན་ཅིང་དམན་པར་
 བྱས་པ་མ་གཏོགས་པའི་གོས་གསར་པ་ལོངས་མི་སྟོང་པའོ། །དཔོན་པ་བ་ནི་གྲོང་ལས་རྒྱང་
 གྲགས་ཡན་ཆད་གྱིས་བར་རུ་བཅད་པའི་དབེན་པར་གནས་འཆའ་བའོ། །(སྦྱངས་པའི་ཡོན་
 ཏན་བསྟན་པ་ལས་བྱིས་རུ་ཞུགས་པ་ལས་ཆར་གྱིས་ནོན་ན་དེ་ཉིད་རུ་སྦྱར་ངེས་ཤར་ཡང་ཤིང་རུང་བ་ཉིད་
 ཉམས་པར་མི་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །ཤིང་(གཅིག)རུང་པ་ནི་ཤིང་རུང་རུ་གནས་འཆའ་བའོ། །ཁྲ་
 གཤམ་མེད་པ་ནི་སྟེང་མ་གཤམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་འཆའ་བའོ། །རུར་ཁྲོད་པ་ལ་གཉིས་

ཉེ། ཐམས་ཅད་(ཡང་ན་མ་འབྲེད་ལས། ཉེ་དུ་དག་གིས་ཤི་བའི་རུར་ཟས་སྒར་རུར་ཁྲོད་རུ་འདོར་བར་
 བྱེད་པ་དེ་ལ་ཟས་སུ་བྱེད། རོའི་གོས་རུར་ཁྲོད་རུ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་བསྟུས་ཏེ་བྱུངས་ཤིང་ཁ་བསྐྱར་
 བས་ཆོས་གོས་སུ་བྱེད། ཤི་བ་དེའི་ཆེས་སུ་རུར་ཁྲོད་རུ་འདོར་བར་བྱེད་པའི་གྲོ་མོ་བཞག་པ་དེ་ལྟར་བཟེད་
 རུ་བྱེད་གནས་མལ་ཡང་རུར་ཁྲོད་པ་སྟེ་དེར་གནས་བཅའ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། རུར་ཁྲོད་པས་
 རུར་ཁྲོད་རུ་སྦྱིལ་བུ་དང་ཁང་པ་མི་བྱ་བར་རུར་ཁྲོད་རུ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་
 ལས་བཤད་དོ། གནས་མལ་རུར་ཁྲོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལས་གང་རུ་སྦྱེ་བའི་ཆོགས་ཤིའོ་ཙག་འདོར་བའི་
 རུར་ཁྲོད་རུ་གནས་བཅའ་བར་བྱེད་པའོ། རུར་ཁྲོད་ལྷན་པ་དང་། རྟོགས་འགའ་རུར་ཁྲོད་ལྷན་
 པའོ། རྟེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཟས་གོས་སྟོང་སྦྱང་གནས་མལ་ཐམས་ཅད་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྩས་
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་སྡེ་འགའ་ཅིམ་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྩས་ལ་བརྟེན་
 པའོ། རྩོག་སུ་པ་ནི་ཉན་མཆོན་ཐམས་ཅད་ནམ་རུ་ཡང་སྟོས་པའ་སྟེ་མི་ཉལ་བར་ཙག་
 སུར་འདུག་པའོ། རྟེ་ལ་ཡང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་དོ། རྩོག་སུ་བཅན་པོ་བ་ནི། སྦྱངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལས། སྤའི་དཔྱད་བྱེད་ན་གནང་བའི་སྐབས་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། ཙག་སུ་བ་ཉིད་ཉམས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སྤའི་བཤལ་སྒྲན་སམ་བག་གཤར་བཏང་བས་སྤའི་བཤལ་དེས་ཆོས་གོས་
 རྒྱུད་ཟ་བ་སྦངས་པའི་ཕྱིར་མཐུན་རུ་དགུབ་བཅོལ་བྱེད་དམ། དེ་ལས་གཞན་རུ་ནི་ཉན་མཆོན་ཐམས་ཅད་
 རུ་གཡས་གཡོན་དང་མཐུན་རྒྱབ་གང་ཡང་ཅིག་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཙག་སུ་བ་ཉིད་རུ་འདུག་པའོ། འབྲིང་
 ནི་རྒྱབ་ཕྱིབས་ལོགས་ས་ལ་བརྟེན་ནའང་མཐུན་དང་གཡས་གཡོན་མི་བརྟེན་པར་ཙག་སུ་ཉིད་རུ་འདུག་
 པའོ། རྒྱུད་རུ་ནི་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་ཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ཡང་མགོ་སྦས་ལ་མི་འཛོག་པར་ཙག་སུ་ཉིད་རུ་
 འདུག་པའོ། རྟག་ཞི་ངེ་བཞིན་པ་ནི་(འཕོལ་སྟན་དང་རས་ལ་སོགས་པའི་སྟན་བཅིང་བར་མི་བྱེད་པར།)
 རྩ་འམ་ལོ་མ་བཅིང་བའི་སྟེང་རུ་མལ་འཆའ་བར་བྱེད་ཅིང་། རྩའམ་ལོ་མ་བཅིང་བ་དེ་
 ཡང་ལན་ཅིག་ངེ་ལྟར་བཅིང་བ་དེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་རུ་མལ་འཆའ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དང་ཡང་
 རུ་མི་བརྟེན་མི་འཆོས་པ་ཡིན་ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པ་ལས། གཞི་ངེ་བཞིན་པ་ནི་བརྟེན་ཆགས་ཀྱི་གནས་མལ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤ་ན་
 འདུག་པ་སྦྱངས་ནས་གནས་མལ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་བརྟུ་བ་ནི་བཞིར་འདུས་ཏེ་ཟས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གོས་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། སྦྱོད་ལས་ལ་གཞི་ཅི་བཞིན་པ་ནི་མལ་གོང་འོག་མ་འདམ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདུལ་འཛིན་པ་
རྣམས་གསུང་ངོ་། ཁྱེད་པ་དང་། གནས་མལ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དང་། དེ་
འོག་གསུམ་དང་། ཅོག་སྤུ་བ་དང་། གཞན་ལྔའོ། །

བཞི་པ་སྤྱོད་བཤད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
དཔེར་ན་བལ་ལེགས་པར་སྒྲེལ་བ་ལ་སྦྱངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བལ་མ་སྒྲེལ་ན་འཛིངས་ཤིང་
བལ་བཀལ་བར་བྱ་བའི་ལས་སུ་མི་རུང་ངོ་། རྟེན་བཞིན་དུ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་
པས་སེམས་ཀྱན་དུ་ཞེན་པ་སྟེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས་ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་
གནས་པར་བྱེད་སེམས་མཉེན་པར་བྱེད་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱངས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། རམ་བཅའ་སྤངས་པ་དང་ལྷན་པས་སྦྱངས་པའི་ཡི་
དམ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །

ལྷ་པ་གང་ཟག་གང་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི། ཆགས་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་
དང་། སྤང་བ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་ཤས་ཆེ་བ་གཉིས་ལས། སྤེམ་ལ་བསྐྱགས་ཏེ། འདི་རྣམས་
ཕྱི་ནང་གི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་བའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་
དེ་ཙམ་དུ་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཁྲོ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

དུག་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་འདི་ལྟར་
བཤད་དེ། ཟས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བསོད་སྟོམས་པའོ། ཟས་མང་པོ་
ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟན་གཅིག་དང་ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ། ཁོས་མང་པོ་དང་(དར་
གོས་ལ་སོགས་པ་)འཇམ་པོ་དང་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གོས་ལ་བརྟེན་པ་(ཆོས་
གོས་གསུམ་པ་དང་ཕྱིང་བ་པ་དང་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་)གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། འདུ་འཛི་ལ་
ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དགོན་པ་པའོ། གནས་ཁང་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་
རྩེ་དང་སྤྲ་གབ་མེད་པའོ། གནས་ཁང་ལ་ཆགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་

ཀ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུར་ཁྲོད་པའོ། །སྒོས་པ་བ་སྟེ་ཉལ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཅོག་པ་བའོ། །(འཕོལ་སྟེན་ལ་སོགས་པའི་)སྟེན་གཤིང་བ་དང་(རྩ་ལ་ལོ་མ་བཞིར་བའི་སྟེང་རས་མལ་སོགས་པས་)དག་པ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཞི་རིམ་བཞིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བདུན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁུག་གི་ཆོ་གར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་འདི་བརྗོད་ལ་གཞན་དགུ་པོ་མི་བརྗོད་པའི་འཐད་པ་ནི། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་ཡིན་(ཏེ་ནོར་གསོག་པའི་སོ་ནམ་བུར་བཞི་ཡ་བརྒྱད་གང་གསུལ་བྱིས་ན་དང་འགལ་བར་འཕྱར་ཁིང་ནོར་གསོག་པ་ནི་གོས་དང་བས་དང་གནས་ཁང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན།)ལ། གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་འདི་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་བསྐྱབ་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུར་ཁྲོད་དང་ལྷན་པས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་ཁེགས་མོད་གྱི། དུས་སྟེགས་མའི་སེམས་ཅན་སྟོང་སྟོང་བས་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །(འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁུག་གི་ཆོ་གར་སྦྱངས་པའི་ཡི་དམ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ་ཡུང་དང་ཀམ་ཤ་ཏི་དང་འགལ་ལོ་གསུང་ཡང་འགྲེལ་རྒྱུ་ན་དེ་མི་སྤང་རོ། །)

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་གནས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་དང་།(རྒྱུ་ལས་ཕྱག་དར་བཞིན་དུ་བོར་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་དར་དང་འདྲ་བའི་གོས་ཞེས་བཤད་ལ།)བས་བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་ཤིང་བྱང་དང་། སྟེན་བཀུས་ཏེ་བོར་བ་(ལྷར་ཀུམ་ཁུ་བ་བྱུང་སྟེ་ཆོགས་མ་བོར་བ་ལྟ་བུ།)སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་དང་སྟེན་བཀུས་ཏེ་བོར་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་བྱིས་ན་དང་འགལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟེན་པ་ཡིན་གྱི། ལྷག་པར་རྟོག་ན་གོས་བཟང་པོ་དང་སྟེན་བཟང་པོ་བསྟེན་དུ་མི་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤང་སྤང་དུ་ལྷང་བར་འཕྱར་བ་པམ་པ་བཞི་པོ་ནི། རྣམ་པར་དཀའ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཡང་མཆོད་ཀྱིང་འཛིན་པའི་ཆོས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་(སྤང་བ་ཀྱིང་དུ་)བརྗོད་པར་བྱའོ། །དག་སྦྱོང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་ནི།(ཁྱིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེན་བརྗོད་ཅིང་)།གཤེས་ཀྱང་སྤང་མི་གཤེས་བ་དང་། ཁྲོས་ཀྱང་སྤང་མི་ཁྲོ་བ་དང་། བརྟེན་ཀྱང་སྤང་མི་བརྟེན་པ་དང་།(རབ་དུ་བྱུང་བའི་

ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བརྒྱུ་ཅིང་། མཚན་བྱས་ཀྱང་སྤྲོད་མཚན་མི་འབྲུ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་དཀར་པོའི་
 ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། མཚན་ཏུ་འཕེལ་བ་ཏུ་འདོད་འདུན་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 བ་ནི་དགེ་སྦྱོར་གི་སྒྲིབ་པ་ལོ། དེའང་མཁན་སྒྲིབ་དང་དགེ་འདུན་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡང་
 དག་པ་ལུན་ལུས་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་པར་ཐོབ་པ་ཉིད་
 བརྒྱུད་ནས་ལོ། བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་དང་གསར་ཏུ་
 བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་པའི་དགེ་སྦྱོར་གཉིས་ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱི་མཚན་གྱིས་མཉམ་པར་བྱུར་པ་
 ཉིད་སྐྱབ་པ་ནས་ཏན་ཏུ་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་
 སྦྱོར་པའི་ཆ་ནས་མཉམ་པ་ཡིན་གྱི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་ཆ་ནས་དགེ་སྦྱོར་ཞན་བྱ་པས་
 གསར་བྱ་བཅས་པ་མང་པོ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་ལྷ་བ་ལ་མོགས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་སོ། འདྲིལ་ཉེན་པའི་
 ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དང་བྱའི་འབྲེལ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ནི་མཁན་པོ་དང་མཁན་བྱའི་
 འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་པ་བྱ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་པ་བྱ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉི་ཤེས་སྒྲིབ་ནས་འདྲ་
 བས་ན་གཞུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཁན་པོ་ལ་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤེས་བཞག་སྟེ་གུས་པར་
 བྱ་བ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། རྟོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོད་པ་ཞན་གཞོན་
 འབྲིང་གསུམ་ལ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཏུ་ལ་བར་གནས་པ་སྟེ། གུས་པར་གནས་
 པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་པ་སྟོག་པ་དང་
 ཁ་ཏོན་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སྦྱོར་བས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཡང་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། མ་བརྒྱུད་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་པའི་མཇུག་གི་ཆོ་གར་
 བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་མ་བརྒྱུད་པ་སྟེ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མན་ཆད་ལྟར་བ་སྟེ་བཞི་པོ་རྣམས་
 སོ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་བྲུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པའི་ཐབས་བསྐྱབ་པར་འཕྱར་བ་ཉིད་བརྒྱུད་པ་སྟེ། ད་གཞོད་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་
 པ་ལས་ཤེས་པར་འཕྱར་ཞེས་ཀྱང་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པ་སྟེ་ཚུལ་བྱིས་པ་
 ལ་གཅེས་སྤྱོད་བྱ་བ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དགེ་སྦྱོར་གི་
 འབྲས་བྱ་བཞིའོ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། བག་ཡོད་པར་སྐྱབས་ཤིག་

ཅེས་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལས་བག་ཡོད་
པར་བྱ་བ་ན་ལས་འདས་པ་སྦྱབས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲིགས་བཤད་དོ། །

གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མ།

དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་མཐོས་ནས་མ་ཉམས་པར་བསྐྱབས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་ཕན་ཡོན་འཛོལ་པས། མ་ཉམས་པར་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཞུང་
ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་ཐབས་ལྟར་འདུས་པ་ལས། །དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་གང་ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་
བ་དང་། བྱང་གི་རྒྱ་བསམ་པ་ལུན་སྒྲུམ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་། སྐར་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
རོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་། བདེ་བར་གནས་
པའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་བ་དང་ལྷ་ཤྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་གང་ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་བ་
འདི་དང་པོར་སྒྲོན་ཏེ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་མཁོ་འཇེབས་ཤིག་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་གསུམ་(སྟེ་བྱ་བ་ཞུ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་
བ་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་བ་དང་གསུམ།)ལས། བྱ་བ་ཞུ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱབ་
བ་དང་པོར་བསྒྲན་ཏེ། ལྷང་ལས་དང་པོར་གསུངས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ནས་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལ་ཞུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གནས་པས་
གནས་ལ་ཞེས་པ་ནས་བསྒྲན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱིའི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་
དོན་ལ་གཉིས་ལས། བྱ་བ་ཞུས་པའི་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། མ་ཞུས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་
པའོ། །བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ་(སྟེ་སྒྲུ་མ་ལ་བྱ་བ་
ཞུས་ཤིང་རྒྱལ་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་བཞིན་བྱས་ནས་ཉེས་སྦྱོང་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ་སྟེ་ཁྲིལ་ཡོད་སྟེ་བ།)
དང་། བྱ་བ་རུང་མི་རུང་ཤེས་པར་འཕྱུར་བ་དང་། བཀའ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱབས་པས་གནས་
ལ་གྲུས་པར་འཕྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་རྒྱག་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ཞུ་བ་ནི། རང་
གི་གནས་སུ་གྲུབ་ཅིང་མ་ཉམས་པ་ལ་ཞུ་སྟེ་གནས་ལ་མ་ཞུས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ལྷ་བ་ནི། གནས་པར་འོས་པས་ལྷ་སྟེ།(གནས་པས་མ་ལྷས་པར་
བྱ་བ་མི་བྱ།)ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་ལྷ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་
དུ་བྱས་ན་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚཱ་ཚད་ཀྱང་། གློ་ལ་ལྟོས་ནས་
གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རུང་བར་ཤེས་པ་དང་མི་རུང་བར་ཤེས་པ་དང་། རུང་མི་རུང་ཐེ་
ཚོམ་ཟ་བའོ། །དེ་ཡང་མི་(ཆང་འཐུངས་པ་ལ་སོགས་པ།)རུང་བར་ཤེས་པ་དེ་སྤྲ་མ་ལ་མི་ལྷ་
སྟེ། ལུས་ན་དགག་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་བར་ཤེས་ཀྱང་བཤད་གཅི་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དམིགས་བསལ་རྣམས་སྤྲ་མ་ལ་མི་ལྷ་སྟེ། ལྷ་མི་དགོས་པ་ཉིད་དུ་བཅས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་པ་རུང་བར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
རྣམས་སྤྲ་མ་ལ་བྱ་བ་ལྷ་སྟེ།(རུང་བར་ཤེས་པ་རྣམས་ལྷ་བར།)འོད་ལྡན་ནས་བྱ་བ་ལྷ་བའི་སྐབས་
ལས་ཀྱན་དུ་སྦྱད་པར་རུང་བ་དག་བཞིའོ་ཞེས་པ་དང་། (ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་ལྷས་ན་རུང་མི་རུང་།)
ཐེ་ཚོམ་ཚད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཚུལ་རིམ་ལྷ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རི་བྱ་བ་ལྷ་བ་ན་བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་
སྒྲིས་མི་དགོས་ཀྱི། ཀྱན་དུ་སྦྱད་པར་རུང་བ་དག་བཞིད་པར་ལྷ་འཚལ་ཞེས་ལྷ་སྟེ། འོད་
ལྡན་ལས་ཀྱན་དུ་སྦྱད་པར་རུང་བ་དག་བཞིའོ། །ཞེས་ལྷ་བར་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ནི་མི་རིགས་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི། བྱ་བ་ལྷ་བའི་གཞི་རུང་བ་དག་ལྷ་ཞེས་པ་
བརྟན་པ་ཡིན་ཀྱི། བྱ་བ་ལྷ་བའི་ཚུལ་ལུགས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་
ནས་སྒྲིས་མི་དགོས་ན། ལྷ་རྣམས་འབྱེད་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཚོས་ཀྱི་བྱུང་བ་ལས། ལྷ་མ་
སྦྱར་བཅེས་པར་ལྷ། ཉིན་མོ་སྦྱོད་པ་ལ་མཆི་བར་ལྷ། བསོད་སྟོམས་ལ་མཆི་བར་ལྷ་ཞེས་
བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་སྒྲིས་ཏེ་ལྷ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཀླ་རི་ཀ་ལས་ཀྱང་། འཚལ་
མ་འཚལ་ཞེས་སྤྲ་མ་ལ། །བརྒྱུ་ལྷགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་ལྷ། ཞེས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་
ལས་ཡང་ཆག་ཆག་དང་ཐུག་དར་དང་སྟོག་པ་དང་ཁ་ཏོན་དང་དགེ་བའི་སྟུགས་ཀྱི་ཀྱན་
དུ་སྦྱོད་པ་རྣམས་བཞིད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་བྱ་བ་རང་རང་གི་མིང་
ནས་མ་སྒྲིས་པར་ཀྱན་དུ་སྦྱད་པར་རུང་བ་དག་བཞིད་པར་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཚོས་ཅན།

བྱ་བ་ལྷ་བའི་ཚུལ་ལྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པའི་དགོས་པ་མི་
འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་རྣམས་རང་རང་གི་མིང་གིས་སྟོན་ཏེ་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་སླ་མ་ལ་ཕྱག་བཅའ་ནས། ཙམ་ཙམ་པོར་འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བྱ་བ་ལྷ་བར་
བྱའོ། །བག་ཡོད་པར་སྦྱབས་ཤིག་ཅེས་སླ་མས་གནང་བར་བྱའོ། །

ལྷ་བ་རུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ལྷ་བ་ནི། བྱ་བ་ནར་མ་རྣམས་ལྷ་བ་དང་། བྱ་བ་སློ་བྱར་བ་ལྷ་
བའོ། །དང་པོ་ནི་གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱི་མཆོམས་གཅིག་ན་ཉིན་
རེ་ལན་གསུམ་ལྟ། (འདི་དང་གོང་མ་རྣམས་ལ་མཆོམས་གཅིག་དགོས་པར་གསུངས།) རྒྱུད་གྲགས་ཙམ་
ན་ཉིན་རེ་ལན་རེ་རྒྱུད་གྲགས་ལྷ་འཕ་རྒྱག་ཡོད་ན་ཞག་ལྷ་འཕ་རྒྱག་ཅིང་རོ། །མཆོམས་པོ་
ཆེ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་དཔག་ཆོད་ཕྱིད་དང་གསུམ་དག་ན་གསོ་སྦྱོར་གི་ཆོ་ན་འཕལ་
གྱི་བྱ་བ་ནར་མ་(ནངས་པར་ཁྲུས་བྱ་བ་དང་། ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ཟས་ཟ་བ་དང་། ནར་མའི་དགོ་སྦྱོར་
ལ་སོགས་པ་སྟེ་འཕལ་གྱི་བྱ་བ།)རྣམས་རུས་གཅིག་ཏུ་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཙུག་ལག་
ཁང་དེ་ན་འདུག་ན་གནས་པས་ཉིན་པར་ལན་གསུམ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །བྱ་བ་སློ་བྱར་བ་ནི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དགོས་ནམ་བུར་ན་ལྷ་བའོ། །

རྒྱག་པ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་དམིགས་
བསལ་ནི་བྱ་བ་ལྷ་བ་དེ་སྦྱར་བཏང་ལ་གནས་གྱི་སླ་མ་ལ་ལྷ་དགོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་
གནས་གྱི་སླ་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷས་པས་གོ་ཆོད་པའོ། །དེ་ལ་བཞི་སྟེ་དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་
གཉིས་གྱི་ཆོ་ན་གཞོན་ཏུ་རྣམས་གྱིས་ཆེས་རྒྱ་བ་ལ་ལྷ་བ་(སྟེ་མེད་ན་གཞོན་ཅུའི་ནང་ནས་ཆེས་
རྒྱ་བ་ལ་ལྷ་ཞེས་པ།)དང་། གནས་གྱི་སླ་མ་ས་གཞན་ན་གནས་པའི་ཆོ་གཞན་ལ་ལྷ་བ་(སྟེ་
ཡོད་ན་ཡང་རེ་ཞིག་གི་གནས་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ།)དང་། གནས་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་མི་གནས་ན་གཞན་ལ་ལྷ་བ་(སྟེ་གནས་ཉེ་བར་མི་གནས་ན་གཞན་ལ་ལྷ་ཞེས་པ།)
དང་། དེ་དག་དང་རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་མདོར་བསྐྱུས་གཅིག་དང་བཞིའོ། །རྒྱ་མཆོན་
ནི་གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱ་བ་ལྷ་བའི་ཡུལ་རུ་འོས་པའི་གནས་གྱི་སླ་མ་ནི་མེད་ལ། དགོ་སྦྱོར་
སླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་ནི་མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི། གནས་པར་འོས་པ་དེས་སྤྱིར་བཏང་ལ་བྱ་བ་
 རྣམས་ཞུ་དགོས་ཀྱང་གནས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཞུ་མི་དགོས་པ་འོ། །དེ་ལ་བརྒྱད་
 དེ། ལོ་ལྔ་ལོན་ཅིང་ལྷན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་པ་སྤྱོདས་སྤྱུ་བའི་དུས་དང་། དབྱར་
 གྱི་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་ནས་ཁྲ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་གནས་ཀྱི་སྤྲ་མ་མེད་ན་གཞོན་
 ལུང་ནང་ན་ཆེས་ཆུན་པ་དང་། གནས་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་མ་རྟེན་པ་ཞག་
 ལུང་དུས་དང་། སྒོ་བྱར་དུ་འོངས་པ་ཉི་མ་དང་པོ་འཕྲ་གཉིས་པ་ལ་ངལ་གསོ་བའི་དུས་
 དང་། ཞག་གཅིག་གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ནས་སྤྱང་བ་
 དང་། སྤྲ་མས་གནས་བཀག་པ་དང་། དེ་དག་དང་སྤྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མདོར་བསྐྱས་
 གཅིག་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་གི་གཉིས་པས་བྱ་བ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ནི། རྒྱུ་ལས། དངོས་
 སུ་ན་ཆེས་ཆུན་པས་ནི་མ་ཞུས་པར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། གསུམ་པས་བྱ་བ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གནས་བརྟན་འཛོལ་གྱི་བར་དུ་མ་
 དྲིས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་བྱ་བ་ཞུ་མི་དགོས་
 པར་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་དང་སྤྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དང་པོ་དང་བཞི་པ་དང་
 ལྔ་པ་ལ་ཡང་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་རོ། །དུག་པས་བྱ་བ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ནི། བྱ་བ་ཞུ་བའི་ཡུལ་
 བས་ན་སྤངས་པ་རྗེས་སྤྱོདས་ཀྱི་ལྷང་བར་འཁྱུར་བས་དེ་ལ་བྱ་བ་ཞུ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བདུན་པས་བྱ་བ་མ་ཞུས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྤྲ་མས་ནི་བྱ་བ་ཞུ་བའི་ཡུལ་མི་
 བྱེད་ཅིང་། གཞན་གྱིས་ལེན་པར་བྱེད་ན། ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འཁྱུར་པས་དེ་ལ་བྱ་བ་ཞུ་བའི་
 ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱས་(ཤེས་ཀྱི་ཡིན་
 ལ། དེ་དག་དང་སྤྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་གཞན་ལ་ཡང་མདོར་བསྐྱས་སྤྱར་རོ། །(བརྒྱད་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོར་བསྐྱས་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བདུན་དང་མདོར་བསྐྱས་དང་
 བརྒྱད་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་མི་སོལ། །)

གསུམ་པ་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་ནི། གནས་པར་འོས་པ་དེས་སྤྱིར་བཏང་ལ་བྱ་བ་
 རྣམས་ཞུ་དགོས་ཀྱང་བྱ་བའི་བྱེ་བྱག་(འགའ་ཞིག་)ཞུ་མི་དགོས་པ་འོ། །དེ་ལ་དགུ་སྟེ་བཤང་

བ་དང་གཅི་བ་སོ་ཤིང་དོར་བ་དང་། མཚན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མཚན་རྟོག་ལ་
ཞར་བྱང་གི་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ནས་འཆག་པ་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་པས་
འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙུ་ཚུ་ཆད་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་བ་ཞུས་ཏེ་ལས་སུ་བསྐོས་པ་གཞན་
བྱང་བ་དང་དྲུག་དེ་ཡང་བྱ་བ་ཞུ་མི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལུང་གཞི་ལས་བཤང་བ་དང་གཅི་བ་
དང་སོ་ཤིང་འདོར་བ་དང་རྒྱ་བུང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དང་གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་བཤང་
དོ། །རྒྱ་བུང་བ་ཞུ་མི་དགོས་པར་ལུང་དང་(རྒྱ་བུང་བར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཞེས།)འོད་
ལྡན་ཙུ་འགྲེལ་ལས་བཤང་ཅིང་། ཞོས་(ཞོས་ལ་རྩལ་ཆགས་པ་སྤྱག་པ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་
མ་ཞུས་པར་ཡང་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཞུས་ན་བཞད་གང་གྱི་གཞིར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤང་དོ། །ཀྱི་རྩལ་
སྤྱག་པ་ལྟ་བུ་(རྩལ་གྱི་མས་དང་ལྡན་པ་ལ་གཏམ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ།)བྱ་བ་ལྟན་ཆོགས་ཞུ་མི་དགོས་
པར་རྟེན་ལས་བཤང་དོ། །དེ་དག་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མདོར་བསྟུས་གཅིག་དང་
དགུའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གནས་པས་གནས་ལ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་དགེ་རྩལ་
གྱི་བསྐབ་པའི་གཞི་མདོ་ལས་ནི་མ་ཞུས་པར་ཁབ་མིག་ཏུ་སྦྱང་པ་གཞུག་པར་ཡང་མི་བྱའོ་
ཞེས་བཤང་དོ། །ཞུ་བ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་སེམས་སོ། །མཚན་རྟོག་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི་ཞེས་
པའི་རྟེན་ལས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པའི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་མཚན་རྟོག་ལ་
ཕྱག་འཆལ་བར་(འགྲོ་ན་འང་ཞུ་མི་དགོས་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་མཚན་རྟོག་ལ་ཕྱག་
འཆལ་བ་ཞུ་མི་དགོས་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་བཤང་པས་མཚན་རྟོག་དེ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་
པ་དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་མཚན་རྟོག་ལ་ཞར་བྱང་གི་ཕྱག་བྱ་བ་ནི་ཞུ་དགོས་པ་ལ་མ་
གཏོགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། འཆག་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་འགྲོ་བ་ན་ལམ་གར་མཚན་རྟོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་
བྱེད་ན་དེས་ཉེས་པར་མི་འཇུར་རོ་ཞེས་རྟེན་ལས་བཤང་དོ། །འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་ནི་མཚན་རྟོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་
བར།)འགྲོ་ན་མ་ཞུས་པར་སོང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་
ཡང་ཞུ་མི་དགོས་པར་འཆད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། མཚན་རྟོག་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་
ཕྱག་འཆལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཞུ་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་བྱའ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། རྟིག་ལས། བྱ་བ་གང་སྒྱུར་བ་ཆེན་པོས་
བཅུམས་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མ་ལྷན་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལས་ཅམ་ཡང་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་པས་མཆོད་
རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་དེ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོན།)འདྲོམ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་དགུ། ཞེས་པ་ནི་
འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་རྩ་བས་བསྐྱར་ན་རྩ་བའི་ཕྱི་སྐྱོན་སྐྱོད་དང་ནགས་ལ་
སོགས་པ་སབ་སྟབ་མེད་ན་འདྲོམ་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་ཆུན་ཆད་ཏུ་འཆག་པར་སོང་ན་ཉེས་
མེད་ཅེས་ནགས་ལ་སོགས་པ་སབ་སྟབ་ཡོད་ན་མི་གནད་བར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱོས་
ཀྱི་དགག་བྱས་བཅས་པ་བཞག་པར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནད་གཡོག་ཅེས་པ་ནི་ལུང་གཞི་ན་མཁན་པོ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་དག་ན་བར་གྱུར་
ན་ཨེ་མའོ་བདག་གིས་ནད་གཡོག་བྱའོ་ཞེའམ་བྱེད་ཏུ་གཞུག་གོ་ཞེས་བཙོན་པ་ཤས་ཆེན་
པོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྱོད་པ་བསལ་བ་དང་སྟོན་ལྟ་སྟོང་བའི་སྐབས་
སྟུ། འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོང་མི་ཤེས་ན་ནི་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བྱར་མི་རུང་བས། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟེ་
སྟོང་འཛིན་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་དེ་ལ། སྒྲོབ་མ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པ་དེས།
ལྷུང་བ་ལས་འགྱོད་པ་བསལ་བ་དང་སྟོན་ལྟ་སྟོང་བ་འགལ་ཞེ་ན། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་མཁན་
པོས་སྟོན་སྟེ་སྟོང་ཤེས་ཤིང་མཁས་པ་ལས་རྒྱུད་ནད་ལ་སོགས་པས་དབང་པོ་ཉམས་ཤིང་
མི་དྲན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བྱུང་པར་རུ་ཡང་སྟོན་ལྟ་སྟོང་བ་ལ་ནི་
མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མས་མི་མཁྱེན་ཡང་སྒྲོབ་མས་ཤེས་པ་ཡང་བྱིད་པས་འགལ་
བ་མེད་དོ། །ནན་རུར་ཀྱི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ནན་རུར་བྱེད་པ་དེ་
ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་དགག་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ནན་རུར་མ་
བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོ་ན། སྒྲ་མ་ལ་ནན་རུར་བྱེད་ན། ནན་རུར་
བྱེད་པ་དེ་དགག་པར་བསྐྱན་པ་འོ། །འོ་ན་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པར་ངེས་པ་དེ་ལ་
ནན་རུར་བྱེད་པར་བཤད་པ་འདི་དང་། ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལས་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ལ་ནན་
རུར་བྱེད་ན་སྟོན་པོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ཕྱོགས་དང་

འཁོར་མང་པོ་དེ་ལ་ནན་རྒྱུ་བྱས་ན་དགེ་འདུན་གྱི་བར་འཁྱུར་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པ་ལ་
 དགོངས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་བར་འཁྱུར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱ་མེད་ན་ནི་སྡོད་འཛིན་པ་ལ་
 ཡང་ཆད་པའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་ནན་རྒྱུ་བྱ་སྟེ། འོད་ལྡན་ཆ་བ་ལས། ༡༥ (བསྟན་པ་ལ། བ་དང་
 འདྲ།)བར་ཁྱུར་པ་མདོ་སྡོད་འཛིན་(པ་)གང་(ཡིན་)དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་(འདུལ་བ་དང་མ་མོ་
 འཛིན་པ།)ཡང་(ནན་རྒྱུ་བྱ་)ཆོ་ག་བཞིན་སྤྱད་(ནས་)བསྐྱད། །(པར་བྱ།)ཅེས་བཤད་དོ། །(མཁན་
 པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་ནན་རྒྱུ་བྱ་ལས་)བྱས་(ཟིན་པ་འཁྱུར།)ན་(ཨི་མའོ་དགེ་འདུན་གྱིས་འདི་ལ།)བཟོད་
 པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་ལ་
 དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་རྒྱུ་བྱ་ལས་དག་བྱས་པར་ཁྱུར་ན་དེ་ལ་དགེ་སློང་ལྟ་བུ་ཅིག་གནས་
 པ་དང་ཉེ་གནས་ནམས་གྱིས་ཨི་མའོ་དགེ་འདུན་གྱིས་འདི་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་བྱས་ན་
 བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནན་རྒྱུ་བྱ་ལས་བྱས་པ་ལ་ཨི་མའོ་དགེ་འདུན་གྱིས་འདི་ལ་
 བཟོད་པར་བྱ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །(བྱས་ན་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་
 རྒྱུ་བྱ་ལས་བྱས་ན་སློབ་མས་ཁྱོད་པ་མི་བསྟན་པར་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁ་ཆེ་དང་ཁ་ཅིག་སྒྱུར་ལུང་། ཟེར་
 བ་ནི་མི་རིགས་ཏི་ཟེར་ལུང་ཁྱུངས་སུ་བྱངས་པའི་ལུང་གཞི་དང་འགལ་ལོ། །ཟེར་བྱངས་པའི་རང་གི་རྣམ་
 བཤད་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །བྱས་ན་བཟོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲ་མ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ནན་རྒྱུ་བྱ་ལས་
 བྱས་ན་སྒྲ་མ་ལ་སློབ་མས་ཁྱོས་བཟོད་པ་གསོལ་བྱ་གཞུག་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་ཤ་སྟེས་རྣམས་
 གསུང་ཞིང་། འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་ཀྱང་མཁན་པོ་བསྐྱད་དེ་སྡོད་ལོགས་ན་འཕྱུར་པར་ཁྱུར་ན་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་པར་
 དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཅིག་པར་གྲོས་གདབ་ཅེས་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་
 ཏི་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཅིག་ཅེས་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་གྲོས་གདབ་དགོས་ན་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 ལུང་གཞི་ལས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་ལ་ནན་རྒྱུ་བྱ་ལས་བྱས་པ་དེ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་ནན་
 རྒྱུ་བྱ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱ་དེ་ཡང་སློང་བ་དག་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སློབ་དང་ཞེས་པ་
 ནས་དབྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་སྡོད་འཛིན་པ་ལ་ལྷག་མའི་ལུང་བ་བྱང་ན་སློ་
 མགུ་དབྱང་བ་བྱ་བར་བཤད་པ་འདི་དང་། སྤྱིར་བཙོས་ཀྱི་གཞི་ལས་མདོ་སྡོད་འཛིན་པས་

ནི་གཅིག་གི་མཐུན་ཏུ་བཤགས་པས་ལྷག་མ་འདག་གོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིན།
 རྩེ་སྤྲོད་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་སློ་མགུ་སྤྲད་པ་མ་བྱས་ན་སྤྲོད་ཆད་རྒྱན་སློམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྤྲོད་བཅས་ཀྱི་བསམ་པ་མཆོད་ཉིད་པ་མི་སྐྱེ་ན་སློ་མགུ་དབྱེད་བ་དགོས་ལ། བསམ་པ་དེ་
 སྐྱེ་ན་མེ་སྤྲོད་འཛིན་པས་སློ་མགུ་དབྱེད་བ་མི་དགོས་པ་སྟེ། བསམ་པས་རྒྱུད་བ་ལས་ལྷང་
 གི་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ཀྱང་དེ་ལ་ཞེས་པ་ནི། ལྷང་གཞི་
 ལས་དགེ་སྤྲོད་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པོ་དང་སློབ་དཔོན་
 དག་ལ་ངེ་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཀྱང་
 ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ་ཁྱེ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་གོས་འཛེམ་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་ཕན་ཚུན་ལེན་རེས་བྱས་པས། བྱ་བ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། ཉེས་པ་མེད་དེ། སློབ་མས་སླ་མའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི། སླ་མས་བྱ་བ་དེ་
 འགྲུབ་པར་རུས་ཀྱང་སློབ་མས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སླ་མས་སློབ་མའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་
 པར་གསུངས་པ་ནི་སློབ་མས་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་པར་མི་རུས་ན་སླ་མས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་སོ། །

ལྷ་སྤྲུགས།

གནས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱུ་མ་
 ལོན་པར་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ་གནས་པ་སློབ་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་
 བྱ་བ་དང་། ལོ་བརྒྱུ་ལོན་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་གསུམ་ལས། འདུལ་
 བའི་སྐལ་བས་འདི་ནས་བཤད་པའི་གནས་པའི་མཆོད་ཉིད་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 གང་ཞིག །རང་གི་གནས་ཀྱི་སླ་མ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པ་པོར་འོས་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་
 པར་འོས་པའི་མཆོད་ཉིད་ནི། (གནས་པ་བབས་ཏེ་རྫོན་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 རོ། །གནས་ཀྱི་སླ་མ་དེ་སྤོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་པ་གི་ཡང་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་རོ། །རང་ལ་

མཁན་བྱ་བྱང་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་བྱ་བྱང་ཡང་པའི་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 རྫོམ་པ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་གི་ལོ་གངས་ལོན་པ་དང་འདུལ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཆོགས་མ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག་(འདུལ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
 དང་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་སེལ་ལོ། །)རང་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་ཞིང་(ཞེས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་སེལ་ལོ། །)ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་བཅས་ནས་
 གྱི་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་ལོ། །(ཞེས་པས་སྟོན་ཆོག་གི་དགེ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་དང་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་
 རབ་བྱུང་བ་དང་བྱིམ་པ་རྣམས་སེལ་ལོ། །)བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྫོམ་པ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་གི་
 ལོ་གངས་ནི། དགེ་སྤྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་། དགེ་སྤྱོད་མ་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ལོ། །གསུམ་པ་གནས་པ་སྟོབ་མའི་བྱང་པར་གྱི་ཡོན་
 ༡ན་ནི། སླ་མ་ལ་གུས་རྒྱལ་བྲིམས་ཡོངས་དག་དང་། །བསམ་གཏན་དང་ནི་འདོན་ལ་
 ཉག་བཙོན་དང་། །གིམས་ཤིང་བྱལ་ལ་བཟོད་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྟོན་བཙོན་གནས་པའི་
 ཆོས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལོ་བཅུ་
 ལོན་པའི་པན་ཡོན་ནི་བཅུན་ཞིང་མཁས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་གི་དབང་བྱ་བྱས་ནས།
 བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཡིན་(བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
 ལོན་པའི་རྫོགས་སུ་པམ་པས་ཉམས་པ་འཕམ་དགེ་རྒྱལ་བྱ་བའས་པ་ལྟ་བུས་མཁན་པོ་བྱར་མི་བྱང་བས་ན་པན་
 ཡོན་གསུམ་མི་འབྱུང་ངོ། །)ན་པན་ཡོན་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། མཁན་པོ་བྱར་བྱང་། གནས་ཀྱི་
 སྟོབ་དཔོན་བྱར་བྱང་། རང་གནས་མེད་བྱ་འདུག་བྱ་བྱང་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ལོ་བཅུ་མ་
 ལོན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་མ་ཡིན་ན་པན་ཡོན་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་འབྱུང་སྟེ་ལྟོག་པར་ངེས་པ་ལོ། །འདིར་རྒྱ་མཆོན་སྦྲར་བ་ནི། དགེ་
 སྤྱོད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ཆོས་ཅན། པན་ཡོན་གསུམ་
 འབྱུང་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྫོམ་པ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་བྱ་བྱར་པའི་
 ལོ་གངས་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགེ་སྤྱོད་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་

ཆད་པར་ལོ་བརྩུག་ཉེས་ལོན་པ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སྦྱོང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྩུ་
 མ་ལོན་པ་ཆོས་ཅན། སུན་ཡོན་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་
 རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལོ་གྲངས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྩུག་ཉེས་བར་མ་ཆད་ཏུ་མ་ལོན་པ་བཞིན་
 ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདུལ་བའི་བཅས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅི་རིགས་སུ་རིགས་
 པས་སྦྱར་རོ། །འདིར་ཐུ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྦྱར་བ་མི་འཐད་ཅེས་
 འཆད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་སྦྱར་ཏུ་ཅུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་
 ལས་བཤད་པས་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་སུན་ཡོན་
 བརྩུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་ཞེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དག་
 སྦོད་པར་བྱེད། འཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་ཅེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 དགག་བྱའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་དང་། (མདོ་ཙ་བ།)འདི་ཉིད་(ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཏེ།)ལས་
 ཉའི་ཞག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟོས་ནས། དེ་(སྟན་ཞག་བདུན་པའི་སྐབས་འདིར་ཞག་ལྟ་པོ་དེ་སྟན་པའི་
 རྒྱ་མཚན།)དག་ནི་ནད་པ་ལ་སལ་ཆེར་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་ཅིའི་
 ཕྱིར་མི་བསད་ན་མཐར་འགྱུར་མི་མ་ཡིན་པ་བསད་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར། ཏུང་འགོ་བསད་
 བ་ལུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་རྣམས་ནི་(འགོ་བའི།)གཙོ་བོ་ཡིན། མི་མ་ཡིན་ནི་འབྲིང་
 ཡིན། ཏུང་འགོ་རྣམས་ནི་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་ལུང་བ་ཐ་དད་པར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 པ་དང་། རྒྱུ་ལས། ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལུང་བྱེད་ཀྱང་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་
 བཞག་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་ནི་ཤས་ཆེར་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་
 དག་ལ་དེ་འབྱུང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདུལ་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་མི་སྦྱར་ན་
 འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་ནི་དངོས་སུ་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། གང་ཞིག་གནང་མེད་དེ་བཞིན་
 བཀག་མེད་པ། །དེ་ནི་གསུངས་པའི་རྗེས་མཐུན་བརྟགས་ཏེ་སྦྱར། ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །

གསུམ་པ་ལོ་བརྩ་ལོན་པ་ལྟ་ཆོན་ལ་ངེས་གཟུང་རུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ། ལྟ་ཆོན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཁ་སྟོང་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། རོན་ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་
 དེ་ཡན་ལག་རུ་བགྱང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟིག་ལས། ལོ་བརྩ་ལོན་པ་འདི་ནི་ལྟ་པ་དང་པོའི་
 ཡན་ལག་ལྟ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་མས་རིམ་གྱིས་བགྱངས་པའི་ལྟ་
 པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་རྟེ། (བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྩ་ལོན་པ་འམ་ལྟག་པ་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་དམ་
 བྱེད་རུ་འཇུག་ཅུས་པ་དང་། འཁྱོད་པ་སེལ་རུ་འཇུག་ཅུས་པ་དང་ཞེས།) ལུང་གཞི་ལས་ཡན་ལག་དང་
 པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། གཞི་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྩ་ལོན་པ་འམ་
 ལྟག་པ་སྟེ། དེ་ནི་འདིར་ལྟ་པ་དང་པོའི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་ཆོན་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་ཆོན་དང་པོ་མ་
 གཏོགས་པ་ལྟ་ཆོན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་སྟོན་རྟེ། དབང་རུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྟོར་བའི་ཕྱིར་དབར་ན་ལུང་ལས་མཁའ་པ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་བསྟན་
 པ་བཞིན་ནོ། །རྟིག་ལས་དེ་ལྟ་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཉིད་རུ་སྟོན་པ་ནི།
 འོག་རུ་འཆད་དོ། །གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི་ནད་གཡོག་དང་འཁྱོད་
 པ་བསལ་བ་དང་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྒྱི་དོན་ལ་གཉིས་རྟེ། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་
 དང་། ལྟ་ཆོན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཆོན་ཉིད་
 ནི། རང་གི་གནས་པ་ལ་སྟོན་ནས་དངོས་སུ་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་རུ་
 གནས་པའོ། །གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་གཉིས་རྟེ། བཅས་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ནོ། །དེ་
 ཡང་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ན་མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་བྱར་རུང་སྟེ། བརྩན་པ་
 དང་། བརྟན་པ་དང་། བཅས་པ་དང་། བཅས་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་
 ཡང་བརྩན་པའི་ཡན་ལག་ནི། (མས་པས་མ་གོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམས་པ་སྟེ་
 ཞེས་སྟེ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ། །དེ་ནི་དགེ་བསྟེན་ཁ་ཅིག་དང་དགེ་ཚུལ་ཁ་ཅིག་ལའང་ཡོད་པས་འདིར་ནི།)
 བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་ལྟན་པམ་པས་མ་གོས་ཤིང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་

པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་དང་འོད་ལྡན་ལས། ཚུལ་བྱིམས་དང་
 ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པམས་པའི་ལུང་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་བྱུང་བའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིག་ལས། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་འཆལ་པའི་སྤྲིག་པ་མི་དག་
 བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། མཛོད་ལས་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་མི་དགའི་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྤྲིག་པ་མི་དག་བ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་སྐབས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་རོ། །བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ནི་(བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་
 བརྟུ་ལོན་པའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་རོ། །དེ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྟུ་ལོན་ཡང་བར་སྐབས་
 ལུ་བབ་པ་དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དགེ་ཚུལ་དུ་ལོ་བརྟུ་ལོན་ལའང་ཡོད་པས་འདིར་ནི། བསྟེན་
 པར་རྫོགས་ནས་བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བརྟུ་ལོན་པའོ། །མཁས་པའི་ཡན་ལག་ནི་འདུལ་བ་
 ཤེས་པའོ། །ཡན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་ཏེ། སྟིང་རྩེ་བཟོད་ལྡན་ནང་
 འཁོར་དག་པ་དང་། ཡན་འདོགས་གཉིས་བརྩོན་མཆོན་མཐུན་ལྟ་བ་དག སྒྲུ་ཤེས་དོན་
 གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གནས། ལྟུ་ནི་ཐ་མལ་ས་ནི་རང་བཞིན་གནས། ཞེས་གསུང་
 རོ། །བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྟུ་བ་བྱེད་ནི། ཅན་གཡོག་དང་ཞེས་པའི་
 སྒྲིག་ལས། ཅན་གཡོག་ཅས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་སྟུག་བསལ་ལ་
 ཇི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ཉིད་བསྟན་ཞེས་པ་དང་། ལུམ་བརྟུ་པ་ལས། ཅན་པར་སྟིང་
 བརྩེ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་པན་འདོགས་བརྩོན་པ་དང་། ཞེས་
 བཤད་རོ། །མཆོན་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། མཆོན་དང་ལྟ་བ་ཁས་
 གླངས་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུ་བ་
 པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། ཞེས་པ་གོ་རིམ་
 བཞིན་ནོ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་པ་ནི། ལུང་ལྟ་བ་ལས། མཁན་པོ་སྟོན་
 པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བབྱིས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཉེས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པའོ། ལྟུ་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་དགོས་པ་ནི་ལུང་ལྟ་བ་ལས་བལ་འཁུར་བ་ལ་སོགས་པའི་

ལྷོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཉེན་སྒྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་སྒྲུར་
 རོ། །ས་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་དགོས་པ་ནི། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡིན་ན་མཁན་པོ་
 བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཆམས་རེ་
 བས་བསྐྱངས་ན་ཆོས་བཙུག་དང་ལྡན་ན་མཁན་པོ་བྱར་བྱང་ཞིང་གནས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་
 ཡང་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་ཆོན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ལྟ་ཆོན་གྱི་
 དབྱེ་བ་ནི་ལྷང་གཞི་ལས། ལོ་བརྩུ་ལོན་དང་འཛིན་དང་མཁས། །རིག་དང་གསལ་དང་
 འཛིན་འཇུག་དང་། །སྒྲོབ་ལྷང་གཞི་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུ་ཁྲིམས་གྱི་སྒྲོབ་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་སྒྲོབ་པའི་
 ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་སྒྲོབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོབ་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་
 པར་སྒོལ་བའི་སྒྲོབ་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པར་སྒོལ་བ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བའི་སྒྲོབ་པོ་དང་
 ལྡན་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབ་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བཞིན་ཏུ་གསུངས་སོ། །དང་སྒྲོབ་འཇུག་རྣམ་གཉིས་དང་། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་གཉིས་རྣམ་པ་
 གསུམ། །སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་བྱུང་ཤེས་དང་། །གནས་འཆང་འཆར་འཇུག་ལྷང་བ་ཤེས། །སྟོ་
 ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །སྟེ་ཆོན་ཡང་དག་བསུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དབྱེ་ལོ། །

གཉིས་པ་བསུ་བ་ནི། ལྟ་པ་བྱང་པར་ཅན་དང་། ལྟ་པ་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །འདིར་སྒྲ་མ་རྣམས་ལྟ་པ་བྱང་པར་ཅན་ལྟ་ཆོན་དང་པོ་བརྩུ་བརྩུན་ནོ། །བྱང་པར་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་ཆོན་གྱི་མ་བཞིའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་བ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ལྟ་པ་
 འདི་དང་། འོག་ནས་ལྷང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་པས་ནི། འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཤེས་པ་ཉིང་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཤེས་པའི་ལྟ་ཆོན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་གནས་འཆང་
 དང་འཆར་འཇུག་གི་ལྟ་ཆོན་གཉིས་ནི་ལྟ་པ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་སྟེང་ཏུ་གནས་འཆང་
 འཆར་འཇུག་གི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། །དེ་འདྲ་བྱང་བ་ཤེས་པའི་ལྟ་
 ཆོན་དང་ལྟ་ཆོན་ཐ་མ་ནི་ལྟ་པ་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཤེས་
 པའི་ལྟ་ཆོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་བྱང་བ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས། བྱང་བ་ཤེས་པའི་ལྟ་པ་འདི་དང་

(སྐབས་འདིའི)འོག་ནས། ལྷ་པོ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་(ལྷ་པས་ནི)འདུལ་བ་འབའ་
ཞིག་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ལྷ་ཚམ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར་ལྷ་ཚམ་བརྩུ་དགུ་
ནི། ལྷ་པ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཤེས་པའི་སྤྲིང་དུ་སྡེ་སྡོད་གཞན་གཉིས་ཤེས་
པའམ་འཕགས་ཚོས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྲིང་
རྒྱུ། །

གསུམ་པ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལྷ་པོ་རང་དབང་
ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནི། ལྷ་ཚམ་གཅིག་ཚང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་ཚམ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་
ཟླ་བོར་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་ན་ལྷ་པོ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ། མི་དགོས་ན་ལྷ་
པོ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་(སྒྲོབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་རུས་ཞེས་པའི)རྒྱུ་ལས་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲིང་ནི་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་པར་རྟོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ན་ལྷ་པོ་རང་དབང་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མི་འགྱུར་
ཏེ་མི་སྤྲིང་པའི་སྤྲིང་རོ། །(སྤྲིང་གིས་བསྐྱབ་པ་མེད་པར་སྒྲོབ་དཔོན་བྱས་ཏེ་གཞན་སྒྲོབ་དུ་འཇུག་
རུས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་རོ། །)ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གསལ་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་(ལ་འཛིན་པའི་དེ་དགོས་པ།)
དང་། འཛིན་དུ་འཇུག་རུས་པ་(ལ་འཛིན་པའི་དེ་དགོས་པ།)དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་རུས་(དེ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་ཡན་ལག་ཟླ་བོར་དགོས།)པ་
དང་། ལྷག་པའི་སྤྲིང་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་རུས་པ་སྤྲེ། ལྷ་ཚམ་བཞི་ནི་རང་
དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྤྲེ། ལྷ་ཚམ་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་ཟླ་བོར་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པའི་
སྤྲིང་རོ། །ལྷ་ཚམ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་ནམས་ནི་ལྷ་པོ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནི། བསྟེན་པར་རྟོགས་ནས་
བར་མ་ཆད་པར་ལོ་བརྩུ་ལོན་པ་དེ། བརྟན་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་ཞིང་འདུལ་བ་ཤེས་
ན། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ཞེས་མིང་བཏགས་ཏེ་གནས་གྱི་སྤྲེལ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
པར་འདུག་དུ་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྲིང་ཏེ། རྒྱུ་ལས་(སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་
ལྷ་སྤྲུག་གཞི་ལས།)ལོ་བརྩུ་ལོན་པ་ཉིད་ཅེས།(ལྷང་ལས།)གསུངས་པ་ནི་རང་དབང་ཡོད་པར་

བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་
མ་ཡིན་ནམ་འདུལ་བ་མི་ཤེས་ན་ནི་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གནས་གྱི་སྒྲིབ་
མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འདུག་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནི། ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་སྦྱོར་བ་ན་ཡན་
ལག་དེ་ཉིད་གཞི་མར་བྱས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གཞན་ཚུར་ལ་སྤྱད་པ་ནི་ཡན་ལག་རང་དབང་
ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་(གནས་དང་རེ་ཞིག་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་སུ།)ག་ལས། དང་ཞེས་བྱ་
བའི་སྤྱི་ནི་གནས་དང་རེ་ཞིག་གི་གནས་གཉིས་རང་དབང་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ལྷ་སྟེ། གནས་དང་རེ་ཞིག་གི་གནས་འཆར་
འབྱུག་པ་གཉིས་དང་། རྟན་པ་ལྷན་པ་དང་ནང་རྒྱ་ཡང་དག་བཞག་དང་། མཉམ་པར་
བཞག་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱེ་སྤྱོད་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་ཡན་ལག་ནི་ཡིན་ལ་
ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རང་དབང་
ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་ཡན་ལག་གང་ཞིག་ལྷ་ཚཱ་གཞན་གྲངས་མ་ཆོད་བའི་ཁ་སྐོང་
བྱེད་རྒྱ་པར་ལ་འགོ་དགོས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་
པ་བརྟུན་དེ། ཚུལ་ལྷན་མང་ཐོས་གཉིས་དང་། བཙོན་འབྱུས་བཙམས་པ་དང་ཤེས་རབ་
དང་ལྷན་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། བར་རྒྱ་གཙོད་པ་མངོན་པར་ཤེས་ཞེས་པ་ནས་རྗེས་སུ་སྟོན་
པ་ཉིད་ཡན་ཆད་བཞི་སྟེ་བརྟུན་དོ། །

བཞི་པ་པན་ཡོན་གསུམ་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་བསྐྱས་གྱིས་རུང་མི་རུང་གི་ཡན་
ལག་གི་དོན་ནི། ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་ཡན་ལག་རྒྱ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་མ་བསྐྱངས་ན། ཡོན་ཏན་ཁ་
བསྐྱས་གྱི་ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་གོ་མི་ཆོད་ལ།(ཡོན་ཏན་ཁ་བསྐྱས་གྱི་ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་རུང་རོ་ཞེས་མགོ་གཅིག་
རྒྱ་གསུང་ཡང་རྣམ་པར་བྱེས་ནས་ལན་བཏབ་དགོས་ཏེ།)ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་ཡན་ལག་རྒྱ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་
བསྐྱངས་ན་ཡོན་ཏན་ཁ་བསྐྱས་གྱི་ལྷ་ཚཱ་རྒྱ་གྱང་ལྷ་སྤྱགས་གྱི་གོ་ཆོད་དེ། བྱུང་བ་དང་
བཅས་པ་དང་ཞེས་འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཤེས་པས་ཀྱང་ལྷ་སྤྱགས་གྱི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས་

པས། འདུལ་བ་ཤེས་པའི་སྤྱིང་རུ་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མི་སྤྱིང་གཞན་གཞིས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ། ལྷག་པར་ལྷན་ན་ལྷ་ཅི་སྤྱོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཁ་བསྟུས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཞུང་ནི་སྤྱི་བརྒྱུ་པ་ལས། ཚུལ་བྱིན་པ་ལྷན་དང་འདུལ་བའི་ཚོ་ག་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཤེས། ལྷན་པ་སྤྱིང་བཅེ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། རྩིས་དང་ཟང་ཟང་པན་འདོགས་བཅོལ་བ་དང་། རུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྤྱི་མར་བསྟུགས་ཞེས་(ཚུལ་བྱིན་པ་ལྷན་དང་ཞེས་པས་མང་རུ་ཐོས་པའི་སྤྱི་བའི་ཚུལ་བྱིན་པ་བསྟུས་སོ། འདུལ་བའི་ཚོ་ག་ཤེས་པས་ནི་ལྷ་ལྷགས་ཉི་ཤེར་གཅིག་གི་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་ལྷ་ལྷགས་ཉི་ཤེར་གཅིག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟུས་སོ། ལྷན་པ་སྤྱིང་བཅེ་ཞེས་པས་ནི་ལྷ་ཚན་དང་པོའི་ནད་གཡོག་བྱེད་དམ་བྱེད་རུ་འཇུག་ཀྱས་པ་བསྟུས་སོ། འཁོར་ནི་དག་པ་དང་ཞེས་པས་ནི་ལུང་གི་སྐབས་གཞན་ནས་བསྟུས་པའོ། རྩིས་ཀྱི་པན་འདོགས་པ་ལ་བཅོལ་པས་ནི་སྤྱི་བ་པོ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་བསྟུས་སོ། ཟང་ཟང་གི་པན་འདོགས་པ་ལ་བཅོལ་ཞེས་པས་ནི་གཏོང་བ་ལྷན་སྤྱི་ཚོགས་པ་བསྟུས་སོ། རུས་སུ་འདོམས་པ་ཞེས་པས་ནི་རྩིས་སུ་སྤྱོན་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་བསྟུས་ཏེ། ལྷ་ཚན་གོང་ལོག་ནས་ཅི་རིགས་སུ་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དེ་གནས་ཀྱི་སྤྱི་མར་བསྟུགས་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །

ལྷ་པ་པན་ཡོན་གསུམ་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དགོས་སམ་ཆ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་དགུ་ལོན་པས་ཀྱང་རབ་རུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་ཞེས་མཁན་པོ་མི་བྱ་བ་ཉིད་རུ་གསུངས་པ་དང་། མེ་རྟོག་སྤང་རྒྱུད་ལས། ལོ་བརྒྱ་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། འདོད་སྤོང་ཀྱན་སྟོན་བདག་ཉིད་ཙན། གསལ་ཁེང་ཀྱན་སྟོང་རིག་པ་ཡིས། རབ་བྱུང་དང་ནི་བསྟེན་རྫོགས་བྱ། ཞེས་ལོ་བརྒྱ་རྫོགས་དགོས་པར་གསུངས་པས་སོ། ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ཞག་གཅིག་ལོན་ཅིང་སོ་ཤིང་དབེན་པར་དོར་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ཤེས་པས་ཀྱང་མཁན་པོ་བྱར་རུང་བར་ཐལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆ་ཙམ་དང་། འདུལ་བ་ཤེས་པའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན་ལྷན་ཅིག་སྤྱིར་བ་གང་དང་ཡང་མི་ལྷན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སོ། །

དུག་པ་པན་ཡོན་གསུམ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷ་ཚུན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷན་
དགོས་སམ་གང་རུང་གཅིག་གིས་འབྱུང་དགོས་པའི་དོན་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་པར་
མ་ཆད་པར་ལོ་བརྩུ་ལོན་ཅིང་དེའི་ཕྱོམ་པ་དག་པ་གཞི་མར་བྱས་ནས། ལྷ་ཚུན་གང་རུང་
གཅིག་དང་ལྷན་ན་དེས་པན་ཡོན་གསུམ་འཛོལ་སྟེ། རྟིག་ལས། ལྷན་ཅིག་སྤྱད་བ་གཅིག་
དང་ལྷན་ཞིང་ལོ་བརྩུ་ལོན་པ་ཡང་ཡིན་ན། དེས་ནི་མཁན་པོ་ཉིད་དང་གནས་ཉིད་དང་
མི་གནས་པར་འདུག་པར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། མཁན་པོ་བྱེད་པ་ལ་ལྷ་ཚུན་ཉི་ཤུ་ཙུ་
གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷན་དགོས་ན་མཁན་པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་
པར་འབྱུར་རྟེ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རུས་གཅིག་རུ་ལྷ་ཚུན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་
ལྷན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཤེས་པའི་ལྷ་ཚུན་ཡིན་པ་དང་སྡེ་སྡོད་
གསུམ་ཤེས་པའི་ལྷ་ཚུན་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་མི་སློབ་
པ་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ནད་གཡོག་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཚུན་རུ་བགང་བ་ན་ལོ་
བརྩུ་ལོན་པ་འདིས་ལྷ་ཚུན་དང་པོའི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བྱེད་ལ། ལྷ་ཚུན་གཞན་ནམས་ལ་
འདིས་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་མི་བྱེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། ལྷ་ཚུན་དང་པོ་ལ་འདིས་གངས་ཀྱི་
ཁ་སྐོང་མ་བྱས་ན་ལྷ་ཚུན་རུ་མི་ཆང་ལ། ལྷ་ཚུན་གཞན་ནམས་ལ་ལོ་བརྩུ་ལོན་པ་དངོས་
སུ་བགངས་ན་དུག་ཚན་རུ་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གདུལ་བྱ་ལྷ་ཚུན་ལ་དགའ་བ་ནམས་
མི་ཆོམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །(ལྷ་སྤྱགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པོ་འདི་ནམས་ནི། དོན་ལ་ལྷ་སྤྱགས་
གཅིག་ རྟིག་སྤྱགས་བཅོ་བརྒྱད། བརྩན་སྤྱགས་གཉིས་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འདུལ་འཛིན་གསུང་རོ། །འོན་ཀྱང་དགུ་
སྤྱགས་གཉིས་ཡོད་དེ་སློབ་རུ་འཇུག་གྱང་རུས་པ་གཉིས་སོ། །གཞན་སློབ་འཇུག་རུས་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་རུ་
གྱང་ཞེས་པས་རང་གི་བསྟུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་བརྩུས་ཏེ་འོ་དུག་སྤྱགས་བརྩུག་ཞེས་རིགས་སོ། །རྟིག་
ལས། ནད་གཡོག་བྱེད་རུས་ཞེས་པ་འདིས་སྤྱིང་རྩེ་དང་བཟོད་པ་གཉིས་བསྟན་ཞེས་བཤད་
ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་ཡི་རང་(བ་བཟོད་པར་ལྷན་)ཞིང་སྟེན་དབྱང་

མཁས་པ་ལ་བྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྲུང་ཚྲིགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 པར་འཐད་དོ། །འཕྲོད་པ་བསལ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ལས་འདིས་ནི་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་
 རྟོན་ཉིད་བསྟན་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ལྷ་ཚུན་འདིའི་འདུལ་བ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །སྤྱི་
 ལྷ་སྤང་བ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ལས། འདིས་ནི་ཚོས་མངོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
 སོ། །(སྒྲོབ་མ་རྣམས།)གནས་ཡུལ་ཚྱུགས་གང་(རུ་གནས་པར།)མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་
 བ། ཞེས་པའི་(གནས་ཞེས་པ་ནི་གནས་པ་སྒྲོབ་མའོ་ཞེས་དེར་སང་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་གསུང་ཡང་ནོར་
 བཞོན་ཏེ།)གནས་ནི་ཡུལ་ཚྱུགས་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། ཚྱུགས་གང་རུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་
 དང་ཉེ་གནས་རྣམས་མངོན་པར་མི་དགའ་ན་དེ་འདོར་བའམ་འདོར་རུ་འཇུག་རུས་པ་སྟེ་
 ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་
 ཡུལ་དེར་གནས་པར་མི་དགའ་ན་ཡུལ་གཞན་རུ་གཏོང་བར་རུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །རྒྱལ་ལས། གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བ་འདིས་ནི་བསམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་
 བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ལས་གྲུབ་པ་ལས། སྤྱི་རྣམས་སྤྱོད་པའི་འཇུར་བདག་གིས་ནི། རྒྱེས་
 བུའི་སྤྱིང་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་སྟོན། མཚོན་གནས་པའི་ཉ་ནི་རབ་གཤམ་ཀྱང་། རྒྱ་
 ཡི་ཁྲ་བས་ཀྱི་འཇུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱིད་རུ་འཇུག་རུས་པ་
 བྱི། བད་གཡོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་རང་གིས་བྱིད་རུས་པའི་སྤྱིང་རུ་གཞན་བྱིད་
 རུ་འཇུག་པའི་མཐུ་ཡོད་པའོ། །རྒྱལ་ལས། བཞི་པོ་དེ་དག་རང་གིས་བྱིད་པའི་མཐུ་མེད་
 བ་གཞན་བྱིད་རུ་གཞུག་པའི་མཐུ་ཡོད་རུ་བྱིན་ཀྱང་དེས་(མཁས་པོ་ཉིད་དང་གནས་ཉིད་དང་
 མི་གནས་པར་འདུག་པ་དང་།)གསུམ་པོ་དེ་དག་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེའང་འཕྲོད་པ་བསལ་བ་
 རང་གིས་བྱིད་རུས་པ་མེད་དེ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་མེད་ན་ནི། རྒྱལ་ལས། འདུལ་བ་ལ་གནས་
 པའི་རྟོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་བཞེད་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་བཞེས་པར་འཇུར་
 རོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རང་གིས་བྱིད་རུས་པ་ངེས་གཟུང་རུ་དགོས་ན། གཞན་བྱིད་རུ་འཇུག་
 རུས་པ་སྒྲོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱལ་ལས། ལ་ལ་འདུལ་བ་ནི་ལ་ལས་རུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་ཐམས་ཅད་རུས་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཐུན་མོང་བ་དབང་རུ་བྱིད་པའི་མདོ་

ནི་སྒྱུར་རོ་ཞེས་གཞིར་བྱའོ། །གང་ལ་སྒྱུར་ན་གཞུང་འདི་མན་ཆད་(སྒྲོབ་པ་ཉིད་དེ་ལ་མི་སྒྱུར་
 གྱི།)སྒྲོབ་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ལའོ་ཐམས་ཅད་རྟུའམ་ཞེན།(ལུན་སྒྱུ་ཚོགས་པའི་ལྷ་ཚན་གཉིས་ལ་མི་
 སྒྱུར་གྱི།)ལྷ་ཚན་རྟུ་ཚང་བེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་(བཙུན་འགྲུས་བཙུན་པ་དང་། ཤེས་རབ་
 དང་ལྡན་པ་གཉིས་པ་ལ་མི་སྒྱུར་གྱི།)གཞི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་རོ། །གང་སྒྱུར་ན་ཚུལ་ལྡན་
 དང་མང་ཐོས་གཉིས་སྒྱུར། དེའང་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་པམ་པ་
 དང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཉམས་པ་སྟེ་ཞེས་པམ་ལྷག་གིས་མ་གོས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། དེ་
 མི་འཐད་དེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་ལྷ་བྱས་གོས་ཀྱང་འཆལ་བའི་
 ཚུལ་བྲིམས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་(པམ་ལྷག་བརྟུ་བརྟུན་གྱིས་མ་གོས་ཀྱང་)རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་རྟུང་འགོ་གསོད་པའི་ལྷང་བྱེད་ལྷ་བྱས་གོས་ན་ཡང་འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱར་ཏེ། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། ཞེས་བཤད་དོ། །

འདིར་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པའི་ཆོད་ནི་དགེ་སྤྱོད་པམ་པས་མ་གོས་ཤིང་རང་བཞིན་
 གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛིན་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་དང་འོད་ལྡན་
 ལས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པམ་པའི་ལྷང་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་
 རུང་བ་མ་བྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུ་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་(མི་དགའི་བའི་ལས།)
 གྱི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ནི་དགེ་བའོ། །(ལེགས་པའོ།) ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་དེ་
 ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །མང་རྟུ་ཐོས་པ་ནི་ཡན་ལག་ཟླ་བོས་
 གང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་མང་རྟུ་ཐོས་པའོ། །(དེའང་སྟེ་སྟོང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 པའི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་དང་ཆོད་མ་ལ་སོགས་པ་མང་རྟུ་ཐོས་པའོ། །

ལྷག་པའི་སྟོང་པ་དང་འདུལ་བ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་མདོ་སྟེ་དང་མངོན་པ་
 ལ་སོགས་པ་མང་རྟུ་ཐོས་པའོ། །(མདོ་སྟེ་འདུལ་བ་མངོན་པ་གསུམ་སྟེ། སྟེ་སྟོང་གསུམ་
 པོ་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རབ་རྟུ་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །འདིར་ལུང་ལས། འཛིན་མཁས་རིག་
 གསལ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། འཛིན་པ་ནི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་འཛིན་པ་སྟེ། འགྲེལ་རྒྱུ་
 ལས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་འཛིན་པ་སྟེ་ཁ་ཏོན་རྟུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལས། མདོ་སྟེ་ལ་

སོགས་པ་གཞུང་བ་མི་བཟེང་པ་ནི་འཛིན་པ་ལོ། །ཕྱི་སྡོད་གསུམ་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བས་
 འདྲེས་པར་གནས་པ་ལ་སོ་སོར་(འབྱེད་མཁས་ཏེ་མ་འདྲེས་པར།)གནས་པར་རུས་པ་ནི་མཁས་
 པ་ལོ། །(རྒྱུ་ལས།)མདོན་སུམ་དང་རྫོང་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་དང་ལྷུང་གིས་མདོ་
 ཕྲེ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བ་ནི་རིག་པ་ལོ། །(རྒྱུ་ལས།)ལྷུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་ཕྲེ་ལ་
 སོགས་པ་སྦྱར་ཏེ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་རུས་པ་ནི་གསལ་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསལ་བ་
 ནི་འབྲེལ་ཆུང་ལས། ཕྱི་སྡོད་གསུམ་གསལ་བ་སྟེ་བྱེད་པ་དང་ཆད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཞོར་བར་
 སྦྱར་རུས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རུང་སྟེ།(གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི་འབྲེལ་ཆུང་གི་བཤད་པ་ལྟར་
 ཅ།)ལྷ་པ་རང་དབང་ཅན་རུ་འགྱུར་ངོ། །(གསལ་བ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལྷ་པ་རང་
 དབང་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ནོ། །ཕྱི་སྡོད་གསུམ་པོ་དེ་དག་རང་གིས་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་འཛིན་རུ་འཇུག་རུས་པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་
 པ་གསུམ་ལ། གཞི་འབྲེལ་ལས། ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པའི་དོན་དང་དབང་རུ་བྱ་བའི་
 དོན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ལྷག་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་
 ཅ།(བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།)ལྷག་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་(སངས་རྒྱུས་པའི།)བསྟན་པ་
 འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་འདི་ལས་བྱི་རོལ་(མུ་སྟེགས་བྱེད།)པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ་དེ་ནི་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དབང་རུ་བྱས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།(ལྷག་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་བའི་དབང་རུ་བྱས་ལ། ལྷག་པའི་སེམས་ནི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་བའི་དབང་རུ་བྱས་ཤིང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དེས་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤོང་བའི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས།)ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་ཉིང་
 རེ་འཛིན་སྟེ་བའི། རུ་བྱས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །(ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས།)ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་(ཁྱད་པར་སྟེ་བའི།)དབང་རུ་བྱས་པའི་
 སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །(ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
 བརྟེན་ནས།)ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དབང་རུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལྷག་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་བསམ་གཏན་བཞི་
 བོ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་སྒྲོབ་པ་
 ཉིད་དོ། ། རྒྱུ་ལས། ཚུལ་བྱིས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། ། ཞེས་སོ། ། ཚུལ་
 བྱིས་ལ་སྒྲོབ་ཅེས་པ་འདིའི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ནི་བསྐྱབ་པ་སྤྲོ་མོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཅམ་ལ་
 ཡང་བག་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱའོ་ཞེས་ཚུལ་བྱིས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་བཤད་དོ། ། དེ་
 ལྟར་ན་ལྷ་ཆོན་གཅིག་གི་ནང་རུ་ཚུལ་བྱིས་དང་ལྷན་པ་ལན་གཉིས་སྟོས་པས་རྒྱོས་པའི་
 རྒྱུན་རུ་འགྱུར་རོ། །

བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རང་གིས་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་སྟེང་རུ་གཞན་སྒྲོབ་
 རུ་འཕྲག་གྲང་རུས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། ། གྲང་ཞེས་པའི་རྒྱས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རང་
 གིས་བསྐྱབས་པ་བསྐྱབ་ཏེ་དོན་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། ། བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལས་ལྷག་
 པའི་སྟོན་པ་ནི་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོན་ལམ་བཞིའོ། ། འདུལ་བ་ནི་སོ་སོ་ཐར་
 པའི་རྣམ་པར་བཤད་པར་གྱུར་པ་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་རུམ་བུ་བཞིའོ། ། སོ་སོ་
 ཐར་པ་ནི་དག་སྟོང་པ་མའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་བམ་བོ་གཉིས་པ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་
 སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་
 རྒྱུ་དང་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་འདུལ་བ་ནི་ལྷུང་གཞི་ཡིན་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་ནི་སོ་
 སོ་ཐར་པའི་མདོ་རྣམ་འབྱེད་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ། ལ་ཞེས་པ་ཡུལ་
 ལོ། ། ཡང་ཞེས་པ་སྤྲ་མར་མ་ཟད་པའོ། ། དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་འདི་ལ་ཡང་སྒྲོབ་པ་དང་
 སྒྲོབ་རུ་འཕྲག་རུས་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཞོང་རུ་རྒྱུས་བཤད་ཟིན། པའོ། །

དད་པ་ནི་དང་བའི་དད་པ་དང་། འདོད་པའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་
 པའོ། ། ཚུལ་བྱིས་ནི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བའོ། ། བློས་པ་བློས་
 ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་ནི། མང་བོ་ཐོས་པ་དང་། མང་བོ་ལ་ཐོས་པ་དང་། མང་བོ་དང་ཐོས་པ་སྟེ་ཐོས་པ་
 ཆོས་གསུམ་ལྷན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཁྱི་ཆོས་མང་རུ་ཐོས་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཡང་འདིས་

བསྟན་ཏོ། །གཏོང་བ་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་ནི། གཏོང་བ་ཆོས་གསུམ་ལྟ་ཏེ། ལྷ་ལ་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་
ལ་གཏོང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཡིད་རྒྱ་འོང་བ་གཏོང་བ་དང་། ཁམ་གང་དང་ལྷས་གང་ཅམ་ལས་ཕྱི་ནས་
གཏོང་བ་ལོ། ཞེས་གསུང་ངོ་། ཕྱི་མ་དེ་གཉིས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་དོ། །སྒྲིག་ལས། །གཏོང་བ་ནི་མ་
ཆགས་པ་འི་ངོ་བོ་ལོ། ཤེས་རབ་ནི་རང་དང་སྤྱི་འཆམ་ཉིད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པ་ལོ། །སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅམ་པོ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིག་
ལས་དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པ་འོ་ཞེས་སོ། །ལྟ་ཆམ་འདི་དང་
འོག་མ་སྟེ་ལྟ་ཆམ་འདི་གཉིས་ལ་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་གཉིས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆམ་ཅི་ཞེ་ན།
ལྟ་ཆམ་གཉིས་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་འི་ལྟ་ཆམ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ལ་སོགས་
པ་འི་ཡོན་ཏན་ཅམ་པོ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་འི་ཆོས་ལྟ་ལྟ་
ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །དབེར་ན་སྒྲོབ་པ་འི་ཆོས་ལྟ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་མི་སྒྲོབ་པ་འི་ཆོས་ལྟ་ལྟ་
ཡིན་པ་དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་འི་ལྟ་སྟགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ། །སྒྲིག་ལས། ཆུ་ལ་(སྟན་སྟུང་
ཆོགས་པ་འོག་མ་འི་)བྱིམས་སྟན་སྟུང་ཆོགས་པ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ནི་འདུལ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ཉིད་སྟོན་ཏོ་ཞེས་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་
ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་འི་མཆམ་ཉིད་དེ། ཤེས་རབ་ནི་འདིར་ཡང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་འོ་ཞེས་སོ། །སྒྲིག་ལས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་འདིར་མི་སྒྲོབ་པ་འི་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ལ་བྱའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེབ་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །(ཉོན་
མོངས་པ་ཟད་པ་དང་རྟུག་བཟུལ་མི་སྒྲེབ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཉོན་མོས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་རྣམས་ལ་
ཟད་པ་ཤེས་པ་སྒྲེབ་པ་དང་། རྒྱ་ཟད་པ་འི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྟུག་བཟུལ་སྒྲེབ་པར་མི་འཇུག་
བས་མི་སྒྲེབ་པ་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས།)དེ་མཐོང་བ་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་འི་ལྟ་བ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །(རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་རྣམ་སྟེ་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ལྟག་པ་སྟེ། རྣམས་ཀྱང་ཞེས་རང་འགྲེལ་གྱི་རྩ་བ་ལས་གསུངས་
པ་འི་ཕྱིར་དང་། ཀྱིས་ཞེས་པ་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་ཆུང་གི་རྩ་བ་ལས་མ་གསུངས་པ་འི་ཕྱིར་
དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་ཆུ་ལ་བྱིམས་སྟན་སྟུང་ཆོགས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཆུ་ལ་བྱིམས་ཀྱིས་སྟན་སྟུང་ཆོགས་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བས་སྟན་སྟུང་ཆོགས་ཞེས་མ་གསུངས་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །)

འོ་ན་ལྷ་ཚུན་འདི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ནམ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན། དང་
 བོ་ལྷར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ཟད་པ་དང་མི་
 སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་
 ཚུན་དང་སྒྲོས་པའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །ཤུགས་པ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་
 འོག་མའི་ལྷ་ཚུན་འདི་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ལྷ་ཚུན་ཡིན་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་
 ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། ལྷར་
 གྱི་འགལ་བ་སོ་ན་གནས་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཚོས་ཅན། མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤུན་
 སྤུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེན་མོངས་པའི་འཁོར་བས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །(རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་བདག་ལ་མི་ལྷན་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོ་
 བགྱང་ཤེས་པ་ཅུམ་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་སྤྱང་པོས་ཕྱག་སོའི་རྣོ་ལ་སྟོ་བགྱང་
 ཤེས་ཀྱང་སྤྱང་པོ་དེ་རྣོར་རྣམ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མི་སྒྲོབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་
 རྒྱུ་ལས། འདིས་ཀྱང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་འབྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཡན་
 ལག་ལྷ་སོ་དེ་དག་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། འདིས་ཀྱང་ཞེས་པ་
 སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འོག་མའི་སྐྱབས་སུ་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ལྷ་བསྐྱུན་
 པར་མ་ཟད་གྱི་འདིས་ཀྱང་བསྐྱུན་ཞེས་(བྱིད་ལྷར་ན་འདིས་ཀྱང་ཞེས་མི་གསུང་བར་འདིས་ནི་ཞེས་
 གསུངས་རིགས།)པའོ། །དེས་ན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འོག་མ་འདི་མི་སྒྲོབ་པ་དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ཡིན་ཡང་མི་སྒྲོབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་སྒྲོས་པའི་སྐྱོན་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་འོག་མའི་ལྷ་ཚུན་འདི་ནི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་འབྲིམས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
 པ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྒྲོབ་
 པའི་ལྷ་ཚུན་ནི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུ་འབྲིམས་དང་ལྷན་ཅུམ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལྷན་ཅུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་ཡང་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་ལྷ་ཚུན་གྱི་ཕྱང་ལས། རྒྱུ་འབྲིམས་
 སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐོང་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་གསུང་ཞིང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་ཚུན་གྱི་ཕྱང་ལས་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུ་འབྲིམས་

གྱི་ཡུང་པོ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ནས་མི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡུང་པོ་དང་ལྡན་མི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བའི་ཡུང་པོ་དང་ལྡན་ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་གོ། །དགྲ་བཙམ་པའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
 དེ། དགྲ་བཙམ་པ་བཅས་འགལ་གྱི་ཡུང་བས་རྒྱད་ལ་གོས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ་
 གི་དགྲ་བཙམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཙམ་པ་རྒྱན་མེད་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 གི་ཉིན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ལྡན་ཙམ་ཡིན་
 ཡང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་
 གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཙམ་པ་རྒྱན་ཙམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གི་དགྲ་
 བཙམ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་འགྲེལ་ལས་བཙོན་འགྲུས་
 བཅུམས་པ་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཚོས་བསྐྱེད་པ་དང་དགག་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་
 བཤད་པས། འདི་གི་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ཡིན་ནོ། །(བཞི་གང་ཞེན་སྤྲོ་ཚོགས་འགྲེལ་
 ལས་མི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་ཚོ་
 བ་དང་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 བཙོན་འགྲུས་ཚོ་པ་སྟེ་བཞིའོ། ཞེས་སོ། །)འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དགེ་བ་
 བྱ་བར་བཙོན་འགྲུས་བཅུམ་པའོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་གི་ཚོས་རབ་
 དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས། རྒྱ་རྒྱུན་ཤེས་ཤིང་རྟོག་འཕེལ་ཤེས་
 པའི་ཤེས་རབ་སོ། །གཅིག་ལས་མང་དུ་སྒྲོ་རུས་པའོ་ཞེས་སོ། །གཞི་འགྲེལ་ལས་དྲན་པ་དང་
 ལྡན་པ་གི་དྲན་པ་ཉི་ཤམ་བཞག་པ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས།
 བསྐྱེད་པ་རྣམས་མ་བརྗོད་པར་དྲན་པ་དང་ཕྱིས་མི་བརྗོད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཁྲིག་ལས། རང་
 དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པ་གི་རབ་དུ་དབེན་པར་ལྷུང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ལུས་དབེན་པ་གི་དགོན་པ་ན་གནས། སེམས་དབེན་པ་གི་
 ལྷ་རན་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཁྲིག་ལས། མཉམ་པར་བཞག་པ་གི་མི་ཁྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་

བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། དག་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་རྒྱུན་ཏུ་སེམས་
 པའོ་ཞེས་སོ། སློབ་པ་ཉིད་ནི་སློབ་པའི་གང་ཟག་བརྟན་ཏེ། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
 ཞུགས་དང་འབྲས་གནས་གཉིས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་གཉིས། ཕྱིར་མི་འོང་
 ཞུགས་འབྲས་གཉིས། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པའོ། གང་ཟག་བརྟན་པོ་དེ་
 དག་ཆོས་ཅན། སློབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུག་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སློབ་པའི་རང་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

སློབ་པའི་(ལྔ་ཆོན་གྱི་)ཆོས་ལྔ་ནི། འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་
 པའི་རྒྱལ་བྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་དང་། སློབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་
 སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་རིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ལོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཤེས་པ་དང་
 མཐོང་བ་སྟེ་ལྔའོ། རྒྱུག་ལས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་། མཐོང་བ་ནི་བཟོད་པ་
 བརྒྱད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། འདི་དག་ནི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བརྟུ་བྱག་སྟེ། རྒྱག་བསྐལ་
 ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་ལ་རྒྱུ་
 རྒྱ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྒྱག་བསྐལ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་བཞི་དང་། འཁོག་པ་ལ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
 དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་
 རྒྱུ་ཤེས་པའོ། ཤེས་བཟོད་གྱི་རྣམས་པ་བརྟུ་བྱག་པོ་དེ་དག་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་
 གྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད། འདོད་རྒྱག་བསྐལ་ལ་(དམིགས་)དེ་ནས་ནི། དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་
 ཤེས་(ལ་སྟེ་)དེ་བཞིན།(ཏུ་ཟག་མེད།) རྒྱག་བསྐལ་རྒྱག་མ་རྒྱུ་བཟོད་ཤེས། བདེན་པ་གསུམ་
 ལ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། མི་སློབ་པ་ཉིད་ནི་དག་བཅོམ་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། མི་སློབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་
 བའི་རྒྱ་སྤང་བའི་དོན་ཏུ་མི་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(མཛོད་འགྲེལ་
 ལས་ཡོངས་ཀྱི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཞུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐད་ཅིག་
 རྒྱེ་བ་མིད་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུ་སྟོབས་གྱིས་རྒྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །)

མི་སློབ་པའི་ཚས་ལྔ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་དང་། སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་(དེ་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།)དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ཤེས་
 པ་དང་མཐོང་བ་སྟེ་ལཱོ། །དེ་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པཱོ། །མཐོང་བ་ནི་མི་
 སློབ་པའི་ལྟ་བཱོ། །འོ་ན་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལྔ་ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། འདུལ་
 བ་ལས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པར་བཤལ། མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་འདུལ་བ་
 ཤེས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པས་ནི་སློབ་མ་ལ་བྱ་བ་
 དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་སྟོན་པ་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་དགོས་པ་ལས་ལྔ་ཚན་
 འདི་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཤེས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་ཤེས་པར་ངེས་སོ་སྟེ་མ་བྱབ་པ་མེད་དེ། རྟོག་ལས། འདུལ་བ་ཡོངས་
 ལུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཉིད་ནི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བཤད་
 དོ། །སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ཞེས་པས་འདུལ་བ་ཤེས་པ་བསྟན་ནོ་
 སྟེ་མ་ན། འཕགས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་ཡང་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་བྱབ་པ་མེད་དེ་ཟག་
 མེད་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྔ་ཚན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཤེས་པ་
 མ་བསྟན་ཏོ་ཞེ་ན། ལོ་བརྩུ་ལོན་ཞེས་པ་དེས་འདུལ་བ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏེ། རྟོག་ལས། ལོ་
 བརྩུ་པོ་དག་ལ་འདུལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབད་པ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །(ལོ་བརྩུར་འདུལ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་པཱོ།) །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ལོ་བརྩུ་ལོན་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་ནི་རང་དབང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 པས། འདུལ་བ་ཤེས་པ་མེད་ན་རི་ལྟར་རང་དབང་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་རྟོག་ལས་
 བཤད་དོ། །བྱང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི་རྟོག་ལས་སྤང་གཞི་དང་རྒྱ་མཚན་དང་བྱེད་རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་བཟོད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཏམ་རྒྱུད་དང་
 དགག་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟོན་བྱང་བའི་གང་ཟག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་གོ་རིམ་
 བཞིན་ནོ། །བྱང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ལ་མ་བཅས་པའི་བྱང་བ་

མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ལ་བཅས་པའི་བྱང་པ་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་
སྒྲིང་གཞི་ལས་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་སྟེ་སྒྲིང་གཅན་ཟིན་གྱིས་ཤེས་པའིན་ཏུ་རྒྱན་
ཏུ་སྒྲུལ་པའི་བྱང་པའམ། གཏམ་རྒྱུད་ཉིད་འཛོམས་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཀུན་འཕུལ་པའི་ཕྱི་དཔེ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཅས་པའི་བྱང་བ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སྤྱོད་བཅས་པའི་བྱང་བ་ཤེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི་དགག་བཅས་དང་། རྒྱལ་བཅས་དང་། གནང་བཅས་དང་། གསུམ་པོ་རང་རང་གི་བྱང་བ་ཤེས་པ་ལོ། །(རང་རང་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་རྒྱུ་རོ།) གཉིས་པ་རྗེས་སྤྱོད་བཅས་པའི་བྱང་བ་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དོར་བ་ལྷ་གསུམ་གྱི་བྱང་བ་ཤེས་པ་དང་། དོར་བ་ལྷ་འཁྱུག་གི་བྱང་བ་ཤེས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགག་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་དགག་པ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་བྱང་བ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱལ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་རྒྱལ་པ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་བྱང་བ་ཤེས་པ་དང་། གནང་བ་བཅས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་གནང་བ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་བྱང་བ་ཤེས་པ་ལོ། །དོར་བ་ལྷ་འཁྱུག་གི་བྱང་བ་ཤེས་པ་ནི། དགག་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་རྒྱལ་པ་རྗེས་བཅས་དང་། དགག་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་གནང་བ་རྗེས་བཅས་ལ་མོགས་པ་རང་རང་གི་བྱང་བ་ཤེས་པ་ལོ། །

བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་གསུང་གི་མཚན་མ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་ཞེས་སོ། རྗེས་སུ་བཅས་པ་དང་། ཞེས་པ་འདྲིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་
སོ་རྗེས་བཅས་མཛད་པའི། དགོས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཅི་རིགས་
པ་འཁོབ་པ་དང་། (མི་ལ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བཀག་ཁྱད་ཅུང་འགྲོ་ལ་མ་བཀག་སྟམ་དུ།)གང་ཟག་གི་
ཡོག་ཤོག་བསལ་བ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་འབྱེལ་ལས། འདྲི་ནི་རྗེས་སུ་བཅས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་བསམ་པ་བརྒྱུག་པའི་མྱིར་རེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་ལམ་དང་

པ་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རྗེས་བཅས་སུ་དབྱེ་སྟེ་གསུམ་ཚན་གསུམ་ལས་(གསུམ་ཚན་དང་པོ་)དགག་པ་ལ་བརྟེན་
པ་གསུམ་སྟེ་དགག་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་རྗེས་བཅས་དང་། དགག་པ་བཅས་
པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་རྗེས་བཅས་དང་། དགག་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་གནང་པ་རྗེས་བཅས་
སོ། །དང་པོ་ནི་སྐར་བཟང་གི་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚངས་སྦྱོང་སྦྱིར་བཀག་ནས། ཕྱིས་ཕྱིག་
ཅན་དགོན་པ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དུད་འགོ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྦྱོང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀག་པ་
ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐར་ཉོ་ཚོང་གི་དང་པོ་བཀག་ནས། བྱ་ལོན་ཆགས་པ་ཐབས་གཞན་
ཕྱིས་སྦྱང་བར་བྱ་མི་ལུས་ན། དགོ་སྦྱོང་མའི་ནམ་འབྱེད་ལས། དུལ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བས་སྐར་
མའི་རྒྱུད་སྦྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་དགོས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །(འམ་སྐར་བྱང་མེད་ལ་རེག་
པ་བཀག་ཀྱང་ཕྱིས་བྱང་མེད་ཆུས་ཁྱེར་བ་ན་མིང་སྤིང་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། ཆུར་ཉམ་ཐག་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་
ནི་རེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།)གསུམ་པ་ནི། རྟོག་ལས། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྐར་
བཀག་པ་ལས་ནད་པ་ལ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །

སྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་རྗེས་བཅས་
དང་། སྐྱབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་རྗེས་བཅས་དང་། སྐྱབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་
སུ་གནང་བ་རྗེས་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་སྐར་མ་ཁས་སྦྱང་བ་སྐྱབ་པར་བཅས་ནས།
དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྦྱང་བ་སྐྱབ་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་གསོ་སྦྱོང་ལ་བསྐྱེད་པ་
དང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦྱང་བ་སྐྱབ་པར་བཅས་ནས། གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་འདྲོ་མ་
པའི་ཚོན་དེ་དག་བཀག་པ་ལྟ་བུའོ། །(གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་གསོ་སྦྱོང་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་
པར་ཁས་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །)གསུམ་པ་ནི་སྐར་ཚོས་བརྒྱུད་དང་བརྒྱ་བཞི་དང་བཙོ་
ལུང་རུབ་མོ་ཚོས་མཉམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་པར་གསུངས་ནས། ནད་པས་དེ་མ་བྱས་པ་ལ་
ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གནང་བ་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། གནང་བ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་རྗེས་བཅས་
དང་། གནང་བ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་རྗེས་བཅས་དང་། གནང་བ་བཅས་པའི་

རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ལྷམ་སྤེལ་སྤྱབས་ཅན་གནང་ནས། ཕྱིས་
ལྷམ་ཉིང་སྤྱབས་ཅན་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟིག་ལས། མཆིལ་ལྷམ་གཉིས་
གནང་བ་མཛད་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དགག་པ་མཛད་དེ། སྤྱོད་གྲོག་གྲོག་བེར་
བ་དག་མི་བཅང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤར་དབྱར་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་གནང་བ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ནི་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱབ་པར་བཅས་ཏེ། དེ་ནི་
ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐུ་ཡོད་པ་ལྟ་ན་མི་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ལྷམ་གསུམ་ཆོན་རང་རང་གི་དང་པོ་གསུམ་ནི། སྤར་མའི་རིགས་མ་དོར་བས་ན། མ་དོར་
བ་ལུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བྱི་མ་དུག་ནི། སྤར་མའི་རིགས་དོར་བས་ན། དོར་བ་ལུ་དུག་ཅེས་
བྱའོ། །(འདོར་བ་ལུ་དུག་ཅེས་སྤར་མ་རྣམས་གསུང་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དགག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་
རྒྱུ་བཅས་དེ་ཆོས་ཅན། སྤར་བཅས་ཀྱི་རིགས་དོར་བེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་བཅས་ཀྱི་རིགས་འདོར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་མ་གྲུབ་ན་སྤར་བཅས་ཀྱི་རིགས་འདོར་བ་ཡིན་པ་བྱུང་ཅིང། འདོད་ན་སྤར་
ཀྱི་དགག་བཅས་ཀྱི་རིགས་དོར་ནས་སྤྱབ་པ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་པ་དང་འགལ་ཡོ། །)

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་འཐད་པ་ནི་མ་དོར་བ་ལུ་གསུམ་སོ་དེ་དག་འཆའ་བར་འཐད་
དེ། རང་རང་གི་སྤར་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་སོ་(དེ་ཡང་དགག་བྱའི་རྒྱ་མཆན་སོ་ན་ཡོད་
པ་དང་། དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་སོ་ན་ཡོད་པ་དང་། དགག་དགོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་སོ་ན་ཡོད་པ་དང་
གསུམ་ཉི་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་སྤར་རོ། །ན་ཡོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་(མི་ལ་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་
བཀག་ཀྱང་དུང་འགྲོ་ལ་མ་བཀག་གམ་སྤམ་པ་ལྟ་བུ།)ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་(དེ་ཡང་དགག་བྱའི་རྒྱ་མཆན་སོ་ན་ཡོད་པ་སོགས་སྤར་རོ། །དོར་བ་ལུ་དུག་འཆའ་བར་འཐད་
དེ། སྤར་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་དོར་ནས་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་སྤར་ཀྱི་དགག་བྱའི་རྒྱ་མཆན་དོར་ནས་སྤྱབ་བཅས་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྤར་རོ། །རྒྱ་མཆན་དོར་ཞེས་
པའང་གཏན་མེད་དུ་དོར་བ་དང་བེལ་གཞན་དུ་དོར་བ་གཉིས་ལས། གནང་བ་བཅས་

པའི་རྒྱུ་ལྟ་དགག་པ་རྒྱུ་བཅས་ལ་ནི་སྤར་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་གཏན་མེད་དུ་དོར་བ་
 ཡིན་ལ། མྱི་དྲོ་བས་སྤར་བཀག་ནས་ནད་པ་ལ་གནད་བ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བེལ་གཞོན་དུ་དོར་
 བ་སྟེ། མྱི་དྲོ་ཁ་བས་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི་ལུས་རྒྱགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ནད་པས་མྱི་དྲོ་
 ཁ་བས་བོས་པ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་སྒྲོབས་སྒྲེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ན་བས་བེལ་གྱིས་མནན་
 པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་བཅས་གཞི་གང་ལ་གནས་པའི་གཞི་ངོས་
 གཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་དགག་པ་རྒྱུ་བཅས་གཞི་གང་ལ་
 གནས་པ་དང་། རྒྱུ་བཅས་གཞན་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པོ་གཞི་གང་ལ་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཚོས་ཅན། དགག་པ་བཅས་
 པའི་རྒྱུ་ལྟ་དགག་པའི་རྒྱུ་བཅས་རྟེན་ཙམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་གི་སྤར་བཅས་ལ་ལྟོས་ནས་
 དགག་བཅས་ཙམ་དུ་རིགས་མཐུན་མྱི་མའི་བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་དགག་བྱ་རྟེན་ཙམ་དུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀའི་གཞི་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་བཅས་དེ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བཅས་མེད་པའི་བཅས་རྒྱུང་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་
 བཅས་གཞན་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ལ་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ལ་གནས་པར་གཞི་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ལ་གནས་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་
 ཡང་། དམིགས་བསལ་དག་སྒྲོང་གིས་ཆང་དྲི་རོ་མངོན་པ་འཕྱང་བ་ལ་ནི་རྒྱུ་བཅས་
 གཞན་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆང་འཕྱང་བ་ལ་མི་སྲིད་ན། ནད་པས་
 བྱི་ཞུན་མར་དང་འབྲུ་མར་ཆང་དང་འདྲེས་པ་བཏུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆང་གི་དྲི་རོ་མི་མངོན་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་སྒྲོང་གིས་ཀྱང་དྲི་རོ་
 མངོན་པ་འཕྱང་བ་དང་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སྟོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཞི་ལ་
 ཚོས་ཅན། རྒྱུ་བཅས་གཞན་ལྟ་བུ་བརྒྱད་པོ་དེ་མི་སྲིད་དེ། གནད་བ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་སྐྱབ་
 པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནད་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤར་གནད་བ་ལ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱུ་བཅས་གསུམ་དང་དགག་པ་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལྟ་དགག་པ་རྒྱུ་བཅས་མི་སྲིད་དོ། །འོ་

ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་མ་ཐོ་བ་གནང་བ་མེད་ན། རྩོམ་སྒྲིག་བའི་ཕམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་
ལས། སྒྲུ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བ་ཡིན་ཏེ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྒྲུ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་
རྩོམ་སྒྲིག་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་མི་ལམ་གྱི་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་
འགལ་ལམ་སྟམ་ན། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིག་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བ་མེད་པས་རྩོམ་ཉིད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་རྩོམ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་མི་ལམ་དུ་ཁུ་བ་ཕྱུང་བའི་ལུང་བ་མེད་པ་ཙམ་ལ་རྩོམ་
སྒྲིག་གནང་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། གནང་བའི་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་མི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་
སྒྱིར་ན་བཅས་པ་མཆོད་ཉིད་འཆར་བའི་གཞི་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས་མི་ལམ་ནི་ཐ་སྟངས་
དུ་བྱར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་བྱུང་བོ། རྒྱུ་བ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་རྩོམ་བཅས་གསུམ་དང་དགག་པ་བཅས་པའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་རྩོམ་བཅས་མི་སྲིད་དོ།

གསུམ་པ་རྩོམ་བཅས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོད་ཉིད་དངོས་དང་། ཞར་
ལ་བྱང་བའོ། དང་པོ་རྩོམ་བཅས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། རང་གི་སྒྲུབ་བཅས་ལ་ལྟོས་ནས་
འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཕྱི་མའོ། གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱང་བ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་བཅས་པ་མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་སྒྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ལྷག་
འཇུག་མ་བྱས་ན་ལུང་བའི་ཆད་པར་བཅས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བཅས་པ་མཆོད་ཉིད་པ་
ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བཅས་པ་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བཙམ་
ལུན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན། ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་གསུངས་
ཀྱང་། དགག་བཅས་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འདས་ཀྱང་ལུང་བའི་ཆད་པར་
མ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བཟང་སྒྱིན་གྱིས་ལོག་གཡེམ་དང་ནོར་ཅན་གྱིས་མ་བྱིན་ལེན་བྱས་
ཀྱང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལུང་བ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། འོད་ལྡན་ལས་འཕགས་པ་ཉེར་སྒྲིག་གི་ཞལ་ནས་དགག་པའི་བཅས་པ་རང་མཆོད་
པ་དེ་ཆད་པ་བཅའ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་
གནང་བའི་བཅས་པ་ནི་ལུང་བའི་ཆད་པར་བཅས་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་

རེ་གནང་བའི་བཅས་པ་ནི་བཅས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོག་འཇུག་མ་བྱས་ཀྱང་
ལྷང་བའི་ཆད་པར་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྟགས་མ་ངེས་ལ། དམ་བཅའ་མི་
འཐད་དེ། གནང་བ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་རྗེས་བཅས་ཆོས་ཅན། རྗེས་བཅས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། རྟོས་པ་སྤར་བཅས་རང་མཆོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་ཁས་སྤངས་
སོ། །བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟོས་པ་སྤར་བཅས་མེད་པར་དེའི་རྗེས་བཅས་ཡོད་པར་འགལ་
སོ། །འདོད་ན་རྟོག་ལས། རྗེས་སུ་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་གནང་བའི་གཞི་ལས་བཀག་
པ་དང་ཞེས་སོ། །དེས་ན་གནང་བའི་བཅས་པ་ལ་རྩོག་འཇུག་མ་བྱས་ཀྱང་ལྷང་བའི་ཆད་
པ་མེད་པར་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་བཅས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། སྤྱིག་
ཅན་དགོན་པ་བས་སྤྲོ་མོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བཅས་པའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དགག་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པའི་རྗེས་བཅས་ཀྱི་སྤྲོས་བརྗོད་
པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་དེ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ནས་
དགག་པར་བཅས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགོན་པ་བས་སྤྲོ་མོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་
ཅན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། དེའི་སྤར་རོལ་ཏུ་དུད་འགོ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་བཀག་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་སྤར་རོལ་ཏུ་དགོན་པ་པ་ལ་དུད་འགོ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕམ་པ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའང་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གཏི་ལྷག་ཅན་དེ་ནི་ཕམ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
གྲུབ་སོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྤར་བཞིན་བརྗོད་ནས།
དེའི་སྤར་རོལ་ཏུ་བཟང་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ལྟར་དུད་འགོ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་སྤར་ནས་དགག་པར་བཅས་ཟིན་ཀྱང་ལྷང་རྣམ་
འབྱེད་ལས་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མི་ལ་བཀག་ཀྱང་དུད་འགོ་
ལ་མ་བཀག་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་བསྐྱོག་པ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས། འདི་
ནི་རྗེས་སུ་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། (སྤར་བཅས།) དེའི་རྗེས་སུ་སྤང་བའི་བསམ་པ་(ལོག་རྟོག་)

བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །(དགག་པ་ཆེས་བཅས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་།)དེ་ལྟར་སྐར་ནས་དགག་
 པར་བཅས་ཟིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།(སྐབ་པ་ཆེས་བཅས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་།)སྐར་ནས་སྐབ་པར་བཅས་
 ཟིན་པ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་ན། སྐབ་པ་བཅས་པའི་ཆེས་སུ་སྐབ་པ་ཆེས་བཅས་
 བཅས་ཀྱང་ཆེས་བཅས་ཀྱི་སྐྱས་བརྗོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐབ་པ་དེ་ཆེས་སུ་བཅས་པ་མཚན་
 ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐར་ནས་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་། སྐབ་པ་བཅས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་
 རོ། །གནང་བ་བཅས་པའི་ཆེས་སུ་གནང་བ་ཆེས་བཅས་ནི་ཆེས་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 གྱི། སྐར་ནས་གནང་བར་བཅས་ཟིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནང་བའི་བཅས་པ་འབྲལ་བཅས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་(འདུག་གནས་སུ་ཟ་བའི)རྒྱིག་ལས། ད་དུང་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་ཆེས་སུ་གནང་བར་མ་ཡུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་པ་བཅས་པའི་ཆེས་སུ་གནང་བ་ཆེས་
 བཅས་འབྲལ་བཅས་སུ་བཤད་པས། གནང་བའི་བཅས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲལ་
 བཅས་ཡིན་པར་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདུན་ནི་ཆེས་བཅས་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གནང་བའི་ཚུལ་ལྟགས་བྱེ་བྲག་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། སྐབས་འདིར་
 འདི་སྐད་དུ་གནང་བ་རྣམས་འབྲལ་ལ་གསར་དུ་གནང་བ་ཡིན་ནམ། སྐར་ནས་གནང་
 ཟིན་པ་ཞིག་གནང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།(ལ་ག་མའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བཟེད་དེ། ལུས་པ་ན་
 གུན་དགའ་པོས་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ་འདི་ཉིན་རྒྱུན་དུ་མཛོད་དེ་གནང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་
 དེ་ཡོད་དོ་སྐྱམ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དེ་སྤེད་དུ་བཅུག་པའི་སྐབས་སུ།)ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ངས་
 མ་གནང་ཡང་གནང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་(ཏེ་གཞན་གྱི་ཆས་ཆུང་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་
 གཞན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག)བ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སྐར་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།(དགེ་སྤྱོད་གིས་བཅུན་མོའི་འཁོར་དུ་རུབ་
 མོ་འཁོ་བ་བཀག་པའི་ཆེས་སུ། ལྷ་རིའི་བྱས་བཅུན་མོ་དཔལ་ལྷན་ལ་ཉི་མ་རུབ་པའི་ཆེས་སུ་ཆོས་བཏུན་
 བ་བཅུན་མོས་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པར་ཤེས་ནས་མཚན་མོ་ཆོས་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ།)ལྷ་
 རིའི་བྱས་བསམས་པ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མ་གནང་མོད་གྱི། འདི་ཉིད་

ཁྱེན་རུ་མཛད་ནས་གནང་བར་འཕྱར་བའི་གནས་དེ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ནས། དེ་གདུལ་བྱ་ལ་
 རྩོམ་པས་དེ་ཉིད་རུ་འདུག་སྟེ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་བ། སྤྱི་རིའི་བྱ་(གདུལ་བྱ་ལ་རྩོམ་ཏེ་བཅུ་མོའི་འཁོར་
 རུ་བ་མོ་འདུག་སྟེ་ཆོས་བསྟན་པ་དེ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་(སྤར་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར།)གསུངས་
 པ་དང་ཡང་འགལ་ཡོ། །(སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དག་འདུན་ལ་གཡོ་བ་མེད་དོ། ཞེས་པའི་རྒྱ་
 ལས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་སྟེས་དང་པོར་བྲིམས་སུ་བཅས་པ་བྲལ་ལ། ཕྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བག་ཡངས་
 སུ་མཛད་ཟིན་ཀྱང་། ཉེ་སྟེས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོ་ཉིད་
 གས་དགོངས་པར་ཕྱར་ཟིན་ཏེ་ཞེས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྟར་
 བ་འདུག་གནས་སུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ལས།(སྤྱི་རིའི་བྱས་སྒྲིབ་བདག་གིས་བསྐྱབས་པ་ཡང་མ་
 བཞེས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོན།)ད་རུང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩིས་སུ་གནང་བར་མ་ཕྱར་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ་སྤྱིར་གཞི་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་དེའི་མོད་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩིས་སུ་གནང་བར་
 མཛད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཡོ། །གལ་ཏེ་སྤར་ནས་གནང་ཟིན་ན་ནི། དགག་པ་
 བཅས་པའི་རྩིས་སུ་གནང་བ་རྩིས་བཅས་ཆོས་ཅན། གནང་བ་དེ་རྩིས་སུ་བཅས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤར་ནས་གནང་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེར་ན། དེ་དག་གི་ལན་འདི་
 ལྟར་གདབ་སྟེ། གནང་བ་ནི་སྤར་ནས་གནང་བ་ཡིན་ལ་གནང་བའི་བཅས་པ་ནི་འབྲལ་
 ལ་གསར་རུ་འཁའ་བ་ཡིན་པས་གཞུང་དེ་དག་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་གནང་བ་དང་
 གནང་བའི་བཅས་པའི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། གནང་བ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྤྱད་དགོངས་
 ཀྱིས་གནང་ཞིང་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་མེད་རུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། གནང་བའི་བཅས་པ་ནི་
 གསུང་གི་མཆོམས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་འབྲལ་རུ་གནང་བའི་བཅས་པ་
 མཛད་པའོ། །

བཞི་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། བྱད་པར་ཅན་གྱི་
 གཞིའི་རྩིས་བཅས་འབྱུང་བའི་རུས་དང་། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལྟང་བ་ཆེ་ཆུང་ངེས་པར་བྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི་(དགག་བྱའི་རྒྱ་མཆོན་ལྟ་བུ་)རང་རང་གི་སྤར་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ལྟ་བུ་སོ་ན་

ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་གི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཆོ་ན་རྗེས་བཅས་མ་དོར་
བ་ལུ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། སྐར་གྱི་དགག་བྱའི་རྒྱ་མཚན་དོར་ནས་དགག་དགོས་མེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཞུགས་པའི་ཆོ་ན། དགག་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་རྗེས་བཅས་འབྱུང་ལ།
སྐར་གྱི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དོར་ནས་དགག་དགོས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞུགས་པའི་ཆོ་ན།
རྒྱལ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་རྗེས་བཅས་འབྱུང་ངོ་། །

དགག་དགོས་ལོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ན་དགག་པ་ལས་རྒྱལ་པ་རྗེས་བཅས་དང་
རྒྱལ་པ་ལས་དགག་པ་རྗེས་བཅས་འབྱུང་ངོ་། །དགག་དགོས་ལོག་པ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་
ཏེ། དེས་པ་བཞིར་དགག་དགོས་ལོག་པ་དང་། དེས་པ་བཞི་ལས་གཞན་ཏུ་དགག་དགོས་
ལོག་པ་ལོ། །དེས་པ་བཞིར་ནི་དགག་དགོས་ལོག་ཅིམ་གྱིས་བཅས་པ་རྟོག་སྟེ། དེ་ཡང་
ཡུལ་དེས་པ་ནི་ཨ་མ་པ་རན་ཏར་སྤྲུལ་ཅི་ཅིམ་བྱེད་ཀྱང་ལྟང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དུས་
དེས་པ་ནི་ཟླ་བ་སྟེད་ཅིང་སྤྲུལ་བྱེད་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དངོས་སོ་དེས་པ་ནི་
རྩོམ་སོ་པག་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་ཀྱང་ལྟང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གང་
ཟག་དེས་པ་ནི་བ་ལང་བདག་ལྟ་བུ་མེད་པ་གཉིས་པས་སྤྱོད་སྤྱེགས་པ་མེད་པ་ལ་ལྟང་
བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་དེས་པ་བཞིར་ནི་དགག་བྱའི་བྱལ་ཏུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཞུགས་ན་དགག་བཅས་ལས་རྒྱལ་བཅས་སུ་འབྱུང་ཏེ། སྐར་གྱི་དགག་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
དོར་ནས། རྒྱལ་བཅས་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
ངོ་། །སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ལས་ཞག་བཙུ་ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་ཉིན་མོ་ལ་སྤྲུལ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གསལ་པ་ཡིན་པས། དེར་སྤྲུལ་བྱ་བ་ལ་ནི་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དེ། དེས་པ་བཞི་སོ་གཞན་ལ་ཡང་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་དགོས་པར་སྒྱུར་
ཏི་དེ་ལྟར་ན་དེས་པ་བཞི་སོ་གང་ཅུང་རེ་དེས་ཀྱང་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་ཏོ། །དུས་
དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བཅས་པའི་ས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་སོ། །དམིགས་
བསལ་ནི། ཡུལ་དེས་པ་བྱང་གི་སྤྱོད་མི་སྟན་ཏུ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་ཟ་བ་ལ་ནི་དུས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པར་ལྟང་དང་བྱིན་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་གསུངས། གནས་དེར་བྱིན་ལེན་མ་

བྱས་པར་ཟ་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་དེ་མི་འབྱུང་ཡང་དུས་དྲན་པར་མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་
བྱས་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ངེས་པ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་ནི་དགག་དགོས་ལོག་པ་ཙམ་གྱིས་
བཅས་པ་མི་ལྡོག་སྟེ། ལྷུང་རྣམས་འབྱེད་ལས་དགོ་སྒྲོང་གསལ་བ་དང་དགོ་སྒྲོང་མ་གསལ་
མའི་བྱུང་བ་དང་། (ལས་གནས་ངན་ལེན་མ་བརྟུན་ན་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དད་པ་སྟེ་བའི་དགག་བྱ་འབྱུང་
སྟེ། དགག་དགོས་ལོག་གྱུང་། དགག་བྱ་སོ་ན་གནས་སོ། དེའི་ཆོ་ནའང་གནས་ངན་ལེན་བརྟུན་དུ་རྩེ་
བ་དེ་བསྐྱོ་བའི་ཆོ་ག་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་པས་མ་བསྐྱོས་ན་དེའི་ཆོ་ནའང་གནས་ངན་ལེན་བརྟུན་དུ་མི་
རྩེ་བར་གྱུབ། གནས་ངན་ལེན་མ་བརྟུན་ན། མ་དད་པ་སྟེ་བའི་དགག་བྱ་བྱུང་ནའང་གནས་ངན་ལེན་མི་
བརྟུན་པའོ། །བསྐྱོ་བ་མ་བྱས་པ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྱུབ་པོ། རིགས་པས་གྱུང་བྱ་བ་དེ་
འབྲེལ་གྱི་དགག་དགོས་ལོག་ཙམ་གྱིས་བཅས་པ་ལྡོག་ཅིང་དགག་བཅས་ལས་སྐྱབ་བཅས་
སུ་འབྱུར་ན་ནི། བཅས་པ་ཏ་ཅང་མི་བརྟན་པའི་སྒྲོན་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་
གྱི་དགག་དགོས་ལོག་ཙམ་གྱིས་བཅས་པ་མི་ལྡོག་གོ། །

ངེས་པ་བཞི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་དགག་དགོས་ལོག་པའི་སྟེང་དུ་(གནས་ངན་ལེན་
བརྟུན་པ་བསྐྱོ་བའི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ།)བཅས་པའི་ས་མཆོམས་འཛིན་བྱེད་ཡོད་ན་ནི་བཅས་པ་ལྡོག་
སྟེ། གནས་ངན་ལེན་བརྟུན་པའི་དགག་དགོས་ལོག་ཅིང་། བཅས་པའི་ས་མཆོམས་འཛིན་
བྱེད་དུ་གནས་ངན་ལེན་བརྟུན་པ་བསྐྱོ་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ན། སྤར་ནི་གནས་ངན་ལེན་བརྟུན་
པ་དགག་པར་བཅས་གྱུང་། ཕྱིས་གནས་ངན་ལེན་བརྟུན་པ་སྐྱབ་བཅས་སུ་འབྱུར་ཏེ། དེའི་
ཆོ་ན་གནས་ངན་ལེན་མི་བརྟུན་ན་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་
ལྷུང་བ་ཆེ་ཆུང་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་བཞིར་དགག་དགོས་ལོག་སྟེ། དགག་བཅས་ལས་
སྐྱབ་བཅས་སུ་འབྱུར་ན། སྤར་གྱི་དགག་བཅས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་དང་ཕྱིས་གྱི་སྐྱབ་
བཅས་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་གཉིས་ལྷུང་བ་མཉམ་པོར་འབྱུང་སྟེ།(ཡུལ་ལས་པ་རན་ཏ་
དང་། ཆོད་པ་མཉམ་པའི་ཡུལ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ན་ཡུལ་ཁམས་དེ་ན་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་ཉིན་རེ་བཞིན་
ཁྱས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཆོས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེར་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱས་མ་བྱས་ན་
ཡུལ་ཆོས་དང་འགལ་ཞེས་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཡུལ་མི་ཐམས་ཅད་མ་དད་ཅིང་ཐིག་ཚེན་དུ་འབྱུར་ན། དེའི་ཆོ་

ན་ཡུལ་དེར་དགེ་སློང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྲུས་བྱའམ་མི་བྱ་སྟུམ་ན་ཡུལ་ངེས་པར་དགག་དགོས་ལོག་པས་
 དགག་བཅས་སྐྱབ་བཅས་སུ་ཁྱུར་པ་སྟེ། དེར་དགེ་སློང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྲུས་མི་བྱེད་ན་འདུལ་བ་མདོར་
 བརྟུས་ལས་འདས་པའི་ལྗང་བྱེད་སྐྱེད་པ་ཉ་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལས། ཡུལ་གང་ན་བལ་དཀར་པོ་རིན་ཆེ་
 ཞིང་དཀོན་ལ། སྲིན་བལ་དང་བལ་ནག་པོ་རིན་ཆུང་ཞིང་གིན་ཏུ་མོད་པ་དེར་ནི་སྲིན་
 བལ་དང་བལ་ནག་པོའི་གནས་སུ་བལ་དཀར་པོ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་
 རྣམ་བཤད་ལས། བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྗང་བ་མེད་དེ། དཀར་པོ་ལ་ནི་ལྗང་བ་
 ཡོད་དོ་ཞེས་གོ་སྟོན་ནས་བརྗོད་དེ་ཞེས་བཤད་དོ། །(བལ་ནག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྗང་བ་བསྐྱེད་
 པ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་བལ་དཀར་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྗང་བ་བསྐྱེད་ཅེས།)གཞི་དཀར་ནག་ལྟོག་པའི་
 ལྗང་བ་མཉམ་པོར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས།(བྱས་ན་ལྗང་བ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་བྱ་
 བ་དེ་མ་བྱས་ན་ལྗང་བ་བསྐྱེད་ཅེས།)བྱ་བ་དགག་སྐྱབ་ལྟོག་པའི་ལྗང་བ་ཡང་མཉམ་པོར་འོང་
 གྱེ། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་བཞི་ལས་གཞན་
 ཏུ་ནི་དགག་དགོས་ལོག་པའི་སྐྱེད་ཏུ་བཅས་པའི་ས་མཆོམས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དགག་བཅས་ལས་སྐྱབ་བཅས་སུ་ཁྱུར་པ་ཉ་བྱ་སྟེ། ལྗང་བ་སྲུང་བ་
 བས་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་ལྗང་བ་ན་སྤྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྗང་བཅས་ལ་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་
 ན་ལྗང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ཡང་། རྒྱུས་བཅས་ལ་གནས་ངན་ལེན་མ་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་
 ཏུ་འགྱུར་ཀྱི་ལྗང་བྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ།(གནས་ངན་ལེན་མ་བརྗོད་པས་མ་དད་པ་སྟེ་བ།)འབྱུང་རིང་
 འབྲེལ་ཆུང་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མི་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དགེ་སློང་
 མས་ཡང་ཡང་ཟ་བ་ལ་ལྗང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཏུ་རྒྱུ་ལས་དགེ་སློང་མ་རྣམས་
 ནི་ཤས་ཆེར་མཆོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །(སྟོག་ཆགས་
 བརྒྱ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྟོན་སྤྲད་མའི་སྤང་པོ་རྣོ་བས་ནོན་ལ་ཁད་འདུག་སྟེ། ཅུང་བར་བྱེད་པ་ནི་མེད་ན། དགེ་
 སློང་གིས་སྐྱེ་བ་དེ་བཅད་ན་ལྗང་བྱེད་བསྐྱེད་དམ། འོན་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེ་བཅད་ནས་རྣོ་བས་མི་གནོད་པའི་སྟོན་ཁོད་
 ལེགས་པར་བསྐྱལ་བ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ན་རུས་དཔེ་བྱས་ཏེ་གཞི་དཔེ་སྐྱེ་བ་གཙོད་དགོས་པ་ལས། གཞི་དཔེ་
 སྐྱེ་བ་མ་བཅད་ན། འདུལ་བ་མདོར་བརྟུས་ལས་འདས་པའི་ལྗང་བ་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་ཀྱི་ལྗང་བྱེད་དངོས་

གཞིར་མི་འཕྱར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མ་བཅད་པས་སྒྲིག་ཆགས་ལ་གཞོན་པ་འབྱུང་རིང་པས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་
 གྲིས་ནས་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་སྒྱུར་རོ། །འོ་ན་སྤར་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བས་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་
 ལྷུང་བ་ན་སྤང་དུ་འཕྱར་ན། སྤར་བཅས་ལ་དགེ་སྦྱོང་མས་དགེ་སྦྱོང་ལ་ཕྱག་བྱ་དགོས་པ་
 ན་ཕྱག་མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འཕྱར་བ་ལས་རྒྱུ་བཅས་དགེ་སྦྱོང་གནས་ནས་ཕྱུངས་པ་
 ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་བཀག་པ་ན། ཕྱག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱུག་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པས།
 སྤར་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བས་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཆེ་བ་དང་འགལ་ཞིན། དེ་ནི་དམིགས་
 བས་ལ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུང་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤར་ཕྱག་མ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་དང་ཕྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་
 ཅམ་ན་འད་ཉེས་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཉེས་བྱས་མཉམ་པོ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །བརྒྱུག་པའི་ཕམ་པ་ནི་
 རྒྱུ་བརྒྱུག་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཕྱག་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཀག་པ་ནི་
 དགག་བྱ་དང་ལྡན་པ། སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་གནང་བ་སྟེ། རྒྱིག་ལས། བཀག་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་གཞི་འདི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ང་
 ལ་སྟོན་པར་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཐ་ན་རྩེའི་མཆོག་མས་ཀྱང་(མཛོད་འབྲེལ་ལས་རྩེའི་ཆེ་མོས་ཀྱང་།)
 ཆང་མི་སྤྱད་མི་བུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སྟགས་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །གནང་
 བ་ཞེས་པ་ནི་དགག་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་དང་མི་ལྡན་པ་ཅི་དགར་སྤྱད་པར་གནང་བ་སྟེ།
 རྒྱིག་ལས། གནང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་དགར་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་
 མི་བྱེད་དམ་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་པས་ཀྱི་ཕྱོལ་བ་
 ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་བསྐྱག་པར་ངས་རྒྱུ་སུ་གནང་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །(ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི)ལྷ་པ་འདི་དང་འོག་ནས་ལྷུང་
 བ་དང་(ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་)ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟགས་པའི་ལྷ་པས་ནི་འདུལ་བ་འབའ་ཞིག་
 ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རྒྱིག་ལས་བཤད་དོ། །རྒྱིག་ལས། བར་དུ་གཅོད་པ་ནི་འདུལ་
 བ་ལས་སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སྟགས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་བར་དུ་གཅོད་
 པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འབྲེལ་རྒྱུང་ལས། སྤིག་དུ་འཕྱར་ཞིང་དག་བཅོམ་པའི་

རིམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་བར་རུ་གཙོད་པ་ལ་བྱ་ཞེས་པས་སྒྲིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 སོ། །དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་བར་རུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དག་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། བར་རུ་གཙོད་མི་གཙོད་གཉིས་སོ་དེ་དག་གཞན་
 ལ་སྒྲུ་ཞིང་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུ་བ་སོ་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ནི་རང་ཉིད་
 རྩལ་བཞིན་རུ་གནས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ་སྒྲོབ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེས་པ་ལས་རྣམ་
 པར་བརྒྱུག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱིག་ལས། སྒྲོབ་མ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། (མི་དགེ་བ།)བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་(འཇུག་པར་འདོད་པ།)དག་ལས་(བརྒྱུག་སྟེ་དགེ་བ་ལ།)ལེགས་
 པར་འཛོག་པ་དང་། རྗེས་(དེ་ལ་བཟུགས་པ་བརྒྱུད་ཅིང་།)སུ་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་(བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་ཟིན་འགྲོ་བཅད་པའི་ཕྱིར།)པར་བརྒྱུག་པ་དང་། རྗེས་(དེ་ལ་བཟུགས་པ་བརྒྱུད་ཅིང་།)
 སུ་མཐུན་པར་སྒྲུ་བ་ཉིད་དང་། (ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི།)བྱ་བ་དག་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་
 པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྗེས་(སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་བཟུགས་པ་བརྒྱུད་ཅིང་།)སུ་མཐུན་པར་སྒྲུ་
 བ་ཉིད་དེ་ཞེས་ཆོག་རྒྱག་གསུངས་སོ། །(མཁན་སོ་དེ་ཡུལ་ཐག་རིང་སོ་གཞན་རུ་འགྲོ་ན།)སྟེ་སྟོན་
 འཛིན་པ་གཞན་ལ་རང་གི་སྒྲོབ་མ་ཡུན་རིང་རུ་གནས་འཆར་འཇུག་རུས་པ་དང་།(མཁན་
 སོ་དེ་རེ་ཞིག་པའི་བསམ་པས་ཡུལ་གཞན་རུ་འགྲོ་བའས། གནས་དེ་ཉིད་ན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་གིས་འདུག་པ་ན་རང་གི་སྒྲོབ་མ།)ཡུན་གྲུང་རུ་རེ་ཞིག་གི་གནས་འཆར་འཇུག་རུས་པ་ཉིད་
 དང་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་གཉིས་ནི་གནས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོག་དང་བཅས་ཏི་
 གནས་འཆར་འཇུག་པ་དང་(གནས་སུ་གཟུང་བའི་ཆོག་མ་བྱས་ཀྱང་།)རེ་ཞིག་གི་བྱ་བ་ལྷ་བའི་
 ཡུལ་གནས་ཙམ་བྱེད་རུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །འདི་གཉིས་ནི་གཏོང་སྟོན་
 ཆེ་བའི་ཆ་ནས་ཡོན་ཏན་རུ་བགྲངས་པ་སྟེ། རྒྱིག་ལས། འཆར་འཇུག་པ་རུས་པ་ཉིད་ནི་
 སྟོན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །རྩུང་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་ཐམས་ཅད་
 དེ། བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱད་གསོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པས་ངན་སོང་རུ་ལྟངས་སྟེ། ལྷི་
 ཡང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཁྱད་རུ་གསོད་པའི་རྩ་ཁྱེན་གྱིས། ཆོ་ཡིས་རུས་བྱས་ངན་སོང་
 ལྟར། ཞེས་གསུངས་ལ། རུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་དང་ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

བ། རྩ་འགྲེལ་འདི་ལྟགས་སོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་སྟགས་མེད་ཀྱི་འདུལ་བ་བསྟུ་བ་ལས་ལྷུང་བ་
 གཅིག་དང་གཉིས་ནས་ལྷའི་བར་རྩ་བྱུང་བ་ནི་ཡང་བཤོ། །དེ་ཡན་ཆད་ལྷུང་བ་གྲངས་ཤེས་
 བ་འབྲིང་། ལྷུང་བ་གྲངས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པ་མྱི་བར་བཤད་དོ། །གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་མྱི་
 ཡང་ནི་འདུལ་བ་བསྟུས་པ་ལས། གང་ཟག་ནི་དགེ་བའི་ཙ་བས་མ་བཟན་པ་ལྷན་པོ་འི་རྒྱུད་
 དེ་མྱི་བཤོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཡང་བཤོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷུང་བའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་
 པའི་ཕྱིར་དང་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མི་མཁས་པས་ནི་ཕྱིག་པ་
 རྒྱུད་རྩ་བྱས་ན་འང་འོག་རྩ་འགྲོ། མཁས་པས་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པ་རབ་རྩ་སྤྱོད་བར་
 འཁྱུར། ལྷགས་ཀྱི་གོང་རྩ་རྒྱུད་ཡང་རྒྱུ་གཏིང་རྩ་འབྲིང་འཁྱུར་ལ། དེ་ཉིད་སྤོད་རྩ་བྱས་
 ན་ཆེ་ཡང་སྤེང་རྩ་འཕྱོ་བར་འཁྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་
 ཤེས་བཞིན་པའི་ལྷུང་བ་ནི་ཡང་བ་དང་མྱི་བ་སྟེ། བྱད་གསོད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲིག་ལས། ཡང་བ་དང་མྱི་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉེས་
 པ་སྒྲོམ་པོ་བཤགས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་ཁ་ཅིག་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་
 རྩ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འཆོགས་པ་ལ་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཁ་ཅིག་ནི་མཆོམས་
 ཀྱི་ཕྱི་རོལ་རྩ། ཁ་ཅིག་ནི་བདུན་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་བཞི་ལ་བཤགས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། བཅས་ལྷག་གི་སྒྲོམ་པོ་མྱི་བ་མཆོམས་ཀྱི་ནང་རྩ་བཤགས་
 པར་བྱེད་ན་ནི་དགེ་འདུན་གྲུང་རྩ་གཅད་རྩ་མི་རྩང་བས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འཆོགས་
 པ་ལའོ། །(ལྷུང་འདུལ་བྱེད་ལས་ཐམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་མྱི་བ་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ནང་རྩ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མདུན་རྩ་བཤགས་པར་བྱའོ། །)ཐམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་མྱི་བ་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་རྩ་བཤགས་པ་
 བྱེད་ན་ནི་རྩག་ལའོ། །སྒྲོམ་པོ་གཞན་རྣམས་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་རྩ་བཤགས་སྟུ་རྩང་
 རོ། །(ལྷུང་འདུལ་བྱེད་ལས། ཐམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་བ་ནི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་རྩ་དགེ་སྤྱོད་བཞི་མདུན་
 རྩ་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དེ་ཕྱི་རོལ་རྩ་ཡང་བཤགས་སྟུ་རྩང་ཞེས་པའོ། །)བདུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ལ་སྒྲུ་མ་རྣམས་ནི་ཐམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་མྱི་བ་དགེ་སྤྱོད་རྩག་ལ་དང་། ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོ་
 ཡང་བ་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་བཤགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་བཤགས་ལུལ་བསྐངས་ན་བདུན་

ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའམ། སམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷེ་བ་བཤགས་ན་ཡུལ་དགོས་སྒྲོང་རྒྱག་དགོས་
 པ་ལ་མཆོམས་ནང་དེ་ན་དགོས་སྒྲོང་བརྟན་འདུག་ན་གྲུང་རྩ་མ་བཅད་པ་ལ་དགོངས་སོ་
 ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་སམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷེ་བ་ནི་རྒྱག་ལ་བཤགས་པར་མདོ་རྩ་འགྲེལ་
 ལས་བཤད་པ་ལས། རྒྱུག་འདུག་ལ་ཞེས་པ་འདི་ཡེ་མི་སྤང་བར། བརྟན་ལ་
 ཞེས་བྲིས་སྤང་སྟེ་རྒྱག་ལ་ཞེས་པ་ལ། བརྟན་ལ་ཞེས་རྒྱུག་འདི་ཡེ་གོ་ཞོར་བར་ངས་སོ། །(བརྟན་
 ལ་ཞེས་གཞི་འགྲེལ་ན་འདྲ་སྤང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་གྱི་ཡེ་གོ་དང་བསྐྱར་ཉེ་ཕྱིས་བཅོས་པར་
 གསལ་ལོ། །ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷེ་བ་ནི་ལྷ་ལ། སམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་བ་ནི་བཞི་ལའོ། །སོ་
 སོ་ཐར་པའི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ལྷུང་རྩ་བ་བཞི་སྟེ་འདུལ་བ་མཐའ་དག་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲག་པའི་
 བསམ་པས་གཟུང་སྟེ་ཆོག་ཁ་ཏོན་རྩ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ། །(རྒྱུག་ལས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་
 པ་ཉིད་ནི་ཆོག་ལས་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་ལས་ནི་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །རང་བས་བསྐྱབ་པ་ཆན་པ་ལྷ་སྤྱུགས་དང་ལྷན་པ་མེད་ན་གཞོན་པ་
 ལ་གནས་བཅས་ཏེ། ལྷུང་གཞི་ལས། བརྟན་པ་དགོས་སྒྲོང་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་རྒྱག་
 རྩ་ལགས་ལ། དེས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་དང་རྒྱས་པར་བསྐྱགས་པ་དང་ཐོན་
 པར་མ་ལགས་ན་དེས་ཀྱང་གཞན་ལ་གནས་པས་མཆི་བར་བཀྲིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་དེས་
 ཀྱང་གཞན་ལ་གནས་པས་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུག་ལས། འདིར་ལོ་རྒྱག་
 རྩ་ལོན་པ་ཉིད་ཀྱང་མཆོན་པ་ཅམ་རྩ་ཟད་གྱི་ལོ་བརྒྱད་རྩ་ལོན་པས་ཀྱང་གཞན་ལ་གནས་
 པས་འདུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལོ་རྒྱག་རྩ་མཆོན་དོན་ཡིན་ན་རྒྱག་རྩས་ཆོག་མོད་
 བརྒྱད་རྩ་ལ་མཆོན་ཅི་དགོས། རྒྱག་རྩ་ངས་དོན་ཡིན་ན་བརྒྱད་རྩ་ལ་མཆོན་པ་འགལ་ཞེ་
 བ། མཆོན་དོན་ཡིན་ཡང་བརྒྱད་རྩ་ལ་མཆོན་པ་ནི་མ་ཤིའི་བར་རྩ་གནས་ལ་བརྟེན་དགོས་
 ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ནི་ལོ་ཉེ་ལྷན་བསྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱད་རྩ་ལོན་པ་
 བ་ལོ་བརྒྱ་ཉེ་བ་སྟེ་ཆོ་རི་ཅམ་གནས་གྱི་བར་རྩ་གནས་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

འོ་ན་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་ལ་སྒྲོབ་མ་བསྐྱབ་པ་ཆན་པ་དེས་ཉེ་གནས་
 གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་བྱའམ་ཞེ་ན། གནས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱ་

ཞིང་། ལུས་འདུད་པ་སྟེ་སྤྱག་འཛུལ་བ་འབའ་ཞིག་ནི་བྱ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་སོ། །འགྲེལ་
 རྒྱུ་ལས་རྒྱན་པས་གཞིན་ཏུ་ལ་གནས་བཅས་ན་ལུས་གནས་ལུས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྤྱག་
 འཛུལ་བ་མ་གཏོགས་པར་ཐལ་སོ་སྤྱར་ཞེས་སོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་
 པར་མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་སྤྱར་སྟོས་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
 མ་ལོན་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྲོ་བར་མི་བྱ་འཇུག་ཞེ་ན། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་ལྔ་ཚན་དུ་ལྟན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་ལུང་བ་དང་ལུང་བ་མ་ཡིན་
 པ་དང་ཡང་བ་དང་ལྷི་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་
 སྟེ་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་ལྟན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྟོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །འོ་
 བ་ལྟན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་འདི་ངས་དོན་ཡིན་ནམ། མཚོན་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། (ཤ་ལུགས་པ།) ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་མཚོན་དོན་ཡིན་ཏེ་ལྔ་མཚན་གཞན་དང་ལྟན་ཡང་གནས་མ་བཅས་པར་སྟོངས་
 རྒྱུར་བྱང་ངོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོ་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་
 ཤེས་པའི་ལྔ་སྤྱགས་དང་ལྟན་པ་གང་ཞིག །འདུལ་བ་ལུང་རིལ་པོ་ཆོག་ཁ་ཏོན་དུ་སྟོ་ལ་
 ཐོན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་མ་བཅས་པར་སྟོངས་རྒྱུར་བྱང་བར་ཐལ། བསྟེན་
 པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཤེས་པའི་ལྔ་སྤྱགས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དང་འགལ། བྱུང་པ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་བྱང་
 ཅིང་། འདོད་ན་རྟུག་ལས། ཇི་སྟེ་ལོ་ལྔ་ལོན་ན་ཡང་ལྟན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་དང་མི་ལྟན་
 ན་དེ་ལྟན་ཡང་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་འདུལ་བ་ལུང་རིལ་པོ་ཆོག་ཁ་ཏོན་དུ་སྟོ་ལ་ཐོན་
 པའི་ལྔ་ཚན་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྟོངས་རྒྱུར་མི་བྱང་བར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་གཞི་ལས་བཅུན་པ་དགེ་སྟོང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་དྲུག་
 ལགས་ལ། དེས་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་རྒྱས་པ་ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པ་དང་ཐོན་པ་ཆོག་
 ཁ་ཏོན་དུ། མ་ལགས་ན། དེས་ཀྱང་མི་གནས་པར་སྟོངས་རྒྱུར་མཆི་བར་མི་བཞུགས། ཉེ་
 བར་འཁོར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་(བྱ་ལུགས་པ།)ན་
 རེ་ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཤེས་པའི་ལྔ་སྤྱགས་དང་ལྟན་པ་ལ་འདི་(གནས་མ་བཅས་

པར་སྒྲིབ་སྒྱུ་བ། མི་གནང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་ཅིང་
 རྩེ་རྩོད་གསུམ་ཤེས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པའི་བྱེ་བྲག་ །ལྷང་བ་ཡིན་མིན་དང་ལྷང་བ་
 ཡང་ལྷེ་ཤེས་ཤིང་འདུལ་བ་ལྷང་རིལ་པོ་ཆོག་ཁ་ཏོན་རུ་སློ་ལ་ཐོན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་
 མ་བཅས་པར་སྒྲིབ་སྒྱུ་བ་གནང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ལྔ་ལོན་
 ཞིང་རྩེ་རྩོད་གསུམ་ཤེས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་
 བ་ཆོས་ཅན་དང་འགལ། ལྷབ་པ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་བྱད་ཅིང་། འདོད་ན་ལྷང་གཞི་
 ལས། ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པས་མི་གནས་པར་སྒྲིབ་སྒྱུར་འགྲོ་བར་རྩེས་སུ་
 གནང་ངོ། །ལྷ་གང་ཞེ་ན། ལྷང་བ་ཤེས་པ་དང་། ལྷང་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་
 བ་ཤེས་པ་དང་། ལྷེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་དང་རྒྱས་པ་བསྐྱུགས་
 པ་ཐོན་པ་སྟེ། ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ཆོས་ལྷ་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་པས། མི་གནས་པར་སྒྲིབ་སྒྱུར་
 འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ལོ་ལྔ་ལོན་
 ཞིང་རྩེ་རྩོད་གསུམ་ཤེས་ཀྱང་འདུལ་བ་ལྷང་རིལ་པོ་ཆོག་ཁ་ཏོན་རུ་སློ་ལ་ཐོན་པ་མ་ཡིན་
 བ་ནི་(གནས་མ་བཅས་པས་སྒྲིབ་སྒྱུ་བ།)འདི་མི་གནང་(ཉི་ཤར་ལས་བཤད་པ་གོང་རུ་བྲངས་པ་ལྟར་
 བཟུང་)ངོ། །ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་རྩེ་རྩོད་གསུམ་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་འདུལ་བ་ལྷང་རིལ་པོ་ཆོག་ཁ་
 ཏོན་རུ་སློ་ལ་ཐོན་པའི་རྩེ་རྩོད་གསུམ་པ།)ཉིད་ཡིན་ན་ནི།(གནས་མ་བཅས་པར་སྒྲིབ་སྒྱུ་བ།)འདི་
 གནང་(ཉི་ལྷང་གཞི་ལས་སྒྱུར་གསུངས་པ་གོང་རུ་བྲངས་ཟིན།)ལ་ལོ་ལྔ་ལོན་ཅིང་འདུལ་བ་འབའ་
 ཞིག་ཤེས་པ་ལྷང་རིལ་པོ་ཆོག་ཁ་ཏོན་རུ་སློ་ལ་ཐོན་པ་ལ་ཡང་(གནས་མ་བཅས་པར་སྒྲིབ་སྒྱུ་
 བ།)འདི་གནང་ངོ། །ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་རུ་ན་ཞེས་པ་འགྲེལ་
 རྒྱུ་ལས། ལོ་བརྒྱ་ལོན་ཞིང་ལྷ་སྤྲུགས་དང་ལྷན་པ་ལས་གཞན་རུ་ན་གསུམ་རིག་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡིན་ཡང་མཁན་པོ་ཉིད་དང་གནས་ཉིད་དང་། མི་གནས་པར་འདུག་པར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ཀྱང་གཞུང་འདིའི་དོན་ལྷང་དང་རྟེན་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་
 ཏེ། ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྒྱུར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་པ་ལས་གཞན་རུ་སྟེ་ལོ་ལྔ་མ་ལོན་
 བ་མ་ལོན་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྒྱུར་བ་ཐ་མ་དང་མི་ལྷན་ན་གསུམ་རིག་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་

ཡང་གནས་མ་བཅས་པར་སྒྲུབ་སྐྱེ་ཞིང་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འགྲོ་ན་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་
 གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ཅེས་བསྟན་པས་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ། །འདི་ནི་ལྷུང་གཞི་
 ལས་བཅུན་པ་གསུམ་རིག་པ་རྒྱུ་མ་གསུམ་སྤངས་ལ། དེ་ལོ་ལྷ་མ་ལགས་ཤིང་ཆོས་ལྷ་དང་
 མི་ལྷ་ན། དེས་ཀྱང་མི་གནས་པར་སྒྲུབ་སྐྱེ་ཞིང་མཆི་བར་མི་བགྱིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གཞན་རྩ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར།གསུངས་སོ། །རྒྱུ་
 ལས། གསུམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མ་གནང་བ་བཞིན་རྩ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་སོ། །གསུམ་རིག་པ་ནི། རྒྱུ་ལས། རིག་པ་གསུམ་པོ་སྟོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་
 དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེའོ། །གཞི་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མ་གསུམ་སྤངས་ལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ལྷག་གསུམ་སྤངས་པ་ལའོ་ཞེས་སོ། །འོ་
 ན་འདིར་དག་བཅོམ་པ་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། མི་ཆོས་
 ལྷ་མ་བདེན་སྒྲིབ་སྐབས་སུ་རང་གི་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་བདེན་པར་སྒྲུས་ན་དག་བཅོམ་པ་
 ཉིད་ལ་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཅུན་པ་དག་བཅོམ་
 པ་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར་རམ། ལྷུང་རྩ་མི་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་
 པར་འགྱུར། ལྷུང་པ་ལི་དག་བཅོམ་པ་ཉེས་པ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷུང་རྩ་མི་སྟོན་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ།ཞི་དེ་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་ལ་ལྷུང་བ་
 བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་ཁུངས་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ནམས་ལྷུང་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན།ཞོག་ཁ་ཅིག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་
 ལྷུང་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་ལྷུང་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་ནི་རན་སོང་རྩ་
 ལྷུང་བའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་པ་རན་སོང་རྩ་ལྷུང་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་སྟེ། འོན་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་ལ་ལྷུང་བའི་བྱེད་ལས་རན་སོང་རྩ་ལྷུང་བ་མེད་
 ཀྱང་ལྷུང་བའི་བྱེད་ལས་གཞན་ཡོད་པས་ན། དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བཅས་འགལ་གྱི་
 ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། བཅས་འགལ་གྱི་ལྷུང་བའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅས་
 འགལ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་མ་དང་པ་སྐྱེ་བ་དང་ལས་ལ་སྐྱིབ་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་

ན་དག་བཅོམ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའང་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བཟུ་བ་ལས་མི་སྒྲོབ་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟར་
 བ་འབྱིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལྟ་
 བུའི་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་བསྐྱེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དག་བཅོམ་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དག་བཅོམ་
 པ་གནས་ཆོགས་ཅན་ལྟ་བུ་དག་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཁྱེན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པ་སྲིད་
 པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་རྩེ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ལོ། །གནས་ཀྱི་(གནས་དག་བཅོམ་
 པ་ལ་བཅས་འགལ་གྱི་ལྟར་བ་བསྐྱེད་ན། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལྟར་བ་དག་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན་གྲུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་སྤོང་མང་དུ་མཛོད་ཀྱང་འགལ་སྤོང་མི་དགོས་ཏེ་འོག་མ་ནི་དག་བཅོམ་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ན་ཕམ་པ་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕམ་པ་
 དག་པའི་རྒྱ་ཞེས་འབྲལ་བར་ཟད་དེ། གསར་དུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་ལྟར་བ་དག་པ་དངོས་ཉིད་ཡིན་
 གྱི། དག་བཅོམ་ཐོབ་པས་ལྟར་བ་དག་པའི་རྒྱ་ཞེས་ནི་འདུལ་བའི་ལྟར་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་མི་
 རྣམ་དོ། །སྐབས་སོ། །

བར་ཆད།

ད་ནི་བར་ཆད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་སྐབས་འཆད་དེ། རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་ཞེས་སོ། །བར་ཆད་ཀྱི་སྐབས་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་དགུ་ལས། དང་
 པོ་བར་ཆད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ།(རྣམ་སྤྲིན་ཉི་ཤུ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ལུ་རྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། ལུ་རྟེ་
 ཤུ་མ་ལོན་པ་གཉིས་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བཤང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མངོན་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ལྟང་མ་བསྟན་ཡིན་
 པར་གསུངས་ལ། ལུ་རྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་ལོག་ལྟ་སྟེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ལུ་རྟེ་ཤུ་མ་ལོན་པ་
 ནི་ན་ཆོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅན་དུ་ཟད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་སྐྱབ་བརྩ་བཞི་ཞེས་
 འཆད་པ་ན་ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལྷགས་དང་ལྡན་པ་དང་ཆོས་འདི་པའི་ཆ་ལྷགས་མ་ཆང་བ་འདི་ལས་སྐྱབ་ཀྱི་གངས་
 ལུ་བཤང་བ་མི་འཐད་དེ། ཆ་ལྷགས་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅན་དུ་ཟད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེ་བའི་ཆོ་གྲིང་ན་ཉམས་པ་སྤྱི་མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱང་བ་དེ་མཆོན་གཉིས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བགྱང་བ་
 མི་འཐད་དེ་མཆོན་གཉིས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་དྲི་བའི་ཆོ་ག་ལོགས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བའི་
 བར་ཆད་ནམས་ཀྱི་གྲངས་སུ་ཟ་མ་མི་འདེན་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ལུང་དང་ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས་ཟ་མ་མ་ཡིན་
 བཅའ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལྟར་ན་བར་ཆད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སྤྱི་བ་ལ་བར་
 ཏུ་གཅོད་པ་དང་། སྤྲོ་བ་གནས་པ་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་པ་(ནི་པ་མས་མ་གནད་བ་དང་། རྒྱལ་
 བོས་བཀྲའས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལས་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།)
 དང་། སྤྲོ་བ་བྱང་བར་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་པ་(ནི་ནད་པ་སྤྱི་བྱང་པར་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཐོས་
 བསམ་ལ་སོགས་པ་མི་རྩོགས་པའི་ཕྱིར།)དང་། སྤྲོ་བ་ལྷན་མཛེས་པ་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་(ལག་རྒྱུ་ལ་
 སོགས་པ།)པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པས་སྤྲོ་བ་མི་སྤྱི་བ་དང་། ལས་
 སྤྱི་བ་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། བསམ་པའི་དབང་གིས་
 སྤྲོ་བ་མི་སྤྱི་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱུལ་དང་པོ་(མ་ནིང་ལ་དང་།)མོ་མ་ནིང་ལ་ལྟ་བུ། །སྤྱི་
 བའི་ཆོ་གྲིང་ན་ཉམས་པ་ནི་མ་ནིང་མཆོན་གཉིས་པར་འདུས་ཤིང་ཆོ་ག་ཐ་དད་ཏུ་གསུངས་པ་མེད་པས་ཐ་
 དད་ཏུ་མི་བགྱང་ངོ་། །མཆོན་ལན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཏུག་མཆོན་མེད་དང་། མཆོན་མེད་
 པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དག་སྤྱོད་མའི་ཆོ་གའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་དང་ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས་སོ། །ཟ་མ་
 ཏུ་ད་འགྲོ་མི་མིན་སྐྱེ་མི་སྟན། །ལུས་ངག་སྤྲོ་བ་འཐོབ་མིན་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཐབས་གནས་དང་ལུ་སྤྱིགས་ཅན་ཞུགས་དང་། །མཆོན་མེད་
 ལྟ་དང་ནམ་དག་སུན་སྤྱང་དང་། །རྩ་ལུང་འཆབ་བཅས་བྱང་དང་སྤོན་རབ་བྱང་། །ཆོ་
 འདིའི་ལས་སྤྱི་བ་ནམ་པ་བརྒྱ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་རང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་གྲངས་མ་
 ལོན་དང་། །བྱིས་པའི་ཆ་ལུགས་དག་དང་ལུན་པ་དང་། །རབ་བྱང་འདི་པའི་ཆ་ལུགས་
 ཡོངས་ཉམས་(ལུང་བཟེད་དང་ཆོས་སོས་གང་ཡང་མེད་པ་སྤྱི་ན་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་སྤྱིགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
 མཆོན་ཅན།)དང་། །ཆད་པའི་རྒྱ་བརྒྱུག་ཁས་མི་ལེན་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ནི། ལུ་སྤྱིགས་
 ལྟ་(བ་ལྟན་ན་ལྟ་བ་དེས་ལེན་སེམས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པ།)དང་སྤྱི་ཆོ་ལེན་སེམས་ལོག་ །འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་གཟིར་རང་དབང་མེད་གྱུར་དང་། །དེས་ལེན་སེམས་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པ་སྤྱི་འདོད་ལྟན་ལས་འདོད་

ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བས་རང་དབང་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་སེམས་ལ་ནི་འཆབ་པ་དང་མི་འཆབ་པ་
གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མེད་ཅེས་བཤད་པས་ཕྱི་མ་པ་སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་མེད་ཅེས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རྟོག་པས་པས་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་འབྱུགས་དང་། གཉི་མུག་དབང་གྱུར་འཕྲོ་
ཤེས་མེད་དང་ལྟའོ། །(ཁྱིམ་ཁུངས་སུ་བྱངས་པའི་ལྷང་ལྷ་བ་ལས། གང་ཟག་གསུམ་ནི་བསྟན་པར་
མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དང་མཁན་པོའི་མིང་མི་བརྗོད་པ་དང་བདག་ཉིད་
བསྟན་པར་ཚོགས་པ་མི་ཤེས་པའོ་ཞེས་སོ། །)

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་ངོ་པོའི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་ན། གཙོ་པོའི་བར་ཆད་དང་
གཙོ་པོ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ཕྱི་མ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་
དང་། ཕྱི་མ་པ་སྐྱེ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་བར་མི་འོས་པ་རྣམས་སོ། །དུས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་
གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རྒྱུ་ལས། བར་ཆད་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་རེ་ཞིག་པ་དང་གཏན་དུ་བ་
ཞེས་སོ། །རེ་ཞིག་པ་ནི་ཆོ་དེ་ལ་གྲོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ།(སྐྱེ་བའི་བར་ཆད།)ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ལོན་པ་དང་།(གནས་པའི་བར་ཆད།)པ་མས་མ་གནང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཏན་དུ་བ་ནི་ཆོ་
དེ་ལ་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་སྟེ།(མཛོས་པའི་བར་ཆད།)ལག་རྩམ་དང་།(སྐྱེ་བའི་བར་ཆད།)མ་
བསད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལུལ་གྱི་ཆོས་
གང་ཞིག་གིས་ཆོས་འདི་པའི་དགོ་སྤྱོད་གི་བྱེ་བྱག་བྱ་བྱང་གི་གཤམ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་
བྱེད་ལས་ནི་གཉིས་ལས། རུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ནི་འཕྲོགས་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷང་བྱེད་དང་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱེད་པའོ། །(བྱང་མེད་སྟོན་གསུམ་
ལུན་རབ་དུ་འཕྱིན་ན་ལྷག་མ། ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟན་ཚོགས་བྱེད་ན་ལྷང་བྱེད། ལྷག་
མ་དང་ལྷང་བྱེད་གཟིར་བ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་འཕྱིན་ན་ལྷང་བྱེད་དང་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་
འཕྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་དོ། །སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ནི་ཕྱི་མ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ལ་སོགས་
པ་བཞི་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ཉེན་གང་ལ་བར་ཆད་གང་བཞག་པ་ནི་བཞི་ལས། སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པ་

ནི་བྱད་མེད་འདྲ་བའི་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་རུབ་པ་དང་། །རང་གི་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་ཞེས་
བཤད་པས། །རང་གཅིག་ཤུ་མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་པམ་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་ལོ། །དབྱེན་
བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱང་རྟེན་མཆོན་མ་གྱུར་ན་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་སོ། །དགེ་སྦྱོར་
པས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱིས་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི། དགེ་སྦྱོར་མ་དང་
དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པས་དབྱེན་བྱེད་ན་མཆོམས་མེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དང་ཀམ་ཤ་ཏི་
ལས་བྱད་མེད་ལ་བར་ཆད་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་མཆོམས་མེད་བཞི་འདྲི་བར་གསུངས་གྱི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་བར་མ་གསུངས་སོ། །དགེ་སྦྱོར་པས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་
མེད་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་མཆོན་གྱུར་པ་ནི་བྱད་མེད་ལ་ཡང་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ཡོད་དེ། མཆོན་གྱུར་
པའི་ཆོ་ན་མཆོམས་མེད་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མཆོན་གྱུར་པས་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་མི་འདག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །བྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པ་ནི་སྐྱེས་པ་འདྲ་བའི་བྱད་མེད་དང་། སྒོན་རབ་རྒྱ་བྱང་
བ་དང་། དགེ་སྦྱོར་མའི་པམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །སྐྱེས་པ་དང་བྱད་
མེད་ཐུན་མོང་ལ་བཞག་པ་ནི་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་སོ། །མ་ནིང་ལ་
སོགས་པ་ལ་བཞག་པ་ནི། བོ་མ་ནིང་ལྷ་དང་མོ་མ་ནིང་ལྷ་དང་། བོ་མ་ནིང་ལྷ་ནི་རྟེན་སྐྱེས་པ་
ཁོ་ན་ལ་བཞག་ཅིང་། མོ་མ་ནིང་ལྷ་ནི་རྟེན་བྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་བཞག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ།
ལུང་གཞི་ལས་སྐྱེས་ནས་མ་ནིང་གང་ཞེན། གང་སྐྱེས་ནས་བྱད་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྐྱེས་ནས་མ་ནིང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤོའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
བྱད་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། མོའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་གང་མཆོན་གཉིས་པ་
ཞེས་བྱ་ཞེས་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །ཟླ་མའོ། །

རྒྱལ་པ་འདུ་ཤེས་གཙོ་འཕྲུལ་དངོས་པོ་གཙོ་བའི་དོན་ནི་གཉིས་ལས། དང་པོ་བར་ཆད་
ཅན་རབ་རྒྱ་བྱང་ན་ལུང་བ་བསྐྱེད་ལྡོག་ནས་འདུ་ཤེས་གཙོ་སྟེ། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་
ཁུ་བ་འབྲིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་རྣམས་འདུ་ཤེས་
གཙོ་བོར་གྲུབ་ཅིང་། བར་ཆད་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ན་བར་ཆད་ཅན་རབ་རྒྱ་འབྲིན་པའི་ལུང་
བའི་ཀྱུན་སྦྱོར་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ལྡོག་ནས་སྦྱིར་བཏང་ལ་

དངོས་པོ་གཙོ་སྟེ། མྱེད་གཞི་ལས། བར་ཆད་གཤམ་ཡིན་གྱི་ཁས་ལེན་པ་གཤམ་མ་ཡིན་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་གནད་ཀྱིས་འདྲིར་ཡང་བར་ཆད་གཤམ་ཡིན་གྱི་དེར་འདུ་ཤེས་པ་
 གཤམ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུར་ཏེ། ཟུ་མཚན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་
 བློ་དངོས་པོ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་ཡང་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ན་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་སྟེ། གཅིག་
 ཤོས་ལ་ནི་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ཉིད་ནའོ་ཞེས་པ་དང་། རྟོག་ལས། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་
 ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་ཏེ། འདི་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་
 གཙོ་ཆེར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་ན་ནི་མ་
 ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ན་ཡང་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་
 ལ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། རྟོག་ལས། དེའི་ཆོ་འདུ་ཤེས་གཙོ་
 ཆེར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མེད་དེ། འདི་ལྟར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
 ལོན་པ་ཉིད་ཏུ་འདུ་ཤེས་སྤྱི་བྱེད་ཀྱང་། གང་ཟག་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 འཆགས་ཏེ། ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་ཞིང་ཉིད་ལ་ཉམས་པར་བྱ་བ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །བརྟན་པ་དངོས་པོའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བར་ཆད་ཡིན་ནམ་བཅས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བར་
 ཆད་ཡིན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་ལས། དང་པོ་བར་ཆད་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་
 རྟོག་ནས་བཅས་སྒྲིབས་ཡིན་ཏེ། མ་བཅས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 བར་ཆད་ཏུ་འཇུག་རྟོག་ནས་ནར་མ་ལོན་པ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་སྒྲིབས་
 ཀྱིས་བར་ཆད་ཡིན་ཏེ། ལྷང་(མ་བསད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་སྟེ་བ་དེ་བཅས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་མི་
 སྟེ་བ་ཡིན་ན། བཅས་པ་མ་མཛད་པའི་རྣམས་སྤྱི་བ་བསད་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བར་རིགས་པ་
 ལས།)གཞི་ལས། མ་བསད་པ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་
 འདུལ་བ་འདི་ལས་ཕྱིར་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་ས་བསད་
 པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །(ལམ་པའི་ལྷུང་བའི་ངོ་བོ་དེ་བཅས་
 པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡིན་ཡང་། དེས་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་པ་དེ་དངོས་པོའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བར་ཆད་ཡིན་
 ཏེ་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལས་སྟེ་བ་ཀྱིས་བར་ཏུ་གཙོད་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །)ལོ་ཉི་

ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་དག་སྐྱོང་གི་སྒྲིམ་པ་མི་སྒྲིམ་པ་ནི་བཅས་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་བར་ཆད་ཡིན་ཏེ།
ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། (བཅུ་བདུན་པེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་དག་སྐྱོང་བྱས་པ་ན།) བཅུ་བདུན་པེ་བྱིང་
ཅག་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཡུར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་
ཅིང་། གཞན་རུ་ན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །བརྒྱད་པ་
བར་ཆད་གྱི་སྒྲིམ་བཤད་པ་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་རུ་རུང་བའི་གཤམ་བྱེད་
པས་ན་བར་ཆད་ཅེས་བྱའོ། །

དགུ་པ་བར་ཆད་དྲི་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་ནི་བར་ཆད་མ་དྲིས་
པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། བར་ཆད་ཡོད་མེད་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བརྟུན་པའི་དོན་
ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལྟལ་གང་ལ་དྲི་བ་ནི། རབ་རུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་རྫོགས་མ་དོད་པའི་
ཕྱིར་མངོན་སུམ་ན་གནས་པ་ལ་སྟེ། རབ་རུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་ཞེས་པ་
དང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་ཞེས་པའི་ཤུགས་གྱིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་
རྟེན་གང་གིས་དྲི་བ་ནི། རབ་རུ་འབྱེན་པ་ན་དང་པོའི་མཁུ་ཆེན་པོས་དྲི་ཞིང་། བསྟེན་རྫོགས་
བྱེད་པ་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་ལས་བྱེད་པས་དྲི་བའོ། །(དེ་ལྟར་ཀམ་ཤ་རྟོ་ལས་སོ། །)གསུམ་
པ་དངོས་པོ་གང་དྲི་བ་ནི་བར་ཆད་རྣམས་སོ། །(བཞི་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་དྲི་བ་ནི། འགལ་ཆེན་
རྣམས་དགག་ཆོག་རུ་དྲི་སྟེ་མ་བསད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐུན་ཆེན་རྣམས་
ནི་སྐབ་ཆོག་རུ་དྲི་སྟེ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ཆང་ངམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་པ་
དྲིས་ནས་རི་ལྟར་སྐབ་པ་ནི། །བར་ཆད་དང་མི་ལྟན་ན་ཁོ་པོས་བྱིད་རབ་རུ་དབྱུང་བར་
བཅུའོ་ཞེས་སྐབས་དབྱེའོ། །ལྟན་ན་ནི་འོ་ན་ཁོང་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ལན་ལག་གི་དོན་ནི་རབ་རུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟན་ཏེ། ལུ་
སྟེགས་ཅན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་འདྲིའི་སྒྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། (སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི།) བར་
ཆད་གྱི་མཆན་ཉིང་ནི། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། ཆད་པར་ལྟ་བའམ་
ཀུན་རུ་བརྟགས་པའི་རྟག་ལྟ་(རྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཆད་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །རྟན་བརྟགས་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཞག་པའི་ལག་ཇེས་སོ། །) ཅན་ནོ། །བྱེད་ལས་ནི་ལྟ་

བ་དེས་ལེན་སེམས་ཀྱི་གཤམ་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེ། ལྷ་བ་ལས།
 ལུ་སྟེགས་ཙན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཀྲིས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བཀྲིའམ།
 གང་དེས་ལྷ་བ་མ་སྤངས་པ་འདི་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དགག་བྱ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཙན་ནི་རབ་དུ་བྱུང་ན་ནི།སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱེད་
 བྱེད་པའོ། །གཞུང་གི་སྐབས་འདིར་རྟེན་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་སྟེ་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ཁ་ཅིག་ནི་
 མཛེས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེ་ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པའོ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི།སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་སྟོན། མཛེས་པ་ལ་བར་
 དུ་གཙོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་ནས་སྟོན། ཞེས་པ་འདྲ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཟ་བ་འདི་ཉིད་དང་འགལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་རིགས་ཙམ་ཞིག་སྟོན་དུ་སྟོན་ཅིང་། མཛེས་པའི་བར་དུ་གཙོད་
 པའི་རིགས་ཙམ་ཞིག་སྟེ་ནས་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ན་རྟེན་འཛིག་
 འདི་ཉིད་སྐབས་ཀྱི།གཞི་འགྲེལ་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་
 དང་སྤན་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲི་བར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་གིས་ཀྱང་ངོ་། ཞེས་པའི་རྟེན་ལས། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་ཁོ་ནས་
 འདྲི་ཞིང་ལས་བྱེད་པས་ཀྱང་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་ངོ་ཞེས་མང་པོའི་ཆོག་དུ་བྱ་ཞེན་ཞེས་པ་ནི། རྟོག་དུ་གསང་སྟེ་སྟོན་པ་གཅིག་སྤྱོད་
 འདྲི་ཞིང་། དག་འདུན་ཀྱི་དབྱུས་སུ་ལས་བྱེད་པ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན།དག་ཅེས་བྱ་བ་
 ནི་མང་པོའི་ཆོག་སྟེ།དག་གིས་ཀྱང་ངོ་། ཞེས་མང་པོའི་ཆོག་དུ་བྱས་པ་འགལ་ཞེན། རྟེན་
 ལས། རྟོག་དུ་གསང་སྟེ་སྟོན་པས་གང་འདྲི་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་
 པ་དག་གིས་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བསྐྱོས་པ་ཡིན་པས་དེས་
 བྱས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཉེ་བར་གངགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་བྱེད་པས་བར་ཆད་དྲིས་པ་དེ་ཡང་དག་
 འདུན་ཐམས་ཅད་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་སྤྲུགས་བསྟན་ནས་དྲིས་པ་ཡིན་པས། དེས་བྱས་པ་
 ནི་དེ་དག་ལ་ཉེ་བར་གངགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཀྱང་དོན་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །དག་གིས་ཀྱང་

ཇི་བར་བྱ་ཞེས་(མ་མར་)སྐྱར་བ་ན། ཇི་བར་བྱ་ཞེས་གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་སྒྲོས་ནས། དག་གིས་
 གྲང་འདི་བར་བྱ་ཞེས་མང་པོའི་ཚིག་དང་། (གཅིག་གི་ཚིག་དང་མང་པོའི་ཚིག་)སྐྱར་བ་འགལ་
 ཞེ་ན། རྟིག་ལས། ཇི་བར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དོན་གྱི་དབང་གི་ནམ་པར་དབྱེ་བ་
 བསྐྱར་ཏེ། དག་གིས་ཇི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་གིས་གྲང་ཇི་
 བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དྲིས་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཤུག་དང་ཞེས་སོ། །དེ་རབ་ཏུ་དབྱང་ཏུ་
 རུང་བ་ནི། འབྲེལ་ཆུང་ལས། ཤུག་འི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ནི། དག་ལ་ཕྱིར་མི་རུར་བས་
 དཔལ་འབ་དང་། ཆང་མི་འཐུང་བ་དང་། རྩན་དང་གཡོ་མེད་པས་ན་(རབ་ཏུ་བྱང་རུང་།)
 ཞེས་སོ། །མེ་པ་རལ་པ་ཅན་ནི་(མུ་སྟེགས་ཀྱི་བྱ་བྲག་མེ་ལ་ལྟར་འཛིན་ཅིང་སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་པ་
 ལ་བཙོན་པ་ཆ་ལྷགས་རལ་པ་རིང་པོ་ཅན་ཏེ། ལྟ་བ་ལས་རྩ་འབྲས་ཁས་ལེན་པའོ། །(རྟིག་
 ལས་མེ་ལ་དད་པས་མེ་པ་སྟེ་མེ་པའི་རིགས་ཏེ་དད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་ཞུགས་པ་དང་། མངོན་པར་
 བཙོན་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་མེ་ལ་ལྟར་འཛིན་པའི་རིགས་དང་བསམ་པ་མེ་ལ་དད་ཅིང་སྦྱོར་བ་སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་
 པ་ལ་བཙོན་པའོ། །)མུ་སྟེགས་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་རབ་ཏུ་དབྱང་ཏུ་རུང་བ་ནི།(ལུང་གཞི་ལས་
 ཤུག་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྩལ་མཆོད་གྱིས་འོངས་ཤིང་རབ་ཏུ་དབྱང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་འདོད་ན།
 དེ་རབ་ཏུ་དབྱང་བར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དག་སྒྲོང་དག་ང་ནི་ཉེ་དུ་
 རྣམས་ལ་ཉེ་དུའི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་པ་རལ་པ་ཅན་རབ་ཏུ་འབྱང་བར་བྱ་
 ཞིང་བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེ་པ་རལ་པ་ཅན་ནི་ལས་སྤྲོ་བ། རྩ་སྤྲོ་བ། བཙོན་
 འབྲས་སྤྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མཆོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོར་ནི།)རྟིག་ལས།(ཤུག་དང་མེ་པ་
 རལ་པ་ཅན།)དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱིས་སྐྱས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་
 ཏུ་དབྱང་བ་དང་ཞེས་པའི་དང་ཞེས་པ་འདི་རྩ་གར་གྱི་སྤྲོ་ལ་མང་པོའི་ཚིག་ཏུ་ཡོད་པར་
 མངོན་ཏེ། རྟིག་ལས། མཁན་པོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པས་གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བྱ་བར་རིགས་
 ཅ། རབ་ཏུ་དབྱང་བ་དང་། ཞེས་མང་པོའི་ཚིག་ཏུ་བྱས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ་
 རབ་ཏུ་དབྱང་བ་ལ་ནི་ཞུ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་དག་གྲང་གཏོགས་པས། མང་
 པོའི་ཕྱིར་ཡང་མང་པོའི་ཚིག་ཏུ་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །

བཀོལ་བ་མིང་དང་མིང་ཅན་རྒྱ་རྒྱར་བ་ནི། བཀོལ་བ་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྒྱི་དོན་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ཡི་གེ་ཁུང་བ་དང་། རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་སྟེ།
བར་ཆད་ཉེ་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆོག་དུག་པོ་ལན་རེ་རེ་སྒྲོས་ན་ཡི་གེ་མང་པོ་དགོས་
ཀྱང་། ཆོག་དུག་ལ་མིང་བཀོལ་བ་ཞེས་བཏགས་པས་ཡི་གེ་ཁུང་བ་དང་། བཀོལ་བ་ཞེས་
བྱས་པས་ཆོག་དུག་གི་དོན་དུན་པར་བྱེད་ཅིང་དོན་རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་སྟེ། རྟོག་ལས་མིང་
དང་མིང་ཅན་རྒྱ་རྒྱར་ན་དོན་རྟོགས་སྒྲ་བར་འབྱུང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་
ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བཀོལ་བ་མིང་དང་མིང་ཅན་རྒྱ་རྒྱར་བ་ནི། བཀོལ་བ་ཞེས་མིང་
བཏགས་པ་འདི། གང་གི་མིང་ཡིན་ཞེ་ན་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི། རབ་རྒྱ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི། བསྟེན་པར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི། བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
དག་གིས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི། རབ་རྒྱ་དབྱུང་བར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱ་
ཞེས་ཆོག་དུག་ལ་མིང་བཀོལ་བ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། བཀོལ་བ་ཞེས་པ་དེ་མིང་ཡིན་ལ། ཆོག་
དུག་པོ་དེ་མིང་ཅན་ཡིན་ནོ། །(ཆོག་དེ་ནམས་ནི་མིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཀོལ་བ་ཞེས་པ་
ནི་བར་ཆད་མེད་དམ་ཞེས་དྲིས་ཏེ་བར་ཆད་ཡོད་ན་མི་རུང་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ཞེས་སོ། །)

གཉིས་པ་བཀོལ་བ་སྐྱར་བའི་ཚུགས་ངོས་གཟུང་བ་ནི། བར་ཆད་ཉེ་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ལ་
བཀོལ་བ་སྐྱར་ཏེ། གཞི་ལས་བར་ཆད་བཅུ་བཞི་ལ་བཀོལ་བ་སྐྱར་ཞིང་། སྐར་ཆོགས་ལས་
བར་ཆད་བརྒྱད་ལ་བཀོལ་བ་ཞེས་སྐྱར་བ་སྟེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་བཀོལ་བ་
སྐྱར་མི་སྐྱར་གྱི་འཐད་པ་ནི། བར་ཆད་ནམས་ལ་ཐུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རབ་རྒྱ་འབྱུང་
བ་དང་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀའི་བར་ཆད་སྐར་མོང་ཡིན་ལ་དྲི་བ་ཡང་སྐར་མོང་
ཡིན་པའི་ཐུ་ནི་མ་བསད་པ་ལྟ་བུལོ། །བར་ཆད་ཀྱང་སྐར་མོང་མ་ཡིན་ལ་དྲི་བ་ཡང་སྐར་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུ་ནི་ལོ་ཉེ་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལྟ་བུལོ། །བར་ཆད་སྐར་མོང་ཡིན་ཡང་དྲི་བ་
སྐར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐུ་ནི་ལག་རྒྱུམ་(རབ་བྱུང་གི་ཆོ་ལག་རྒྱུམ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་དགོས་ལ་བསྟེན་
རྟོགས་ཀྱི་ཆོ་མི་དགོས་སོ། །)ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི། གཞུང་

དུ་བཀོལ་བ་སྐྱར་བ་འདི་རིགས་པས་འཐད་དེ། མིང་ཅན་དུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོག་ཚོགས་
བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ནི། གཞུང་དུ་
བཀོལ་བ་མ་སྐྱར་བ་འདི་རིགས་པས་འཐད་དེ། བཀོལ་བའི་མིང་ཅན་དུག་མ་ཆང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བཀོལ་བའི་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། (རབ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ།)མདོ་སྐྱ་མ་
ལས་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་(ལོགས་ཤིག་དུ།)བཀོལ་ཞིང་།(ཤྱུ་དང་མེ་པ་རལ་པ་ཅན་ཞེས།)མདོ་
ཕྱི་མ་ལས་ཤྱུ་དང་མེ་པ་རལ་པ་ཅན་དང་སེམས་མཁྱ་བར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་
དང་གསུམ་བཀོལ་རྟེ། ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལོགས་ཤིག་དུ་བཀོལ་
བའི་ལྷག་མ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བཀོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་ལས། ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
སྐྱ་དེ་དག་བཀོལ་བའི་ལྷག་མ་ནི་བཀོལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་སོ། །(བཞག་བཀོལ་དང་བགྱི་བཀོལ་ཞེས་
འདིར་སྐྱ་བཤད་གཉིས་འཆད་པ་ནི་མི་རིགས་རྟེ། བཀོལ་རྟེ་བཞག་པ་བཞི་པོ་ལ། བཀོལ་བའི་སྐྱ་བཤད་མི་
འཇུག་སྟེ། བཀོལ་བའི་མིང་ཅན་མ་ཡིན་ཕྱིར། མིང་ཅན་མ་ཡིན་འགྲེལ་པས་གྲུབ། བཀོལ་བའི་མིང་ཅན་
དུག་པོ་ལ། བགྱི་བཀོལ་སྐྱ་བཤད་རུང་ཟད་འཇུག། གྱིད་ཅེས་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་ལ། བོད་སྐད་ཡིན་པར་
བཤད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྒྲས་སོ། གྱིད་ཅེས་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་བཀོལ་བའི་སྐྱ་དོན་དུ་བྱུང་སྟེ། གྱིད་ཅེས་པ་རྒྱ་
སྐད་ཡིན་ལ། བཀོལ་བ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་ཡིན་ནོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བཀོལ་བ་དེ་ནི་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་དང་ཞེས་པ་ནས་སོ། །ལས་
ཀྱིས་གནས་པ་བྱིན་ལ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི།
དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དག་འདུན་ནམས་སྟགས་མཐུན་པར་འབྱུར་བ་དང་། བརྒྱད་པའི་
དགོས་པ་སེམས་མཁྱ་བ་དེ་བརྟན་མི་བརྟན་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱར་བའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་ཚོས་བརྩ་
ལྟར་རྟེ། སྟོན་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་པ་(སྟེ་སྟོ་བའི་གཞིའི་ཁུ་བ་ལས་སྟོན་ཕྱ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་གསུངས་
པ།)དང་། ཤྱུ་དང་མེ་པ་རལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་(སྟེ་ཤྱུ་དང་མེ་པ་རལ་པ་ཅན་མ་གཏོགས་
ཞེས་པ།)དང་། སེམས་མཁྱ་བ་ཡིན་པ་(དེའི་དོན་དུ་དེ་དང་མི་ལྟར་པ་ཞེས་གསུངས་པ།)དང་། ད་

ལྷ་དག་བསྟེན་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིང་དག་བསྟེན་ཉིད་རྒྱ་བྱས་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་བསྟེན་ཉིད་རྒྱ་བྱས་ན་དག་འདུན་གྱི་ཟས་ལྷ་སྟེགས་ལ་བྱིན་པས་མཆོག་ལ་བྲུངས་ནས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་། རབ་རྒྱ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ལོངས་པ་ (ཆོགས་ཀྱི་ལས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ།)དང་། རང་གིས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་(ལས་བྱིན་པ་དང་ཞེས་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་ལས་གསུངས་)དང་། རྒྱར་ལས་ཀྱི་གནས་པ་བྱིན་པ་ད་ལྟར་གྱི་གནས་པ་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་(རྒྱར་གནང་བ་མ་བྱིན་པའོ་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས།)དང་། ཐ་སྟད་དང་ལྷན་པ་དང་། (རང་བཞིན་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུར་བ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས།)ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པའོ། །(གཞན་རྒྱ་ན་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ལས་ཉམས་པས་ཆོ་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །)

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། དག་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྷན་གྱིས་ཏེ། བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆོང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་གཉིས་གྱིས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་ཆོན་པ་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱུར་དངོས་མཚུག་གསུམ་སྟེ། རྒྱུར་བ་རང་གིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་གཞི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་དང་། མཚུག་ལས་ཀྱི་མཚུག་སྟེད་བརྒྱད་པའོ། །

བཞི་པ་དངོས་པོ་གང་སྦྱིན་པ་ནི། མཁན་པོར་འགྱུར་བ་དེས་སྦྱར་བའི་གོས་དང་དག་འདུན་གྱིས་སྦྱར་བའི་ཟས་ཀྱིས་ལྷ་བ་བཞིར་གནས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མཐའ་ཅན་དེ་ལ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་ལས། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་བསྟེན་ཉིད་རྒྱ་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་གྱི་ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལྷར་གཞི་དང་ཀམ་ཤ་ཏྱི་དང་མདོ་ཙ་འབྲེལ་ལས། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་སྦྱིན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་བྱིན་པ་ལ་དོན་མེད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་སྦྱིན་པའི་ཡུལ། དག་བསྟེན་དེ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དེའང་ལྷར་གཞི་ལས་ལྷ་སྟེགས་

ཅན་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་འོངས་ན་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་དགེ་བསྟེན་ཉིད་རྒྱ་ཁས་སྐྱབས་
 སེམས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཉིད་ལས་དགེ་བསྟེན་ཉིད་རྒྱ་བྱས་
 སེམས་མཐའ་ཅན་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་གྱིས་གནས་པ་བྱིན་ལ་ཞེས་པས་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་ཡུལ་དེ་
 དགེ་བསྟེན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལྷང་གཞི་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཟུ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། སྟོན་ཟུ་སྟེགས་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སྟོན་བའི་གཞིའི་ལྷང་ལྷ་བ་ལས། སྟོན་
 ཟུ་སྟེགས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རབ་རྒྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་འདིའི་
 སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། སྐབས་འདིའི་བར་ཆད་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ལོ་བཅོ་ལྔ་མ་ལོན་པ་
 བྱ་རྟོག་སྟོན་མི་རྒྱས་པ་དང་། བྱ་རྟོག་སྟོན་རྒྱས་ཀྱང་ལོ་བདུན་མ་ལོན་པའོ། །སྐར་བཅས་
 ལ་ལོ་བཅོ་ལྔ་མ་ལོན་པ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་པ་བཀག་ནས། རྟེན་བཅས་ལ་ནི་ལོ་བདུན་ལོན་པ་དང་བྱ་རྟོག་སྟོན་
 རྒྱས་པ་ཆོགས་དོན་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བ་གནང་བ་ཡིན་གྱི། ལོ་བདུན་ལོན་ཡང་བྱ་རྟོག་སྟོན་མི་རྒྱས་ན་ནི་རྟེན་
 བཅས་ལ་ཡང་གནང་བ་མ་མཛད་དེ། ལོ་བཅོ་ལྔ་མ་ལོན་པ་བྱ་རྟོག་སྟོན་མི་རྒྱས་པ་ནི་རྟེན་བཅས་གྱི་རྒྱས་ན་
 ཡང་བཀག་པ་ཉིད་དོ། །འདིར་ཆོགས་དོན་གནང་བ་དང་། ཆོག་རྒྱང་གནང་བ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་
 པ་གལ་ཆེའོ། ཁྱོད་ཅིང་རྒྱལ་གྱིས་སྐབས་འདིར་འབྲུལ་བཤད་མང་། བྱེད་ལས་ནི་འབྲོགས་པ་སོ་ལ་
 ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལོ་བདུན་མ་ལོན་ན་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་རྒྱ་གཙོད་པ་སྟེ་སྐར་
 བཤད་ཟེན་ཏོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟོས་པ་དང་གཞན་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །

བཀོལ་བ་བྱན་ནོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། སྐབས་འདིའི་བར་ཆད་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ནི། རྩོད་མི་ཡིན་པའི་བྱན་རྒྱུར་པའོ། །མི་མ་ཡིན་ལ་ནི་བྱན་གྱི་ཐ་སྟངས་མཐུན་
 རྒྱང་རྒྱ་མཐོང་པས་རྩོད་མི་ནས་མེད་ཀྱང་བྱན་རྒྱུར་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ཡུལ་ཐག་རིང་པའམ་
 དེའི་རྩོད་མི་འཕམ་རྩོད་སྟེན་གནང་ན་སྟོན་པ་གནས་པ་ལ་བར་རྒྱ་གཙོད་པའི་ཆ་ལས་གྲོལ་
 ཡང་བྱན་དེ་རིགས་རན་པའི་ཆ་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ་ལྷ་མ་མཁན་གྱི་བྱ་ནི་པ་མས་གནང་ཡང་
 ལྷ་མ་མཁན་རབ་རྒྱ་མི་དབྱུང་བ་བཞེན་ནོ། །བྱེད་ལས་ནི་སྟོན་པ་གནས་པ་ལ་བར་རྒྱ་
 གཙོད་ཅིང་འབྲོགས་པ་སོ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །དགག་བྱ་རྩོད་མ་གཞན་པ་དང་
 གཞན་མ་དད་པ་སྐྱེ་བའོ། །ཡིན་ནམ་བཏང་ལ་ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་

གསུམ་ལས། སྐབས་འདིའི་བར་ཆད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། བྱ་ལོན་ཆགས་པ་ཆོས་བྱག་ལྟ་
 ཉེ། བྱ་ལོན་ཀྱི་བདག་པོ་མི་ཡིན། གསོན་པོར་གནས། དུལ་ཐག་ཉེ་བ་ཡིན། དེའམ་དེ་
 བས་དབང་ཆེ་བས་གནང་བ་(སྟེ་བྱ་ལོན་ཆིང་ཆགས་མ་ལེན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་དྲིལ་བསྐྱགས་པ་
 ལྟ་བུ།)མ་ཡིན་པ་དང་བཞི་ནི་པ་མས་མ་གནང་བ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་གསུང་
 རོ། །གྲགས་མེད་ཆོད་བྱ་ཆོག་ཅིང་གཞལ་དགོས་ཡིན་པ་སྟེ། དགག་བྱའི་གནད་ཀྱིས་
 ཤེས་སོ། །འཇལ་བར་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཁས་ལེན་ཡང་མི་འཁོར་བ་སྟེ། རྒྱལ་ལས། བྱ་
 ལོན་འཇལ་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རབ་བྱ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་
 དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཕྱིས་འཇལ་བར་ཁས་ལེན་ཅིང་ཕྱིས་འཁོར་བ་ཅམ་ཀྱི་ཆོད་ན་
 རབ་བྱ་དབྱུང་ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །(ཕྱི་མ་པ་གནས་པ་ལ་བར་བྱ་གཙང་ཅིང་
 འགྲོགས་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །དགག་བྱ་ནི་བྱ་ལོན་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་དང་གཞན་མ་
 དང་པ་སྐྱེ་བའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཡིན་ནམ་བཏང་ལ་ཞེས་སོ། །བྱ་ལོན་ཅན་ལ་བཀོལ་བ་
 སྒྱུར་རམ་མི་སྒྱུར་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ལ་བཀོལ་བ་མི་སྒྱུར་ཉེ། མིང་ཅན་ལྟག་པའི་
 ཕྱིར་དང་མིང་ཅན་ལ་ཕྱང་འཇུག་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང་། དམ་བཅའ་མི་འཐད་
 དེ། རང་གི་ནམ་བཤད་དང་རྒྱལ་ལས་བཀོལ་བ་བྱ་ལོན་ཅན་དང་སྒྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྐབས་བྱེད་མི་འཐད་དེ། པ་མས་མ་གནང་བ་ཆོས་ཅན།
 བཀོལ་བ་མི་སྒྱུར་བར་ཐལ། མིང་ཅན་ལྟག་པའི་ཕྱིར་དང་མིང་ཅན་ལ་ཕྱང་འཇུག་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་ཅན་ལྟག་སྟེ་མཇུག་ཏུ་དུལ་ཐག་རིང་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་པ་འདི་
 ལྟག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ཅན་ལ་ཕྱང་འཇུག་བྱས་ཉེ། པ་མས་མ་གནང་བ་
 མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་དགག་ཆོག་ཕྱང་ནས། པ་མས་གནང་ངམ་ཞེས་སྐབས་ཆོག་བཅུག་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱགས་གཞུང་གིས་བྱ་བོ། །འདོད་ན། བཀོལ་བ་པ་མས་གནང་ངམ་ཞེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བྱ་ལོན་ཅན་ལ་བཀོལ་བ་སྒྱུར་བས། རབ་བྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་
 ལ་བྱ་ལོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེན་པར་རྒྱགས་པར་བྱེད་པ་དག་

གིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཆོག་ཅུང་ཟད་བསྐྱར་ཏེ་དྲི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
ནམ་བུར་ལ་ཞེས་སྒྲིག་ཏེ། བཀོལ་བ་སྒྱུར་བ་ནི། ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་མ་ཞེས་པ་མི་གཏོང་
སྟེ་མི་བོར་བར་བཞག་ཅིང་། ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་བུར་སྟེ་བོར་ལ་མ་དེའི་ཤུལ་ཏུ་ཁྱོད་
ལ་ཞེས་གཞུག་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ལ་ལའི་བྱ་ལོན་མང་ཡང་རུང་ལུང་ཡང་རུང་ཅུང་ཟད་ཆགས་
ཞེས་བྱའོ། །མ་ཞེས་པ་དེ་མི་གཏོང་སྟེ་མི་བོར་བར་བཞག་པ་དེ་ནི་མེད་དམ་ཞེས་པ་འདི་
ཡིན་ཏེ་མ་ཞེས་དགག་པའི་སྒྲ་དང་མེད་ཅེས་དགག་པའི་སྒྲ་འདི་གཉིས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་
ལ་སྒྲ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་བར་ཆད་འདྲི་བའི་ཆོད་ན། རབ་ཏུ་འབྱེན་པའི་སྐབས་
སུ་ནི་ལུང་གཞི་དང་ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས། བྱ་ལོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་(ཏེ་ཡིན་ནམ་མ་བུར་བར་བཞུག་པ་ཡང་གསུངས།)ལ།(ཡིན་ནམ་བུར་དེ་བཞུག་པར་ཡང་
གསུངས་ཏེ།)རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ་
ཁྱོད་ལ་ལ་ལའི་བྱ་ལོན་མང་ཡང་རུང་ལུང་ཡང་རུང་ཅུང་ཟད་ཆགས་པ་མེད་དམ་ཞེས་དྲི་
བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
པ་དང་མེད་དམ་ཞེས་པ་ཆོག་བཞུག་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་བའོ། །བསྟེན་
རྒྱུས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་བྱ་ལོན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བར་(འབྲུལ་བའི་གཞུང་
གང་ལས་ཀྱང་།)མ་གསུངས་ཀྱི། ཁྱོད་ལ་ལ་ལའི་བྱ་ལོན་མང་ཡང་རུང་ལུང་ཡང་རུང་ཅུང་
ཟད་ཆགས་པ་མེད་དམ་ཞེས་དྲི་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །(འདི་ལ་བཀོལ་བ་སྐྱར་བས་བྱ་ལོན་ཆགས་
པ་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྒྱུས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་ནི།)རྟེན་ལས་བྱ་
ལོན་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་རབ་ཏུ་བྱུང་ངམ་བསྟེན་
པར་རྒྱུས་ནས་བྱ་ལོན་འཇལ་རུས་སོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་
བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཚུང་ལས་འཁོར་བ་ཅམ་གྱི་ཆོད་ན་རབ་ཏུ་དབྱུང་ཞེས་སོ། །ལ་
མས་མ་གནང་བ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་སྐྱར་བཅས་ལ་གནང་ཞིང་། རྒྱེས་བཅས་ལ་བཀག་པ་སྟེ།
དང་པོ་སྐྱར་བཅས་ནི། རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ཞེས་པ་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཞག་བདུན་
བསྟེལ་བ་འདི་ལ་(སྐྱར་བསས།)ཁ་ཅིག་ན་རེ་ད་ལྟ་ཡང་ལག་ལེན་བྱེད་དེ། གནང་མ་གནང་

རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །(གཤམས་ལ་སྟགས་པ།)ཁ་ཅིག་ན་རེ་འོ་
ན་བྲན་ཡང་ཞག་བརྟན་བསྐལ་བར་ཐལ། གནང་མ་གནང་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ད་ལྟ་ལག་ལེན་མི་བྱེད་དེ། སྤར་བཅས་ལ་པ་མས་མ་གནང་
ཡང་རབ་རྩ་འབྲིན་རྩ་གནང་བ་ན་ཞག་བརྟན་བསྐལ་བ་འདི་གསུངས་ཀྱང་། རྩེས་བཅས་
ལ་པ་མས་མ་གནང་བ་རབ་རྩ་འབྲིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། མ་གནང་ན་རབ་རྩ་མི་འབྲིན་
པས་རབ་རྩ་མི་འབྲིན་པ་དེ་ཞག་བརྟན་བསྐལ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གནང་ན་
ནི་འོངས་མ་ཐག་རྩ་རབ་རྩ་དབྱུང་སྟེ་ཞག་བརྟན་བསྐལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་
དེ། ཕྱི་མ་དེ་(ད་ལྟ་ལག་ལེན་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་)ལེགས་སོ། །རྒྱིག་ལས་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བ་
ཅན་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ཏེ་སྤྲས་ནས་ད་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་པོ་ཅན་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ཏེ་དེ་ཡུལ་
ཐག་རིང་ན་ཞེས་སོ། །རྒྱིག་ལས། ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲས་ནི་ཞག་བརྟན་བསྐལ་རྩ་བྱེན་
ཀྱང་ཞེས་བཤད་པས། དེ་ཡུལ་ཐག་རིང་ན་ཞག་བརྟན་བསྐལ་མི་དགོས་པ་ལ་བསྐལ་ན་
ཡང་དགེ་འདུན་ལ་མ་ཁུས་པར་རབ་རྩ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཞག་བརྟན་བསྐལ་བ་དེས་
ཁུས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པའི་སྤྲ་ནི་རྒྱིག་ལས་གཞན་འདོད་བཀོད་པ་
ལས། ཁ་ཅིག་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་ནི་ཡུལ་ཐག་ཉེ་བ་ཡང་ཁུ་བར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་
རྒྱིག་འི་རྩེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བའོ། །དགེ་འདུན་ལ་མ་ཁུས་པར་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་
བས་ཁུ་མི་དགོས་སམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བ་དང་། གཞི་འགེལ་ལས། དགེ་འདུན་
ལ་ཁུ་བ་ནི་རྒྱུན་མ་ཞེས་སྤྲར་བ་འདེབས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་
དགེ་འདུན་ལ་ཁུ་བ་འདི་དང་། སྤར་བཤད་པའི་རབ་རྩ་འབྲིན་པའི་ཁུ་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་
གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན།(གཅིག་ཡིན་ཞེས་སྤར་བས་པ་)ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་།)ཐ་དད་དེ། ཁུ་བའི་ཆོག་ཐ་
དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁུ་བ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཁུ་བའི་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །(ཁུ་བའི་ཆོག་ཐ་དད་དེ། འདི་ནི་གྲོས་འདི་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཆོག་གིས་ཁུ་བ་ཡིན་ལ། སྤར་ནི་
སྤྲས་གྱི་ཆོ་གས་ཁུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁུ་བ་པོ་ཐ་དད་དེ། འདི་ནི་མཁན་པོས་ཁུ་བ་ཡིན་ལ། སྤར་
ནི་མཁན་པོས་གཏད་པའི་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཁུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཁུ་བའི་ངོ་པོ་ཐ་དད་དེ། འདི་ནི་

པ་མས་མ་གནང་བ་ཞུ་བ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་ནི་པ་མས་གནང་བ་སྟེ་བར་ཆད་ཀྱིས་མ་གོས་པར་དག་ན་ཞུ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་སྟོ། །ཕྱིན་ན་རུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི་རྟེན་ལས་གནང་སྤྲེལ་གྱི་སྒྲུ་དེ་དག་འདུན་ཀྱིས་
གནང་ན་སྒྲིན་པ་སྟེ་གཅིག་ལ་མ་ཞུས་ན་ཡང་སྒྲིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་ལས་
ཀྱིས་གནས་པ་བྱིན་པ་དང་ཞག་བརྟན་བསྐལ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེལ་སྤྱ། (ཟེར་དག་འདུན་
གྱི་ཡིན་པར་མཚུངས་ལ་སྒྲིན་ཡུལ་རབ་རྒྱ་འབྱུང་འདྲོད་པར་མཚུངས་པ་ལ།) སྤྱི་མ་ལ་དེའི་ཟན་ནི་དག་
འདུན་ལས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱིན་པའི་སྒྲར་གསུངས་ལ། འདིར་ནི་བྱིན་ན་རུང་ངོ་ཞེས་
གནང་སྤྲེལ་གྱི་སྒྲར་གསུངས་པ་ཁྲད་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་ནི་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་གནས་པ་བྱིན་ཟིན་པས་དག་འདུན་ན་མས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
འདིར་སྤྲེལ་སྤྲེལ་པ་གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲེལ་བསྒྲུབ་ཏེ་གནང་ན་སྒྲིན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་བཅས་ནི་བཀོལ་བ་པ་མས་གནང་ངམ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྒྱི་དོན་ལ་
གསུམ་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པས་མ་གནང་བ་ཚས་བཞི་ལྟར་ཏེ། པ་མ་
གསོན་པོར་གནས་པ་དང་། མི་ཡིན་པ་སྟེ་ཞུ་བ་ལས་པ་མས་མ་གནང་བ་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བགྱིས་ཀྱང་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་སམ། ལྷ་པ་ལི་ཡོད་དེ། དེའི་
པ་མ་རུས་ལས་འདས་པའམ་བྱུང་སྟེ་ངམ། རྫོང་པོས་གནང་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཡུལ་ཐག་ཉེ་བ་སྟེ། ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེའམ་དེ་བས་
དབང་ཆེ་བས་གནང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བཞིའོ། །པ་མས་གནང་བའམ་དེ་བས་དབང་ཆེ་
བས་གནང་ན་ཡང་རབ་རྒྱ་དབྱུང་རུང་ཏེ། ཞུ་བ་ལས་རྫོང་པོས་གནང་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ལྷང་ལས་སྟོ་བཞིན་སྟེས་བྱེ་བ་ཉི་ཤུ་པའི་བྱུང་བས་ཤེས་ལ། འགྲེལ་རྒྱུང་
ལས་ཀྱང་པ་མ་ལ་མ་དྲིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་འབངས་སྤྱ་གཏོགས་པ་ལས་རྒྱལ་པོས་གནང་སྟེ་
བཅུག་ན་འང་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །བྱིད་ལས་(སྟོ་མ་པ་གནས་པ་ལ་བར་རྒྱ་གཙང་ཅིང་འཕོགས་
པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་བསྟེན་པ།)ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། །དགག་བྱ་ནི་པ་མ་ལ་གནོད་པ་དང་གཞན་མ་
དད་པ་སྟེ་བའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ལྷང་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྲེལ་

སྒྲོབ་པ་མས་གནང་ངམ་ཞེས་སྐྱབ་ཆོག་ཏུ་ངོ་བོ་བར་གསུངས་ལ། ཀམ་ཤ་ཏྲི་ལས་ནི་རབ་ཏུ་
དབྱུང་བའི་སྐབས་སྒྲོབ་པ་མས་མ་གནང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དགག་ཆོག་ཏུ་འདྲི་བར་བཤད་
དོ། །ཡུལ་ཐག་རིང་བ་ཞེས་པ་ཡུང་ལས་ཡུལ་ཐག་རིང་བ་པ་མའི་གཏམ་ཡང་མི་ཐོས་
པ་(དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ།)ཞེས་བཤད་པ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཚུང་
ལས་ཡུལ་ཐག་རིང་བའི་ཆད་ནི་པ་མས་དགུག་པར་ཉམས་ཀྱིས་མི་སྡོགས་ཤིང་མཐུས་མི་
ཁྱགས་པ་ཙམ་ལ་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ནད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་འདྲི་ཆུ་དོན་ལ་གསུམ་
ལས(སྐབས་འདྲིའི)བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ནད་མདོན་གྱུར་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལྷན་
པའོ། །བྱིད་ལས་ནི་(ན་བས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྡོགས་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན།)བྱད་པར་རུ་འགྲོ་བ་
ལ་བར་རུ་གཙོད་ཅིང་འབོགས་པ་སོ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །དགག་བྱ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཚུད་
མོས་པ་དང་(རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །)རང་གཞན་ལ་གཞོད་པའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པའི་ཆོ་ནད་སྤྱི་ཙམ་རུ་ངོས་པས་ཆོག་ལ། བསྐྱེན་
རྒྱུས་བྱེད་པའི་ཆོ་ནད་བྱེ་བྱག་ཏུ་བྱེ་ནས་འདྲི་དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་
བྱུང་ནི་ལོ་བདུན་ལོན་པ་ལ་བྱར་རུང་བས་དེའི་ཆོ་ན་ནད་རུང་ཟད་ཙམ་ལ་ཡང་ནད་རུ་
འཛིན་པས། ནད་སྤྱི་ཙམ་རུ་ངོས་པས་ཀྱང་རྒྱུས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེན་རྒྱུས་ལ་
ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་ཡན་ཆད་ལོན་པ་དགོས་པས། དེའི་ཆོ་ནད་རུང་ཟད་ཙམ་ལ་ནད་རུ་མི་འཛིན་
པས་ནད་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཀར་ཏེ་མ་ངོས་ན་རྒྱུས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཀོལ་
བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་མདོ་གསུམ་གྱིས་བར་ཆད་བཅུ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་
གི་ཆོས་བརྒྱད་བསྟན་ནོ། །

སྤྱུལ་པའོ་ཞེས་པ་འདྲིའི་ཆུ་དོན་ལ་གསུམ་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། མི་མ་
ཡིན་གྱིས་གཞན་རུ་སྤྱུལ་པ་སྟེ། གཞི་འགྲེལ་ལས་སྤྱུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུལ་སོགས་པའོ་
ཞེས་སོ། །(སྤྱུལ་པའོ་ཞེས་པའི)འགྲེལ་ཚུང་ལས་སྤྱུལ་རུས་པ་སྟེ་སྤྱུལ་སྟུམ་པའི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་
ཆེ་བས་ཁྲིམས་མི་ཆགས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མིས་སྤྱུལ་རུས་པས་ནི་བར་ཆད་རུ་མི་འཕྱུར་
ཏེ།(ཡུང་ཐན་ཆོགས་ལས་དྲུང་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱུར་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ལེན་རུ་འོངས་པ།)དག་བཙམ་པ་ནི་

མ་གུང་བའི་བྱང་བས་ཤེས་སོ། །ལྷང་ལས་ཤེས་པའི་ཐ་སྟངས་ལས་ཉམས་པ་སྟོན་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས། ལུས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྲུལ་སྟག་བྱས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །མི་མ་ཡིན་སྤྲུལ་པ་འདྲིའི་བྱེད་ལས་ནི་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙང་ཅིང་འཛོགས་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །དགག་བྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་རབ་དུ་སྤྱང་ན་ནི་བསྟན་པ་རྒྱུད་ཚོས་པར་འགྱུར་པའོ། །

མ་ནིང་ངོ་ཞེས་པ་འདྲིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཉེན་འདོད་ཁམས་པ་གང་ཞིག །དོན་སོ་མོ་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་པའི་སྟོག་ལྡན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཟ་མ་ཅམ་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་པའོ། །(སོ་མ་ནིང་ལྷ་ཞེས་སྟེ་ཐ་སྟངས་བཏགས་ཀྱང་སོ་མོ་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་སོ། །ཟ་མ་བྱང་པར་ཅན་མ་ནིང་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པ་ནི་ཟ་མ་ཅམ་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའོ། །)བྱེད་ལས་དང་དགག་བྱ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ཟླ་བ་ཕྱིད་པ་ནི་ལྷང་ལས་ཟླ་བ་ཕྱིད་ཕྱིད་ན་ལུས་(ཉི་མཚན།)འགྱུར་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། རྟེན་ལས་ཟླ་བ་ཕྱིད་ཕྱིད་ན་བསམ་པ་འགྱུར་བ་(སྟེ་བསམ་པ་འདོད་ཆགས་འགྱུར་བ་)ལ་བཤད་དེ།(ལྷང་གཞི་ལས་ཟླ་བ་ཕྱིད་ནི་བྱུང་མེད་ཟླ་བ་ཕྱིད་ནི་སྟེས་པར་འགྱུར་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་རྟེན་ལས་ཞག་བཙོ་ལྷ་ནི་བྱུང་མེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ལ་ཞག་བཙོ་ལྷ་ནི་སྟེས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུས་ཀྱི་མཚན་འགྱུར་ན་ཆགས་སེམས་ཡང་འགྱུར་ལ། ལུས་མ་འགྱུར་ན་ཡང་ཆགས་སེམས་འགྱུར་བ་སྤྱིད་པས།)ཕྱི་མ་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞི་འགྲེལ་ལས། འཁྱུང་ནས་ལྷང་བའི་མ་ནིང་ནི། སྟེས་པ་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པ་ན།(མའི་འདོད་ཆགས་སྟེ་སྟེ་སྟེས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེས་པའི་དབང་གིས་སྟེ་པོ།)དབང་པོ་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ལྷང་བར་འགྱུར་བའམ། བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་པ་ན་དབང་པོ་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ལྷང་བར་འགྱུར་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན།)པའོ་ཞེས་སོ། །(འབྲུ་སྟོན་དེ་གཉིས་ནི་རྟེན་ལས་སྤྲུལ་མ་ཁྱུངས་སྤྱ་མཛད་ཅིང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཞོད་དེ་དགག་པ་མ་མཛད་པས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །)ཉམས་པ་ནི་སྟོ་ཡི་དབང་པོ་མཚོན་གྱིས་བཅད་པ་དང་མེས་འཛིག་པ་དང་མཛོ་ནད་གྱིས་རུལ་བ་དང་། ས་སྟེ་ལས་སྤྲུགས་གྱིས་ཉམས་པ་འང་བཤད་དོ། །རྟེན་ལས་མ་ནིང་ཐམས་ཅད་བསྟོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་

ཞེན་ཞེས་པ་ནི་མ་ནིང་གི་མིང་གིས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་
 པའོ། །(མ་ནིང་ལྔ་པོ་)འདི་ལས་ཐ་མ་(ཉམས་པ་མ་ནིང་)ནི་(མོའི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་)ཉེས་པ་བསྐྱེན་ན་
 རྩོམ་པ་བྲངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་སྤར་དགེ་སྤོང་ཡིན་ཡང་རྩོམ་པ་བཏང་བར་གྱུར་
 པ་སྟེ། རྒྱལ་ལས་དགེ་སྤོང་གི་དངོས་པོའི་རྩོད་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་བས་ཞེས་སོ། །ཉེས་པ་
 མི་བསྐྱེན་ན་ནི་མི་བསྐྱེལ་ཞེས་འདིར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལྷ་འབྲེལ་ལས། ཡན་ལག་
 རྒྱུས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདི་ཇི་སྲིད་དུ་(མོའི་འདྲོད་ཆགས་རྒྱུས་ཏེ་རྒྱུས་
 པ་ལ་ཆགས་སེམས་རྒྱུས་པའི་དབང་གིས་པོའོ། །)འབྱུར་བ་མི་བསྐྱེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་སྤོང་ཉིད་
 ཡིན་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། (དགེ་སྤོང་གིས་པོ་དབང་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་རྩོམ་པ་བཏང་ན་ནི་དེ་ལ་ནི་
 རྩོམ་པོ་མི་སྦྱེད་པ་ལས།)ལྷང་ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་བཅད་དེ་འཇུག་ན་ཅིར་འབྱུར་རྩོམ་པོར་འབྱུར་རོ་
 ཞེས་སོ། །(གསུངས་པས་དགེ་སྤོང་གི་རྩོམ་པ་ཡོད་པར་ཤེས། མཆོན་ཉམས་པ་འདི་ལ།)རྣམ་པར་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། རྒྱུས་པའི་དབང་པོ་མཆོན་ལ་སོགས་པས་བཅད་པར་གྱུར་ཅིང་
 རྒྱུས་པའི་རྩོད་པས་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་པ་རོལ་པོ་(རྒྱུས་པ།)དག་གིས་བདག་ལ་སུན་
 འབྲིན་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་ཟ་མ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་ནིང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སུན་འབྲིན་པར་
 བྱེད་ན་ནི་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་(གཉིས་ཀྱི་)ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ནི། ཡན་ལག་བཞི་ཆད་བའི་ལས་སྒྲིབ་པོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་
 ལག་ལ་གསུམ་སྟེ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་དང་། གང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བའི་ཆོ་ག་དང་། གང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་གང་ཟག་གོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱེན་རྫོགས་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་བཞིར་ལོངས་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ། ལྷང་གཞི་ལས་དགེ་སྤོང་རང་
 བཞིན་གནས་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག ཅིས་གསུངས་ཤིང་། བཞིར་ལོངས་དགོས་པར་འདི་
 ཉིད་ལས། དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཅིས་བཤད་པས་སོ། །གང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོ་
 ག་ལ་གསུམ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཆོ་གའམ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ལ་མ་གནང་བ་
 ཡིན་པ་དང་། རྫོང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར་

པ་ཉིད་ན་ཞེས་བཤད་ཅིང་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་རབ་རྩ་འབྱིན་པའི་ཁྱེ་བ་ཐོས་པས་ཀྱང་
 རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་ཐབས་སུ་ཞེས་པས་བདག་ལ་མ་
 གནང་བར་གྲུབ་པོ། །གནང་བའི་ལས་གཉིས་ནི་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཐོས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ། བར་རྩ་བྱི་
 བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་དགེ་ཚུལ་གྱིས་ལས་བརྩུ་བཞི་ཐོས་
 ཀྱང་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་མི་འཕྱུར་བ་མིད་དེ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲིབ་པ་ལན་བརྟན་མཐོས་ནའོ། །གསུམ་
 པ་ནི་ལན་གཉིས་ཞེས་པས་སོ། །གང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་ནི། བསྟེན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བར་ཆད་གཙོ་བོ་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ་
 དང་། རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལུགས་དང་སྤྱོད་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་
 ག་མ་བྱས་པ་ཉིད་དམ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་རྩ་ཤེས་ལ་ཞེས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་སྤྱུལ་
 པ་དང་མ་ཐིང་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་གཙོ་བོ་གཞན་དང་ལྡན་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱུད་རྒྱུད་
 ཐོས་ཀྱི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་གི་སྤྱོད་གཞི་ལས་ཆ་ལུགས་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ཁྱེ་བ་ལས་རང་གིས་རྟགས་སྒྲངས་ཏེ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་
 རྩ་གསོ་སྤྱོད་གི་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞི་འགྲེལ་ལས།
 རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་རང་གིས་རྟགས་སྒྲངས་པ་སྒྲིབ་པ་མ་སྟོབ་པའོ་
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ་
 ཤེས་ལ་ཞེས་པས་སོ། །རྣུང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་རྩ་
 ཤེས་ན། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་སྟེ་བར་འཕྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ན་ནི་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་སྟེ་
 བར་མི་འཕྱུར་ཏེ། དགེ་འདུན་ལ་རྒྱ་བའི་བསམ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་སོ། །ཁྱེ་བ་
 ལས་རྒྱ་མེས་ཀྱིས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་རྩ་གསོ་སྤྱོད་གི་ལས་སྤྱོད་བར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱ་མེས་
 བཏགས་པ་བ་སྟེ་མ་གནང་བ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །ཀྱུན་སྤྱོད་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་
 ལས་སམ་ལས་དང་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་སྟེ། བསམ་པ་ཐག་པ་
 བས་དགོས་པར། བཞད་གད་ཀྱི་དངོས་པོས་ནི་གང་གིར་ཡང་མི་འཕྱུར་ཞེས་པ་དང་། ཉམས་

སྒྲུབ་པ་འདོད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་དགོས་ཏེ། བཏང་བ་ཡང་
རོ་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྟོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི། གནས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་
ལམ་མཐུན་པས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཉམས་སྒྲུབ་པར་ཚུལ་པ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་ཅེས་སྟོ། །བཞི་
པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། ཆོ་ག་དེའི་ཆོག་ཐོས་ཤིང་དོན་གོ་བས་ཏེ། ཉམས་སྒྲུབ་
བར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་ཞེས་སྟོ། །བྱེད་ལས་དང་དགག་བྱ་ནི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་
ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་པར་ནི། རྒྱ་ཐབས་ལས་སྒྲིབ་རྫོགས་ལ་ཆེ་འདིར་ནི། རྫོམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་
དང་པོ་སྟེ་མིན་ཡང་། རྒྱ་ཐབས་ལས་སྒྲིབ་རྫོགས་པའི་དགེ་ཚུལ་ལ། རྫོམ་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་
ཕྱི་མའི་རྫོམ་པ་སྟེ། ཁྱེད་གཞུང་(བཙུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་)སྟེ། དགེ་ཚུལ་རྒྱ་ཐབས་
སུ་གནས་ན་བསྐམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ།(ཉེས་བྱས།)དེས་དེའི་རྫོམ་པ་གཏང་བར་མི་
འགྱུར་བས། དེའི་རྫོམ་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་ཕྱི་འགག་སྟེ་བྱེད་པ་སྟེ།(རྫོམ་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་རྫོམ་
པ་སྟེ་བའི)ཚུལ་འདི་ནི་མཚན་མེད་དང་མས་པ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཅི་
རིགས་པར་སྒྱུར་ཏེ་གོ་བར་བྱའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ལན་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། ལྷང་གཞི་ལས། གསོ་སྦྱོར་གི་ལས་
ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་ཉམས་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ན། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་ཀྱང་། ལན་གསུམ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལན་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཐབས་སུ་
གནས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་
བགྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བགྱི་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་བགྱི་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གསོ་སྦྱོར་གི་ལས་
ཉམས་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་
ཡི། ལན་ཅིག་རྒྱ་ཐབས་སུ་གསོ་སྦྱོར་ཉམས་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་
བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས་པས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་
པར་འགྲུབ་སྟེ། ལན་གསུམ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ལན་གཉིས་ཉམས་སྒྲུབ་པ་ནི་རབ་
ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པར་རིགས་པ་ལས། ལན་ཅིག་ཉམས་སྒྲུབ་པ་ནི་རབ་ཏུ་

དབྱང་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལན་གཉིས་ནི་ལས་སྐྱོར་གཉིས་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྩོམ་གཉིས་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱང་ལན་ཅིག་སྦྱང་བ་རབ་ཏུ་དབྱང་ཏུ་རྒྱུང་བར་གསུངས་ལ། གསོ་སྦྱང་ལན་ཅིག་ལ་ཡང་
 ལས་ཀྱི་རྩོམ་ཏུ་མ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་གཞི་ལས་གསོ་སྦྱང་གི་ལས་ཉམས་སུ་
 སྦྱང་ན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ལས་ཞེས་འདིར་སྦྱིར་སྦྱོས་པ་ནི། གཞི་ལས་གསོ་སྦྱང་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེས་དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཆོད་པ་སྟེ། འུ་བ་
 ལས་བསྟེན་པར་མ་ཆོགས་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་གསོ་སྦྱང་རམ་དགག་དབྱེའམ་གང་
 ཟག་བཅུ་གཉིས་བསྟོར་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་ཟུར་ན། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་དེས་ནི་ལས་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་རིགས་མཐུན་མི་དགོས་པར་ཡང་བྱུང་
 བོ། རྒྱིག་ལས། དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་འུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་
 སུ་སྦྱང་བར་ཟུར་ན་ཡང་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དོ། རྒྱིག་ལས།
 གཞན་འདོད་བཀོད་པ་ལས་ལ་ལ་ནི་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་
 ཡིན་གྱི། འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱང་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་སྟེ། རྒྱིག་འི་བཞེད་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་སྤགས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་ཀྱང་
 རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། ཡུང་ལས་དངོས་སུ་ནི་མ་གསུངས་ལ།
 བཅོམ་བཅུས་སྦྱར་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བཅོམ་བཅུས་ནི་རྒྱ་མཆོད་འདྲ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་
 ལ། ལས་དང་སྤགས་རྒྱ་མཆོད་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་རིགས་པས་བརྟགས་ན་
 རྒྱིག་འི་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་པ་འདྲ་བར་སྦྱང་ཡང་འདུལ་བ་འདི་ལ་རིགས་པ་བས་ཀྱང་
 གཞུང་གཙོ་སྟེ། རྒྱིག་དང་མཐུན་པར་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་
 འུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་སྦྱོགས་པ་ཉིད་
 དོ། ཇི་བས་ན་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་འདིར་དཔེར་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ན་རབ་ཏུ་དབྱང་
 བ་འུ་བ་དང་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་འུ་བ་(གསོ་ལ་བ་འདེབས་ལ།)ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་རྒྱ་ཐབས་སུ་
 གནས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་
 འབྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་(ཁྱིམས་མ་ཆགས་པས་བཅའས་ཏེ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་དང་སྦྱོར་པ་མི་དབང་བ་སྦྱང་

པས་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས། བཤད་པས། (རང་འགྲེལ་དང་རྒྱུ་དང་འགྲེལ་རྒྱུ་དང་།)
འགྲེལ་བ་གསུམ་པོ་དེ་བཅན་པར་བྱ་སྟེ། ལག་ལེན་དོག་མཐའ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། (སྐབས་འདིའི་)བར་
ཆད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་ཆང་བའམ་ཡན་ལག་གསུམ་ཆང་བའི་ལས་སྒྲིབ་སྟེ་
གཞུང་དུ་ཤེས་པར་འཕྱར་རོ། བྱེད་ལས་ནི་ལྷ་མ་བཞིན་ནོ། །དགག་བྱ་ནི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ལ་བཞག་པས་བསྟན་པ་ཉམས་པར་འཕྱར་བ་དང་ལུ་སྟེགས་
དང་སྟོན་ཚུལ་འདྲེས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་ལ་རིགས་
གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་མཐའ་ཅན་དང་། ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་
མཐའ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་ཆང་བའི་ལས་སྒྲིབ་སྟེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །དེ་
ཡང་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཞེས་པ་གཞི་འགྲེལ་ལས་ལུ་སྟེགས་གང་
གིས་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཞེས་སོ། །ཆོས་གོས་འདི་བོར་ཏེ་རྒྱལ་
མཆན་དེས་ཞེས་སྟོས་ལ། ལྷ་བ་འདི་བོར་ཏེ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེས་ཞེས་མ་སྟོས་པ་ནི།
དང་པོ་ཉིད་ནས་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷ་བ་དང་པོ་
ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོས་ལ་ནང་པ་དང་ཕྱི་པ་གཉིས་ཀའི་གོས་རུས་གཅིག་རྒྱ་ཁྱོན་
དུ་བདུབ་ཀྱང་། ལྷ་བ་ལ་ལུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་ན་ཆོས་འདི་པའི་ལྷ་བ་མེད་པར་
བྱུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད། །འདི་ལྟར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་རྣམས། ཁིམ་གྱིས་འབྱང་བར་ཡང་དག་རྟོགས། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །(རྒྱ་
རེངས་ཤར་ན་ཞེས་སྟོས་ཀྱང་ལུང་གཞི་ལས་དེར་རྒྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་བསྟེལ་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བའི་རྟོག་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལུ་སྟེགས་ཅན་
ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ་རྒྱ་རེངས་འཆར་བ་དང་རྒྱ་རེངས་ཤར་བ་རྟོག་མ་དང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་སྟུང་ན་རྒྱ་རེངས་འཆར་བ་ཞེས་པ་དེས་རྒྱ་རེངས་ཤར་བ་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་ཆང་བ་སྟེ། རབ་རྒྱ་འབྱང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་
དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་

གསུམ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། དེ་(རྒྱལ་ལས་ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་གཞན་ཡང་སྤྲོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།)མ་
བྱས་པ་རྒྱ་ཐབས་དང་འདྲའོ། ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆོས་གོས་འདི་བོར་ཏེ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་བཞི་པོ་དེ་མ་བྱས་པ་ཡང་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་
སྤངས་ལ་ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་དང་ལྟན་ཞིང་ལན་གཉིས་སུ་དག་འདུན་དང་ལྟན་
ཅིག་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གསུམ་ཆང་ན་ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་
ཡིན་ནོ། །འདིར་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
ན་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ལ་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པ་དང་
འདྲའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་མ་བྱས་པ་ཡང་རྒྱ་ཐབས་དང་འདྲའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་
འདི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པར་རྒྱལ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་དེ་ཡན་
ལག་རྒྱ་དགོས་པའི་གཞུང་ནི། གཞི་འགྲེལ་ལས། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གང་གིས་རབ་རྒྱ་བྱང་
བ་འདི་ཡང་དག་པར་སྤངས་ལ་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དེ་དང་ལྟན་ཞིང་ལན་གཉིས་སུ་དག་
འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་ལས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བར་འཁྱར་བ་གང་ཡིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱེ་
འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷ་བ་ཅན་ལས་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་ཏེ་དག་
འདུན་དང་ལྟན་ཅིག་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་གང་ཡིན་པའི་ཞེས་སོ། །ལྷ་
སྟེགས་ཅན་ཞུགས་པ་འདི་ལ་ལས་ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་ན། འདི་དང་རྒྱ་
ཐབས་སུ་གནས་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱང་བ་འདི་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པ་དང་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་ལྟན་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་ལ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་
པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་དགོས་ཏེ། རབ་རྒྱ་བྱང་བ་གཏན་མ་སྤངས་པས་ལས་
ལན་གཉིས་ཉམས་སུ་ཕྱོད་ན་ཡང་རྒྱ་ཐབས་སུ་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་
ལས། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྟན་རྒྱ་ཐབས་ཀྱང་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

མཚམས་མེད་པ་ལ།

མ་བསད་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཚམས་མེད་ལྷ་བསྟན་རྟོ། །འདིའི་སྤྱི་
དོན་ལ་(བར་ཆད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་ལས་དང་། དགག་བྱ་དང་། མཚན་པའི་དོན་དང་།)བཞི་
ལས།(སྐབས་འདིའི)བར་ཆད་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་
ནི། གསོད་བྱེད་རང་གི་ལྷས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱེད་མཚན་གང་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསད་པའི་ཕྱིག་
པའི་ལས་སྤྱིབ་རོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་གཞི་དང་བསམ་སྦྱོར་
མཐར་ཐུག་གོ། །གཞི་ལ་གཉིས་ལས། གང་བསད་པའི་ཡུལ་ནི་གསོད་བྱེད་རང་གི་ལྷས་
བསྐྱེད་པའི་ཁྱེད་མཚན་གང་ལས་བྱུང་བའི་མི་ཡིན་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། གང་གི་ཁྱེད་མཚན་
ལས་བྱུང་མ་ཞེས་སོ། །གང་གིས་གསོད་པའི་རྟེན་ནི། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལས་གཞན་པའི་
མི་གང་ཞིག་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་
དོ། །(ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་སྦྱོན་པས་བསད་ནའང་ལས་སྤྱིབ་མི་རྫོགས་སོ། །)ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
བཤད་དོ། །བསམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་གཞི་དེ་དག་ལ་མ་འབྲུལ་ཞིང་། ཀུན་སྒྲོང་རང་གི་མ་
གསད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་རང་གི་མ་གསོད་
པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་མའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པའོ། །

པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གསོད་བྱེད་རང་གི་ལྷས་བསྐྱེད་
པའི་ཁུ་བ་གང་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསད་པའི་ཕྱིག་པའི་ལས་སྤྱིབ་རོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའོ། །དེ་ཡང་ཐུན་ཆོགས་འགེལ་ལས། བ་ནི་མངལ་འདྲིན་པའི་ཆོ་པའི་ཁུ་བ་ལས་དེའི་
ལྷས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །(འགེལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གང་གི་ཁུ་བ་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་ཉིད་བསད་ན་མཚམས་
མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །)གཞི་དང་བསམ་སྦྱོར་མཐར་ཐུག་ནི་མ་བསད་པ་བཞིན་ཏེ་
སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱར་ཏེ་སྦྱར་རོ། །

དག་བཅོམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལས་སྤྱིབ་རོ་བོ་ཡོངས་
རྫོགས་གང་ཞིག་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་བཀྲོངས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལས་གྱུར་

པལོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ལས། གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བསད་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་གསོད་པའི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱར་བའི་རྩམ་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། བསྐྱུན་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན་ཞེས་སོ། །གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་དག་བཅོམ་པ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསད་པའི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་དེས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ན་གསོད་པར་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཕམ་པ་དང་མཚམས་མེད་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་འགལ་སྔམ་ན་ཐར་ཁད་རིང་བའི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་གསོད་དག་བཅོམ་པ་གསོད་པར་བྱེད་ན་ཞེས་དགོངས་པལོ། །གང་གིས་གསོད་པའི་རྟེན་དང་བསམ་སྦྱར་མཐར་ཐུག་ནི་མ་བསད་པ་བཞིན་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུར་ཏེ་སྦྱར་རོ། །

དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་པའི་སྒྲིག་པའི་ལས་སྒྲིབ་རོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པལོ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཞི་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་སྟེ། གཞི་དང་བསམ་པ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་ཆང་བལོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་གང་རུ་དབྱེ་བའི་གནས་ནི། རྒྱུའི་སྤྱིང་ཡིན་པ་དང་། མཚམས་གཅིག་གི་ནང་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་པ་མངོན་སུམ་རུ་བཞུགས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྒྱུའི་སྤྱིང་ནའོ་ཞེས་པ་དང་། མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་རུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་རུ་ཞེས་སོ། །གང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་སུམ་རུ་བཞུགས་པ་དེ་ལས་གཞན་རུ་ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས། །རིགས་པས་ཀྱང་སྤྱིང་གཞན་ན་འགན་ཁུ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚམས་ཐ་དད་ཡིན་ན་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཉུ་བྱེ་བྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་པ་མངོན་སུམ་རུ་བཞུགས་པ་ཉིད་རུ་ནི་སྟོན་པའི་གཟི་བརྒྱུད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གང་དག་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པ་དང་། ཕས་བཞི་ཚུས་བཞི་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། བྱིས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུའི་སྤྱིང་ནའོ་དག་སྟགས་ཀྱི། ཞེས་དབྱེན་བྱེད་པ་པོ་དང་དགུར་གསུངས་པས། དབྱེན་བྱ་བའི་ཡུལ་བརྒྱད་ཡིན་པར་བརྟན་(དགེ་

སྒྲིབ་བརྒྱུད་ནི་དགེ་འདུན་ཡིན་ན་དགུ་པ་ནི་དབྱེན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད། ༡ པ་
དང་། དབྱེན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་གསོལ་བ་དང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རིགས་པས་
ཀྱང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་ཡིན་སྟུང་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྦྱེ་བའི་
ཕྱིར་དང་། བརྒྱུད་མ་ཆོད་ན་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་དགེ་འདུན་ཏུ་ཡོངས་པ་མི་ཆོད་བའི་ཕྱིར་
དང་། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོད་བར་མི་འོས་ན་ལས་མི་འཆགས་པ་བཞིན་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གང་གི་ཆོ་འབྱེད་པའི་རུས་ནི། བཏྲན་པ་ལ་སྦྱོན་བྱུང་བའི་རུས་ཡིན་པ་
དང་། མཆོག་ཟུང་གཅིག་བསྐྱོས་པའི་རུས་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་པ་མུ་རན་ལས་འདའ་
ཁའམ་འདས་ཟིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་(ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་རིང་པོ་
མ་ལོན་པ་དང་།)མཐའ་(ཐུབ་པ་མུ་རན་ལས་འདའ་བ་དང་།)སྦྱོན་ཟུང་གཅིག་གི། སྔ་རོལ་ཐུབ་
པ་(མུ་རན་ལས་འདས་པ་དེ། རྣམས་སུ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་རོ། །)ཁོངས་པ་དང་། ཞེས་
སོ། རིགས་པས་ཀྱང་། བཏྲན་པ་ལ་སྦྱོན་བྱུང་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་མི་སྤྲིད་
པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས་(ལྷུང་གཞི་ལས་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཉན་ཐོས་ཟུང་
གཅིག་གིས་བརྟུམ་པར་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)ཉན་ཐོས་མཆོག་ཟུང་གཅིག་དེས་ཕྱིར་སྐྱུམ་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་པ་མུ་རན་ལས་འདའ་ཀའི་ཆོན་དགེ་འདུན་གྱི་གཅིག་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྟོན་པ་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་ན་འགུན་ཟླ་རྟོན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟེན་ནི། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོད་བར་འོས་པ་སྟེ། དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཡང་འོས་པ་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་མི་ཆགས་སོ། ཞེས་པ་
དང་། མཛོད་ལས། དགེ་སྦྱོང་ལྟ་སྦྱོང་ཚུལ་ལྟན་པས། འབྱེད་དོ་ཞེས་(གཞན་ཏུ་འོ་བྱིས་པ་
རྣམས་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས།)སོ། ལྷུང་པ་གང་ལས་དབྱེ་བའི་དོན་ནི། ཆོས་ལས་ཆོས་མ་
ཡིན་པའི་ཚུགས་སུ་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཚུགས་སུ་བརྟུམས་ན་ནི། ལྷུང་གཞི་
ལས་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་སྐྱུར་སྐྱུམ་བྱེད་ན་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཆོད་མེད་ཅིང་གུངས་མེད་

པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདུ་ཤེས་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ལྟེ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་མཆོམས་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་ན་གཞི་གཞན་ལ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཡང་མཆོམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱེ་བ་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། དང་། ཀྱན་སྒྲོང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་(ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ་བཞད་གང་གི་དངོས་པོས་ནི་གང་གིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས།)པའོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི་ལུས་དག་གིས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱུགས་པའོ། །གསོལ་བས་སམ་དོན་དེས་ཚུལ་ཤིང་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ནི་ཆོས་ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱགས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། བྱེ་བའོ་(དེ་ནི་མི་གནས་སོ། །)ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི།(མཆོག་གི་སྤྱལ་བའི་སྤྱལ་སྤྱུ་མཆོལ་ཕྱང་བའོ། ཞེས་པ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་སྤྱལ་བའི་སྤྱུར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །ལས་སྒྲིབ་རོ་བོ་ཡོངས་རྒྱུགས་གང་ཞིག་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གསོད་སེམས་ཀྱིས་སྤྱུ་མཆོལ་ཕྱང་བ་ལས་ཀྱང་པའོ། །མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་བརྟེན་པར་སེམས་ལ་མིན་ཞེས་སོ། །བྱིད་ལས་དང་དགག་བྱ་ནི། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ལ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཆོན་པའི་དོན་ནི་ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་ལྟ་སྟེ། མཛོད་ལས། མ་དག་བཅོམ་མ་སུར་བྱས་དང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་(དེ་ནི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་སོ་སྟེ་བོ་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ནས་འཛང་རྒྱ་བ་ཡན་ཆད་ཡིན་པར་མཛོད་ལས་བཤད།)དང་། སྒྲོབ་པ་བསང་དང་དགེ་འདུན་གྱི། འདུ་བའི་སྒྲོ་ནི་འཕྲོག་པ་(སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་ན་ནི། བར་མར་འདུ་བའི་སྒྲོ་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒྲོ་འཕྲོག་པའོ་ཞེས་ནང་མ་གཅིག་གི་འཆོ་བ་ཅུ་མ་འཕྲོག་པ་ལ་བཤད་དེ་དེ་ལྟར་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་སོ། །)དང་། མཆོམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་བ། ལྟ་པ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་ཡིན་

ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ནི། ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་འདི་ལ་ལྷའི་གྲངས་ངེས་མི་
 བཞེད་དེ་སའི་དངོས་གཞི་ལས། རྒྱུག་པར་གསུངས་པ་ཆོགས་བཅད་རུ་བྱས་ཏེ་བྲངས་པ་དགེ་
 སྒྲོང་མའམ་དག་བཅོམ་མ་ལུན་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཞེས་རིགས་སོ། །དག་བཅོམ་མའམ་མ་ཉིད་
 ལུན་བྱས་དང་། སྲིད་མཐའི་སེམས་དཔའ་ཆེ་ལ་མཆོན་བསྐྱུན་(པ་ཡིན་གྱི་དེས་འཆི་བ་ནི་མི་
 སྲིད་པར་མཛོད་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཆན་ཡིག་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་རྟེན་
 བཅུགས་པ་ཟེར། །ལྟ་ཡི་གནས་མཁའ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ནི། འདུ་(ལུ་སྟེགས་བྱེད་ན་རེ་ལམ་གྱི་
 བཞི་མདོར་ཤོག་ཆགས་མང་པོ་བསད་ན་ལྟར་སྒྲུའོ་ཟེར་བར་རྒྱ་གར་གྱི་མཆན་ཡིག་ལས་བཤད་དོ། །འགྲོ་
 མང་པོ་གསོད་དང་མཛའ་བཤེས་བསྟུ། སྟུག་ཅིང་མགོན་མེད་སྐྱབས་སུ་འོངས་རྣམས་
 ལ། །བསྐྱེའིང་གཞོད་པར་བྱེད་དང་དགེ་འདུན་གྱི། འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ་དང་མཆོད་
 རྟེན་འཇིག་། དེ་རྣམས་མཆོམས་མེད་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དང་
 མཐུན་པའི་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་སྒྲོང་མ་དག་བཅོམ་མ་
 ལུན་ལྷུང་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་མི་སྟེ་བར་(འདུལ་བ་ལས།) དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་(ཉེ་བའི་མཆོམས་མེད་
 པ།) གཞན་རྣམས་ནི་མཆོམས་མེད་དང་སྟིག་པ་ཆ་འདྲ་བར་(མདོན་པ་ལས།) བཤད་གྱི། མདོན་
 པ་དང་འདུལ་བ་ལས་སྒྲོམ་པ་མི་སྟེ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མི་སྤང་ངོ་། །(མདོ་སྟེ་པའི་
 སྟེང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས་མཆོམས་མེད་པ་དང་ཉེ་བའི་ལས་གཅིག་ཅེས་བྱས་ན་ཡང་རབ་རུ་དབྱང་
 ཞིང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་གནང་སྟེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན་ཡང་སྟོད་ལམ་དང་ཆ་ལུགས་
 དང་ལྡན་པ་ཅེས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དགེ་སྒྲོང་མ་དག་བཅོམ་མ་ལུན་དབྱང་བ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཞེས་རིགས་
 སོ། །མ་བསད་པ་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས། མ་ལ་བསད་པའམ་མའི་བསད་པ་ཞེས་
 པ་ནི། བྱེད་གསལ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན་སྟོག་གི་དབང་པོ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གྱི་རྣམས་སུ་ཡོད་པས།) མ་ལ་ཡོད་པའི་
 སྟོག་གི་དབང་པོ་བཅད་པ་དང་། མ་དབང་བའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་བཅད་པ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་
 རྩལ་རུ་ཡོད་པ་དང་། བདག་པོའི་རྩལ་རུ་ཡོད་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དག་བཅོམ་པ་
 བསད་པ་དང་ཞེས་སྟེར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མི་དག་བཅོམ་པ་དང་ལྟ་དག་བཅོམ་པ་གང་
 བསད་ཀྱང་མཆོམས་མེད་པའོ། །སྟེ་གནས་གྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་བསད་ན་སྟིག་

པ་མཆོམས་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ནི། ཁོ་ན་རང་སངས་རྒྱས་བསད་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟེ་ན།
 མཆོམས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བསད་པས་ཀྱང་མཆོམས་མེད་འབྱུང་
 བ། དེ་བས་ཀྱང་སྤྲིག་ཆེ་བ་རང་སངས་རྒྱས་བསད་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ལུང་གཅིག་ལས་
 འཕྲོས་པ་ལས། སྤྲིག་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རང་སངས་རྒྱས་འཆོ་
 བ་དང་ཕྲལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དག་
 བཅོམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་
 དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(མདོ་སྡེ་སའི་སྟོང་པོ་འཁོར་ལོ་
 བརྩ་པ་ལས་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་དང་ཉེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ་རང་སངས་རྒྱས་བསད་པ་དང་ཞེས་ཉེ་
 བའི་མཆོམས་མེད་ཏུ་བཤད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་འགྱུར་ཡིན་ཏེ་མ་དག་པར་སེམས་སོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
 བོ། བྱེ་བྲག་སྤྲེལ་བ་ལྟར་ན། མི་འཕྲོད་པ་ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 ཤིང་གཤེག་འཕྲོའི་བར་ཏུ་བྱེད་བརྩལ་པ་ལྟར། དགེ་འདུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་པན་
 རྒྱན་ཐུགས་ཅེ་མི་འཕྲོད་པའི་རྣམས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ་མངོན་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་
 བོ་མི་འཕྲོད་པའི། རང་བཞིན་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་ཆོས། ཞེས་བཤད་དོ། འདི་ལྟར་ན་དགེ་
 འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། དབྱེན་བྱས་པའི་སྤྲིག་པ་ནི་མཆོམས་མེད་པའི་
 ལས་ཡིན་ནོ། །

དགེ་སྟོང་མ་སུན་ཕུང་བ་དང་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས།(སྐབས་འདིའི།)བར་
 ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མི་གང་ཞིག་གིས་དགེ་སྟོང་མ་པམ་པས་མ་གོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་
 ཤེས་ཏེ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །(སྟོན་པས་སུན་
 ཕུང་བ་ནི་དངོས་གཞི་མི་རྫོགས་སོ། །བྱེད་ལས་དང་དགག་བྱ་ནི་སྤྲེལ་མ་བཞིན་ནོ། །མཆོན་པའི་
 དོན་ནི་དགེ་སྟོང་དང་དགེ་རྒྱལ་མ་སུན་ཕུང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །པམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་
 པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱེད་
 པ་མ་ཉམས་པར་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའོ། །(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ནས་
 མཆོན་གྱི་དབྱེད་པ་ཉམས་ཏེ་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བའི་གོགས་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་བར་བཅད་དོ། །)འཆབ་

མེད་ཀྱི་ཕམ་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་ཡང་སྒྲིབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་པ་ལས། བསྐྱེད་པ་སྒྲིབ་པས་
བསྐྱེད་པ་ལྷ་པ་ཉི། བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་པར་བཟྱི་ན། བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་པ་ཞེས་བཟྱིའམ།
ལྷ་པ་ལི་བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདས་པ་དང་
བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱེད་ལས་དང་དགག་བྱ་ནི་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ལོ། །མཚན་པའི་
དོན་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་ཏེ། འོད་ལྷན་ལས། མི་གསོད་ལ་
སོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། དགེ་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་ཀྱང་དང་། དགེ་སྦྱོང་བཞིན་ཏུ་དགེ་
ཚུལ་ཡང་། བྱི་ནས་སྒྲིབ་སྒྱུའི་སྐལ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཆད་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྱུའི་དོན་ལ་བཞི་
སྟེ་བར་ཆད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་། དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་
དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། (ནན་ཏུར་བྱས་པ་སྟེ་བབས་ནས་སྒྲིབ་པ་ལེན་པ་ན།) བབས་
པས་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཞིང་ཡང་རྒྱ་གཞིང་བར་དག་གི་ཁས་མི་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་
སྒྲིབ་པ་སྒྱེ་ཡང་འཕྱོགས་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལང་ཏུ་ཡོལ་བར་
འཁྱུར་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་བའི་སྐབས་ལས་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་
ནས་སྤང་བ་ལ་ཡང་མི་སྒྱུའོ་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདིའི་རྒྱ་ལས། ད་ནི་སྒྱེ་བའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེད་བར་མི་འོས་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཏུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
ཅིང་། བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་ན་བཟོད་པ་གསོལ་ཟིན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་
པར་རྒྱུགས་ན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་སྒྱེ་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལོ། (ནན་ཏུར་བྱས་པ་བབས་ནས་སྒྲིབ་པ་
ལེན་པ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཞིང་བར་ཁས་མི་ལེན་པར་འདྲ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་སྒྱེ་བར་བཤད་པ་
དང་སྒྱེ་བར་བཤད་པ་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འགལ་བ་སྤང་བ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་
ལྷགས་དགག་པ་ནི་(ཉང་མཚན་པ།)ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནན་ཏུར་བྱས་པ་བབས་ནས་(ནན་ཏུར་གྱི་
རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པས།)སྒྲིབ་པ་ལེན་ན་སྒྲིབ་པ་སྒྱེ་བར་གཞིའི་སྐབས་འདིར་བཤད་
པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ནན་ཏུར་བྱས་པ་བབས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ་རྟེན་སྒྱེས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། སྒྲིབ་པ་མི་སྒྱེ་བར་ལྷ་བའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་མཉམ་དགེ་ཚུལ་མ་ནན་

ཏུར་བྱས་པ་བབས་ནས་ཕྱོམ་པ་ལེན་ན་བྱང་མེད་ལ་ཕྱོན་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་བར་ཆད་ཡོད་
 པས་ཕྱོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལ་
 གཞིའི་སྐབས་འདི་ནས་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་། འུ་བའི་སྐབས་འདི་ནས་ཕྱོམ་པ་མི་
 སྐྱེ་བར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་གི་སྐབས་ཡིན་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་ནས་ཐུང་བ་ལ་
 ཡང་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཚོས་ཅན། རྒྱས་པའི་རྒྱུན་ཅན་དུ་ཐལ། རྒྱ་མམ་ཆོགས་
 གྱི་སྐབས་ལྷ་ཕོན་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་བར་ཆད་ལྷན་སྟོབས་གྱིས་ཕྱོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་བརྟན་བྱིན་
 པ་དེ་ཉིད་འུ་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མ་གཞུང་གིས་བྱབ་ཅིང་
 རྟགས་བྱུར་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་ལོ། །(གལ་ཏེ་རྒྱ་མ་ནི་ནན་ཏུར་མ་བྱས་པ་ཕྱོན་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཡིན་ལ་
 ཕྱི་མ་ནི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ཕྱོན་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ཡིན་པས་རྒྱས་རྒྱུན་མེད་དོ་ཞེན། ནན་ཏུར་མ་བྱས་པ་ཕྱོན་
 རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་ཡང་ཕྱོམ་པ་མི་སྐྱེ་ན་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ཕྱོན་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་སྐྱེས་པའི་ལོག་
 རྟོག་ཆན་མོ་ཡོང་བ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ནི་ནན་ཏུར་བྱས་པ་བབས་ནས་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པར་
 ཁས་མི་ལེན་པས་ཕྱོམ་པ་ལེན་མི་རིགས་སོ་གསུང་རོ། །) ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་(ནན་ཏུར་བྱས་པ་བབས་
 ནས་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཕྱོམ་པ་ལེན་ན།)ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བར་སྐབས་འདིར་
 བཤད་པ་ནི་གནས་ནས་ཐུང་བ་ལས་གཞན་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནན་ཏུར་གཞན་བྱས་
 པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ནི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆད་པ་ཞེས་སྟོས་གྱི། གནས་ནས་
 ཐུང་བ་ཞེས་མ་སྟོས་པ་དང་། ཕྱོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་འུ་བའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ནི། གནས་
 ནས་ཐུང་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གནས་ནས་ཐུང་བ་ཞེས་
 གསུངས་པས་ཤེས་སོ་བེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆད་པ་ཞེས་པ་འདི་
 ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱི་ལུང་གཞི་ལས། མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་ཐུང་བ་བབས་པ་ཞིག་ཡང་ཕྱིར་
 འོངས་ནས་ཞེས་པ་དང་། གནས་ནས་ཐུང་བ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་གྱི་ཁྲིཀ་
 ལས། འདིར་གནས་ནས་ཐུང་བ་སྟོས་པ་ནི་དཔེ་ཅན་དུ་བྱེད་གྱི། ཆད་པའི་ལས་བྱེད་དུ་
 བརྟག་པ་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་

ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ཀ་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ལས་
བརྒྱུག་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་མཆོངས་ཀྱང་། འདིར་ཕྱོམ་པ་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་
རྒྱ་གཏོང་ངོ་ཞེས་ངག་གིས་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་བསམ་པས་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཏོང་བ་སྟེ། ནན་
ཏུར་གྱི་རྒྱ་ཉེས་སྦྱོང་འཕྲོ་གཅོད་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱིས་ལེན་ན་ཕྱོམ་པ་སྦྱེ་བའོ། །ཞུ་
བའི་སྐབས་ནས་ཕྱོམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་གཏོང་བར་ངག་གིས་ཀྱང་
ཁས་མི་ལེན་ཅིང་བསམ་པས་ཀྱང་ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། ནན་ཏུར་གྱི་རྒྱ་ཉེས་
སྦྱོང་འཕྲོ་མི་གཅོད་སྟམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱིས་ཕྱོམ་པ་སྐྱངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་སྟེ། ཡན་ལག་
ངེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆད་པའི་
རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཞེས་པ་སྟེ།(སྨྱུ་བརྒྱུར་བའོ། ཆོག་སྨྱུ་བརྒྱུར་བ།)དེ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་
གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཆད་པའི་ལས་བྱས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།(བཀོལ་བ་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཡན་ཆད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར།)
བཀོལ་བ་ཆད་པ་ཡན་ཆད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ།(རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི།)
ཆད་པ་ཞེས་པ་འདི་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཆོག་གི་དང་པོ་ན་ཡོད་པས་བཀོལ་བ་ཆད་
པ་ཡན་ཆད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བཀོལ་བ་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཡན་ཆད་དོ་ཞེས་པ་ནི་མ་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆད་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཞེས་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ལས་
བརྒྱུག་པའི་ཆད་པ་ཞེས་སྒྲ་ལོག་འབྱུར་དུ་ལོ་སྟོ་བས་བརྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །(སྒྲ་ཐད་འབྱུར་དུ་
བརྒྱུར་ན་གོ་སྟེ། སྒྲ་ལོག་འབྱུར་དུ་བྱས་སྟངས་།)ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་བཟོད་གསལ་བྱེད་པར་ཁས་
མི་ལེན་པའོ་ཞེས་སྒྲ་རབས་པ་རྣམས་འཆད་ཀྱང་། དེ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གཏན་ནས་
མེད་ཅིང་། ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་ནི་ཆད་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ།(ནན་ཏུར་
གྱི་རྒྱ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་པ་)དེ་ལ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལས།
སྟེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་པའི་ལས་བྱས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་འཐབ་ཀྱོལ་

མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་རབ་རྒྱ་དབྱུང་བར་མི་བྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 བར་མི་བྱའོ་ཞེས་མདོའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས། ཅི་ཞིག་ཁས་མི་
 ལེན་ཅེ་ན། རྒྱུ་ལས་བསྒྲོག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པ་དག་དབྱུང་རྫོགས་མི་བྱའོ་
 ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུང་ལས་སྟོན་གྱི་ཉེས་པ་གཏོང་ངོ་ཞེས་མི་ཟེར་ན་དག་སྦྱོང་
 དང་། དག་སྦྱོང་རྒྱ་མི་གཞུག་ཅེས་བཤད་དེ། བན་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་སྟོན་གྱི་ཉེས་པ་གཏོང་ངོ་
 ཞེས་མི་ཟེར་ན་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པ་དག་དབྱུང་རྫོགས་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡུང་གཞི་ལས། མ་མཐོང་བས་གནས་ནས་ཡུང་བ་བབས་པ་ཞིག་ཡང་ཕྱིར་
 འོངས་ནས། ཡུང་བ་མཐོང་གིས་བདག་རབ་རྒྱ་དབྱུང་རྒྱ་གསོལ་ཟེར་ན་རབ་རྒྱ་དབྱུང་
 བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུང་བ་མཐོང་གིས་ཞེས་ཟེར་ན་(སྟེ་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་
 ཡུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བསྒྲོག་པ་ཁས་ལེན་ན།)རབ་རྒྱ་དབྱུང་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། ཡུང་བ་
 མཐོང་གིས་ཞེས་མི་ཟེར་ན་ནི་རབ་རྒྱ་མི་དབྱུང་ཞེས་ཡུང་ལས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ།
 མདོ་རྩ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཁས་མི་ལེན་པ་དག་དབྱུང་རྫོགས་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 ལོ། །མཛོས་པའི་བར་ཆད་ནི། ལག་རྒྱུ་དག་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་
 རྣམས་རབ་རྒྱ་འབྱིན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་ན། གཞོན་ཆེས་པ་ལོ་བདུན་མ་ལོན་པ་མ་
 གཏོགས་པ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་གཞན་ཆང་ན་ལེན་པ་པོ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ།
 འཕོགས་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད། གཞན་མ་དད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བྱན་མོང་གི་ཆོས་གསུམ་
 ཡོད་དོ། །(ཆངས་པར་སྦྱོང་ཅིང་གཡོ་རྒྱུ་སྤངས་པ་ནི་དྲང་སྲོང་ཡིན་ལ།)དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་དེ། རྒྱུ་ལས། དྲང་སྲོང་ཡང་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པས། ཞེས་སོ། །དྲང་
 སྲོང་ཡིན་ཡང་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་སྦྱོང་ལྟ་བུའོ། །ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་དྲང་སྲོང་མ་ཡིན་པ་ནི་
 ལྟ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྟ་སྤྱོད་མོ་ལྟ་སྤྱོད་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་བཅད་པའོ། །ཐུན་
 ཆོགས་འགྲེལ་ལས། མཛོས་པ་ནི་ཡུས་དག་པ་དང་(ལག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་སེལ་ལོ།) །ཡོངས་
 སུ་དག་(མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་སེལ་ལོ།)པ་ནི་ལས་དག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། མཛོས་
 པ་ནི་མཛོས་པའི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ་བའི་བར་ཆད་

མེད་པ་སྟེ་རྒྱུགས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །(མངོས་པ་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་རབ་
ཏུ་དབྱུང་ཞིང་མངོས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ཞེས་པ་སྦྱར་རྟེ།)
གཞི་འགྲེལ་ལས། རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་ལ་ཡང་མངོས་པ་དེ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ཀ་
དགོས་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་མངོས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་
པར་བཀའ་སྩལ་རྟེ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་(ཚུལ་རི་ལྟར་
བཀའ་སྩལ་ཞེན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད།)རབ་མཐུན་རྟེ།(དེ་ངེས་དོན་དུ་གང་གིས་བྱ་བ་ཅེན།)བདེན་པའི་
མཆོན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་རྟེ། །བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་བདེན་པ་ཡང་དག་པའི་ཕྱིར་རམ།
རྩལ་མི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་སངས་རྒྱས་མི་རྩལ་པས་ན་བདེན་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། སུན་ཆོགས་ལས། ཟླ་བ་སྤར་མའི་ཆོགས་བཅས་ས་
ལ་ལྷུང་ཡང་སྤིད། །ས་འདི་རི་དང་ནགས་བཅས་མཁའ་ལ་འགོ་ཡང་སྤིད། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོའི་རྒྱ་ཁྱི་བསྐྱམས་པར་འཇུག་སྤིད་གྱི། །དྲང་སྤྱང་ཆེན་པོ་རྩལ་གསུང་འཇུག་བ་སྤིད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞི་ཙམ་བའི་སྐབས་འདིར་བར་ཆད་རྣམས་སྦྱིན་པས་བསྟན་ནས། སུན་ཆོགས་
འགྲེལ་བའི་སྐབས་འདིར་བར་ཆད་རྣམས་སྟོན་དུ་བསྟན་པས། ཙམ་འགྲེལ་གོ་རིམ་མི་མཐུན་
པའི་སྟོན་དུ་འཇུག་རོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཞུགས་པས། བར་ཆད་སྟོན་པའི་
གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཞུང་གཞན་མ་ཞུགས་ཤིང་བར་ཆད་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་དུ་
བསྟན་ན་རྟོགས་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱལ་པོས་བཀའ་བས་པོའི་ཞེས་པ་འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས།(སྐབས་འདིའི)བར་ཆད་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་ནི། རྒྱལ་པོས་བཀའ་བས་པོའི་སྟོན་པོ་ཆོས་བཞི་ལུན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་མི་ཡིན་
གསོན་པར་གནས། ལུལ་ཉེ་བ་ཡིན། དེའམ་དེ་བས་དབང་ཆེ་བ་དེས་གནང་བ་མ་ཡིན་
པ་དང་བཞི་སྟེ་སྦྲུལ་གཉིས་པ་མས་མ་གནང་བ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྦྱར་ལ། ཕྱི་མ་
གཉིས་ཙམ་འགྲེལ་འདི་ཉིད་ལས་སོ། །བྱིད་ལས་ནི་པ་མས་མ་གནང་བ་བཞིན་ནོ། །དགག་
བྱ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞོན་པ་དང་མ་དང་པ་སྟེ་བའོ། །མཆོན་པའི་དོན་ནི་རྩེ་དཔོན་གྱིས་

བཀྲའ་བས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བའོ་ཞེས་པ་དེའི་ཆད་ནི་རྟེན་ལས། ཡུལ་གང་ན་རྒྱལ་པོ་གང་གི་ཆོག་མཛོན་སྤྲུམ་མཉམ་བརྒྱད་པས་འདྲ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ དེ་ནི་འདྲིར་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བའོ་ཞེས་སོ། །(རྒྱལ་པོས་བཀྲའ་བས་པ་འདི་ནི་བྲན་གྱི་མཆོན་དོན་རྩ་ མི་བྱེད་པར་པ་མས་མ་གནང་བའི་མཆོན་དོན་རྩ་བྱེད་པ་ནི། གཅེས་ཤིང་ཡིད་རྩ་འོང་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བར་ རྣམ་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)

ཆོམ་རྒྱན་པར་གྲགས་པའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྒྱི་དོན་ལ་བཞེ་ལས།(སྐབས་འདིའི།)བར་ཆད་ གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཡུལ་རྩས་དེ་ན་ཆོམ་རྒྱན་པར་གྲགས་པའོ། །བྱེད་ལས་ནི། སྤྲུམ་པ་སྦྱེ་ ཡང་འཕོགས་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དགག་བྱ་ནི་མ་དད་པ་སྦྱེ་བའོ། །མཆོན་པའི་ དོན་ནི། སྤང་གོལ་བའོ། །(བཀོལ་བ་ཆོམ་རྒྱན་པ་ཞེས་པའི།)རྟེན་ལས་བཀོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ དབང་རྩ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྤྲུམ་ལས་བཀོལ་བ་ཞེས་སྒྲིས་པའི་རྩེས་སུ་ འབྲུག་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་མོད་གྱི་ཞེས་པ་ནི། བཀོལ་བ་ཞེས་དབང་རྩ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ མདོ་སྤྲུམ་ལ་སྒྲིས་པས་མདོ་བྱི་མ་ལ་ཡང་གོ་བར་འཕྱར་མོད་གྱི་ཞེས་པའོ། །འདྲིར་ཡང་ བཀོལ་བ་ཞེས་སྒྲིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོས་མ་གནང་བ་ཡུལ་ཐག་མི་རིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་ དགར་བའི་དོན་ཏེ་ཞེས་པ་(རྟེན་ལས་བཤད།)ནི། སྤྲུམ་(རྒྱལ་པོས་བཀྲའ་བས་པ།)ལ་ཡུལ་ཐག་ཉེ་ན་ བར་ཆད་རྩ་འཕྱར་གྱི་(ཆོམ་རྒྱན་པར་གྲགས་པ།)འདི་ནི་ཡུལ་ཐག་རིང་ཡང་བར་ཆད་རྩ་འཕྱར་ བས་འདི་གཉིས་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ལག་རྩམ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོན་པ་ ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟེན་ལས་དེ་ནི་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲུམ་ལ་སོགས་པ་དག་གྲང་རིག་ པར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བགང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་མཛེས་མི་མཛེས་ཡུལ་རྩས་ཀྱིས་ འཛོག་པའི་ཕྱིར་མཛེས་པའི་བར་ཆད་(ཡོངས་སུ་བགང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ།)འདི་རྣམས་ཁོ་ ཅན་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །རིགས་དང་(ཁ་དོག་དང་དབྱིབས།)ལྷས་ལས་སྦྱོར་ ཆགས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཡུང་ཕྲན་ཆོགས་ལས། དག་སྦྱང་གིས་འཁོར་སྤྲུལ་འབྱིན་པ་ཉེ་བར་ བཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཉེ་བར་འཛོག་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་རྩ་འཕྱར་རོ། །འཁོར་སྤྲུལ་འབྱིན་ པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ་རིགས་དང་མཆོན་མས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཆོན་

མ་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། (མདོ་འདིའི) རྟིག་ལས། ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་འཁོར་
 སུན་འབྱིན་པར་བརྟུང་པར་བྱ་ཞེ་ན། རིགས་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་ཏེ་ཞེས་
 མོ། །རིགས་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་ནི་ལྷན་མཁན་དང་གདོལ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་དོག་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་ནི་
 ཤ་མདོག་ཁ་དོག་རྣམ་པ་བཞི་དང་སྤྱོད་མེར་ལ་སོགས་པའོ། །དབྱིབས་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་ནི་ལག་རྒྱུ་དང་རྒྱང་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རིགས་དང་ལྷན་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ་རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་དང་འཁོར་
 ཏུ་འཛིག་པ་བཀག་པའོ། །འོ་ན་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་པས། ལྷབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རབ་
 འདི་ལ་ནི་རིགས་གཅིས་པ་མ་ཡིན། མདོ་འདིའི་རྩས་གཅིས་པ་མ་ཡིན། ལྷབ་པ་གཅིས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉ་པ་རིགས་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ། ལྷ་བརྒྱ་དང་འདྲིག་མཁན་ཉེ་
 བར་འཁོར་དང་། (ལྷན་ལ་སྦྱོན་ཆགས་པ།) བ་ལང་བདག་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ལྷང་བར་ལྷང་
 ལས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟམ་ན། ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་
 པ་སྟེ་མདོན་ཤེས་ཐོབ་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་འབྱིན་ཏུ་གནང་བ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། མེ་
 ཏོག་ཤིང་རྒྱུད་ལས། (མཁན་པོའི་མོད་པོ་ད་ལྟར་གྱི) བསམ་དང་། (ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ།) རྩེས་ཀྱི་
 བསམ་ཤེས་(ཆོ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམ་པ་སྟེ་བར་འབྱུང་བ།) ཤིང་། །མདོན་ཤེས་ཡི་
 ཤེས་ཐོབ་པས་ནི། །མཐུ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་ཆོམ་བྱེད་(ཕྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་བསམ་པ་མ་དད་པ་བསྐྱར་
 རྩས་པའི) ཤིང་། །(ལག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ།) རབ་ཏུ་འབྱིན་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་
 མོ། །མཁན་པོ་གཅིག་པ་གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་ཞེས་པ་ལྷང་ཐུན་ཆོགས་ལས་
 བཅ་ཅན་དང་སྦྱོང་བ་ལ་བརྟེན་(རྟིག་ལས་སྦྱོན་བྱེད་དང་སྦྱོང་བ་ཞེས་མོ། །) རྣམ་གསུངས་
 མོ། །ལྷང་ཁྱ་བ་ལས། བརྟེན་པ་ལས་གཅིག་གིས་གཉིས་སམ་གསུམ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པར་གནང་ངམ། ལྷ་པ་ལི་གནང་ངོ་ཞེས་གསུངས་མོ། །དེ་ལ་ཆོག་བརྟུང་པ་ན། ལེན་པ་
 པོ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་ལ། འདི་ཞེས་པ་དང་། འདི་དག་ཅིས་པ་དང་། འདི་
 རྣམས་ཞེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དགེ་འདུན་ཆོགས་པ་གཅིག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་ལས་
 ཀྱི་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་གཞི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་ནི་ལས་མི་འཆགས་མོ། །གསུམ་
 མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་ཅིས་པའི་དམིགས་བསལ་ནི། (ཆོག་གཅིག་གིས་ལྷ་བརྒྱ་བསྟེན་རྫོགས་བྱར་བྱང་

བ་ཡོད་དེ་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་ཚུར་ཤོག་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ལ་ཡང་ལས་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
 ཚོགས་པ་ཐ་དད་ན་ལས་གྱི་ཚོགས་གཅིག་གིས་གསུམ་ལས་མང་པ་བསྟེན་རྫོགས་བྱུར་རུང་
 བ་ཡོད་དེ། ལུང་ལུ་བ་ལས། བཅུན་པ་ལས་བཞི་དང་ཕྱེད་གསུམ་གཅིག་ཏུ་མཆིས་ལ་གནས་
 བཞིར་གང་ཟག་བཞི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གནང་ངམ། གནང་སྟེ་འདི་ལྟར་ལས་བྱེད་
 པའི་དགོ་སློང་གནས་བཞི་ཆར་གྱི་མཚམས་སུ། ཤིང་ངམ་མཁར་བའམ་རེ་ལྟེ་རྒྱམས་ཀྱིས་
 མནན་ཏེ་རེ་རེ་ནས་སམ་གཉིས་གཉིས་ནས་སམ། གསུམ་གསུམ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱ་སྟེ། བཞིར་མ་ཆང་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་སློང་དགོན་པ་བས་སྐྱེས་ཏེ་
 སོར་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་མི་བཞག་གོ་སྐྱེས་པས་ཁ་སྐྱ་ཡང་སྐྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་རྒྱུ་ལས་སོ། །(འདུལ་བཀའ་བརྒྱུས་པ་ལས། དགོན་པ་བས་ནི་སྐྱེས་སོར་གཉིས་འབྲིལ་བ་
 རེག་གོ་ཞེས་(ཁྱད་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་)བཤད་ཀྱང་། རང་གི་རྒྱུ་བཤད་ལས། སོར་གཉིས་
 བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གྱུར་
 བ་ཆད་སོར་ལྟར་འགྱུར་བས་སོ། །སྤྱིང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་མི་འདོད་དེ་
 ཞེས་སོ། །ཤོང་མཐའ་པས་ནི་དེའི་འོག་མ་སོར་བྱེད་དང་གཉིས་སོ། །རྒྱུ་ལས། སོར་བྱེད་
 དང་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་སོར་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཅམ་ཏུ་མི་བཞག་གོ་ཞེས་
 སོ། །(ལྷག་པའི་ཆད་ནི་སོར་བྱེད་ཡིན་པར་རྒྱུ་འབྲི་ཆོག་དེས་ཤེས་སོ། །)དེ་གཉིས་ལ་ཡངས་དོག་གི་
 ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ནི། ལུང་(མན་ཆོགས་)ལས། དགོན་པ་བ་དག་གིས་འདྲེག་མཁན་མ་རྟེན་
 བ་སྐྱེས་སོར་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཏུ་བཞག་པར་རྫོགས་སུ་གནང་ཞེས་གསུངས་ལ། འབྲེལ་ཚུང་ལས་
 དགོན་པ་ན་འདྲེག་མཁན་དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤོང་མཐའ་ན་འདྲེག་མཁན་བཅོལ་སྐྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་དགག་བྱ་འབྱུང་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་
 ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལུས་གཞན་མགྲིན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡང་སྐྱ་བྲེག་པར་མི་བྱའོ། །(འདིའི་ཁྱད་པར་
 ནི་ལུང་མ་མོ་ལས་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་མ་བཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དག་གི་སྐྱ་བྲེག་
 པར་མི་བྱའོ། །འདྲེག་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་ནི་རྒྱང་ལག་གོ། །ཉིང་
 ལག་ནི་ཡན་ལག་གི་ཡན་ལག་སྟེ་སོར་མོ་རྒྱམས་སོ། །འོ་ན་སྤེམ་སྐྱ་ཡང་འཛོག་ཏུ་མི་རུང་ངམ་སྟམ་

ན། རྒྱུ་ལས། སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཤིག་པ་ལ་ནི་ནུམ་གངས་ཀྱི་ཚོག་ཡོད་དེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 དགེ་སྦྱོང་དག་གིས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཐུང་བཏོགས་པ་ལ་ཤུག་རིམ་གྱིས་སྦྱང་ཅེར་སྦྱང་བར་མི་
 བྱའོ། །ལེན་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་བཏོགས་པར་མི་བྱ་བ་ཡིན་ན། འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེས་བྱས་སུ་བསྐྱན་པ་ཡིན་
 ཏེ། རིགས་པ་འདིས་སྒྲིབ་གཞུང་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་ལུབ་པར་ཤེས་སོ། །ལུང་ལས་
 སྒྲིབ་སྒྲུབ་འཇོག་དུ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི། སྒྲིབ་མའི་སྒྲུབ་འདེག་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྒྲིབ་ལུགས་
 སོ། །སྒྲིབ་མའི་སྒྲུབ་ཡང་སོར་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་འདེག་པར་བྱ་ཞེས་པལ་ཆེན་རྟེན་བའི་ལུགས་སོ། །ཆོས་གོས་
 རྒྱུན་བཞིན་དུ་ཞེས་ཆོས་གོས་སྒྱིར་སྒྲོས་ཀྱང་སྒྲུབ་སྒྱུར་དང་སྒྲུབ་གོས་བཟུང་སྟེ། རྒྱུ་ལས།
 མཐང་གོས་ཀྱང་བཀག་ན་གཅེར་བྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །སྒྲུབ་བཟུང་པའི་གོས་
 བཅང་བར་བྱའོ། །འདིའི་ཚད་ནི། མེ་ཏོག་ཕྱིར་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་འདེག་ན་རྩྭ་དང་གཅེར་བའི་ཉེས་
 པ། བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བཟུང་ནི། རྒྱུར་ནི་ཕྱིར་དང་གཉིས་སུ་ལ། སྤྱིད་དུ་སྒྲུབ་ནི་གསུམ་
 ཡིན་ཏེ། ལྷག་པར་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས། སྒྲུབ་བཟུང་བགོས་
 བས་སྒྲུབ་ཤིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྒྲུབ་བཟུང་དེ་ཡང་བགོ་བའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་གདིང་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་རྩལ་གཟན་གྱིས་སོ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲིབ་མོར་བྱས་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་མོ་བཀག་པའི་སྐབས་
 མང་དུ་གསུངས་ན། སྒྲིབ་མོ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེན། རྒྱུ་ལས་དོན་འདི་ལྟར་
 གསུངས་ཏེ། སྐབས་གཞན་དུ་སྒྲིབ་མོ་དང་སྒྲིབ་མོ་མ་ཡིན་པ་ནི་འཁོར་གསུམ་མ་གཡོགས་
 པ་དང་གཡོགས་པ་ཡིན་ལ། བྱས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་མོ་དང་སྒྲིབ་མོ་མ་ཡིན་པ་ནི་
 གསང་བའི་གནས་མ་གཡོགས་པ་དང་གཡོགས་པ་སྟེ། ཤོ་རིམ་བཞིན་ནོ་སྐབས་འདིར་ནི་འཁོར་
 གསུམ་མ་གཡོགས་ཀྱང་གསང་བའི་གནས་གཡོགས་ན་སྒྲིབ་མོ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་མཐུན་དང་རྒྱུ་ལས་
 ལོ་མ་དག་གིས་སྦྱང་ལ་བྱས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །བྱས་རས་བཅང་བར་བྱའོ་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། སྒྲུབ་བཟུང་བཅང་བར་བྱའོ་ལུང་རྩོད་བཅང་བར་བྱའོ། །བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་
 འདུལ་བ་ནས་ལན་མང་དུ་གསུངས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཅི་ནས་ཀྱང་འཆང་དགོས་མ་

བཅངས་ན་ཉེས་པར་འབྱུར་བ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཅི་(བཅངས་ཀྱང་ཆོག་
མ་བཅངས་ཀྱང་ཆོག)དགར་འཇུག་པ་གནང་བའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ཡོ་བྱད་བྱག་ལ་སོགས་པ་དགག་
དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་འཆང་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ལ། དགག་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་དང་མི་ལྡན་པ་(ཁྱུས་རས་བཅང་བར་བྱའོ་ཁྱུ་རྩོད་ཅིང་བར་
བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་)རྣམས་ནི་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བཅང་དུ་གནང་བ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱུ་ལས། ཁྱུས་རས་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་དེ། བྱེད་པའི་ཆོག་དང་
ཕོར་བཏྲན་པའི་ཕྱིར་རང་དགར་སྤྱད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་རྒྱུ་
ལས་ཀྱང་། ཁྱུས་རས་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཅེས་བཤད་(བྱེད་པའི་ཆོག་དང་ཕོར་བཏྲན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་དཔེ་ལ་བཅང་བར་བྱའོ་ཁྱུས་རས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷ་ལོག་འབྱུར་དུ་བསྐྱར་
བཤོ། །འགྲེལ་རྒྱུ་གི་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཆོངས་ཤིག་ཁྱུས་རས་ཞེས་སྟེ་ཐད་འབྱུར་དུ་བསྐྱར་སྤང་དོ། །དོ། །འོ་
ན་བཅང་དུ་གནང་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་ཆོག་ཏུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཆན་གང་ཞེ་ན་འདྲོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་
མས་བསྟོད་ཅིང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་སྤྱད་པ་དང་།(བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་
བརྗོད་ན།)ལུ་ལ་དུས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་གནང་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་མ་ཡིན་
ནམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་(བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས།)ཆོག་ཏུ་བཏྲན་ཏོ། །ཀྱན་
ཏུ་འཆགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱུ་ལས་ཀྱན་ཏུ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་ན་རེ་གཞུང་
མཛེས་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གཞན་འདྲོད་བཀོད་པ་དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་
ཏན་འོད་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུང་མཛེས་པ་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཀྱན་ཏུ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་ལས། ཁོ་ལོ་
ནི་ཡི་གེ་ལྷག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡང་ལྷག་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ།
གོས་ཉེས་རིམ་ལ་སྟོག་ཆགས་དག་འཆགས་པར་འབྱུར་བས་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
རྒྱལ་ཁྱུས་རས་ཉེས་རིམ་གྱིས་ཁྱུས་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་པས་ཀྱང་ཁྱུས་རས་

བཅང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཚས་གོས་བཞི་པར་འབྱར་རོ་སྒྲུལ་ན། ཚས་གོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་
ཉིད་ཡིན་པས་ཚས་གོས་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བསྟོ་ཁང་བསྟེན་ཞེས་པ་འདྲིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པ་ནི། བདེ་
བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། འདྲོད་བསྟེན་གྱི་ཉེས་པར་འབྱར་རམ་སྒྲུལ་པའི་ལོག་
རྟོག་སྤོང་བ་སྟེ། ལུང་མ་མོ་ལས་པན་ཡོན་བཅུ་གསུངས་པ་དང་། །ལུང་མ་མོ་ལས་བསྟོ་ཁང་ལ་
ཡོན་ཏན་ལྟེ། རུལ་དང་རྩི་མ་འབྱང་པགས་པ་དང་མདངས་གསལ་པགས་པའི་ནད་རྣམས་འབྱིན་རྒྱུ་
དང་བད་ཀར་རྣམས་མེད་པར་བྱེད་བསྟོ་ཁང་ནི་ནད་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལྟེ་སྟེ་
མ་བཞི་དང་བསྟོ་ཁང་རྩ་སྟོ་བ་བསྟེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སྤྱིར་གཞི་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ། བསྐྱུ་མཉེ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་
ལ་བྱ་བ་ནི། རྩེ་ལའི་སྟོམ་པ་དག་པ་སྟེ་ཁྱིམ་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་བཀག་པ་དང་། ལ་ལྟ་བུ་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་། ཚས་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་གས་སྤྱི་མ་སོང་བ་སྟེ་
བདག་ཚས་མིན་པའི་ཚྭ་གས་སྤྱི་སོང་བ་དང་མཐུན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་གནས་ནས་ལྷུང་བར་གསུངས་
པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་། ས་རང་བཞིན་རྩ་གནས་པ་སྟེ་གཞན་རྩ་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་
སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་། མཚན་མཐུན་པའོ། །སྟེ་གཞན་རྩ་ན་རེག་པའི་ཉེས་པར་འབྱར་བའི་ཕྱིར་
སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུ་མཉེ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལོ་གང་གིས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ལ་
སོགས་པ་(ཉེ་གནས་སམ་གཞན་རབས།)ཡིན་པ་(སྟེ་བྱི་དོར་གྱི་ལས་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་
དག་གིས་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་། གོས་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་(གཅེར་བྱ།)མ་ཡིན་
པ་(སྟེ་གོས་གཅིག་པས་བྱི་དོར་གྱི་ལས་ནི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།)དང་། དད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་མ་དད་
པ་བྱེད་རྩ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཤུལ་པ་བསྟོ་ཁང་གི་རོ་བོ་གང་བསྟེན་པ་
ནི། བྱས་དང་བསྐྱུ་མཉེ་དང་རྩིལ་ཕྱིས་དང་སྟན་དང་མའི་རེག་བྱ་སྟེ་ལྟའོ། །ལྟ་སོ་དེ་གཞུང་
འདི་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་འབྱར། །གཞི་འབྲེལ་ལས། བསྟོ་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱས་ཀྱི་ཆ་ག་ཡོ་བྱད་
དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་བསྟོ་ཁང་ཚུལ་རི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི་དེར་སྤྱོད་བསྐྱུངས་ཏེ་
འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་རྩ་ཤེས་པར་འབྱར་རོ། །

ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་གཞན་ལྷང་མ་མོ་ལས་ནི་གཞོན་རབས་དག་གིས་
བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལྷང་དང་མཐུན་ནོ། །(ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ལས་ བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་
པ་དང་ཉེ་གནས་དག་གིས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷང་མ་མོ་ལས་ནི་དག་སྒྲོང་གསར་བྱས་པ་ཤོ་ཁང་དུ་སྐྱབ་
པའི་ལས་རྣམས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱར་རོ། །)

གོས་གཅིག་པས་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་བྱའོ། །(གོས་གཅིག་པས་ཟས་མི་ཟ་གོས་གཅིག་པས་
ཐུག་མི་བྱ།)ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གོས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་སྐབས་མང་དུ་གསུངས་ན་གོས་
གཅིག་པ་ཡིན་མིན་བྱེད་ནི་གང་ཞེ་ན། སངས་བྱུས་ཀྱིས་གནང་བའི་གོས་གཅིག་ཁྱོད་པ་
དང་། གནང་བའི་གོས་གཉིས་ཡན་ཆད་ཁྱོད་པ་སྟེ། བཀག་པའི་(ཆོས་གོས་གཅིག་དང་ཐུལ་པ་
གཉིས་ཁྱོད་པ་ལྟ་བུ།)གོས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །(རྒྱལ་(མདོ་དགོན་བཅེགས་ལས། ས་ནི་བྱི་ལས་སྐོས་ཏེ་
ཁྱང་ཉིང་དུ་ཞོལ་ལོ། །ཐུག་དུ་ཞོལ་ལོ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་པས་པམ་པར་བྱས་
ཏེ་ཁྱང་དུ་ཞོལ་བ་བཞིན་དུ་ངན་འགྲོར་ཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐུག་དུ་ཞོལ་བ་བཞིན་དུ་དཔྱལ་བར་འགྲོ་བར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་འདྲ་ཆོས་གསུམ་གསུངས་སོ། །ས་ནི་འཆོ་བ་མི་གཙང་བ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་
ཡང་འཆོ་བ་མི་གཙང་ཞེས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ་ས་དང་འདྲ་ཆོས་བཞིའོ་ཞེས་བྲམ་མ་རྣམས་
གསུང་རོ། །དེ་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་ཚུལ་ལྡན་ནོ། །)ལས། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པ་ནི། སང་གི་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རི་དྲགས་ཕུ་མོ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་མི་བྱབ་པའི་བྱར་རོ། །ཚུལ་
བྱིམས་འཆལ་བ་ནི། ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱི་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་པམ་པར་བྱས་
པའི་བྱར་རོ་ཞེས་རྒྱལ་ལས་སོ། །ལྷང་སྤྱིང་གཞི་ལས། སང་གི་ལྟ་བུས་ས་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་
བཀྱར་མི་བྱའོ། བྱེད་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱུས་པ་བྲམ་
ཟེའི་བྱ་མོ་ལྟ་བུ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ལ་
སོ་ཤིང་སྟོབས་པར་བྱེད་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་ཡང་ལོ་སྟོང་ཕྱག་དགུ་བརྒྱུ་མེད་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདག་ཇས་སྟོབས་པ་
དང་ཁ་(ལྷན་ཅིག་)ཏོན་བྱེད་པ་དང་། གནས་བྱེད་པ་དང་། གནས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་
བྱིམས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱེད་ན་སྐྱེ་མེད་མ་ཤར་བ་དེའི་བར་དུ་ལོ་སྟོང་

ཕྱག་དགུ་བརྩུ་དང་། སྤྱི་རེངས་ཤར་ན་ལོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྩུ་བཞི་དང་སྟོང་ཕྱག་བཞི་དང་
སྟོང་ཕྱག་བཞི་བརྩུར་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འབྱུར་བའི་ལས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

འོད་ལྗན་ལས། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིན། མཐོང་
བ་དང་། མོས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུའམ་ཞིན། སྟོབ་
དཔོན་དང་མཁན་པོ་མཆོག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་པ་མམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའམ་ལྟར་
བ་སྤེལ་ཆར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་སྟེ། རྟེན་ལས། དེ་གཉིས་ནི་བསྟན་པ་ལ་
འབྲུག་པའི་སྟོར་ལྟར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྟོན་པ་སྟེ་བ་དང་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་
ཆོས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །པ་མ་དང་ནད་པ་དག་ནི་བྱིས་པ་
ཡིན་ན་ཡང་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་སྟེ། (དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་མ་ནམས་བྱིས་པར་ལྟར་ན་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་
དགོས་པར་བསྟན་གསུང་རོ། །) རྟེན་ལས། པ་མ་ནི་པན་འདོགས་པའི་ཁིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ནད་པ་ནི་སྟིང་ཐེའི་ཁིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོས་ཀྱང་གལ་
ཆེ་བར་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལུང་ཕན་ཆོགས་ལས་ཀྱང་། གང་ནད་པ་ལ་རིམ་
གྲོ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ང་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རོ་ཞེས་པ་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ཡིན་ན་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་ལུང་(སྤྱིང་གཞི།)ལས། པ་དང་མ་གཉིས་
ཆངས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྤྲ་མ་དེ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་མེའམ་(བམ་ཟེ་མེ་ལ་དད་པ།)ལྟ་བུར་
བཞིན། ལུ་ཡི་སྟེན་པའི་གནས་ཡིན་པས། ཕྱི་བར་བྱ་ཁིང་བཀྱ་བ་དང་། ཀླང་པ་གཉིས་
ཀྱང་བཀྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་མཁས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བྱ། བཟའ་དང་བཅའ་དང་
བདུང་བ་དང་། བགོ་བ་མལ་སྟན་དེ་བཞིན་ཏེ། མཁས་པས་བསྟེན་བཀྱར་བཅའ་བྱེད་
ན། འདིར་ནི་མནར་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཁོང་ནས་མཐོ་རིས་དགའ་བར་འབྱུར། ཞེས་
གསུངས་སོ། །ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་བྱས་འདི་(བྱས་ཀྱང་ཆོག་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ནི་གནད་པའི་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀླང་བྱས་ཀྱི་གཞི་བྱའོ། ཞེས་པ་ལ་(རྒྱལ་བསྐྱབས་པར་བྱའོ་ཕྱི་རོལ་བའི་བསྟན་
བཅོས་དང་གཞུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །)སོགས་པ་སྟེ། བྱའོ་ཞེས་འདུལ་བ་ནས་མང་ཏུ་གསུངས་

ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་དགོས་མ་བྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཅི་དགར་འཇུག་པ་གནང་བའི་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྟན་ལ་དབབ་པ་ནི། གསོ་སྦྱང་
 དང་དགག་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་དགག་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ཅི་ནས་
 ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དགག་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་དང་མི་ལྡན་པ་
 རྣམས་ནི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གནང་བའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་ཁྱུས་ཀྱི་གཞི་བྱའོ་
 ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་པོར་སྦྱར་བ་ནི་འདོད་པས་སྦྱོང་
 པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཤད་པས་འདི་དང་མཚུངས་པ་གཞན་རྣམས་ལའང་
 གནང་བའི་བསྐྱབ་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཁྱུས་ཀྱི་གཞི་གནང་ངོ་ཞེས་མ་གསུངས་
 པར། ཀྱང་ཁྱུས་ཀྱི་གཞི་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་ཆོག་ཏུ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་
 བྱེད་བྱ་བ་ཏུང་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མས་བསྟོད་ཅིང་། དེ་ལས་
 རྟོག་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མས་སྤྱད་པས་(གནང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན།)ཡུལ་དུས་གང་ཟག་འགའ་
 ཞིག་ལ་(ཀྱང་ཁྱུས་ཀྱི་གཞི་ལ་སོགས་པ་བྱ་བར།)གནང་ཡང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་བ་མ་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་སྐྱབ་ཆོག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །ཚེ་ཟངས་ས་མཉམ་
 ཆོགས་འགྲེལ་ལས་ཚེ་ཟངས་ནི་ཀྱང་ཁྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་ངོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རྒྱུ་ལས་ཚེ་ཟངས་ནི་ཀྱང་
 ལག་བསྟུ་བའི་སྦྱོང་དོ་ཞེས་སོ། །ལས་བྱས་པ་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་(རྒྱུ་ལས་གཞན་འདོད་བཞེད་པ་ལས།)
 འགྲེལ་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་ལས་བྱས་པ་ཞེས་གཉིས་པའི་སྦྱོས་པས་ཟངས་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་བཀག་པར་ཤེས་སོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དགག་པའི་རྒྱུ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ།
 འོ་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཀག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་ས་ཁོ་ན་ལས་བྱས་
 པ་ཞེས་སྒྲོས་པར་རིགས་པ་ལས་མ་སྒྲོས་པ་དང་འགལ། རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་བྱ་བའི་ཤན་
 བསྐྱེ་བར་མི་བྱ་ཞེས་(ཚེ་ཟངས་)གསེར་ལ་སོགས་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་བཀག་པའི་
 ཆོག་གིས་ནི་ཟངས་ལ་སོགས་པ་རུང་བར་ཤེས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་བཤད།(ལ་ཞེས་པ་གཉིས་
 པའི་སྦྱ་ཡིན་ཁིང་། ལས་ཞེས་པ་ལྟ་པའི་སྦྱ་ཡིན་ཡང་ས་ལས་བྱས་པ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱུ་ལས་གཉིས་པའི་སྦྱར་

བྱས་པ་འགལ་སྐྱུམ་ན་ལ་ཞེས་པ་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་མདོ་རྩ་བ་ན་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཞེས་པ་ལྟ་པའི་སྒྲུབ་འདི་ནི་པོད་ཀྱི་མདོ་རྩ་བ་འདིར་ལོ་རྒྱུ་ལས་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་དེ་ལྟ་པའི་སྒྲུབ་བསྐྱར་རྟེན་དོན་འགྱུར་བྱས་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་། ལྷིའམ་འཛིན་པའི་བྱག་པ་བསྐྱར་བ་དེའི། དབྱིབས་མཁུར་ཆེའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུར་གསུམ་པ་འམ། རྩ་ཁྲིའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཁ་ཞབས་ཅུང་ཟད་ལྷུ་པ་ཞེད་པ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་སྒྲོ་བའི་ཆེ་གཉིས་བཅད་པ་བཞིན་ནོ། ། དབྱིབས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་(ནི་ལྷུང་སྒྲིང་གཞི་ལས།) ལྟ་བུ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་ལ་འཛིན་རྟེན་ཞེས་བྱེད་པའི་ཆོག་གི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རུང་ཁྲིང་ཆོད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་བཟེད་མེད་པར་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྒྱུ་གསུམ་མི་བྱའོ། ། འོ་ན་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲུང་བཟེད་ཀྱི་ཆོད་གང་ཞེ་ན། སྒྲུང་བཟེད་ཀྱི་ཁའི་ཆའི་མཐའ་འམ་ཕུ་ཁོ་ན་ནས་མཐེ་བོའི་སྟོ་གང་མཐེ་བོའི་སོར་གཅིག་སྟེ་མཐེ་བོའི་ཁོང་ཆོད་ཟས་མ་སྐྱག་པར་སྟོང་པར་བཞག་པའི་ནང་གི་ལྷག་མར་འབྲས་ཆན་དང་ཆོད་མའི་ཆོད་(འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ།) འདི་ཙམ་ཞེས་ཤོང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའང་དག་སྒྲོང་གི་སྒྲུང་བཟེད་ཆུང་ཆོད་ནི། འབྲས་སྐྱག་པོ་ཆེ་ལུལ་མ་ག་རྟའི་བྱེད་ཆུང་གང་ལ་(ཡོད་ཀྱི་བུན་སྒྲུབ་དོ་དང་ཚུར་གང་ཡོད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་རྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱས་ན།) པོད་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དོའོ། ། དེ་བཙོས་པས་འབྲས་ཆན་བྱེ་གང་སྟེ། བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས། འབྲས་སྐྱག་པོ་ཆེ་ཆན་རུ་བཙོས་ནས་སྒྲུམ་འགྱུར་རུ་བཅིའོ་ཞེས་སོ། ། ཆོད་མ་འབྲས་ཆན་གྱི་སྒྲུམ་ཆ་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ནས་བཤད་ཅས་གསུང་(དང་སང་ནི་དེ་མི་སྒྲུང་སྟེ་ཡི་གེ་ཆད་དམ།) བས་སྒྲུབ་ཆོད་དང་བཅས་ཆོད་མ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲུབ་དོའོ། ། མཐེ་བོའི་སྟོ་གང་སྟོང་པར་བཞག་པ་དེར་སྒྲུབ་གང་ཤོང་བ། ཁད་ཆད་བཀང་ན་ནང་རུ་སྒྲུབ་དགྲུ་ཤོང་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

དག་སྒྲོང་གི་སྒྲུང་བཟེད་ཆེན་པོའི་ཆོད་ནི། བྱེད་ཆུང་གང་ལྷག་པ་ནས་དོའི་བར་ཞེས་པས། འབྲས་སྐྱག་པོ་ཆེ་མ་ག་རྟའི་བྱེད་ཆུང་དོ་ལ་པོད་ཀྱི་སྒྲུག་སྒྲུབ་བཞིའོ། ། དེ་བཙོས་པས་སྒྲུམ་འགྱུར་རུ་འཕེལ་བས་འབྲས་ཆན་བྱེ་དོའོ། ། ཆོད་མ་འབྲས་ཆན་གྱི་སྒྲུམ་ཆ་སྟེ་སྒྲུབ་བཞིའོ། ། མཐེ་བོའི་སྟོ་གང་སྟོང་པར་བཞག་པ་དེར་སྒྲུབ་དོ་ཤོང་བ་སྟེ། ཁད་ཆད་

ཏུ་བཀའ་ན་ནང་ཏུ་སྤུལ་བཅོ་བརྒྱད་ཤོད་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །དག་
 སྒྲོང་གི་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཚད་ནི། རྩུ་ཆུང་གང་ལྷག་པ་ནས་དོའི་བར་ཞེས་པས། མ་
 ག་རྒྱའི་ཤེའུ་ཆུང་གང་དང་དོའི་བར་ནི་ཤེའུ་ཆུང་ཕྱིད་དང་དོ་སྟེ། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་དྲུག་སྤུལ་
 གསུམ་མོ། །དེ་བཅོས་པས་སྤུམ་འཕྱར་ཏུ་བཅི་བ་དང་ཚོད་མ་འབྲས་ཆན་གྱི་སྤུམ་ཆར་
 བཅི་བ་སྤུམ་བཞིན་ཏེ། མཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་སྒྲོང་པར་བཞག་པ་དེར་སྤུལ་ཕྱིད་དང་དོ་ཤོད་
 བ་སྟེ། ཁད་ཆད་ཏུ་བཀའ་ན་སྤུལ་ཕྱིད་དང་བཅུ་བཞི་ཤོད་བ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་
 སྒྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་སྤུལ་བཅོ་ལྷའམ་བཅུ་གསུམ་ཤོད་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྲིང་ཚད་
 ཏུ་བཟུང་སྟེ། རྩམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས། ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཚད་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གང་
 ཡང་རྒྱང་བ་ཤོད་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་ཞེས་པ་འདི་ལ། གངས་ཅན་
 འདི་ན་འདུལ་འཛིན་པལ་ཆེར་རྩམས། །མཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་སྤྲིད་ཏུ་འཇལ་ཞེས་གྲག །དེ་
 ལྷར་མིན་ཏེ་སྒྲིབ་བྱེད་(གཞུང་གཏན་ནས་)མེད་ཕྱིར་དང་། །འདུལ་བའི་གཞུང་ལྷགས་དྲུག་
 དང་འགལ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་མཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་སྤྲིད་ཏུ་བཅི་ན་ནི་ཞེང་ཏུ་བཅི་བའི་གཞུང་
 དྲུག་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་གོས་གཞིའི་རྒྱུ་ལས། མཐེ་(མཐེ་བོ་སོར་གཅིག་གོ་ཞེས་པ་ནི་མཐེ་
 བོའི་ལྷོ་གང་རོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ། །)བོའི་སོར་གཅིག་དང་མཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་གཅིག་
 པར་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་ཆ་བ་ཉིད་ལས། ཁའི་ཆའི་མཐའི་མཐའ་ནས་
 མཐེ་བོའི་སོར་གཅིག་གིས་ལྷག་མར་ཞེས་པ་དང་། གཞི་འབྲེལ་ལས། མཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐེ་བོའི་སོར་གཅིག་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། རྩམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས། མཐེ་བོའི་
 ལྷོ་གང་ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐེ་བོད་གི་ཞེང་ཚད་ཀྱི་སོར་གཅིག་གི་ཚད་དོ་ཞེས་པ་དང་། བམ་
 སོ་ལྷ་བཅུ་པ་དང་གཞུང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཐེ་བོའི་ལྷོ་གང་མཐེ་བོའི་ཞེང་ལ་བཅི་བར་
 བཤད་དོ། །སྤུམ་ཚོད་དང་བཅས་ཚོད་མ་དང་བཅས་ཞེས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ཚོད་
 མའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཚོད་མ་སྤྱི་ཅན་སྟེ་རྩམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩམ་(བཤད་
 པའི་རྩམ་གངས་གཞན་ཡང་)འབྱེད་འབྲེལ་ལས། སྤུམ་ཚོད་དང་བཅས་པ་ནི་གཤེར་ཚོད་དང་
 བཅས་པའོ། །ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་ནི། ཚོད་ཤོལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཚོད་ཀྱི་བྱན་དང་བཅས་

པའོ། །ཞེས་གཤེར་ཚོད་དང་སྐམ་ཚོད་གཉིས་སུ་བརྟན་ཏོ། །

དགེ་སྲོང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཆེན་པོའི་ཚད་དགེ་སྲོང་གི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་བུའོ། །དེ་
ལས་ཚད་ལྷག་པ་མི་བཅང་ངོ་། །སྐམ་པས་འདིར་རྟེན་ལས། དགེ་སྲོང་མ་ནམས་ཀྱི་ལྷུང་
བཟེད་ཆུང་བུ་ནི་འགྲངས་པ་ཅམ་ཤོང་བ་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡིན་ཞེས་
སོ། །ལྷུང་དགེ་སྲོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལྷུང་བཟེད་ཆེན་པོ་ནི་ཡུལ་མ་ག་རྟའི་བྲེལ་ཆུང་
གང་ངོ་། །ཆུང་བུ་ནི་བྲེལ་ཆུང་ཕྱིད་དོ། །དེའི་བར་ནི་བར་མའོ་ཞེས་བཤད་གྲང་། དེ་ནི་
འབྲས་སྐམ་པོའི་ཚད་བཤད་པའོ། །དགེ་སྲོང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཆེན་པོ་ནི་མཐེ་པོའི་ལྟོ་གང་
གིས་ལྷག་མར་འབྲས་སྐམ་པོ་བྲེལ་ཆུང་གང་བཅོས་པ་ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་ཤོང་བའོ་
དང་། ཆུང་བུ་ནི་བྲེལ་ཆུང་ཕྱིད་བཅོས་པ་ཚོད་མ་དང་བཅས་པ་ཤོང་བའོ། །དེ་ལྷུང་དགེ་
སྲོང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཚད་ཆུང་བར་འཛོག་པའི་རྩ་མཚན་ནི་བྱད་མེད་པལ་ཆེར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་འདུ་བའི་སྒོ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དགེ་སྲོང་གི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་གཞི་
ལྷགས་སྒྲོར་བྱར་བྱང་དགེ་སྲོང་མ་དེས་ལྷུང་བཟེད་དེའི་འོག་གཞིར་ཁ་ཉེའི་དབྱར་འདབ་
གཞག་གོ། །(དགེ་སྲོང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་གཞི་གཏུ་བྱ་ལག་བསྐྱར་བྱས་པ་ལས་བཅས་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་
ལས་བཤད་དོ། །མྱེད་གཞི་དེ་ལྷུང་ན་མི་རྣམ་ངོ་། །)འདི་ལ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་ལས།
སའི་ཚྱོགས་གང་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བཞག་པའི་འོག་གཞི་དེར་ཁ་ཉེའི་དབྱར་འདབ་བཞག་
ཅས་བཤད་གྲང་། ལྷུང་སྐར་ཆོགས་ལས། ལྷུང་བཟེད་ལ་ཁ་ཉེའི་དབྱར་འདབ་ཀྱིས་སྐར་
པར་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་གྲང་རོ་ཉེ་ལ་སྤེལ་བས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་
ཞབས་ཉིད་ལ་སྐར་ཞེས་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་དང་པ་ཏ་ལའི་ལོ་མ་ནི་མིང་ཐ་དད་གྲང་
ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་གཞུང་གསུམ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ལྷུང་སྐར་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་ཉེའི་དབྱར་
འདབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐམ་པས་ལས། ལྷུང་(དགེ་སྲོང་མའི་)བཟེད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་ལྷན་པ་གཉིས་
ཏེ།(ཁ་ཉེའི་དབྱར་འདབ་)བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་ལོ་མ་འདྲ་བ་དང་། ལག་མཐེལ་འདྲ་བས་དཀྱི་
བར་བུའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐར་ཆོགས་འགྲེལ་ལས་གྲང་། བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ལོ་མ་
འདྲ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ལག་མཐེལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཟུར་བཞི་པ་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་ཙུ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་(ཞེས་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཤིང་དེ་ཉིད་ཤིང་ས་ལ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །)པ་ལ་ཏའི་ལོ་མའམ་ལག་མཐེལ་འདྲ་བའོ་ཞེས་
 སོ། །དབྱར་དག་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་ཐམས་ཅད་རུ་ལྷུང་བཟེད་མེད་
 རུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དབྱར་དག་ཅེས་མཚོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 (དབྱར་ཆུལ་ནང་རུ་བསོད་སྟོམས་ལ་མི་འགྲོ་བས། བསོད་སྟོམས་སྤོང་བའི་སྟོད་ལྷུང་བཟེད་མེད་ཀྱང་རུང་
 སྟམ་རུ་རྟོགས་པ་བསལ་བ་སྟེ། ལུང་ཐོན་ཆོགས་ལས་དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་གང་དང་གང་རུ་སྤྱིང་བ་
 དེར་འདབ་མ་དང་བཅས་གཤོག་པ་དང་བཅས་སྤྱིང་བ་དེ་བཞིན་རུ་དགེ་སྤོང་གང་དང་གང་རུ་འགྲོ་བ་དེར་
 ལྷུང་བཟེད་དང་བཅས་ཆོས་གོས་དང་བཅས་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་དོ། །དེས་ན་ལྷུང་བཟེད་དང་
 ཐལ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་པ།)འགྲེལ་ཆུང་ལས། དབྱར་ཆུལ་རུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་ཡུལ་
 རྒྱ་བ་མི་སྤྱོད་ཅེས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་མེད་རུ་མི་རུང་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་ཆུང་ལས།
 ལྷུང་བཟེད་དང་འབྲལ་རུ་འང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀདིང་བ་དང་ཐལ་བ་
 ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ལྷུང་
 བཟེད་ཆུང་རུ་ནི་ཆད་རུ་མ་ཆོག་པས་བྱིན་ལྟུངས་མི་ཆགས་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་བརྟག་པ་
 སྤྲན་པོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པས་འཆང་རུ་གནང་བའོ། །མདོག་དབྱིབས་ལྷུང་བཟེད་
 དང་འདྲ་བ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། ལྷུང་བཟེད་ཆུང་རུ་ཡང་གསལ་བ་རྒྱུམ་པ་ཡོངས་སྤྱད་
 བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་བཅའ་ཏེ་མ་རྟེན་ན། རྟེན་ལས་ལྷུང་བཟེད་
 མེད་ན་རབ་རུ་དབྱང་བར་བྱའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ། སྤྲ་མ་
 (ལྷུང་བཟེད་མེད་ཀྱང་)ཉེས་མེད་འཆགས་ལ་སྤྱི་མ་ཉེས་བཅས་འཆགས་པའོ། །ལུང་སྤྱིང་གཞི་
 ལས་ལྷུང་བཟེད་འཚོལ་ལ་གདོད་རབ་རུ་སྤྱང་ཞིག །གལ་ཏེ་མ་འཕྱོར་ན་བདག་གིས་ལྷུང་
 བཟེད་ཆུང་རུ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བཤད་ཅིང་། བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་
 དགེ་ཆུལ་མི་བྱའོ། །ཡང་ན་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་རུ་འམ་ཁ་པོར་དག་སྤྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་
 ཀྱང་། དེའི་རྩིས་སུ་མི་འབྲང་སྟེ་འདི་ཉིད་ལས། ཆུང་རུ་དང་ཆེན་པོ་དང་སྐབས་ཀྱང་ཞེས་
 པ་དང་། མེད་ན་རབ་རུ་དབྱང་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་གཙོ་བོར་གཞུང་གི་གཞུང་(ལུང་སྤྱིང་

གཞི་ཡང་། དམ་པ་ཁ་ཆེད་དག་སྐྱོད་གི་སྒོ་ནས་བྱིས་པ་ཡིན་པས་མདོ་རྩ་བ་དང་མི་མཐུན་ན་
གཙོ་པོར་མི་གཟུང་དོ། །གར་བབ་བབ་ཅེས་པ་དང་། དེར་མི་བཞག་ཅེས་པ་ནི་གར་བབ་
བབ་སྒྲུང་བར་རམ་བྱམས་ལ་སོགས་པ་མ་བཤམས་པའི་སྒྲིགས་དག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་རེ་ཞིག་
ཀྱང་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་ཏེ། འདི་ནི་ལྷུང་ཕྲན་ཆོགས་
ལས། དག་སྐྱོད་ཞིག་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ན་ཆོས་གོས་ནར་ནས་ལྷུང་བཟེད་ས་ལ་
བཞག་ནས་གོས་ཆོགས་བྱས་པ་དང་། དེ་བུམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་ལྷུང་བཟེད་གར་
བབ་ཏུ་འཛོག་གོ་ཞེས་འབྲུ་བར་བྱེད་ནས། ལྷུང་བཟེད་གར་བབ་བབ་ཏུ་བཞག་པར་མི་
བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གར་(གནས་ཁང་ཏུ་མཛོད་ལ་སོགས་པར་ཡུན་རིང་ཏུ་འཛོག་པ་ན།)བབ་
བབ་དེར་ལྷུང་བཟེད་གཏན་ཏུ་མི་བཞག་གོ། ཞེས་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་སོ། །(རང་
གི་རྣམ་བཤད་ལས་གཏན་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དགག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་དེ་དག་ཏུ་རིང་
ཏུ་མི་བཞག་ཅེས་བཤད་དོ། །)ལྷུང་ཕྲན་ཆོགས་ལས། གནས་ཁང་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བབ་ཙལ་ཏུ་
བཞག་པས་ལྷུང་བཟེད་མ་རུངས་པར་གྱུར་ནས་ལྷུང་བཟེད་གར་བབ་བབ་ཏུ་བཞག་པར་
མི་བྱའོ། །ལྷུང་བཟེད་བཞག་པ་དེའི་ཆེད་ཏུ་ངོས་ཁུང་བྱ་ག་བྱས་ལ་དེར་བཞག་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་(ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་ལ་སྟོས་ནས་ཆོག་འདྲོའོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་
བཤད་ལས་བཤད་ཅིང་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་ཀྱི་བཅོས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡལ་
བར་མི་འདོར་བར་བཤད་དོ། །ལྷུང་བཟེད་ཁོ་ནའི་བཅོས་ལེགས་བྱ་བར་འཆད་པ་མང་སྟེ་གཞུང་གི་འབྲུ་
སྟོན་ཆེད་ཁོ་ན་བྱས་པར་ཟད་དོ། །གནས་ཁང་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་གར་བབ་ཏུ་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །)བཟེད་
དང་ཆོས་གོས་བཅོས་ལེགས་བྱས་པ་ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ་ཞེས་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་
རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་དབྱར་བྱུང་ན། ལྷུང་བཟེད་དེའི་བྱ་བ་བསོད་སྟོམས་སྒྲུང་བ་
དང་བཟུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་དེའི་བར་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་རྩལ་བྱས་བྱ་སྟེ། ཟན་ཟོས་
པའི་འོག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་ལ་སྐྱུམ་གྱིས་བསྐྱུ་ཁིང་སྐྱུམ་པ་དང་། བཅས་པ་བཞིན་ཏུ་མཆོན་
ཐོག་ཐག་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྐྱུ་སྐྱུམ་ལ་
སོགས་པས་རྩལ་བྱས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཅོས་པ་ཉིད་བྱའོ། །ཕྱག་དར་དང་ཆག་

ཆག་བྱའོ་ཞེས་པ་གཞུང་རྒྱ་བཀོད་པའི་གོ་རིམ་སྟེ། ལག་ལེན་བྱ་བའི་གོ་རིམ་ནི། ཆག་ཆག་
 བཏབ་པའི་འོག་རྒྱ་འཕུག་གོ་ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །ལོ་ཚོགས་མི་ཤེས་ན་མཆོན་གྱི་ཉེ་
 འཁོར་རྒྱ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དགེ་སློང་གི་ལྗོངས་པ་སྦྱིན་རྒྱ་རུང་བ་ཡིན་གྱི། ལྗོངས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ནི་
 དོན་གྱི་རྩིས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །བསྐྱེས་པ་ལས། ན་ཚོད་རྩོགས་པ་ནི་ལོ་ཉེ་བྱ་ལོན་པའོ། །རྟེན་
 རྩོགས་པ་ནི་བྱིས་པའི་བོངས་ཚོད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ་བྱས་པའི་སྐད་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་པ་
 དང་། འདོམས་དང་མཆན་ཁུང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་(བསམ་པ་ཡོངས་
 ལུ་རྩོགས་པ།)སྦྱིན་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་མ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་རྩོགས་ཀྱང་ན་ཚོད་མ་རྩོགས་པ་
 བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པར་བྱེད་ན་རྒྱུད་བྱེད་དོ་ཞེས་མཆོན་གྱི་ཉེ་འཁོར་རྒྱ་སྐྱེས་ཀྱང་ན་ཚོད་
 མ་རྩོགས་པ་བསྐྱེན་རྩོགས་བྱེད་ན་རྒྱུད་བྱེད་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་དང་གཞུང་འདི་ནས་མཆོན་
 གྱི་ཉེ་འཁོར་རྒྱ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པར་ཁས་སྒྲུབ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་
 ཅ། རྒྱུད་བྱེད་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ནི་ལོ་ཚོགས་ཤེས་པའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་
 དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པར་འདོད་པ་ནི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། ཞག་ལྷ་
 རྒྱག་ཚུན་ཆད་རྒྱ་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ན་ཤིང་ལ་འཛོག་རྒྱ་མི་གཞུག་ཅེས་
 བཤད་ཀྱང་། ཞག་ལྷ་རྒྱག་གི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་བས་རྒྱས་ལྷུང་བ་ན་བསྐྱེན་རྩོགས་བྱེད་
 ཅིང་དེའི་ཚེ་ན་བསྐྱེན་རྩོགས་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ལ། དེ་བས་རྒྱས་རིང་བ་ན་བསྐྱེན་
 རྩོགས་བྱེད་ཅིང་དེའི་ཚེ་ན་བསྐྱེན་རྩོགས་འདོད་པ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ནི་ཞག་མང་རུང་རུང་རྟེ་བདག་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པར་བྱེད་ཅེས་ཆེད་རྒྱ་གཉེར་ཉེ་
 ཞུས་པ་ནས་བརྗོད་པ་ཐ་མ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ཡན་ཆད་དོ། །མཆོམས་གྱི་སྤྱོད་ལོ་ནི།(དངོས་
 པོ་མཆོམས་གཞན་དང་བདག་པོ་མཆོམས་གཞན་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི།)མཐོང་བའི་སྤྱོད་ལུ་ལ་
 ལས་འདས་པའོ། །(ལས་གྱི་གནས་སུ་འདུས་ནས་སྤྱོད་ལོ་དེར་མི་བཏང་བ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྤྱོད་ལོ་ནས་དེ་མི་
 བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་མོ་སྦྱར་ཉེ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞི་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྤྱོད་ལམ་གྱིས། འགྲེལ་སྟེ་འདུན་པ་དང་བཅས་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་སེམས་དང་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །

ཉེས་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་སྟེ། ཉེས་བྱས་ལྡ་ཚན་ལྡ་དང་བཞི་ཚན་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་འདི་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་སྐབས་འདི་དང་འབྲུལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་པའོ། །(གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་དང་དབྱར་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བྱས་ཁ་ཅིག་ནི་སྐབས་གཞན་ནས་གསུངས་པའི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་བཟངས་པ་ནི། གནས་དང་གསོ་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་འདོམ་པའམ་འདོམ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།) ལྡ་ཚན་དང་པོ་ནི་གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་གསོ་སྦྱང་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཉེས་བྱས་ལྡ་སྟེ། གནས་དང་གསོ་སྦྱང་འདོམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་། འདོམ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། གནས་དང་གསོ་སྦྱང་འདོམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་ན་གསོ་སྦྱང་ལ་བསྟན་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དེ། སྐབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་རྗེས་བཅས་དང་འགལ་བའིའོ། །དེར་གནས་ན་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་ཆོ་ན་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དེ། སྐབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་སྐབ་པ་རྗེས་བཅས་དང་འགལ་བའོ། །སྐྱ་མའི་བྱང་རུ་རང་ཉིད་པར་ལ་འགོ་བའི་ཕྱིར་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་བཅའ་རུ་ཡོད་པ་ལས་མི་འཆོལ་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དེ། སྐབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་སྐབ་པ་རྗེས་བཅས་དང་འགལ་བའོ། །འདོམ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས་ནི། རང་གི་གནས་གསོ་སྦྱང་ཡོད་པ་དེར་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྩེར་ལ་འབོད་རུ་ཡོད་པ་ལས་མི་འབོད་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་རྩེར་ལ་འབོད་རུ་ཡོད་པ།ཆོ་རྩེར་ལ་མི་འབོད་པར་གནས་ཀྱི་སྐྱ་མའི་བྱང་རུ་ཕྱིན་ཏེ་གནས་ན། གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པར་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་ན་གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེད་དེ། རྒྱུ་ལས། གནས་དེར་རྩེར་འོང་བ་ཞིག་(གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་དབྱར།)གནས་དང་ལས་དང་ཉེ་གནས་ཀྱི་སྤྱ་གོན་གྱིས་དེ་བཅའ་བར་

བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་དང་། སྤྱིར་གསོ་སྦྱང་རྒྱུ་བ་དགོས་སུ་བཅས་
པ་དང་འགལ་བར་བྱས་པ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

ལཱ་ཚན་གཉིས་པ་དང་ལཱ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། གནས་(གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར།)པར་
ཁས་ལྷང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གནས་པར་ཁས་ལྷང་བ་སྤྱིར་བཀག་པ་འདིས་དབྱར་སྡེ་མ་
གནས་པར་ཁས་ལྷང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། དབྱར་སྤྱི་མ་གནས་པར་ཁས་ལྷང་བར་
མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་དབྱར་སྡེ་མ་ཁས་ལེན་པ་འདོམ་པར་ངེས་
པའམ་འདོམ་པ་ལ་ཚུགས་པ་ན་ཉེས་བྱས་ལཱ་དང་། གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་དབྱར་སྤྱི་མ་
ཁས་ལེན་པ་འདོམ་པར་ངེས་པའམ་འདོམ་པ་ལ་ཚུགས་པ་ན་ཉེས་བྱས་ལཱ་སྟེ། སྤྱིར་གསོ་
སྦྱང་དང་འདོམ་པའི་སྐབས་བཞིན་རུ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །ལཱ་(ཉེས་བྱས་)ཚན་བཞི་པ་
ནི། གནས་(གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར།)པར་ཁས་ལྷངས་པ་སྡེ་མ་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བར་མི་བྱའོ་
ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དབྱར་སྡེ་མ་གནས་པར་ཁས་ལྷངས་ཟིན་པ་ན་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་
ཀྱི་ཟླ་བ་དང་པོ་བསྐྱང་བ་དང་གནས་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདོམ་པར་ངེས་པའམ་འདོམ་པ་
ལ་ཚུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཉེས་བྱས་ལཱ་སྟེ། སྡེ་མ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ལས།
གནས་པར་ཁས་ལྷངས་པ་སྡེ་མ་དུལ་ཏེ་གཞན་རུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང་གང་ན་གནས་ཡོད་པ་
དེར་དབྱར་སྤྱི་མ་ཤོས་གནས་པར་ཁས་ལྷང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་དོན་དེ་ལྟར་ལུང་
ལས་ཀྱང་རོ། །དེ་བཞིན་རུ་དབྱར་སྡེ་མ་ཁས་ལྷངས་པ་ན་གནས་དེ་ན་གནས་ཀྱི་ཟླ་མ་
མེད་པར་གྱུར་ན། དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་ཀྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པ་ཡང་བསྐྱང་བར་མི་བྱའོ། །ལཱ་
ཚན་ལཱ་པ་ནི།(གང་ན་གནས་པ་མེད་པ་དེར།)སྤྱི་མ་ལ་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་(བསྐྱང་བར་མི་
བྱ།)པའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དབྱར་སྤྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་སྟེ་ཟླ་བ་གསུམ་པ་
བསྐྱང་བ་དང་གནས་ལ་བརྟེན་པ་འདོམ་པར་ངེས་པའམ་འདོམ་པ་ལ་ཚུགས་པའི་སྐབས་
སུ་ཉེས་བྱས་ལཱ་སྟེ་སྡེ་མ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་ནི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་གལ་ཆེ་བའི་སྐབས་
ཀྱི་ཉེས་བྱས་ལཱ་ཚན་ལཱ་པོ། །

གནས་ལ་བརྟེན་པ་གལ་ཆུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཞི་ཚན་གཉིས་ལས་བཞི་ཚན་

དང་པོ་ནི། དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་བསྟུང་བ་དང་། གནས་ལ་བརྟེན་པ་འདྲོམ་པར་
 དེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས་དང་། འདྲོམ་པ་ལ་ཚྱུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་
 གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དང་པོ་(འདྲོམ་པར་དེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་)གཉིས་ནི་དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་
 བ་གཉིས་བསྟུང་བ་དང་གནས་ལ་བརྟེན་པར་འདྲོམ་པར་དེས་པའི་ཆོ། གནས་ཀྱི་བླ་མ་ལ་
 བརྟེན་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དེ་སྟུབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་རྗེས་བཅས་དང་འགལ་
 བའོ། །མཚམས་གཞན་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་བླ་མའི་དྲུང་དེར་སོང་སྟེ་གནས་ན་དབྱར་ཕྱི་མ་
 གྲུལ་བའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་དེ། སྟུབ་པ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་སྟུབ་པ་རྗེས་བཅས་དང་འགལ་
 བའོ། །ཕྱི་མ་ནི།(འདྲོམ་པ་ལ་ཚྱུགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་)དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་བསྟུང་བ་
 དང་གནས་ལ་བརྟེན་པ་འདྲོམ་པ་ལ་ཚྱུགས་པ་ན་དབྱར་ཕྱི་གནས་དེར་གནས་ཀྱི་བླ་མ་
 རྩེར་ལ་འབོད་དུ་ཡོད་པ་ལས་མི་འབོད་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ལ། གནས་ཀྱི་བླ་མ་རྩེར་ལ་
 འབོད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་འབོད་པར་དབྱར་གནས་བསྟུང་ཁིང་གནས་ན། མོར་ངས་སྐྱ་
 རེངས་ཤར་བའི་ཆོ་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་བསྐྱེད་དོ། ཉེས་བྱས་བཞི་ཚཏན་གཉིས་
 པ་ནི། དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཟླ་བ་དབུས་མ་དེ་བསྟུང་བ་
 དང་གནས་ལ་བརྟེན་པ་འདྲོམ་ན་ནི། གནས་ལ་བརྟེན་པ་བས་ཟླ་བ་དབུས་མ་དེ་བསྟུང་
 བ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་མ་བསྟུངས་ན་ལོ་དེ་ལ་གང་ཟག་དེའི་དབྱར་ཚུལ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་
 བའི་དགག་བྱ་དང་། དམ་བཅའ་བྱས་ཟིན་དུལ་བའི་དགག་བྱ་སྟེ་དགག་བྱ་གཉིས་ཚོགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་བསྟུང་བ་གལ་ཆེ་བར་ནི་དངོས་སུ་གསུངས་
 ལ་དེ་དང་རྩུ་མཚཏན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །(གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཕྱི་མ་རྗེས་སུ་བསྟུང་བར་
 མི་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་ལས་དགེ་སྤྱོད་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་གལ་ཏེ། དབྱར་ཟླ་འཁྱིལ་པོ་མར་ཕྱི་རོ་
 དང་། དབྱར་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་ཡར་ཕྱི་རོ་ཟླ་བ་གཅིག་ཕྱི་དེ་ལ། གནས་མེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་གནས་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པ་ཕྱི་མ་དུལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྱོ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས། དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཅིག་བསྟུང་བར་མི་བྱ་ཞེས་
 སྒྲིའི་ཁྱད་པར་སྒྲིམ་པས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ནི་བསྟུང་བར་བྱ་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་
 ན་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་ཟླ་བ་གསུམ་ཀྱི་ཟླ་བ་དབུས་མ་དེ་བསྟུང་བ་དང་གནས་

ལ་བརྟེན་པ་འདོམ་པར་ངེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས་དང་། འདོམ་པ་ལ་སྒྲིགས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་དབྱར་སྤྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་བསྐྱབ་བ་དང་
འདོམ་པའི་སྐབས་སྤྱི་མར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཁ་(ཤ་མི་སྤྱོད་ཏེ་ལ་སྒྲིགས་པ་དེར་སང་གི་འདུལ་
འཛིན་པ་ལ་ཆེ་བ་ན་མས།)ཅིག་ན་རེ་གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་དབྱར་སྤྱི་མའི་ཁས་ལེན་འདོམ་
ན་དབྱར་སྤྱི་མ་ཁས་ལེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དབྱར་སྤྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་བསྐྱབ་བ་གལ་ཆེ་བར་
གསུངས་པ་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་དེར་དབྱར་སྤྱི་མ་
ཁས་མ་སྤངས་ན་ལོ་དེ་ལ་གང་ཟག་དེའི་དབྱར་རྩལ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་དགག་
བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དམ་བཅའ་མི་འཐད་པ་
དང་། སྐབ་བྱེད་གཞིག་པའོ། །དང་པོ་(དམ་བཅའ་ལ།)ནི། གནོད་བྱེད་གསུམ་སྟེ། ལྷང་སྒན་
ཆོགས་ལས། དབྱར་སྤྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྤང་བར་འདོད་པ་ལས་དེ་དག་གིས་གནས་
ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་དུས་ལས་འདས་ནས། ཇི་ལྟར་སྐབ་པར་མི་ཤེས་པའི་སྐབས་དེ་བཙོམ་
ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། དགེ་སྦྱོང་ཞིག་
ལས་སྤྱི་བསྐྱོད་བ་སྤང་བ་དང་། གནས་ཁང་སྤང་བ་དང་། རིམ་གྲོ་བ་སྤང་བས་བཙའ་བར་
བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྟེན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། ཇི་སྟེ་མ་རྟེན་ན་དགེ་སྦྱོང་དག་གིས་དེར་དབྱར་
སྤྱི་མ་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱ་སྟེ་གནས་པར་དམ་འཆའ་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དུ་གནས་སྦྱིན་པ་དེ་གི་ལ་གནས་
གཞན་ཡང་མེད་ན་དབྱར་སྤྱི་མ་མཐའ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀ་གང་ལ་ཡང་དབྱར་ཉི་ཤེར་གནས་
པར་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཅ་(འགྲེལ་འདི་ཉིད་ལས། གང་ན་གནས་
མེད་པ་དེར་གནས་པར་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤང་བར་སྦྱིར་
བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བཞིན་དེ། དབྱར་གནས་པ་ཁས་སྤངས་པ་
གང་ཡང་བྱང་བ་དང་གནས་ལ་བརྟེན་པ་འདོམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་ཆོས་ཅན། གནས་
པར་ཁས་སྤངས་པ་སྦྱིར་བཀག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱར་སྤྱི་མ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་

པ་རྒྱལ་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འདོད་ན། ཅ་འབྲེལ་འདི་ཉིད་ལས།
 གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་གནས་པར་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 སྒྲང་བ་སྦྱར་བཀག་པས་གནོད་དེ། སྦྱི་བཀག་པས་བྱེ་བྲག་ཁེགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱེད་
 གཞིག་པ་ནི།ཁྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ལ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ནི་གཏན་ནས་མེད་དོ།ཁྱེད་ཀྱིས་རིགས་པས་
 སྦྱར་ཏེ་བཀོད་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཟུར་སྤུ་མ་(དབྱར་ཕྱི་མ་རྒྱ་བ་གཉིས་བསྐྱར་བ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 པ་དེ་དང་། ལྷ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འགོད་པ།)དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱར་ཕྱི་མ་གནས་པར་
 ཁས་སྒྲངས་ཟིན་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་མ་བསྐྱར་ན་ལོ་དེ་ལ་གང་ཟག་དེའི་དབྱར་རྩལ་
 གཏན་མེད་ཏུ་འཕྱར་བའི་དགག་བྱ་དང་། དམ་བཅའ་བྱས་ཟིན་བུལ་བའི་དགག་བྱ་གཉིས་
 ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ནི་དགག་བྱ་གཉིས་ཚོགས་དེ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་(དབྱར་ཕྱི་མ་རྒྱ་བ་གཉིས་བསྐྱར་བ་དང་། དབྱར་ཕྱི་མ་ལ་ཁས་ལེན་པ།)ན་དེ་གཉིས་རྒྱ་
 མཚན་མི་མཚུངས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེ་(གནས་སྐབས་དེར་དབྱར་
 ཕྱི་མ་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ལོ་དེ་ལ་གང་ཟག་དེའི་དབྱར་རྩལ་གཏན་མེད་ཏུ་འཕྱར་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་བཀོད་པ།)ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱར་ཕྱི་མ་གནས་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་
 སྒྲ་མའི་བྱང་དེར་བསམ་པས་དམ་བཅས་ཏེ་རྒྱ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཏུ་གནས་ན། གཞུང་
 འདི་ཉིད་ལས་གནས་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་གནས་མི་གཏོང་ན་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་(ལོ་དེ་ལ་གང་ཟག་དེའི་དབྱར་རྩལ་གཏན་མེད་ཏུ་འཕྱར་བའི་
 དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དོ།)གནས་ལ་བརྟེན་པ་དང་དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་
 ལེན་འདོམ་པའི་ཆོ་ན། གནས་བྱང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་བས་དབྱར་ཕྱི་མའི་ཁས་ལེན་
 གལ་ཆེ་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། ལོ་དེ་ལ་གང་ཟག་དེའི་དབྱར་རྩལ་གཏན་མེད་ཏུ་ཕྱར་ཀྱང་། དེ་
 དགག་བྱ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ།(དེའི་ཆོ་དེ་དག་དགག་བྱ་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།)དགོས་
 པ་བྱང་པར་ཅན་འགྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་དེའི་ཆོ་ན་དབྱར་གནས་
 པར་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བྱང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་དགོས་
 པ་བྱང་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་གསོ་སྦྱང་ལ་བསྐྱད་པར་
 མི་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ཡུང་ལས་གནས་དེར་གསོ་སྦྱང་གཉིས་པའི་བར་དུ་འདུག་པར་མི་
 བྱ་སྟེ་འདུག་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གསོ་སྦྱང་གཉིས་པ་ནི་
 མཚོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལས། མ་འོངས་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ་བསྐྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
 སྟོ། །གནས་པར་ཁས་སྐྱབ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ཡུང་ལས། གནས་དེར་དབྱར་སྤུ་མར་
 གནས་པར་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གནས་པར་དམ་བཅའ་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་
 འགྱུར་རོ། །དེར་དབྱར་སྟེ་མར་གནས་པར་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གནས་པར་དམ་
 འཆའ་ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སྟོ། །སྤུ་མ་སྤུ་མ་རྩེས་སུ་བསྐྱད་བར་
 མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་དེའི་ཆོན་དབྱར་སྤུ་མ་བསྐྱད་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དམ་སྟུ་མ་ན། རྩེས་སུ་
 བསྐྱད་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུང་ལས་དེར་གནས་པར་མི་བྱ་ཡི། དེར་གནས་
 ན་འགལ་ཆབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སྟོ། །སྤུ་མ་ལ་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་
 ལྷག་པ་བསྐྱད་བར་མི་བྱ་སྟེ། དབྱར་སྟེ་མ་ཟླ་བ་གཉིས་གནས་པ་དེས་དབྱར་གནས་པའི་
 ཕན་ཡོན་ཐོབ་ཅིང་དབྱར་སྟེ་མ་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་གནས་པ་བས་གནས་ལ་བརྟེན་
 པ་ཉིད་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱར་ཟླ་བ་གཉིས་གནས་ན་དབྱར་གནས་པའི་ཕན་
 ཡོན་འཕྲོ་བ་པའི་རྩ་མཚན་ནི། རྟེན་ལས། ཕལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 འཕགས་པའི་གྲགས་སྟེ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཟླ་བ་གཉིས་ལས་ལྷག་པའི་ཆོད་ནི། ཡུང་
 ལས། དབྱར་སྟེ་མ་ཟླ་བ་གཉིས་འདས་ནས་གནས་ཀྱི་དགེ་སྦྱང་ཞིག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་
 མ་ཉིད་ན་དགེ་སྦྱང་དེ་དག་གིས་དེར་གསོ་སྦྱང་གཉིས་པའི་བར་དུ་འདུག་པར་མི་བྱ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གསོ་སྦྱང་གཉིས་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་ནས་ཀྱི་
 ཆོས་བརྒྱུག་ནས་དེར་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྟེན་ལས། ཟླ་བ་གཉིས་ནི་གནས་མེད་པ་དེས་ཀྱང་
 གནས་པར་བྱ་ཞིང་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བརྒྱུག་ལ་བབ་པ་ན་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་
 ཞེས་སྟོ། །ཆེས་ཆད་པ་ལ་བྱ་ཞེས་པ་འདིའི་རྟེན་ལས། དངོས་སུ་ན་ཆེས་ཆད་པས་ནི་མ་
 རྟེན་པར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་རྩེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོ། །འོ་ན་ཡུང་ཕན་ཆོགས་ལས་ཟླ་

བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་དྲི་ཁིང་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལྷན་ན། རུས་གཅིག་དུ་བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་གཉིས་ཆེས་ཀན་པ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་པན་
 ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཞུ་ཁིང་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡོ། །མ་ལྷས་པར་དེ་
 ལྷ་བྱ་ལ་ཞེས་པ་འདི་ལ་འབྱུ་ཚོན་ལུགས་གསུམ་སྤང་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྷ་
 བྱ་ནི་(ཆོས་འདི་པ་ལས།)ལུགས་ཐ་དད་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ལས། འཆལ་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་ཅན་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས། དགེ་སྦྲོང་ངོ་མི་ཤེས་
 པའམ་གསུམ་དུ་འོངས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་ཞེས་བཤད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །མ་
 ལྷས་པར་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ལས་མི་བྱ་ཞེས་པས། ལྷས་ནས་བྱ་ཞེས་བསྟན་པ་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷས་པ་ན་མི་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་མ་གཉིས་པའམ་གསུམ་པ་ལ་གནས་
 བཅའ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གང་ལ་གནས་བཅས་ཀྱང་ཉིས་པ་ཞིགས་པ་
 སྟེ། མ་མོ་ལས། གནས་འཆལ་བར་འདྲོད་ན་རིངས་ཐབས་བབ་བབ་དུ་གནས་མ་འཆལ་
 བར་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྟགས་ནས་གདོད་གནས་བཅའ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
 བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། ངལ་བསོ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་ཞིགས་པར་
 བརྟགས་ཏེ་གནས་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གནས་པ་ཉི་བར་ཞེས་པའི་རྟེན་ལས། གནས་
 པར་བྱ་བའི་ལས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་དུ་བྱའི། གནས་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་མི་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་ཞེས་སོ། །ཉི་བར་
 མི་གནས་ན་ཞེས་པ་འགྲེལ་ཆུང་ལས། གནས་བརྟན་དྲོ་ལམ་པན་ཆད་དུ་སོང་ན་གཞན་ལ་
 དྲི་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆད་དེའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔག་ཆད་མེད་དང་གསུམ་དག་ན་གསོ་
 སྦྱང་གི་ཆོའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཐག་རིང་བྱང་བྱང་བྱང་རྟེན་
 ལས་སྦྱོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནའོ་ཞེས་སོ། །ལས་སུ་བསྐྱོས་པར་ཞེས་པ་ནི་(གནས་སམ་
 གྱི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་)ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལས་སུ་བསྐྱོས་པ་དེར་དོང་བ་རྣམས་ལ། ལས་གཞན་
 བྱང་བ་ན། ཕྱིར་འོངས་ཏེ་ལྷ་བར་མི་བྱ་བར་དེ་ཉིད་དུ་ལས་བྱ་སྟེ། སྤར་ལྷས་པ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་ལྷས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་གཞན་བྱང་ན་མ་ལྷས་ཀྱང་

ཉེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་ལས་ཐམས་ཅད་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །མདོ་རྩ་བ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི། བྱ་བ་ཞུས་པའི་ཞར་ལ་བྱང་བའི་བྱ་བ་གཞན་དེ་མ་ཞུས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྟན་ལ། ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་མ་ཞུས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འཕྱུར་བའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའོ། །

གནས་སུ་གཟུང་བའི་ཚུལ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདྲིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་བཞི་སྟེ། གནས་པའི་བསྐྱབ་པ་བརྟན་ཞིང་དགེ་བ་འཕེལ་བར་འཕྱུར་བ་དང་། (གཞི་འགྲེལ་ལས་གནས་སྤྱིན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་ལ་གནས་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་འཕེལ་བར་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །)གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱེ་བ་དང་། བྱ་བ་ཡིན་མིན་ཤེས་པར་འཕྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ལ་བརྟན་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གནས་སུ་གཟུང་བ་ནི། གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རུ་འོས་ཤིང་རང་གི་གནས་ཀྱི་སྒྲོ་མར་ལྷུང་བྱིན་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེ་འོས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྤར་བཤད་བྱིན་རྟོ། །གཉིས་འོད་ལྗན་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་མ་ལ་བརྟེན་ན་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་བཞིན་རུ་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་འཕེལ་བར་འཕྱུར་རོ། །མཆོན་ཉིད་དེ་དག་མ་ཆང་བ་ལ་གནས་པ་ནི་ཞིང་ཆ་སྒོ་ཅན་ལ་ས་པོན་བཏབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ་གནོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ལུང་གཅིག་ལ་འཕྲོས་པ་ལས། བཤམ་པོ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཀྱིས་སྤང། ཟང་ཟིང་གིས་སྤང། གཉིས་ཀས་སྤང། གཉིས་ཀས་མི་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གནས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་བརྟན་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱ། གསུམ་པ་ལ་ནི་གཤེར་བྱིན་ཀྱང་ནམ་འཆོའི་བར་རུ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །བཞི་པ་ལ་ནི་མ་འགྲོ་ཞེས་བསྒྲོ་ཡང་མི་བརྟ་བར་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །པ། ཉིན་གང་གིས་གནས་སུ་གཟུང་བ་ནི། གནས་པ་སྒྲོབ་མར་འོས་པས་གནས་སུ་གཟུང་སྟེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་སྤར་བཤད་བྱིན་རྟོ། །(དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དང་སྒྲོབ་མ་སྤང་ན་སྤྱིའི་གནས་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྤང་བཞེད་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི་ཆ་སྒོད་བཞིན་རུ་ཤིན་རུ་ཉམས་པ་ཁོ་ནར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་འོད་ལྗན་ལས་བཤད་དོ། །)

གསུམ་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་གནས་སུ་གཟུང་བ་ནི། སྒྲོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་ལས། སྒྲོར་

པའི་རུས་སུ་གཉིས་ཀས་པན་ཚུན་མཆོན་ཉིད་དང་ལུན་ནམ་མི་ལུན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དི་
 བ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་བྱིན་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་
 པའོ། །དེ་ནས་ཁྱུ་བ་པོས་སྤྱག་འཆོལ་ཞིང་(ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་མཐིལ་གཉིས་བཅང་སྟེ་ཙོག་
 ལུང་འདུག་པའི)སྟོན་ལམ་བསྟན་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་སྤྱགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སོ། །མཚུག་
 གི་ཆོ་ག་ཐབས་ཡིན་ནོ་ལེགས་སོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་པན་ཚུན་བསམ་པ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
 གི།(འདི་ཉིད་ལས་གནས་དང་། གནས་པས་པན་ཚུན)སུ་དང་པའི་འདུ་ཤེས་དག་བསྐྱེད་པར་བྱ་འོ་
 ཞེས་སོ། །ལྷང་མ་མོ་ལས་ནི། མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོན་(སངས་རྒྱལ་ཡིན་པ།)པའོ་
 ལྷམ་རུ་འདུ་ཤེས་མདོན་རུ་བཞག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷ་པ་གནས་ལ་བསྟན་བཀྱར་
 རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ལྷང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་ལས་དང་ནད་གཡོག་དང་ཞེས་སྤར་བསྟན་
 པ་དང་མཐོང་མ་ཐག་རུ་སྟན་ལས་ལྷང་བར་བྱ་འོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྟག་པ་འཇིག་
 པའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྒྱ་(ནི་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འགེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 ཙམ།)དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འཇིག་རྒྱའོ། །(ནི་གནས་བཅས་པའི་ཆོ་ག་ཡང་འཇིག་པ་སྟེ་ཕྱིས་
 དེ་ལ་གནས་སུ་འཛིན་ན་གནས་བཅས་པའི་ཆོ་ག་གཞི་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའོ། །)དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 གནས་གཞན་འདོད་པ་མདོན་རུ་གྱུར་པ་དང་། གནས་དང་གནས་པ་མཆོམས་ཐ་དད་
 བ་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་མཁན་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་འཆོགས་ན་(འདོད་པས་འཇུག་པར་བྱ།)ཞེས་
 པ་དང་། མཆོམས་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་(གང་གི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན།)ཞེས་པས་གྲུབ་
 སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྟོས་པའི་བསམ་པ་བྱུང་བ་
 དང་། གནས་དང་གནས་པ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྟོས་
 པ་ཉིད་བྱུང་བ་ན། ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་ཆོ་ག་རྣམས་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པས་གྲུབ་སྟེ་གོ་རིམ་
 བཞིན་ནོ། །བརྟན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི།(གནས་པ་སྟོབ་མར་འོས་པ་དེས་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་
 མ་བསྟན་པར་འདུག་ཀྱང་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས།)བརྟུ་སྟེ། འོ་ལྷ་ལོན་ཅིང་
 ལྷན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལུན་པ་སྟོངས་རྒྱ་བའི་རུས་དང་། དབྱར་བྱི་མ་ཁས་སྤངས་པ་
 རྩ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རུས་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ས་གཞན་གནས་པའི་རུས་དང་གནས་

ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་མ་རྟེན་པ་ཞག་ལཱ་འི་རུས་དང་། མོ་བུར་རུ་འོངས་པ་ཉི་
མ་དང་པོའམ་གཉིས་པ་ལ་ངལ་བའི་བའི་རུས་དང་། ཞག་གཅིག་གནས་གཞན་རུ་ཕྱིན་
པ་དང་རྒྱག་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། དབྱར་མ་མ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ཟླ་བ་དབུས་མ་བསྐྱེད་བ་
(ནི་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཉེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །)དང་། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་
ལྷུང་བ་(ན་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཉེ་དེ་ལ་གནས་སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་སྒྲངས་པ་རྩེས་ཚུགས་ཀྱི་ལྷུང་
བར་འལྱར་བས་དེ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ལུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུལ་མེད་ཀྱང་གནས་བརྟེན་དགོས་ན་
སྤྱབ་པར་མི་རུས་པ་ལ་བཅས་པ་མཛད་པར་ཐལ་བར་འལྱར་རོ། །)དང་། སྤྲ་མས་གནས་བཀག་པ་
(ན་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཉེ་སྤྲ་མས་ནི་གནས་བཀག་ཅིང་གཞན་གྱིས་ལེན་པར་བྱེད་ན་སྤྲ་པོར་
འལྱར་བས་དེ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ལུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུལ་མེད་ཀྱང་གནས་ལ་བརྟེན་དགོས་ན་སྤྱབ་
པར་མི་རུས་པ་ལ་བཅས་པ་མཛད་པར་ཐལ་བར་འལྱར་རོ། །)དང་། དེ་དག་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
པའི་མདོར་བསྐྱས་གཅིག་དང་བཅུའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རྒྱིག་དང་རྩ་བ་ལས་འཁོར་ལ་པན་འདོགས་པ་ཞེས་
སོ། །འགྲེལ་ཆུང་དང་རྩ་བ་ལས་འཁོར་དང་པན་འདོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་ལུགས་
གཉིས་ཀ་ལྟར་རུང་ངོ་། །གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་
རུས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བའམ་སྤྱིར་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། བསམ་པ་དེ་གཉིས་རུས་གཅིག་རུ་
འཆོགས་ན་ནི་གནས་བཅས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་བཏགས་པ་བ་སྟེ་གནས་བཅས་པ་ཞིག་པ་
རང་མཚན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ།(གནས་བཅས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གནས་དང་
གནས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྒྱ་རང་མཚན་པ་མ་
ཡིན་པར་སྤྱིད་པར་ཐལ། གནས་བཅས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་རྟགས་ཁུབ་མ་སྤྱབ་ན་དམ་
བཅའ་བུད་ཅིང་། འདོད་ན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱ་མེད་ཀྱི་རང་ཉིད་འཇིག་པ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འཇིགས་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མེད་ཕྱིར། འཇིག་པ་རྒྱ་ལྡན་
སྤྱ་རྣམས་ཀྱི། འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་དག འབྲལ་བ་ཉིད་རུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་
ན། གཞུང་དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་རང་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་གཞན་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་

རིགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་གནས་མ་བྱ་པ་ན་རེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ཟེར་ཏེ་དེ་ལྟར་
 ཁས་མི་ཁྲུང་དོ། །གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་བྱུང་ན་གནས་བཅས་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གནོད་
 བྱེད་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཆོགས་སྤར་བཞིན་བརྒྱུད་ཅིང་གནས་བཅས་པ་ཞིག་ཟིན་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་ལས་འདོད་ན། སྒྲུབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་
 བསམ་པས་བཏང་ལ་ཉེ་གནས་གྱིས་ཀྱང་བསམ་པས་བཏང་ན་གནས་བཅས་པ་ཞིག་པ་
 ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུ་ལས་གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀ་མི་ལྟོས་
 པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་ན་གནས་ཞིག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་། །གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་
 པ་ཉིད་བྱུང་ན་ཞེས་པའི། འབྲུལ་རྒྱུང་ལས་ཀྱང་། གནས་བཟན་དང་སྒྲོབ་མས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
 བཏང་བར་བསམས་ན་གནས་ཞིག་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་བཤད་དོ། །མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དེ་
 བྱི་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འབྲུལ་རྒྱུང་ལས་གནས་བཟན་གྱིས་ཀྱང་བདག་གི་སྒྲོབ་མ་གནས་འཆར་མ་གཞུག་ཅིང་
 ཡོངས་སུ་བཏང་བར་བསམས་ཞེས་བཤད་ཅིང་འཐབ་མོ་བྱུང་སྟེ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་བྱུང་བ་ཞེས་དེ་ཡང་དེར་
 སང་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ། །བྱུང་སྟེ་མི་ལྟོས་པ། ཐུན་ཆོགས་འབྲེལ་ལས། ཉེ་
 གནས་ལྟོས་པ་མེད་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉེ་གནས་དེ་འདི་སྟམ་ཏུ་བདག་གི་ལྟོངས་རྒྱར་འགྲོ་
 བར་བྱ་ཞིང་དེར་སོང་ནས་ཁོ་བོ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་གནས་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་པ་འདིས་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཁོ་བོ་གཙུག་ལག་ཁང་
 གཞན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལ། ཉེ་གནས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་ཁོ་བོའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་ངེས་པར་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་ཏུ་འགྲོ་འདོད་པས། བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་
 གནས་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་
 དོ། །དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་བྱུང་སྟེ་གནས་བཅས་པ་ཞིག་པར་གྱུར་པ་ན།
 ཐུན་ཆོགས་འབྲེལ་ལས། གནས་མ་བཟུང་བ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་
 བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་གནས་
 འཇིག་པར་གྱུར་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱང་ལྟོག་པར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མ་

གསུངས་ལ། འདི་ལ་རིགས་པ་རུང་བྱང་མེད་པ་དེ་བས་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཐོང་མ་ཐག་ཅེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་(ཁང་ཆེན་པོའི་ཐང་ཡིག་ལས།)
འདྲིམ་གང་ཅམ་ཟེར་ཡང་། གཏམ་ཐ་མལ་པ་ཐོས་ཅམ་པའམ་ལྡང་བ་བྱེད་རན་པའི་ཞེན་
པ་འབྱུང་རུང་ཅམ་ན་ལྡང་བར་བྱེད་པའོ། །

ཆད་པ་གཙོད་ཚུལ།

གནས་པ་ཆད་པས་བཅད་པར་ཞེས་པ་འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
དགོས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཆད་པ་བཅད་པས་ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་
པ་དང་ཞུགས་པ་ལྡོག་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་བཅད་བྱ་ཡུལ་ལ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་
དང་། གཙོད་བྱེད་ཆེན་ལ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཉེས་པ་ཅན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཉེས་
པ་ཁག་སུ་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ལ་ལྡུང་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་ཆད་པ་བཅད་པ་
ནི། ཆོས་དགྲ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རབ་བྱང་སྡེ་ལྡེ་གསེར་རུང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ་བྱིས་པ་དང་
གསེར་མི་རུང་བྱ་ཉམས་པ་ལ་ཆད་པས་བཅད་བྱང་སྐབས་འདིར་གཏོགས་བྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་བྱ་གནས་པ་སྟེ་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ཆད་པ་བཅད་བྱང་འཇུག་སྟོག་
བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་། ལུས་ཐ་མལ་བྱ་གནས་པ་སྟེ་གཞན་བྱ་ན་ཆད་པ་བཅད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དང་། གནས་ནས་མ་ལྟར་བ་སྟེ་གཞན་བྱ་ན་ཆོས་དང་ཟང་ཟང་མཐའ་དག་གིས་སྤངས་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་། ལྟ་བ་དང་སྟོད་པའི་སྟོན་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་སུ་མ་སོང་བ་སྟེ་
རང་གི་སྟོགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ནི་མི་འཆགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་ལ་གཞན་སྟོགས་ལ་
ཆད་པ་མི་གཙོད་ཅིང་ཚོད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་། དགེ་འདུན་འབྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་
སྟོད་འཛིན་པ་ལ་ནན་བྱུང་བྱེད་ན་སྟོམ་པོར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་ལ་དགེ་འདུན་བྱེད་བར་འབྱུར་
བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་། ནད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ནད་པ་དེ་ལ་ནི་ཀལ་ཁིང་བརྟག་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་ལ་ནད་པ་ལུས་སྟོག་གི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དང་། (ཆད་པའི་རྒྱ་དང་
ལྡན་པ་སྟེ་ཆད་པ་བཅད་པར་འོས་པ་ཞེས་པ་དང་གཞན་བྱ་ན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་། རང་

གི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་(སྡེ་གནས་པ་ཆད་པས་བཅད་པར་འོས་པ་ཞེས་པ་དང་གཞན་དུ་ན་ཆད་པས་
མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་། ཚེགས་སུ་མ་ཡོངས་པ་དགོས་ཞེས་སྡེ་མ་རྣམས་འཆད་པ་མི་
འཐད་དེ་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཚེགས་སུ་མ་ཡོངས་པ་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་ལ་
རང་གི་སྒྲོབ་མ་ཚེགས་སུ་ཡོངས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཆད་པའི་རྒྱ་ལྡོ་པོ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་
ན། གདམས་རག་མི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་ཆད་པ་བཅད་པ་ནི། གནས་ཀྱི་སྒྲེ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་
ཆད་པའི་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། གནས་པ་(ཆད་པ་བཅད་པར་འོས་པ་)ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
བྱུང་ཅིང་། རང་ཆད་པའི་རྒྱ་དང་ལྡན་ན་དེའི་ཚིག་རིགས་པས་གཟུང་བར་མི་འོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །(གནས་དབེན་པར་ཆད་པས་བཅད་ཅེས་སྡེ་མ་རྣམས་གསུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷང་བ་སྤྱིང་
བ་དབེན་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་འདིའི་རྒྱ་མཚན་མི་མཚུངས་ལ། རང་གི་སྒྲོབ་མ་ཚེགས་སུ་ཡོངས་པ་མང་
པོ་ཆད་པའི་རྒྱ་ལྡོ་པོ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་ན། གདམས་རག་མི་སྦྱིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་ཚེགས་སུ་ཡོངས་པ་ཡོད་པའི་གནས་ནི་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གང་
གི་ཆོ་ཆད་པ་བཅད་པའི་དུས་ནི། དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་གཞན་གྱིས་
རྣམ་པར་གཡིང་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དབྱར་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་
བར་འཇུར་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཆད་པ་གང་བཅད་
པ་ནི། ཆད་པ་ནི་ལྡོ་ཞེས་གཞུང་ན་གསལ་ཡོད། །ལྡོ་པ་ཆད་པ་བཅད་ནས་རི་ལྷར་སྐྱབ་
པ་ནི། གཙོད་བྱེད་གྱིས་རི་ལྷར་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རི་ལྷར་སྐྱབ་པ་སྟེ། དགེ་སྦྲོང་
ཤེས་ཉེན་ཅན་བསྐོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་(གཞུང་ན་གསལ་ཡོད། །དང་། ཆད་པས་བཅད་པ་
གཞན་གྱིས་ལེན་པར་སྤང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཆད་པ་ནི་ལྡོ་ཞེས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དང་ཚོས་དང་
ཟང་ཟིང་དག་གིས་ཡོངས་སྟོན་དུ་མི་གཞུག་པ་ནི། (འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཆད་པ་ཐ་དང་དུ་བཟངས་
ཀྱང་)ལྷང་ཤར་ཚེགས་ལས་ཡོངས་མི་སྤྱད་པ་དང་ཞེས་ཆད་པ་གཅིག་དུ་བགྲངས་སོ། །(ཆད་
པ་བཅད་པའི་)རྒྱ་བཏང་བ་(ཞེས་པ་འསྐོ་གཙོད་)བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པར་

བྱ་ཞེས་པ་དང་(བཟོད་པ་སྒྲུབ་བར་)འོས་པ་(ཉེ་རྒྱ་བཏང་བ་བཟོད་པར་གསོལ་བར་བྱེད་པ་)ལ་མི་
བཟོད་པར་མི་བྱ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་(ལུགས་ཞེན།)ནི། སྤྲ་མས་བཟོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་དུ་
བརྟན་ལ་སྤྱི་མས་བཟོད་པ་སྒྲུབ་བ་ཉེ་རྒྱ་བ་པའི་བསྐྱབ་པར་བརྟན་ཏོ། །གནས་ཁང་ནས་
བསྐྱད་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྤན་ཆོགས་
ལས། དགེ་སློང་གང་ཟག་ནི་རང་གི་གནས་ཁང་ལ་དབང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་
ཁང་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྤྱི་ལ་མི་པན་ཞིང་གང་
ཟག་སྒྲོས་ལ་གནོད་པར་འཕྱར་བའི་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་ཞག་གཅིག་ཀྱང་གནས་མེད་དུ་མི་
འདུག་པའི་བྲིམས་སུ་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མི་བཅའ་བའོ། །(སྐབས་འདིའི་)འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནི་དགེ་
འདུན་ཐམས་ཅད་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་བྲིམས་མི་བཅའ་འོ་ཞེས་སོ། །མཚན་མོ་
ཉལ་བས་ཁའི་ནང་ན་བད་ཀན་གྱི་ལྷན་ལྷན་གནས་པ་ཉིད་ནི་མ་བཟུས་པ་སྤྱགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་ཤིང་ལ་སོགས་པས་ཁ་མ་སྒྲུངས་པར་སྤྱག་འཆོལ་བ་དང་བཟའ་བ་
ལ་སོགས་པ་མི་བྱའོ། །(སྤྱགས་པས་སྤྱག་འཆོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།) །ཞེས་
རྒྱུ་ལས་སོ། །བཤད་གཅི་བྱ་བ་ཡང་དབེན་པར་དོར་རོ། །འདིའི་རྒྱུ་ལས། བྱ་བའི་བྱེ་
བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ནིང་གི་རྟགས་སུ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་བཤད་པ་དང་དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱུ་འཐད་ལྡན་གྱི་བརྟན་ཏའི་བསྒྲོས། ལས། བྱའི་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་
སྤྱི་མོའི་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱི་མ་ནིང་གི་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱི་(པོ་རྟགས།) མོ་རྟགས། མ་ནིང་
རྟགས་ཀྱི་ཞེས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར། མ་ནིང་གི་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱིའི་མཁུག་ན་ཡི་གེར་
ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བཤད་གཅི་བྱ་བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་འདི། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ལྟ་དྲ་ཀ་སྤྲ་མ།
ཞེས་པའི་མཁུག་ན་ཡི་གེར་ཡོད་པས་མ་ནིང་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ནི་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་དམན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབེན་པར་བྱ་ཉེ་
དབེར་ན་མ་ནིང་རྟགས་དམན་པས་ཆོགས་པར་མི་དབྱུང་བར་དབེན་པར་བཞག་པར་འོས་
པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་རྟགས་ལ་སྤྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་དུ་(གནས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མ།)སྤྱིར་སོང་
ཉེ་སྤྱག་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་བརྟན་ནས། ཁ་ཅིག་ན་རེ།(སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱག་འཆོལ་བའི་སྤྱིར་སྤྱི་

མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་སྤར་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཕྱག་བྱེད་ཅིང་དེའི་རྩིས་སུ་སྤྲོ་མ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལ། འོད་
 ལྷན་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་སྤྲོ་མ་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་ཕྱག་
 བྱ་ཞེས་པ་དང་། མེ་ཏྲིག་ཕྱིར་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སོ་ཤིང་འཛོམ་ནས་དེ་འོག་ཏུ། རྟོན་པ་ལ་
 གྲུས་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་རབ་གྲུས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། སྤྲོ་མ་ལ་ནི་ཕྱག་བྱ་སྟེ། ཞེས་བཤད་
 པའི་གཞུང་གིས་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་གཞི་ལས། (ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མྱོ་གལ་གྱི་བྱའི་
 བྱུང་བ་ལས། དང་པོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བྱའམ་དང་པོར་གང་ལས་ཆོས་ཐོས་པ་དེ་ལ་
 བསྐྱེན་བཀུར་བྱའོ། ཞེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བུལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ།) རྒྱན་པ་དང་ནི་གཞོན་ཡང་རུང་། །གང་ལས་ཆོས་ནི་རྒྱལ་ཤེས་པ། །དེ་ལ་ཐོག་
 མར་ཕྱག་བྱ་སྟེ། །ཁློ་བ་ཆེ་ཤོས་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་ཁློ་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྟ་ཆོས་གཅིག་གི་ཆོས་
 ལ་བུམ་ཟེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། སྤར་བཤད་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྲོ་མ་དང་
 སྤྲོ་བ་མ་གནས་ཁང་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྤྲོ་བ་མས་རང་གི་གནས་ཁང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས་སྤྲོ་མའི་གནས་ཁང་རྟ་བུར་སྤར་བྱེད་ཏེ་སྤྲོ་མ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ། ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །འོ་ན་རབ་རྟ་འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞི་དང་ཀུམ་ཤ་ཏྲི་ལས། དང་པོར་
 རྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་རྟ་གཞུག་གོ། །དེའི་འོག་རྟ་མཁན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་རྟ་བརྟག་ནས་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེན་དེ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ། །སྤར་སངས་སྟེ་ཕྱག་
 བྱའོ། །འདག་རྩས་དང་སོ་ཤིང་དབུལ་ལོ་ཞེས་པས་སྤྲོ་མ་རྒྱལ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་
 ཡང་སྤྲོ་བ་མས་ཕྱག་བྱར་རུང་སྟེ། སྤྲོ་མ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་སྤྲོ་མ་ལ་འདག་རྩས་དབུལ་བར་
 གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །སྤྲོ་བ་(ཞེས་ཤ་མི་ཡར་རྟོད་པ་གསུངས་པ་དེ་འཐད་དོ། །)དཔོན་དང་མཁན་
 པོ་མཆོག་རྟ་རྩལ་ཁྱིམ་འཆའ་བ་ལ་ཡང་བསྐྱེན་བཀུར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱི་
 ཀྱང་ངོ་། །(སྐབས་འདིར་རྒྱགས་དཀར་བ་ན་རེ། རྒྱགས་པ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཀག་པས། སྤྲོ་མ་རྒྱགས་
 པ་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱར་མི་རུང་ཟེར་ཏེ། འོ་ན་རྒྱགས་པ་དེ་རྩལ་ཁྱིམ་འཆའ་བ་བས་ཀྱང་དམན་ཤོས་ཡིན་ནམ་
 ཅི་ཞེས་སྤོས་ཏེ། འོ་ན་ཀྱང་ལག་ལེན་དོག་མཐའ་བཟུང་ནས་སྐབས་འདིར་དགེ་རྩལ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མདོ་

ལས་མཁན་པོ་ལ་ཕྱག་བྱེད་ན་མཁན་པོས་གདོང་བཀྱས་པ་དང་། མོ་ཤིང་དོར་ནས་སྒྲོབ་མས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་ཁམས་མཉམ་པར་ངོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ལྷས་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་གནས་ལ་རྟོག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཏུ་ན་གནས་པ་ལ་མོངས་པ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདག་རྩས་དང་མོ་ཤིང་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ནད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྩོམ་དང་ལྷན་པ་གྲས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་སྒྲོས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅེས་ཆོལ་ན། དེ་གཉིས་ལྷལ་ལ་འཇུག་པ་ཐ་དད་པས་སྒྲོས་སྒྲིན་མེད་དེ། རྒྱུ་ལས། རྩོམ་དང་ལྷན་པའི་བྱ་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་མོད་གྱི། ལྷལ་ལ་འཇུག་པ་ཐ་དད་པས་སོ་སོར་བསྐྱར་ཏེ། རྩོམ་དང་ལྷན་པ་ནི་བག་སྐྱོང་བ་ཞུས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གྲས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དེའི་དབང་གིས་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམན་པའི་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །

ནད་པ་ནད་གཡོག་གི་སྐབས་ནི། ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིའི་སྒྱིད་ན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། ནད་པ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། ནད་གཡོག་མ་བྱས་པའི་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། (ནད་གཡོག་མ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་)མ་དད་པ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལྷལ་གང་ལ་ནད་གཡོག་བྱ་བ་ནི་ནད་པ་ཡིན་པ་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ནད་གཡོག་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་(ནད་གཡོག་མ་བྱས་ན་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་ཡིན་པ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་སྤྱོད་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པར་མ་ཟད་གྱི་ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དོ་སྤྱིད་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་ནད་གཡོག་བྱ་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་མ་བྱས་ན་ཉམས་པ་འབྱུང་བས་སོ། །པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཉེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་རིམ་དང་ལྷན་པས་སོ། །གཞན་ཏུ་ན་ནད་གཡོག་མ་བྱས་པའི་ལྷང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་གསུང་རོ། །གསུམ་པ་རྩས་གང་གིས་གསོ་སྦྱོན་བྱ་བ་ནི་ནད་པ་རང་གི་རྩས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྦྱོན་ཁང་གི་རྩས་དང་། བྱིས་པ་ལ་བཅའ་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དཀོར་དང་། དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་གྱི་དཀོར་དང་། སངས་

གྲུ་གྱི་སྒྲུ་ལ་གསོལ་བ་མན་ཆད་གྱིས་ཏེ། སྒྲུ་མ་མེད་ན་གྱི་མས་སོ། །

བཞི་པ་གོ་རིམ་གྱི་ལྷན་ནད་གཡོག་བྱ་བ་ནི་ལྷ་ལས། ཉེ་བའི་གོ་རྒྱུག་ལས་སྒྲུབ་དཔོན་
 ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོག་པའི་སྒྲུབ་དཔོན་རིང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པས་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་མཁན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱགས་
 གྱིས་བྱལ་གྱི་རིམ་ནི། མཁན་པོ་དང་གནས་གྱི་སྒྲུབ་དཔོན་དང་། ལས་གྱི་སྒྲུབ་དཔོན་
 དང་། གསར་སྤྱོད་སྒྲུབ་དཔོན་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་དཔོན་དང་། སྒྲོག་པའི་སྒྲུབ་
 དཔོན་དང་། དེ་རྣམས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་བསྐྱར་གཡོག་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་དགོས་ན་གྱི་མ་གྱི་མའི་
 བྱའོ། །མཆོག་གི་གོ་རིམ་ནི། (མཁན་སུ་ནི་སྒྲུབ་མའི་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མཁན་སུ་དང་
 གནས་གྱི་སྒྲུབ་སུ་དང་། ལས་གྱི་སྒྲུབ་སུ་དང་། (རྒྱུག་ལས་ལས་བྱེད་པ་མེད་ན་གསར་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་
 རྒྱུ་གཡོག་བྱའོ། །དེ་མེད་ན་དག་ཚུལ་ཉིད་སུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གསར་
 ཉིད་སྒྲུབ་སུ་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་སུ་དང་། སྒྲོག་པའི་སྒྲུབ་སུ་དང་། མཁན་པོ་གཅིག་
 པ་དང་། གནས་གྱི་སྒྲུབ་དཔོན་གཅིག་པ་ནས། སྒྲོག་པའི་སྒྲུབ་དཔོན་གཅིག་པའི་བར་
 དང་། གཏམ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ དེ་རྣམས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མའི་ནད་གཡོག་བྱའོ། །དེ་
 ལ་མ་དགོས་ན་གྱི་མ་གྱི་མའི་ལོ། །དགོས་པ་ཆེ་བའི་གོ་རིམ་ནི། རྒྱུག་ལས། གལ་ཏེ་དེའི་
 གནས་སྐབས་སུ་ནད་གཡོག་བྱ་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་གཅུལ་ཐག་པར་གྱུར་ལ། གནས་
 དེའི་སྒྲོག་གི་བར་ཆད་སུ་འགྱུར་བའི་འཇིགས་པ་མེད་ན་དེའི་ཆེ་གཅུལ་ཐག་པར་གྱུར་པ་
 དེའི་ནད་གཡོག་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སྒྲོ་བའི་གོ་རིམ་ནི། (དག་སྒྲོང་བསྐྱོད་སྤྱོད་པས་འབྲུམས་པོ་ན་ན་ནད་
 གཡོག་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ།) མཁན་སུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་མི་ལྟན་པའམ་(སྒྲོག་
 པའི་སྒྲུབ་དཔོན་ན་སྤྱི་སྒྲུབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནད་གཡོག་བྱེད་དགོས་ཀྱི།) རྒྱ་མཆོན་མཉམ་ན་སུ་
 སྒྲོ་བ་དེས་དང་པོར་ནད་གཡོག་བྱ་བ་སྤྱི་ ལྷང་ལྟན་ཆོགས་ལས། ཟན་(སྒྲོག་པའི་སྒྲུབ་དཔོན་
 གཅིག་པ་ན་བར་གྱུར་ཏེ་སྒྲོབ་མ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། ཟན་ཞུགས་གྱིས་ཁོ་བོས་ནད་གཡོག་བྱ་ཡིས་བྱིང་
 ཅག་སེམས་ལས་རྒྱང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ནས་ནད་གཡོག་བྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ།) ཞུགས་གྱི་བྱུང་
 པ་ལྟ་བུའོ། །རེ་མོའི་གོ་རིམ་ནི། དེ་ལ་ནད་གཡོག་མེད་ན་དག་འདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་

མན་ཆད་ལས་རེ་མོར་བསྐྱོ་བ་དང་གནས་བཞུག་གི་མཐར་ཐུག་པ་མན་ཆད་ལས་རེ་མོར་
བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷང་གཞི་ལས། རྟ་གཡོག་གཅིག་གས་གཉིས་སམ་རབ་རྩ་མང་པོ་བསྐྱོ་
ཞིང་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟ་གཡོག་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་
ལས། གང་ཁྱིམས་གཞོན་པ་ནས་གཤམ་རིམ་བཞིན་རྩ་གང་ཆན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་རྩ་
དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་(རྟ་གཡོག་གི་ཡུལ་དང་རྟ་གཉིས་ཀར།)རྟ་གཡོག་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ་ཚུལ་རི་ལྟར་རྟ་གཡོག་བྱ་བ་ནི་གཡོག་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟ་པའི་
ཆོག་དོན་ལྟར་དང་ཆོས་ལྟར་མི་བཅག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །ཡན་ལག་
གི་དོན་ལ། རྒྱུ་ལས། སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་པས་སློག་པའི་སློབ་དཔོན་རིང་བའི་ཕྱིར་
དེ་འདིར་མ་གཟུང་ངོ་སྟམ་རྩ་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་(རྟ་གཡོག་གི་སྐབས་འདིར།)འདིར་སློག་པའི་
སློབ་དཔོན་ཡང་གཟུང་(རྟ་གཡོག་གི་ཡུལ་དང་རྟ་གཉིས་ཀར།)བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །རིང་
བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན་(རྒྱ་ཟེར་)ཁ་(ཤ་སྟམ་)ཅིག་ན་རེ་སློག་པའི་སློབ་དཔོན་རིང་བ་ནི་དྲིན་
ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་ཁྱིམས་གི་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་ཕན་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
སོ། །སློབ་དཔོན་དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལས་གསུངས་པ་འདི་
ནི་གཙོ་བོར་ཚུལ་ཁྱིམས་གི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །ཁ་(ཆ་རིང་)ཅིག་ན་
རེ་སློག་པའི་སློབ་དཔོན་དེས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲིན་ཆུང་བར་མ་གྱུབ་སྟེ།
ནམ་གྲོལ་གི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སློ་ནས་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲིན་ཆུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན།(རྩོམ་ཆེའམ་
ཕུན་བ་ལྟ་བུ་དེ་སློབ་མ་རྟོང་ཐག་ཆོགས་པ་ནམས་ལ་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དྲིན་ཆུང་བ་ཉིད་
ཡིན་ནམ་ཅི།)སྤང་ཆོད་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེན་(རང་
ལུགས་ནི།)བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། རྟ་གཡོག་གི་གོ་རིམ་བཅས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་རིང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ལྷང་ཐུན་ཆོགས་ལས། སློག་པ་མེད་པར་ནི་འདུག་རྩ་རྩོག་གི་གནས་མེད་
པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློག་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་རྟ་གཡོག་པས་གནས་གི་
སློབ་དཔོན་གྱི་རྟ་གཡོག་གཤམ་ཆེ་བར་བཅས་པའོ། །(རང་གི་སློབ་མ་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་

དཔོན་ལྷ་ཆར་ན་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་གཡོག་ཅིག་ཅར་མི་རྩས་ན་གནས་(ཡུལ་གནས་ཀྱི་སླ་མའི་
 བད་གཡོག་བྱ་)པའོ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །གནས་ཀྱི་སླ་མ་མང་པོ་དག་ཅིག་ཅར་ན་སྟེ་འདུག་པར་
 རྩར་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་གཡོག་ཅིག་ཅར་བྱེད་མི་རྩས་ན་གང་གི་ནད་གཡོག་བྱ་
 ཞེ་ན། གང་(གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་འགོགས་པ།)དང་འདུག་པའི་འོ་ཞེས་པ་སྟེ། གང་ལ་བྱ་བ་ལྷ་
 ཞིང་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་དེའི་ནད་གཡོག་(འདིའི་དམིགས་བསལ་གཙལ་ཐག་པ་དེའི་
 བད་གཡོག་བྱ་ཞེས་བཤད་རོ། །བྱའོ། །མཐར་ཐུག་པ་མན་ཆད་ལས་ཞེས་པ་ནི་(གཅིག་གམ་གསུམ་
 བས།)དགེ་འདུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་།(གཞིན་རིམ་ནས།)གནས་བརྟན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་མན་
 ཆད་ལས་རེ་མོར་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །(དེ་གཉིས་ནི་ལུང་གོས་ཀྱི་གཞི་དང་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་གོ་རིམ་བཞིན་
 ཏུ་གསུངས་སོ། །)དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲན་ཁང་གི་སྤྲན་དང་ནད་པ་རང་གི་སྤྲན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 ན་ནི། རྒྱུ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲན་དང་ནད་པ་རང་གི་སྤྲན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྤྲན་
 དེ་ནད་གཡོག་གིས་ཡོན་བདག་གཞན་འཆོལ་ཏུ་གཞུག་གོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལུང་(དགེ་འདུན་
 ཀྱི་སྤྲན་མེད་ན་ཡོན་བདག་གཞན་འཆོལ་ཏུ་གཞུག་ན་ཡོན་བདག་གི་སྤྲན་མེད་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲན་ཁང་
 བས་བསྐྱང་ཞེས་སོ། །)སྤྲན་ཆོགས་ལས། སྤྲན་དེ་མ་འབྱོར་ན་དེའི་ཉེ་ཏུ་དག་ལས་བསྐྱང་བར་
 བྱའོ། །ཉེ་ཏུ་དག་མེད་ན་བྱིམ་བདག་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་
 ཡང་མེད་ན་སྤྲན་ཁང་ནས་བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟེ་ན། སྤྲིར་
 བཏང་ལ་རྒྱུ་ལྟར་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ནི་སྤྲན་ཁང་ན་སྤྲན་ཤིན་ཏུ་ཁྱུང་ཞིང་ནད་པ་
 དེའི་ཉེ་ཏུ་འཕམ་སྤྲིན་བདག་དེ་སྤྲན་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡིན་ན་ལུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་
 བྱའོ། །འབྱོར་བ་ཡོད་ན་བསལ་པ་ཉིད་ཏུ་བྱ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི།(འབྱོར་པ་
 མེད་ན་མ་བསལས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ་བསམ་པ་དག་པའི་སྤྲིར་དང་ཞིང་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྲིར་
 པའི་སྤྲིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་དཔྱད་ཅིང་།)ལུང་ལས། གལ་ཏེ་འབྱོར་བ་མེད་ན་ནི་སྤྲིར་པ་
 ལེགས་པར་སྤྲིར་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཏུ་རིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འབྱོར་པར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས། འདུག་པ་དང་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་བརྟན་གྱི་
 རྒྱལ་བྱིམས་བསྟན་ཏོ། །སྤྲིར་ན་གནས་བརྟན་རྒྱལ་ཚབ་ལྟ་བུ། སང་གི་ལྟ་བུ་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་

གནས་བརྟན་སྲིད་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འདྲ་པོ་ནི་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཇི་ལྟར་ན་གནས་
 བརྟན་ལྟུང་ཚབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུའམ་ལྷག་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 པ་ནི་བརྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ཞིང་འདྲུལ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་གནས་གཞན་ལ་བརྟན་མི་དགོས་ཤིང་
 རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷང་གཞི་ལས་བརྟན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་ཤུག་ཏུ་ལགས་ལ་
 དེས་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ཐོན་པ་དང་རྒྱས་པར་བསྐྱགས་པ་མ་ལགས་ན། གནས་བརྟན་གྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འཛི་པ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྲིད་འཛི་ལྟ་བུ་ནི་ནས་གྱི་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་
 ཞིང་དེའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནས་གྱི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ལྟར་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དེ་ཡང་དེ་རྣམ་དག་
 དང་ཆ་ལྟགས་འདྲ་ཞིང་དེའི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་པས་རྣམ་དག་ལ་ཉེས་པས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པས་སྲིད་ལྟ་བུ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། བསྐབ་པ་རྟན་ཞིང་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ལའང་གནས་བརྟན་སྲིད་ལྟ་བུ་ཞེས་བཀྲགས་པར་ཟད་
 གོ། །འདིར་ནི་གྲོང་ཏུ་འཇུག་པའམ། གཞུག་མར་གནས་པའམ། འགྲོ་བར་ཆས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་རྣམས་གྱི་གང་བསྐབ་པ་རྟན་པ་དེ་གནས་བརྟན་ཡིན་ལ། དེའི་བསྐབ་བྱ་འདི་
 རྣམས་ནི་གནས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་ནོ། །དུང་ན་མོས་ཀྱང་གོ་བར་མ་གྱུར་ན་རང་
 གིས་སོ་ཞེས་པ་དང་། དུང་ན་མོས་གོ་ནས་དེས་བརྟན་གྱང་མཛེས་པར་མ་གྱུར་ན་
 (དག་གི་གནས་བརྟན་)རང་གིས་སོ། །ཞེས་ལྷང་མ་མོ་དང་རྟེན་ལས་གསུངས་པ་གོ་རིམ་
 བཞིན་ཏེ། (ལྷང་མ་མོ་ལས་དུང་ན་འདུག་པ་ལ་བརྟན་བྱ། དུང་ན་འདུག་པས་ཀྱང་མ་ཚོར་ན་གནས་བརྟན་
 གྱིས་དེར་རྒྱན་པར་བྱ། ཅི་ནས་གོས་ལེགས་པར་བགོས་པ་དང་སྐྱ་ཆེར་མི་འབྱུང་བར་བསྐྱོ་བར་བྱ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རྟེན་ལས་དུང་ན་མོའི་དགེ་སློང་གིས་བརྟན་གྱང་མཛེས་པར་མ་གྱུར་ན་གནས་བརྟན་རང་
 གིས་མཛེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མ་གྱུར་ན་འང་རང་གིས་སོ་ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་གོས་ཉེས་
 པར་གྱོན་པ་དེ་ཉིད་གནས་བརྟན་གྱིས་གན་ཏུ་བཀྱག་ལ། བདག་གིས་བཅོས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་ཀ་
 ལྟར་གཟུང་རོ། །གྲོང་མཐའ་བའི་གནས་བརྟན་དང་དགོན་པ་བའི་གནས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་
 བྱིམས་ནི་ལྷང་མ་མོ་ལས་དོན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་གྲོང་འདབ་གྱི་གཞུག་ལག་ཁང་དང་
 དགོན་པ་དེར་གསར་བྱ་དེ་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་བསྐབ་བྱ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དེ་ཞེས་པ་གཞུག་
 ལག་ཁང་དང་དགོན་པ་དེ་ན་ཡོད་པའི་ནང་བྱིམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོག་གི་ཆ་ནས་འཛིན་

ཏུ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ངེས་པར་སྦྱར་བར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་དོན་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྟོགས་དང་ཞེས་པ་སྟོགས་གང་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
 དང་། ས་སྟོགས་བརྟག་པ་དང་། འཕྲོན་པོ་ཚོང་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་སྟོགས་བཟང་པོ་
 དང་། གནས་གང་ཏུ་འདོང་བའི་གནས་དེ་བདེ་འཕུལ་མི་བདེ་དང་། གནས་དེ་ན་གནས་
 མཉམ་དང་ཡོ་བྱད་འཕྱར་ཏམ་མི་འཕྱར་བརྟག་པ་དང་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སོ། །སྟོང་པ་
 དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདིས་ནི། བྱ་བ་བསྐྱབས་པས་ཕན་བདགས་པ་ལྟ་སྟོན་ཏེ། སྟོང་
 པ་(སྟོང་ཡུལ་ཡིན་མིན་བསྟན་པ་སྟེ་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལྟ་དང་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པ་རྣམས་བསྟན་
 པའི་སྟོན་སྟེ།)བསྟན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོང་ལམ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་
 དང་། ལྷང་ཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་།(འདིར་གནས་བརྟན་གྱིས་གསར་བྱ་
 རྣམས་ལ་ལྷང་འཕོགས་པར་རིགས་ལ། ལྷང་ཅོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟུང་ན་འདི་ནི་རྩ་གར་གྱི་
 སྐད་ཏུ། ལྷ་པ་དེ་གཏི་ཞེས་པ་ལྷང་ཅོད་པ་དང་ལྷང་འཕོགས་པའི་སྦྱིས་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ལྷང་
 ཅོད་པ་ལ་ལྷང་སྦྱིན་ཞེས་ཁ་བཀར་སྟེ། ལྷང་ཅོད་པ་ལ་ལྷང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པས་ཕན་
 གདགས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །ཟེས་གྱི་རྟེན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་བགོ་བཤའ་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པས་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་ཞེས་
 པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་རལ་གྲུམ་བཅོས་པ་སྟེ། ལྷང་མ་མོ་ལས། དབྱར་ཚུལ་ཏུ་ཞུགས་པའི་
 གནས་བརྟན་གྱིས་མཆོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་རལ་ཚེམས་བྱ་བ་དང་། སུ་བྱེད་པ་ལ་
 རྩོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ། སུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་
 (གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱེད་པ་ལ་བྱོས་བཏབ་སྟེ་བྱེད་པ་བྱེད་ཏུ་གཞུག་ཅེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་)ཆུང་གི་
 མདོ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། དབྱར་ཚུལ་ཏུ་ཞུགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་མ་བཅོས་པ་དག་འཚོས་
 སུ་གཞུག་ཅིང་འཚོས་ན་རྩོ་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་མི་འདུལ་ཞིང་མི་
 ཟེགས་པའི་ཕྱིར་འཚོས་སུ་གཞུག་ཅེས་བཤད་དོ། །གཏམ་འདོད་པ་དག་ལ་རྟེན་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་
 ནི་འདོད་པ་དང་རྟེན་སུ་མཐུན་པའམ་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་དང་རྟེན་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་
 བཤད་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པས་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ། །གཏམ་སྟེ་ཚོགས་མེད་པར་བྱའོ།

ཞེས་པ་དང་། གཏམ་འགལ་བ་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྱུར་རྟེ། གཏམ་སྤྱི་ཚོགས་ཡང་ཡིན་ལ་
 འགལ་བ་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ་གཞི་མཐུན་པའམ་(ཞི་སྒྲོང་གིས་གཏམ་ཚོག་གཅིག་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་གཏམ།)སྤྱི་
 ཚོགས་མ་ཡིན་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་པ་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ། །སྤྱིན་པ་
 དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རང་རང་གི་པན་ཡོན་བཤད་ནས་སྤྱིན་པ་ལ་(ཁྱིམ་པ་)དེ་དག་
 དེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱ། དུལ་བ་ལ་དེ་དག་དེས་པར་སྒྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྒྱུར་རོ། །དུན་པས་སྒྱུབ་པ་ནི། ལྷུང་བ་འགལ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྷར་དུན་པས་བསྐྱབ་
 པའོ། །(རྟེན་ལས་དགེ་སློང་བྱ་བ་ཚོས་འདོད་པས་བྱ་བ་གང་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་འགལ་
 ཡང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྷར་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་དོན་རང་གི་ངོ་མོ་ཉིད་དེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་
 དུན་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བར་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་བྱ་
 བ་འདི་ཚོས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུན་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་རབས་པ་རྣམས་གསུང་བ་དེ་
 ལེགས་སོ། །གཡོག་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་ནི་རྟེན་ལྷུང་བྱ་སྟེ། གང་གི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་
 མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་རྟེ་རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དེས་(ཚོས་བརྟན་ཅིང་)བསྐྱབས་པས་
 བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་བར་མི་བྱའོ། །བསྐྱབ་པར་ཞེས་མདོ་སྤྱི་མར་སྒྱུར་རོ་ཞེས་རྟེན་ལས་
 སོ། །འདིའི་འགྲེལ་ཚུང་(རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ།)ལས་མཁན་པོས་བསྐྱོ་བ་རྣམས་ལ་སློབ་མས་
 གྲུང་བྱ་ཁིང་མཉན་ཞེས་སོ། །གཡོག་འཁོར་ནི་ནང་གི་གཡོག་དང་། ཕྱིའི་འཁོར་ཞེས་ཐ་
 དད་རུ་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། གཡོག་གྲང་ཡིན་ལ་འཁོར་ཡང་ཡིན་པས་ན་གཡོག་འཁོར་རྟེ།
 དག་འདུན་གྱི་གཡོག་རུ་བསྐྱེལ་བའི་མི་གང་དག་རབ་རུ་མ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡིན་རྟེ། འགྲེལ་
 ཚུང་ལས། ལྟ་རིས་ཀྱི་འབངས་ཚེ་མོད་དང་། ལུས་ར་བསྐྱུང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །(གཡོག་
 འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མི་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་ལས། ལྟ་དག་པོའི་རྟེན་འཇུགས་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་
 རོ། །ལྟ་དག་པོ་ནི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་སྟེ་དག་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞི་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མདུ་དེ་བ་དང་དབང་
 ལྷན་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །རུས་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱན་བཅད་ལ་ཞེས་པ་ནི།
 དག་པོའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་བཅད་པར་རུས་ཀྱང་དེ་དག་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱན་བཅད་
 པ་ཞེས་པའོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་མདོ་ཙུ་བ་ལས་རུས་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་རྒྱན་བཅད་

ལ་ཞེས་པ་དང་། འབྲེལ་ཆུང་གི་མདོ་ཙུང་པ་ལས། རུས་ན་རྒྱན་བཅད་པ་ཞེས་པ་དེ་འབྱུར་
ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ལས། ག་དག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ག་གང་རྩ་སྟེ་བོ་ཡོངས་ལ་མི་
རིགས་པའི་ཆད་པས་མི་གཅོད་པས་ག་དེ་ནི་ག་དག་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །(འབྲེལ་ཆུང་ལས་བརྟེན་
འཛིན་དང་བསད་སྒྲུགས་པ་ལྟ་བུ་མི་བྱ་ཡི་ཆོག་གི་ནན་རྩར་གྱིས་བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་སྐུལ་བར་བྱ་ཞེས་
སོ། །)སྐུལ་འོག་རྩ་གཞུག་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་སྐུལ་བ་སྟེ་ཆར་ཆོད་ཅིང་། འོག་རྩ་གཞུག་པ་སྟེ་
ཕམ་པར་བྱ་བའོ། །

དགེ་སྤྲོད་མའི་སྒྲིབ་པ།

ད་ནི་དགེ་སྤྲོད་མའི་ཆོག་གི་བྱུང་པར་འཆད་དེ་དགེ་སྤྲོད་གི་གནས་སུ་དགེ་སྤྲོད་མའོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟན་ཏོ། །འདིའི་སྒྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགེ་སྤྲོད་མའི་ཆོ་
ག་འདི་དགེ་སྤྲོད་མའི་ཆོག་ལས་ཐ་དད་རྩ་བཤད་པའི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགེ་སྤྲོད་པ་
མའི་སྒྲིབ་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཐོབ་བྱེད་དགེ་སྤྲོད་མའི་ཆོག་ལས་དགེ་སྤྲོད་
མའི་ཆོག་ཐ་དད་རྩ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐོབ་བྱེད་དགེ་སྤྲོད་མའི་སྒྲིབ་པ་ལས་
དགེ་སྤྲོད་མའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དགེ་སྤྲོད་གི་
སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་དགེ་སྤྲོད་མའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་བྱུང་བོ་ཞེ་
ན། བྱུང་པ་མ་གྱུབ་སྟེ་དགེ་སྤྲོད་པ་མ་མཚན་མི་འདྲ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷན་དང་བསམ་པ་
མི་འདྲ་ཞིང་བསམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རགས་མི་རགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་
སྟོས་ཏེ་བཅས་པ་ལ་ཡང་མང་ཁྱེད་དང་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོད་མོང་བ་ཐོབ་བྱེད་
ཀྱི་ཆོག་ཐ་དད་རྩ་བཤད་པ་འདི་མི་འཐད་པ་མེད་དོ། །མཛོད་ཙུང་འབྲེལ་ལས། དགེ་སྤྲོད་
པ་མའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྤྲོད་བ་བདུན་ཅན་རྩ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་
རིགས་གཅིག་པ་ལ་དེ་སྐད་བཏགས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྤམ་རྩ་ཙུང་བདུན་དེའི་ཕྱོགས་
མཐུན། ཁིང་གི་སྒྲི་ནས་རྣམས་སུ་བཅུ། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་སྤམ་རྩ་ཙུང་བདུན་ལ་རྣམས་
བཅུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དག་སྤྲོད་མའི་ཆོ་ག་འདི་དག་སྤྲོད་པའི་ཆོ་ག་ལས་ཕྱི་ནས་བཤད་པའི་
 འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དག་སྤྲོད་མའི་ཆོ་ག་འདི་ཆོས་ཅན། དག་སྤྲོད་པའི་ཆོ་གའི་ཕྱི་ནས་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་སྤྲོད་པའི་ཆོ་ག་ལས་ཡི་གེ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲལ་པ་
 མ་གྲུབ་ན་སྤྲིའི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཉིས་ལས་ཡི་གེ་རབ་ཉུང་ངམ། །ཡང་ན་མཆོད་འོས་
 སྟོན་ཏུ་སྒྱུར། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དང་ཀམ་ག་ཏི་ལས་
 དག་སྤྲོད་མའི་ཆོ་ག་ཡི་གེ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཅ་བར་ཡང་དག་སྤྲོད་མའི་ཆོ་གའི་
 ཁྲད་པར་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་ཏུ། སྤར་དག་སྤྲོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་
 གྲང་དག་སྤྲོད་མའི་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དག་སྤྲོད་པ་མའི་ཆོ་ག་
 གོ་རིམ་འདི་ལས་བསྒྲག་ན་སྟོན་ཡོད་ཅིང་། གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འཐད་དེ། ལུང་གི་གོ་རིམ་
 དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙུ་འཁོར་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་གཞི་
 ལས། དག་སྤྲོད་པའི་ཆོ་ག་སྤར་གསུངས་ནས། ལུང་སྤན་ཆོགས་ལས་དག་སྤྲོད་མའི་ཆོ་ག་
 ཕྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་སྤྲོད་པ་གཙུ་པོ་ཡིན་ཞིང་དག་སྤྲོད་མ་འཁོར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་གཙུ་པོ་ལ་ཆུ་འཁོར་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་པལ་རྒྱུན་ཁྲད་པར་གྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གང་ལ་ནོད་པ་ཡུལ་གྱི་
 ཁྲད་པར་རོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། མཁན་པོའི་ཁྲད་པར་ནི་མཁན་(དག་སྤྲོད་གི་)པོ་པམ་
 པ་བཞིས་མ་གོས་ཤིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དགོས་པ་ལ། མཁན་(དག་
 སྤྲོད་མའི་)མོ་པམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་ཤིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་
 པ་དགོས་ཏེ། དོན་ལ་ནི་(དག་སྤྲོད་གི་)མཁན་པོ་ཡང་པམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་བྱུང་ནས་མཆོན་ལྷུང་པའི་དག་སྤྲོད་པ་ནི་པམ་པ་ལས་ཁྲོལ་བ་
 ཡིན་པ་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་སོ། །)སྤོབ་དཔོན་གྱི་ཁྲད་པར་ནི། དག་སྤྲོད་(གི་སྤྲུམ་པ་ནོད་པ།)དང་
 དག་སྤྲོད་མའི་(སྤྲུམ་པ་ནོད་པའི་)སྐབས་སུ་(དག་སྤྲོད་བྱེད་པ་ལ་)ལས་བྱེད་པའི་དག་སྤྲོད་གཅིག་
 དགོས་པ་དང་། (དག་སྤྲོད་མ་བྱེད་པ་ལ།)ལས་བྱེད་པའི་དག་སྤྲོད་པ་མ་གཉིས་དགོས་(ཆོངས་
 སྟོན་ཉེར་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་དག་སྤྲོད་མ་དང་། དཔོན་གཞི་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱེད་པའི་དག་སྤྲོད་པ་

དགོས། བཤོ། འདུལ་གྱི་བྱང་པར་ནི། དགོས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབུས་སུ་དགོས་པ་
བཅུ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལཱ་ཁྲིའི་གངས་ཚང་བ་དང་། དགོས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབུས་
སུ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་གི་གངས་ཚང་བའོ། །(དགོས་པའི་བཅུ་
དགོས་པའི་བཅུ་གཉིས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་དང་དགོས་པའི་བཅུ་དགོས་པའི་བཅུ་གཅིག་གི། །

གཉིས་པ་གང་གིས་ཅོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱང་པར་ལ་གསུམ་ལས་ན་ཆོད་གྱི་བྱང་པར་ནི་
སྒྲིམ་པ་དགོས་པའི་བྱང་པ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་དགོས་ལ། བྱང་མེད་བྱིས་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་
གཉིས་ལོན་པ་དགོས་པའི་བྱང་པར་བྱར་བྱང་བའོ། །ཆ་ལུགས་གྱི་བྱང་པར་ནི། ཆོས་གོས་གངས་
(དགོས་པའི་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་དགོས་པའི་ལ་ཆོས་གོས་ལ།)མང་བྱང་དང་། ལྷུང་བཟེད་
ཆོད་(ལྷུང་བཟེད་གྱི་ཆོད་དགོས་པའི་དགོས་པའི་ཆོད་ཏུ་ལས་ལྷག་པ་མི་བཅང་འོ་ཞེས་སོ། །ཆེ་ཆུང་
ཡོད་དེ།(ཁ་སྤྱོད་འདྲིལ་དགོས་མི་དགོས་གྱི་བྱང་པར་ཡང་ཡོད་གསུང་རོ། །ཁ་སྤྱོད་ཅན་མཚན་གྱི་པའི་བྱང་
མེད་རབ་ཏུ་འབྱེན་པ་དང་སྒྲིམ་པ་གཞོན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱེན་པ་ན་དམིགས་གྱི་བསལ་བའོ། །)ཆོགས་སྒྲིམ་
མ་སྒྲིམ་ཏུ་སོང་བའི་བྱང་པར་ནི། དགོས་པའི་ཆོགས་སྒྲིམ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་མི་
དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་རི་ལྷུང་ཅོད་པ་ཆོ་གའི་བྱང་པར་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲིམ་
བའི་ཆོ་གའི་བྱང་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་ཆད་འདྲི་བ་སྒྲིམ་དགོས་མི་དགོས་གྱི་བྱང་པར་
དང་། ཆོངས་སྒྲིམ་ཉེར་གནས་དགོས་མི་དགོས་གྱི་བྱང་པར་དང་། གཉིས་ཀའི་དགོས་
འདུལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་མི་དགོས་གྱི་བྱང་པར་རོ། །(དགོས་པའི་སྒྲིམ་པ་ལོན་པ་
ན་གཉིས་ཀའི་དགོས་འདུལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་མི་དགོས་ཉི་དགོས་པའི་དགོས་འདུལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
པའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་གའི་བྱང་པར་ནི་མིང་འཇུག་ལ་སོགས་བརྗོད་པ་མི་འདྲ་བ་
ཏུང་བཤད་ཡོད་དོ། །(ལས་གྱི་ཆོ་ག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །)གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཆོ་གའི་བྱང་པར་ལ་
གསུམ་སྟེ། གནས་ནས་པ་བཞིར་བརྗོད་པའི་བྱང་པར་དང་། གསུམ་བརྗོད་པའི་བྱང་པར་
དང་། སམ་པ་བཞི་བརྗོད་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། ལྷི་བའི་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་། ལྷི་བའི་ཆོས་བརྗོད་པ་
དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་བྱང་པར་དང་།(དེ་ལྷུང་ན་སྒྲིམ་བའི་བྱང་པར་གསུམ་དང་དངོས་གཞིའི་

ཁྱད་པར་གཅིག་དང་མཐུག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་བརྟུན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། གང་ལ་ནོད་པ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་རུ་དབྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། རྩར་དགེ་སྦྱོང་ཞེས་པའི་སྐྱོས་པ་དག་གི་གནས་སུ་འདིར་དགེ་སྦྱོང་མ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་རུ་གནས་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་དེར། དགེ་སྦྱོང་མ་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་མོ་ཉིད་རུ་གནས་པའོ་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། འདིར་གང་ལས་ལེན་པ།ཡུལ་གྱི་སྐབས་གཞན་དག་ལ་འང་དེ་བཞིན་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གང་གིས་ལེན་པ།ལེན་པ་པོའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོ་དང་ལྷན་པའི་གནས་སུ་ཆོ་དང་ལྷན་མ་ཞེས་སྦྱོས་པའོ། །ཟེར་བ་ནི། དགེ་སྦྱོང་དག་གི་གནས་སུ་དགེ་སྦྱོང་མའོ་ཞེས་པ་འདིས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་མ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོ་ན་དགེ་སྦྱོང་པའི་གནས་སུ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཞེས་པ་དེ་སྐབས་གང་རུ་ཞེ་ན། རབ་རུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོ་ཞེས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་མའི་ཆོ་གའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་རུ་དགེ་སྦྱོང་པའི་གནས་སུ་དགེ་སྦྱོང་མ་ཞེས་སྦྱོས་པའོ། །འོ་ན་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་རུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་བྱེད་པ་བརྟུན་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་སྦྱོང་དག་གི་གནས་སུ་དགེ་སྦྱོང་མའོ་ཞེས་གོང་རུ་སྒྱུར་ངོ་། །སྐབས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་ཆོ་ག་བརྗོད་པ་ན་དགེ་སྦྱོང་མ་ཞེས་མི་བརྗོད་པར། གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་དགོས་སོ། །ཆོངས་སྦྱོང་ཉེར་གནས་བྱིན་ཟིན་ནས་དགེ་སྦྱོང་མའི་དགེ་འདུན་འཆོགས་ཡོད་པའི་སྟེང་རུ། འདིར་དགེ་སྦྱོང་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཁ་སྐོང་བའི་ཡན་ལག་རུ་བསྐྱུན་པར་བྱའོ། །(ལས་གཞིའི་རྒྱུ་ལས་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དགེ་སྦྱོང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅན་རུ་བྱ་བར་ཟེད་པར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི་ཡུང་ཐམ་ཆོགས་ལས་དགེ་

སྒྲོང་ན་མས་ལས་དགེ་སྒྲོང་མས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྒྲོང་མའི་དངོས་པོ་སྒྲུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལོ། ༡༥༥། འདིར་(འདིར་ཞེས་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སྐབས་གསུམ་པོ་འདིར་ཞེས་
 འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀའི་དེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བར་ཆད་འདྲི་ན་དགེ་སྒྲོང་གི་དགེ་འདུན་མེད་པར་
 ཟུར་ཏམ་ཅི་དེས་ན་སྐབས་གསུམ་ཏུ་གངས་མ་ངེས་སོ། ༡༥༦། ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་ནས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སྐབས་འདིར་རོ། གསང་སྟེ་
 རྟོན་མས་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་བ་སྒྲིབ་མི་དགོས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་མའི་དབུས་སུ་བར་
 ཆད་འདྲི་བ་དང་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བར་ཆད་དྲི་བ་དགེ་སྒྲོང་མས་སྒྲིབ་
 པ་ལ་བྱའོ། འབྲེལ་ཚུང་ལས། རོ་མི་ཆོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་དེ། དུད་མེད་
 བལ་ཆེར་རོ་ཞན་པ་དང་སྟོབས་པ་ཞན་པས་མ་བསྒྲིབས་ན་འཆོགས་པའི་དབུས་སུ་ལན་
 འདེབས་མི་རུས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་འདྲི་བའི་ཚུལ་ནི་ཀམ་ཤ་ཏི་
 དང་། རྟེན་ལས། དགེ་སྒྲོང་མ་གཞན་ཞིག་མཐུན་ཏུ་བཞག་པས་ལན་གདབ་ཅིང་དེའི་
 ཆོག་གི་རྩིས་སུ་དེ་ཉིད་རྫོས་སུ་གཞུག་གོ་ཞེས་སོ། རུན་ཆོགས་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་ཚུང་
 ལས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆོག་བརྒྱད་དེ་འདྲིའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གཞུང་སྒྲ་མ་དེ་གཉིས་དང་
 འགལ་ལོ། །

བསྐྱབ་ཆོག་གི་བྱད་པར་ནི་བྱད་མེད་ལ་ནི་དགེ་སྟོབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གཞན་ཡོད་
 རོ་ཞེས་སོ། འདིའི་སྒྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། འདོགས་པ་པོ་
 ལ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཆོགས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་ལ་སྟོས་
 པའི་དགོས་པ་དགེ་སྟོབ་མའི་བསྐྱབ་པ་འཛོལ་ཅིང་། དེ་ལ་བསྐྱབ་པས་དགེ་སྒྲོང་མའི་སྟོན་
 པ་བརྟན་པར་འཕྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་སྒྲོང་མའི་ན་མ་འབྱེད་ལས། ཤུག་ཏུ་བྱད་མེད་
 མང་པོ་མུ་ངན་གྱིས་གདུངས་ནས། དགེ་སྒྲོང་མ་བྱས་ཏེ། ལྷ་ངན་སངས་པ་ན་བབས་པར་
 འདོད་པར་ཕྱར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལོ་གཉིས་སུ་དགེ་སྟོབ་མའི་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་བྱིན་
 ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས་བཤད་དོ། འོ་ན་མ་བྱིན་ལེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ན་མས་བྱད་མེད་
 གྱིས་བསྐྱང་བ་དཀའ་ཤོས་མ་ཡིན་ལ། མི་ཆངས་སྟོད་ནི་བྱད་མེད་གྱིས་བསྐྱང་དཀའ་བ་

ཡིན་ཡང་དགེ་ཚུལ་མའི་རྒྱལ་ན་ཡང་སྤངས་ཟིན་པས། དགེ་སྦྱོང་མ་ལ་བསྐྱབས་པ་འདིས་
 དགེ་སྦྱོང་མའི་སྒྲིབ་པ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ནི་རིགས་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་
 ཆོས་རྒྱག་ལ་སོགས་པ་(ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་སུ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱག་གི་ནང་ནས་གསང་
 གནས་ཀྱི་སྤྱོད་འདྲེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ།)མི་ཆངས་སྦྱོང་གི་ཁྱའི་ཆ་ནས་དམ་ཏུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་དག་ཀྱང་དགེ་ཚུལ་མས་སྤངས་ཟིན་ཏེ་སྒྲིབ་ན། དེ་དག་ལས་འདས་ན་དགེ་སྦྱོབ་
 མ་ལ་བཤགས་པར་འགྱུར་ཡང་། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བས། བཤགས་བྱ་ལ་
 འཛོམ་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་དེ་ཙམ་ཏུ་བསྐྱམ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་ལྟ་ལས་དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་བྱང་བ་ནི། མཁན་མོ་དང་
 ལས་བྱེད་པ་མོ་དང་བཅས་པའི་དགེ་འདུན་མ་ལས་བྱང་སྟེ། དགེ་འདུན་མ་དེ་ཡང་ཡུལ་
 དབྱས་སུ་དགེ་སྦྱོང་མ་བཅུ་གཉིས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དགེ་སྦྱོང་མ་བཅུ་གཉིས་མེད་ན་
 དགེ་སྦྱོང་མ་རྒྱག་གི་གངས་ཆང་བཤོ། །གངས་དེ་དག་མ་ཆང་ཡང་དགེ་སྦྱོང་མ་བཞིའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་བྱིན་ན་བསྐྱབ་པ་འདི་སྦྱེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་བཞིའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱེན་རྗེགས་སྦྱེ་
 ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །(བཞིར་མ་ཆང་ན་ནི་འདིར་མི་སྦྱེ་སྟེ་ལས་མི་
 འཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ།) དགེ་སྦྱོང་མ་དེ་དག་མ་རྟེན་ན་དགེ་སྦྱོང་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་
 དགེ་སྦྱོབ་མའི་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་ཏུ་བྱང་སྟེ། ལྷང་དབྱར་གྱི་གཞི་ལས། དགེ་ཚུལ་མའི་བྱ་
 བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་མ་དེས་དགེ་སྦྱོང་དག་ལ་ཕོ་ཉ་བཏང་སྟེ། འཕགས་པ་དག་ལོ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཆོས་རྒྱག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྒྱག་གི་བསྐྱབ་པ་སྦྱུལ་ཏུ་གསོལ་
 ཞེས་སྤྱོད་ན། ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་དགེ་ཚུལ་མའི་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སྦྱོང་འགྲོ་
 བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་བྱང་བ་ནི། ལུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། བསམ་པ་སུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཆ་ལུགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཆོགས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་ཏུ་སྤང་
 བཤོ། །དེ་ཡང་གཞན་ནམས་དགེ་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་སྤང་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་ཅི་རིགས་
 པར་སྦྱར་ཏེ། འདིར་ན་ཆོད་གྱི་བྱང་པར་བྱུང་མེད་ཀྱིས་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་

གཞིན་ཅུ་མ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འདི་སྐྱེ་ལ། ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་(མ་གོས་
མཐའ་གོས་དང་གིང་དང་ཤུང་ཆད་དང་རྩལ་གཟན་ཏེ། ཆོས་གོས་བཞི་དགོས་གིང་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་
ཆད་སྒྲར་(དགེ་སྤོང་གི་རྒྱུད་ཏུ་ལས་ལྷག་པ་མ་གནང་ཞེས།)བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ཆོགས་སྒྲ་མ་སྒྲོན་
རུ་སོང་བ་ནི། དགེ་བསྟེན་མ་དང་། རབ་རུ་བྱུང་བ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་དང་གསུམ་སྒྲོན་རུ་
སོང་བ་ལོ། ཆོགས་སྒྲ་མ་གཞན་གཞིས་སྒྲོན་རུ་མ་སོང་བར་འདི་འདོགས་ན་ཞེས་བྱས་ཅམ་
རུ་ཟད་དོ། དགེ་ཚུལ་མ་མེད་ན་འདི་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ནི་དགེ་ཚུལ་མའི་སྟེང་རུ་བསྐྱབ་བྱ་
འགའ་ཞིག་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུང་དོ། །གསུམ་པ་
དངོས་པོ་གང་བྲུང་བ་ནི། དགེ་སྤོང་མའི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །བཞི་པ་ཆོ་
ག་གང་གིས་བྲུང་བ་ནི། སྦྱོར་དངོས་མཆུག་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ནི།(ཀམ་ཤ་ཏྱ་ལས་
མཁན་མོ་ཉིད་རུ་སྦྱགས་པར་གྱུར་པས་ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སྤོང་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བྱ་ལས་ཀྱི་གནས་
སྤུ་འཇུག་པར་འཇུར་བའི་དགེ་སྤོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ། དགེ་སྤོང་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
ཞེས་པ་བྱུང་བམ་བཟགས་ནས་ཞེས་པ་སྤྱིར་བཙོས་ཏེ་ལས་ཀྱི་གནས་དེར་འདུག་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་རུ།)
དང་པོར་སྒྲོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་གནས་དེར་འདུས་པའི་དགེ་སྤོང་མ་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་
གསུམ་གསུམ་འཆོལ་བ་དང་། མཁན་མོར་འོས་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་མཁན་མོར་གསོལ་
བ་དང་། གསོལ་བ་གདབ་པའི་སྤྱིར་སྒྲོན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་། དགེ་འདུན་མ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་མའི་རྗེས་སྒྲོས་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱི་མ་པ་སྦྱིན་པར་གསོལ་
བ་ལན་གསུམ་གདབ་པ་ལོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི། གསོལ་བ་དང་གཞིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
སྟོ། །

མཆུག་གི་ཆོ་ག་ནི་གསུམ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མཆུག་སྤྱད་བརྗོད་པ་དང་། ཐོབ་རུས་གོ་
བར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་བརྟུ་གཞིས་བརྗོད་པ་ལོ། །དེ་ཡང་ཀམ་ཤ་ཏྱ་ལས། གཅིག་
སྤུ་ལམ་རུ་འགོ་མི་བྱ། རྒྱ་བའི་པ་རོལ་རྒལ་མི་བྱ། རྒྱེས་པ་ལ་ནི་རེག་མི་བྱ། རྒྱེས་པ་
དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། སྦྱོན་རུ་འཇུར་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅབ་མི་བྱ། །བདེ་
གཤེགས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པོ། །དེ་དག་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཡིན། །ཞེས་པ་

དང་། གཤེར་ལ་བཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །འདྲོམས་ཀྱི་སྤྱོ་ནི་བྲག་མི་བྱ། །ས་ནི་བཞོ་བར་
 མི་བྱ་སྟེ། །རྩ་སྟོན་དག་ཀྱང་བཅད་མི་བྱ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་བཟུང་མི་བྱ། །གསོག་འཛོག་
 བྱས་པ་བཟུང་མི་བྱ། །རྩེས་མཐུན་ཆོས་དྲུག་འདི་དག་ནི། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་རྟག་
 ཏུ་བཀག་ ཅིས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་དག་ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོན་མ་གྱང་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །(འདིར་བཀའ་དྲིན་རྩེས་སུ་དུན་པའི་ཕྱག་བྱ་བ་དང་སྟོན་ལས་གསུམ་གདབ་པ་འང་བཤད་དོ། །ཀམ་
 ཤུའི་ལས་དེ་ནས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་དགེ་སྟོང་མ་རེ་རེ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཏུ་ལྷུར་ཅིག །རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་སྟོན་པ་ལེན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་ལྷུར་ཅིག །ཆོངས་
 པར་སྟོད་པ་ལ་ལྷན་ཏུ་གནས་པར་ལྷུར་ཅིག་ཅིས་བཤད་དོ། །འདི་རྣམས་ལྷང་ན་ནི་སྤང་དཔེ་གཞན་ལ་བལྟ་
 དགོས།)བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་དྲུག་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དྲུག་ཅིས་
 བྱ་ཞེ་ན། སུན་ཆོགས་འགེལ་པ་ལས།(མི་ཆངས་སྟོད་སྟོང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་)གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་པོ་དང་། གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 སྤང་བལྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ལུ་པ་སྟོན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 སྟོན་པ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྟོགས་
 སྟེ་མ་དགོད་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོན་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་བར་མའི་
 དགེ་བ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པ་མཆོན་ཉིད་པར་
 འདོད་ན། ཆོས་བརྩ་གཉིས་སྟོང་བ་སྟོན་པའི་རོ་བོར་འདོད་དམ། ཉེ་བྱ་ཅ་གཉིས་སྟོང་བ་
 དེ་སྟོན་པའི་རོ་བོར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་བརྩ་གཉིས་སྟོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་བ་བདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མེད་ལ། སྟོང་བ་
 བཞིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གཅིག་སུ་ལམ་ཏུ་འགོ་མི་
 བྱ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་བདུན་དང་
 སྟོང་བ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་འགལ་ལོ། །བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན། འོད་ལྷན་ལས།
 དགེ་སྟོང་དང་དགེ་སྟོང་མའི་སྟོན་པ་ནི་སྟོང་བ་བདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དགེ་ཚུལ་

ལ་སོགས་པ་དག་གི་ནི་སྤྱོད་བ་བཞིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་མཆན་
 ཉིད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་སྤྱོད་བ་བརྟན་ནས་སྤྱོད་བ་བཞི་པོ་གང་རུ་ངེས་པ་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །འདོད་ན་སྤྲོམ་པ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། དག་སྤྱོད་མའི་བསྐྱབ་པ་བྱངས་པའི་སྐབས་འདིར་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་སྤྱོད་བ་དེ་
 སྐར་མེད་གསར་རུ་སྐྱེས་པར་འདོད་དམ། སྐར་དགེ་ཚུལ་མས་སྤྱོད་བ་བརྟུ་ཐོབ་ཟིན་པ་
 དེའི་ཉིད་རུ་བརྟུ་གཉིས་བསྐྱན་ཏེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་སྤྱོད་བ་དག་སྤྱོད་མའི་སྤྲོམ་པར་འདོད།
 དང་པོ་ལྟར་ན། དག་སྤྱོད་མའི་བསྐྱབ་པ་མནོས་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཉི་ཤུ་ཙུག་
 གཉིས་སྤྱོད་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉི་ཤུ་ཙུག་
 གཉིས་སྤྱོད་བ་དེ་སྐབས་འདིར་ཆོ་ག་སྤྱོད་དངོས་མཆུག་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །(དེའང་སྤྱོད་བའི་རུས་སུ་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་སྤྱོད་བར་གསོལ་བ་བཟབ་ཅིང་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་
 སྤྱོད་བར་གསོལ་བ་མ་བཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་རུས་སུ་འང་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་གསུངས་
 ཀྱི་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆུག་གི་ཆོ་གར་ཡང་བསྐྱབ་པ་བརྟུ་གཉིས་བརྫོད་
 ཀྱི་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་མ་བརྫོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀམ་གཏོ་ལས་སོ། །)གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་བརྟུ་
 སྤྱོད་བ་དང་བརྟུ་གཉིས་སྤྱོད་བ་དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དག་སྤྱོད་མའི་
 སྤྲོམ་པ་ཅན་རུ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ཆོགས་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་
 པོ་གྲུབ་པའི་རུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རེ་རེ་ནས་བརྫོད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོས་བརྟུ་སྤྱོད་བ་ནི་
 སྤྱོད་དཔོན་མ་དང་སྐགས་ལན་གསུམ་བརྫོད་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཆོས་བརྟུ་གཉིས་སྤྱོད་བ་ནི་
 དག་འདུན་མ་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བརྟུ་སྤྱོད་བ་ནི་
 སྐར་བརྫོད་པ་གསུམ་པའི་ཆ་ཐ་མ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཆོས་བརྟུ་གཉིས་སྤྱོད་བ་ནི་གསོལ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་ལས་བརྫོད་པ་ཐལ་ཆེར་བྱས་པ་ན་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱུང་པ་མ་གྲུབ་པའམ།
 འདོད་ན་ཆོས་བརྟུ་སྤྱོད་བ་དང་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་སྤྱོད་བ་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་
 དག་སྤྱོད་མའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐལ་
 འགྲུར་སྐར་བཞིན་བརྫོད་ཅིང་། བརྟེན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁས་བྱངས་པ་ན་གཏོང་མི་

གཏོང་ཇུས་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་
 ཁས་སྒྲངས་པ་ན་བསྐྱབ་པ་འཁྲུགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱུ་ལས། བསྐྱབ་
 པ་འཁྲུགས་པ་ཉིད་དེ་མེད་པར་གྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་
 ལས། འདིར་དགེ་སྒོའི་མའི་བསྐྱབ་པ་འཁྲུགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དགེ་ཚུལ་མའི་བསྐྱབ་
 པ་ནི་འཁྲུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པའམ་འདོད་ན་ཡང་སྐར་
 བཞིན་ནོ། །(གཞན་ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་དགེ་སྒོའི་མའི་བསྐྱབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟེན་མཚན་ལན་ཅིག་གྱུར་
 པས་བསྐྱབ་པ་དེ་བཟང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོབ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་མ་གྲུབ་ན་དང་
 པོ་གཉིས་ལ་ནི་མི་ཉམས་སོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་མཚན་གྱུར་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ནི་སྒྲོབ་པ་ཉམས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདོད་ན་དགེ་སྒོའི་མ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྒོའི་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དགེ་སྒོའི་མའི་བསྐྱབ་པ་དེ་མ་བཟང་བར་ལྡན་པའི་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རང་གི་
 རྣམ་བཤད་ལས་དགེ་སྒོའི་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདིར་སྐྱེས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མཛོད་
 འགྲེལ་ལས་གྱུང་། དགེ་སྒོའི་མ་མཚན་གྱུར་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་
 ལས། སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་དང་ནི། ཐམས་ཅད་སྤང་བར་མཐོས་པ་ལས། དགེ་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་
 གནས་དང་། དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྤྱོད་ཉིད། ཅེས་སྒྲོབ་པ་མཚན་ཉིད་པའི་སྤང་བྱའི་གྲངས་གསུངས་
 པའི་སྐབས་སུ། དགེ་སྒོའི་མའི་སྤང་བྱའི་གྲངས་མ་གསུངས་པས་གྱུང་། སྒྲོབ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་སྒོའི་མའི་སྒྲོབ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་
 བས། སྤང་བ་རྣམས་ནི་འདུལ་བ་དང་མདོན་པ་ལས་དགེ་སྒོའི་མའི་སྒྲོབ་པ་ཞེས་གསུངས་
 གྱུང་། སྒྲོབ་པ་བཟགས་པ་བ་སྟེ་བར་མའི་དགེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དགེ་སྒོའི་
 མའི་བསྐྱབ་པ་མཐོས་ནས་ལོ་གཉིས་ལོན་པ་ན་ཆོས་ཅན། བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་བཟང་བར་
 ཐལ། རྒྱལ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་གཞུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། བར་མ་རྒྱགས་
 སྒྲངས་བྱ་བ་དང་། འོན་ཆེ་ཙམ་པ་ཆད་པ་ལས་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འདོད་ན། རྒྱུ་ལས།
 ལོ་གཉིས་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་ཕྱིན་ཆད་བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འཁྲུར་
 ལ། དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐོལ་ན། བྱེད་རང་སྒྲོབ་པར་

ལ་དགེ་སློང་གི་ཕྱི་མ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་བ་ལས། དགེ་སློང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལགས་པ་ལ་མ་
 ལགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཅུས་ཀྱང་ཁོངས་པ་ལྟར་བར་མི་འཕྱར་
 ལ། ལེགས་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་འཕྱར་བ་མཆིས་སམ། ཟུ་བ་ལི་ཡོད་དེ་མི་ལ་
 སོང་བ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ཤིག་ཅེས་ཤུང་ལས་སྦྱིར་མི་
 ལ་སོང་བ་ཞེས།གསུངས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་བྱད་མེད་བྱིས་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་ལོན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིས་པ་ལ་འདར་བྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 བྱི་མདོ་རྩ་འབྲེལ་དང་འགལ་ཏེ། བྱིས་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་
 བྱར་བྱང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱང་པར་བྱི་ཆོས་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱིས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །འདོད་ན་བྱིས་སོ་བཟུང་བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདིའི་རྟོག་ལས། བྱད་མེད་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གནོད་བྱེད་གཞན་
 ཡང་། བྱིས་སོ་བཟུང་བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་བཅུ་གཉིས་
 ཉིད་དོ་ཞེས་པ་མདོ་རྩ་བའི་གཞུང་འདི་ཆོས་ཅན། སྐབས་འཆོལ་བའི་སྦྱོན་ཅན་ཡིན་པར་
 ཐལ། དགེ་སློང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་དགེ་སློང་མའི་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་ཐུ་ཐུ་མ་ཁས་སྒྲངས། ཟུར་བྱི་མ་གཞུང་
 གིས་བྱལ་བོ། །འདོད་ན་མདོ་རྩ་བ་འཆོལ་སྦྱོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་དག་ཡིན་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་སྐབས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི་(ཕྱི་
 བ་འཕྱོག་པར།)དགེ་སློང་གིས་བྱད་མེད་(ཕྱི་མ་པ་ལེན་པ་པོ།)བྱིས་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ལོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། མི་ལ་སོང་བ་ཞེས་བག་མར་སོང་བའི་མིང་
 གི་རྒྱུ་གྲངས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་བྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་བ་ནི་རྟགས་མ་བྱལ་སྟེ། སྦྱིས་པ་དང་བྱད་མེད་སྟེན་རབ་དུ་བྱང་བ་ལ་ཕྱི་མ་པ་སྐྱེ་བ་
 དང་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བུད་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་
 གྱི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་སྐྱེས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་བུད་མེད་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ཙ་བ་
 ལས། དག་སྤྱང་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚད་
 པ་སྤང་བ་ནི་བུད་མེད་ཕྱིས་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ལོན་པས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་
 པ་ན། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཏུ་ཡུར་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཉིད་ན་ཕྱོམ་པ་ནོད་
 པ་སོ་མཚན་ཡུར་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོམ་པ་ནོད་པ་སོ་དེ་ལ་དག་སྤྱང་པའི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཁེགས་
 པར་ཐལ། ཕྱོམ་པ་ནོད་པ་སོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ལོན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 བ་རྒྱུ་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཏུ་ཡུར་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཀྱང་གེགས་བྱ་བ་མི་རྣམས་པས། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེན། བྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་བུད་མེད་ཕྱིས་སོ་བཟུང་བ་
 ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ལོན་པས་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ན་ཕྱོམ་པ་ནོད་པ་སོ་སྐྱེས་པར་ཡུར་
 པ་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་ཏུ་ཡུར་པ་ཡིན་མི་སྲིད་ཏུ་ཐལ།
 དག་སྤྱང་མའི་ཕྱོམ་པ་མི་སྐྱེ་ཞིང་དག་སྤྱང་པའི་ཕྱོམ་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 རྟེན་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་དག་སྤྱང་པའི་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་ནི་བྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་གྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ཚུད་པ་གཞན་ཡང་ཕྱིས་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པའི་དག་
 སྤྱང་མ་དེ་སྐྱེས་པར་མཚན་ཡུར་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་དག་སྤྱང་པའི་ཕྱོམ་པ་ཡོད་
 པ་ཁེགས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དག་སྤྱང་པའི་ཕྱོམ་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པར་ཡུར་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་ལ། འདོད་ན་དང་སོ་ཉིད་ལ་ནི་མི་ཉམས་སོ་
 ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས། མཚན་ཡུར་པ་དང་སོ་གཉིས་ལ་ནི་ཕྱོམ་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ་
 ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། སྐབས་འདིར་མཚན་ཡུར་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོམ་པ་
 མེད་པར་ཡུར་པ་མ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཡུར་པ་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དེ་དག་སྤྱང་པའི་ཕྱོམ་

པའི་ཁིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་སྟོང་པའི་སྟོན་པ་མེད་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་
རིགས་སོ། །

ལྷོ་སྟོང་ཏུ་རུང་བའི་བྱང་པར་ནི། ཆངས་པར་སྟོང་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོན་
པ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ཆངས་སྟོང་ཉེར་
གནས་མ་བྱས་པར་(དགེ་སྟོང་མའི་སྟོན་པ་འཕྱོགས་པའི་)ཉེས་པ་ཁྲིགས་པ་དང་དགེ་སྟོང་མའི་
སྟོན་པའི་སྟོང་ཏུ་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་
ལ་སྤང་བ་ནི། མཁན་མོ་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་མ་དང་ལས་བྱེད་པ་མོ་དང་བཅས་པའི་དགེ་
འདུན་མ་ལས་སྤང་སྟེ། དགེ་འདུན་མ་དེ་ཡང་ཡུལ་དབྱུག་སུ་དགེ་སྟོང་མ་བརྟུ་གཉིས་
དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་བརྟུ་གཉིས་མེད་ན་དགེ་སྟོང་མ་རྒྱག་གི་གངས་ཆང་བའོ། །གངས་
དེ་དག་མ་ཆང་ཡང་དགེ་སྟོང་མ་བཞིའི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་བྱིན་ན་ཆངས་སྟོང་ཉེར་གནས་ཆགས་
ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ། བཞིའི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་བསྟེན་རྫོགས་ཆགས་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་
གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དགེ་སྟོང་མ་དེ་དག་མ་རྟེན་ན་དགེ་སྟོང་པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་
ཆངས་སྟོང་ཉེར་གནས་སྤྱིན་ཏུ་རུང་སྟེ། དབྱར་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སྟོབ་མའི་ཆངས་པར་
སྟོང་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས། ཆངས་པར་
སྟོང་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོན་པ་མཁོས་པ་དེ་སྟབས་པའི་དོན་ཏུ་ཡང་དགེ་སྟོང་དབྱར་
གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པས་ཞག་བརྟན་མན་ཆད་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབ་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གང་གིས་སྤང་བ་ནི། ལུས་སྤུན་སྟུམ་ཚྭ་གས་པ་དང་། བསམ་པ་སྤུན་
སྟུམ་ཚྭ་གས་པ་དང་། ཆ་ལུགས་སྤུན་སྟུམ་ཚྭ་གས་པ་དང་། ཚྭ་གས་སྟུམ་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་
བའོ། །དེའང་གཞན་ནམས་དགེ་སྟོབ་མའི་སྐབས་སུ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། འདིར་
ན་ཆོད་གྱི་བྱང་པར་བྱང་མེད་བྱིས་སོ་བཟུང་བ་ལོ་བརྟུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་། གཞོན་
ཅུ་མ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཡན་ཆད་དོ། །ཆ་ལུགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཚོས་གོས་དག་ནི་ལྷ་ཉིད་
དོ། །ཚྭ་གས་སྟུམ་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་ནི་དགེ་སྟོབ་མ་ཡན་ཆད་སྟོན་ཏུ་སོང་བའོ། །གསུམ་པ་

དངོས་པོ་གང་སྒྲུང་བ་ནི། ཚངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པའོ། །དེའང་ཕྱོམ་པ་བཏགས་
པ་བ་སྟེ། འདི་ལ་བྱང་པར་གྱིས་སྒྲུང་བྱ་ནི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །བཞི་
པ་ཚོ་ག་གང་གིས་སྒྲུང་བ་ནི། སྒྱུར་དངོས་མཁུག་གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་བའི་ཚོ་ག་ནི་རྒྱས་པར་
ཀམ་ཤའྲི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དངོས་གཞིའི་ཚོ་ག་ནི་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
སོ། །མཁུག་གི་ཚོ་ག་ནི་ལས་ཀྱི་མཁུག་སྒྲུང་བཟོད་པའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་(དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བར།)མི་འགྱུར་ཞེས་བཟོད་(པ་དང་འགྲེལ་རྒྱུང་
ལས་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚོ་ག་འདི་མ་བྱས་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ཀྱང་
བྲིས་མི་ཆགས་ཞེས།)པ་ན། འོ་ན་ཚངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་ཀྱི་ཚོ་ག་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་
ཕྱོམ་པ་མཐོན་པ་ཚོས་ཅན། དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བ་ཁྲིགས་པར་ཐལ། ཚངས་སྒྱུད་
ཉེར་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉུགས་མ་བྱུབ་ན་དེའི་ཚོ་ག་གཏན་ནས་མ་
བྱས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདྲོད་ན་དགེ་སྤྱོད་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་ཉིད་དག་གི་ལས་གཞན་
བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྱུས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོ་གསུ་བྱང་མེད་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ། །(ཚངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་ཀྱི་ཚོ་ག་གཏན་ནས་མ་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་དགེ་སྤྱོད་གི་ཕྱོམ་པ་ལེན་བཞིན་པ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་ཀར་མཆོན་གྱུར་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བ་ཁྲིགས་པར་ཐལ། ཚངས་
སྒྱུད་ཉེར་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན་ནི།)ཕྱང་ལྷ་བ་ལས།(ཚངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་ཀྱི་
ཚོ་ག་གཏན་ནས་མ་བྱས་ཀྱང་དགེ་རྒྱལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ།)བཅུན་པ་བསྟེན་པར་
རྫོགས་ཀར་མཆོན་འཕོས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བཀྱིའམ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་སྤྱོད་མའི་ནང་རྩ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་ཚངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་མ་ཐོབ་པར་ཐུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ཉེས་མེད་རྩ་དགེ་སྤྱོད་མའི་
ཕྱོམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། ཅི་བའི་ཚོས་བརྒྱུད་སྤྱོད་བར་ཁས་སྒྲུང་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའོ། །(སྐབས་འདིར་བླ་མ་རྣམས་ནི་ཚངས་སྒྱུད་ཉེར་གནས་མ་ཐོབ་པར་ཉེས་མེད་རྩ་བསྟེན་པར་རྫོགས་

པ་དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོད་པ་མི་སྤྱོད། ཞེས་གསུང་དོ། །འོ་ན་ཆངས་སྤྱོད་ཉེར་གནས་ཀྱི་ཆོག་གཏན་ནས་མ་
བྱས་པར་ཕྱོད་པ་མཛོས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེས་མེད་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐུག། ཉེས་མེད་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱོད་པ་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་
ལུང་ལུན་ཆོགས་ལས་སྤྱོད་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོས་ཕྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྤྱོད་པར་ཁས་སྒྲུབས་པས་ན་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་མའི་དངོས་པོར་གནང་ཞེས་པ་ཉེས་མེད་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་གསུངས་མོ། ཉེས་པ་བསྟེན་ན་ནི་ལུང་ལས་གནང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ད་
ལྟར་གྱི་ཆོག་གའི་སྐབས་སུ་དགེ་སྤྱོད་མའི་ཕྱོད་པ་ལེན་པ་དེས་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་
གནས་པའི་ཕྱོད་པ་མ་ཐོབ་པར་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉེས་མེད་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་
སྤྱོད་མའི་ཕྱོད་པ་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །དགེ་སྤྱོད་མའི་ཆོས་གོས་དག་ནི་ལྷ་
སྟེ། སྤུང་སྤྱར་སྤྱོད་གོས་མཐང་གོས་དང་གསུམ། ཤིང་ད་དཔུང་ཆད་རུལ་གཟན་ཏེ་ལྷ་ཉིད་
དོ། །ཆོས་གོས་དེ་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། དགེ་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་གི་མཐུན་
སྤྱོད་མི་མཛོས་པ་སྤྱོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ནི་མཆན་འོག་ལ་
དཀྱིས་ཏེ་རྒྱབ་ནས་དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ནས་དྲངས་ནས་དར་དཔུངས་ཀྱི་ཆུལ་ཏུ་སྤྱོད་
པའོ། །གོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོད་ནི་སྤྱོད་པར་ཆོད་མཉམ་པ་སྟེ་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྤྱོད་
གོས་ཀྱི་ཆོད་ཆེ་འཁྱིལ་རྒྱུད་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ནས། དེ་བཞིན་ཏུ་རུལ་གཟན་དང་ཤིང་ད་
དཔུང་ཆད་ཆད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས། ལྷ་འཛིན་གི་སྐབས་ནས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རུལ་གཟན་ཀྱི་ཆོད་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་གསུང་ཡང་དེ་ལ་གཞུང་མེད་དོ། །དགེ་སྤྱོད་མ་ལ་
གནས་རྣམ་པ་གསུམ་བཞེད་དེ། གནས་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་ཤིང་བྱུང་ཉིད་མ་གཏོགས་ཏེ།
བསྐྱབ་པ་བསྐྱར་བ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཤིང་བྱུང་ཏུ་ཕྱོད་པ་བཀག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་འཛིན་དང་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཡང་མགུ་བ་ཟླ་བ་བྱེད་སྤྱོད་དགོས་པས་ཆད་པ་སྤྱོད་པ་
སྟེ་མཆན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་རྣམས་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགེ་སྤྱོད་གང་
ཟག་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ནི། དགེ་སྤྱོད་མས་དགེ་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྤྱོད་དུ་མི་བྱ་བ་དང་

དགེ་སྲོང་མཁུ་དགེ་སྲོང་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་(ཞེས་རྟེན་ལས་སོ། །)ཀླུ་ཤ་རྟོ་ལས་གཤེ་བ་དང་ཁོ་བ་དང་
 སྒྲིབ་པ་བཀག་ཅེས་སོ། །ལུང་མཛན་ཆོགས་ལས་ཆོག་དན་པར་སྒྲིབ་པ་དང་ཁོ་བ་དང་མྱིགས་པ་རྣམས་མི་གནང་
 ཉེ་ཞེས་ནན་རུར་བྱེད་པ་བཀག་པའོ། །བྱ་བ་དང་། དགེ་སྲོང་མཁུ་དགེ་སྲོང་གསར་བྱ་ལ་ཡང་
 བྱག་བྱ་དགོས་པ་ལས་མ་བྱས་པའོ། །དགེ་སྲོང་གི་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ནི། དགེ་
 སྲོང་པའི་དགེ་འདུན་མེད་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་
 དགེ་སྲོང་རྣམས་ལ་གདམས་ངག་མི་མེད་པ་དང་། (དགེ་སྲོང་མཁུ་དགེ་སྲོང་མེད་པའི་གནས་སུ་
 དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་དགེ་སྲོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་པར་རྒྱུང་གསུམ་
 བྱེད་ལས་མི་རིང་བ་ཞིག་རྒྱ་ཚུལ་རྒྱ་ཞུགས་ན་ལྟར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱུང་གསུམ་གཅིག་ལས་རིང་བ་
 ཞིག་རྒྱ་ཞེས་སྒྲུ་མ་རྣམས་གསུང་དོ། །དེ་གཉིས་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སུན་རྩལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གནོད་ཅིང་མི་
 མཛེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་(ཞེ་ན།)མཆོམས་སོ་ཆེ་བཅད་ན་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་
 རྣལ་ཁྲིལ་དང་མཆོམས་མ་བཅད་ན་དཔག་ཆད་གཅིག་གི་རྣལ་ཁྲིལ་ན་དགེ་འདུན་རྒྱ་
 ལོངས་པའི་དགེ་སྲོང་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །(མཛན་ཆོགས་
 འགྲེལ་ལས་མཆོམས་སོ་ཆེས་བསྐྱར་བའི་མཆོམས་ནང་རྒྱ་ཚུལ་རྒྱ་ཞུགས་པར་ལྟར་པ་དེའི་ཆེ་དགེ་སྲོང་གི་
 གནས་དང་བཅས་པར་མཆོམས་གཅིག་གི་ཁྲིལ་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྲོང་མཁུ་དབྱར་ཁང་ནི་དགེ་
 སྲོང་དང་བཅས་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཆོམས་གྱིས་བསྐྱར་བ་མ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དཔག་ཆད་
 གཅིག་གི་ནང་རྒྱ་དགེ་སྲོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡོད་ན་དགེ་སྲོང་མཁུ་དབྱར་ཁང་ནི་དགེ་སྲོང་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་རྒྱ་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ནི། གཉིས་
 ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་མགུ་བ་སྦྱང་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་ལ་དགག་དབྱེ་
 བྱ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལས་འདས་ན། གདམས་ངག་མི་མེད་པ་དང་། དབྱར་གནས་ཁས་
 ལེན་པ་དང་། དགག་དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལ་རྒྱུང་བྱེད་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་ལྟ་ལ་
 བྱི་ཉེས་བྱས་སོ། །མཆོན་གཉིས་པའོ་ཞེས་པ་ལུས་གཅིག་ལ་སོ་མའི་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་
 ཀྱང་། ལུང་ལྟ་ཆོན་པ་ལས། མ་ནིང་མོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དང་ཕྱི་བྱེད་བྱེད་མེད་
 འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ནས་མ་ནིང་དང་ཞེས་གོང་རྒྱ་བཟླ་ན་པ་སྟེ། ལུས་གཅིག་ལ་སོ་

མོ་གཉིས་ཀའི་མཆན་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་ལྔ་ཆེན་པ་ལས་མ་ནིང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་
 དང་ཕྱི་བྱེད་སྐྱེས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། གླེ་མཆན་མི་ཟག་པའོ་ཞེས་པ་འགྲེལ་ཆུང་ལས། གླེ་
 མཆན་གྱི་ཁྲག་ཡོང་མི་ཟག་པ་སྟེ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་མན་ཆད་ལ་མི་ཟག་པ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཡན་
 ཆད་ལ་ཁྲག་མི་ཟག་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་སོ། གླེན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས་
 ཀྱང་། རུད་མེད་ཆེ་བ་རེ་རེ་ཁྲག་ རྟོན་མ་ལས་བྱང་ཞག་གསུམ་འཇག་ ཁོ་ནི་བརྒྱ་
 གཉིས་ཡན་ཆད་ནས། གླེ་བརྒྱ་བར་འཇག་དེ་ནས་ཟད། ཅེས་བཤད་དོ། གློན་རབ་རྒྱ་
 བྱང་བ་ལས་ཕྱིས་བསྐབ་པ་ལུལ་བའོ་ཞེས་བྲི་ཀ་ལས་སོ། འདེག་སྒྲོང་མ་དགེ་རྒྱལ་མར་བཐས་པ་
 བ་འདྲིར་མི་འགྱུར་རོ། གློས་པ་ལ་ནི་བར་ཆད་འདྲི་མེད་དེ། གཞི་འགྲེལ་ལས། གློས་པ་ལ་ནི་
 ལན་བརྒྱན་རབ་རྒྱ་འབྱུང་བ་གནད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། གློས་པ་ལན་བརྒྱད་བཐས་ནས་
 རྟོན་པ་གྲངས་ཀྱང་མི་སྟེ་ན་སྟེ་བའི་བར་ཆད་འདྲི་ནི་བར་ཆད་གང་རྒྱ་གཏོགས་དབྱེད་དགོས་སོ། འདོན་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་རྒྱག་པོ་འདྲི་རྣམས་གསང་སྟེ་སྟོན་མས་སྟོན་རྒྱ་དང་ལས་
 བྱེད་པ་མོས་དགེ་འདུན་མའི་དབུས་སུ་དྲི་དགོས་མོད་གྱི། དགེ་སྒྲོང་ལས་བྱེད་པས་གཉིས་
 ཀའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་རྒྱག་པོ་དེ་རྣམས་འདྲི་
 དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། དགེ་སྒྲོང་མའི་ཆོ་གའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་ཐུན་ཆོགས་དང་། ཀམ་
 ཤ་ཏི་ལས། མཆན་དགེ་སྒྲོང་ལས་བྱེད་པས་གཉིས་ཀའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་
 སྐབས་ནས། གཉིས་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྟེ་འདམས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རྟག་རྒྱ་གླེ་མཆན་འཇག་
 པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དྲི་བར་གསུངས་སོ། འདོན་ལུང་ཐུན་ཆོགས་ལས། དགེ་སྒྲོང་དག་
 གིས་དགེ་སྒྲོང་མའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དྲིས་པ་
 བ། དེ་རོ་ཆོ་ནས་གདོང་སྒྲུད་དེ་འདུག་པའི་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་
 དང་། བཀའ་སྒྲུལ་པ། དགེ་སྒྲོང་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་རྣམས་དྲི་བར་མི་
 བྱའོ། དྲིས་ན་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན།
 དྲི་བ་སྤར་བཅས། མི་དྲི་བ་རྗེས་བཅས་ཏེ་ད་ལྟ་རྗེས་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། སྤན་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །

ད་ནི་ཁྱེ་བས་བརྗོད་པ་འཆད་དེ། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པོ་ཚོས་ཅན། སོ་སོ་ཐར་
 པའི་སྒྲིབ་པ་མི་སྐྱེ་ཞེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པའི་ཁིང་ཉིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལུང་
 གཞི་ལས། ལྷ་གཞི་ལྷ་ཅམ་པ་སྐྱེས་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
 ལྷན་པའི་གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་
 དངས་པ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སྦྱོང་དག་སྦྱོང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་
 ལ་གནས་ནས་བྱང་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་བསྐྱེན་གནས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟམ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཅམ་ཡིན་
 ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷ་ཆོས་ཅན། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲིབ་པའི་ཁིང་ཉིང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་པ་ལས་འདོད་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསམ་
 གཏན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་
 ཅས་བཤད་ཅིང་། འོད་ལྷན་ལས་ཀྱང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་
 ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་གནས་ཤིང་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་
 གསུངས་སོ་ཞེ་ན། ལྱབ་པ་མ་གྱུབ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིབ་
 པའི་ཁིང་ཉིང་མ་ཡིན་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁིང་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱང་
 གི་ཞེས་པ་ལྷ་འགྲེལ་ལས། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་ནི་རི་རབ་ལ་ལྷོས་ནས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཤད་ཅིང་དོན་དེ་ལྷར་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་དོ། །དེ་མི་འཐད་
 དེ། རི་རབ་ལྷན་པོ་ནི་སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བཞི་ཆར་ཀྱི་བྱང་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་གསུང་དོ། །(འདིའི་ཁྱུངས་ནི་གདགས་པ་ལས། སྤྱིར་བཞིའི་ཤར་རུབ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉི་མ་
 འཆར་རྒྱུ་ལ་ལྷོས་ཉེ་བཅི་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་འཛམ་གཤིས་ལ་ལྷོས་
 བས་བྱང་ཡིན་ཉེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་ནི་འདི་ནས་བྱང་སྟོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། ལྷ་འགྲེལ་ལས། མི་སྐྱ་མི་སྐྱ་
 པ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་པ།དག་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་གི་(འཛམ་གཤིས་པའི་དགེ་
 སྦྱོང་རྒྱ་འཕྱུགས་ཀྱིས་སོང་སྟེ་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་གནས་པ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཁིང་ཉིང་ཡིན་ཡང་།)སྐྱ་མི་སྐྱ་ན་

དུ་སྐྱེས་པའི་མི་ཚོས་ཅན། རྩོམ་པ་གསུམ་གའི་ཁིང་ཉིང་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 ཡང་དག་པར་ལེན་པ་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛོལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཤད་དོ། རྩོམ་པའི་ཁིང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་རྩོམ་པའི་སྤང་བྱ་མ་ཚང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་རྣམས་ནི་དག་འབྲུལ་མ་གཏོགས་པ་ལུས་དག་གི་མི་
 དགོ་བ་བརྟན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མངོན་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་
 བ་དག་འབྲུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་བྱིས་དང་
 ལུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བྱིས་པ་ཏགས་པ་བ་ཙམ་སོ། །དེ་ནི་སྤྲོག་གཙོང་པ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་རྒྱལ་བྱིས་ཞེས་ཏགས་པར་བཤད་དེ། དེ་རྣམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་བྱིས་རང་མཚན་པར་འགྱུར་ན་ནི་དཔུལ་བ་ལའང་རྒྱལ་བྱིས་
 ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་མི་སྟན་པ་འདིས་ནི་དེའི་སྤྲིང་སྤན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡང་རྩོམ་པའི་
 ཁིང་མ་ཡིན་ཞེས་མཛོན་ཏོ། །མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་ན། རྩོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཁིང་མ་ཡིན་པའི་
 གཞུང་ནི། རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ་དེ་ལ་རྩོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏོ་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ལས། མཚན་གྱུར་པ་ལན་གངས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་
 རྩོམ་པའི་ཁིང་ཉིང་མེད་དེ་རྩོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ་ཞེས་སོ། །མཚན་ལན་
 གསུམ་གྱུར་ན། རྩོམ་པ་གནས་པའི་ཁིང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ནི། ལུང་སྤན་ཆོགས་ལས།
 དགོ་སྤྲོང་པའམ་དགོ་སྤྲོང་མ་ཡང་དུང་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་ན་རི་ལྟར་བཞུ། ལྷ་པ་
 ལི་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་ན་དགོ་སྤྲོང་པའི་དངོས་པོ་(དང་མའི་དངོས་པོ་)དེ་མ་ཐག་དུ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་ན། རྩོམ་
 པ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་ཀའི་ཁིང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ནི། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། མཚན་ལན་གསུམ་
 དུ་གྱུར་པའི་མི་ལ་ནི་བྱིས་པོ་ག་ཉུང་མི་ཆགས་ཏེ། དགོ་སྤྲོང་ལས་མཚན་གྱུར་ན་འང་
 ལན་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ནི་བྱིས་པེད་པར་མ་སོང་གི་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་པས་བྱིས་པེད་
 པར་སོང་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེའང་སྟོ་བྱར་དུ་མ་ནིང་གི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །(རྟེན་ལས་

མ་ནིང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་པས་སྡོམ་པ་གཏོང་ན།
མཛོད་འགྲེལ་ལས། མཆོན་གྱུར་པ་ལ་སྡོམ་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལ། སྡོམ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་འཕྲོལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་
ཞེ་ན། དེ་ནི་མཆོན་ལན་གཅིག་གསུམ་ལན་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་རིགས་
སོ། །མཁན་པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར་ན་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྡོམ་
པ་སྐྱེ་ལོ། །

འོ་ན་(སྡོན་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་མཁན་པོ་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་མོད།)ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་
རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སྡོམ་པ་འོད་པ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་
མཁན་པོ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་
སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། རྟེན་ལས། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་
རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་ཡོད་གྱི་མི་གནས་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་
མཁན་པོ་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། ལྷང་མ་མོ་ལས་ཀྱང་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། བ་བསད་པ་དང་། མ་བསད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་
མེད་པ་དང་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་འདི་དག་ནི་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པར་བྱས་ན་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་མཁན་པོ་མེད་ན་བསྟེན་རྫོགས་
གྱི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་(ཉེ་གཞན་ཡང་རྟེན་ལས་དེའི་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་གི་མཁན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ།)ན། འགལ་
བ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་(མཁན་པོ་མེད་ན་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་
པ་རྣམས་ངས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་མང་དུ་བྱུང་སྟེ་དེ་རྣམས།)དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་(གྲུ་པ་མངོན་
ཤས།)ན་རེ་མཁན་པོ་མེད་པ་ལ་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེ་བར་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་ནི། མཁན་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་དུས་ན་མཁན་པོ་མེད་ན་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་
དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དུས་ན་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་
སྟེ། དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས། མཁན་པོ་ཞིག་ལ་བྲིམས་བརྩུ་ནོད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་

(མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལས་ལྷན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ།)ཐ་སྐྱད་པའི་མཁན་པོ་ཡོད་ན་དོན་
ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་སྐྱད་པ་ཅན་གྱི་
མཁན་པོ་ཡང་མེད་ན་སྒྲིབ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། མཁན་པོ་དབྱེད་པ་ཐ་སྐྱད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་བ་ལས། ཉེ་བར་འཁོར་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་བསྐྱེན་
པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་
ཞེས་གསུངས་པ་འོད་ལྷན་རྒྱ་སྒྲུངས་བྱངས་པ་དེས་གྲུབ་པོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་མཁན་པོ་ཡོད་
མེད་ལས་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྣམས་པར་བཞག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་མཁན་པོ་ཡོད་མེད་
ལས་རྣམས་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཁན་པོ་དབྱེད་པ་ཐ་སྐྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །(རྟགས་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །)འདོད་ན་མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་གྱི་མཁན་
པོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་བ་དེ་ཉམས་སོ། །(བྱ་འདུལ་)ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཁན་པོ་མེད་ན་
སྒྲིབ་པ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་གཞུང་དེ་རྣམས་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། མཁན་པོ་མེད་ཀྱང་
སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དམན་པར་དགག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོབས་རྒྱུད་བ་
ལ་སྟོབས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟར། ཚུལ་(མཁན་པོ་)ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལྟ་བུ་མཁན་པོ་དམན་
པ་ལ་མཁན་པོ་མེད་ཅེས་བཏགས་པ་སྟེ། མཁན་པོ་གཏན་མེད་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་མི་སྐྱེ་ཞེས་
འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་ཉོག་སྤང་རྒྱུད་ལས། མཁན་པོ་གཏན་མེད་ཉིད་དང་ནི། མཁན་པོ་
བྱིས་པའི་རྟགས་སྟགས་ཅན། དེ་ཡང་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་འབྱུར་མོད། དགེ་སློང་འགལ་
ཆ་བས་ཅན་རྒྱ་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སློང་གི་སྒྲིབ་
པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཆང་ཞིང་མཁན་པོར་གཏན་ནས་མ་གསོལ་བར་སྒྲིབ་པ་འོད་པའི་
གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་འོད་པ་པོ་དེ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་སློང་གི་
སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་བ་ཞིགས་པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་འོད་པ་པོ་དེ་མཁན་པོ་གཏན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། མཁན་པོར་གཏན་ནས་མ་གསོལ་ན་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་
བརྒྱ་མདུན་ན་ཆར་རྒྱ་དངར་ཡང་དེ་ལ་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན་མཁན་
པོར་མ་གསོལ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱེད་ལ་ཆེས་འབྲང་དང་བཅས་པ།རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མཁན་པོ་མེད་པ་
 ལ་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་དང་མི་སྟེ་བར་གསུངས་པ་དེ། འཕྲོགས་(མཁན་པོ་མེད་པར་
 ཕྱོམ་པ་འཕྲོགས་པ་ན།)པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོམ་པ་སྟེ་བ་
 དང་། ཉེས་(མཁན་པོ་མེད་པ་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས།)མེད་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མི་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལུང་སྒྲིབ་གཞིའི་སྟོང་དང་པོ་དང་། ལུང་ཁྱེད་པ་ལས། མཁན་པོ་མ་མཆིས་པར་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པར་བཞིས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བཞིའམ། ལུ་པ་ལི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དེས་པར་གཟུང་ངོ་། །དེ་
 ལྟར་མཁན་བརྒྱུད་གཏན་ནས་མེད་པའི་རབ་བྱུང་རྣམས་སྲིད་པར་འཁྱུར་བྱ་འོང་།གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་
 པ་སྤང་བ་ནི། ལུང་མ་མོ་ལས། སྟོབ་དཔོན་མེད་པ་དང་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་མི་མ་ཡིན་
 པ་ཐམས་ཅད་དེ། འདི་དག་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ན་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉེས་མེད་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མ་སྟེས་པ་འཕམ་མཁན་
 པོ་མེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཕྱོམ་པ་ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །(ཁྱེད་པ་ལས་
 བཅུན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཀར་མཁན་པོ་སྟོང་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བཞིའམ། དག་སྟོང་འདི་ཉིད་
 ལ་མི་རིགས་པའོ་ཞེས་སྟོང་ཅིང་མཁན་པོ་སྟོང་བ་འདི་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 པས། དག་སྟོང་གི་ཕྱོམ་པ་ཉིད་ལས་འདོད་པའི་སྟོ་ལོག་ནའོ། །ཁྱེད་མཁན་པོ་གཏན་མེད་ལ་ཕྱོམ་
 པ་སྟེ་བར་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཡང་མི་སྟེའོ་ཞེས་མཁན་པོའི་མིང་མ་
 བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཕྱོམ་པ་མི་སྟེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་མཁན་པོ་
 ཡོད་པའི་ཆོ་མིང་འཇུག་ཆད་ན་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཆད་པས་ཕྱོམ་པ་མི་སྟེ་བ་སྟེ། ཉམས་ན་མ་
 བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཡོད་བཞིན་བྱ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་མིང་འཇུག་ཆད་ན་ཆོག་ཆད་པས་དག་སྟོང་གི་ཕྱོམ་པ་མི་སྟེ་བ་བཞིན་
 བོ། །མཁན་པོ་མེད་པའི་ཆོན་ནི་མཁན་པོའི་མིང་འཇུག་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་དེ་ཆོས་གོས་
 དང་ལྷུང་བཟེད་མེད་པའི་ཆོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་འཇུག་ཆད་པ་བཞིན་བོ། །(ཁ་ཅིག་ན་མེ་

ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་མཚན་དག་སྒྲོང་བྱེད་པ་ན། དགེ་འདུན་མེད་ཀྱང་དགེ་སྒྲོང་གི་ཕྱོད་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ། མཁན་པོ་
 དང་དགེ་འདུན་དགེ་སྒྲོང་གི་ཕྱོད་པ་འི་རྒྱུར་མཚུངས་པ་འི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་རྒྱ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པ་འི་ཕྱིར་ཟེར་
 རམ། བྱད་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱབ་པ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 ཉག་མཚན་མ་བྱབ་ཤེ། མཁན་པོ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོག་མཚན་པ་འི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་གསོལ་བ་བྱེད་པ་པོའི་མཁན་པོ་མི་དགོས་
 ཀྱང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་པོའི་མཁན་པོ་དགོས་སོ་སྟུང་ན། མཁན་པོར་གསོལ་བ་མ་བྱེད་ན་བྱ་
 བ་བྱས་ཀྱང་མཁན་པོར་མི་འབྱུར་ཏེ་གནས་སུ་གཟུང་བའི་ཆོག་མཚན་ན་གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་
 དཔོན་དུ་མི་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །མཁན་པོར་གསོལ་བ་མ་བྱེད་ཀྱང་དང་པོའི་མཁན་པོ་
 ཞེས་བཤད་སྟུང་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་བྱེད་པ་ཤེ། དེའི་ཆོན་མཁན་པོ་
 དེས་ཉིད་ཡིན་ན། མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ན་ལུང་གཞི་ལས་བཅུན་པ་འཕམ་སྟོབ་
 དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལས་
 གྲངས་པ་ན་དེར་ལྟར་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །སྤྱི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མཁན་
 པོ་དེ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དགེ་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ན་
 མཁན་པོ་དང་ལྟན་པ་འི་ཕྱོད་པ་སྐྱེའོ། །(མཁན་པོ་དབྱེད་པ་མ་སྟོང་ཡིན་པ་འི་ཕྱིར་རོ་གསུང་
 རོ། །བརྟན་པ་ལས་མཁན་པོ་རྩལ་གྱི་མཚན་ལས་འཆལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་
 མོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱིམ་པ་དང་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་
 མཚན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟིག་ལས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡོད་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པས་ཆ་ལུགས་
 རྫོགས་པར་ཡོད་པའོ། །རྟིག་ལས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ནི་དེའི་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ཆ་བར་དཔོན་སུ་བསྟན་
 ཏེ་མ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་ཆ་ལུགས་རྫོགས་པ་ཅན་ལ་རབ་བྱུང་
 གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོད་པའི་རྒྱུ་གྱི་དང་པོ་མི་སྟེའོ། །འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་
 ལ་དགེ་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་
 ལུ་སྟེགས་པ་རང་གི་རྒྱལ་མཚན་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕྱོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དགེ་སྒྲོང་
 གིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་སུ་ལུགས་ན་དགེ་སྒྲོང་གི་ཕྱོད་པ་(མི་གཏོང་བས་ཕྱོད་པ་)སྐྱང་ཅིག་

སྒྲ་མའི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་སྒྲི་མའི་སྒོ་མ་པ་སྒྲི་བར་རིགས་སོ། །(ལུང་གཞི་ལས་རིགས་ཀྱི་གཙོ་
 བོད་པ་གྲགས་པས་ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་དང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོང་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཅིས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་དབྱང་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །)འཁྲུགས་པ་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་
 གནས་པ་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་འཁྲུགས་(པ་སྒོ་མ་པ་ལེན་སེམས་རྣམས་མ་མི་ཤེས་)པ་སྒྲི།
 རང་འགྲེལ་དང་། རྒྱུ་ལས། འཁྲུགས་པ་དེ་ལ་(ཤེས་པ་)བརྒྱན་པ་ཉིད་མེད་པས་དེ་ལ་
 སྒོ་མ་པ་མི་སྒྲིའོ། །(ཤེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དེ་ལྟར་གསུང་རོ། །)འདིར་འགྲེལ་ཆུང་
 ལས།(འཁྲུགས་པ་དང་ཞེས་པས་)སེམས་འཁྲུགས་ཤིང་སྒྲོས་པ་དང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །(ཁ་ཅིག་
 བ་རེ་འཁྲུགས་པ་ནི་སྒྲིས་པ་ལན་བརྒྱད་བབས་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་ལུང་དང་བརྒྱན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱུངས་མེད་དེ་
 རང་དགར་ཟད་དོ། །)བྱུང་མེད་མཚན་དུག་མ་སྒྲི།(བྱུང་མེད་གང་དག་དང་ཉལ་སོ་བྱས་ན་དེའི་རྒྱན་
 གྱིས་མོད་ལ་འཆིའོ། །)འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྒྲིས་པ་གོང་འཆང་བ་ནི་གནང་བ་དང་མི་གནང་
 བར་བཅས་པ་ནི་མེད་དེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱུང་མེད་དང་འདྲའོ་ཞེས་
 ཀྱང་བཤད་དོ་ཞེས་སོ། །གནས་ནས་སྤྱང་བ་(བབས་པ་པ་སྒོ་མ་པ་ལེན་ན་ནན་དུར་གྱི་)རྒྱ་ལས་
 བརྒྱག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཡང་མི་སྒྲིའོ་ཞེས་སྤྱར་རོ། །སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྒོན་སྤྱི་ལྟ་བུས་
 བྱས་འདྲ་བ་བ་ལང་བདག་ལྟ་བུ་སྒྲི། བ་ལང་གི་ཤ་རྒྱུགས་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །(ལུང་སྤམ་
 ཆོགས་ལས་བ་ལང་བདག་ལ་སོགས་པ་འཇིགས་འཇིགས་རྣམས་ཀྱང་རབ་དུ་འབྱིན་ཏེ་ཞེས་སྒྲི་བོད་ཆོགས་
 པལ་སོ་ཆེ་མ་དང་པར་བྱེད་གྱི་ཞེས་གསུངས་ལ་སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སྒྲི་བ་དང་ཤ་མཚན་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱི་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་དུ་འདུག་པ་དང་། མི་ཡིན་མོད་གྱི་རྒྱང་ལག་བ་སྤྱགས་སུ་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ་
 ཞེས་སོ། །སྤྱིང་གཞན་ནས་སྒྲིས་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་བྱང་མི་འདྲ་བར་གྲུབ་མོད། རྒྱུ་བྱང་མ་
 འདྲ་བ་ཞེས་སྒྲིས་ཅི་དགོས་ཤིན། རྒྱུ་བྱང་འདྲ་ན་སྤྱིང་གཞན་ནས་སྒྲིས་ཀྱང་རབ་དུ་
 དབྱང་དུ་ཅུང་སྒྲི་ཟངས་སྤྱིང་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིང་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་རྒྱུ་བྱང་མི་འདྲ་ན་
 རབ་དུ་དབྱང་དུ་མི་ཅུང་སྒྲི། རྒྱུ་ལས། གདོང་བྱིད་ལྟ་བུ་དང་ན་བ་ཤོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་བྱང་མི་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོགས་སུ་སྒྲིས་སོ། །འོ་
 བ་སྤྱིང་གཞན་ནས་སྒྲིས་པ་ཞེས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྤྱིང་གཞན་ནས་སྒྲིས་པ་

དེ་པལ་ཆེར་ཚུལ་བྱད་མི་འདྲ་བའི་མཚན་བྱེད་དུ་བསྟན་པའོ། །སྐྱ་སྐྱ་མྱེ་ཅན་ནི་རང་
 འགྲེལ་ལས། སྐྱ་སྐྱོན་ཐབས་མཁན་གྱི་ལྟར་བར་བར་དུ་འཛིངས་པར་གནས་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཚུང་ལས་སྐྱ་ཚོམ་བྱ་ཚོམ་བྱར་རི་ཅན་དུ་འདུག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་
 རོ། །ཕྱིན་ཅི་(མིག་)ལོག་ནི་མིག་གི་ག་ཟུར་སྒྲིམ་བྲ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འདུག་པའོ། །ཉ་
 ཅང་མིག་ཆེ་ཞེས་སྟར་བསྟན་པ་དེ་ནི་མིག་གོང་ཡང་ཆེ་ལ་བརྟུད་ཀྱང་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། མིག་
 བོ་ཆེ་འདི་ནི་མིག་གོང་འབའ་ཞིག་ཆེ་བ་སྟེ། འདིར་འགྲེལ་ཚུང་ལས་མིག་ཡངས་པ་དང་
 ཞེས་སོ། །མགོ་སྦྱང་ཞེས་སྟར་བསྟན་པ་དེ་ནི་མགོ་(ལྷིག་ལས། མགོ་པོ་མཚན་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་
 ཞེས་བཤད་ཅིང་འགྲེལ་ཚུང་ལས་སྦྱི་བོ་ཅོག་ཅོག་པོར་རིང་པོར་འདུག་པ་ཞེས་བཤད་པས།)སྦྱི་བོ་ན་ཡར་
 རིང་བའོ། །མགོ་རིང་བ་འདི་ནི་འགྲེལ་ཚུང་ལས། མགོ་ལྷག་པ་ནས་དབྲལ་བར་ཚུར་རིང་
 དུ་འདུག་པ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལས་མི་ན་བ་རྒྱམས་ཞེས་པ་ནི་སེམ་མོ་གཅིག་པ་མན་ཆད་
 བས་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་དུབ་པ་ཡན་ཆད་དེ་དག་ལས་མི་ན་བ་རྒྱམས་ནི་ལག་རྩམ་ལ་སོགས་
 པས་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟར་མར་སྦྱར་རོ། །མི་ན་བ་ལས་གཞན་ནད་ཡོད་པ་དེ་
 དག་ནི་ན་བས་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ནད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས་བསྟུས་སོ། །ལུང་
 གྲོལ་བ་ནི། རྒྱལ་པོས་ཆད་པ་གཙོད་པའི་གཤེད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 ལུང་གྲོལ་བ་ཡང་རྒྱན་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟིང་ཇེ་མེད་པ་གསལ་བྱ་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་པ་མའི་བསམ་པ་ཅན་ནི་མེ་སྟེས་གྱི་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་
 གསུངས་སོ། །(འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།)རྒྱམ་པ་
 གཅིག་དུ་ན་པ་མས་མ་གནང་ཡང་རྒྱལ་པོས་གནང་ན་རྒྱལ་པོ་པ་མའི་དབང་ཟ་བའི་
 བསམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བ་ནི་པ་མ་དང་འདྲའོ། །སྟེ་(རྒྱལ་པོ་པ་མའི་བསམ་པ་ཅན་
 ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི)འགྲེལ་ཚུང་ལས་ཀྱང་། པ་མ་ལ་མ་དྲིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་འབངས་སུ་གཏོགས་
 པ་ལས་རྒྱལ་པོས་གནང་སྟེ་བརྟུག་ནའང་ཉེས་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་ལུང་ལས། གྲོ་
 བཞིན་སྟེས་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་པ་པ་མས་མ་གནང་ཡང་རྒྱལ་པོས་གནང་སྟེ་བཞིན་རྫོགས་མཛད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པ་གཉིས་ཞེས་པ་གནས་བརྟན་བྲག་དང་ཉེ་བྲག་

གཉིས་ཁྲུང་ཁྲུང་མོ་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །(རྒྱ་གདགས་པ་དང་འགྲེལ་རྒྱུ་གི་གཏམ་རྒྱུད་དང་རྒྱུ།)
 མཛོད་འགྲེལ་ལས་བྱུང་མེད་གཞན་ལས་རྩར་རྩར་པོ་ཟགས་ནས་བྱུང་མེད་གཞན་གྱི་
 མངལ་དུ་སྒྲགས་ཏེ་བསྐྱངས་པ་ལ་ཡང་བྱ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའམ། རྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་དང་སྐྱོང་བ་བྱེད་པ་ཐ་དད་(པ་སྟེ་པ་མ་དངོས་དང་པ་མར་ཁས་ལེན་པ་ཐ་དད།)ན་དེ་
 གཉིས་གང་བསད་ན་མཆོམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། པ་མ་བསད་པའི་མཆོམས་མེད་འབྱུང་
 བ་དེ་ནི་རྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་པ་མ་མིའི་འགྲོ་བ་པ་གཉིས་བསད་པ་ལས་མཆོམས་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། གང་གི་སྒྲ་མཆོན་ལས་བྱུང་མ་ཞེས་སོ། །པ་མ་མཆོན་གྱུར་པ་
 གཉིས་བསད་པ་ལས་ཀྱང་མཆོམས་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ་ལུང་ལས་པ་ཡང་མ་ལགས་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སྐྱེས་པ་བསད་ན་མཆོམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ།
 ཡོད་དེ་མ་མཆོན་གྱུར་པ་བསད་ན་འོ། །མ་ཡང་མ་ལགས་དག་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ལགས་
 པའི་བྱུང་མེད་བསད་ན་མཆོམས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། པ་མཆོན་གྱུར་
 པ་བསད་ན་འོ་ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བྱངས་སོ། །མ་བསད་པ་ཙམ་བར་ཆད་ཡིན་ནམ།
 མཆོམས་མེད་བྱས་པ་བར་ཆད་ཡིན་སྟུམ་ན། མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི་མཆོམས་
 མེད་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཉིད་བར་ཆད་ཀྱི་གཅོ་བོའོ། །རྟེན་ལས། མ་བསད་པ་ཉི་ཆོ་ནི་
 རབ་དུ་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། པ་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་བསད་ན་ཡང་དེ་རབ་
 དུ་དབྱུང་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །གསོད་སེམས་མེད་ན་པ་མ་བསད་པའི་མཆོམས་
 མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅོ་སྒྲག་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །

(རྟེན་ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་དག་སྐྱོང་མ་སུན་ལྷུང་བ་དང་དག་སྐྱོང་སུན་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།ཡུལ་
 དག་སྐྱོང་མའམ་དག་སྐྱོང་པ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་བ་སྟེ་ཕམ་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་
 དག་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་གང་ཞིག་གིས་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་པས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་
 དག་རྟེན་ལས་དག་སྐྱོང་མ་སུན་ལྷུང་བ་ཉིད་དང་། དག་སྐྱོང་པ་སུན་ལྷུང་བ་ཉིད་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བྱང་
 བ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་དང་། གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་

པོ་ནི། ལྷ་བ་ལས། དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱང་བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བཀྲིས་ན་གང་གིས་མི་
 ཚངས་པར་སྦྱོང་པས་དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱང་བར་ཐུར་པ་འདི་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དགེ་སློང་མའི་ལུས་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་སུན་ཕྱང་བར་ཐུར་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཚངས་པར་སྦྱང་པས་ཞེས་པ་འདིའི་ཁྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤམ་པར་
 འཐུར་བ་མ་ཕྱང་བ་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་འདིའི་ཁྱད་པ་ནི། ལྷ་བ་ལས་བཙུན་པ་རེ་ཞིག་གང་
 ཟག་བརྒྱད་གྱིས་དགེ་སློང་མ་གཅིག་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེས་སུན་འབྲིན་པར་བཀྲིད་
 བ་དགེ་སློང་མ་དེ་སུན་ཕྱང་བ་ཞེས་བཀྲིའམ། ཉེ་བར་འཁོར་སུན་ཕྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་
 ཟག་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱང་བ་ཞེས་བཀྲི། ཉེ་བར་འཁོར་འགའ་ཡང་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་དེ་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ཁྱད་ས་སྤྲངས་སོ། །གསུངས་སོ། །གང་ཟག་
 བརྒྱད་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་སྦྱེས་པའམ་བྱད་མེད་གྱིས་སོ། །བརྒྱད་པོ་རེ་རེས་ཞེས་པ་ནི་ཤམ་པ་
 བརྒྱད་(རེག་པའི་ཤམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་སྦྱེས་པས་བྱས་ལ་འཆབ་པའི་ཤམ་པའི་ཡུལ་ནི་དགེ་སློང་
 མས་བྱས་པའོ། །ཀྱི་ཡུལ་བྱས་པའོ། །སུན་ཕྱང་བ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་སློང་མ་དེ་ཤམ་པར་ཐུར་ཏེ་
 རྒྱུད་གཞོན་པའོ། །དུ་ཞིག་སུན་ཕྱང་བ་ཞེས་བཀྲི་ཞེས་པ་ནི་སུན་ཕྱང་བའི་བར་ཆད་སུ་ལ་
 ལྷན་ཞེས་དུས་པའོ། །འགའ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱད་པོ་སུ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མི་ལྷན་
 པའོ། །དེ་ལྟར་དགེ་སློང་མ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྦྱོང་པ་པོ་དེ་དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱང་བ་ཉིད་
 དུ་མི་འཐུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལས་དེ་ནི་རེག་པ་དང་ལུས་བཀལ་པ་གཉིས་
 གྱིས་དང་པོ་ཁོ་ནར་དགེ་སློང་མ་དེ་ཤམ་པར་ཐུར་པས་དེས་ན་དེ་འདིར་སུན་ཕྱང་བ་ཉིད་
 དུ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པར་སྤང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ནི་རྒྱུ་ལས།
 འོ་ན་སུན་ཕྱང་བ་རི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་སྐོལ་བ་བཀོད་དོ། །དའི་དོན་
 ནི། དག་(ཤམ་པས་མ་གས་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་མི་ཚངས་པར་སྦྱང་པ་མི་སྤྲིད་དེ། མ་རེག་པར་ནི་མི་
 ཚངས་པར་སྦྱང་པ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། རེག་པ་ན་དགེ་སློང་མ་དེ་རེག་པའི་ཤམ་པས་གས་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་དུ་
 བསམས་ནས་སྐོལ་བ་སྟེ། བསྐྱེས་པ་ལས་སྤང་ལུས་ལ་རེག་པར་བྱས་ལ་ཕྱིས་མི་ཚངས་པར་སྦྱང་པ་ནི་དགེ་
 སློང་མ་སུན་ཕྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་འདི་སྤྲད་དུ། སློང་མ་ལ་ལོག་གཤམ་

བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་མ་ལ་མི་ཆངས་སྟོང་གིས་སུན་ཕུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ། མི་ཆངས་སྟོང་གི་སྒྲ་ལོ་ཏུ་དགེ་སློང་མ་དེ་རེག་པ་ལུས་བཀའ་གྱི་པམ་པར་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐད་ཀ་རྣལ་མའི་ལན་དང་། བཅག་པ་
 མཐའ་བཟུང་གི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་ལས། རྣམ་པ་དང་ཉུག་པ་ཉམས་སུ་མ་སྦྱང་
 བའི་དགེ་སློང་མ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱང་ནའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཆངས་སྟོང་འབའ་ཞིག་
 གི་ཀུན་སྟོང་གིས་རེག་པ་དང་ལུས་བཀའ་བྱས་ན་མི་ཆངས་སྟོང་གི་སྒྲ་ལོར་འགྱུར་གྱི།
 རེག་པ་ལུས་བཀའ་གྱི་པམ་པ་ནི་མི་སྦྱང་དེ། རེག་པ་ལུས་བཀའ་གྱི་ཀུན་སྟོང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལྷང་བ་གཞན་གྱི་ཀུན་སྟོང་གིས་ལྷང་བ་གཞན་མི་སྦྱང་པས། མི་ཆངས་སྟོང་
 འབའ་ཞིག་གི་ཀུན་སྟོང་གིས་རྒྱ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་རེག་པ་ལུས་བཀའ་གྱི་པམ་པ་བསྦྱང་
 བ་རྒྱ་འབྲས་འཛོལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །(མི་ཆངས་པར་སྟོང་པའི་བསམ་པས་རེག་པ་ལ་རེ་
 བའི་བསམ་པ་མི་བསྦྱང་ན།)འོ་ན་རེག་པའི་པམ་པའི་མདོ་རྩ་བ་ལས་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་
 གིས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་ཚུངས་ལས། རྒྱུས་པའང་དགེ་སློང་
 མ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྟོང་པར་སེམས་པ་ལ་རེག་ན་རེག་པའི་པམ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་
 པ་དང་ཡང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུས་པ་དེ་མི་ཆངས་པར་སྟོང་པར་སེམས་ཀྱང་། དགེ་
 སྟོང་མ་དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རེག་པའི་ཀུན་སྟོང་གིས་རེག་ན་རེག་པའི་པམ་པར་
 འགྱུར་ཞེས་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྲིད་ཚད་ཀྱི་ལན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ལས་ཡང་ན་རྒྱུས་
 པའི་ལུས་ལ་མ་རེག་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱང་ན་གང་ཟག་དེ་དགེ་སློང་མ་
 སུན་ཕུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་རིངས་ཅན་ལྟ་བུས་ལངས་པའི་སྟོང་
 ལམ་གྱིས་མི་ཆངས་པར་སྦྱང་ན་དགེ་སྟོང་མ་སུན་ཕུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །(ལམ་དང་ཡན་ལག་
 གཉིས་རེག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ནི་རེག་པའི་པམ་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །)

གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཚྭ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚྭ་སྤང་དངོས་དང་། གཞན་འདོད་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དག་ཅེས་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་སྒྲོས་པ་ལ། སུན་
 ཕུང་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་གི་ཚིག་ཏུ་བྱ་བར་རིགས་ན། དག་ཅེས་གཉིས་ཀྱི་

ཆོག་ཏུ་བྱས་པ་འགལ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། རྟེན་ལས། སུན་ཕྱང་བ་གཉིས་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བཞོད་པ་ཡང་སུན་ཕྱང་བ་དང་འགྲོ་བ་ཡང་སུན་ཕྱང་བར་འཕྱར་བ་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །དགེ་སློང་པ་མ་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་ན་གཉིས་ཀས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་
 ན་གཉིས་ཀ་སུན་ཕྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཕྱིར་ཕྱོང་ན་སྤྱིར་ཕྱོང་བ་དེས་སུན་ཕྱང་བ་ཉིད་
 ཡིན་པོ། །སྤྱིས་པས་ཀྱང་དགེ་སློང་པ་སུན་ཕྱང་བ་དེ་སྤྱི་དེ། རྟེན་ལས། དགེ་སློང་གིས་
 དགེ་སློང་ལ་ཚོད་ཞིང་གཉིས་ཀས་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བར་ཕྱར་ན་གཉིས་ཀ་དགེ་སློང་སུན་ཕྱང་
 བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །(དགེ་སློང་གིས་རང་ལ་སྤྱད་ན་རང་ཉིད་སུན་ཕྱང་བའི་ལས་སྤྱི་བརྗོད་ཀས་སམ་
 ལྷམ་ན། རང་ལ་བརྟུས་པ་དང་རང་བསད་པ་བཞིན་མི་རྗོད་ཀས་ལྷམ་མོ།)གཉིས་པ་གཞན་འདོད་དགག་
 པ་ནི་པརྟེ་ཏ་གཞན་གྱིས་འདོད་ཚུལ་འགྲེལ་ཐུང་དུ་བཀོད་པ་ལས། དགེ་སློང་མས་དགའ་
 བ་མ་ཆོར་ན་དེས་ནི་བསྐྱས་པར་མི་ཚུད་དེ་དགེ་སློང་མས་ཀྱང་དགའ་བ་ཆོར་ན་དགེ་སློང་
 མ་སུན་ཕྱང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཐུང་ལས། དགེ་སློང་མ་
 ལ་ནན་གྱིས་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་པ་ན་དགེ་སློང་མས་ལག་པ་མེར་བཅུག་ཏེ། དགའ་བ་མ་
 ཆོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱད་པ་ཡང་དགེ་སློང་མ་སུན་ཕྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྟེན་
 ལས། སུན་འབྱིན་པ་པོ་ཁོ་ནས་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །འདིར་ལྷས་ཉམས་
 སུ་ཕྱོང་བ་ལས་མི་ལྟངས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །བདེ་
 བ་དེ་ལྷས་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། དགེ་སློང་མ་དག་བཅོམ་མ་ལ་ལོག་
 གཡེམ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་མ་ལ་མི་ཆངས་སྤྱོད་གྱིས་སུན་ཕྱང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་
 མི་སྤྱི་པར་ཐལ། དགེ་སློང་མ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆོགས་ནི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས་སེར་སྐྱའི་བུ་མོ་བཟང་མོའི་བྱང་བ་དང་
 འོད་ལྗན་གྱིས་བྱུང་(སེར་སྐྱའི་བུ་མོ་བཟང་མོ་དགེ་སློང་མ་དག་བཅོམ་མར་ཕྱར་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་
 དགས་ཞག་བརྟན་སྤྱད་པར་ཕྱར་ཏེ། དགེ་སློང་མ་བཅུ་གཉིས་སྟེས་བདག་ཅག་ནི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་མ་དང་
 ལྷན་ཅིག་གསོ་སྤྱོད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་འདུལ་བྱེད་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་བ། །བཟང་མོ་ཁྱོད་གྱིས་དགའ་བ་ཆོར་རམ། བདག་གིས་དགའ་བ་ལྟ་གཤམ་ཆོར་གྱི། ཇི་ལྟར་ཐོད་

ལྷགས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཡུང་དེ་ཡོད་ལྷན་ཏུ་ཡང་བྱངས་སོ། །ཅིང་། བྱབ་པ་
ཁས་བྲལས་སོ། །འདྲོད་ན། མཛེད་ལས། མ་དག་བཅོམ་མ་སྟུན་བྱས་དང་ཞེས་བཤད་
དོ། །བྱད་མེད་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ནས་ཞེས་ཏེ། བྱད་མེད་སྟུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟོམ་པ་སྦྱེ་བའི་
བར་ཆད་དང་ལྷན་པ་དེ་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དབྱུང་རྫོགས་བྱར་བྱང་བ་ཉིད་ཞེས་
པ་སྟོམ་པ་ལེན་ན་སྦྱེ་བ་སྟེ། སྟོམ་པ་སྦྱེ་བའི་བར་ཆད་དེ་ལས་གྲོལ་བའོ། །སྦྱེས་པ་དེ་སྦྱར་
ཡང་བྱད་མེད་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་སྦྱེ་བའི་བར་ཆད་དེ་སྦྱར་ཤོག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་བའི་གཞི་ལྷ་
བ་ལས། ལྷག་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་བ་མཆན་ལན་གཉིས་གྱུར་ན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་
སྦྱར་ཤོག་པར་གསུངས་ལ་དེ་དང་རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱད་མེད་སྟུན་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་སྦྱེས་པར་གྱུར་ཏེ་སྟོམ་པ་མཐོས་ནས་(ཡང་བྱད་མེད་ཏུ་གྱུར་ན་སྦྱེ་བའི་བར་
ཆད་དེ་སྦྱར་ཤོག་པར་གྱུར་པ་ན་སྟོམ་པ་གཏོང་ངམ་མི་གཏོང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ་སྟོམ་པ་གཏོང་སྟེ་སྟོམ་པའི་ཁིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོམ་པ་སྦྱེ་བའི་བར་
ཆད་གྱི་ཕྱེ་བཀ་སྟུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོམ་པའི་ཁིང་
མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ནགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོམ་པའི་རིགས་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེ་བའི་ཁིང་མ་ཡིན་
ཡང་སྟོམ་པ་སྦྱེས་ཟིན་གནས་པའི་ཁིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོམ་པའི་རིགས་མ་སྦྱེས་པ་
སྦྱེ་བའི་ཁིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་སྟོམ་པ་སྦྱེས་ཟིན་གཏོང་བའི་བྱབ་པ་མེད་
དེ། དགེ་ཚུལ་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་གྱུར་པས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་
འདིར་མཆན་ལན་གཉིས་གྱུར་ཏེ། སྦྱེ་བའི་བར་ཆད་དེ་སྦྱར་ཤོག་པར་གྱུར་ཀྱང་སྟོམ་པ་
མི་གཏོང་སྟེ་སྦྱར་སྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་(བསྐྱབ་པ་སྤུལ་དང་གི་འཕྲོས་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་པའི་)གཏོང་རྒྱ་
གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྦྱེས་པ་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ནས་བྱད་མེད་ཏུ་གྱུར་ན་སྟུན་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་ཆད་ཡོད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་མཆན་
གྱུར་གྱི་སྦྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་བ་ཡོད་
པ་ལས་མཆན་གྱར་པས་ལྷང་བ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་ཁིང་ལྷང་བ་གཏན་མེད་ལས་མཆན་
གྱུར་པས་ལྷང་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྦྱི་གཞུང་དེ་དང་མཐུན་ལ། བར་ཆད་མེད་

པ་ལས་མཆོན་གྱི་པས་བར་ཆད་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་སྒྲིབ་གཞུང་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། རྒྱུ་ལས། སམ་པར་གྱུར་པ་ལ་སྒྱིར་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ནས་གནས་
 སྐབས་གཞན་ལ་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྐབས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གནས་
 སྐབས་གཞན་ཏེ་སམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱེ་བྲག་གི་གནས་
 སྐབས་ཏེ་མཆོན་གྱི་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལོ། ཇི་ཡང་རྒྱུ་ལས་ཆོག་
 གི་གོ་རིམ་གྱིས་ཤེས་སོ། ཇི་ཤེས་ཐོང་མའི་སམ་པར་འབྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ་
 པ་ལུས་བཀའ་འཆབ་པ་བསྒྲོག་པའི་སམ་པ་འཆབ་བཅས་ལྟག་པར་སྦྱད་པ་ཅན་ཕྱོམ་པ་
 སྒྱེ་བའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་(རྒྱུ་དང་ལུང་ལས་བསྐྱེད་པ་སྤྲུལ་ནས།)སྒྱེས་པ་ཉིད་རྒྱ་
 གྱུར་པ་ནི་དབྱུང་ཚླགས་བྱུང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཕྱོམ་པ་ལེན་ན་སྒྱེ་བ་སྒྱེ། ཕྱོམ་པ་སྒྱེ་བའི་
 བར་ཆད་དེ་ལས་ཀྱོལ་བལོ། འོ་ན་དེ་ལྟར་མཆོན་གྱི་པ་དེས་ཕྱོམ་པ་མཐོས་ནས་སྒྲར་
 ཡང་བྱད་མེད་རྒྱ་གྱུར་ཏེ་སམ་པ་འཆབ་བཅས་དེ་སྒྲར་ལོག་པར་གྱུར་པ་ན། ཕྱོམ་པ་གཏོང་
 ངམ་མི་གཏོང་ཞེ་ན་མི་གཏོང་སྟེ།(བསྐྱེད་པ་སྤྲུལ་བ་དང་གི་འཕོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོམ་པ།)གཏོང་
 རྒྱ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཕྱོམ་པ་གཏོང་སྟེ་ཕྱོམ་པའི་ཁོང་མ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་སམ་པ་འཆབ་བཅས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ཕྱོམ་པའི་ཁོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །སམ་པ་
 ཐུན་མོང་འཆབ་བཅས་ལྟག་པར་སྦྱད་པ་ཅན་ནི་མཆོན་གྱི་པས་བར་ཆད་ལས་ཀྱོལ་བར་
 མི་འབྱུར་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟག་པར་སྦྱད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐབས་(སམ་པ་བྱུང་བ་མཆོན་གྱི་པ་ན་དབྱུང་ཚླགས་བྱ་བ་ཞེས་པ།)འདྲིའི་འགྲེལ་ཆུང་
 ལས། དཔེ་སྒྲོང་པའི་སམ་པ་བཞི་མ་གཏོགས་ཞེས་སོ། །(འདྲིར་དཔེ་འདུན་གྱིས་བསྟན་པར་
 བྱའི་ཞེས་སྒྲར་སྒྲོས་ན། དཔེ་འདུན་རི་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་བྱ་ཞེ་ན།)བྱད་མེད་(དཔེ་སྒྲོང་མ་ཉིད་རྒྱ།)བསྟེན་
 པར་ཚླགས་པར་བྱ་བ་ལ་དཔེ་སྒྲོང་པའི་དཔེ་འདུན་གཏུག་མར་གནས་པ་རྣམས་སྤུན་སྤུམ་
 ཆོགས་པའི་རྒྱུའམ་ཡན་ལག་ཉིད་དེ། རྒྱུ་ལས། དཔེ་སྒྲོང་གཏུག་མར་གནས་པ་རྣམས་
 ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་རྒྱ་ལྟགས་པ་རྣམས་དང་འགྲོ་བར་ཆས་པ་རྣམས་ཡན་ལག་

ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་གདམས་ངག་སྒྲིབ་པ་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བ་ནི་གཏུག་མར་གནས་པས་ལེགས་པར་འགྲུབ་གྱི། འགྲོ་བར་ཆས་པ་ལ་
སོགས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏུག་མར་གནས་པའི་ཆད་ནི་གནས་དེར་ཟླ་བ་བཞི་ཡན་
ཆད་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་། གནས་དེར་ཟླ་བ་བྱེད་ཡན་ཆད་གནས་པ་སྟེ། སྐབས་
འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལས། གཏུག་མར་གནས་པ་དང་རིང་དུ་གནས་པ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་
ལ། རྟེན་ལས་ཟླ་བ་བྱེད་ལས་ལྷག་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གསོ་
སྦྱང་གི་དུས་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །ཡན་ལག་ཅེས་པ་ནི་
རྒྱ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཡུན་སྐྱུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མེད་ན་མི་འབྲུང་པའི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བ་ཅོམ་གྱི་དགག་བྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟེ་བའི་ཆོ་ཉིད་ན་ཞེས་པ་འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སུ་བརྒྱུད་
པའི་དོན་དང་། རྣམས་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་དང་། ཟུབ་བྱེད་ལུང་དང་རྒྱུར་པའོ། །དང་
པོ་ནི་སྟེ་བའི་ཆོ་ཉིད་ལ་རྟེན་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། སྟེ་བ་ལ་སྟོགས་བཞིན་པ་སྟེ་བའི་ཆོ་
དང་། སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་སྟེ་སྟེ་བའི་ཆོའོ། །དེ་གཉིས་ནི་སྟེ་ལ་ཁད་པ་དང་། སྟེ་བ་དོ་
བ་སྟེ་ག་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པ་ནི་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལས།
སྐད་ཅིག་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པ་སྟེ་བའི་ཆོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྟེན་ལས། སྟེ་
བཞིན་པ་སྟེ་བའི་ཆོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་སྟེ་བ་ལ་སྟོགས་བཞིན་པ་སྟེ་བའི་ཆོ་ཞེས་དགོངས་
པའོ། །ཕུལ་བ་ནི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ན་བསྐབ་པ་ཕུལ་བ་སྟེ། སྟོམ་པ་(སྟོམ་པ་ལེན་པ་ན་སྟོམ་
པ་མ་ཐོབ་པ་ནས་སྟོམ་པ་འབྲུལ་བ་ནི་བསྐབ་པ་འབྲུལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི།)ལེན་སེམས་ལོག་
པའོ། །ཉམས་པ་ནི་སྟོམ་ལེན་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
རྟེན་ལས། མཚན་གཉིས་སྟེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱིས་ཉམས་ན་ཞེས་(ལ་སོགས་ཞེས་པས་
མཚན་ལན་གསུམ་གྱར་པ་ལྟ་བུ་བཅུའོ། །སོ། །ལེན་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་
སྟོགས་བཞིན་པའི་(ཞེས་པ་ནི་ཆོས་མཚོག་གི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་བར་གྱུར་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །)ཆོ་
ཉིད་ན་བསྐབ་པ་ཕུལ་བ་སྟེ་སྟོམ་ལེན་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་སེམས་ལོག་པ་འཇམ། རྟེན་

ཉམས་ན་སྟེ་དགེ་སྦྲེང་གི་སྒྲོམ་ལེན་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཅན།
སྒྲོམ་ལེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སྦྲེང་གི་སྒྲོམ་པ་ཉིད་མི་སྟེ་སྟེ། སྒྲོམ་ལེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་
ལ་དགེ་སྦྲེང་གི་སྒྲོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་འགལ་རྒྱུན་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷགས་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ནི། སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་སྟེ་བའི་ཆོ་ཁེས་
པ་(སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གི་མཁུག་ཐོགས་སྟེ།)སྒྲོམ་པ་དངོས་སུ་སྟེ་བའི་བའི་
སྐྱད་ཅིག་མ་སྟེ། རྟོག་ལས། སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་ནི་སྟེ་བའི་ཆོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུང་བགལས་བྱ་བར་མི་རྩས་པས་ཞེས་སོ། སྟེ་
བ་ལ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་
ནི་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པ་སྟེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་སྟེ་བའི་ཆོ་ན་ནི་སྟེ་བ་
ལས་ཉམས་ཡུང་སྒྲོམ་པ་སྟེ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་(དེ་ནི་ཆོས་ཅན་དང་འགལ་བ་ཞུགས་པ་མ་ཆོར་བར་ཟད་དེ།)སྟེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོམ་པ་
སྟེ་བའི་ཆོ་ཉིད་ན་སྟེ་བ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་
ཡིན་པ་འགལ་བ་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ནི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆོད་
བ་དེ་ཡིན་ལ། སྟེ་བའི་ཆོ་སྟེ་བ་ལས་ཉམས་ན་སྒྲོམ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ།
སྟེ་བའི་ཆོ་སྟེ་བ་ན་སྒྲོམ་པ་ལེན་སེམས་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བའི་ཆོ་ཉམས་ན་ལྷས་
སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཆོད་པ་སྟེ་རྒྱ་རྩས་
པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་རང་རང་གི་དངོས་རྒྱ་
ཐམས་ཅད་ཆོད་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཆོད་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། འབྲས་བྱ་གང་གིས་
བརྒྱུག་པར་བྱེད། ཅིས་བཤད་དོ། དེས་ན་སྒྲོམ་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ལ་
ནི་རང་རང་གི་སྟེ་བ་ལས་ཉམས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྟེ་བ་ལས་ཉམས་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྒྲོམ་པ་སྟེ་
བའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།(སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན།)ས་བོན་མེས་
འཆོག་པ་དེ་སྟེ་བྱ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་མེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །(གཞན་ཡང་སྒྲོམ་པ་སྟེ་
བ་ལ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་སྟེ་བའི་ཆོ་ན་ནི་སྟེ་བ་ལས་ཉམས་ཡུང་སྒྲོམ་པ་སྟེ་སྟེ། སྒྲོམ་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྩས་པ་ཐོགས་

མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ཤོག་གཙོང་པ་ལམ་པའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཆོ་ན་བསད་བྱ་
གསོད་བྱེད་རྟུས་མཉམ་རྟུ་གི་བ་ལ་ཡང་ལམ་པ་བསྐྱེད་དེ། ལམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་མཚུངས་སོ། དེ་ལ་ལམ་པ་སྐྱེ་ན་མཛོད་ལས། སྨར་རམ་མཉམ་རྟུ་གི་བ་ལ། །དངོས་མེད་
ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། ཁྲིས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ནིད་ན་སུལ་ལམ་
ཉམས་ན་མི་སྐྱེའོ། ཁྲིས་པ་དང་འགལ་ཞེས་བཞོད་པའོ། གཞན་ཡང་ལྷ་གྲུའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཆོ་
ན་ས་བོན་མེས་འཛོག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲུ་ཉེ་སྐྱེ་བའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲིས་པ་
ཡང་མཚུངས་སོ། ལྷ་གྲུའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན། ས་བོན་མེས་འཛོག་པ་ཡིན་འགལ་ཞེ་ན། ཕྱོམ་
པ་སྐྱེ་བའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ན། ཕྱོམ་པ་སུལ་ལམ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་འགལ་
ཞེས་བཞོད་དོ། །དེ་བཞིན་རྟུ་ཕྱོམ་པའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གི་མཆུག་ཐོགས་ལྷ་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་
བ་ལ་མདོན་རྟུ་ལྷུར་པ་དང་། ཕྱོམ་ལེན་དེ་ཉིད་ལ་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅན་རྟུ་ལྷུང་བ་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་
འདུ་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་སྐྱད་ཅིག་སྤ་ལོགས་ན་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བའི་
འགལ་ཁྱེན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་རྩ་རྟུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་སྲིད་དེ་རྟུས་པ་ཐོགས་
མེད་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུད་བྱེད་ལུང་དང་རྒྱུར་པ་ནི། སུལ་ལམ་ཞེས་སྟེ་པའི་ཆོ་སུལ་ན་མི་སྟེ་
པའི་ཁྱད་པ་ནི་ལུང་སིལ་བྱ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱང་བསྐབ་པ་སུལ་པ་
བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་རྟ་ཅི་སྟོན་ཞེས་
གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་ལུང་སིལ་བྱ་ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ཀྱང་(བདག་གིས་པར་
བབྱེད་ཏུ་གསལ་ཞེས་)བྱིས་པར་ཁས་བླངས་(ཏི་བསྐབ་པ་སུལ་)ན། དེ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་
པ་ཞེས་བྱ་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་(སུལ་ན་)རྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། །ལུང་སིལ་བྱ་དེ་ཉིད་རྒྱུགས་སྐབས་འདིར་ཁྱད་པ་སུ་བྱངས་པ་ལས་ནི།
བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་བྱིས་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་སྟུང་ཏུ་མོ་མོར་ཤེས་ན་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པ་མ་ཡིན་ན། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་རྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱང་
སྟེ་དེ་ནི་དགོ་སྟོང་བདག་ཉིད་བྱིས་པ་ཡིན་ཅོ་སྟུང་ཏུ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ན་ཞེས་བསྟན་པ་

མ་ཡིན་གྱི། དགོ་སྒྲོང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་འདི་ཉིད་
ཀྱི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟིན་ཀྱང་ཀྱིས་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཉམས་ན་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ལུངས་ནི་དེང་སང་ལུང་ན་མི་སྒྲུང་ངོ་། །རབ་རྩ་བྱུང་
བའི་གཞི་ལྷ་བ་ཡལ་ཆེ་བའི་སྐབས་ཏེ། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་གཞིའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་
སོ། ། །

༄༅། །གང་ཟག་དེའི་བསྐྱབ་པར་

བྱ་བ་བཏུན་པ།

ཕྱོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ།

༄༅། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཉི་ཤེས་སྐྱབ་པ་བཏུན་ནས། ད་ནི་གང་ཟག་
དེའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྤང་བར་བྱ་བ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་
དང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །རྣམ་འབྱེད་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏུན་པ་དང་། །ཁྱེ་བ་པལ་ཆེ་བའི་སྐབས་སྤྱིར་བཏུན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་བསྐྱབ་པ་
ལུལ་བའི་ལེའུའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། །སྤྱི་དོན་དང་། །ཡན་ལག་གི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། །ཕྱོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་རྣམས་སྤྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱབ་
པ་འབྲུལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ཕྱོམ་པའི་གཏོང་
རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། །དབྱེ་བ་དངོས་དང་། །དེ་དག་རྒྱར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
དང་། །དབྱེ་བ་ལ་རྩོམ་འདོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་རྣམས་ལས་བརྒྱ་གསུངས་ཏེ།
དེ་ཡང་མཛོད་ལས། །བསྐྱབ་པ་ལུལ་དང་གི་འཕྲོས་དང་། །(བདག་གཅིག་ལ་ཕོ་མོའི་)མཆོན་
གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །རྩ་བ་(དགེ་བའི་)ཆད་(པ་ལོག་ལྷ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་)དང་མཆོན་
འདས་ལས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕྱོམ་པ་གཏོང་། །ཞེས་གཏོང་རྒྱ་ལྟ་གསུངས་ལ། །ལོ་ཉི་ཤུ་མ་
ལོན་པ་ཉིད་ན་མ་ལོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་དང་། (བརྒྱ་གཉིས་མ་ལོན་པ)བསྐྱབ་པ་ཉམས་
པར་བྱས་པ་དང་། །མཆོན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ་དང་། །མཆོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བརྟེན་
པ་དང་། །ཟ་མར་གྱུར་པ་འགྱུར་བ་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་ལོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལྷ་ནི་མཛོད་

ལས་གསལ་ལ། ཏུག་པ་ནི། ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ་ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་མངོན་པ་ལས་
 འདི་མ་བགྲངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་ལས་
 འདི་ཕྱོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་མ་བགྲངས་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་
 རོན་(ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསྟེན་པར་ཚྲགས་ནས་ལོ་གྲངས་བརྟེན་པ་ན་རང་)ནི་
 རྟེན་ནས་ལོ་བརྒྱ་བཞི་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེར་ཤེས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་གི་ཕྱོམ་པ་གཏོང་བར་མ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་མངལ་ན་གནས་པའི་ཁྲི་བ་དག་ཀྱང་ལས་
 ཀྱི་དབང་གིས་མང་ཉུང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །སྐྱ་གཅན་ཟིན་མངལ་ཏུ་
 ལོ་ཏུག་བཞུགས་པར་ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བདུན་པ་ནི། མ་མོ་ལས་བསྐྱབ་
 པ་ལུལ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བརྟེན་པ་གཉིས་ནི། དག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཅམ་ལ་ཡང་
 བྱང་པར་མེད་ཅིང་ཕྱོམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་བྱང་པར་མེད་དེ། གཅིག་གིས་ཀྱང་ཕྱོམ་པ་
 གཏོང་བར་འཕྱུར་ཞིང་། གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་འབྱེད་
 འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་ན་མ་ལུལ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་དགེ་སྤྱོད་
 གི་དངོས་པོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། མཆན་ལན་གསུམ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །(འདིས་ཕྱོམ་པ་གཏོང་བར་ཐུན་ཚྲགས་ལས་གསུངས་)ཞེས་སོ། །དགུ་པ་ནི། འདི་ལ་ཐ་
 མ་ནི་ཉེས་པ་བསྟེན་ན་བསྟེན་པ་དང་། དེའི་རྟོག་ལས་ཉམས་པའི་མ་ཅིང་ནི་ཉེས་
 པ་བསྟེན་ན་དེའི་ཆོ་དགེ་སྤྱོད་གི་དངོས་པོའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ཞེས་སོ། །བརྒྱ་པ་
 ནི། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟོག་ལས་ཟ་མ་སྟོམ་པའི་ཁིང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཟ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །སྟོ་བྱུར་ཏུ་ཟ་
 མར་གྱུར་པ་ནི། གཞི་འགྲེལ་ལས་ཟ་མ་ནི་རྟོག་པ་ལུང་བའི་ཉེས་པས་མཐུ་ཉམས་པའོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །དགེ་སྤྱོད་ལས་སྟོ་བྱུར་ཏུ་ཟ་མར་གྱུར་ན། འཕྱུར་བ་བསྟེན་ན་ཕྱོམ་པ་ཉམས་
 མི་བསྟེན་ན་ནི་མི་གཏོང་སྟེ། རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཡན་ལག་རྟེན་པ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་
 ཉམས་པ་ནི་ཇི་སྲིད་ཏུ་འཕྱུར་བ་མི་བསྟེན་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་ལ་ཟ་མ་ལ་ཡང་
 དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །(དགེ་སྤྱོད་གིས་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཀྱང་བསམ་པ་

ཅམ་གྱིས་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་དག་གང་ཞེས་འདི་ན་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཏེ་དགེ་བའི་ཙ་བ་
 ཆད་པ་དང་ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་ལུང་ལས་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་པོ་གྲངས་སྐྱབས་
 གྱི་ནང་ན་འདུག་ཅིང་། ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྦྱོང་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པར་སྡོམ་པ་བཏང་སྤྱིད་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་
 ཡང་རྒྱུ་ལས་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་སྤྱང་སྟེ། དཔེར་ན་དགེ་བའི་ཙ་བ་ཆད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལས་བསམ་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་སྡོམ་པ་འདི་ཞིང་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་ཙ་བ་སྐྱར་འཕྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་སྡོམ་པ་ལེན་ན་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 གྱི་སྐྱང་མི་དགོས་པར་སྡོམ་པ་སོར་རྒྱུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དགེ་བའི་ཙ་བ་སྐྱར་འཕྱོར་བའི་ཆད་ནི་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐྱར་འཕྱོར་བ་སྟེ། མཛོད་ལས། མཛམས་
 ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བུས། ཞེས་སོ། །ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་སྡོམ་པ་
 བཏང་སྟེ། རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །འདི་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་སྡོམ་པ་བཏང་བ་སྟེ། དགེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ལོ། །ཁྱིམ་སོ་བབྱུང་བ་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་མ་ལོན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ལོ་བདུན་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ། དགེ་རྒྱུ་ལ་དུ་ལྟར་ན་
 ལོ་བདུན་མ་ལོན་པར་ཤེས་ན་ཡང་ཐུ་མཆོན་མཚུངས་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་རྒྱུར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི། བཀལ་ལམ་གྱི་སྡོ་ནས་བསྐྱེན་པར་བྱ་སྟེ་
 འདིར་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེན་པ་ལུལ་བ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་གཏོང་
 བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡོམ་པ་གཏོང་བ་དང་སྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་
 དམ་བཅའ་ཉམས་ལ། བྱབ་པ་མེད་ན་རྣམ་ངེས་ལས་གང་དག་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་སྡོག་
 པ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བསྐྱེན་པ་གཏན་ནས་མ་
 ལུལ་བར་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྡོམ་པ་གཏོང་བ་མེད་པར་ཐལ།
 བསྐྱེན་པ་ལུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་མེད་ན་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་དང་སྡོག་པ་ཡོད་
 པ་བུད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆད་མ་ནས་བཤད་པ་
 དང་། རང་འབྲས་འབྱིན་ནས་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལུང་ཆོས་ནས་བཤད་པ་ལོ། །འདི་ན་ལུང་ཆོས་
 ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། བསྐྱེན་པ་ལུལ་དང་ཤི་འཕྱོས་དང་། མཛན་

གཉིས་དག་ནི་བྱང་བ་དང་། ཚུ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། ཁོ་ལོ་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཛོད་འགྲེལ་ལས་དེ་དག་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་གཏོང་བའི་རྒྱ་ལྡ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཕྱོག་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། འབྲུག་ལོང་གི་རྒྱ་བཞིའོ་ཞེས་པ་དང་། འདུལ་བ་བསྐྱབ་པ་ལས། དེའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་བཞི་སྟེ། ཁྲི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་དང་། ཉེན་མོངས་མང་དང་མ་གུས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་ལོན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྒྱལ་ནས་དེའི་རྒྱུ་སྤྱེད་ཀྱིས་སྤོང་རང་གིས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཉིད་ན་མ་ལོན་པར་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་སྤོང་གི་སྟོན་པ་བཏང་བེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྤོང་གི་སྟོན་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །འདོད་ན་ཤེས་ན་ནི་དེ་ཞིག་གོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་བཏང་བ་ལ་གཏོང་རྒྱུ་མིང་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་(པས་གཏོང་རྒྱ་བཏགས་པ་བ་ཡིན།)འོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་(བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བས།)སྤོང་གི་སྟོན་པ་བཏང་བ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་བཏང་བ་དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པ་བཏང་བ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། མེད་པ་ནི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་པ་བཏང་བ་ནི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྟོན་པ་གཏོང་བ་ནི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའོ། །(དཔེར་ན་འཇིག་པ་དང་ཞིག་པ་བཞིན་ཏེ། འཇིག་པ་ནི་རང་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཞིག་པ་ནི་ཞིག་ནས་དངོས་པོར་མེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །)

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྟོང་འདོགས་དགག་པ་ནི་མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་གྱུར་ལས་སྟེ། གཞན་དག་དམ་ཆོས་རྒྱལ་བ་ལས། ཞེས་ཚུང་བཅས་དེ་གཉིས་ཀྱང་དབྱེ་བའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་ཏེ་དེར་སང་ཁ་ཅིག་(ཤ་ལྷགས།)དག་སྟེ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སམ་པས་སྟོན་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་དེ་མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་གྱི། གྱེ་བྲག་སྟེ་བའི་རང་གཞུང་ལྟར་ན་སམ་པས་སྟོན་པ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྒྱལ་པས་སྟོན་པ་གཏོང་བར་འདོད་པ་དེ་(གོས་དམར་སྟེ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་མཁན་པོ་མཆིམས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལ་གཞུང་མེད་ཅིང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཆོས་སྤྱང་སྟེ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས་འདི་ནི།)ཆོས་

ཐུང་ཕྱེ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་གཞུང་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པ་
གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོད་འགྲེལ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་ན་འདུལ་བའི་
ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་པའི་འདུལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་གྱི། ཐོབ་ཟིན་པ་ནི་གཏོང་བ་
མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་ན་ནི་སྟོན་
པ་མ་གྲངས་པ་ནི་གྲང་དུ་མེད་ལ། སྤར་གྲངས་པ་ནི་མི་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུང་ངོ་། །(ཆོས་རྒྱབ་ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྤྱོད་བཞིར་ཁོངས་མེད་པས་འདུལ་བའི་
ལས་ཆགས་པ་རྒྱབ་ཅིང་ཕྱེ་སྟོད་འཛིན་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ལུང་ཆོས་རྒྱབ་ལ། འཕགས་ཆོས་ཐོབ་པ་མེད་
པར་གྱུར་པས་རྟགས་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལ་བཞོད་ཀྱི་དགེ་བ་མཐའ་དག་རྒྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་བརྒྱ་
པ་ལས། ཆོས་རྒྱབ་པའི་འོག་ཏུ་དགེ་བསྟེན་ལྡ་བརྒྱ་ནི་ཞེས་སྟགས་བཤད་དོ། །གཏོང་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
གལ་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྦྱེས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་
བསྟུ་བ་ལས། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ནི། མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྦྱེས་པ་དང་། ཟ་བ་ཆད་
པ་དང་། རིས་མཐུན་པ་སྤངས་པས་(སྟེ་ཞི་བ་)ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
བཤད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་(ད་ནས་མི་བསྐྱང་སྟུང་)སེམས་སྦྱེས་པས་གཏོང་བར་བཤད་
པ་དེ་ནི་པལ་ཆེན་སྟེ་ཕྱེ་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དྲེ་བྲག་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་དེས་སྟོན་པ་མི་
གཏོང་ཞེས་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་གསུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དགེ་སྤྱོད་གིས་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་
ལྷ་བ་བཟུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པས་ཀྱང་སྟོན་པ་གཏོང་སྟེ། འགྲེལ་རྒྱུང་
ལས། དགེ་སྤྱོད་ལས་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་སྟེགས་ལ་སྟོགས་ན་བྱིས་མེད་པར་སོང་ཞེས་པ་(སོ་
ཐར་འགྲེལ་བའི་)ལུང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། དབྱེན་བྱས་པས་དགེ་འདུན་བྱི་ན་འབྱེད་པ་པོའི་
བྱིས་ནི་མེད་པར་འཁྱར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན།(ཉག་ལྷ་བཟུང་བ་དང་དབྱེན་བྱས་པས་)བྱིས་
མེད་པར་བཤད་པ་དེ་དག་བྱིས་དམན་པ་ལ་བྱིས་མེད་པ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། སྟོབས་རྒྱུང་
བ་ལ་སྟོབས་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་བཞིན་(སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱ་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བསྟེན་
པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལས་གྲངས་ན་བསྐྱབ་པ་འཕྲུགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་
བརྟུ་གཉིས་པོ་བཏང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཏོང་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ། །

གཉིས་པ་སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལྟགས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་གསུམ་ལས།
མངོན་གྱར་བཏང་བ་ནི་སྡོང་སེམས་མངོན་གྱར་རྒྱན་ཆད་པ་ཙམ་མོ། །ས་བོན་བཏང་བ་
ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ས་བོན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཏང་བའོ། །དབང་བཏང་བ་ནི་མངོན་གྱར་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་བཏང་ཞིང་། ས་བོན་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱད་ལ་གནས་པར་
འདོད་པའོ། །དང་པོ་སྡོང་སེམས་མངོན་གྱར་རྒྱན་ཆད་པ་ཙམ་ནི། དགེ་སྦྱོང་གཉིད་ལྟག་
པ་དང་སེམས་གཞན་རྩ་ཡིངས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྡོམ་པ་བཏང་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་བོན་བཏང་ན་ནི། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་ནས་ལེན་ན་ཆོ་དེ་ཉིད་དམ་ཆོ་
རབས་གཞན་རྩ་ཡང་སྡོམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། སྡོམ་པའི་ས་བོན་ཡང་མེད་
པར་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་བཏང་བ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟགས་
མོ། །འདིར་བྱེ་(རང་ལྟགས)བྟག་སྦྱ་བ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གྲང་པོ་ལྟ་བུ་ལ། སྡོམ་པ་ཁལ་ལྟ་བུ་
དེ། ཐོབ་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ནན་ཐག་ལྟ་བུས་བསྐྱམས་ཏེ་གནས་པའོ། །སྡོམ་
པའི་གཏོང་རྒྱ་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་ཐོབ་པ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཐག་པ་ཆད་དེ་ཁལ་ས་
ལ་ལྟང་བ་ལྟར། གང་ཟག་སྡོམ་པ་དང་མི་ལྟན་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །

བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྟག་རྩ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིའི་དོན་ལ་རྩལ་སྟེ། གཞི་
དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་དང་། སྤུལ་ཉམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
དང་། དགག་སྦྱབ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་བསྟན་པའོ། །གཞི་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་
ལ་འབྲུལ་བའི་ལྟལ་དང་། གང་གིས་འབྲུལ་བའི་རྟེན་དང་། གང་འབྲུལ་པའི་དངོས་
པོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐ་སྦྱད་ལྷ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་
དང་། བདག་ལས་ཐ་དད་པའོ། །ཐ་སྦྱད་ལྷ་ནི་མི་ཡིན། སྦྱ་ཤེས། དོན་གོ། ཤེས་པ་རང་
བཞིན་རྩ་གནས། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་པ་ཙན་མ་ཡིན་རྟེ། ལྟགས་པ་ལ་མ་ཡིན། མི་
མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་པ་ལ་མ་ཡིན། མ་གོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་

དང་། སྤྱིར་བསྟན་པ་ལས། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་
པ་རང་བཞིན་ཉམས་པ་དང་འདྲ་བར་བཤད་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཐ་མལ་པར་
གནས་པ་ནི་ལྷོག་ལས་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྟོང་གི་སྤྱིར་ཆམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་པའི་
གནད་ཀྱིས་སོ། །བདག་ལས་ཐ་དད་པ་ནི། དཔེན་པར་མ་ཡིན་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །གང་
གིས་འབྲུལ་བའི་རྟེན་ནི། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་
པ་སྟེ། རང་བཞིན་ཉམས་པས་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་དང་། ལུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་
ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དགོས་པར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་རོ། །གང་འབྲུལ་བའི་
དངོས་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདྲ་ཤེས་ནི་གཞི་ལ་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ་དཔེན་པར་
འདྲ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་(འགྲེལ་རྒྱུ་ལས། མི་འདི་ལ་བྱིམས་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་
བཅོས་ཏེ་སྤྱི་བར་བསམ་པ་ལས། གཞན་ཞིག་ལ་བྱིམས་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱས་ན་སྤྱིར་དམིགས་པ་མི་བཅོན་
ཏེ་སྤྱི་བར་འཇུག་རྒྱུ་ཞེས་བཤད་དེ་ཀྱུན་སྒྲོང་སྤྱི་ཞུགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་སོ། །)བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་
འབྲུལ་བར་འདྲོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་སྟེ།(བསམ་པ་ཐག་པ་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ།)མཛོད་འགྲེལ་
ལས། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤྱིར་སྤྱི་བར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བཞད་གང་གི་དངོས་
པོས་ནི་གང་གིར་ཡང་མི་འཇུག་ཞེས་པ་དང་།(འབྲུལ་བར་འདྲོད་པ་དགོས་ཏེ།)འདྲོད་ལྡན་ལས།
གཏོང་བའི་སྒོ་ཡིས་བཏང་བ་ནི་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། གཏོང་བའི་སེམས་
མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད་ན་བསྐྱབ་པ་མ་སྤྱི་བར་བཞེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
དང་། འདུན་པ་(རྒྱུ་མ་ཆད་པ་དགོས་པ་སྟེ།)སྤྱོད་པ་འོག་ཏུ་ན་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་
སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི། བསམས་པའི་དོན་ལ་ལུས་པག་གང་ཡང་རུང་བས་འབྲུལ་བར་
ཞུགས་པ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། གོ་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །བརྟུང་སྤང་མི་ལ་གོ་བྱེད་
ནའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་སྟེ་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་
གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་སྤྱི་བར་ཞེས་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་རྒྱུ་ཞེས་སོ། །

ལཱ་པ་ལུལ་ཉམས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ། ལུལ་བ་ནི་གཞུང་ན་གསལ་ལ། ཉམས་
པར་བྱས་པ་ནི་ཆམ་འབྱེད་ལས་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གཏོང་
འདོད་པ་ན་དགེ་སྦྱོང་གི་བྱང་ཏུ་སོང་སྟེ། ཚངས་པར་སྦྱོང་པ་སྦྱང་དཀའ་ལོ། རབ་ཏུ་
དབེན་པར་བྱ་དཀའ་ལོ། །ལ་མ་དང་ལུ་ཅུ་དང་བྱ་སྤང་བྱན་ནོ། །བདག་བྱིས་བཟང་པོ་
དག་ཏུ་གཏོང་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གཏོང་འདོད་པའི་ཆོག་བརྗོད་
པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ལུལ་ཉམས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཅི་ཞེ་ན། རིག་
བྱེད་གང་སྟོན་པ་གཏོང་བར་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལུལ་བ་ཡིན་ལ། བརྒྱུད་ནས་
གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉམས་པར་བྱས་པ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་བཏང་བ་ཞེས་བྱ་བ་(ཉི་ལུལ་གྱི་)
ཡང་གཏོང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་
མ་བྱས་པར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཏོང་བའི་(བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི།)རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

དུག་པ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་བསྟན་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་འདི་ནི་
སྦྱིར་བཏང་ལ་དགག་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ནི་པམ་པའི་རྒྱ་ལ་ངས་
པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ནི་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་
སྟེ། བསྐྱས་པ་ལས་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་མི་རུས་པ་མཐོང་ན་བསྐྱབ་པ་
འབྲུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱབ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པ་མ་ལུལ་བར་ཉེས་སྦྱོང་
ལ་ཞུགས་ན་པམ་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། ལུལ་ན་པམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རང་བཞིན་ཉམས་པས་བྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །སྐབས་འདིར་ཆམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་ཁྲོས་ཤིང་ཁྲོ་བའི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་བསྐྱབ་
པ་འབྲུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ལུལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། (ལྷང་ལས་གསུངས་པ་
དེ་ནི་སྟོན་པ་གཏོང་སེམས་མེད་པ་ལ་དགོངས།)ཆམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཁྲོས་པས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་
བས་ལུལ་བ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། གཏོང་བར་འདོད་ན་ཆགས་པར་འགྱུར་
བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྲོས་པ་ན་

གཏོང་བའི་སེམས་མེད་པར་བསྐབ་པ་འབྲུལ་ན་ནི་བསྐབ་པ་མ་ཕུལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ་
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་རིགས་པར་གཟུང་ངོ་། །ཕྱོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་
 ལས་བཤད་པ་སྐར་དྲངས་པ་དེ་གཉིས་ནི་བསྐབ་པ་འབྲུལ་བའི་བསམ་པས་ཕུལ་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །བམ་
 སོ་ལུ་བརྟུ་པ་དང་འདུལ་བ་བསྐྱུ་པ་ལས་ཁྲོས་པས་བསྐབ་པ་འབྲུལ་ན་ཕུལ་བར་བཤད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་
 འབྲང་ངོ་། །མའི་རྣམ་འབྱེད་མ་མོ་ལས་ཁྲོས་པའི་དྲུང་དུ་བསྐབ་པ་ཕུལ་ན་ཡང་བསྐབ་པ་མ་
 ཕུལ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དོན་མ་གོ་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་རིགས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་སམ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱབས་འགྲོ་བཏང་ན་ཕྱོམ་པ་
 ཡང་བཏང་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སམ་ཆོས་སམ་དགེ་འདུན་ནམ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཤེས་
 ལ།གཙུག་པོ་བཏང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཏང་བས་དགེ་སློང་གི་ཕྱོམ་པ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱོམ་པ་ཉི་
 ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་དགོན་ཅིག་བཏང་བ་ནི་ཕྱོམ་པའི་རྩ་བ་བཏང་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་།མཛོད་ལས། གཞན་ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྐབས་
 སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་ཅིས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཇི་བ་
 རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ལས། བསམ་པ་ཐག་པས་དགོན་ཅིག་གསུམ། ཕྱིར་སློང་བ་ནི་བྱེད་པ་
 ལ། ཕྱོམ་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ། ཅི་ཕྱིར་འདི་ལ་ལན་བརྗོད་ཅིག དེ་ལ་ལན་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། །དགེ་སློང་མ་ནག་མོས་དགོན་མཆོག་གསུམ་སློང་ངོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལས་དགོན་
 མཆོག་གཏོང་བའི་ལྷག་མར་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འགྲོ་བཏང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་
 ཅན། ཕྱོམ་པ་ལས་དངོས་སུ་འདས་པའི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཁིགས་པར་ཐལ། ཕྱོམ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་མ་གང་
 དགོན་མཆོག་གཏོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་
 ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་ངོ་། །སྐབས་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་འདིར་སངས་
 རྒྱས་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པ་དེ་བསྐབ་པ་འབྲུལ་བ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།
 མཁན་པོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །མཛོད་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཤེས་བཞིན་
 དུ་རྒྱབས་འགྲོ་མ་བྱས་པར་བསྟེན་གནས་ལེན་ན། དེ་ལ་ཕྱོམ་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཞེས་བསྟན་

པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་པོ་ཤོར་བས་སྡོམ་པ་འཆོར་བར་བཟུང་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་
བྱིས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ནི་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་སྟེ་དགོ་བཞེན་གྱི་སྡོམ་
པ་གཏོང་བར་མ་ངེས་པ་སྟེ་བསམ་པའི་དབང་གིས་སོ། །དགོ་ཚུལ་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་
ཞེས་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གི་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་སྟེ་དགོ་བཞེན་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་
བར་མ་ངེས་པ་འོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། ཟ་མཁའ་མ་ནིང་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་
སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་སྐྱར་
རོ། །ཟ་མ་ནི་སྒྲོ་བྱུར་དུ་ཟ་མར་གྱུར་པ་དང་། དང་པོ་ནས་ཟ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ། གཞི་
འགྲེལ་ལས་ཟ་མ་ནི་ཁྲིག་པ་ལྷུང་བའི་ཉེས་པས་མཐུ་ཉམས་པ་འཇམ། ས་པོ་མེད་པའོ་
ཞེས་པ་དང་། མེ་ཏོག་བྱེད་རྒྱུད་ལས། གང་ཞིག་སྒོང་བའི་ཆོས་དག་གི། རུས་མེད་དེ་ནི་
ཟ་མ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་འོ། །དེ་ཡང་ལྷུང་གཞི་ལས་དགོ་སྒྲོང་དག་གཉིས་པོ་འདི་
ནི་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་སྤྱུ་སོང་བ་དང་། དགོ་འདུན་
གྱི་གནས་ནས་ལྷུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷུང་མ་མོ་དང་གཞི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
བཤད་དོ། །ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་དུ་གནས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་
བརྗོད་པས་སྡོམ་པ་བཏང་བར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། འདི་ནི་བསྐྱབ་པ་འབྱུང་བ། གོ་བར་བྱེད་
པའི་མཆོན་བྱེད་ཅུང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཁན་པོ་གྲོངས་ནས་མེད་ཀྱང་། མཁན་བྱ་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་
མཁན་པོ་འབྱུང་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་སྡོམ་པ་འབྱུང་བའི་ཆོ་ག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་དུ་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ནི་པམ་པ་བྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་
པམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་
ལས་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ནི་ཉམས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་
པ་འོ། །འབྱུང་བའི་ཆོག་དག་ཡིན་ཞེས་སྒྲོས་ན། སྤྱིངས་ཡིག་དང་ལག་བརྟེན་ལ་སོགས་པ་
ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྤུལ་བར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེན། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་
རྟོག་ལས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་

དང་། སེ་སེར་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་པོའི་སྡེ་བཤད་པ་(མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས།)
 གི། བཤད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་མི་འཐད་དོ། །(སེ་སེ་ཐར་པ་ལས།)མ་ངེས་པའི་ཚོས་གཉིས་ནི་
 སྡེ་ལྷ་པོ་དེར་མ་འདུས་སམ་སྟམ་ན། འདུལ་བ་བསྐྱབ་པ་ལས། མ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དུ་ཅི་རིགས་པར་འདུས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པའི་ཚོས་ནི་(དག་སྒྲོང་དང་བྱང་མེད་འདོམ་གང་གིས་བར་དུ་མ་བཅད་པར་
 འདོད་པར་བྱར་བར་སྟན་ལ་འདུག་ན། བམ་ལྷག་ལྷང་བྱེད་དང་གསུམ་གང་འབྱུང་མ་ངེས་པ་དེ་ནི།)
 བམ་ལྷག་དང་ལྷང་བྱེད་དུ་འདུས་ཏེ། གཉིས་སྟུ་མ་ངེས་པའི་ཚོས་ནི་(དག་སྒྲོང་དང་བྱང་མེད་
 འདོམ་གང་གིས་བར་དུ་བཅད་དེ་འདོད་པ་བྱར་མི་བྱང་བར་སྟན་ལ་འདུག་ན་རིག་པའི་ལྷག་མ་དང་འདུག་
 པའི་ལྷང་བྱེད་གཉིས་གང་འབྱུང་མ་ངེས་པ་དེ་ནི།)ལྷག་མ་དང་ལྷང་བྱེད་དུ་འདུས་པའོ། །(ལྷང་བ་
 སྡེ་ལྷ་པོ་དེར་སྐང་ལྷང་མ་འདུས་སམ་སྟམ་ན་ལྷང་བྱེད་གྱི་སྡེར་འདུས་ཏེ། ལྷང་བྱེད་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
 ཕྱར་པོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བསམ་པ་དང་དངོས་པོའི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་པ་ནི། ལྷང་བ་ཐམས་
 ཅད་གཉིས་སྟུ་འདུས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་དང་། དངོས་པོ་གཙོ་བོའོ། །དེའང་འོད་ལྡན་
 ལས། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱ་བ་དང་། དངོས་
 པོ་གཙོ་བོར་བྱ་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ནི་མི་ཆངས་སྟོང་དང་འབྲིན་པ་
 གཉིས་གྱི་ལྷང་བ་ཡིན་ལ། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་
 ཡིན་ཏེ། མི་ཆངས་པར་སྟོང་པ་དང་ཁྱ་བ་འབྲིན་པ་གཉིས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །(མི་ཆངས་སྟོང་གྱི་ཕམ་པ་དང་དེའི་སྒྲིམ་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་མི་ཆངས་པར་སྟོང་པའི་
 ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་དངོས་པོ་གཙོ་བོའོ། །འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་དང་དེའི་སྒྲིམ་པོ་ལ་སོགས་
 པ་དག་དང་། དག་སྒྲོང་མས་འབྲིན་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། དག་ཚུལ་གྱིས་འབྲིན་པའི་བསྐྱེད་བྱའི་ཉེས་པ་
 དངོས་པོ་གཙོ་བོ་སྡེ་སྐྱར་བཟུན་གྱི་གཞུང་དེས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་ལས་གྱི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་པ་ནི། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྟུ་འདུས་པ་སྟེ།

གསོ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷང་བའོ། །དེ་ཡང་གཅིག་ལས་
འཕྲོས་པ་ལས་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མ་ལུས་པའོ་ཞེས་
བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཐུན་མོང་གི་སམ་པ་འཆབ་བཅས་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷང་
བ་རྣམས་ཏེ་མས་རིམ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རོ་བོའི་ཆ་ནས་བསྟུ་བ་ནི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་
གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའོ། །དེ་
ཡང་ལུང་རྣམས་འབྲེད་ལས། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཁས་བླངས་པ་
དེ་ཕྱིར་བཅོས་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་བསྟུ་བ་ལས། རང་བཞིན་
ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྷན་གྱི་
རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་མ་གཏོགས་བསྐྱེམ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ཀྱང་
བསྐྱེད། ཞེས་བཤད་དོ། །

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལ་བཞི་ལྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་
སྤང་བ་དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་
ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ལྷང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་འབྲེད་འགྲེལ་
ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྟེ། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་བྱེད་རོ། །དེ་དགག་པ་
ལ་གཉིས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། ལྷུབ་བྱེད་གཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་
སྐྱེ་བོས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷང་བ་གང་ཞིག །ངས་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་
ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བས་བྱུབ་ཅིང་།

(ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉེན་མོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ན། ལུ་མ་ཅུ་པ་ལས། ཚ་བའི་ཉེན་མོངས་པ་
བྱག་གསུངས་ཏེ་ཉེན་མོངས་ནི། འདྲོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོས་ཞེས་བདག་ཏུ་
ལྟ་བུ་དེ་ཉེན་མོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །)བྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །འདྲོད་
ན་འོད་ལྡན་ལས་འཕགས་པ་ཉེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཚུམས་པར་འཕྱར་བའི་ཁྱ་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ། །(འདུལ་བ་བསྐྱབ་
ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །)

གཉིས་པ་སྐབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། (ཐུར་ན་ཉེན་མོངས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉེན་མོངས་
པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་སྟེ་གཉིས་ལས།)རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་
ཉེན་མོངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །ཉེན་མོངས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའོ། །ཉེན་མོངས་པ་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །(ཚ་བའི་ཉེན་མོངས་པ་བྱག་གི་ནང་ནས།
ང་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ལུ་མ་ཅུ་པ་ལས་དེ་བཞིན་སྐབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་
སོ། །)ཁ་ཅིག་(རྒྱ)ན་རེ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནང་བ་མི་འབྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནང་བ་འབྱུང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ། རང་
བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་མ་གཏོགས་བསྐྱེམ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཞེས་པ་
དང་། ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་ནད་པ་ལ་ཅི་འཆོལ་བར་བཞི། ཞུ་བ་ལི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་པ་གང་གིས་ནད་གསོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་
པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་མཛོད་པ་བས་ཆང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆང་འཕྱར་བར་བསྐྱེལ་བ་དང་ལུས་ལ་བྱག་པ་གནང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བཅས་པ་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད་ཏུ་གནང་བ་གཏན་ཆོགས་སུ་བཀོད་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། སྐབ་བྱེད་གཞིག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆང་གི་རྒྱ་རོ་མཛོད་པར་གྱུར་པའི་ཆང་འབྱུང་བའི་ལུང་བ་ཆོས་ཅན།
བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རྟོ། །རྟགས་གཞུང་གིས་བྱ་བ་སྟེ་བཀག་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་ལས་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 གྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་གཞི་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ང་ལ་སྟོན་པར་སྟེ།
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་ན་རྩེ་མཚོ་མས་ཀྱང་ཆང་མི་བུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གྲོག་
 གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཆང་གི་དྲི་རོ་མི་མངོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནད་པས་ནི་ཞུན་མར་དང་འབྲུ་མར་ཆང་དང་འདྲེས་
 པ་བུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན་འོད་
 ལྷན་ལས་འཕགས་པ་ཉི་ཤུས་ཀྱིས་ནི་ཚུས་པར་འབྱུར་བའི་ཁྱབ་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཇི་
 ལྟར་ཚུས་པར་འབྱུར་བ་འཐུང་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཞེ་ན། རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚོན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྟབ་བྱེད་གཞིག་
 པ་ནི་བསྐབ་པའི་གཞི་གང་ཞིག་ཞུན་ལ་སྟོན་ཏེ་གནང་བ་ཡོད་པ་ལ་བཅས་པ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཀྱང་། གནང་བ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ།
 ཆང་འཐུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཆང་འཁུར་བར་བསྐེལ་བ་དང་ལུས་ལ་བྱུག་
 པར་གནང་བ་དེ་ཆང་གི་གཞི་ལ་གནང་བ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་ཆང་འཐུང་བའི་ངོ་བོ་གནང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞི་ལ་གནང་བས་ངོ་བོ་གནང་བའི་གོ་ཚད་ན་ནི། དགེ་སྲོང་གིས་གྲོག་
 གཙོད་པ་གནང་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་ལ་མཚོན་འདེབས་པ་གནང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏར་
 ཁ་བྱེད་པ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་(སྐག་)ན་རེ། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རྟོན་བྱིམ་པ་དང་ཐུན་
 མོང་དུ་སྟོན་ཏུ་འབྱུར་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་
 ལ་སྟོན་ཏུ་འབྱུར་བ་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་སྟོན་ཡིན་པར་ནི་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གས་བྱུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་
 གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། །བཅས་པའི་སྟོན་པ་གང་བགྱིས་
 པ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་ཡང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཉེས་བྱས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཀྱལ་ཆེན་

རིགས་བཞིའི་ལྷའི་ཆོ་ཆད་དང་མཉམ་པར་དམུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། །ཕྱི་དོའི་ཁ་ཟས་དང་ཆང་འཐུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཅས་འགལ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བསྐྱེད་པར་བྱེད། འཛོད་པར་བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྷན་དུ། གཏམ་གྱི་གཞི་ཁྱུངས་སུ་དྲངས་ནས་ལྷུང་བ་ནི་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་གཟུགས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ལྷུང་བ་གཟུགས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡིན་དགོས་ལ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྲིད་ཅིང་ལྷུང་བ་དགེ་བའི་གཟུགས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་ལྷུང་བ་མི་དགེ་བའི་གཟུགས་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །(རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་གང་གིས་གྲུབ་ན། མཛོད་ལས་རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །) མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་བཀག་པས་སྤིག་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་ཞེས་པས་གྲུབ་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་བཅས་པ་རྣམས་མ་བསྐྱུངས་པ་ལ་སྤིག་པ་མི་འབྱུང་ན། བསྐྱུངས་པ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་མགོ་མཚུངས་པར་འབྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། སྐབ་བྱེད་གཞིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ལུང་གི་གཞོད་བྱེད་ནི། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ་ཞེས་ལྷུང་བ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

(མཐའ་རྣམས་པར་བརྟག་ནས་དགག་པ་ནི།) མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་ལས། །མི་དགེ་བ་རིགས་བཞིར་གསུངས་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་སྟེ། སྐྱག་བསུལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་མི་དགེ་བ་དང་ལས་ལུང་མ་བསྟན་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སེམས་བྱང་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་པར་ལྷན་པས་མི་དགེ་བ་ནི། སེམས་བྱང་ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱང་མཚུངས་པར་ལྷན་པས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ།

ཞེ་སྒང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཚེར་བ་དང་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བྱང་གཞན་ནམས་ཀྱང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀྱུན་ནས་སྒྲིང་བའི་མི་དགེ་བ་ནི་ཞེ་སྒང་ལ་སོགས་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ནམས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ལས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་གི་ལས་ཚོག་རྒྱབ་མོ་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྱང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ལྱང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལྱང་ལས་ལྱང་བ་ལྱང་མ་བསྟན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

(རྟོག་པ་བྱུང་ཆེས་པར་ཐལ་བ་ནི།)ལྱང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ལ་གཉེས་ལས། གནོད་བྱེད་དང་པོ་ནི། དག་བཙམ་པ་ལ་རྟོག་པ་མི་དགེ་བ་འབྱུང་སྲིད་པར་ཐལ། བཙམ་འགལ་གྱི་ལྱང་བ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གིས་བྱ་བ་ན། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བཙུན་པ་དག་བཙམ་པ་དག་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར་རམ། ལྱང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནོངས་པར་འགྱུར། ལྷ་པ་ལི་དག་བཙམ་པ་ཉེས་པ་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྱང་དུ་མི་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །འདོད་ན་(རྟོག་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བ།)འཕགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡིན་པ་དང་འགལ་ལོ། །

(ལྱང་བ་བྱུང་ཆེས་པར་ཐལ་བའི།)གནོད་བྱེད་གཉེས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཞུགས་པའི་ལྱང་བ་ཚོས་ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན་ལྱང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །འདོད་ན་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་བསམས་བཞིན་དུ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལྱང་དུ་མ་བསྟན་པའོ་ཞེས་པ་དང་། ལྱང་གཞི་ལས། ལྱང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཙམ་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་བྲིམས་སུ་བཙམ་པ་ལ་ཆེད་

རྩ་མ་བསམས་པར་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་རྩ་མ་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྦྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲིག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཁྱད་གསོད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྒྲོང་སྒོ་བྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། མྱི་ཡང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཁྱད་རྩ་གསོད་པའི་རྒྱ་ཁྱེན་གྱིས། ཆོ་ཡི་རྩས་བྱས་ངན་
 འགྲོར་ལྷུང་། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁྱད་རྩ་བསད་ཅིང་རོ་ཆོ་
 བ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་པས་ཞུགས་ན་ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་(རྒྱལ་སྤྱུ་མ།)
 ལས་ཀྱང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་བཀག་པས་སྒྲིག་རྩ་ཡུར་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྩ།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་གྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེའང་བསྐྱབ་
 པ་ཁྱད་རྩ་གསོད་ཅིང་(མི་རིག་སོགས་ཀྱི།)བཅས་པ་ལས་འདས་ན་ཁྱད་རྩ་གསོད་པའི་ཆ་ནས་
 ཉེས་བྱས་གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་ལ། ཁྱད་རྩ་བསད་པའི་ཉེས་བྱས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེ་
 ལྷང་གིས་ས་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དེ་ཡང་མ་ངེས་
 ཏེ། བཅས་པ་མ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲིག་པ་མི་འབྱུང་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་
 བ་ཅི་འགལ་ཏེ། གཞན་རྩ་ན་རྩས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་བརྒྱད་དང་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་རྩབ་མོ་
 ཆོས་བཤད་ཉན་བྱ་བར་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆོ་ནད་པས་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱས་པ་ལ་
 བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ཆོ་ནད་པས་ཆོས་བཤད་ཉན་མ་བྱས་པ་ལ་སྒྲིག་པ་
 མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ནད་པས་དེ་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་
 དགེ་སྒྲོང་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྩ་རྟག་པར་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱལ་མཛོད་སྟོན་བྱས་ཀྱང་
 བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཉིན་རེ་བཞིན་རྩ་དེ་ལྷར་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིག་པ་མི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་པ་མེད་ན་མ་བྱས་པ་ལ་སྒྲིག་པ་མི་འབྱུང་ན། བྱས་པ་ལ་ཡང་བསོད་
 ནམས་མི་འབྱུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྤྲུལ་(ཤ་སྤྱུས་སོགས།)རྣམས་གསུང་མཐུན་པར།
 འདིར་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱ་མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱབ་བའི་

ལྷུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷུང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགེ་སྤྱོད་
དགེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ནོངས་པར་འགྱུར་རམ་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལུང་དུ་མི་
སྟོན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ནོངས་པར་འགྱུར། བཀའ་སྒྲུལ་པ། དགེ་སྤྱོད་དགེ་བའི་
སེམས་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(རྒྱ་དང་ཤ་མི་ཡར་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་
ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །)དོ་བའི་བྱད་པར་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་དགེ་བ་དང་བདག་
གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལུང་མ་བསྟན་
དང་བདག་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ནོངས་
པའི་དགེ་བ་ཞེས་བགྱིའམ། མི་དགེ་བ་ཞེས་བགྱིའམ། ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་ཞེས་བགྱི། ཉེས་
པ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུའི་
བྱད་པར་ནི། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་
པའི་ལྷུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བ་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལྷུང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ།
གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ནོངས་པ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བགྱིའམ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་ཀྱང་
བྱ། རྣམ་པར་མི་སྤྲིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དེ་
རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་བྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་དབྱད་ན་གལ་ཏེ་
བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་མ་བསད་པ་ཆོས་
ཅན། སྤྱི་པ་མཆོམས་མེད་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ཁེགས་པར་ཐལ། དགེ་བའི་སེམས་
ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་མེད་ན། དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་
བའི་ལྷུང་བ་དེ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །འདོད་ན་གཏམ་
གྱི་གཞི་ལས། དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་མ་སྟོག་དང་སྤུལ་ན་པམ་པའི་ཉེས་པར་
ཡང་འགྱུར་ལ། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་སུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དགེ་སྤྱོད་གི་

མ་ཞིག་ནད་བྱ་ཅན་ཡུན་རིང་ཞིག་ནས་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་དྲག་ཏུ་གཟིར་ཅིང་། གནོད་པ་
 ཆེར་གྱུར་པ་མྱོང་བ་དེ་ལ་སྤྱིང་ཇིའི་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱེན་གྱིས་མ་སྒྲིག་དང་སྤལ་ན་པམ་
 པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་སྤྱུང་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
 དེ་ནི་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་མ་བསད་པའི་སྤྲིག་པ་མཆོམས་
 མེད་འབྱུང་བ་ནི་མཛོད་ལས། ཀུན་སྒྲོང་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་ཇེས་སྤྱུ་འཇུག་བྱེད་
 གཉིས་སྤྱུ་གསུངས་པས་འདིར་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་སྤྱིང་ཇིའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐང་
 ཡང་། ཇེས་སྤྱུ་འཇུག་བྱེད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་སྒྲིག་གཙོད་འདོད་དེ་མི་དགེ་བའི་
 བསམ་པ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དངོས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་མ་གསོད་པར་འདོད་པའི་བསམ་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐང་སྟེ་མ་བསད་པ་ཡིན་པས་སྤྲིག་པ་མཆོམས་མེད་འབྱུང་བའོ། །ངོ་བོའི་
 (ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསྐང་བའི་ལྷང་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསྐང་བའི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་དགེ་བ་ཟག་
 བཅས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་འགལ་ཞིང་ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་འདོད་ན་དམ་བཅའ་
 ལུང་དོ། །)ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་དགེ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ལྷང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བདག་གཅིག་པའི་ལྷང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་མོ། །

མདོར་(འདིར་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བཤོས་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཁ་བཀའ་སྟེ་བཙུང་པར་
 ལུང་། །)ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི་དངོས་(དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་དང་
 ལས་མི་དགེ་བ་ནི་ཁྲབ་ཆེ་རྒྱུང་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་ལུང་། །)ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལས་མི་དགེ་བའི་བསམ་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐང་བའི་ལྷང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་ཀྱི་ཀུན་
 སྒྲོང་དེ་དགེ་བའམ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐང་བའི་ལྷང་བ་ནི་བཅས་
 པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི་(བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 རྣམས་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལས་མི་དགེ་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གོ་བར་བྱས་ལ། ལས་མི་དགེ་བ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་ཡིན་ལ། ལས་ལྷུང་མ་བསྟན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྷུང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་རྩི་མི་འོང་བ་འབྱིན་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པའི་ལྷུང་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་རྩི་མི་འོང་
 བ་འབྱིན་པའི་རྩས་པ་མེད་པའི་ལྷུང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་
 གྱི་ལྷུང་ནི་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་གསུངས་པ་གོང་རྩ་བཤད་བྱེད་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི་རྩོད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་མི་སྲིད་རྩ་བལ། ལྷུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟགས་བསལ་ཁས་གྲངས་སོ། །འདོད་ན་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། བཅས་པའི་སྤྲིག་
 པ་གང་བཀྱིས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བཅས་པའི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བ་ནི་བཀག་པས་སྤྲིག་རྩ་བུར་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་
 ཁྱད་གསོད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྒྲོང་སྒོ་བྱུར་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དེ་ལྟར་དགོངས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ལྷུང་འབྲེན་དང་བཅས་པ་གོང་རྩ་བཤད་བྱེད་ནོ། །རྩོད་པ་
 གཉིས་པ། འདི་སྐད་རྩ། དགེ་སྒྲོང་གིས་ཆང་འཕྱང་བའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། བཅས་པའི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་རྩི་མི་འོང་བ་འབྱིན་པའི་རྩས་པ་དང་ལྷན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་བྱན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། བདག་ལ་འདི་ཡིས་མི་གཞོད་ཅེས། ཁྲོ་ལྷན་
 ཆང་ལ་ཡིད་མ་རྟོན། རྩྱང་ཆོ་བསལ་ཡང་རྣམ་སྒྲིན་ཆ། ཆང་གིས་དཔྱུལ་བར་འགོ་བར་
 བྱེད། ཅེས་གསུངས་པས་རྟགས་ལྷུང་གིས་བྱུབ་ཅིང་བྱབ་པ་ཁས་གྲངས་སོ། །འདོད་ན་
 འོད་ལྷན་ལས། འཕགས་པ་ཉེ་སྤྲས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོས་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱབ་བཅས་པའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཡང་། ཤིན་རྩ་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་འདུལ་བ་པ་རྣམས་ནི་ཆང་འཕྱང་བའི་ལྷུང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
 ན་མ་ཐོ་བར་འདོད་ལ། ཉན་ཐོས་མཛོད་པ་བ་རྣམས་ནི་ཆང་འཕྱང་བའི་ལྷུང་བ་བཅས་

པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འདོད་ཅེས་བཤད་ནས། ཆང་འབྱངས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་(སངས་རྒྱས་ཀྱིས་)
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་མངོན་པ་བས་སྒྲངས་པ་ལྟར་ན། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། ཉ་ཅང་ཀུན་རྱ་བཟུན་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ནི་དེའི་ཞར་ལ་མི་དག་
བའི་རྒྱན་ཡང་དང་ཡང་རྩ་འཇུག་པས་ངན་སོང་བའི་ལས་འཁེན་པའམ་འཇུག་པ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དང་འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་
འདུལ་བའི་བཟུན་བཅས་རྣམས་ཀྱང་ཆང་གི་སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་མངོན་པ་བའི་ཁྲིམ་
སྲ་འབྲངས་པ་སྟེ། ཆང་(མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་བཟུན་བཅས་དེ་རྣམས་ལས།)འབྱངས་པའི་
རྒྱུད་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆང་འབྱངས་
པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲིག་པ་འབྱུང་ན་ནི། ལེགས་འོངས་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཆང་
གིས་ཚུས་པར་གྱུར་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་མོ། །ཚོད་པ་གསུམ་པ་འདི་སྐད་དུ། བྱེ་བྲག་
སྒྲ་བའི་བྱུབ་མཐའ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་རྩ་
རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་རྩ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པའི་རྩས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པས་བྱུབ་ཅིང་། གཏན་ཆོགས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་སྒྲ་
བ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྱུང་བའི་ལས་ལ་ཆོ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་རྩ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་མེད་པར་འདོད་པར་བཤད་པས་བྱུབ་པོ་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས།(བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་
ལས།)གཞན་དག་ན་རེ། མཐོང་ཆོས་འབྱུང་བའི་སྤྲིག་པ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་
བུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟུག་བསྐལ་ཅམ་རྩ་བུ་བྱད་པར་མི་རིགས་པས། མཐོང་ཆོས་འབྱུང་བའི་སྤྲིག་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་ཆོ་རབས་གཞན་དག་ན་འང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་དོན་ལྟར་(མདོ་སྡེ་
པས།)བཤད་དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ངེས་སོ། །(མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྒྱུད་བར་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
མཛོད་འགྲེལ་རྩ་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་བཛོད་པ་ལ་རྩོམ་པའི་དབང་གིས་མིང་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་གོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །)ཚོད་པ་བཞི་པ་འདི་སྐད་དུ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་པར་འབྱུར་བའི་
ཉ་པ་ལྟ་བུ་པོ་འམ་འཆར་ཀ་ལྟ་བུ་གིད་པ་ཐ་མ་པས་སྤྲིག་བཅད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆོས་

ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོ་སྤྱི་མ་པན་ཆད་ཏུ་ནམ་པར་སྤྱིན་
 པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ་དགྲ་བཙོམ་ཐོབ་ནས་སྤྱི་བ་སྤྱིས་
 མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྒྱུ་ལས་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་བྱས་པའི་སྤྱི་ལྟར་ལ་ལས་གྱི་ངོ་བོའི་
 ཆ་ནས་ནམ་སྤྱིན་འབྱིན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཉེན་པོས་དག་པར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱད་པར་གྱིས་ནམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པའོ། །

བཞི་པ་འསྐྱོས་པའི་དོན་ནི་དག་སྒྲིང་གཅིག་གིས་རུད་འགྲོ་གཅིག་བསད་ན་སྲོག་
 གཅད་པའི་སྤྱི་པ་དེ་དང་རུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྷང་བྱེད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད།
 མདོར་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རང་རང་གི་སྤྱི་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་
 ཅེས་འདྲི་ན་འདི་ལ་གསུམ་མོ། །གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་
 དང་། ཚྱུང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་(རྒྱ)ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 སྤྱི་ལྟར་གཉིས་ངོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་དེ། སྤྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་
 དང་། རྒྱ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་དང་། དག་བྱེད་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 སྤྱི་པ་ནི་རྟེན་གྱིས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་ལྷང་བ་ནི་རབ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་
 དང་། སྤྱི་པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་ལྷང་བ་ནི་བཅས་པའི་སྟོབས་ལས་
 བྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་པ་ནི་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པས་དག་པར་བྱེད་ཅིང་ལྷང་བ་
 ནི་མིང་རིགས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་བཙོས་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དག་གཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི་
 གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་ཉེས་པ་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་ལྷང་བ་དང་མི་དགེ་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལྷང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལྷང་མ་བརྟན་ཡིན་
 པར་ཐལ། དགེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །རྟགས་ཟུར་སྐྱ་མ་ནི་ལྷང་བ་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། རྟགས་ཟུར་སྤྱི་མ་ནི་ཁས་བླངས་

པས་གྲུབ་པོ། །དགེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་རྩོམ་དང་ན་ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱབ་པ་གྲུབ་པོ། །འདོད་ན་ལུང་ལས། ཉེས་པ་
མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞོད་བྱེད་གཉིས་པ་ནི་བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་
ཁོ་ནས་སྟོན་ཆགས་གཅིག་བསད་པའི་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་བཅད་པའི་
ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡིན་པ་སྲིད་པར་ཐལ། སྟོན་བཅད་པའི་ཕྱིག་པའི་དངོས་གཞི་
དང་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་གཉིས་རྩོམ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་བྱབ་པ་མ་
གྲུབ་ན་ཕྱིག་ལྷུང་རྩོམ་དང་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་ལ། འདོད་ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་ལས་སྟོན་ཆགས་གཅིག་བསད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསོད་བྱེད་གཅིག་གིས་སྟོན་ཆགས་གཅིག་བསད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས་མི་
སྲིད་པར་གསུངས་སོ། །གཞོད་བྱེད་གསུམ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་ཆོས་ཅན།
ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་ཕྱིག་པ་མི་འདག་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་དང་ཕྱིག་པ་རྩོམ་
དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོམ་དང་ན་གཅིག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་ཐ་དང་གཞན་ལ་གཞོད་
པར་མ་ལེས་ཏེ་རྟ་བསད་པས་སྐྱང་པོ་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ཞེས་གསུང་རོ། །འདོད་ན་
ལུང་གཞི་དང་གཟུ་ཤ་རྟ་ལས་ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ། བྱིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་
ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་པའམ་དུད་འགྲོའི་ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱུང་བ་བྱས་
པའི་སྐབས་སུ། བྱིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་ལྷའམ་མའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །རླབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། བྱིད་ཀྱིས་བཞོད་པའི་རླབ་བྱེད་གསུམ་ཆར་མ་གྲུབ་ཤི། རྟེན་
བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་སྟོབས་དེ་ཉིད་ལ་ཐ་
མི་དང་དུ་བཅས་ཤིང་། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ལུགས་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གཅིག་གིས་དུད་འགྲོ་སེར་
ཟལ་གཅིག་བསད་པ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་པ་རང་རང་གི་ཕྱིག་ལྷུང་རྩོམ་
གཅིག་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དང་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བྱིན་ཅུས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ནས་
ཕྱིག་པ་ཡིན་ལ། བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་ལྷུང་བ་ཤི། དེ་གཉིས་ཀྱང་དུད་

བ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཇུས་དག་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ནམ་པར་མ་སྐྱེད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷགས་བསྐྱེད་དམར་ལྟངས་གི་མེ་ལྷགས་ཇུས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་གོ་བར་
 བྱས་ནས། ལྷགས་བསྐྱེད་དམར་ལྟངས་མེ་ལྷགས་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷགས་
 བསྐྱེད་ཆུ་གང་གི་ནང་དུ་བྱིངས་པ་ན་ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་དོར་བར་ཐལ། ལྷགས་
 བསྐྱེད་ཆུ་གང་གི་ནང་དུ་བྱིངས་པ་ན་མེའི་རང་བཞིན་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་
 བ་ནམ་ཐེས་ལས། མེ་ལྷགས་ཇུས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་མགོ་མཆོངས་
 གོ། །ལྷགས་བསྐྱེད་དམར་ལྟངས་གི་གནས་སྐབས་ན་མེ་ལྷགས་ཇུས་གཅིག་པ་ཡིན་གྱི།
 ལྷགས་ཆུ་གང་གི་ནང་དུ་བྱིངས་པ་ན་ཇུས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་
 སྟོམ་པོ་བཤགས་བསྐྱེད་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེའི་ཕྱི་ལྟངས་(ཁོ་གཅིག་ལ།)སྟོམ་
 པོ་བཤགས་པ་ན་ངོ་པོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་ཁ་(ཤ་མི་)ཅིག་ན་རེ་ལྟངས་བ་བཤགས་
 པ་བྱས་པས་ལྟངས་བའི་མངོན་གྱིང་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཅིང་། ལྟངས་བ་དག་ཆོད་དུ་
 དེའི་ཆའི་ཕྱི་ལྟངས་བ་དག་པར་ཐལ་བ་འདོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །འདྲི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྟངས་
 གྱི་ལས་དང་ལྟངས་ཐེས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གཉིས་ལས་མཆོམས་མེད་ལྟ་ལ་སོགས་ནམ་སྟོན་
 ལྟངས་ཀྱི་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟངས་བ་དེ་བཤགས་པའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་བཟོད་ཅིང་
 བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱིས། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་མངོན་གྱིང་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དག་
 པར་འགྱུར་རམ་ཅི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟངས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ལྟངས་ཐེས་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟངས་བ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤགས་
 བསྐྱེད་བྱས་པ་ན་ལྟངས་བ་དག་ཆོད་དུ་དེའི་ཆའི་ཕྱི་ལྟངས་བ་དག་པར་རིགས་ཏེ། འདི་ལ་
 ལྟངས་རིགས་གཉིས་ལས། ལྟངས་ནི་གཞི་དང་ཀླུ་ཤ་ཏྲི་ལས་ལྷག་མའི་དབྱུང་བ་མ་བྱས་པའི་
 སྐབས་སུ་དན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ལ། དབྱུང་བ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་སུ་
 འགྲོ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ལ། ལྟངས་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་ནི་ཤེས་ཏེ། ཕྱི་ལ་
 ནི་སྟོབས་བཞིས་འདག་ལ། ལྟངས་ཕྱིར་བཅོས་ལ་སྟོབས་བཞི་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 གང་གི་མདུན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཡུལ་དེ་རྟེན་གྱི་སྟོབས། འགྲོད་པ་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས།

སྤྱི་ཆད་སྤྲོམ་པ་སོར་རྒྱུད་པའི་སྤྲོབས། སྤྱིར་བཙས་བྱེད་པ་ཉིད་དགེ་བ་ཡིན་པས་གཉེན་
པོའི་སྤྲོབས་སོ། །

ཚྱོད་པ་གཉིས་པ་ནི། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གང་ལ་མཆོན་ཡང་རུང་ཉེ་འཁྲིག་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་མ་
ལ་མཆོན་ན། འཁྲིག་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་མ་བྱུང་ནས་སྤོ་མཁུ་དབྱུང་བར་མི་བྱེད་པར། འཁྲིག་
ཆོག་ངག་ཀྱལ་གྱི་སྤྱིག་པ་སྤྲོབས་བཞིས་དག་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱིག་པ་དེ་དང་རྩོ་བོ་
གཅིག་པའི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་དག་པར་ཐལ། སྤྱིག་པ་དེ་དག་པའི་སྤྱིར་རོ། ། ཁྲུབ་པ་མེད་
ན་སྤྱིག་ལྷང་དེ་གཉིས་རྩོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། ། འདོད་ན་མིང་དང་རིགས་དང་
ལྷན་པར་བརྗོད་ན་ལྷང་བ་ལས་སོ། ། ཞེས་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་བ་དག་པ་དེ་ནི་མིང་
རིགས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་བཙས་ལ་སྤོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་དག་
པར་ཐལ་ཟེར་རམ། དག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འཛོལ་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྷར་ན་འདོད་
པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིག་པ་དག་པའི་རྟགས་ཐོན་གྱི་བར་དུ་སྤྱིག་སྤྱངས་བྱས་ནའོ། ། གཉིས་པ་ལྷར་
ན་ཁྲུབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་ལ་དག་ཀྱང་དག་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
པམ་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པས་མཛོང་ལམ་ཐོབ་པ་འམ་སྤྱིར་མི་འོང་ཐོབ་
པ་ན་པམ་པ་དོན་ལ་དག་ཀྱང་དག་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཛོལ་ཅིང་། དག་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་
པ་དེ་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤོས་པ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་ལྷང་བ་དང་རྩོ་བོ་གཅིག་པའི་སྤྱིག་
པ་སྤྱངས་ཀྱང་ལྷང་བ་དག་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པ་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་སྤྱིར་སྤྲོམ་ན་བཙས་པའི་
དབང་གིས་ཏེ། དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ན་ཉེ་སྤྱིག་སྤྱིབ་སྤྱངས་པས་དེའི་ལྷང་བ་དག་ཅིང་དག་པའི་ཐ་སྙད་
ཀྱང་འཛོལ་ན། ལྷག་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་བྱུང་ཡང་། སྤྱི་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་མཐུན་
དུ་སྤྲོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། གང་ཟག་གི་མཐུན་དུ་ལྷང་བ་སྤྱིར་འཛོས་པ་
རྒྱན་བཅད་པར་འཇུར་བའི་སྤྱིར་ན་ལྷང་བ་ལ་འཛོམ་པ་མེད་པར་འཇུར་བས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མེ་བཏང་བའི་རྒྱོན་དུ་འཇུར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །

ཚྱོད་པ་གསུམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤྱང་བའི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱིག་པ་དང་ལྷང་བ་ཆེ་རྒྱུད་མེད་པར་ཐལ། སྤྱིག་ལྷང་རྩོ་བོ་གཅིག་

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་ལ་སྤྲིག་
 པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཆོམས་མེད་འབྱུང་ཡང་ལྷུང་བ་ན་སྤྲང་ལས་མི་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་རྣམས་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། རྟོག་པ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཐལ་
 ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་འདྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲིག་ལྷུང་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་བྱལ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྦྱང་དུ་བྱམ་པ་རོ་པོ་གཅིག་ཀྱང་རྟོག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་
 ཡོད་དེ། རི་བོ་ལ་རྟོས་པའི་རྟོག་པ་ནས་ཆུང་ལ་ཏིལ་འབྲུལ་རྟོས་པའི་རྟོག་པ་ནས་ཆེ་བ་
 བཞིན་ནོ། །ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་འདི་ལ་སྤྲིག་པ་ཆེ་བ་ནི་ནམ་མཁུན་ཆེན་པོ་འབྲིན་
 རུས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནས་ཡིན་ལ། ལྷུང་བ་ཆུང་བ་ནི་བཅས་པ་ཆུང་དུ་ལས་འདས་པའི་རྟོག་པ་
 ནས་ཡིན་ནོ། །བཅས་པ་ཆུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་བཅས་པ་ནམ་འཛོག་གི་དགག་བྱ་ཆུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ན། རབ་ཏུ་དང་བསྐྱེ་བ་འབྱུང་ཉེད་ངན་སེམས་
 ཀྱིས་ཁྲག་འབྲིན་པ་འབྱུང་རིང་འབྲེལ་ཆུང་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྣམས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་ལ་གཉིས་ལས། ལྷུང་བ་ཙམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་བཅས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ལས་འདས་པའི་ཆ་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་གྱུར་པའོ། །(དེས་ནི་
 སྤྲིག་ལྷུང་རོ་པོ་གཅིག་པའི་རྟོག་པ་རྟོག་པ་ཡང་ནམ་པར་བཅད་དོ། །)ལྷུང་བ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་
 ལ་ལྡེལ་ལས། སམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། བསྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་
 བ་དངོས་གཞི་རྣམས་པ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་རོ་པོའི་ཆ་ནས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མན་ཆད་
 ལ་རྟོས་ནས་ཆད་པ་ཕྱིར་ཅུང་དང་ལྡན་པའོ། །(ལྷག་མ་གཏན་མ་བཅས་པའི་དུས་ཀྱི་སམ་པ་
 ཡང་མ་འོངས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱུབ་པ་ལ་རྟོས་ནས་ཆད་པ་ཕྱིར་ཅུང་སྟེ། དུས་གསུམ་རྣམས་
 སྤྱུབ་པའི་སྤྱུབ་མཐའི་རྣམས་སྤྱུབ་པ་ནས་སོ། །)དེ་དག་གིས་སམ་པ་དང་འབྲུབ་པའི་ཉེས་བྱས་
 དང་། སམ་པའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། སམ་པའི་སྦྱོར་བ་མཆོན་ཉིད་པའི་
 སྦྱོར་པོ་དང་། སམ་པ་ལ་ལྷག་མར་འབྲུལ་པ་འམ་ལྷག་མ་ལ་སམ་པར་འབྲུལ་བ་ལྟ་བུ་འདྲ་
 ཤེས་པར་འབྲུལ་ཆུར་འབྲུལ་དང་། ལྷག་མ་མན་ཆད་སྟེ་བཞི་པོ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་

འདུན་ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོའི་
 ཆ་ནས་ཆོ་ག་བརྗོད་ཚུལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་
 བཅོས་ན་འདག་ཏུ་རུང་བའོ། །(རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཞེས་པ་ནི་ལྷུང་ཁྱུ་བ་ལས་ལྷག་མ་བྱུང་ནས་
 བཅའ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་ལྷག་མ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱང་མི་འདག་པར་གསུངས་པ་དེ་སེལ་ལོ། །མཆན་ཉིད་
 འདི་ལ་མཆན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་རང་ལྡོག་རྣམས་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིན་མེད་དེ། མིང་མཆན་
 བྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་དོན་མཆན་བྱས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
 ནི། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཆོ་ག་བརྗོད་ཚུལ་ལྷུང་
 བྱེད་ཀྱི་མིང་རིགས་བརྗོད་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་ན་འདག་ཏུ་རུང་བའོ། །སོ་སོར་
 བཤགས་པར་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་ངོ་
 བོའི་ཆ་ནས་ཆོ་ག་བརྗོད་ཚུལ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མིང་རིགས་བརྗོད་པས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་ན་འདག་ཏུ་རུང་བའོ། །ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་པམ་ལྷག་དང་
 སྤྲོམ་པོ་(གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཞིང་། ལྷུང་བྱེད་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་
 གང་གི་འང་དངོས་གཞི་རྫོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའོ། །(པམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་
 བཅས་འཆབ་མེད་དང་། པམ་ལྷག་གི་སྒྲིར་བའི་སྒྲིར་བ་མཆན་ཉིད་པའི་ཉེས་བྱས་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་
 སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྒྲིར་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། དངོས་གཞིས་བཟུས་པའི་ཉེས་བྱས་དང་། བསྐྱམ་
 པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆན་ཉིད་སྒྲོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 པར་སྤང་ངོ་། །)

བཞི་པ་གངས་ངེས་པ་ནི་ལྷུང་བའི་ཕྱེ་ཆན་ལྷུང་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་པ་ཆེ་ཆུང་རིམ་
 པ་ལྷུང་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི་ཆད་པ་ལྷི་ཡང་གི་གོ་རིམ་
 ལྟེ། པམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེ་ཆན་སྤྲོམ་སྤྲོམ་མ་ཆད་པ་ལྷི་ལ། ཕྱེ་ཆན་སྤྲོམ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱེ་
 ཆན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཆད་པ་ཡང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་ལྷུང་ལ་སོགས་པའི་ཆད་པ་བས་
 ལྷི་བའི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་ཆད་པ་ལྷི་བ་ཡོད་དེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ལོ། །

དུག་པ་སྤྲོ་བཤད་པ་ནི་(པ་ར་རྩི་ཏ་ཞེས་པ་སྤྲོ་ཏའི་སྤང་ལས་བྱུང་སྟེ། པ་ར་ཞེས་པ་གཞན་ཡིན་

ལ། རྩོམ་ཞེས་པ་ཐུབ་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པས་ན། བཅ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། བཅ་པའི་སྐྱ་བཤད་
 རྟེན་ལས་གཞན་སྐྱལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་བཅ་པའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྐྱ་བཤད་ནི།
 རྩོམ་འབྲེད་ལས་ལྷང་བ་དེ་དགེ་འདུན་ལས་རྩོམ་པར་ལྷང་བར་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་ལས་མ་
 ཡིན་ནོ་འདི་ནི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ལྷང་བྲེད་གྱི་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། རན་སོང་དུ་ལྷང་བར་བྲེད་པས་ན་ལྷང་བྲེད་ཅེས་བྱ་
 སྟེ་ལྷང་བ་སྟེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རན་སོང་དུ་ལྷང་བར་བྲེད་ཀྱང་འདི་ནི།སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་
 པའོ། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སྐྱ་བཤད་ནི། ལྷང་བ་འདི་ལ་འཆབ་པ་མེད་ཀྱང་
 མཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་སོ་སོར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། རྩོམ་འབྲེད་ལས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་མཐོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །རྩོམ་པ་གཅིག་དུ་ན་མཐོལ་བ་ལ་བཤགས་པའི་མིང་གིས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་
 ཡང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀམ་ཤ་ཏྱིང་དང་རྟེན་ལས་འདི་ནི་སྤྱི་ཐགས་
 འདོན་པའི་རྩོམ་པར་བརྗོད་པས་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་སོ། །ཉེས་བྱས་གྱི་སྐྱ་བཤད་ནི། ལེགས་པར་མ་བྱས་ཉེས་པར་བྱས་པས་ན་ཉེས་བྱས་
 ཏེ།ལྷང་བ་སྟེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་འདི་ནི།སྤྱི་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་
 པའོ། །

བདུན་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ན་སྤྱིར་ན་བཅས་པ་ལས་འདས་ན་རང་རང་
 གི་ལྷང་བར་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་དུ་ཕམ་པའི་བཅས་པ་ལས་འདས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ན་སྤོམ་པའི་དགོས་པ་རྩོམ་དུག་བསྐྱབ་མི་རུས་སུ་ཉམས་པ་ལ། འཆབ་
 སེམས་མ་སྐྱེས་ན་དགོས་པ་རྩོམ་པ་དུག་སྐྱབ་རུས་སུ་ཉམས་པ་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བརྒྱུད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་ཉན་སྟོན་གྱི་ས་ལས་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ལ་ཕན་ཡོན་བཅུ་སྟེ། འཕྲོད་པ་མེད་པ་སྟོན་དུ་འཕྲོ་བའི་རིམ་གྱིས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུལ་བྱིམས་རྩོམ་པར་དག་པ་ན་འཕྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཕྲོད་པ་མེད་
 ན་མཚོག་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་ །མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་

དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་ཉན་
 རོས་གྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་(འཆི་བ་དངོས་བཟང་། འཆི་བའི་ལྟས་བཟང་། ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་
 བཟང་ཞེས་ཉན་ས་ལས་བཤད་དོ། །བབ་པའི་ཆོ་ན་འཁྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོགས་
 དང་རྩོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་སྟན་པར་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བར་གཉིད་
 ལོག་ཅིང་བདེ་བར་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་ནའང་ལྟ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་འཆལ་བའོ་ཞེས་བདག་ལ་འཕྲུ་བ་མེད་ན་རུང་སྟེ་སྟམ་པའི་
 བག་ཆ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་བག་ཆ་བ་མེད་ཅིང་
 འཇིགས་པ་དང་ཡིད་དངངས་པ་མེད་པ། གཞན་ལས་སྤིག་པའི་བག་ཆ་བ་མེད་ཅིང་
 འཇིགས་པ་དང་ཡིད་དངངས་པ་མེད་པ་དང་། དག་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་
 ཅིང་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་གཏུག་པ་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་
 པ་མི་བྱེད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་ཆོགས་ཆུང་དུས་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་ཞིང་། འགྱུར་བ་སྟེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
 པར་འགྱུར་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགྲ་པ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྤྱིང་གཞི་ལས་ཚུལ་བྱིས་ས་(ལམ་པས།)
 ཉམས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་བཅུ་སྟེ། ཚུལ་བྱིས་གྱིས་བདག་སྤྲད་པ་དང་། གཞན་ལྟ་དང་
 རྟོན་པས་སྤྲད་པ་དང་། ཆོངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲད་པར་
 འོས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་སྤྲད་པར་འོས་པ་དང་། རྩོགས་དང་རྩོགས་སུ་སྤིག་པ་མི་
 སྟན་པའི་སྤྱོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
 བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་པར་འཁྲོད་བཞེན་ཏུ་ཆོའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་
 ཏུ་ངན་སོང་ཏུ་ལོག་པར་ལུང་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྦྱེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡༡། །དགེ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱེད།

པམ་པའི་སྒྲེ།

༡ མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་པམ་པ།

༡༡། །དེ་ལྟར་སྤྱིའི་དོན་བསྟན་ནས། སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱེད་དང་། དགེ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་འབྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་ལྟར་བ་ཕྱེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ལ་པམ་པའི་སྒྲེའོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་པམ་པ་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་གཞི་ནི། ལུ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་དགེ་སྤྱོད་བཟང་བྱིན་གྱིས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྟར་བ་པམ་པར་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་དགག་བྱ་ནི་གཉིས་ལས་བྱུན་མོང་གི་དགག་བྱ་ནི། རན་སོང་བྱེད་ལྟར་བ་དང་། (རྣམ་འབྱེད་ལས་རན་སོང་དག་ཏུ་སྤྱེག་པར་བྱེད། འཛོད་པར་བྱེད་ལྟར་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)གཞན་མ་དད་པ་སྦྱེ་བ་དང་། (ཉེ་རྣམ་འབྱེད་ལས་གཞན་དག་དམོང་པར་བྱེད་འཕྱར་ཁ་གཏོང་བར་བྱེད་ཁ་བཟུང་བར་བྱེད།)ལས་དང་ལམ་ལ་སྦྱིབ་(ཉེ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལས་ལ་སྦྱིབ་པ་ནི་ལྟར་བ་བྱུང་ན་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་ཤིང་། ལས་བྱེད་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལམ་ལ་སྦྱིབ་པ་ནི་ལམ་གོང་མ་སྦྱེ་བ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའོ། །འདིའི་ཁྱད་པ་ནི་རྣམ་བྱེད་ལས་ལྟར་བ་དེ་མ་བཞགས་ན་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་འོངས་པ་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བཅུ་འམ་མ་བསྦྱིབ་པ་ཞེས་བཅུ་ཉེས་པ་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །པའོ། །སོ་སོའི་དགག་བྱ་ནི། རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ནས་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་སྟེ། སྐབས་གྱིས་ཤེས་སོ། །

དེ་གསུམ་ལ་ཅིར་འབྱུར་ནི། དང་པོ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་མ་གྲངས་པ་ལ་ཅིར་འབྱུར་
ནི་གཉིས་ཏེ་བྱིམ་པ་པོ་མོ་ཅིར་འབྱུར་དང་། རབ་བྱ་བྱུང་བ་རྣམ་གསུམ་ལ་ཅིར་འབྱུར་
རྒྱུ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོམ་པ་གཏན་ནས་མ་གྲངས་པའི་བྱིམ་པ་པོ་མོ་ལ་ཅིར་འབྱུར་
དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མའི་ཕྱོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིམ་པ་པོ་མོ་ལ་ཅིར་འབྱུར་རྒྱུ། །དང་
པོ་ནི། ཕྱོམ་པ་གཏན་ནས་མ་གྲངས་པའི་བྱིམ་པས་ཉེས་པ་སྦྱོད་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཕྱིག་པར་
འབྱུར་གྱི། ལྷང་བ་གཏན་ནས་མི་སྦྱེད་དེ། བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་
མང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷང་བ་ནི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་
ལ། ཕྱོམ་པ་གཏན་ནས་མ་གྲངས་པའི་བྱིམ་པ་ལ་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅས་
ཀྱང་ཆད་པ་ལ་འཛིགས་ནས་ཐོག་འཇུག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིམ་པ་ལ་ནི། སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ།
མཛོད་ལས་(དགེ་བསྟེན་གྱི་སྐབས་སུ།)བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ།(རྣམ་པར་བཞག་གོ་དེ་ཡང་)ཚུས་
འབྱུར་ལས་(བསྐྱུང་བ་དེ་ཡང་ཉེས་པ་དེ།)གཞན་བསྐྱུང་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུང་བ་ལས། དགེ་བསྟེན་གྱི་ལྷང་བ་དང་། དགེ་བསྟེན་མའི་ལྷང་བ་
དང་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པས་བརྟགས་ན་བྱིམ་པ་ལ་ཡང་ལྷག་མའི་ལྷང་
བ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པར་རིགས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་བྱིམ་
པར་བབས་ན། སྤར་ནི་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་ཡོད་ཅིང་བབས་པས་ལྷང་བ་མི་འདག་པའི་ཕྱིར་
དང་ལྷང་བ་དག་བྱེད་གཞན་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བབས་པས་ལྷང་བ་མི་འདག་ཏེ།
མི་སྦྱོད་པའི་ས་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་ནི་དེའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་
ཀྱང་པོ། །དེ་ལྟར་བྱིམ་པར་བབས་པ་ལ་ཡང་སྤར་བྱུང་ལྷག་མའི་ལྷང་བའི་རྒྱུན་གནས་
པས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་དེའི་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྤར་མས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་
རིགས་ཏེ། མཐ་པ་ལ་སོགས་པའང་དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་བསྟེན་
ཡིན་ན་བྱིམ་པ་ལ་འང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམ་པར་བཞག་ན། རྟོག་ལས་བསྐྱུང་བ་

པའི་གཞི་རྒྱུ་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་ཡིན་པར་གསུངས་
 གྱི་ཁྱིམ་པ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིན། རྩོམ་པ་གཏན་
 རྒྱུ་མ་སྒྲུངས་པའི་ཁྱིམ་པ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་ཏུ་ན་
 ལུང་གཞི་ལས་དག་བསྟན་གྱི་རྩོམ་པ་ལེན་པ་ལ། སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་
 གཞི་ལེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལྟར་གསུམ་ལ་
 ཅིར་འགྱུར་ནི་འཆང་བུལ་ལ་སོགས་པ་གནང་བ་རྒྱུ་ལྟར་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་སུ། ཉེས་
 བྱས་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། (ལམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་། བཤགས་པར་བྱ་བའི་
 ཉེས་བྱས་དང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་དང་གསུམ་སྟེ།) འོད་ལྡན་ལས། མི་གསོད་ལ་སོགས་
 བཞི་རྒྱུ་ལྟར་གྱིས། དག་ཚུལ་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་དང་། དག་སྒྲོང་བཞིན་ཏུ་དག་ཚུལ་
 ཡང་། བྱི་ནས་སྒྲོམ་སྒྲེའི་སྐལ་བ་མེད། ཆང་འཕྱང་ལ་སོགས་དུག་སོ་ཡིས། བཤགས་བྱའི་
 ཉེས་བྱས་མཐུན་པ་ཡིན། སྒྲིགས་དང་མཐུན་ལས་འདས་ན་དེའི། ཉེས་པ་སྤྲད་བྱ་ཡིན་
 པར་བཞིན། ཅིས་བཤད་དོ། ལུང་ལྟ་བུ་དང་། མདོ་འདྲིའི་སྤྱིར་བསྟན་ལས་བསྟན་པར་
 མ་རྒྱུགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། (ཆ་བ་
 བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བསྟེན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སུ་ལུང་ལྟ་བུ་ལས། དག་སྒྲོབ་མ་དང་དག་ཚུལ་
 དང་དག་ཚུལ་མ་རྒྱུས་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཞེས་རེ་རེ་ནས་གསུངས་པ་དང་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོ་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ་ལས་ཀྱང་དག་ཚུལ་ལ་སོགས་གསུམ་གྱི་ལུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །)
 འོད་ལྡན་ལས་དག་ཚུལ་གྱི་ལུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་
 དག་སྒྲོང་ལ་ཕམ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་ཀྱང་། དག་ཚུལ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྟེན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཞིན། ཉེར་(དག་བཅོམ་པ།)སྤྱིར་གྱི་ཞལ་ནས་བསྟན་པར་རྒྱུགས་པ་དང་མ་རྒྱུགས་
 པ་གཉིས་གྱི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། (དག་བཅོམ་པ།) གླ་བ་ནོར་བུའི་ཞལ་
 རྒྱུ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་གྱི་དོན་བསྟེན་
 ར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལྟར་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་ཡོད་ཆད་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆད་སྤོང་བ་
 ཡིན་པས་ཉེས་བྱས་གསུམ་ཅི་རིགས་ལས་མ་བཅས་ཏེ། བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མ་རྒྱུགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཕྱི་པ་བྲལ་བ་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་
 པམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་པར་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་ན་ཉམས་བྱས་ཅམ་རུ་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལྟར་བ་ལ་སྤྱོད་ན་
 ཉམས་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་བ་གསར་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟར་བ་
 ཉམས་བྱས་ལས་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་དེ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱེན་རྩིས་ཀྱི་ཕྱི་པ་གཏན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་ཉམས་པ་ལ་བསྐྱེན་རྩིས་ཀྱི་ཕྱི་པ་དགོས་པ་སྤྱབ་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 གཉིས་ལ་ཉམས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་པ་མ་སྐྱེས་པ་(ལ་ཉམས་བྱས་སུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།)ཁོ་ན་ཉིད་དགོ་སྤྱོད་རུ་ཁས་འཆེས་ཤིང་བར་མས་བསྐྱས་པའི་དོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་རབ་རུ་བྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། པམ་པ་འཆབ་
 བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ལ་(ཉམས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།)དགོས་པ་སྤྱབ་མི་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེན་
 རྩིས་ཀྱི་ཕྱི་པ་ཅམ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་དང་འགལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་གཅིག་པ་ནི། ཆོགས་ཕྱི་མ་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་བ་བྱས་ཤིང་དགོ་སྤྱོད་གི་
 ཆོགས་སུ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་སྟེ། ཆོགས་སྣ་མར་སྤྱོད་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཁེལ་བ་ནི་ཆོགས་སྣ་མ་དགོ་རྩལ་གིས་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་དེ་དགོ་སྤྱོད་རུ་
 གྱུར་པ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའོ། །ཁེལ་བ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ན། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་
 མཚོན་ན་ལྟར་བ་ན་སྤྱད་པ་སྟེ། ལུང་ལུང་བ་ལས་བསྐྱེན་པར་མ་རྩིས་པས་ཁང་པ་བཅིག་
 པར་བཅུམས་ནས། བསྐྱེན་པར་རྩིས་ཏེ་ཐིག་ལགས་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤྱི་པོར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ལྟར་བ་ན་སྤྱད་རུ་གསུངས་ཤིང་། ཆོགས་སྣ་མར་སྤྱོད་བ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་ལྟར་
 བ་དངོས་གཞི་རྩིས་པར་མི་བསྐྱེད་དེ། སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བསྐྱེན་རྩིས་ཀྱི་ཕྱི་པ་
 པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་གཅིག་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་བསྐྱེད་
 རྒྱན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱས་ཤིང་དགོ་སྤྱོད་གི་བསྐྱེད་རྒྱན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་སྟེ། ཉམས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འོངས་པ་ནི་ཐ་དང་དོ་ཞེས་
 པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །ཁེལ་བ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཁང་པ་བཅིག་པའི་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་

ཁྱིམ་པར་བབས་ཏེ་སྐར་ཡང་དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་པ་ན་ཐོག་ལུབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལྟ་
 བུའོ། །སེལ་བ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ན། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བསྐྱབ་རྒྱུན་སྐྱོ་
 བྱིར་ལྟང་བ་ན་སྦྱང་ཐ་དང་དུ་འོང་སྟེ་འོང་བ་ནི་ཐ་དང་དོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་ལྟང་
 བ་དངོས་གཞི་རྒྱུགས་པར་མི་བསྐྱེད་དེ། སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པའི་
 ཡན་ལག་རྒྱུན་ཆད་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལས་དང་པོ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་རང་གི་བཅས་
 པའི་རྟེན་ཡིན་པ་སྟེ། མ་བཅས་པ་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་པ་དང་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལས་
 དང་པོ་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །སེལ་བ་ནི་ལས་
 དང་པོ་པས་མི་ཆངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའོ། །སེལ་བ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ན། རང་
 རང་གི་ལྟང་བ་གཏན་ནས་མི་བསྐྱེད་དེ་མ་བཅས་པ་ལ་ཡང་དོ་ཞེས་པ་དང་ལྟང་བ་ནི་
 བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། རང་རང་གི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་རང་
 རང་གི་བཅས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །(རང་རང་གི་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་ཤམ་པ་གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་
 གྱི་ལས་དང་པོ་པ་དེ་ཤམ་པ་དང་པོའི་བཅས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། དེའི་བཅས་པ་མཛད་ཟིན་པའི་རྟེན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །)དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་པ་བཞིས་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བརྟན་ནས། གཉིས་པ་
 བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི་ལྟང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡན་
 ལག་དུ་དགོས་ཏེ། ཐ་སྦྱང་དུ་དུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་
 ཅིང་། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཆོར་བ་དག་གིས་
 ཉེན་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དོ། །སེལ་བ་ནི་སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་
 ཆངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའོ། །སེལ་བ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ན། སྦྱོ་བ་སེམས་འབྲུགས་
 ཆོར་བས་ཉེན་པ་ལ་ལྟང་བ་རང་རང་གི་སྐྱང་ཅིག་དང་པོར་གྱུར་པའི་ལྟང་བ་སྟེ་ལྟ་མི་
 བསྐྱེད་དེ། བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྟག་མའི་ལྟང་བ་
 ཡོད་བཞིན་དུ་སྦྱོན་སྦྱོས་པས་ལྟང་བ་མི་འདག་(པས་ལྟང་བའི་རྒྱུན་གནས་ལ། ལྟང་བ་འདིའི་རྣམ་
 སྐྱང་ཅིག་སྐྱེ་མས་བྱི་མ་བསྐྱེད།)པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་པལ་ཆེར་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་

དང་། མཚན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི་སྟོག་གཙོང་པ་བཞི་དང་པམ་ལྷག་དང་པོ་
གཉིས་དང་། རྟུ་བ་ལྷེ། ལྷུང་བ་བརྟན་ལ་ལྷུས་ཐ་མལ་རྟུ་གནས་པ་ཡན་ལག་རྟུ་མི་དགོས་
ཏེ། འཕྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བཞེན་པ་ན་དགེ་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ལའོ་ཞེས་པས་
ཟུབ་པོ། ལྷུང་བ་བརྟན་པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་གཞན་རྣམས་ལ་
ནི་ལྷུས་ཐ་མལ་རྟུ་གནས་པ་ཡན་ལག་རྟུ་དགོས་ཏེ། དགེ་སྟོང་བདག་ཉིད་སྦྱལ་ལྷག་རྟུ་
བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷུས་མི་སྤྲང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེའང་ལྷུང་ལྷུ་བ་ལས་
རྩ་འབྲལ་གྱིས་བལ་ཁྱར་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བལ་ཁྱར་བ་དང་
སྦྱོང་བ་གཙོང་། སྤྱིད་དང་གདེང་མེད་སྟོང་དང་བཞི། ཞེས་པ་ལྷར་གྱི་ལྷུང་བ་བཞི་ལ་རྩ་
འབྲལ་ལམ་སྦྱལ་པས་བྱས་ན་ལྷུང་བ་ན་སྤྲང་རྟུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཟུབ་ཅིང་། ལྷུང་
ལྷུ་བ་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་སྦྱགས་སམ་སྤྲན་གྱིས་བདག་ཉིད་མི་སྤྲང་བར་བཀྱིས་ཏེ་མི་ཚས་
ལྷ་མར་གྱུར་པའི་རྩན་སྤྲན་ན་ཅིར་འགྱུར་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་
བ་བཞི་བརྟུའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལྷུས་མི་སྤྲང་བར་བྱས་ན་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་ན་སྤྲང་རྟུ་
གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཟུབ་པོ། །ལྷུང་བ་སྤྲན་རྟུ་ལོ་རྟུག་ལ་གསུངས་ཞེས་སྤྲན་རྣམས་འཆད་
ཟུང་། བཞི་བརྟུ་ལ་གསུངས་ལྷུང་དང་བསྐྱར་ན་དགོས། སྤྱིར་བསྐྱར་ཙོན་པའི་ཆོ་ནའོ། །སེལ་བ་ནི་དགེ་
སྟོང་བདག་ཉིད་སྦྱལ་ལྷག་རྟུ་བསྐྱར་བའམ་ལྷུས་མི་སྤྲང་བར་བྱས་ཏེ་ཉེས་སྟོང་ལ་འཇུག་
པའོ། །སེལ་བ་དེ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ན་རང་རང་གི་ན་སྤྲང་པ་ལྷེ། ལྷུང་ལས་བལ་ཁྱར་བ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་ལ་ན་སྤྲང་རྟུ་གསུངས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་རྟུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ལ་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྣམས་པར་མི་བསྐྱེད་པ་ནི། བཞེན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པའི་ཐ་
སྤྲང་རྟུ་བའི་དགག་བྱ་མ་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། སྟོག་གཙོང་པམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་
བའི་ཐུན་མོང་བ་ལྷ་བརྟུ་ཙ་ལྷ་ལ་ནི་སྟོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བར་རྟུ་མཚན་གྱུར་པ་མ་
ཡིན་པ་འདི་ཡན་ལག་རྟུ་མི་དགོས་ཏེ། མཚན་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཁྱིམ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་
ཟུབ་པོ། ལྷུང་བ་ལྷ་བརྟུ་ཙ་ལྷ་པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་གཞན་རྣམས་

[illegible]

ད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ཉོན་ཏེ། གཞིའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་
པ་དང་། ལྟོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བཟོད་
པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་
པོ་ལམ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི། དེར་རྟོག་འཇམ་གཤང་བའི་ལམ་དུ་ལོ། ཞེས་
སོ། ཁེལ་བ་ལམ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཀྱི་བྱ་ག་གཞན་དུ་རྩིས་ན་ནི། ལྷང་བ་ན་
སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་པའི་བྱ་ག་ལུས་ལས་བཅད་པ་ལ་ཡང་རྟོགས་སོ། གཉིས་པ་
ལམ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་ནི་(ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་རུལ་བའམ་སྟོག་ཆགས་ཀྱིས་བློས་པ་ལྟ་བུ)མ་ཉམས་
པར་རྟོགས་སོ། ཁེལ་བ་ལམ་གསུམ་སྟོག་ཆགས་ཀྱིས་བློས་པ་ལ་སྟོགས་པས་ཉམས་པར་
རྩིས་ན་ནི། བ་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ།(རྟོག་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་རུལ་བའམ་གསོན་པོར་གནས་པ་ལའང་
མཛེས་ནད་ཀྱིས་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་རུལ་བའམ་སྟོག་ཆགས་ཀྱིས་བློས་པ་ལྟ་བུ)ཉམས་པ་དག་ལ་ནི་སྟོན་
པོར་རྟོགས་སོ། གསུམ་པ་དང་པོའི་མཐའ་ཕན་ཆད་ཡིན་པ་ནི། ཁའི་དང་པོ་ནི་སོ་ཕན་
ཆད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་གསུངས་སོ། ཁེལ་བ་སོ་རྒྱུད་ཆད་ལ་སྟོགས་པ་མཆོམས་ལས་

མ་འདས་པར་ཚྭ་ལ་ན་ནི། བ་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་རྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆོམས་ལ་ཐུག་པར་རོ་ཞེས་
སོ། །བཞི་པ་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེ་ཆུང་སྒྲུང་པར་བཟོད་པར་ནི།
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་ལྡན་ཞེས་
སོ། །སེལ་བ་ཆེ་ཆུང་སྒྲུང་པར་མི་བཟོད་པ་(བྱ་མ་ཉ་ཅང་ཆུང་དུ་ཉྩ་བུ།)ལ་ཚྭ་ལ་ན་ནི་བ་སྒྲུང་དུ་
འགྱུར་རྟེ། ལག་པས་ལག་པར་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།(འཁྲིག་པ་བསྟེན་དུ།)མི་རུང་བ་
ཉིད་ལ་ནི་བ་སྒྲུང་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དུ་བགང་བ་ཡིན་པ་ནི། སྟོན་(གསོན་
སྟོན་གནས་ཀྱང་རུང་རོ་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ།)རྣམ་ཤེས་ལེན་ཐྱོང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། སྟེས་པ་ཉིད་
དང་མ་ནིང་ཉིད་དང་རོ་ཉིད་དང་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་ཤིང་ལ་བྱ་མོའི་གཟུགས་བྱས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཚྭ་ལ་ན་གལ་རྟེ། (རྟིག་ལས་ནང་ན་གནས་པའི་འབྲེལ་སོགས་པས་མོའི།)དབང་པོ་ཅམ་
དོད་ན་སྟོམ་སྟོར་འགྱུར་རྟེ། ཤིང་དང་བ་སོ་དང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལམ་དེ་ལུས་བྱེད་
ཡན་ཆད་ལ་གནས་པ་ནི་བསྟོད་པར་བྱ་བ་བྱེད་བཅད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་བ་སྒྲུང་པ་མེད་དོ་
ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ལུས་བྱེད་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དུ་ཚྭ་ལ་ན་ནི་བ་སྒྲུང་
དུ་འགྱུར་རྟེ། མགོ་བཅད་པའི་ཁར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་བཞེལས། དང་པོ་ནོར་བུ་དང་ལྡན་པ་
ནི། ཡན་ལག་གི་ཐོག་མའི་སྟོགས་ཀྱིས་བརྩམ་བ་སྟེ། དེའི་ནོར་བུ་བརྩག་པ་ཉིད་ན་ཞེས་
སོ། །སེལ་བ་བཟུབ་སྟེ་ཚྭ་ལ་ན་ནི་བ་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་རྟེ་བཟུབ་པ་དང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
ནད་མེད་པ་ནི། བདེ་བ་ཉམས་ཐྱོང་གི་གཤམ་བྱེད་པའི་ནད་པ་མེད་པ་སྟེ། འད་ལྡན་རྩ་
འགྲེལ་ལས། ནད་མེད་ལས་རུང་རུང་ནས་ནི་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་བདེ་བ་ཉམས་ཐྱོང་གི་
གཤམ་བྱེད་པའི་ནད་དང་བཅས་པས་ཚྭ་ལ་ན་བ་སྒྲུང་དུ་འགྱུར་རྟེ། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་
རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་མ་ཐྱོང་ན་ཡང་རོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལས་སྲུ་རུང་བ་ནི། འད་ལྡན་རྩ་
འགྲེལ་ལས། ནད་མེད་ལས་རུང་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ལས་སྲུ་མི་རུང་བས་ཚྭ་ལ་ན་བ་སྒྲུང་
དུ་འགྱུར་རྟེ། ལས་སྲུ་མི་རུང་བ་བརྩག་ནའོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཡན་ལག་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་
པ་ནི། ཡན་ལག་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པ་སྟེ། བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ལུས་ལས་ཐ་དད་

དུ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། ཁེལ་བ་ཡན་ལག་ལུས་ལས་ཐ་དང་དུ་བྱས་ཏེ་
ཚྭ་ལ་ན་ན་སྒྲིབ་དུ་འབྱུང་ཏེ། ལུ་བ་ལས་བཅད་དེ་འཕྱོད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི། འདུ་ཤེས་དང་། ཀྱུན་སྒྲིབ་སྟེ། བཅ་པ་དང་པོ་
ནི་གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཡང་ལྟང་བ་རྣམས་པར་བསྐྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཙོ་བོའི་ལྟང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ཆ་
འགྲེལ་ལས། འབྲིག་པ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོར་བྱ་མེད་དེ། ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་དངོས་
པོ་གཙོ་བོར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འབྲིག་པ་བསྟེན་པ་དེ་འདོད་པ་དང་གནོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་སྤང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་(འདུ་ཤེས་འབྲུལ་གྲང་པམ་པ། མ་འབྲུལ་
གྲང་པམ་པ། རང་ལ་སྤྱད་གྲང་པམ་པ། གཞན་ལ་སྤྱད་གྲང་པམ་པ། གསོན་པོ་ལ་སྤྱད་གྲང་པམ་པ། རོ་ལ་
སྤྱད་གྲང་པམ་པ། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་དང་དུང་འགོ་གང་ལ་སྤྱད་གྲང་པམ་པ་སྟེ་བར།)དོག་ཏུ་བཀག་
པའོ། །ཀྱུན་སྒྲིབ་ནི་མི་ཚངས་པར་སྒྱུད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་སྟེ། ལྟང་བ་ཐམས་
ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་(མཐའ་པམ་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་
པའི་སྐབས་སུ་མགོ་བཅད་པའི་ཁ་ལྟ་བུར་ཚྭ་ན་ནི་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་ཀྱུན་སྒྲིབ་གིས་ཚྭ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་
མར་འབྱུང་ལ་མི་ཚངས་སྒྱུད་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྲིབ་གིས་ཚྭ་བ་ན་མི་ཚངས་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པོར་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ།)
མི་ཚངས་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་ཚངས་སྒྱུད་ཀྱི་ཀྱུན་སྒྲིབ་དགོས་པར་གསུངས་པས།
འདིའི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདིའི་ཀྱུན་སྒྲིབ་དགོས་པར་གནད་ཀྱིས་སྒྲིབ། རྒྱན་མ་ཆད་པ་
ནི། བཏང་བ་ཡང་རོ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་སྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ནི། ལམ་དང་ཡན་ལག་རེག་ཅིང་ཚྭ་བ་སྟེ། རེག་
ཅེས་སོ། །ཚྭ་བ་ནི་ལྷང་དང་མདོ་ཆ་འགྲེལ་ལས་མ་བཤད་གྲང་འོད་ལྡན་གྱི་ཆ་བ་ལས་
དུང་ནས་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷང་ལས་ལྷག་མ་དང་པོ་ལ་ཚྭ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
གསུངས་ལ། བཅ་པ་དང་པོ་ལ་ཡང་ཚྭ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་སྒྲུར་ཞེས་འོད་ལྡན་
ལས་བཤད་དོ། །ཁེལ་བ་རས་འཐུག་པོས་གཡོགས་ཏེ་མི་རེག་པར་འཕྱོད་ན་སྒྲིམ་པོར་

འགྲུར་ཏེ། མ་རིག་པར་འཇུག་པ་ཞེས་སོ། །

མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། ལམ་དང་ཡན་ལག་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སྲུ་མྱོང་ཁིང་བདག་གིར་བྱེད་པ་སྟེ། ཉམས་སྲུ་མྱོང་བར་བྱས་ན་འོ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཤེས་ནས་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་ན་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་མདུན་རོལ་ཏུ་ན་སྦྱང་དེ་སྒྲག་པ་དང་རྩ་ཆ་བས་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི།(རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་སྟོན་ཏེ།)བརྒྱུག་རིག་ཅེས་སྟོས་ཏེ། འདི་ལ་དོན་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབ་པའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་བྱེད་པའི་པམ་པ་བསྟེན་པ་དང་། བྱེད་པ་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་པམ་པ་བསྟེན་པ་འོ། །དང་སྟོན་གང་ཏུ་བརྒྱུག་པ་ལམ་གསུམ་པོའི་རིག་པ་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བར་བྱས་ན་ཡན་ལག་གི་བདག་པོ་དག་སྟོང་དེ་པམ་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་བརྒྱུག་པ་པོའི་དབང་པོའི་རིག་པ་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བར་བྱས་ན། ལམ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་དག་སྟོང་ངམ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་དག་སྟོང་མ་དེ་པམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་རྟོག་ལས་བཤད་དོ། །ཉམས་སྲུ་མྱོང་བར་བྱས་ན་འོ་ཞེས་པ་འདིས་ནི། བདག་གིར་བྱེད་ན་འོ་ཞེས་བྲགས་ཀྱིས་འཕེན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་ཤེས་ནས་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་ན་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་མ་ཉམས་པར་རོ་ཞེས་པ་འདི་རྣམ་འབྱེད་ལས་མའི་བྱེད་མེད་གསོན་པོ་མ་ཉམས་པ་ཞེས་སྦྱར་གསུངས་ཀྱང་། བྱེད་པ་ཏུ་མ་མ་ཉམས་པར་ཞེས་པ་སྟེ། བྱེད་མེད་ཀྱི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན། ལུ་བ་ལས་བྱུང་མེད་ཆེད་པར་བཅད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆའི་སྟོན་གསུམ་ལས་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྦྱོང་ན་མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བསྟོན་པར་བྱ་བ་བྱེད་བཅད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །བྱེད་མེད་གསོན་པོ་མ་ཉམས་པ་ཞེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་དེ་ནི། ཆ་ཤས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སྦྱི་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། ཞར་བ་དང་ལག་རྩམ་བཞིན་ནོ། །ཆ་ཤས་མ་ཉམས་པ་ལ། བྱེད་མེད་མ་ཉམས་པ་ཞེས་སྦྱར་གསུངས་པ་དེའི་དགོས་པ་ནི། ལུས་བྱེད་མཚན་ཆད་ལ་གནས་པའི་མ་ཉམས་པ་དགོས་པར་བསྟེན་པ་སྟེ། ལམ་གསུམ་ལུས་

ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་ཚུལ་ན་སྤྲོམ་པོ་ལས་མི་བསྐྱེད་པའོ། །ཉམས་པ་དག་ལ་ཞེས་པ་
 བོ། དག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་དང་དག་མང་པོའི་སྒྲ་སྟེ། བར་ཉམས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་ཉམས་པ་སྟེ།
 ཉམས་པ་གཉིས་པོ་དག་དང་། མའི་སྒྲ་གསུམ་ཉམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་
 ཞེས་བསྟན་ཏོ། །(མི་རུང་བ་ཉིད་ནི།)མི་མ་ཡིན་མོ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་གཟུང་དུ་མི་རུང་
 བའམ། བུ་མོ་ལོ་ཉུང་དུ་ལོན་པ་ལྟ་བུ་འབྱིག་པ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བ་སྟེ། འབྱིག་པ་བསྟེན་
 དུ་མི་བརྟུབ་པ་ཉིད་ལ་ན་སྤྲོད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱིར་བསྟན་ན་པམ་པ་དང་ལྷག་མའི་ན་སྤྲོད་
 བོ་སྤྲོམ་པོའོ། །སྤྲོམ་པོ་དང་ལྷང་བྱེད་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ་གྱི་ན་
 སྤྲོད་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་བྱས་ཀྱི་ན་སྤྲོད་ནི་ཉེས་བྱས་སྤྲོད་པོ། །ཁྱུ་བ་དབྱུང་བའི་སྤྲོད་
 ཕྱི་རོལ་དུ་དུང་པ་ཞེས་པའོ། །ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་ནི་སྤྲོད་བཅད་ཅིང་གནས་ལ་ཞེས་འགྲེལ་
 རྒྱུ་ལས་སོ། །བསྐྱོར་བ་དང་སྤྲོད་བཅད་པ་གཉིས་སྤྱིར་གཞི་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱུང་བའི་བྱ་བ་
 གཅིག་པའོ། །(འདིར་སྦྱི་མཐུན་མས་རྩལ་བའི་སྤྱིར་གཞི་ལས། དག་སྤྱོད་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 བ་པོའི་ཕྱི་དབང་པོ་ལས་སྤྱུ་རུང་བར་ལྷུར་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞུས་པའི་ཆེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་
 ཕྱི་དབང་པོ་ལས་སྤྱུ་རུང་བར་ལྷུར་བའི་རྒྱ་ལྟེ། བཤང་བའི་ཉེ་བར་ནོན་པ་དང་གཅི་བས་ཉེ་བར་ནོན་པ་
 དང་། རྒྱང་གིས་ཉེ་བར་ནོན་པ་དང་། སྤྱི་ཆགས་སྤྱི་ཅ་ཏིང་ཀས་ཟིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་
 བས་དཀྱིས་པ་དང་ལྟོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱི་དབང་པོ་ལས་སྤྱུ་རུང་བར་འལྱར་བའི་རྒྱ་བཞི་
 སྟེ། ཐ་མ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཞེས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་ཅ་ཏིང་ཀ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་མཚང་ཞིང་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །)

(ད་ནི་སྤྲོད་ཆེགས་ཀྱི་སྐབས་སྟོན་ཏེ།)འཇག་སྤྱོད་བཅད་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་ཉེས་པར་འལྱར་
 རོ་སྤྲོམ་པའི་དྲོགས་གཅོད་དོ། །འོ་ན་སྤྱོད་དུའོ་ཞེས་སྤྲོམ་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་
 ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པས་འཇག་སྤྱོད་དུ་འལྱུང་ན་ཉེས་པར་འལྱར་ཡང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་བསམ་པ་མེད་པར་འཇག་སྤྱོད་འཆང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །

ད་ནི་(ཞུ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་བསྟན་པ།)བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དབྱུས་བྱེ་བ་ནི་ཕྱི་དབང་པོ་
 གཤེག་པ་ཡིན་ནམ། ལུས་རིལ་པོ་གཤེག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལས་ཕྱི་དབང་པོར་ལྷུར་

པའི་དབུས་ཕྱི་ཚུལ་དུ་གས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱེ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུང་ལྷ་བ་ལས།
 དུང་མེད་ཕྱི་ཚུལ་དུ་གསེག་པར་གྱུར་ལ། (ཞེས་གསུངས་ཤིང་།) འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་རྩ་བུ་
 མོ་མཆོན་ནས་ལུས་ཕྱི་དག་གཞི་དུ་གསེག་སྟེ། སྐར་སྐར་ནས་སྐར་བའི་མཆོན་མི་མངོན་
 པ་ཞེས་བཤད་དེ་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལྟར་གཞུང་དོ། །པག་ལ་སོགས་པ་སྐར་མེད་པ་དག་
 ལའོ། །ཞེས་སྟོན་པོར་གསུངས་ན། མི་ཆངས་སྟོང་གི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞི་མི་དང་
 དུང་འགྲོ་ནི་འདྲ་ལ། གསོན་པོ་དང་རྩ་ཡང་འདྲ་ན། (པག་ལ་སོགས་པ་བཅོས་པའི་སྐབས།) འདྲིར་
 པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་ལས། ཟའི་སྟོ་རྣམས་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་སྟེ་བཅོས་པས་བྱེ་བཀ་ཟའི་སྟོ་རྣམས་ཆོས་ཏེ་ཉམས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །མི་ཆངས་པར་སྟོང་པའི་བསམ་པ་སྟེ་ལམ་དང་ཡན་ལག་སྐྱད་པའི་
 རིག་པ་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པའི་བསམ་པས་མགོ་བཅད་པའི་ཁར་འཇུག་པར་བྱེད་ན་
 མི་ཆངས་པར་སྟོང་པའི་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཁུ་བ་འབྱིན་པའི་བསམ་པས་མགོ་
 བཅད་པའི་ཁར་ཚུལ་བར་བྱེད་ན་འབྱིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱུར་
 བསྟན་ལས་གསུངས་སོ། །(ལུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་
 ཞེས་སོ། །)

བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་པའི་མདོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་རིགས་བཞི་དངོས་
 སུ་བསྟན་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དང་སྐྱུར་བའི་སྟོན་པོ་རིགས་གཉིས་དང་གཞན་ཁོ་ནའི་
 ལུས་ཀྱི་ཆ་པན་ཚུན་སྐྱུར་བའི་སྟོན་པོ་རིགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྐྱ་མ་འདིས་
 སྟོན་པོ་རིགས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་
 དེ། བསྟན་བྱེད་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་སྐྱུར་ན་སྟོན་པོ་དང་། བསྟན་པར་བྱེད་
 པ་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེ། བསྟན་བྱ་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་སྐྱུར་ན་
 སྟོན་པོ་སྟེ། གཅིག་བཀོལ་གཅིག་མ་བཀོལ་གི་སྐྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་བ་སྟོན་པོའོ་ཞེས་སྟོན་
 པོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལུས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཏེ་
 སྐྱུར་བའི་སྟོན་པོ་ནི་གཞན་གྱི་བསྟན་བྱ་ལུས་ལས་བཀོལ་བ་དེ་དགེ་སྟོང་རང་གི་བསྟན་

བྱེད་ལུས་ལས་མ་བཅད་པ་ལ་སྒྱུར་ན་སྒྲོམ་པོ་དང་། བསྟེན་རྒྱུ་གས་(ལ་མ་)རང་གི་བསྟེན་
བྱ་ལུས་ལས་བཀོལ་བ་དེ། རང་རམ་གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱེད་ལུས་ལས་མ་བཅད་པ་ལ་སྒྱུར་
ན་སྒྲོམ་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟེན་བྱ་ལུས་ལས་བཀོལ་བ་དེ་བསྟེན་བྱེད་ལུས་ལས་
མ་བཀོལ་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོར་རིགས་གཅིག་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ལུས་
ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་ནི་སྒྲིམ་པ་གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱེད་ལུས་ལས་བཅད་
པ་དེ་བསྟེན་རྒྱུ་གས་རང་གི་བསྟེན་བྱ་ལུས་ལས་མ་བཀོལ་བ་ལ་སྒྱུར་ན་སྒྲོམ་པོ་དང་། དག་
སྒྲོང་རང་གི་བསྟེན་བྱེད་ལུས་ལས་བཅད་པ་དེ། རང་རམ་གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱ་ལུས་ལས་མ་
བཀོལ་བ་ལ་སྒྱུར་ན་སྒྲོམ་པོ་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟེན་བྱེད་ལུས་ལ་བཀོལ་བ་དེ་བསྟེན་
བྱ་ལུས་ལས་མ་བཀོལ་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་རིགས་གཅིག་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བསྟེན་བྱ་དང་བསྟེན་བྱེད་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་རེ་རེ་ལྟར་བ་འབྲིན་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་
བསྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །(དག་སྒྲོང་སྒྱུ་བས་རང་གི་བསྟེན་བྱེད་བཅད་ནས་སྒྱུ་སངས་པ་ན་
འཕྱད་པར་བྱེད་པའམ། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་ལོག་སྟེ་བཅད་པའམ་མཛོ་ནད་ཀྱིས་རྩལ་ཆད་དུ་གྱུར་ནས་འཕྱད་
སྲིད་པ་ལས། མི་སྲིད་པའི་སྒྱུན་མེད་དོ། །)

གཉིས་པ་གཞན་ཁོ་ནའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་པན་ཚུན་སྒྱུར་བའི་སྒྲོམ་པོ་ནི། གཞན་པ་གཉིས་
ཀྱང་གཞན་གྱི་གཉིས་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་རང་གི་ལུས་(གཏན་ནས།)མ་གཏོགས་པར་གཞན་
གྱི་བསྟེན་བྱ་བསྟེན་བྱེད་སྒྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་བསྟེན་བྱ་དང་བསྟེན་
བྱེད་གཅིག་བཀོལ་གཅིག་མ་བཀོལ་གྱི་ཐུ་ལས། གཞན་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་བཀོལ་བའི་ཐུ་དང་
གཉིས་ཀ་མ་བཀོལ་བའི་ཐུ་གཉིས་ཀྱང་། ལྟར་བ་འབྲིན་པ་པོ་རང་ལས་གཞན་གྱི་བསྟེན་
བྱ་བསྟེན་བྱེད་གཉིས་དང་། མ་དང་། མ་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་རིགས་མཐུན་ལས་གཞན་རིགས་
མི་མཐུན་པན་ཚུན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ན་སྒྲོམ་པོའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྟེ་མ་འདིས་ཀྱང་
སྒྲོམ་པོ་རིགས་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟེན་ཏེ། གཉིས་ཀ་བཀོལ་བའི་ཐུ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་
བཀོལ་བའི་ཐུ་གཉིས་སོ། །བསྟེན་བྱ་བསྟེན་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཀོལ་བའི་ཐུ་ནི། སྒྲིམ་པ་
གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱེད་བཅད་པ་དེ། གཞན་གང་ཡང་རུང་བའི་བསྟེན་བྱ་ལུས་ལས་བཀོལ་

བ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གིས་སྦྱོར་ན་སྦྱོར་པོ་ལོ། །གཉིས་ཀ་མ་བཞེད་པའི་ཕྱེ་ནི། ཏུང་འགྲོ་པོ་མོ་
 དགེ་སྤྱོད་གིས་སྦྱོར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱ་བསྟེན་བྱེད་དགེ་སྤྱོད་གིས་
 སྦྱོར་ན་སྦྱོར་པོ་ལོ། །མདོར་ན། མདོ་སྡེ་སྤྱི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་པོ་རིགས་བཞི་དངོས་
 ལུ་བསྟེན་རྟོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་པོ་རིགས་གསུམ་ནི་འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་བསྟེན་རྟོ།
 མདོ་སྡེ་མས་(མཚོན་རྟོ་བསྟེན་པ་ནི་རང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་བསྟེན་པའི།)བསྟེན་བྱ་བསྟེན་བྱེད་གཉིས་ཀ་
 བཞེད་ཀྱི་སྦྱོར་པའི་སྦྱོར་པོ་(དངོས་ལུ་མ་བསྟེན་ཁྱད་)མཚོན་ནས་བསྟེན་རྟོ། །མདོ་སྤྱི་མས་
 (མཚོན་རྟོ་བསྟེན་པ་ནི་གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱ་དང་གཞན་གྱི་བསྟེན་བྱེད་)གཅིག་བཞེད་གཅིག་མ་བཞེད་
 ཀྱི་ཕྱེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་པོ་གཉིས་(དངོས་ལུ་མ་བསྟེན་ཁྱད་)མཚོན་ནས་བསྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སྦྱོར་པོ་རིགས་བརྒྱུན་སྤྱོད་དོ། །བརྒྱུན་པོ་དེ་རྣམས་གང་གི་སེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟེན་
 བྱེད་ལུས་ལས་ཐ་དང་རྒྱ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱུད་རྒྱ་གཏོགས་པའི་སེལ་བ་
 ཡིན་ལ། བསྟེན་བྱ་ལུས་ལས་ཐ་དང་རྒྱ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚོན་བསྟེན་རྒྱུད་གི་སེལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལུས་ལས་ཐ་དང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་
 བ་སྦྱོར་པོ་བསྟེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡན་ལག་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡན་ལག་
 རྒྱུད་རྒྱ་གཏོགས་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚོན་བསྟེན་རྒྱུད་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སྦྱོར་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཡན་
 ལག་གསུམ་མ་ཆང་ཡང་སྦྱོར་པོ་བསྟེན་པ་འདི་ནི་བཅས་པའི་དབང་གིས་རྟེ།(རྒྱལ་ཁབ་ལུ་
 ལུ་དངས་པའི་ལུང་)ཁྱུ་བ་ལས། གཉིས་ཀ་བཅད་དེ་འཕྱོད་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་ཅིར་འཕྱུར།
 ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འཕྱུར་རོ་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་གསུམ་མ་ཆང་ལ་སྦྱོར་པོ་བསྟེན་པར་
 མ་ཟད་དེ། གཞིའི་ཡན་ལག་ལྷ་མ་ཆང་ཡང་། སྦྱོར་པོ་བསྟེན་པ་ཡོད་དེ་ཁང་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ས་གཞི་བཅའ་བ་ཡིན་ལ་ཆད་ལས་ལྷག་པར་ནི་མི་བྱེད་ན་ཡན་ལག་
 བཞི་པོ་དག་རྒྱུ་བར་བྱེད་ཁྱད་རྒྱུད་། རྒྱུ་བ་པར་མི་བྱེད་ཁྱད་རྒྱུད་སྟེ་མཐར་ནི་སྦྱོར་པོར་འཕྱུར་ཞེས་བཤད་
 དོ། །དེ་ཡང་ས་གཞི་བཅའ་བ་ཡིན་ན་ནི་ཆད་ལས་ལྷག་པ་མ་ཆང་བའི་སྟེང་རྒྱ། ཡན་ལག་གཞན་བཞི་
 པོ་མི་རྒྱུད་བ་དང་ཆོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་བཅུ་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་མ་བསྟེན་པ་དང་

ཡན་ལག་བཞི་ཡང་མ་ཆང་སྟེ། གཞིའི་ཡན་ལག་ལྔ་མ་ཆང་ཡང་མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་
 ལོ། །མཐའ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཡོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་བ་ལས་
 སེང་རས་སམ་གོས་སྤབ་མོས་དགྱིས་ཏེ་བརྒྱུ་ན་ཅིར་འཕྱར་མཐར་འཕྱར་རོ། །གོས་རམས་
 རྒྱག་པོའམ་ཕྱིང་པས་དགྱིས་ཏེ་བརྒྱུ་ན་ཅིར་འཕྱར་སྒྲོམ་པོར་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །བསམ་
 པའི་སེལ་བ་སྦྱར་བརྟན་པ་(ལྟར་བ་སྟེ་ལྟའི་སེལ་བ་སྦྱར་བརྟན་པ་)ནི།(ད་ནི་འདུལ་བྱེད་གྱི་སྐབས་
 སྦྱར་སྟོན་ཏེ།)དག་སྒྲོང་གི་དངོས་པོར་མི་ཤེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ་འདུལ་བྱེད་ལས། དག་སྒྲོང་གི་
 དངོས་པོར་མི་ཤེས་ན་སྦྱོན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཀལ་ཏེ་དག་སྒྲོང་གི་དངོས་པོར་ཤེས་
 བ་ནི་དངོས་པོ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེད་ནོ། །སེམས་འབྲུགས་པ་དང་ནད་གྱིས་གཟིར་བ་ཡང་དེ་
 བཞེད་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་སྒྲོང་གི་དངོས་པོར་མ་ཤེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ཤེས་
 པ་འབྲུལ་བ་སྟེ། དེས་སྦྱོར་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་ལ་ཤེས་པ་འབྲུལ་བའང་མཚན་
 པའོ། །སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཁྲད་པར་གང་ཞེན། སྦྱོར་བ་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་རྩི་
 གནས་པ་དང་གནས་པ་འདྲེས་མར་གནས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་འབྲུགས་པ་ནི་རང་བཞིན་
 རྩི་གནས་པའི་སེམས་མེད་པར་འཕྱར་ཏེ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་རྩི་གནས་པ་རྒྱུ་ཆགས་
 རྒྱ་ཐུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐུན་ཆོགས་འགྲེལ་པ་ལས་(སྦྱོར་བར་ཐུར་པ་སྟེ་བར་བར་རྩི་རང་གི་སེམས་
 རྟེན་པར་ཐུར་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མི་ཆད་པར་སེམས་མེད་པར་ཐུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་འབྲུགས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས།)བཤད་དོ། །ཆོར་བས་ཉེན་པ་ན་རིམས་གྱི་ཆོད་པས་སེམས་འཕྱོ་བ་ལྟ་བུ་ནད་གྱི་
 སྟོབས་གྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་རྩི་གནས་པར་ཐུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་ལས་(ཆོར་
 བས་ཉེན་པ་ནི་ཆོར་བ་དྲག་པོས་བརྒལ་བར་འཕྱར་བའོ་ཞེས་བཤད་དེ་བརྒལ་བ་ལ་ཉེ་བར་ཚུགས་པར་ཐུར་
 པའོ། །)བཤད་དོ། །རྒྱའི་(སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ།)ཁྲད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། འདུལ་བྱེད་ལས་
 རྣམ་པ་ལས་སྦྱོན་པར་འཕྱར་ཏེ། གཉེན་བཤེས་ཟད་པ་དང་། ཁྱོར་དང་ལོངས་སྦྱོང་ཟད་
 པ་དང་། ཁམས་མ་མཉམ་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་བརྟུན་པ་དང་། སྦྱོན་གྱི་བྱང་ལའི་
 འགྲེལ་ལ།)ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའོ། །རྣམ་པ་ལྡས་སེམས་འབྲུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་མ་
 ཡིན་པས་(གནད་རྩི་བཏོགས་ཏེ།)སེམས་བརྒྱུགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟུན་པ་

དང་། མི་མ་ཡིན་གནད་དུ་བརྟེན་པ་དང་ཞེས་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་བཤད་དོ། ། མི་མ་ཡིན་པས་
 དེའི་མདངས་སྟོགས་པ་དང་། ཁམས་མ་མཉམ་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་
 པའོ། ། རྣམ་པ་ལྡན་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པ་དང་། མཁྲིས་པ་
 དང་། བད་ཀན་དང་། འདུས་པ་དང་། དུས་ལྱུང་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། དུས་
 ལྱུང་པ་ནི་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པའོ། ། ཞེས་བཤད་
 དོ། །

འབྲུགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་འདི་གཞིར་བྱས་ཏེ། འདི་ལ་ལྷ་ལས། གང་འབྲུགས་ན།
 དགོ་སྟོབ་མའི་བསྐྱབ་པ་(བཅུ་གཉིས་སོ།)འབྲུགས་པ་སྟེ། དགོ་ཚུལ་མའི་བསྐྱབ་པ་བཅུ་ནི་མི་
 འབྲུགས་ཏེ། རྟོག་ལས། སྟོན་ཅན་དགོན་པ་བས་ལྟན་ཅིག་སྟོར་བ་དགོ་ཚུལ་མས་ཉམས་
 སུ་སྦྱང་བར་མ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་ཆོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་ལྟར་ན་ནི་
 ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་སྟེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་པར་འབྱུར་
 རོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སྟེ་བའི་ཆོས་ཉིད་མེད་ན། དེ་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 པ་དང་འགལ་ལོ། ། གང་གི་ཆོ་འབྲུགས་ན་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་བསྐྱབ་པ་འབྲུགས་པ་ཡིན་
 གྱི། རྟོག་ལས་བཙལ་(དགོ་སྟོབ་མ་ལ་དགོན་པ་བས།)བའི་དུས་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་
 (དགོ་སྟོབ་མ་དེ་འཁྱོད་ནས།)མི་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ། གང་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་འབྲུགས་
 བ། དགོ་སྟོབ་མས་འབྲིག་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཁས་སྒྲངས་ན་སྟེ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 གསུམ་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་ནི་མི་འབྲུགས་སོ། ། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་པ་རྣམས་
 གཙོ་བོར་མི་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་འགོག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལ། དངོས་སུ་མི་
 ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཁས་ལེན་པ་མཆོང་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་བ་གཞན་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གང་ལ་ཁས་སྒྲངས་པས་འབྲུགས་ན། གཞན་སྦྱོས་པ་འབྲིག་པ་
 བསྟེན་པའི་མཐུ་ལྟན་ལ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དགག་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཚུལ་རི་ལྟར་
 འབྲུགས་ན། བསྐྱབ་པ་བཏང་བར་ལྟར་པ་སྟེ། རྟོག་ལས་དགོ་སྟོབ་མ་དེས་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་རྣམས་འབྲུགས་པ་ཉིད་དེ་མེད་པར་ལྟར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་སོ། ། རྟོག་

པ་དང་རྩོམ་པས་འཇུག་པ་འདི་ལ་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་གང་གི་སེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 མཐར་ཐུག་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་སེལ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་འདོད་ཆགས་མ་སྐྱེས་ནའོ་
 ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་འདུལ་བྱེད་ལས་དགེ་སྦྱང་གིས་སྒྲིའི་བྱ་མོ་མིར་སྐྱུལ་པ་ལ་མི་
 ཚངས་པར་སྦྱོད་པར་བརྩམས་པ་ན། དེ་ཡང་སྐྱུལ་རིང་མོར་ཁྱར་ནས་ཞེས་སྐྱུལ་བ་ཞིག་
 པར་གསུངས་ཤིང་། ལུང་ལྔ་ཚན་པ་ལས། སྐྱུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་ལྔ་སྟེ།
 རྩོེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། ཁྲོས་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་
 འབྲིག་པའི་ཆོས་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིའི་
 བྱ་མོའི་སྐྱུལ་བ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་གྲུབ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ལ་མཐར་
 ཐུག་གི་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐྱེས་པ་བས་བྱད་
 མེད་བདེ་བ་ཉམས་སྦྱང་སྒྲུན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྦྱང་མ་ལ་ལོག་གཡེམ་བྱས་པ་ཆོས་
 ཅན། དགེ་སྦྱང་མ་སྒྲུན་ཕྱང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་ན་གཞུང་ལས་དགེ་
 སྦྱང་མ་སྒྲུན་ཕྱང་བ་དང་ཞེས་པའོ། །སྒྲུན་འབྲིན་པ་པོས་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་སྐྱ་
 རོལ་ཏུ་ཡུལ་དགེ་སྦྱང་མ་པམ་པས་ཉམས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ལམ་དང་
 ཡན་ལག་སྤྱད་པའི་སྦྱོར་བའི་ཆགས་སེམས་གྱིས་སྐྱུལ་བ་ཞིག་པར་གདོན་མི་ཟའོ་གསུང་
 རོ། །ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ནད་མེད་པའི་སེལ་བའོ། །འོ་ན་ལུང་
 འདུལ་བྱེད་ལས་ནད་(ཕོ་མཚན་གྱི་ནད་དང་བལ་བའི་དོན་དུ།)དང་བཅས་པ་བརྟུག་ན་བརྟུག་
 མ་ཐག་ཏུ་པམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ནད་དེས་
 བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་ན་སེལ་བར་འགྱུར་ལ་མི་གཞོན་ན་སེལ་བར་མི་འགྱུར་
 བས་སོ། །འཇགས་པར་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ནི་མི་ཚངས་སྦྱོད་གྱི་རྒྱར་འགོ་བ་དགག་པ་སྟེ།
 རྒྱུ་ལས། བྱད་མེད་སྐྱེས་པ་གཞོན་ཏུ་འདྲ་བ་རབ་ཏུ་ཕྱང་སྟེ། དགེ་སྦྱང་དག་གི་ནད་ཏུ་
 བཞག་ན་གཞོན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྐྱེས་པ་འདྲ་བའི་བྱད་མེད་
 དང་། ཞེས་གོང་ཏུ་བསྟན་པ་དང་སྦྱོར་པའི་སྦྱོན་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གོང་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་

མཛེས་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཀག་པའོ། །འདིར་བཀག་པ་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱར་
འགྲོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ལས། རྒྱུས་པ་འདྲ་བའི་བྱང་མེད་རབ་རྩ་འབྱེན་པ་དགག་པ་གོང་
རྩ་བསྟན་ཟིན་ཡང་འདིར་ཡང་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྦྱར་བ་མི་སྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྟེན་པར་ཡང་རབ་རྩ་དབྱུང་བ་ལ་(མི་སྟོད་པར་)
བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་(ལ་སྦྲུམ་ནས་ནི། འོན་གཞིའི་སྐབས་འདིར་ཡང་སྟོན་པར་ཐལ། རྒྱས་པ་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྟེན་ལས་བཤད་པ་དེ། རྟེན་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་
རྟེན་པ་གོང་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུང་ཚོས་ཀྱི་འཐད་པ་སྐབ་ཅམ་རྩ་བཀོད་པ་ཡིན་ན། འདིར་
(ལེགས་པར་སོ་སོར་བརྟག་པ་བྱས་ནས་རབ་རྩ་དབྱུང་ཞེས་པའི་སྐབས།)བསྐྱེད་བྱ་གཞན་ཡང་རང་གི་
རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་སྟོད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་
སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། པམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་རྟོགས་སོ། །

༡ མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ།

གཉེས་པ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་གཉེས་ལས་དང་པོ་སྒྲིའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས་
དང་པོ་སྒྲིང་གཞི་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་དག་སྤྱོད་ནོར་ཅན་གྱིས་མ་བྱིན་པར་བྲངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་པམ་པར་བཅས་སོ། །གཉེས་པ་དགག་བྱ་ནི་གཉེས་ལས་སྟུན་མོང་གི་དགག་
བྱ་སྤར་བཤད་ཟིན་རྟོ། །སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་བྱ་བ་
དང་འབྲེལ་ན་གཞན་གྱི་འོངས་སྤྱོད་ལ་གཞོད་པ་དང་། རང་འདོད་པ་ཆེས་པའོ། །(བདག་
པོ་མེད་པའི་རྣམས་བརྟུས་པ་དང་གཞན་འབའ་ཞིག་གི་དོན་རྩ་བརྟུས་པ་ལ་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
པས་གྲུབ་སོ། །)གསུམ་པ་ལྟར་བའི་ངོ་ཉི་ནི། བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་དག་སྤྱོད་གིས་མི་གཞན་
དབང་བའི་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་རྒྱ་ལེམས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་
ལུས་རག་རྩ་གྲུབ་ཅིང་ཐོབ་སྟོ་སྒྲིམ་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །བཞི་པ་ཡན་
ལག་གི་བཅི་བ་ནི། གཉེས་ལས་སྟུན་མོང་གི་ཡན་ལག་སྤར་བཤད་ཟིན་རྟོ། །

སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉེས་ཏེ།

གང་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩིས་དེའི་བདག་པོ་མི་
ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་འོ་ཞེས་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །གང་རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི། མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་
དང་། རིན་ཐང་ཆང་བ་སྟེ། མིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའོ་ཞེས་པ་དང་། མ་ཤ་ཀ་
ལུ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་པས་སོ། །སེལ་བ་(དོན་ལ་དབང་ཡང་།)བདག་གིར་མ་བྱས་པ་བརྒྱས་
ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། རྟིག་ལས། བདག་པོས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་གཏིར་བརྒྱས་ན་སྟོམ་
པོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་ཐང་མ་ཆང་བ་བརྒྱས་ན་ཡང་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། མཚོག་
པ་བརྒྱས་ན་འོ་ཞེས་པས་སོ། །(རྩིས་མི་དམན་པ་ནི་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་ཀྱང་མདོ་ཙ་པའི་རང་འབྲེལ་
དང་རྟིག་མི་བཞེད་པས་འདིར་མ་བསུངས་སོ། །)

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་དང་། ཀྱན་སྟོང་ངོ་། །འདུ་
ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་ཡིད་གཉིས་སམ་ངེས་པར་འདུ་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བས་ཞུགས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་། དེར་འདུ་ཤེས་པས་སོ་ཞེས་
པས་སོ། །སེལ་བ་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་དོར་ལ་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་དོར་དུ་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཏེ་བརྒྱས་
པའམ། མིའི་རྩིས་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བརྒྱས་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། འགྲོ་
བ་གཞན་གྱིར་རོ་ཞེས་པས་སོ། །ཀྱན་སྟོང་ནི་ཚོས་དུག་ལྡན་དགོས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ།
མ་གནད་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ། འཚོ་བའི་ཆེད་དུ། གཏན་དུ་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་
རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ཡང་(གཞན་གྱི་ཡིན་སྟོམ་པ་དགོས་ཏེ།)རང་དང་ཞེས་རང་གི་ཡིན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་སྒྲངས་ན་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་། (མ་གནད་སྟོམ་པ་དགོས་ཏེ།)ཡིད་གཏུགས་
པའི་སེམས་དག་གིས་(སྒྲངས་ན་ལྟར་བ་མེད་དེ།)ཞེས་པ་དང་། (བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་དགོས་
ཏེ།)གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་པ་དང་། མཚོད་པའི་(འཚོ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ།)དོན་དུ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་། བརྟེན་བ་དང་། (གཏན་དུ་
འབྲུལ་འདོད་དགོས་ཏེ།)ཞེས་རེ་ཞིག་བརྟེན་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲངས་ན་ལྟར་མེད་དུ་གསུངས་
ཤིང་། རྒྱ་(ཀྱན་སྟོང་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དགོས་ཏེ།)སེམས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་དང་། བཏང་བ་ཡང་ངོ་

ཞེས་པས་གྲུབ་ཤི། གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་ལ་རྒྱ་བའི་སྦྱར་བ་རང་
 རམ་བསྐྱོས་པས་ལུས་ངག་རྒྱ་གྲུབ་པས་རྟེ། (གང་ལ་བསམས་པའི་དོན་ཡིན་པ་དགོས་རྟེ།) བསམ་
 པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་(སྦྱར་བ་རང་རམ་བསྐྱོས་པ་ཤི།) རྒྱལ་མ་བརྒྱར་བརྒྱུག་པ་དག་གིས་
 སོ་ཞེས་པ་དང་། (ལམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལུས་ངག་རྒྱ་གྲུབ་པ་དགོས་རྟེ་མ་ནམ་གྱི།) རྟིག་ལས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་
 ཡང་བཅུམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་
 སོ། སེལ་བ་གང་ལ་བསམས་པ་ལས་གཞན་རྒྱ་སྦྱར་བ་འཕྲོགས་རྟེ། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྣམས་བཟུ་
 བར་བསམས་པ་ལས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྣམས་རྒྱ་སྦྱོམ་པོར་འབྱུར་རོ། །

བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱ་བའི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཐོབ་སྟོབས་སྦྱོས་པ་
 ཤི། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱུན་ལས། བརྒྱུས་ནས་ཐོབ་པོ་སྦྱམ་སྟེ་རྣམ་པར་དབྱགས་སྤྱང་ནས་
 གནས་ནའོ། ཞེས་སོ། སེལ་བ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་མཁུན་རོལ་རྒྱ་བ་སྤྲང་དེ། ལྷ་ཆོན་དེ་ལ་
 གལ་རྟེ་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྦྱོམ་པོའི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། རྒྱ་བའམ་བརྒྱར་བརྒྱུག་པ་དག་གིས་སོ་ཞེས་པ་ནི་
 རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱ་བ་ལྷ་དགྲ་གསུངས་རྟེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱ་བ་དང་། བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་བརྒྱར་འཇུག་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤྱེད་པ་དང་གསུམ་
 བྱི། རྒྱ་བའི་སྦྱར་བ་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་བསྐྱོས་ནས་སྦྱར་བ་མངོན་སུམ་རྒྱ་
 བྱེད་རྒྱ་འཇུག་པ་དང་། རང་གི་རྣམས་སྤྱང་བའི་གནས་ནས་མི་སྤྱང་བའི་གནས་སུ་སྤྱགས་
 པ་འོ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བརྒྱ་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བརྒྱར་འཇུག་པ་
 དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི། བརྒྱམ་པའམ་
 བཅོལ་མའི་རྣམས་དེ་དང་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། བར་རྒྱ་བདག་གིར་གཞུང་། ཐ་མར་
 བདག་གིར་ཞེན་པར་བྱས་(དེ་ཡང་དང་པོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤི། རྣམས་འདི་རའི་ཡིན་པར་བྱའོ་
 ལྷ་རྒྱ་སྦྱིང་ལ་བསམས་ནས་བར་རྒྱ་རྣམས་འདི་རའི་འོ་ཞེས་བདག་གིར་གཞུང་ཤི། ཐ་མར་བདག་གིའོ་ཞེས་
 ཞེན་པ་དམ་པོར་བྱས།) རྒྱར་བ་སྟོན་ཅིང་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་

དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བ་དེ་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། རེ་ཐག་མ་
 ཆད་པའི་གནས་ནས་ཆད་པའི་གནས་སུ་སྒྲག་པའོ། །བར་ཆེན་གྱིས་བརྟུ་བ་དང་། བར་
 ཆེན་གྱིས་བརྟུར་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆེན་གྱིས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ་
 བྱི། ཐག་རིང་པོར་མོ་ཉ་བཏང་ནས་རྟུ་བ་དང་། མོ་ཉ་དེས་ཀྱང་མོ་ཉ་གཞན་བཏང་ནས་
 བརྟུར་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆེན་གྱིས་བརྟུ་བྱའི་རྩམ་དེ་གནས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ནས་
 གནས་གཞན་ཏུ་སྒྲགས་པའོ། །དགྲུ་པོ་དེ་སྤྲ་མ་དུག་གིས་སྒྲིབ་བ་བརྟུན་ལ། གནས་ནས་
 སྒྲགས་པ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་བརྟུན་པའོ་ཞེས་(དག་བཅོམ་)ཉེར་སྤྲས་གྱིས་བཤད་དོ། །

(དག་བཅོམ་ལ།)རྒྱ་བ་ལོར་བྱས་ནི་སྤྲ་མ་དུག་གིས་སྒྲིབ་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་
 བརྟུན་ལ། གནས་ནས་སྒྲགས་པ་གསུམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་བརྟུན་ཏེ། རྩམ་གྲངས་ཀྱི་ཆོག་
 ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་ཞལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུ་བྱ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི། རྒྱུ་བྱ་མི་མངའ་
 བར་སྒྲོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས། །དེ་ལ་(འཇགས་ལ།)ཐིམ་མི་འོང་
 རྒྱུ་མི་འབེབས་ན་རེ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རྒྱུ་བྱ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་
 ཀྱང་། ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་བཤད་ལུགས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ལ་རྒྱུ་བྱ་མེད་པ་དེ་ལེགས་པ་
 ཡིན་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟུ་བ་དང་། ཐིམ་གྱིས་བརྟུ་བས་ནས་རྟུ་བ་གཉིས་
 བྱི་རྟུ་འཕམ་ཞེས་པས་བརྟུས་སོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུར་འཇུག་པ་དང་། ཐིམ་གྱིས་བརྟུ་བས་
 བས་བརྟུར་འཇུག་པ་གཉིས་ནི། བརྟུར་བརྟུག་པ་ཞེས་པས་བརྟུས་ལ། བར་ཆེན་གྱིས་རྟུ་
 བ་དང་། བརྟུར་འཇུག་པ་གཉིས་ནི། མངགས་པས་ཡང་ངོ་ཞེས་པས་བརྟུས་སོ། །གནས་
 བས་གནས་སུ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ནི།(སྐབས་འོག་ནས་)མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཅི་
 རིགས་པར་བརྟུས་པའོ། །མ་ཐིམ་པའོ་ཞེས་པ་ནི། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་
 མེད་དམ་མ་ནིང་གིས་མ་ཐིམ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛིན་ཐང་གི་ཆོད་ནི་མ་ཤ་ག་ལྟ་ལ་
 སོགས་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མ་ཤ་ག་ལྟ་བརྟུས་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ།(མ་ཤ་ག་གཅིག་ནི་མགོན་བྱ་བརྟུད་ཅུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ལ། མ་ཤ་ག་ལྟ་ལ་མགོན་བྱ་

བཞི་བརྒྱ་ཉེ་དེ་ལྷར་ན། མགོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱས་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། ། ཁྲིཀ་ལས།
 དེང་སང་ནི་པ་ཏ་བཞི་བརྒྱས་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དག་ཟེར།
 ཀར་གཤམ་པ་ཏ་གཅིག་ནི་པ་ཏ་བརྒྱ་དྲུག་གི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དེ། པ་ཏ་ཞེས་
 པ་ནི་མ་གཤིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། མ་གཤིས་མགོན་བྱ་བརྒྱ་ཙམ་ཅུ་ཉེ་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ལ།
 མ་གཤིས་བཞི་ལ་མགོན་བྱ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ཉེ་བྱ་དེ་ལྷར་ན། མགོན་བྱ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ཉེ་བྱ་ཙམ་ཞིག་
 བརྒྱས་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀླ་རི་ཀ་ལས། ཀར་གཤམ་པ་ཏའི་བཞི་ཆ་
 བརྒྱས། དེ་བརྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཀ་
 རི་ཀའི་འགྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་རིན་ཐང་སྟུར་ན་
 དདུལ་ཞོ་གཅིག་ཙམ་བརྒྱས་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་
 གཞན་འདོད་བཀོད་པ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་དདུལ་ཞོ་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཙམ་
 གྱིས་རིན་ཐང་བཅིའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། དེ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཆུང་ལས། སངས་རྒྱས་
 བཅུགས་པའི་ཆོ་ནའང་དདུལ་སྟེ་ཞོ་གཅིག་གི་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་གིས་པམ་ཞེས་བཤད་དེ།
 ཀར་གཤམ་པ་ཏ་ནི་དདུལ་ཞོ་སྟེད་ལས་བྱས་པའི་དོང་ཅའི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་སྟེ། དེའི་ཆ་བཞིར་
 བཅིས་པས་དདུལ་སྟེ་ཞོ་གཅིག་གི་བརྒྱ་ཆའོ། ། འོད་ལྡན་ལས། དག་སྟོང་ལ་ནི་ཁལ་བཞི་
 ལྷག་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་གི་རིན་ཐང་གི་ལྷང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། མཚོན་པ་ཙམ་
 ཡིན་ནོ། ། སྤུམ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་སྟོབ་མ་ལ་པན་པ་ལས། ཁལ་སྟེད་བརྒྱས་ན་པམ་པར་
 འགྱུར་ཞེས་སོ། ། དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ངེས་གཟུང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྷར་གཞུང་རྣམས་ལས་བཤད་ཚུལ་མང་ན། རིན་ཐང་ཇི་ལྷར་བཅི་ཞེ་ན། གཞུང་
 དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསོད་པའི་ཆད་པའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་དང་མཉམ་པ་མཚོན་
 པར་དགོངས་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་ཡུལ་དུས་དེ་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོད་ན་ཆད་ཇི་ཙམ་ཞིག་བརྒྱས་
 བ་གསོད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་པམ་པར་འགྱུར་པའོ། ། འདི་ལ་ལུང་རིགས་
 གཉིས་ལས། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མ་གཤིས་བརྒྱས་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་གྱོད་ལ་
 བཀྲི་ཞིང་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དག་སྟོང་གིས་མ་གཤིས་བརྒྱས་ན་

པམ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསོད་པའི་ཆད་པའི་ཆད་དང་རིན་ཐང་མཉམ་སྟེ་
 བཅས་པ་མཛད་པ་དེ་ནི་འདིའི་ལུང་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་གི་
 ཉན་ཐོས་ནམས་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་རང་གི་མི་སྡེ་ནམས་
 ཉེས་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་པ་རབ་པམ་པའི་ཆད་པ་དང་། ཆད་པ་རབ་
 གསོད་པའི་ཆད་པ་སྟེ། རང་རང་གི་ཆད་པ་རབ་ཀྱི་རིན་ཐང་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྒྱལ་བྱིམས་སྤྲུལ་ནས་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ལུལ་དུས་
 དེ་ན་རྒྱལ་བྱིམས་མེད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཆའ་བའི་ལུལ་དུས་ཀྱི་རིན་ཐང་གིས་
 བཙུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཨ་མི་དེ་བའི་གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བ་དང་(པརྟེ་ཏ་ཨ་མི་དེ་བ་ནི་རྒྱལ་
 བྱིམས་ལ་གསོད་པའི་ཆད་པའི་ཆད་ཆེ་ཆུང་དུ་བྱིམས་འཕྲོག་ན་རིན་ཐང་གི་ཆད་འདིའང་འཕྲོག་པར་མཛད་
 དེ་འཐད་པར་གཟུང་ངོ་། །རིགས་པས་ཀྱང་ལུང་བ་ནི་བཅས་པ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 ཀར་ཤ་པ་ཆ་བཞི་ཆ་དང་གསོད་པའི་ཆད་པའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་གཉིས་གང་གཙོ་སྟུང་ན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཆའ་བའི་དུས་ན་ནི་གཙོ་མི་གཙོ་མེད་དོ། །དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོན་
 པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཐུགས་སྤྲོས་པ་ནས་ཀར་ཤ་པ་ཆ་བཞི་ཆ་ཡིན་ལ།
 ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནས་བརྒྱས་ན་གསོད་པའི་ཆད་པ་འཕྲོག་པའི་རིན་ཐང་གི་ཆད་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་རིན་ཐང་ཆད་པའི་ངོ་བོར་གཅིག་པའོ། །

འོ་ན་ཀར་ཤ་པ་ཆ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀར་ཤ་པ་ཆ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་
 པ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དདུལ་ལ་བྱས་པ་དོང་ཅའི་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་རི་མོའི་ཁྱད་
 པར་དང་དབྱིབས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། ལྷ་འགྲེལ་ལས། ཀར་ཤ་པ་ཆ་ནི་ཐོང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་
 དདུལ་ལས་བྱས་པ་གཟུགས་དོད་པ་བཙོང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལུང་ལྷ་
 བ་ཆེ་ཤོས་ལས་ཀར་ཤ་པ་ཆ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །ཀར་ཤ་པ་ཆ་དེ་
 ཉིད་མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་རི་མོའི་ཁྱད་པར་དེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་སྟོན་
 (སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་བས་ཀྱང་མི་རབས་མང་པོའི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི)རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བྱིམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ལུང་ལྷ་བ་ཆུང་ཤོས་ལས་ཀར་ཤ་པ་ཆ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། རྒྱལ་

པོ་མ་བྱ་བས་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་རྒྱལ་པོའི་མིང་མ་བྱ་བ་
 ཞེས་བྱ་བས་བྱས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་དེས་དང་པོར་ཀར་ཤ་པ་ཆ་སྟོན་དུ་བརྟག་པ་
 སྟེ། དཔལ་ལེགས་བལྟམས་གྱིས་བྱས་པའི་དོང་ཙེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཤད་དོ། ཀར་ཤ་པ་ཆ་
 དེའང་དདུལ་ཞོ་བྱེད་ཅམ་ལ་བཟོ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགྲེལ་ཆུང་ལས་སངས་
 རྒྱས་བཞུགས་པའི་ཆོ་ནའང་དདུལ་སྟེ་ཞོ་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆ་གཅིག་གིས་ཡམ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངའ་རིས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མེད་སྟེ་མ་གཏུ་འཕྱིང་པོ་གཅིག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 རིན་ཐང་གི་ཆོད་ཡིན་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཀར་ཤ་པ་ན་བཏགས་པ་བ་ནི་(དདུལ་ལས་བཟོ་བྱས་པའི་
 ཀར་ཤ་པ་ན་མཆོན་ཉིད་པ།)དེ་དང་རིན་མཉམ་པའི་མགྲོན་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཡིན་ནོ། །(དདུལ་ལ་བཟོ་བྱས་པའི་ཀར་ཤ་པ་དེ་དང་རིན་མཉམ་པའི་རྣམས་གཞན་ལ་ཡང་ཀར་ཤ་པ་ཞེས་
 མིང་བཏགས། མགྲོན་བུ་ཀར་ཤ་པ་ཆ་གཅིག་རྒྱ་ཀར་ཤ་པ་ཆ་གཅིག་སོགས་ཏེ་དཔེར་ན་རྣམས་བུ་སོ་མ་གཅིག་བཟེར་
 བ་དང་འབྲེལ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་ཆོ་ན་ནི། རིན་ཐང་གི་ཆོད་ཀར་ཤ་
 པ་ནའི་བཞི་ཆར་ངེས་ལ་མ་ཤ་ཀ་ལྟར་ནི་མ་ངེས་ཏེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་མ་ཤ་ཀ་གསུམ་
 བརྒྱས་ན་ཡམ་པར་འཕྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་གང་ན་མ་ཤ་ཀ་བརྟུ་གཉིས་ལ་ཀར་ཤ་
 པ་ན་གཅིག་དུ་འཕྱུར་བ་ནའོ། །མ་ཤ་ཀ་ལྟར་བས་ལྟག་པ་བརྒྱས་ཀྱང་ཡམ་པར་མི་འཕྱུར་བ་
 མཆིས་སམ། ཡོད་དེ་གང་ན་མ་ཤ་ཀ་བཞི་བརྟུ་ལ་ཀར་ཤ་པ་ན་གཅིག་དུ་འཕྱུར་བ་ནའོ་
 ཞེས་(དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་ན་ཐོན་དང་པོ་ཙེ་ན་དོང་ཙེ་ལ་ཉོ་ཆོང་གི་ཟོང་དུ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་པ་
 བཞིན་དུ། རྒྱ་གར་ན་ད་ལྟ་ཀར་ཤ་པ་ན་རུབ་ནས་མེད་ཅེས་པ་བརྟེན་ཏེ་བྱ་སྤྲུལ་ཀར་ཤ་གསུངས་སོ། །མ་
 ཤ་ཀ་ནི་མགྲོན་བུ་བརྒྱད་ཅུའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེར་འདྲུ་ཤེས་པས་སོ་ཞེས་པ་
 ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཡན་ཆད་གྱིས་སོ། །

རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའི་དོན་སོགས།

ཁྱིམ་བ་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ།
 བདག་པོའི་མཆོན་ཉིད་དང་། བདག་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། རྣམས་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་བདག་

བོ་མ་མཁའ་འདོན་ན་གང་གཅོ་ངོས་གཟུང་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ལས་བདག་པོ་ཙམ་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། རྩལ་དེ་དོན་ལ་དབང་བཤོ། །གང་ལ་བརྟུ་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་པམ་པ་
 བརྟེད་ཅུས་གྱི་བདག་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་མི་གང་ཞིག་བརྟུ་བྱའི་
 རྩལ་དབང་ཞིང་བདག་གིར་བྱས་པཤོ། །གཉིས་པ་བདག་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། བདག་པོ་ཙམ་
 དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བཞིར་དབྱེ་ཏེ། བསམ་སྦྱོར་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཡུལ་
 ཆོས་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། རིགས་བརྟུད་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་བཀའ་རྩལ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 རྒྱུན་པ་པོའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། དགེ་སྦྱོར་
 གིས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གང་ལ་བསྡོས་པའི་ཡུལ་དེ་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཞིང་བསྡོ་བའི་ཡུལ་
 དེ་ལ་རྒྱས་མེད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་བདག་པོར་འགྱུར་བ། ལྟ་བུཤོ། །གཉིས་པ་ལེན་པ་པོའི་
 རྒྱུར་བ་དང་བསམ་པས་བདག་གིར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། བདག་པོ་
 མེད་པའི་རྩལ་རྟེན་ན་གང་གིས་རྟེན་པ་དེ་དབང་བཤམ། རི་དྲགས་རྩོན་པའི་གདོས་གྱིས་
 ཟིན་ན་རྩོན་པ་དབང་བ་ཞིང་རྟེན་པ་པོས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལ་ནི་མི་རྟོས་པར་བདག་པོར་འགྱུར་བ།
 ལྟ་བུཤོ། །གསུམ་པ་ལེན་པ་པོས་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་བདག་པོའི་བསམ་པས་བཏང་བ་ན་
 བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། དགེ་སྦྱོར་གི་ཆོས་གོས་འཕྲོགས་ཏེ་ཆོས་རྒྱན་པས་བདག་གིར་བྱས་
 ཤིང་དགེ་སྦྱོར་གི་བསམ་པས་བཏང་ན་ཆོས་རྒྱན་པ་དབང་བ་ལེན་པ་པོས་བདག་གིར་བྱས་པ་
 ཙམ་གྱིས་དེ་དབང་བར་མི་འགྱུར་གྱི། བདག་པོས་བསམ་པས་བཏང་བ་དང་། ཆོགས་པ་ནས་དེ་དབང་
 བ། ལྟ་བུཤོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཆོས་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། ཤོ་གམ་སྤྱང་བ་པོ་དབང་
 བ་ལྟ་བུཤོ། །གསུམ་པ་རིགས་བརྟུད་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། བ་ནོར་བུ་ལ་དབང་བ་
 ལྟ་བུཤོ། །

བཞི་པ་སངས་རྒྱུ་བཀའ་ལྷན་གྱི་ཉོ་བས་ཀྱིས་བདག་པོར་ལྟར་པ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་སངས་རྒྱུ་ལ་ལུལ་བའི་རྟེན་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པས་མཆོད་པའི་རྣམ་
ལ་སོགས་པ་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ལུལ་བའི་རྟེན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དོན་དམ་པའི་

ཆོས་ལ་སྤུལ་བ་ནི། ཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྤུལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་བཤད་
མཆོ་ལས། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སྤུལ་བ་ནི་མཆོད་རྟེན་དང་འབྲེལ་བར་བཞག་གོ། ཞེས་
གསུངས་པས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱད་རྒྱ་མི་རུང་ངོ་། །བརྟན་བརྟགས་པའི་ཆོས་ལ་སྤུལ་
བ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱབ་པའི་ཆོས་ལ་སྤུལ་བ་(ནི་རྩལ་གྱི་མས་ལ་འབྲུལ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འབྲུལ་
ཞེས་པ་རྩ་བུ་སྟེ།)ནི་དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ། སྦྱབ་པའི་ཆོས་དགེ་འདུན་གྱི་རྟེན་ལ་
མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གི་ཆོས་ལ་སྤུལ་བ་ནི། ལུང་ཆོས་སྦྱོར་བ་རྣམས་དབང་སྟེ། གཙུག་
ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འཛིན་པ་ནི་(ཆོས་སྦྱོར་བ་ལུང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་པ་དབང་བའི་སྐབས།)
འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ནམ་གང་ཟག་ལ་སྤུལ་བའི་རྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རུས་དང་
སྟོ་བྱར་གྱི་རྟེན་པ་གང་དབང་མི་དབང་བསྟན་པ་དང་། བྱི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་རྟེན་པ་གང་
དབང་མི་དབང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རུས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་། སྟོ་བྱར་གྱི་
རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱར་གནས་པའི་རྟེན་པ་དེ་གནས་དེར་ཡུན་རིང་རྒྱ་གནས་པ་
རྣམས་དབང་བ་དང་། སྟོ་བྱར་གྱི་རྟེན་པ་དེ་གང་གིས་སྟོ་བྱར་བཞིང་བ་རྣམས་
དབང་བ་རྩ་བུའོ། །སྟོ་བྱར་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་ལུང་གོས་གཞི་དང་འོད་ལྷན་
ལས་གསུངས་ཏེ། བྱི་མས་སུ་བྱས་པ་དང་། མཆོམས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་དང་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་
མཛོན་རྒྱ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡོན་བདག་གམ་མཆོད་གནས་ཀྱི་ས་རིས་འདི་དང་འདི་
ནས་སྤུལ་བ་རྣམས་དགེ་འདུན་འདི་དང་འདི་པ་རྣམས་དབང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱི་མས་
སུ་བཅས་ན། རྟེན་པ་ནི་(ཡོན་བདག་རྣམས་ཀྱིས།)ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་(བསྟོན་གིང་།)ངེས་པར་བྱས་
པ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྦྱིན་བདག་དགེ་འདུན་གྱི་
གནས་སུ་ཡོངས་ཏེ། རྣམ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་འབྲུལ་ཞེས་དགེ་འདུན་བྱེ་བྲག་རྒྱ་མ་ཕྱེད་
པར་སྤུལ་ན། དགེ་འདུན་(ནང་གསེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་(པར་རྟེན་པ་སྤུལ་)ན་ལས་
ཀྱི་མཆོམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྦྱེ་པའམ་གང་ཟག་
འདི་ལ་འབྲུལ་ཞེས་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་ན་སྦྱིན་བདག་གི་ཆོག་གིས་གང་ལ་ངེས་པར་

བྱས་པ་དེ་ཉིད་དབང་བཤོ། །བཞི་པ་ནི་ཚོག་གིས་ངེས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གིས་
 རྟེན་པ་འཕམ་གང་ཟག་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱ་ལུ་ན་གང་ལ་སྤུལ་བ་དེ་དབང་བཤོ། །གཉིས་པ་
 ཤི་བའི་ཡོ་བྱང་གི་རྟེན་པ་གང་དབང་མི་དབང་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་རྒྱ་བྱང་བ་
 ཤི་བའི་ཡོ་བྱང་གང་དབང་མི་དབང་བསྟན་པ་དང་། རྟགས་ཅན་ཤི་བའི་ཡོ་བྱང་གང་
 དབང་མི་དབང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་འདུན་མི་དབང་བའི་རྟེན་པ་
 དང་། དགེ་འདུན་དབང་བའི་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཤི་བའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་ངེས་པར་
 བྱས་པའི་རྣམས་དང་། ལྷོ་ལོན་པའི་རྣམས་དང་། རྟེན་ཚན་པའི་རྣམས་དང་། རྟན་གཡོག་པའི་
 རྣམས་དང་། བྱིམ་གཞན་ན་གནས་པའི་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟན་པས་(མི་འདི་ལ་བྱིན་ཅིག་
 ཅས།)སྤྱོད་པས་སྦྱིན་པ་(ནད་གཡོག་པ་ལ་སོགས་པས།)ཤི་ཡང་(སྟེ་ནད་གཡོག་པ་སོགས་པས་མ་བྱིན་
 ཅ།)ཇི་(ནད་པས་ཁ་ཆེས་ས།)སྟངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་བྱ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 ལྷོ་ལོན་པ་བྱང་ན་དེ་ལ་གཞལ་བར་བྱ་བའི་ཆད་ཀྱི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱང་དེ་(ནི་ལྷོ་ལོན་པ།)དབང་
 བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་(སྟེ་ཚན་པའི་རྣམས་)ཡོག་པ་(བཅུ་ཚམས་ལྟ་བུ་
 ཚམས་སོ་སོའི་སྤུལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཚམས་དེའི་བཞོ་སྤུལ་རྒྱུ་)མ་བཞོས་པར་ཚམས་དེ་ལས་(གང་
 ཟག་)འགའ་ཞིག་ཤི་ན་(ཤི་བ།)དེའི་(ཚམས་དེའི་)སྤུལ་པ་ཚམས་དེ་པའི་གང་ཟག་རྒྱ་ཡོད་པ་རྣམས་
 སྦྱིར།)དབང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་ནད་གཡོག་ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་
 ན་ཤི་བ་དེའི་ཡོ་བྱང་རྒྱག་ནད་གཡོག་དབང་སྟེ། ཚོས་འདི་བའི་རབ་བྱང་གང་རྒྱང་གི་
 རྟེན་པ་གསོར་རྒྱང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཤི་བ་དེ་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། ཤི་
 བ་དེ་དང་མཚན་མཐུན་པ་དང་། གནས་ནས་མ་སྦྱང་བ་དང་། རྟན་གཡོག་གི་བྱ་བ་བྱས་
 པ་དང་ལྟའོ། །(སྟེ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོས་གཞིའི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ།)ལྟ་པ་(བྱིམ་གཞན་ན་གནས་
 པའི་རྣམས།)ནི་དགེ་སྦྱོང་ཤི་བ་དེའི་ལྷང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་བྱིམ་གཞན་ན་འདུག་པ་ནི་བྱིམ་
 བདག་གིས་རབ་བྱང་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་དབང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་ན་སྟེ། དང་
 པོ་བཞི་ནི་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་ལ། ཡོ་བྱང་དེས་ཐོངས་པ་དང་ལྟའོ། །(གལ་ཏེ་དབང་བ་དེས་ཐོངས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)གཉིས་པ་དགེ་འདུན་དབང་བའི་རྟེན་པ་ནི་རབ་བྱང་ཤི་བའི་ཡོ་

བྱད་ལ་དགེ་འདུན་མི་དབང་བ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་དབང་
སྟེ། དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཚོས་དང་བསྐྱུན་དགོས་
པའི་ཆ་ནི་ཅི་རིགས་པར་དཔྱད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཅན་གྱི་བའི་ཡོ་བྱད་གང་དང་མི་དབང་བསྐྱུན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་
ནམས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དབུལ་ཞིང་བྱད་པར་རུ་ཐུ་ཏིག་ནམས་སངས་རྒྱས་
ལའོ། །གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་དབུལ་ལོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གོས་ཀྱི་གཞིར་སྟོན་
ཏོ། །གསུམ་པ་རྣམས་གཅིག་གི་སྟེང་རུ་བདག་པོ་ནམས་འདོམ་ན་གང་གཙོ་ངོས་གཟུང་བ་
ནི། བྱིམ་པའི་རྣམས་(དང་། གཞན་ཡང་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་ནམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞིང་དང་བྱིམ་ལ་སོགས་
པ་ནི་བཞག་པར་བྱ་བ་དང་། རས་དང་རས་ཡུག་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ནི་བཞོ་བར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་ནས་ལ་
སོགས་པ་ནི་བཟའ་བར་བྱ་བ་དག་སྟེ།)ལ་ཡུལ་ཚོས་གྱིས་བྱེད་པ་གཙོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་དེ་
དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་(གི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི)རུ་བྱུང་བའི་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱས་གྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་གཙོ་སྟེ། རིགས་བརྒྱད་ནི་མི་དབང་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འོན་
ཀྱང་དེང་སང་རབ་བྱུང་གི་བའི་ཤུལ་ན་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ནོར་རྣམས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས།
དེའི་སྟུན་ཟླ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏན་ནས་མ་བྱིན་པར་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འཇུར་བས། འདིར་ནི་འདུལ་བ་ཡུལ་ཚོས་དང་བསྐྱུན་
དགོས་སོ། །འོ་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་བའི་ཡོ་བྱད་རྒྱག་པོ་གི་བའི་སྤྱོད་རྣམས་རུ་ངེས་པར་བྱས་པ་(ན་
རེ་རྣམས་འདི་དབང་སྟེ། ནད་པས་སྤྲུམ་པས་སྤྱིན་པ་མི་ཡང་རི་སྐད་སྤྲུམ་པ་བཞིན་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
བཤད་ཟེར་ནས་སྤོང་བ།)དང་། ལུ་ལོན་པ་(ན་རེ་རྣམས་འདི་དབང་སྟེ། ལུ་ལོན་ལྷུང་ན་དེ་ལ་གཞལ་བར་
བྱ་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་དབང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ནས་སྤོང་བ་)དང་། ནད་གཡོག་དང་། རིགས་བརྒྱད་
བཞི་འངས་ནས་སྤོང་ན་གང་གཙོ་ཞེ་ན། གི་བའི་སྤྱོད་རྣམས་རུ་ངེས་པར་བྱས་པ་གཙོ་སྟེ། དེས་
གཞན་དག་ལ་མ་བྱིན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གི་བའི་སྤྱོད་རྣམས་རུ་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ། མེད་
ན་ལུ་ལོན་པ་གཙོ་ཡོ། །(རྣམ་སྤྲུམ་ལ་སོགས་པའི)ཡོ་བྱད་རྒྱག་ལ་ནི་(སྟུན་ཟླ་བྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ།)
རིགས་བརྒྱད་པས་(དགེ་སྤྱོད་)ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དེ་གཙོ་བར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བྱིར་བ་ཉིད་ན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ལྟར་གིས་བཤད་
 ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཡན་ལག་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི། བཙུ་
 ག་མཁན་གྱི་གོས་རྒྱུད་གིས་བྱིར་བ་ཉིད་ན་བཙུ་ག་མཁན་གྱི་བསམ་པས་མ་བཏང་བ་
 ནི་དང་པོའི་བདག་པོ་བཙུ་ག་མཁན་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་བརྟུན་ན་བཙུ་
 ག་མཁན་ལ་བརྟུན་པའི་པམ་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བསམ་པས་བཏང་ན་ནི་དེ་བརྟུན་
 གྲང་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་ཅེས་སེལ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་བཞུན་རྟོ། །(མདོར་ན་ལྟར་རྣམས་འབྱེད་ལྟར་ན་
 ཡན་ལག་དངོས་སུ་བཞུན་ལ་སེལ་བ་ཤུགས་ཀྱིས་བཞུན་རྟོ། །)གཉིས་པ་ལྟར་ཕན་ཆོགས་ལས་སེལ་
 བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་གོས་ཆོམ་རྒྱན་པས་བྱིར་བ་ཉིད་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་
 བསམ་པས་མ་བཏང་བ་ནི་དང་པོའི་བདག་པོ་དགེ་སྤྱོད་རང་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་
 ཡིན་པས་དེ་དགེ་སྤྱོད་གིས་ནན་གྱིས་བཀུག་གྲང་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །བསམ་
 པས་བཏང་ན་ནི་དེ་ནན་གྱིས་བཀུག་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་ཅེས་ཡན་ལག་ཤུགས་ཀྱིས་བཞུན་
 རྟོ། །(མདོར་ན་ལྟར་ཕན་ཆོགས་ལྟར་ན་སེལ་བ་དངོས་སུ་བཞུན་ནས་ཡན་ལག་ཤུགས་ལ་བཞུན་རྟོ། །)དེ་
 ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་(འོད་ལྗན་དུ་ཚུགས་སྤང་བཞོད་པའི་པར་༥༩)ན་རེ། འདིད་པའི་
 སྦྱོར་བ་རྒྱན་བཅད་ན་དགེ་སྤྱོད་གི་བསམ་པས་མ་བཏང་ཡང་ཆོམ་རྒྱན་པ་དབང་སྟེ། ལྟར་
 ཕན་ཆོགས་ལས། ཆོམ་རྒྱན་པ་དེ་སྤྲུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་གང་གིས་འཕྲོགས་པ་དེའི་ཡིན་
 རྟོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྟར་དེ་ནི་བདག་པོའི་བསམ་པས་
 རྟོས་མེད་དུ་བཏང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ལྟར་ཕན་ཆོགས་ལས། དེ་སྤྱིད་དུ་རྟོས་པ་
 མེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་རྟོས་པ་མེད་པར་མ་བྱས་
 པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །(ལྟར་ལས་འདིད་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་མ་བཅད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྟོས་པ་མེད་
 པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མཚན་པ་སྟེ་འདིད་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་བཅད་ཅུང་དེ་སྤྱིད་དུ་རྟོས་པ་མེད་པར་
 མི་བྱའོ། །)གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱོད་ལས་འཕྲོགས་པའི་ཆོས་གོས་རྒྱུད་བཟེད་དེ་ཆོམ་རྒྱན་པས་
 མཉན་ཡོད་དུ་འཛིང་བར་བཅམས་པ་ན། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྣམ་དེ་དག་འོ་
 བེས་ནས། རྣམ་དེ་དག་འཕྲོགས་ཏེ་ཆོམ་རྒྱན་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་བ་ན། ཆོམ་རྒྱན་

པ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་དབུལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོག་གཅོད་པའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་
 པའི་བསྐབ་པ་བཅས་ཀྱི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་ཆོས་རྒྱལ་པས་མི་སྟེར་ན་རིན་ཐུང་གིས་ཀྱང་སྒྲང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། རིན་
 ཐུང་གི་ཆ་ནས་ཕམ་པ་འབྱུང་བ་རིགས་པ་ལས་ཕམ་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། བྱི་བྲག་
 བཤད་མཆོ་ལས་ཀྱང་འཕྲོགས་མ་ཐག་དུ་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་པར་མི་འབྱུབ་སྟེ།
 དེ་ནི་བདག་པོ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ཇས་དེ་དག་སྟོང་
 ཉིད་རང་དབང་ན་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པས་སྒྲང་བ་དང་རིན་ཐུང་གཞལ་བ་ཡང་
 མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་ཐུགས་བཅེ་བ་ལྟར་མཛད་དེ། བཅོན་
 འཕྲོགས་བྱས་ན་ཆོས་རྒྱལ་པ་(དག་སྟོང་ལ།)སྟོ་ཆགས་སྤང་དང་འབྲེལ་ཁིང་། བྱིས་དག་སྟོང་
 རྣམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་པོ་སུ་ཡིན་(ལུང་པ་སྟོང་པ་ན་གསེར་
 གྱི་དོང་ཅེ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ལ།)བྱི་བྲག་མ་བྱིད་པ་སུའི་ཡིན་ཡང་རྒྱའོ་སྟམ་སྟེ་བརྒྱས་པ་ལ་ནི་གཞི་
 རོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྟར་བ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འབྲེལ་རྒྱུད་ལས་ནོར་བདག་མི་ཡིན་ན་ཕམ་
 པར་འགྱུར། དུད་འགོ་ཡིན་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །(དོན་ལ་ཇས་དེ་ཉིད་མི་ཉིད་དབང་ན་
 མི་ལ་རྒྱ་བའི་ཕམ་པར་མ་ཟད། མི་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་བའི་ལྟར་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སུ་ཡིན་ཡང་རྒྱའོ་སྟམ་ན་མི་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་སེམས་མ་ལོག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་བའི་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་
 གྱི་མི་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་བའི་དངོས་གཞིར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་ལ་མི་མ་ཡིན་དབང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 མི་མ་ཡིན་གྱི་གངས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིན་ཡང་རྒྱ་སྟམ་
 པའི་སྟོ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་བརྒྱུ་ལ་བྱུང་ན་གངས་ཇི་སྟེད་ལ་སྟོས་པའི་ལྟར་བ་ཡང་འབྱུང་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །)བརྒྱ་བྱ་(ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བྱར་ཀྱམ་བྱེ་གང་བརྒྱས་ན་གནས་དེར་རིན་ཐང་མ་ཆང་ལ་
 གནས་གཞན་དུ་རིན་ཐང་ཆང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྟར་བ་ཆེ་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་བཞག་སྟམ་ན།)ཇས་གྱི་རིན་ཐང་ནི་
 གང་དུ་བརྒྱས་པའི་གནས་དང་གང་གི་ཆོ་བརྒྱས་པའི་དུས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་གི་གནས་
 གཞན་གྱི་རིན་ཐང་གནས་གཞན་དུ་མི་བཅི། དུས་གཞན་གྱི་རིན་ཐང་དུས་གཞན་དུ་མི་
 བཅི་སྟེ། གནས་གཞན་དང་དུས་གཞན་གྱི་རིན་ཐང་བཅི་ན་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་

མྱིར་རོ། །འོ་ན་སྦྱོར་བ་ནི་གནས་གཞན་དང་དུས་གཞན་དུ་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གནས་
 གཞན་དང་དུས་གཞན་དུ་བྱུང་ན་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་བ་ལྟེན་ཅེ་ན། མཐར་ཐུག་གི་གནས་དང་
 དུས་ཀྱི་རིན་ཐང་གིས་བཞག་སྟེ། བཞིག་སྟེ་རྒྱ་ན་འོད་ལྡན་ལས། ཉམས་པར་བྱས་པའི་
 རོ་པོ་ཁོ་ན་རིན་ཐང་བཙེ་ཞེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །འོ་ན་བྱང་སྤྱད་ལུང་ནས་
 ལན་ཚུ་བའི་མཐར་ཐུག་ལྟོ་སྤྱོད་སུ་འོངས་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་རིན་ཐང་
 ཚང་ཡང་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་མི་ཚང་བས་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན། རིང་
 བའི་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་རིན་ཐང་མ་ཚང་ཡང་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ན་
 ཚང་བས་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་པོས་རིན་ཐང་ཚང་བ་
 ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་པོས་རིན་ཐང་(ཚང་བ)ཤོར་བ་མེད་པས་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་མི་
 རིགས་སོ་སྟམ་ན། མཐར་ཐུག་དང་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་པོ་ལ་དུ་བདག་པོའི་བསམ་པས་
 བཏང་ན་ནི་དེའི་ཚེ་བདག་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་
 ཀྱང་། བདག་པོའི་བསམ་པས་མ་བཏང་ན་ནི། རྣམ་དང་བདག་པོ་ལྟུང་བ་དང་ཐག་རིང་
 པོ་ན་གནས་ཀྱང་བདག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོར་རྣམ་ཡིན་པས་རིན་ཐང་ཚང་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་
 དུ་རིན་ཐང་ཚང་བ་ཤོར་བ་ཡང་ཡོད་དོ་གསུང་རོ། །འོ་ན་རིན་ཐང་མེད་པའི་སར་ཐོབ་
 གྲོ་སྟེས་ན་རྒྱུ་བ་ལྟེན་ཅེ་ན། བདག་པོའི་གནས་དང་རྒྱུ་བ་མའི་གནས་གང་ཉེ་བའི་རིན་
 ཐང་གིས་འཛོག་ལ། ཉེ་རིང་མཉམ་ན་རྒྱུ་བ་མའི་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་གིས་འཛོག་སྟེ། སྒྲ་མི་
 རྣམ་དུ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་བ་མའི་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་གིས་འཛོག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་
 སྒྲ་མི་རྣམ་དུ་རྒྱུ་བའི་སྒྲ་མི་པོ་བསྐྱེད་པ་(ཤོར་བདག་གི་ལྟུང་ན་རིན་ཐང་མི་ཚང་ལ་རྒྱུ་བ་མའི་ལྟུང་ན་
 རིན་ཐང་ཚང་བའམ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་རྒྱུ་བ་ན་བྱང་སྤྱོད་སུ་ལྟོ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ།)ལ་ཡང་རིན་ཐང་ཚང་
 བ་ནི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། སྤྱིང་དེ་ན་ཀར་གྲ་པ་ན་ལ་སོགས་པའི་རིན་ཐང་གི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་མེད་པས། རྒྱ་བྱེད་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་གནས་ཀྱི་རིན་ཐང་བཙེ་བར་དོན་གྱིས་
 བྱུང་སྟེ། འདི་ནི་གནས་གཞན་གྱི་རིན་ཐང་གནས་གཞན་དུ་མི་བཙེ་བའི་དམིགས་བསལ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཙོ་བོའི་སེལ་བ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ནི་མ་བསམས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པས་བརྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སེལ་བའི་
 དབྱེ་བ་དང་། སེལ་བའི་མཆོན་ཀྱིད། སེལ་བ་ལ་ཅིར་འགྱུར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་སེལ་
 བའི་དབྱེ་བ་ནི། སེལ་བ་ཞེས་པ་རང་རང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དེ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་
 ལས་བརྒྱུག་སྟེ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤུན་མོང་གི་སེལ་བ་དང་། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 སེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་གི་སེལ་བ་ཕྱོམ་པ་གཏན་ནས་མ་སྐྱབས་པ་ལྟ་
 བྱ་དང་། བསམ་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་སེལ་བ་སྟོབ་པ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤུན་
 མོང་གི་སེལ་བའོ། །(བསྐྱབ་པ་རྒྱུན་གཅིག་པ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤུན་མོང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། བསྐྱབ་པ་
 རྒྱུན་གཅིག་པའི་སེལ་བ་ཡང་ཀུན་གྱི་སྤུན་མོང་གི་སེལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།)བསྐྱབ་
 པ་རྒྱུན་གཅིག་པ་ནི་ལྟུང་བ་དངོས་གཞི་ཀུན་གྱི་སྤུན་མོང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཡང་། དེའི་
 སེལ་བ་བསྐྱབ་པ་རྒྱུན་ཐ་དང་པ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤུན་མོང་གི་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེལ་བ་འདི་
 ནི་སྟོར་བ་རྒྱུན་ལྡན་ནམས་ལ་འཇུག་གི། སྟོར་བ་རྒྱུན་མི་ལྡན་ནམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྟོར་
 རོ། །སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞིའི་སེལ་བ་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་
 བ་དང་། བསམ་པའི་སེལ་བ་དང་། སྟོར་བའི་སེལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སེལ་བ་སྟེ་
 མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའོ། །

གཉིས་པ་སེལ་བའི་མཆོན་ཀྱིད་ནི་ལྟུང་བ་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་གཟུང་ཏུ་དགོས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའོ། །དེ་ཡང་མ་བྱིན་ལེན་
 གྱི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སེལ་བ་ལ་
 ཅིར་འགྱུར་བརྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ་ན་སྤྲད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེས་ན་སྤྲད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ལྟུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི།(ཡན་ལག་གཅིག་
 མ་ཆང་བ་དཔེར་ན།)མ་བྱིན་ལེན་ལ་རིན་ཐང་གི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་འཕམ། སྟོན་ནས་སྤྲོ་བ་
 ལ་མཆོན་མཐུན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་སྤྲད་ཏུ་འགྱུར་
 ཏེ། མ་ཆོག་པར་བརྟན་ནའོ་ཞེས་པ་དང་། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྤྲད་པ་ཀྱིད་དོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲི་ཆུ་མཆོན་ནི་དགག་བྱ་མ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་པམ་ལྷག་གི་ན་སྤང་ནི་སྤྲོམ་པོ་ཡིན་ལ། སྤྲོམ་པོ་དང་ལྷུང་བྱེད་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ་གྱི་ན་སྤང་ནི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ནོ། །ཉེས་བྱས་གྱི་ན་སྤང་ནི་ཉེས་བྱ་སྤྲོམ་པོ་ལ། །གཉིས་པ་ཆེས་ན་སྤང་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཆང་བ་དཔེར་ན་མ་བྱིན་ལེན་ལ་བདག་པོ་མི་ཡིན་པ་མ་ཆང་ལ། དངོས་པོ་རིན་ཐང་ཆང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷའི་རྩལ་རིན་ཐང་མ་ཆང་བ་བརྒྱས་པ་འདྲ། སྤྲོན་ནས་སྤྲོ་བ་ལ་མཆོན་མཐུན་དང་ལྷ་མཐུན་གཉིས་ཀ་མ་ཆང་བ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཆང་ན་ཆེས་ན་སྤང་བྱ་འགྱུར་ཏེ། ཏུ་མ་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལ་ཆེས་ན་སྤང་བྱ་འགྱུར་པ་ཡོད་དེ། མི་ལ་བྱུང་འགྲོ་ཡང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས། བྱུང་འགྲོ་མོ་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཆེས་ན་སྤང་བྱ་འགྱུར་བ་ནམས་གྱི་ཆུ་མཆོན་དགག་བྱ་ཆེས་མ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲི་པམ་ལྷག་གི་ཆེས་ན་སྤང་ནི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ། སྤྲོམ་པོ་དང་ལྷུང་བྱེད་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ་གྱི་ཆེས་ན་སྤང་ནི་ཉེས་བྱས་སྤྲོམ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་བྱས་གྱི་ཆེས་ན་སྤང་ནི་ཉེས་བྱས་སྤྲོམ་པོ་བས་སྤྲོམ་པོ་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞན་བྱ་འགྱུར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤེ་ཆོན་གཞན་བྱ་འགྱུར་བ་དང་། བཅས་པ་གཞན་བྱ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་བྱ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་མི་གསོད་པའི་པམ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་སྟེ་བྱུང་འགྲོ་གསོད་ན་ལྷུང་བྱེད་བྱ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་གཞི་མེད་ལྷག་མའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་སྟེ་སྤྲོར་བ་གསལ་པོར་སྤྲོས་པ་མེད་པར། སྤྲོར་བ་མི་གསལ་བས་སྤྲོར་བ་བཏབ་ན་བག་ཅམ་གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་སྟེ་ལྷག་མའི་སྤེ་ཆོན་བྱ་གཅིག་ཀྱང་བཅས་པ་གཞན་གྱི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་མ་གཉིས་ལས་མིང་ཐ་དང་བྱ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལོགས་པ་བཤད་བྱ་མེད་ཅེས་ཤ་མི་གསུངས་ཀྱང་། མ་གོ་བར་ཟད་དེ་འདི་ནི། རང་རང་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་གཞན་ལས་གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རེག་པའི་ལྷག་མའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་སྟེ། རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྲོང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པ་ཀྱང་བྱ་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་

པ་མེད་པར་རེག་འདྲིང་ཙམ་པོས་བྱད་མེད་ལ་རེག་ན་ནི། ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་
གསུམ་ལས་གཞན་བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །(དགེ་སྲོང་མ་ལ་རེག་པར་མི་
བྱའོ། །བྱད་མེད་ལ་རེག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་རེག་པའི་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅས་པ་
གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རེག་པའི་བཅས་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་གནས་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རེག་པའི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ལས་
གཞན་རེག་པའི་བསྐབ་བྱའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་དེ་ནི་
ཆེས་ན་སྤང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་ན་སྤང་ནི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཀུན་སྲོང་གིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཀུན་སྲོང་གིས་ཀུན་
ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དགེ་སྲོང་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་མ་ཚང་སྟེ་ལྷོན་ཤིང་ལ་བརྟེན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མེ་རེག་གི་ཡན་ལག་མ་
ཚང་སྟེ། སེང་གེ་ལ་རེག་ན་བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །(ན་སྤང་གི་ཉེས་བྱས་
དང་། ཆེས་ན་སྤང་གི་ཉེས་བྱས་དང་། བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གསུམ་ནི་ཉེས་བྱས་ཙམ་ཏུ་འདྲ་ཡང་། དང་པོ་
གཉིས་ནི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ལ། མ་མ་ནི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཉེས་བྱས་མིན་ཏེ། རང་
རང་གི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གིས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལྷུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་
ལ་དགོངས་ནས་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི། ལྷུང་འདུལ་བྱེད་ལས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཚུར་ཤོག་ཚུང་
བྱ་ཚུང་བྱ་ནས་མ་བྱིན་པར་བྲངས་ན་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགེ་སྲོང་ཁ་ཅིག་གིས་
གཞན་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །(མཐའི་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་གསུང་ཡང་། མཐའི་ལྷུང་བ་
ཞེས་པ་ནི་ལྷུང་དང་འོད་ལྡན་ཏུ་མི་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་མེད་པ་ལ་དགོངས་
ནས་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་པམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཉེ་སྟེ་
ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འཇམ་ལྟ་སྟེ་མངལ་ལྷགས་པ་ལ་ཐེས་སུ་ཡི་རང་ན་བསྐབ་བྱའི་
ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོག་གཅོད་དངོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །རེག་པའི་པམ་པའི་སྐབས་ལས། བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ་

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིག་པ་དེ་བདག་གིས་མི་བྱེད་ཀྱང་གཞན་ཡིན་ན། བྱིས་པ་ལའང་རིག་པར་
 མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འདས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་མོད་གྱི། རིག་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་གཞན་
 མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྐབས་དེར་གཏོགས་གྱི་ལྷུང་
 བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི། ལྷུང་བ་ཟེད་དོ་གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་པར་
 ལེན་པའི་སྐབས་སུ། (བརྗོད་བཏགས་ལ་སོགས་པའི)ལས་སུ་མ་བྱས་པ་(འབྲུ་རྗེན་པ་ལྷུང་བ་ཟེད་དོ་
 གསུམ་ཙམ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་པ་ན། ལས་མ་བྱས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྗེན་པ་ལ་སོགས་པ།)ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྐབས་གཞན་རྒྱ་གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་ནི་ཡོད་དེ། མདོ་
 ལས་འབྲུ་རྗེན་པར་སྒྲུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་རྒྱགས་བྲངས་སོ། །བཞི་པ་ལྷུང་བ་གཏན་ནས་
 མི་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་
 མཐའ་དག་གི་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། བཅས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །དང་
 སོ་ནི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་རྒྱ་མི་གནས་པ་སྟོབ་ལྟ་བུ་དང་། རང་རང་གི་ཀྱན་སྦྲིང་མེད་
 པ་དང་། རང་རང་གི་ལས་དང་སོ་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་སེལ་བ་སྟོམ་པ་གཏན་ནས་མ་
 སྐྱངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་བཅས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་
 མེད་པས་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བས་ལྷུང་བ་
 མེད་པ་དང་། བར་ཆད་གྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པས་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། རླུབ་པར་མི་རུས་
 པ་སྟོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །ལྷུང་མེད་བཞི་སོ་དེ་རྣམས་ནི་བཅས་
 པ་འབའ་ཞིག་གི་ལྷུང་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་
 ལྷུང་མེད་བཞི་སོ་དེ་དག་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་པ་ནི་སོ་སོ་ཉིད་
 གྱིས་དགག་བྱར་ལྷུང་པའི་ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་
 སྟོབ་པ་ནི་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་
 བ་མི་སྲིད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་པ་ལ་ཞུགས་ན་དེ་ཉིད་གྱིས་(རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
 མ་སྟོབ་པའི་སྦྲིང་བའི)ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བར་ཆད་རྒྱ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། བར་ཆད་སྤང་བའི་དོན་

དུ་ལྷང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་ལ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་སྤང་བའི། རྒྱལ་བྱིམས་ཀྱི་དོན་
 དུ་རང་གི་སློག་འདོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་
 ལ་དང་པོ་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མེད་པས་ལྷང་བ་མེད་པ་ནི་རྩོམ་སོ་ཕག་ལས་ཉི་མ་
 གཅིག་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཞེག་ཀྱང་ལྷང་བ་མེད་པའམ། རྣམ་འབྱེད་ལས།
 བྱེ་མ་འབའ་ཞིག་ཤོ་བ་ལ་ནི་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རང་
 རང་གི་ལྷང་བ་མི་བསྐྱེད་དེ། ལྷང་བར་བཅས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་
 གི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སློག་ཆགས་ལ་མི་གཞོན་པའི་ས་ཤོ་བ་དང་སེམས་
 འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཆང་འབྲུང་བ་ཡང་ལྷང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཉ། དགག་བྱ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་ཀྱི་དགག་བྱ་མེད་ཀྱང་བརྒྱད་པའི་དགག་
 བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཆོད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྩོམ་སོ་ཕག་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་
 བཞེགས་པ་ལའང་(ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པར།)མཚུངས་སོ་སྟུམ་
 བ། རྩོམ་སོ་ཕགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ངེས་པས་བཅས་པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བས་ལྷང་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས་
 ཉ། བག་ཡངས་ཆེན་པོ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། བག་ཡངས་ཁ་འཐོར་བ་བྱས་པ་
 ལ་ཉེས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་བག་ཡངས་ཆེན་པོ་འདི་གཉན་ལ་དབབ་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། བག་
 ཡངས་བྱ་བར་གནང་བའི་ལྷང་ཁུངས་དང་། གཞི་གང་ལ་བག་ཡངས་བྱ་བ་དང་། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་གང་གི་ཕྱིར་བག་ཡངས་བྱ་བ་དང་། ཆོ་ག་གང་གིས་བག་ཡངས་བྱ་བ་དང་། བག་
 ཡངས་འདི་སྤེལ་གང་གི་ལྷགས་ཡིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལྷང་སྤན་ཆོགས་ལས། དགེ་
 སློང་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྲོ་མོ་དང་སྤན་ཆོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་འདུན་ཆོགས་
 ལས་སྐབས་དབྱེ་ཞིང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(སོ་སོ་ཐར་
 པའི་མདོ་འདོན་པའི་ཚུ།)གང་གིས་རྒྱལ་བྱིམས་སྤྲོ་མོ་དང་སྤན་ཆོགས་འདོན་ན་དགེ་སློང་གི་

དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱིར་སྐྱོད་ལ་བདེ་བ་རེག་པར་མཁོས་ཤིག་ཅེས་ཀྱང་ལུང་སྤྲོད་ཆོགས་ལས་
བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་བག་ཡངས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ།
སྤྱོད་དེའི་ཆད་རིམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་(ལུང་སྤྲོད་ཆོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུ་བ་དང་པོའི་སྐབས་ལས།)
དགྲ་བཅོམ་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས། དྷག་མཐའ་གཟུང་བ་དང་ཡངས་མཐའ་གཟུང་བ་
གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དྷག་མཐའ་གཟུང་ན་རྣམ་འབྱེད་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་རྣམས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་གཞིས་བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་རྣམས་ནི་སྤྱོད་དང་སྤྲོད་ཆོགས་
ཡིན་ལོ། །ཡངས་མཐའ་གཟུང་ན་པམ་ལྷག་ལས་གཞན་པ་སྟེ། སྤང་ལྷུང་མན་ཆད་ནི་སྤྱོད་
མོ་དང་སྤྲོད་ཆོགས་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་པམ་ལྷག་ལ་བག་ཡངས་མེད་
ལ། སྤང་ལྷུང་མན་ཆད་ལ་བག་ཡངས་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །སྤང་ལྷུང་མན་ཆད་པོ་
དེ་དག་གི་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་བག་ཡངས་མེད་ལ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བའི་གཞི་ལ་བག་ཡངས་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། ལྷུང་
བ་སྤྲོད་ཆོགས་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་
པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་(འདི་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་དགེ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་ནི་
ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བ་ལ་མ་བྱུང་བར་འདུ་ཤེས་ལ། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་བ་ལ་བྱུང་བར་འདུ་ཤེས། ཁ་ཅིག་
ནི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་བྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ལ་མ་བྱུང་བར་འདུ་ཤེས་པས་
གཞི་དེས་འཐབ་མོ་དང་མཚང་འབྲུ་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་འབྲེད་པ་འབྲུང་བར་འཁྱར་ཁིང་། དེས་དགེ་
འདུན་མི་བདེ་བར་འཁྱར་བས་དེའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་མཐུན་པས་གསོལ་
བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་པ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་གང་
ཟག་སྐབས་པོ་ཆེ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གཞུག་པ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱིས་གང་ཟག་
རིགས་མཐོན་པོ་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་སྤྱོད་པ་ཞིག་རྟེན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
པར་མི་འཁྱར་ན། དེ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་དགེ་འདུན་མཐུན་པས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་

གཞི་སྒྲན་ཆོགས་སྤྲ་བ་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 ཏུས་ཀྱི་མཐའ་ཚྗོད་པའི་ཏུས་ཀྱི་ཏུས་རན་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་མཇུག་ཅན་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྒྲན་ཆོགས་སྤྲ་
 བ་མང་པོ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་མ་འདོད་ཅིང་། མ་ཞུགས་པ་ནི་མི་འཇུག་ལ་ཞུགས་པ་སྦྱིད་ལྟག་པར་འཇུར་
 ཏེ། དེས་བསྟན་པ་ཡོངས་སྤྱུ་ཉམས་པར་འཇུར་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་འཇུར་བས་གཞི་དེའི་ཕྱིར་དགེ་འདུན་
 མཐུན་པས་བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྒྲན་ཆོགས་སྤྲ་
 བ་དག་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་དཀའ་བས་འཆོ་བ་སྤང་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཏུས་ཀྱི་མཐའ་
 ཚྗོད་པའི་ཏུས་རན་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་དགེ་སློང་དག་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྒྲན་ཆོགས་སྤྲ་བའི་རྒྱས་དཀའ་བས་འཆོ་
 བར་བྱེད་པས། དེའི་ཕྱིར་དཀའ་བས་འཆོ་བ་དེ་ཉིད་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་མཐུན་པས་
 གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་སྒྲན་ཆོགས་སྤྲ་བ་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དེ་རྣམས་
 རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་བཤད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་བག་ཡངས་བྱ་བ་ནི། ཆེད་ཏུ་
 བྱ་བ་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་སྤང་བ་
 དང་། གང་ཟག་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དང་། (དག་བཅོམ་པ་འོད་སྤང་ཆེན་
 པོས)བསྟན་པ་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་། །དཀའ་བས་འཆོ་བ་སྤང་བས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །
 བཞི་པ་ཆོ་ག་གང་གིས་བག་ཡངས་བྱ་བ་ནི། གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་སྟེ།
 རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་སྒྲན་ཆོགས་སྤྲ་བ་བག་ཡངས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་རྣམས་
 པ་ལ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཡི་གེ་ལས་འདིའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བྱུང་ངོ་། །

ལྷ་པ་བག་ཡངས་འདི་སྟེ་པ་གང་གི་ལྷགས་ཡིན་བསྟན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་
 སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། སྟེ་པ་གཞན་ཁ་ཅིག་ནི་མི་འདོད་དེ། བཅུན་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་
 པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ་པ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
 སྒྲན་ཆོགས་སྤྲ་མོ་ཁ་ཅིག་གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་ཆོགས་པས་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱས་ན་བག་ཡངས་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །འདི་ཡང་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འགའ་ཡང་
 དགེ་འདུན་གྱིས་བག་ཡངས་སྤྱུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་

བག་ཡངས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་ཀྱང་རང་གི་སྡེ་པའི་ལུགས་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བག་ཡངས་ཁ་འཁོར་བ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་བརྒྱུང་བཤིང་ན་
འཆང་འབྲལ་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་
གནང་བ་བྱིན་ན་དེ་དག་བཅིགས་ཀྱང་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བག་ཡངས་
དེ་དག་བྱས་ན་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བག་ཡངས་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་
དག་དང་ལྡན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བར་ཆད་ཀྱི་
རྒྱུན་དང་ལྡན་པས་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོའི་བར་ཆད་དང་། གཙོ་བོ་མ་
ཡིན་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་
གི་གཙོ་བོའི་བར་ཆད་དང་། གཞན་གྱི་གཙོ་བོའི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷུང་
བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་སྟོག་གི་བར་ཆད་དང་། རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་བར་ཆད་དང་། རང་གི་དག་སྒྲོལ་གི་ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷུང་བ་
མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྒྲོལ་གིས་བཅས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱུངས་ན་ནི་རང་གི་སྟོག་
གི་བར་ཆད་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་མ་བསྐྱུངས་པར་སྟོད་ན་ནི་རང་གི་སྟོག་གི་བར་ཆད་ཏུ་མི་
འབྱུང་ན། རང་(དེ་གཉིས་ལས་གང་གལ་ཆེ་སྟུང་ན།)གི་སྟོག་གི་བར་ཆད་སྤང་བའི་ལོར་ཆང་
འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཐ་སྟངས་
ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་གནང་སྟེ། དཔྱད་ཆོགས་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
བཅས་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པ།མཐའ་དག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དག་གིས་ནད་པ་བསྐྱུང་བར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟེ་སྟོག་གཙོད་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། ཆང་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པས་ནད་པ་བསྐྱུང་བར་
བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རིགས་པས་ཀྱང་བཅས་པ་དེ་བསྐྱུངས་པ་བས་རང་གི་སྟོག་གི་བར་
ཆད་བསྐྱུངས་པ་དཔོན་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་

ཡང་དོན་དང་། ཞུང་ལ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དག་སྒྲིབ་གིས་བཅས་པ་འགའ་ཞིག་
བསྐྱུངས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་སྐྱུང་བ་གཉིས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་
འདོན་ན། ཆང་འཕྱུང་བ་ལ་སྟོགས་པ་འགའ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་བཅས་པ་མཐའ་དག་
གནང་རྟེ། (གནང་བ་ཅིས་ཤིས་ན།) གྲོག་གི་བར་ཆད་སྤང་བའི་དོན་ཏུ་ནི་བཅས་པ་རྣམས་གནང་
ལ། གྲོག་གི་བར་ཆད་སྤང་བ་བས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་སྐྱུངས་པ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་པོ། །དེ་གང་གིས་བྱུང་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་སོ་བ་སྐྱུང་བའི་དོན་ཏུ་གྲོག་གཏོང་
བར་གསུངས་པས་བྱབ་རྟེ། ལུང་སྤུང་ཆོགས་ལས་གྲོག་ཉིད་སྤང་གི་གྲོག་ཆགས་བསད་
པར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁར་ལ་བྱུང་བ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་འགལ་
 གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་འདོམ་ན་འཇུག་ཤྲོག་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་ནང་འདོམ་ན་འཇུག་ཤྲོག་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བཅས་འགལ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
 ནང་འདོམ་ན་འཇུག་ཤྲོག་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བཅས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་དགག་དགོས་ཆེ་
 ཆུང་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ་བསམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།(རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤང་བའི་
 རོར་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་གནང་བའམ་སྦྱབ་པར་འགྱུར་རྟེ།)དཔེར་ན་དགེ་སྤྲོད་གིས་བྱ་
 ལོན་མ་གཞལ་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཉོ་ཆོང་བྱས་པ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འོད་ལྡན་ཙ་བ་ལས། ཆེད་འདོད་ཉོ་དང་འཆོང་ལ་སོགས་མི་
 བྱ། །དགོས་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་སོ། ཉེས་པ་མེད་པ་
 ཙ་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་སྦྱབ་དགོས་སུ་ཡང་གསུངས་རྟེ། དགེ་སྤྲོད་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཡུལ་
 གཞན་གྱི་སྦྱོར་བས་སྒྲ་མའི་རྒྱད་རྒྱུད་བར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱབ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་གཉིས་འདོམ་ཞིང་(བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི།)དགག་དགོས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ཏུ་རྒྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་འདོམ་ཞིང་དགག་བྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་
 ན་དགག་བྱའི་ཆ་ནས་གཉིས་ཀ་སྤོང་ལ། དགོས་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་ཀ་སྦྱབ་པོ་སྟམ་ན།
 དགག་བྱའི་ཆ་ནས་ནི་དགག་བྱ་ཆུང་ཏུ་ལ་འདོམ་འདོམ་ནས་དགག་བྱ་ཆེན་པོས་རྒྱད་ལ་

གོས་པར་འགྱུར་ལ། དགོས་པའི་ཆ་ནས་ནི་དགོས་པ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱབ་བསྐྱབ་ནས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་གཞན་མེད་པར་འདོམ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཐོག་འཇུག་བྱེད་དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་སྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པ་ལ་བཅས་པ་བཞག་པར་ཐལ་བ་ལས། འོད་ལྡན་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས་ཆོལ་མངའ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་སྐྱབ་པར་རྣམས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནང་འདོམ་ན་འཇུག་ཐོག་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་ཐིག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་དག་སྤོང་བ་བྱུང་ནས། དག་སྤོང་བྱོད་ཀྱིས་མི་འདི་འམ་ལུག་འདི་གསོད་ཅིག་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་གསོད་ན་བྱོད་ཉིད་དེས་པར་གསོད་ཟེར་ཏེ། མི་གསོད་པ་དང་དུད་འགྲོ་གསོད་པ་དང་བདག་ཉིད་གསོད་པ་དང་གསུམ་འདོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། (གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི།) ཁ་ཅིག་ན་རེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེ་བའི་དོར་རྒྱུད་བ་གནང་སྟེ། རྒྱུད་བ་དེ་བཤགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི་འགལ་བ་སྟེ། བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་ཕྱུང་ན་གནང་བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །(རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི།)རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆོས་ཅན། ཆེ་བའི་དོར་རྒྱུད་བ་གནང་བ་མེད་དེ། ཐོག་ལ་བབ་ཀྱང་གནང་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཞུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། རྩ་སྤྱུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་(བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོག་ལ་བབ་ཀྱང་གཞི་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་ཁྲུངས་དྲངས་ནས་གོང་དུ།)བཤད་དོ། །དེའི་(ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།)ཆོ་བདག་ཉིད་གསོད་དུ་འཇུག་ན་ཡང་དག་སྤོང་བདག་ཉིད་གསོད་པའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པོ་ལྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་སོག་འབད་པས་དོར་ན་ཉེས་པ་སྤྱོད་བ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཡང་། ཡལ་བར་འདོར་ན་(བདག་ཉིད་གསོད་པའི་ཉེས་པ་སྤྱོད་བ།)དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་བྲིམས་བསྐྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་སེམས་པ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་གསོད་པར་འདོད་པ་ལ་སེམས་པ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་གནང་བ་གནང་ནས་མེད་ན་འོ་ན་སོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིམ་པ་དང་སེམས་

འབྲུགས་པ་དང་ཚྲ་བ་དག་གིས་ཉེས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན།
ལྟང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་གནང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅས་
པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནང་བའི་བཅས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་བཅས་འགལ་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནང་འདོམ་ན་ཐོག་འཇུག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི།
དྲི་བ་གསུམ་ལས། དྲི་བ་དང་པོ་ནི་བཅས་པ་ཆེ་བའི་རྩེ་རྒྱུད་བ་གནང་ངམ་མ་གནང་
ཞེས་འདྲི་ན། བཅས་པ་ཆེ་བའི་རྩེ་རྒྱུད་བ་གནང་བའི་ངེས་པ་མེད་བཅས་པ་རྒྱུད་བའི་
རྩེ་རྒྱུད་བ་གནང་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་བབ་པའི་ཆོ་ན་དག་སྤོང་ཐིག་
ཅན་ཉེ་བར་འོངས་པའི་སྐབས་སུ། དབྱར་འདུལ་བའི་ཉེས་བྱས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལུབ་ལྷག་ལྟར་བྱེད་
གྱི་བཅས་པ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་(ལྷགས་དཀར་ན་རེ་བཅས་པ་རྒྱུད་བའི་རྩེ་རྒྱུད་བ་
མིན་ཏེ། དབྱར་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་བབ་པའི་ཆོ་ན་དག་སྤོང་ཐིག་ཅན་ཉེ་བར་འོངས་ཏེ་རང་གི་དགེ་རྒྱུ་དང་
ལུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་གནང་བ་དེ་དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་བྱས་སྤང་བའི་ཕྱིར་གནང་བ་མིན་གྱི།)དག་ཚུལ་
ལ་ཐིག་ལྷ་འབྱུང་བ་སྤང་བའི་རྩེ་གནང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། (འདི་ནི་དབྱར་དུལ་བའི་ཉེས་བྱས་
སྤང་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ལུབ་ལྷག་ཉལ་གནང་བ་ཡིན་གྱི། ཐིག་ལྷ་སྤང་བ་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར།)མ་ཡིན་
ཏེ་ཐིག་ལྷ་སྤང་བ་ནི་དབྱར་གྱི་ཚུལ་དུལ་ཏེ་(དཔོན་སྤོབ་གཉིས།)གནས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་
འབྲུག་ཀྱང་དེར་འགོ་བ་མ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་བ་གཉིས་པ་ནི། བཅས་པ་མཉམ་པོ་
ལ་བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་དགོས་ཆེ་བའི་རྩེ་རྒྱུད་བ་གནང་ངམ་མ་གནང་ཞེས་འདྲི་
ན། གནང་བར་ངེས་ཏེ། བཅས་པ་མཐའ་དག་དགག་དགོས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་བ་
གསུམ་པ་ནི། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་དགོས་མཉམ་པོ་ལ་བཅས་པ་ཆེ་བའི་རྩེ་རྒྱུད་བ་
གནང་ངམ་མ་གནང་ཞེས་འདྲི་ན་གནང་བར་ངེས་ཏེ། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་དགོས་
མཉམ་ཡང་། བཅས་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་དགག་དགོས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བཅས་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་དགག་དགོས་ཆེ་རྒྱུད་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ་བསམ་པ་
ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དགག་བྱ་ཆེ་ལ་བཅས་པ་རྒྱུད་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་བྱ་རྒྱུད་ལ་བཅས་པ་ཆེ་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བ་དང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་ན། དགག་བྱ་
 ཆེ་སྟེ་སྒྲིག་པ་མཚམས་མེད་བྱང་ཡང་། བཅས་པ་རྒྱུད་སྟེ་ལྷུང་བ་ན་སྤྲང་དུ་བཅས་པའི་
 ཕྱིར་དང་དགེ་སྦྱོང་མའི་འཆབ་པའི་པམ་པ་ལ་དགག་བྱ་དེ་སྟེད་ཆེ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་བཅས་པ་
 ཆེ་སྟེ་པམ་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བ་དང་
 དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་ན། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་ཆེའང་། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་
 གི་དགག་བྱ་ཆེ་བར་མ་གྲུབ་སྟེ།(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཇལ་ན་དད་གུས་བྱེད་པ་འབྱུང་ཉེ་སངས་
 རྒྱས་ལ་བཀོངས་པར་འདྲོད་པས་མཚོན་བརྟེན་པ་འབྱུང་བ་རིང་བས། ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བཟིན་པ་དང་
 འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པ་ནི་སྤྲོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས།)དེ་དག་བྱེད་པ་འབྱུང་རིང་འབྲེལ་རྒྱུད་དགག་
 བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་རྣོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆབ་པའི་པམ་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་
 གྱི་དགག་བྱ་ཆེ་བར་མ་ངེས་ཀྱང་། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་དགག་བྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སུད་
 མེད་འཆབ་པའི་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་པན་རྒྱུན་པམ་པ་འཆབ་རེས་བྱེད་
 ཅིང་། མཚང་གྲོགས་སུ་ཀྱང་ནས་དགེ་འདུན་མ་རྣམས་རྒྱལ་བྱིས་མི་དག་པའི་དགག་བྱ་
 ཆེས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་དགོས་ཆེ་རྒྱུད་
 དང་བཅས་པ་ཆེ་རྒྱུད་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་ལ། བཅས་པ་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་
 དགག་དགོས་ཆེ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཆེ་རྒྱུད་འབྲེལ་བར་ངེས་ཏེ། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་
 དགག་བྱ་ཆེ་ན་བཅས་པ་ཆེ་ལ། དགག་བྱ་དེ་རྒྱུད་ན་བཅས་པ་ཡང་རྒྱུད་སྟེ། མི་དང་མི་
 མིན་དང་དུད་འགྲོ་བསད་པ་ལ་བཅས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་གྱི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་
 པ་ནི། ཕྱིན་ལེན་ལ་སྐྱོགས་པའི་བཅས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱུང་བ་དང་། དབེན་པར་གནས་
 ཏི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལམ་གོང་མ་སྟེ་ངེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐབས་
 གཞན་མེད་པར་འདོམ་ན།(དེ་གཉིས་གང་གལ་ཆེ་སྟུམ་ན།)ཆང་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱོགས་པ་འགའ་རེ་
 མ་གཏོགས་པ་བཅས་པ་རྣམས་གནད་སྟེ། རང་གི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་བར་ཆད་སྤང་བའི་དོན་
 དུ་བཅས་པ་རྣམས་གནད་བ་ནི་སྤང་བསྟན་ཟེན་ལ། རྒྱལ་བྱིས་པ་བསྐྱུང་བ་དེའང་ལམ་

གོང་མ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་དེའི་དོན་ཏུ་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བཅས་པ་དེ་སྐྱེད་བ་བས་
རང་གི་ལམ་གོང་མ་སྦྱེ་བའི་བར་ཆད་སྐྱངས་པ་དེ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེའང་དགོན་པ་བས་ཆོས་གོས་དང་ཞག་བྱག་འབྲལ་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་གཙོ་བོའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཁྱེན་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ལ་
གསུམ་སྟེ། (ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཇི་དང་ལྷན་པའི་གསོད་སེམས་ཀྱིས་བསད་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་
ཕྱིག་པ་སྟེ། གཏམ་གྱི་གཞི་དང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིང་ཇི་དང་ལྷན་པའི་
རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱ་ནའང་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིག་པའོ། །)གཞན་གྱི་སྟོག་གི་བར་ཆད་དང་། གཞན་
གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཆད་དང་། གཞན་གྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་ཁྱེན་དང་
ལྷན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་གཞན་གྱི་སྟོག་གི་བར་ཆད་ཀྱི་ཁྱེན་དང་ལྷན་པ་
ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་ནི། དགོ་སྤྱོད་གིས་བཅས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱངས་ན་ནི་གཞན་གྱི་སྟོག་
ཆད་པ་མི་སྦྱོབ་ལ། བཅས་པ་དེ་མ་བསྐྱངས་པར་བྲལ་ན་གཞན་གྱི་སྟོག་ཆད་པ་སྦྱོབ་པར་
འགྱུར་ན། ཆད་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་པ་བཅས་པ་རྣམས་གནང་སྟེ།
བྱད་མེད་ཚུས་ཁྱིར་བ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རེག་ཏུ་གནང་སྟེ། སྒྲིང་བཅེ་བས་རྒྱག་བསྐྱེད་ལས་
ཐར་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་པས་ཀྱང་བཅས་
པ་དེ་བསྐྱངས་པ་བས་གཞན་གྱི་སྟོག་གི་བར་ཆད་བསྐྱངས་པ་དེ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞན་གྱི་སྟོག་གི་བར་ཆད་སྐྱང་བའི་ངོར་བཅས་(པ་གནང་)པའི་
ངེས་པ་མེད་དེ། སྒྲིང་ཇི་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་། མའི་
རྣམ་འབྱེད་ལས།(བྱད་མེད་གསོད་པའི་ཕྱིར་ལྟུང་མའི་དམག་ཆོགས་པ་ཡིད་མཐུན་པ་བདག་པོས་ཡོངས་
ལུ་བཏང་བ། རྒྱལ་པོས་ཇེས་ལུ་གནང་བ་སྟེ།བྱད་མེད་སྦྱོན་གསུམ་ལྷན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོ་
འདུན་ལྷག་མའི་ལྟུང་བར་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཟུ་མ་ནི་སྒྲིང་ཇི་དང་ལྷན་པའི་
རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
སྟེ།(ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཇི་དང་ལྷན་པའི་གསོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིག་པ་སྟེ་རྣམ་བཤད་རིགས་
པ་ལས་བཤད་དོ། །)གཞན་གྱི་སྟོག་གི་བར་ཆད་སྐྱང་བའི་ངོར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་

མ་གནང་ཡང་འདིར་བཅས་པ་རྣམས་གནང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཕྱི་མ་ནི་བྱད་མེད་
སྟོན་གསུམ་ལྡན་དེ་རབ་རྒྱ་བྱང་ཡང་བྱད་མེད་དེའི་སྟོག་གི་བར་ཆད་མི་སྟོང་ཞིང་བཞུན་
པ་ལ་ཆ་འབྲིན་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱད་མེད་དེ་རབ་རྒྱ་བྱང་ཡང་དེའི་སྟོག་གཅིང་
པ་དགེ་སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་པར་མ་རྩལ་ནས་ཕྱིས་བཅུན་མོ་སྤེང་ལྡན་མ་ལ་སྐྱབས་
སྤྱོད་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཆད་གྱི་ཆེན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷང་བ་མེད་པ་
ནི། དགེ་སྟོང་གིས་བཅས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱང་བ་དང་། གཞན་སྐྱེད་ཕྱི་ག་པས་གོས་པར་
འབྱར་པ་གཉིས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་འདོམ་ན། ཆང་འཕྲང་བ་ལ་སྟགས་པ་འགའ་རེ་མ་
གཏོགས་པ་བཅས་པ་རྣམས་གནང་སྟེ། དབྱར་ཕྱི་མ་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་བབ་པ་ན། དཔོན་སྟོང་
གཉིས་གནས་གཞན་རྒྱ་ཕྱིན་ན། དབྱར་གྱི་ཚུལ་དུལ་བར་འབྱར་ལ། རང་གི་དགེ་ཚུལ་དང་གནས་གཅིག་རྒྱ་
ཉལ་བར་མ་བྱས་ན། དགེ་སྟོང་ཕྱི་ག་ཅན་གྱིས་རང་གི་དགེ་ཚུལ་སྤྲུལ་འབྲིན་པ་འཕམ་ཕྱིག་ལྟ་ལ་
འགོད་པར་གྱུར་ན་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་རྩལ་ལྟག་པར་ཉལ་བ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་
པས་ཀྱང་བཅས་པ་དེ་བསྐྱངས་པ་བས་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཆད་སྤངས་པ་དེ་
དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱི་བར་ཆད་གྱི་ཆེན་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷང་བ་མེད་
པ་ནི་བཅུན་མོའི་འཁོར་རྒྱ་རྩལ་མོ་མི་གནས་པ་ལྟ་བུའི་བཅས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱང་བ་
དང་། དེར་རྩལ་མོ་གནས་ཏེ་ཆོས་བསྐྱར་ན་བཅུན་མོ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
གཉིས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་འདོམ་པ་ན། (དེ་གཉིས་གང་གལ་ཆེ་སྟེ་མ་ན།) ཆང་འཕྲང་བ་ལ་
སྟགས་པ་འགའ་རེ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་བཅས་པ་རྣམས་གནང་སྟེ། ལྷ་རིའི་བྱས་བཅུན་
མོ་དཔལ་ལྡན་མ་ལ་མཚན་ཐོག་ཐག་ཆོས་བསྐྱར་པས་བཅུན་མོས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལྟ་
བུའོ། །རིགས་པས་ཀྱང་བཅས་པ་དེ་བསྐྱངས་པ་བས་གཞན་གྱི་ལམ་གོང་མ་སྐྱེ་བའི་བར་
ཆད་སྤངས་པ་དེ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་གསུམ་སྟེ། (རང་རམ་གཞན་གྱི་) ལྟས་ཀྱི་བར་

ཆད་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་
 པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བཅས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱུངས་ན་རང་ངམ་གཞན་
 ཀྱི་ལུས་ཚུད་ཚོས་སུ་འཕྱུར་བ་(ཉེ་མི་འཆི་ཡང་ཞ་ལོང་ལ་སོགས་པར་འཕྱུར་བ།)དེ་མི་སྤོང་ལ། མ་
 བསྐྱུངས་ན་དེ་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་འདོམ་པ་ན།(དེ་གཉིས་
 གང་གལ་ཆེ་སྟམ་ན་བཅས་པ་ནམས་གནང་ངོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སྟོགས་གཅིག་བྱ་མེད་ལ། མ་གནང་ངོ་ཞེས་
 སྟོགས་གཅིག་བྱ་ཡང་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་ལ་དགག་དགོས་ཀྱི་ཕྱིད་མུང་ལ།)དེ་གཉིས་དགག་
 དགོས་གང་ཆེ་བརྟགས་ཏེ་བཅས་པ་བསྐྱུངས་པ་དགོས་པ་ཆེ་ན་མི་གནང་ལ། ལུས་ཀྱི་
 བར་ཆད་སྐྱུངས་པ་དེ་དགོས་པ་ཆེ་ན་(བཅས་པ་དེ།)གནང་སྟེ། ནད་པའམ་ནད་གཡོག་མར་
 མེ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་(ལ་ཉལ་བྱ་གནང་བ།)བ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི། བཅས་
 པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱུངས་ན་རང་ངམ་གཞན་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ཚུད་ཚོས་སུ་འཕྱུར་བ་དེ་མི་སྤོང་
 ལ། མ་བསྐྱུངས་ན་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་འདོམ་ན་(དེ་གཉིས་
 གང་གལ་ཆེ་སྟམ་ན།)དེ་དག་དགག་དགོས་གང་ཆེ་བ་རྟགས་ཏེ། བཅས་པ་བསྐྱུང་བ་དགོས་
 པ་ཆེ་ན་མི་གནང་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་སྐྱུངས་པ་དེ་དགོས་པ་ཆེ་ན་བཅས་པ་དེ་
 གནང་བ་སྟེ། འཇིགས་པར་ཕྱུར་ན་རང་གི་ལ་མི་གནོད་ན་དགེ་འདུན་ཀྱི་དང་མཆོད་རྟེན་
 ཀྱི་དབྱིག་དང་གསེར་སྤྲེལ་ནས་སམ་ཁྱེར་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི། བཅས་
 པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱུངས་ན་རང་ངམ་གཞན་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་མི་འབྱུབ་ལ། མ་བསྐྱུངས་
 ན་བསོད་ནམས་དེ་བྱུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་འདོམ་པ་ན་(དེ་
 གཉིས་གང་གལ་ཆེ་སྟམ་ན།)དེ་གཉིས་གང་གལ་ཆེ་བརྟགས་སྟེ། བཅས་པ་བསྐྱུང་བ་དགོས་པ་ཆེ་
 ན་མི་གནང་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་སྐྱུངས་པ་དེ་དགོས་པ་ཆེ་ན་(བཅས་པ་དེ།)གནང་
 སྟེ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་དོན་བྱ་སྤྱུ་མང་བྱ་གནང་བ་དང་སྦྱིན་བདག་བསོད་ནམས་
 འདོད་པས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་ལུས་བསྐྱུ་བའི་དྲིས་སྦྱང་པ་བཞེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟ་བུལ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པ་དང་། བྱ་དཀའ་
 བས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པ་དང་། ལྟང་བ་ནང་འདོམ་པས་སྐྱབ་པར་མི་
 རུས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པ་སྟེ། སྤར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་མཐའ་ལོབ་ཏུ་དགོས་པ་ལུ་བཅུ་ལྟ་མེད་ན་ལུ་ཚོགས་
 གིས་བསྟེན་རྟོགས་བྱེད་པ་གནང་བ་ལྟ་བུལ། །

གསུམ་པ་ནི་བཅས་པ་མཉམ་ཞིང་དགག་དགོས་ཀྱང་མཉམ་པོ་གཉིས་འདོམ་ན་
 བཅས་པ་གཅིག་མ་བསྐྱངས་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་པ་སྟེ། དགོས་པ་མས་ཁྲིམས་སྟོགས་ཁྲིང་
 མོང་བ་ན་ཐང་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་ཁྲིམས་སྟོགས་ཤི་ནས་དེར་འདུག་ན། ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་དང་དགོ་
 སྒྲོང་མས་གཅིག་ཕུ་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཐབས་གཞན་མེད་པར་འདོམ་ན། གཅིག་ཕུ་
 ལམ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུལ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རྒྱ་བར་གཏན་
 ཅན་མ་བསམ་པའི་ཇས་བྱིར་བ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྟང་བ་ནམ་གཞག་སྤར་མེད་གསར་
 ཏུ་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། རྒྱ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཞུ་བ་ལས་དགོས་པ་རྒྱ་
 སེམས་ཀྱིས་གདང་བུ་བརྒྱས་པ་དེར་ཆོས་གོས་ཀྱང་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་
 གདང་བུའི་རིན་ཐང་བརྩི་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་གོས་ཀྱི་རིན་ཐང་བརྩི་བར་ནི་མ་
 གསུངས་ཏེ་མ་བསམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་དང་། རང་གི་བསམ་པ་དང་བརྒྱ་བའི་
 བསམ་པ་དང་ཡིད་གཏུགས་པའི་སེམས་དག་གིས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་རང་གི་སེམས་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་སེམས་མེད་པར་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདིར་ནམ་འབྲེད་ལས་
 ཀྱང་རྒྱ་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པར་མ་གྱུར་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་སེམས་མེད་པར་
 ཞེས་སྒྲོས་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་ཇས་ལ་རྒྱ་སེམས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་
 རྒྱུ་ལས་རང་གི་ཇས་གཞན་གྱི་ལག་ཏུ་བཅོལ་བ་ལ་བསྐྱིན་པ་འཇལ་ཏུ་གཞུག་སྟེ་ནས་
 ཕྱིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པས་ཞེས་པ་དང་། ནམ་འབྲེད་ལས་དགོས་དང་

གིས་རང་གི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཀྱང་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ལེན་ན་སྒྲོམ་པོར་འབྱུང་ཞེས་
གསུངས་སོ། །(སྐབས་འདིར་མདོ་ཙུང་པ་ལས་རྒྱ་སེམས་མེད་པ་ཞེས་མ་སྒྲོམ་པ་ན་རྒྱ་སེམས་མེད་པ་གཞན་
ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །)གཞན་ལ་གོ་བར་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་
རྩལ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱར་ཞེས་གོ་བར་བྱས་ཏེ་འདི་བདག་གིས་བསྐྱར་རོ་ཞེས་གཞན་
ལ་གོ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་ལུང་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ནས་མ་གསུངས་ཀྱང་
རང་དགར་སྒྲུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལུང་གཞན་ལས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་རྒྱིག་ལས་བཤད་དོ། །ལུང་གཞན་ལས་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་ན། ལུང་གང་ལས་
འབྱུང་ཞེ་ན། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས་ཀྱང་
རྒྱ་ལྷས་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལྷ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་། རེ་ཞིག་
གི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་། ཡིད་གཙུགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་། ལེན་པ་
ན་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པར་མ་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱ་དེ་ལྷས་
ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་སེམས་མེད་པ་སྐར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལས་
གཞན་ཁྱེད་པ་ལས་དགེ་སྤྲོད་གིས་དགེ་སྤྲོད་ལ་ཆེ་གེ་མོའི་ཡོ་བྱང་དེ་དག་རྒྱས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོ་
བ་ན། འོན་ཏེ་(གང་ལ་བསྐྱོ་བའི་དགེ་སྤྲོད་)འདི་སྐྱམ་རུ་(འདི་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་པས་རྒྱ་བར་མི་འོས། དེ་
རྒྱས་ཤིག་ཟེར་ཡང་ཁོང་ཞིག་ཟེར་བར་འདུག་པས་ཡོ་བྱང་)འདི་ནི་དེའི་འོ་སྐྱམ་ན་ལེན་པ་པོ་ལ་ལྷུང་
བར་མི་འབྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པ་རྣམས་དག་སྤྱིང་རྩེས་སྦྱར་བ་རྣམས་
དག་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱིས་འཕྲོགས་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྷུང་བ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱ་སེམས་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་འང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་རྒྱ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་བྱུབ་པོ། །(རྒྱ་འཕྲུལ་ཅན་དེ་གང་ཐག་བཟང་
པོ་ཡིན་པས་རྒྱ་སེམས་མ་བྱུང་བའི་དབང་རུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱེད་འཕྲུལ་ལས་སྒྲོམ་བྱུང་གི་རྒྱ་
འཕྲུལ་ཅན་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་སེམས་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །)

གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་སེལ་བ་ལ་ན་སྤྲད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་རུ་སྦྱར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་
སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ཏོ། །དེ་
ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། བཅས་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བ་ཆེ་

ཆུང་བདེ་སྐྱེ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ཕྱིར་བཅོས་གང་ཡིན་
བྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་བཅས་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། དངོས་གཞི་རྒྱུགས་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་ནས་བྱང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐབས་སྐྱེ་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་
བྱའོ། །དང་པོ་ནི་འཁྱུར་འཁྱུག་གི་སྦྱང་གཞིའི་སྐབས་ནས་བྱང་བའི་སྐྱམ་མ་དབེན་པར་
གཞག་གོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། བརྒྱད་པ་རྒྱད་འགྲོར་
མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། སམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་ནས། མ་བསྐྱངས་པར་ཉིན་མོ་སྦྱོས་
པའ་སྟེ་གཉིད་ལོག་པར་མི་བྱའོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱར་བ་རྗེས་སྐྱབ་མཐུན་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ནི། བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས། ཀ་བ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །ཁེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། མེ་རེག་གི་སྐབས་
ནས། སང་གེ་ལ་རེག་པར་མི་བྱའོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ལས་
འདས་ན་ཉེས་བསྐྱབ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་སྦྱ་བཤད་ནི། ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་གིས་
མི་གོས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དེ་ཁེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བས་པོ་
ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆན་ཉིད་པ་
དང་། བཏགས་པ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ལྷས་དག་ཏུ་བྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷས་དག་ཏུ་མ་བྱུབ་ཀྱང་རྒྱ་
བར་འདྲིང་པའི་བསམ་པ་སྦྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ནི་བསྐྱམ་བྱ་འབྱུང་སྟེ། འོད་
ལྡན་ཙ་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱམ་བྱ་ཁེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་དགོ་སྤོང་གིས་རྒྱ་
བར་འདྲིང་པས་ཁྲི་ལས་ལྷང་བ་ནས་གོམ་པར་འདྲོར་བར་བྱེད་ཅིང་། བརྒྱ་བྱའི་རྣམས་ལ་
འོམ་ཁུག་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། འོམ་པའི་སྦྱ་རོལ་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ཉིད་དོ་ཁེས་
སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བ་ནི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་སྟེ། ལྷུང་རྣམས་འབྱེད་ལས་དགོ་སྤོང་གིས་རྒྱ་སེམས་

ཀྱིས་ཁྱིལ་ས་ལྷང་བར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་རི་སྤྱིད་ཏུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད་ཀྱུག་པར་མི་
བྱེད་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷང་བ་གཞན་
རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡང་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ལུས་ངག་ཏུ་བྱུབ་པ་ལ། ལྷང་བ་རང་རང་
གི་ཆེས་ན་སྤྲད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའད་ནི་རང་རང་གི་སྦྱར་བ་
མཆོན་ཉིད་པ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྱར་
བའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་
བའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཀྱི་བའི་འདུན་པ་
ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཤི། མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྐོ་ནས་སྦྱར་བ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བས་ན་སྦྱར་བའི་
རྣམ་པ་ཞེས་བྱ། རང་རང་གི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་ལྷང་བ་རོ་མཉམ་ཏུ་
བསྐྱེད་པས་ན་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་སྦྱར་
བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་བཏགས་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྟ་ཐུག་
རིན་ཐང་མ་ཆང་བ་བརྒྱས་པས་ཐོབ་སློ་སྦྱོས་པ་ལྟ་བུ་ཤི། སྦྱིར་བཏང་ལ། ཡན་ལག་གཉིས་མ་
ཆང་ལ་མཐར་ཐུག་བྱུབ་པའོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པས་ན་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ།
རང་རང་གི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་ལྷང་བ་རོ་མཉམ་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ན་སྦྱར་
བའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་
ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་བཏགས་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། སྦྱར་བ་བཏགས་པ་
བའོ། །དང་པོ་ནི་དག་སྤོང་གིས་ཀྱི་བར་འདོད་པས་མཐར་ཐུག་གི་སྐོ་རོལ་ན། བརྒྱ་བྱའི་
ཐུག་ལ་ཞོམ་པར་བྱེད་ཀྱུག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལ་ལྷང་བ་ནི་སྦྱར་བའི་སྦྱོམ་པོ་འབྱུང་
ཤི། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཞོམ་པར་བྱེད། ཀྱུག་པར་བྱེད་པ་ན་སྦྱོམ་པོར་འབྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷང་བ་གཞན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡང་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ལ། ལྷང་
བ་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའད་ནི། རང་རང་གི་ལྷང་

བ་དངོས་གཞི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བ་
བཏགས་པ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བ་དང་། དངོས་གཞི་
རྣམ་པའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་བའི་སྦྱར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་
སྐབས་ལས་བརྒྱ་བའི་འདུན་པ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐར་མ་ཐུག་པས་ན་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་
ཞེས་བྱ་རང་རང་གི་སྦྱར་བ་མཆོད་ཉིད་པ་དང་ལྷུང་བ་རྩོམ་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ན་སྦྱར་བ་
ཞེས་བྱ། སྦྱར་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་སྦྱར་བ་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་བཏགས་པ་
བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་མིའི་རྩལ་རིན་ཐང་མ་ཆང་བ་བརྒྱས་པས་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ལྟ་བུ་
སྟེ།སྦྱར་བཏང་ལ།ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་བ་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་
པས་ན་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ། རང་རང་གི་སྦྱར་བ་མཆོད་ཉིད་པ་དང་ལྷུང་བ་རྩོམ་
ཏུ་བསྐྱེད་པས་ན་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ། སྦྱར་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་སྦྱར་བ་མཆོད་
ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་བཏགས་པ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་དངོས་གཞི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་དེ་དག་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད་ནི་གནས་
སྐབས་བཞི་པོ་རང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་
བྱ་བའི་མཆོད་ཉིད་ནི་ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཀྱན་སྦྲིང་གིས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་ལ་འདུལ་བའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །བསྐྱེད་བྱ་ལས་འདས་པའི་
ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། ཉེས་ལྷུང་གང་ཞིག་(ཅིས་པས་བྱིས་པས་སྟོག་པའི་ཉེས་ཚུལ་བྱེད་པ་
སེལ།)ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་ཀྱན་སྦྲིང་གིས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱེད་པའོ། །(ཞེས་པས་རང་རང་གི་
སྦྱར་བ་དང་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་སེལ།)གཉིས་པ་(མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་བརྒྱས་པའི་པམ་པར་
འཇུག་པའི་བྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དག་སྦྲིང་གིས་བརྒྱ་བའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།)ལྷུང་བ་རྣམ་གཞག་གི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་རང་མཆོད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་བུ་དེ་གི་མཆོད་ཉིད་ནི་ལྷུང་
བ་དངོས་གཞི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་བར་བྱེད་པའི་ཉེས་ཚུལ་གང་ཞིག་(ཞེས་པས་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བ་སེལ།)
དགག་བྱ་ཆེས་མ་རྒྱུས་པས་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་(ཞེས་པས་སྦྱར་བ་མཆོད་ཉིད་

པ་མེལ། འདི་ནི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྡིག་པའི་ཉེས་ཚཱ་བྱེད་པ་མེལ། ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་གི་ཀྱན་སྲོང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའོ། །སྦྱར་བ་(དག་སྲོང་གིས་བརྟུ་བའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ན་རྟུ་བའི་འདུན་པ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།)རྣམས་པའི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི། མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བརྟུ་བའི་སྦྱར་བ་བྱས་ཤིང་རང་རང་གི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་ལྷུང་བ་དོ་མཚུངས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །(ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཆོང་བ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དག་སྲོང་གིས་ལྟ་རྒྱུ་རིན་ཐང་མ་ཆོང་བ་བརྟུ་བའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།)དངོས་གཞིའི་རྣམས་པའི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བརྟུ་བའི་སྦྱར་བ་བྱས་ཤིང་རང་རང་གི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་ལྷུང་བ་དོ་མཚུངས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་(རྟུ་བའི་པམ་པར་འགྱུར་ངེས་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོལ་དུ་རྣམས་ལ་ནོམ་ཉུག་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།)ལྷུང་བ་རྣམས་གཞག་གི་སྐབས་གྱི་སྦྱར་བ་(ཞེས་པས་བྱིས་པས་སྡིག་པའི་ཉེས་ཚཱ་བྱེད་པ་མེལ།)རང་མཆོན་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་བྱང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་ཚཱ་གང་ཞིག་(སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བར་མེལ།)དགག་བྱ་ཆེས་མ་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་བྱ་ཆེར་གྱུར་པས་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་(ཞེས་པས་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མེལ།) ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་དངོས་རྒྱུའི་རུས་པ་མ་ཐོབ་པའོ། །(མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་མེལ།)སྦྱར་བ་(དག་སྲོང་གིས་བརྟུ་བའི་ཆེད་དུ་རྣམས་ལ་ནོམ་ཉུག་བྱེད་བཞིན་པ་ན་རྟུ་བའི་འདུན་པ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།)བའི་རྣམས་པའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི། མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྦྱར་བ་ཞེས་བརྟུ་བའི་སྦྱར་བ་བྱས་ཤིང་རང་རང་གི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་ལྷུང་བའི་དོ་མཚུངས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །(ཡན་ལག་གཉིས་མ་ཆོང་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་སྟེ་དག་སྲོང་གིས་ལྟ་རྒྱུ་རིན་ཐང་མ་ཆོང་བ་བརྟུ་བའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།)དངོས་གཞི་རྣམས་པའི་སྦྱར་བ་བཏགས་པ་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྦྱར་བ་ཞེས་བརྟུ་བའི་སྦྱར་བ་བྱས་ཤིང་རང་རང་གི་སྦྱར་བ་མཆོན་ཉིད་

པ་དང་ལྷང་བ་དོ་མཚུངས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤར་བསྟན་བྱིན་རྟོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་(བ་རང་)ན་རེ། སྦྱར་བ་དང་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ལྷང་བ་མེད་ཅིང་། ལྷང་བ་དངོས་གཞི་གོ་རིམ་གཅིག་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། འདས་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལག་རྩམ་ལྟ་བུ་མངོས་པའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་པར་ཤེས་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་འདས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཡང་ལས་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ན། (མངོས་པའི་བར་ཆད་ཅན།)དེ་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པ་ན་སྦྱར་བ་ལ་ལྷང་བ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་ན་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གྲག་སོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་འབྱེད་ལས་ལྡོམ་པར་བྱེད་ཀྱིས་པར་བྱེད་པ་ན་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྤྲགས་པ་ན་སམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་སྦྱར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྤྲེ་ཚན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་སྦྱོམ་པོའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་(ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྦྱར་བ་ལ་སྦྱོམ་པོ་བསྐྱེད་པའི།)གཞུང་བརྒྱ་པར་ཏུ་མ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འདུན་པ་ལོག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོར་བ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་(མི་ཏོག་ཕྱིར་རྒྱུད་ལས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོར་གྱུང་མི་གཏོང་ན་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་དང་)འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་སྦྱར་བ་མཚན་ཉིད་པའི་བྱེ་བྲག་སྟོག་གཙོད་སམ་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་གསོད་སེམས་ཀྱིས་མིའི་སྦྱང་ལ་མཚན་བསྟུན་པ་ཆོས་ཅན། ལྷང་བ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོག་གཙོད་སམ་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་བསད་སེམས་ཀྱིས་མིའི་སྟོག་གཙོད་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པས་ལས་ལ་མི་སྦྱིབ་པར་བཅས་པ་སྟེ། གནས་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་ན་ལྷང་བས་ལས་ཆགས་པ་ལ་མི་སྦྱིབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ།དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་

ཐུན་མོང་གི་ལུང་བས་ལུང་བ་ཐུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོང་བ་པའི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་
 ལས་ལ་མི་སྦྱིབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་(ཤ་མིག)ན་རེ། མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་གྱི་ལུང་
 བ་གསུམ་པོ་ཇས་གཅིག་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། (ཤིང་ཕྱོང་པོ་ལས།)གཏུང་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་གྲག་གོ། (དཔེར་ན་ཕྱོན་ཤིང་གཅིག་ཉིད་ལ་དང་པོ་ལྷག་ཐུན། བར་དུ་ཕྱོང་དུ་མ། ཐ་མར་ཕྱོང་པོ་
 ཆེན་པོ་ལྟ། གནས་སྐབས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། ཤིང་ཕྱོང་པོ་རོ་བོ་གསུམ་མེད་ཀྱི་ཕྱོང་པོ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཏུས་སྡེ་བྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྤྱིར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་གྱི་ལུང་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ལུང་བའི་རོ་བོ་
 ཆེ་ཆུང་གསུམ་ཡིན་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ལུང་བ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་
 ན་རྒྱུ་ལས། ཁྱི་ལས་ལུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཁོམ་པ་ན་ཉེས་པ་སྦྱོམ་
 པོ་པོ། །གནས་ནས་སྤགས་པ་ན་པམ་པར་བསྟན་ཞེས་སོ། །གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་། ཆོས་
 ཅན་སྤར་བཞིན་བརྗོད་ཅིང་། ཇས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཏུས་སྡེ་བྱི་ཐ་དད་དུ་སྦྱོས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལས། འདྲོད་ན་རྒྱུ་ལས། ཁྱི་ལས་ལུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ན་ཉེས་
 སྤར་བཞིན་ནོ། །གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་སྤར་བཞིན་བརྗོད་ཅིང་། ཇས་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་སྦྱོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལས། འདྲོད་ན་ལུང་བ་
 གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ལས་སྦྱོས་
 པར་བཤད་དེ། ཏུམ་བརྒྱ་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱམ་བྱ་དང་པོ་ཡི། སྦྱོར་བ་ལ་
 བྱི་ཉེས་བྱས་རིག་པས་བྱ། བྱི་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཡིན། །དངོས་གཞི་ཀྱན་ལ་
 འདྲིར་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན། ཞེས་སོ། །གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་། ཆོས་ཅན་སྤར་བཞིན་
 བརྗོད་ཅིང་། ལུང་བ་ཇས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་བ་རོ་བོ་གཞན་དང་གཞན་དུ་
 འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལས། འདྲོད་ན་རྒྱུ་ལས། ལུང་བ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་བ་དེ་བཤགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་བཤགས་པ་བྱས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་པ་གསུམ་གྱི་ལུང་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་

ཅན། རྣམ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ཐ་དང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཏུས་སྤྱི་ཐ་
དང་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འཇམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་བ་ལས་(སྤྱན་ཟེང་ཅིང་མཐུན་པར་འཕྱུར་བ་ལྷག་མ་
དང་། སྤོམ་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་ཏེ།)འེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་ལྷགས་སུ་འཕྱུར་བས་ཞེས་བཤད་པས་
རྣམ་ཐ་དང་ཏུ་བྱུང་པོ། །ཁྱུང་བ་གསུམ་པོ་སྐྱེ་ཏུས་ན་སྤྱི་ཐ་དང་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་གནས་ཏུས་
ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་སྤེར་ན་གསུམ་ག་ཏུས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་
དཔེ་བཞེན་དཔེ་རྩོམ་དང་དཔེ་རྩོང་གི་རྩོམ་པ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ཀྱང་ཏུས་གཅིག་ཏུ་གནས་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཞུང་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དགེ་སྤྱོད་གིས་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཚོས་ཅན། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས་རང་གི་སྒྱུར་ལྷུང་མི་འདག་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དང་རང་གི་སྒྱུར་ལྷུང་ཇས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྡེ་ཚན་ལས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་ལས། ལྷུང་བ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷུང་བ་ཉིད་གིས་དེ་ཡང་བཤགས་པ་བྱས་པར་འཇུག་རོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཁྲབ་པ་མ་གྲབ་སྟེ། བྱང་དང་བྱང་རིས་ཇས་ཐ་དད་ཀྱང་། བྱང་བཤིག་པས་བྱང་རིས་མི་འཇིག་པའི་ཁྲབ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱེ་བྲག་སྐྱུ་བ་ལྷུང་ན་མི་གཅིག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མི་དེའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་འགགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་མི་འགགས་པར་ཐལ། མི་དེའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་དང་མིག་གི་དབང་པོ་ཇས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱང་བ་ཚོད་དོ། །ལྷུང་བ་རང་རང་གི་དངོས་གཞི་རྒྱུགས་པའི་ཆོན། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དང་། སྒྱུར་ལྷུང་ཇས་གཅིག་གས་ཐ་དད་ཅེས་འདྲི་ན། འག་པཅུ་འཆང་བ་དང་ཁླ་འཇོག་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་ལྷུང་གཏན་མེད་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དང་རང་གི་སྒྱུར་ལྷུང་ཇས་གཅིག་པ་མ་ཆང་ལ་ཇས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུར་བ་ལ་དེ་མེད་ན་ཞེས་པའི་འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་མེད་པར་ནོར་ཞིག་སྒྲུབ་ནས་འབྲེལ་ལ་རྒྱ་སེམས་བྱུང་སྟེ་བརྒྱས་ན་ཞེས་བྱས་དང་སྒྲིམ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཤམ་པར་ནི་ལྷུང་རོ་ཞེས་འདིར་ཡང་སྒྱུར་ལྷུང་མེད་པའི་མམ་པར་བཤད་སྤང་སྟེ། དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་སོ། །)

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་ཐམས་ལྷག་གི་
སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་པ་རིགས་གཉིས་དང་། ལྷུང་ལྷུང་དང་སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱ་བ་དང་ཉེས་

བྱས་ནས་ཏེ། ལཱ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྦྱོར་བ་གནང་ལ་ཆད་གཟུང་ལས་གཞན་པའི་
སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །པམ་པའི་ཕྱེ་ཆོན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་པམ་པ་དངོས་གཞི་
བསྐྱེད་ཀྱས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་མཆོན་ཉིད་པའི་སྦྱོན་པོ་ལོ། །པམ་པའི་ཕྱེ་ཆོན་གྱི་
འོག་མ་ལྷག་མའི་ཕྱེ་ཆོན་ལ་ཡང་སྤྲུལ་མ་དེ་བཞིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་སྦྱོན་པོའི་སྦྱི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། བྱད་པར་དང་སྦྱ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོན་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་སྦྱོན་པོ་བཏགས་པ་པའོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཉེས་
བྱས་ལ་མིང་སྦྱོན་པོ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ལྡེ་ལས། རྟེན་གྱི་བྱད་པར་
ནི། རྟེན་དགེ་སྦྱོར་པ་མ་ལ་སྦྱོན་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་བྱད་ན་སྦྱོན་པོ་མཆོན་ཉིད་
པ་ཡིན་པ་རྟེན་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ། ཀ་རི་ཀ་ལྡ་བརྟུ་པ་ལས། སྦྱ་མོང་དང་ནི་སེམས་དཔྱུལ་དང་། ཡི་
དུགས་འོན་ཏེ་ལྟ་ཡང་བྱད། །བསད་ན་རན་འགྱོར་འགྱོ་བ་ཡི། རྟེན་པ་སྦྱོན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
བཤད་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་རབ་དུ་བྱད་བ་ནམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱོན་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུང་དུ་བྱད་
ན་སྦྱོན་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་བྱད་བོ། །སྦྱེ་ཆོན་གྱི་བྱད་པར་ནི། པམ་ལྷག་གི་ཕྱེའི་
སྐབས་སུ་སྦྱོན་པོ་ཞེས་བྱད་ན་སྦྱོན་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་རྟེན་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ། ལྟར་
བྱེད་མན་ཆད་སྦྱེ་ཆོན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོན་པོ་ཞེས་བྱད་ན་སྦྱོན་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
པས་བྱད་བོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་
སྦྱོན་པོ་ཞེས་བྱད་ན་སྦྱོན་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་རྟེན་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་
བའི་གནས་སྐབས་དང་བསྐབ་བྱའི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོན་པོ་ཞེས་བྱད་ན་སྦྱོན་པོ་བཏགས་
པ་བ་ཡིན་པས་བྱད་བོ། །ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་ལྟར་བ་རྩོམ་པོའི་ཆ་ནས་སྦྱོན་པོའི་མིང་
གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་དགོས་པ་ནི་སྦྱོན་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་སྟེ། དམིགས་བསལ་པམ་ལྷག་གི་
སྦྱོར་བ་མཆོན་ཉིད་པའི་སྦྱོན་པོ་ནི་སྦྱོན་པོའི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བྱང་མ་ཡིན་ཡང་
སྦྱོན་པོ་མཆོན་ཉིད་པའོ། །ལྟར་བ་རྩོམ་པོའི་ཆ་ནས་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མིང་གིས་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་
དགོས་པའི་ལྟར་བ་ནི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྦྱོན་པོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྦྱོན་པོ་བཏགས་པ་
བ་ཡིན་པས་བྱད་བོ། །གདགས་གཞིའི་བྱད་པར་ནི་གདགས་གཞི་ཉེས་པ་གཅིག་ལ་སྦྱོན་

བོ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ན་སློམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་རྟེན་ཅམ་དུ་ཡོད་ལ། གདགས་
 གཞི་ཉེས་པ་དུ་མ་ལ་སློམ་པོ་ཞེས་མིང་བཏགས་ན་སློམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ།
 དེ་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འོད་ལྡན་ལས་མིང་དུ་ཆགས་པའི་སློམ་པོ་
 དང་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། སློམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དང་སློམ་པོ་བཏགས་
 པ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སློམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སློམ་པོ་ལ་བྱད་པར་
 མེད་ལ། སློམ་པོ་བཏགས་པ་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ནི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས།
 དེ་གཉིས་ལ་བྱབ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ནི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་
 དུ། ལྷ་མ་ལ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ལ་འདུས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། (གསོད་མེམས་མེད་པར་སྟོག་
 ལ་མ་སྟོས་པའི་བསམ་པས། སྟོག་ཆགས་གསུམ་ཡན་ཆད་ཡོད་པའི་སློས་ནགས་མེས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ།) ཉེས་
 བྱས་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་སློམ་པོར་བཏགས་པའོ། །དེ་ནི་སློམ་པོ་བཏགས་པ་བའི་བྱེ་བྲག་
 ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ཡིན་པ་ལ་སློམ་པོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ་ཤུག་པ་
 ཡིན་པ་ལ་ཤིང་ཡིན་པས་བྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་ཡིན་པ་ལ་ཤུག་པ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་
 པ་བཞིན་དུ་སློམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་
 སྟེ། (རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས། བ་ལང་འཛོལ་སློམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ།) ཉེས་བྱས་གཅིག་ལ་སློམ་
 པོར་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་སློམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཡང་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་སློམ་པོ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །སློམ་པོའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། (ལྷུང་བ་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྷུང་བ་ཏ་ཅང་ཆུང་བ་
 མ་ཡིན་པ་ལ་སློམ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།) འོད་ལྡན་ལས་སློམ་པོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་ནི་ལྷུང་བ་རིལ་
 གྱིས་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། (ཏ་ཅང་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དཔེར་ན།) ལྷུང་པོ་ཆེའི་གཙོ་བོ་བང་
 མི་བྱལ་མི་མགྲོགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་རིན་ཐང་
 ཆང་བ་མ་ཆོག་པ་བརྟུན་ན་སློམ་པོའོ། །བརྟུན་པའི་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་དེ་རིན་ཐང་གི་ཡན་
 ལག་མ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །(རང་གི་ཁང་པའི་མཛོད་དུ་པས་གཏེར་སྟེན་ཏེ་ཁ་ཆེམས་མེད་པར་པ་ཤིན།
 གཏེར་སྟེན་པ་དེ་བྱལ་རྒྱས་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡང་། གཏེར་དེ་བྱལ་དབང་བ་ལྟ་བུའོ། །) རྟོན་ལ་བདག་
 པོ་ཡོད་ཀྱང་དབང་བར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་བརྟུན་ན་སློམ་པོར་འཇུག་

རྟོ། །བརྒྱུས་པའི་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་བདག་པོས་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཡན་ལག་
མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྣམ་དེ་བདག་པོས་བདག་གིར་
བྱས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་སྐབས་འདི་དང་ལྷང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བྱུབ་སྟེ། འདུལ་
བྱེད་ལས། ནད་པས་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་དེ་ནད་གཡོག་གིས་སོ་སོར་བགོས་པ་
ལ་སྐྱོམ་པོར་གསུངས་ཏེ། བདག་པོ་དགེ་འདུན་རྣམས་གྱིས་དབང་བར་མ་ཤེས་པས་ནད་
གཡོག་རྣམས་ལ་པམ་པ་མ་བྱུང་བའོ། །འོ་ན་བདག་པོས་ཡུན་རིང་ཏུ་བརྟེན་པའི་རྣམ་
བརྒྱུས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནོར་བདག་གི་སེམས་ལ་ནོར་ཡོད་པར་ཡང་
མི་དྲན་པ་སྟོར་བ་ཡང་མི་དྲན་པ་ཞིག་ལས་བརྒྱུས་ན། ཐོག་མར་ནོར་བདག་གིས་སེམས་
ལ་བདག་གི་ཡིན་པར་བསམས་པས་ཕྱིས་མི་དྲན་ཡང་པམ་ཞེས་སོ། །རང་གི་འོ་ཞེས་པ་
རང་གི་རྣམ་ལ་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་བརྒྱུས་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱོམ་པོའོ། །དེ་ནི་
རྣམ་འབྱེད་ལས་མི་པམ་པའི་བྱུང་བ་ལས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རང་གི་རྣམ་གཡར་ཏུ་
བརྟུག་པ་ལ་རང་གིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་སྐྱིན་པ་དབབ་པའི་བསམ་པས་རྒྱ་ན་སྦྱོར་བའི་སྐྱོམ་པོ་
ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས་དགེ་སྦྱོར་གིས་རང་གི་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་རྒྱ་སེམས་
གྱིས་ལེན་ན་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

(འགྲོ་བ་གཞན་ཞེས་པ་འདི་ལ་བཤད་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ།མིའི་རྣམ་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིར་
འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་བརྒྱུས་ན་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་བཤད་ཅིང་ལྷང་རྣམ་
འབྱེད་ལས་(མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་མོད་བྱ་ནི་ཅོ་འམ་མ་བྱ་ལུ་ཉིག་གི་རྒྱན་པོས་བརྒྱན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གིས་
འདི་རྣམས་བྱ་ལས་བརྒྱ་བར་བྱ་ཡི་མི་ལས་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ཏུ་སེམས་ཏེ་བརྒྱུས་ན་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས།)
གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བསམ་པའི་སེལ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་སོ། །གཞིའི་སེལ་བར་བཤད་
པའི་ལུགས་ནི་འགྲེལ་ཆུང་གི་རྩ་བ་ལས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་འོ་ཞེས་ཏེ། མི་ལས་འགྲོ་བ་
གཞན་དུང་འགྲོ་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་ནོར་རྣམ་བརྒྱུས་ན་སྐྱོམ་པོའོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆུང་ལས་
བཤད་ཅིང་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་(རྒྱ་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བར་ལྷུར་པའི་རྩ་དགེ་སྦྱོར་གིས་དུང་འགྲོ་འི་
རྒྱ་བརྒྱུས་ན་རིན་ཐང་ཚང་ན་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས།)གསུངས་སོ། །བདག་གིར་མ་བྱས་པར་སྤྲ་

བ་དང་། ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་རྒྱུ་ནི་བདག་གིས་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་དང་ཞེས་པར་འཆད་
 ཏོ། རྟིང་རྟེན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱ་ན་ཉེས་བྱས་ལས་བརྒྱས་པའི་པམ་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རང་དོན་དང་འཆོ་ཆེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟིང་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་ལྟང་བ་གཏན་
 རུས་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རིག་བྱེད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོམ་པའི་སྤྲོ་རོལ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་ནོམ་པ་ནི་སྦྱོར་
 བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། ལྟང་ལས་དངོས་སུ་ཡང་ངོ་། །དེ་འདི་ལྟང་ནམ་འབྲེད་
 ལས་ནོམ་པར་བྱེད་ལྷག་པར་བྱེད་པ་ན་སྦྱོར་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནོམ་པ་ན་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་པོ་བསྐྱེད་པར་
 གསུངས་སོ། །སྤི་བའི་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་
 རྒྱལ་ལས་མི་སྤྱང་བར་འགོ་བའི་རྒྱང་བ་བཏེག་པའི་སྤྲོ་རོལ་གྱི། རྒྱང་བ་བཏེག་པ་རེ་རེ་ལ་
 ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལས་རྒྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་འགོ་
 བ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལས་གོས་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་བའི་གོས་བྱེད་པ་
 རུས་བཅམས་ཏེ་རྒྱ་བའི་ཆེད་ཏུ་འགོ་བའི་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
 དང་། སྐབས་འདིར་སྤི་བའི་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཐ་དད་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་རྒྱུར་
 གཞག་ཅེན། ཉེས་བྱས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་སྦྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། འདིར་ཉེས་བྱས་ཐ་
 དད་ཏུ་གསུངས་པ་འདི་དམིགས་བསལ་ཡིན་པར་རིགས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤི་
 བའི་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཞེས་པ་གོམ་པ་ཐ་དད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཉེས་བྱས་ཐ་དད་
 ཏུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་བྱས་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཉེས་བྱས་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱེད་
 པར་བཅས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ལྟང་བ་ནི་བཅས་པ་
 ཅམ་གྱི་རྟེན་སུ་འབྲངས་པས་སོ་ཞེས་སོ། །དེའི་གཞི་ལ་ནི་ཞེས་པ་ལ། སྦྱིར་ན་གཞི་སེམས་
 ཅན་ལས་ཀྱང་པ་ལ་གཉེས་སུ་དབྱེ་སྟེ། གཞི་སེམས་ཅན་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་
 དང་། ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱུན་བྱེད་པ་དང་(ཉལ་པོ་བྱེད་
 པར།)ཤོམ་འདུག་འབྲེད་དང་དམག་ལ་བལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་སོ་

སོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་། སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འདིར་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཚོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པ་
ནམས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་དེའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་མཚོན་བཏབ་པ་
དང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་ལྷང་བ་ཐ་དང་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གོང་ཏུ་སྟུར་ཏེ། སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའི་ཉེས་བྱས་ཐ་དང་དང་། སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པ་
ཐ་དང་དང་། མཐར་ཐུག་གི་མཐ་པ་ཐ་དང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ། །ཙུ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(ད་ནི་འགྲེལ་བའི་དོན་ནམ་པ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།)འདིར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་
མི་གཉིས་གསུམ་ཡན་ཆད་མང་པོ་ཞིག་གི་ནོར་ལ་དགོ་སྤྱོད་གཅིག་གིས་བརྟེན་ན་མི་ཏུ་
ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་ཉེས་བྱས་དང་སྦྱོར་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཡོད། མཐ་པ་ནི་སྦྱར་གཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་
ཞེས་བཤད་པ་ནི། མཐ་པ་ནམས་ལྟོག་མཚུངས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་
མཐ་པ་ཐ་དང་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆུང་དེ་ཉིད་ལས་ལྟོག་ནི་མི་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་མཐ་པ་
རེ་རེའི་ལྟོག་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། རྟེན་ལས་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་དངོས་གཞིའི་ལྷང་
བ་ཐ་དང་དོ་ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་པོ། །(དེའི་གཞི་ལ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་འོ་ཞེས་པའི།)སྐབས་
འདིར་རྟེན་ལས་བདག་པོ་ཏུ་མ་ལ་རྟེན་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐ་པར་
འགྱུར་ཞིང་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པོ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྦྱོར་པོ་ནམས་ལྟོག་
མཚུངས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་སྦྱོར་པོ་ཐ་དང་པ་སྟེ། མཐ་པ་ཐ་དང་
གྱི་སྦྱར་ལྷང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་(དེའི་གཞི་ལ་ནི་མི་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་
ཉེས་བྱས་དང་སྦྱོར་པོ་རེ་རེ་ཡང་ཡོད་ཅེས་བཤད་པས་གྲུབ་པོ། །རྟེན་ལས། དགོ་སྤྱོད་
གིས་མདའི་སྦྱར་བ་གཅིག་གིས་མི་མང་པོ་དག་ལ་འཕངས་ན་སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལས་སྦྱོར་
པོ་ཐ་དང་པར་འགྱུར་ལ། ཉེས་བྱས་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་བའི་
ཉེས་བྱས་ནམས་ལྟོག་མཚུངས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །

མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་ནི། དེ་བྱས་ནས་རྟེན་པ་ལ་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་
ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་སྦྱིའི་དོན་ཏོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་

གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། (བྱང་རྡོར།) ཁ་ཅིག་ན་རེ་མ་བྱིན་པར་ལེན་
 པའི་མཐར་ཐུག་ནི། གནས་ནས་སྤགས་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། གནས་ནས་གནས་སུ་
 སྤོང་པར་བྱེད་པ་ན་བརྟུས་པར་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྷར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྤོང་ཅི་
 བ། གང་ཏུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤགས་ཤིང་གཞན་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་གང་གི་ལས་ལྷང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ན་ཉེས་
 བྱས་སོ། །རྣམ་པ་ན་ཉེས་པ་སྤོང་པའོ། །གནས་ནས་སྤགས་པ་ན་པམ་པར་བརྟུན་ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་གནས་སྤགས་ཡིན་པའི་གཞུང་མང་ཏུ་བྱུང་བས་གྲུབ་པོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །འོ་ན་སློ་གྲོས་ཏུ་མས་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གནས་སྤགས་
 མ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གནས་སྤགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདྲོད་ན་རྒྱུ་ལས། རྒྱ་པོ་རྣམས་སློ་གྲོས་མི་མཐུན་པ་སློ་གྲོས་ཏུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་
 བཤོ་སྤེལ་ཐོབ་ན་བརྟུས་པ་ཡིན་གྱི་གནས་སྤགས་པ་ན་བརྟུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 རོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་འདུག་པ་གནས་ནས་སྤགས་པ་དེ་འདྲིའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་
 པར་འདྲོད་ན་ནི། (སྤོང་སྤགས་ཟུར་མཁར་ཏུ་བྲག་འོག་ནས་ཆུ་ཆེན་པོ་རྩོལ་ཏེ་ཁིང་དང་མཁར་ཁང་ཆུ་
 ཡིས་བྱིར་བ་ལྟ་བུ་འཇམ། རེ་བྱིམ་དང་ཀོ་བྱིམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། བརྟན་པར་གནས་པའི་
 རྩ་བྲག་ཅེས་སྤོང་སོ། །བརྟན་པར་གནས་པའི་རྩ་བྲག་ཁིང་དང་ཁང་བྱིམ་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། མ་
 བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། རྩལ་འདུག་པ་གནས་ནས་སྤགས་པ་མི་
 སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན་ས་གཞི་དང་ཁང་བྱིམ་དག་རྒྱ་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་སོ། །བྱིང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་བཀོད་པ་མཐར་ཐུག་གནས་སྤགས་ཡིན་པར་
 བཤད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆོ་ན་ཐོབ་སློ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེའང་འདྲིའི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སློ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་མང་ཏུ་ཡོད་
 པ་འདི་རྣམས་གཙོ་བོར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མ་བྱིན་ལེན་པའི་མཐར་ཐུག་ནི་གང་མ་བྱིན་པར་
 བླངས་པ་དེ་ཐོབ་པའི་སློ་སྟེས་པ་སྟེ། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱུ་ལས། བརྟུས་ནས་ཐོབ་པོ་

སྒྲུ་མེ་རྒྱུ་པར་དབྱུགས་ཕྱུང་ནས་གནས་ནའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས། ཀླང་
པའི་རྒྱང་དུ་འོངས་ཀྱང་ཅི་སྲིད་དུ་སྒྲུང་བར་མ་གྱུར་ན་དེའང་བརྟུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
གྲུབ་པའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འོག་དུ་མ་ལྷུང་
ན་ཡལ་ག་ལས་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་པའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
པས་ཤེས་ལ། རྒྱུ་པོ་རྒྱལས་ལ་དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་རྒྱས་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཤས་ཐོབ་ནའོ་
ཞེས་པ་དང་། འདི་ལ་སྒོ་སྒྲོས་དུ་མ་ཉིད་ན་ཐོབ་ན་བརྟུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། ཐོབ་
ན་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཐོབ་སྒོ་ཡིན་པར་ཤུགས་གྱིས་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ཚྣོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བརྟུ་བ་ལས། མ་
བྱིན་པར་ལེན་པའི་གཞི་ནི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །མཐར་ཐུག་གནས་ནས་
སྤགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོད་ལྡན་ལས། གནས་ནས་སྤགས་པ་ཁོ་ན་ནི་
བརྟུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་ཐོབ་སྒོ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །(རང་གིས་རྟགས་པ་ཚྣོད་པ་འདི་རྒྱད་དུ།)གལ་ཏེ་མཐར་
ཐུག་གནས་སྤགས་ཡིན་ན་ནི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་པམ་པ་བཞིའི་མཐར་ཐུག་དུས་གཅིག་
དུ་གྲུབ་པ་འདི་རྒྱང་ཡང་། མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྒོ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་འདི་མི་རྒྱང་། ལྷུང་བ་
བརྟེད་པའི་རྟེན་དགེ་སྒོང་གཅིག་གིས་པམ་པ་བཞི་ཀའི་མཐར་ཐུག་དུས་གཅིག་དུ་གྲུབ་
པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དགེ་སྒོང་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ཉམས་སྦྱང་བདག་གིར་བྱེད་པའི་
རྟེན་པ་དང་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྒོའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྒྱལ་འགྲེལ་ལས། རྟེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད། །འདི་ལྟར་
རྒྱལ་པར་རྟེན་པ་རྒྱལས། །རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟེན་ས། ཞེས་བཤད་པས་གྲུབ་
པོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྒོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །འདོད་ན་འོད་
ལྡན་ལས་གཅིག་ལ་མཐར་ཐུག་འགྱུར་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལས་གྱི་
ལམ་རྒྱལས་ཅིག་ཅར་རྟེན་ས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འོད་ལྡན་
དུ་སྒྲ་རབས་པའི་འདོད་པ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱིས། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་རིམ་གྱིས་

གྲུབ་པ་ལོ། །མཐར་ཐུག་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ནམ་གངས་
གཞན་ཡང་འོད་ལྗན་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་ལས་
(བཙེ་བྲག་མཐར་ཐུག་གིས་རྒྱུད་གིས་བྱིར་བ་དེ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ།)ཁ་ཅིག་ནི་བསམ་པས་བཏང་
བའི་གནས་ནས་སྐབས་པ།ལོ། །ཁ་(སྒྲིའི་གར་བཙུང་ཅིང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུ།)ཅིག་དུ་ནི་པམ་
པའི་གནས་སུ་སྐབས་པ།ལོ། །ཁ་(བཙུང་པ་དང་ལྷ་ལས་བཀར་དེ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ།)ཅིག་དུ་ནི་མི་སྣང་བའི་
གནས་སུ་སྐབས་པ།ལོ། །ཁ་(གསང་སྐབས་ཀྱིས་འདྲེན་ཅིང་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ།)ཅིག་དུ་ནི་སྣང་བའི་གནས་སུ་
སྐབས་པ།ལོ། །(འོག་གཟུར་བཙུང་ཅིང་མ་བྱིན་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུ།)ཁ་ཅིག་དུ་ནི་(པ་རྩལ་པོའི་རེ་བ་མ་ཆད་
པའི་གནས་ནས་)རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་སྐབས་པ།ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་དབྱེད་ནས་བཙུང་པར་བྱའོ་ཞེས་(པ་ནི་གནས་ནས་པམ་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་
ནི་གནས་ནས་གནས་སུ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུངས་སོ། །(གཞན་ཡང་འོད་
ལྗན་ལས་བཙུང་པས་རྒྱ་བ་ནི་འོག་གཟུར་ཙུང་ལ་དེར་པ་རྩལ་གྱིས་རེ་བ་མ་ཆད་པའི་གནས་ནས་རེ་བ་ཆད་
པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གནས་སུ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པ་དང་གལ་ཏེ་སྒྲིའི་གར་ཙུང་ན་དེར་
པ་རྩལ་པོ་མ་པམ་པའི་གནས་ནས་པམ་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྐྱོག་
པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གོས་མང་པོ་ས་ལ་བཏིང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཁུར་དེ་བྱས་
ནས་རྒྱུ་ལས་གཞོད་རྒྱའོ་སྟམ་པས། རྒྱ་བ་ལ་ནི་ཁུར་བརྒྱས་པ་ན་ཁུར་བཏིག་སྟེ་འཕགས་
ན་པམ་པར་འགྱུར་བལོ། རྒྱུ་ལས་རྒྱུད་གིས་གོས་དག་གཏོར་བར་གྱུར་པ་ནི། དག་སྟོང་
གིས་ཁུར་དུ་དྲགས་ཏེ་རྒྱའོ་སྟམ་པས་གོས་དེ་དག་སྟུང་པར་བྱེད་པར་ཁུར་འདྲེག་པའི་སྟེ་
རྩལ་དུ་གོས་རེ་རེ་ནས་གནས་ནས་སྐྱོས་ཀྱང་པམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བསྟའོ་སྟམ་
པའི་སྟེ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱའོ་སྟམ་པའི་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། རྒྱུ་ལས། མེ་རྟོག་
ལ་སོགས་པ་བརྒྱུས་ནས་གཞོད་རྒྱའོ་སྟམ་པས་བརྒྱ་བ་ལ་ནི་ཕུང་པོ་བརྒྱས་ན་སྟེ། ཕུང་པོ་
བཏིག་སྟེ་ས་ལས་འཕགས་ན་པམ་པར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། རྒྱུ་ལས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་
པ་རེ་རེ་ནས་བཏོགས་པའམ་བརྒྱུས་པའི་ཆོ་ན་ནི་བརྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་བཏོགས་

པའི་བསམ་པ་ཡོད་པར་བྱད་གྱི་རྒྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །(བརྒྱ་བའི་ཇས།)
 རྒྱལ་མ་འདམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པར་སྤྱིངས་པ་སྟེ་བྱིང་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་གནས་རྒྱལ་
 འདམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བརྒྱ་བ་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་བྱིང་(འབྲེལ་རྒྱུང་ལས་རྒྱུ་གཏིང་དུ་ནོར་
 སོང་སྟེ་རྒྱ་བ་དང་པས་སྟེང་ནས་བརྒྱར་སྤང་བ་ནི་སྟོན་པོ་ཞེས་བཤད་པ།)སྟེ་རྒྱས་མི་སྤང་ན་བརྒྱས་པའི་
 པམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་བྱིང་
 བ་ན་བརྒྱས་པའོ་ཞེས་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་ན་རྒྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས་ཕྱིས་རྒྱའོ་སྟམ་པའི་སྟོས་ཞེས་གསུངས་པས་མོང་སྤྱིངས་
 པའི་ཆོ་ན་རྒྱ་སེམས་མེད་པར་བྱལ་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱམ་འབྲེད་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་ནི། ཕྱིས་རྒྱའོ་སྟམ་པའི་སྟོས་ཞེས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་བསྐྱར་རོ་
 སྟམ་པའི་སྟོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས་སྤྱིངས་ཏེ་རྒྱ་བའི་སྐབས་དེ་ཕྱིས་
 དབྱུང་རོ་སྟམ་པའི་སྟོས་གོས་སམ་བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་བརྒྱས་པ་རྒྱ་བའི་བསམ་
 པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྒྱས་ཟིན་པ་བསྐྱར་བའི་བསམ་པ་འོ། །དབྱུང་རོ་ཞེས་པ་འདི་ཡུང་(ལུང་ལས་
 སྔ་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ།)ཐར་ཞེས་སྐད་གྱི་བྱིངས་གསུངས་ཏེ། སྐད་གྱི་བྱིངས་དེ་ཡང་བརྒྱས་པ་དང་
 བསྐྱར་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ལུང་ནམ་འབྲེད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནི།
 རྒྱུག་ལས་(ཡུང་ཐར་ཞེས་པའི།)སྐད་གྱི་བྱིངས་འདི་ཡང་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱ་བའི་དོན་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །(ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན།)མོང་སྤྱིངས་པའི་ཆོ་ན་རྒྱ་སེམས་མེད་ན། མོང་
 སྤྱིངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་(ཆོས་ཅན་རྒྱ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར།)མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལྷུང་བ་མི་བསྐྱེད་
 པར་ཐལ་བ་ལས། ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས་དགེ་སྦྱོང་གིས་མོང་སྤྱིངས་པའི་ཕྱིར་བྲི་ལས་སྤང་
 བར་བྱེད་རྒྱར་འཇུག་པར་བྱེད་ནོམ་པར་མི་བྱེད་ལུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྱིང་དུ་ཉེས་བྱས་
 ལུ་འལྱར་རོ། །ནོམ་པར་བྱེད་ལུག་པར་བྱེད་པ་ན་སྟོན་པོར་འལྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ལུ་ཏིག་གི་རྒྱན་པོ་འམ་ཤིང་སྟོང་པོ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཅིང་བཤལ་ཏེ་རྒྱ་བ་ལ་ནི་འདྲེན་
 བྱེད་གྱི་ངོས་གཞིའི་མཆོམས་ལས་ངོས་ཅིག་ཤོས་ངོས་ཕྱི་མ་ཤོས་འདས་ན་བརྒྱས་པའི་

པམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། ཤིང་ཕྱོང་པོ་ལྟ་བུ་བརྟུ་བྱའི་རྩལ་དེས་བྱབ་ཅིང་མོན་པའི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པའི་མཚམས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་ནི་མཚམས་དེ་ལས་འདས་ཀྱང་བརྟུས་པའི་
མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་རྩལ་དེས་མོན་ཅིང་བྱབ་པའི་མཚམས་དེ་ལས་འདས་
ན་བརྟུས་པ་ཡིན་ན། རྩལ་དེའི་ཆ་བྱི་མ་ཤོས་ཁོ་ན་བརྟུས་པས་འབྱུར་(ཏི་སྟོར་བ་དེའི་ཁྱེན་གྱིས་
མཚམས་ལས་འདས་པ་བྱི་མ་ཤོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་མྱར།)ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་ཕྱོང་པོ་གཅིག་ཉིད་ལྟ་
བུ་ཆ་ཤས་འདྲེས་ཤིང་འབྱར་བ་དྲང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བྱེད་བརྟུས་བྱེད་མ་
བརྟུས་པ་འགལ་བར་འབྱུར་རོ། །(འོད་ལྡན་ལས་ཆ་ཤས་འདྲེས་ཤིང་འབྱར་བ་དྲང་བར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་
ཐ་སྟོང་རྣམ་གཞག་ལ་ཆ་ཤས་འདྲེས་ཤིང་འབྱར་བ་ཡིན་གྱི་རིགས་པས་བརྟགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་རྩལ་སྤ་
རབ་འདྲེས་ཤིང་འབྱར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤ་མ་རྣམས་ནི་རྩལ་སྤ་རབ་འདྲེས་ཤིང་འབྱར་བ་ཞེས་གསུངས་
པས། རྩལ་སྤ་རབ་འབྱར་བར་འདོད་པ་ལྟ་སྟེགས་པའི་ལུགས། རྩལ་སྤ་རབ་རྣམས་བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་སུ་
འདོད་པ་བྱེ་བྲག་སྤ་བའི་ལུགས་རྩལ་སྤ་རབ་རྣམས་བར་མེད་ཅིང་རེག་ལ་མ་འབྱར་བ་འདོད་པ་མདོ་སྤེ་པའི་
ལུགས་ཡིན་པར་བཤད་དེ་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྱར་བའམ་ནི་བསྐྱོར་བའམ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་
ཀྱང་དྲང་ཞེས་སོ། །མཚམས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཁྱོང་གྲགས་དང་ཞེས་པའོ། །(མཚམས་
དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁྱོང་གྲགས་དང་། གས་པ་དང་ཞེས་རྟེན་ལས་བཤད་ཀྱང་མཚམས་དེའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཁྱོང་གྲགས་མཚམས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་ཏེ། རྩལ་
བར་དུ་གཙོད་པའི་མཚམས་དེ་ཆོས་ཅན། མཚམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོང་གྲགས་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པའི་
མྱར། བྱབ་པ་མེད་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བུད།)སྟེ་བ་ལྟོན་ཤིང་ལྟ་བུ་སྟེ་རྟེ་རྟེ་
བ་ནི་རྩལ་ས་ལ་བཞག་པ་རྟེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ།(ས་ལས་འབྲེལ་མེད་དུ་མ་སོང་ན་རྟེན་ལས་ཆ་བ་ནས་
བཏོན་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །)ས་ལས་འབྲེལ་མེད་དུ་བཏོན་པ་ན་བརྟུས་པའོ། །འོ་
ན་རྣམ་བྱེད་ལས་ཤིང་བཏོན་ནས་མྱིས་བརྟུ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
བཏོན་པ་དང་རྟེ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་བཏོན་ནས་རྟེ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཁ་གདངས་ནས་ཉལ་
མིག་བཅུ་ནས་མྱོང་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འདྲའོ་ཞེས་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་དོ། །

མི་རྟེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། རང་ལ་མི་མོས་པའི་མི་རྟེ་བ་ནི་མཐུས་འཛིན་པ་སྟེ་འག་

ནས་འཆད་དོ། །རང་ལ་མོས་པའི་མི་རྒྱ་པ་ལ་གལ་ཏེ་བཟུང་སྐབས་ན་ནི་བཟང་དེ་བྱུང་ན་
བརྒྱས་པའི་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བྱ་རྒྱ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་
དུ་བབས་པ་རྒྱ་པ་དང་སྤར་ཏེ་རྒྱ་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་གཞན་དབང་བའི་བྱ་(ལིངས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ནགས་མེས་བཏང་ནས་ནགས་ཁྲོད་ཀྱི་བྱ་རྣམས་མིག་དུང་པས་ཁྲབ་པའི་བྱ།)ཁ་ཅིག་དགོ་སྤོང་གིས་
འཆག་སའམ་དང་རའམ་སྒོ་ཁང་དག་དུ་བབས་པའི་བྱ་བརྒྱས་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་
དུགས་དང་བྱ་དང་ཞེས་སྤར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་བྱ་སྤར་ཏེ་རྒྱ་པ་དེ་ལྟར་ན་
བྱ་(འཕྱར་དུ་བཅུག་སྟེ།)སྤར་བ་ན་བརྒྱས་པ་སྟེ་འཕྱར་བ་ན་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། །(ནམ་མཁའ་
མཆོམས་གཞན་གྱི་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་འདིར་བྱ་སྤྱོད་པ་ནི་དཔེ་ཅམ་སྟེ། རྩེ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་
མཁའི་མཆོམས་གཞན་དུ་སྤོང་ན་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དུང་འགྲོ་སྒོ་བྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ནི་དུང་འགྲོ་རི་དུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའམ་རྟི་ལ་བཏགས་པ་ནི་བཀོལ་བ་ནའོ། །དུང་འགྲོ་
གཏུག་མ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ར་(འཛོད་པ་ལ་རྒྱ་པ་དང་། ཞེས་པ་སྤར་ནམས་གསུང་ཡང་
བརྟན་པ་ནི་རྒྱ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ།)ཡུག་ལ་སོགས་པའི་
བྱ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ནང་ནས་(སྤར་ཁྲུང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་པ་པོ་དེས།)སྤར་བ་ལ་བརྟན་ཅིང་
བཞག་པས་བརྒྱ་བར་བྱེད་པ་དང་བྱ་ལས་བཀར་བ་གཉིས་ནི་(མི་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་བརྒྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །)ཞེས་སོ། །(དེ་ནི་དུང་འགྲོ་རང་གིས་འགྲོ་བ་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ནི་རྒྱག་ལས་
གང་མཐུས་བཀྱི་དགོས་སམ་སྤྱུང་སྟེ་བདེ་འདོགས་པ་ཞིག་ན་ནི་དེ་མི་སྤང་བ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་བརྒྱས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་རི་སྤར་དུ་བག་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཏམ་དབང་དུ་བྱས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བརྒྱས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །)གོམ་པ་བྱིར་བྱར་བ་དང་། འབྲངས་པ་སྟེ། མདུན་ནས་རིང་དུ་སྤོང་
བ་དང་། ལམ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་འབྲམས་པ་སྟེ།(ལམ་གཡས་གཡོན་ནས་བརྒྱ་བ་ཞེས་འགྲེལ་
ཅུང་ལས་སོ། །)རྣམ་འབྱེད་ལས་གཤོང་ལས་ཐང་ལ་བྱུང་བ་དང་ཐང་ལས་གཤོང་དུ་འབབ་པ་
དང་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ནས་ནགས་ཐིབས་པོར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
རྒྱག་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲམ་པའི་སྤྱོད་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བྱ་ནི་སྐམ་
སྟེ་ཐང་ལ་ཁྲུར་བ་དང་། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཡུར་པོ་ཆེ་ན་རྒྱ་སྤྱང་རྒྱུང་དུའོ་ཞེས་

སོ། ། རྒྱུ་འདུལ་བ་ནི་འབྲུལ་ཆུང་ལས་མཆོའུ་དང་མཆོལས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོ། ། ཁྱིལ་
ལས། རྒྱུ་ཚྱུགས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནི་ཡུར་པོ་ཆེ་དང་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ཞེས་པ་སྤྲེལ་
སོགས་པ་ལྟ་མ་ནམས་འཆད་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་འབྲུལ་བ་ནམས་ཀྱི་རྒྱས་མེད་པར་ཟད་དོ། ། རྒྱ་སྤྱང་ཆེན་པོ་
དག་ཏུ་རི་ལྟར་བརྒྱས་པར་འབྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚྱུགས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་
ཚྱུགས་དང་ཐད་ཀ་དང་རྒྱུ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་གསུམ་ཏུ་དབྱེའོ། ། ལྷའི་གྲུར་(ཤགས་རྒྱལ་
ནའོ་ཞེས་སྤེལ་ནམས་གསུངས་པ། ཤགས་རྒྱལ་བ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི།) ཤགས་བཀྱེ་ནས་ཞལ་ཆེ་རྒྱལ་
ན་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འབྲུལ་ཆུང་ལས་དགེ་སྤྱོད་མི་དབང་བ་ལས་རྒྱལ་པོས་དགེ་སྤྱོད་
དབང་ངོ་ཞེས་བཅད་ན་པམ་ཞེས་སོ། ། འོག་གཟུར་ཤགས་བཀྱེ་ན་པ་རོལ་པོའི་ཤགས་ཀྱི་
སྤྱོད་བ་ཉིད་བཏང་སྟེ་སྤྱོད་བ་ལུས་བཏང་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་པའོ། ། རྣམ་འབྱེད་འབྲུལ་ལས་
ལྷའི་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱོས་པའི་མིའོ། ། འོག་གཟུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་(འོག་གཟུར་ཞེས་
པ་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ཞེས་སྤེལ་ནམས་གསུངས་ཡང་) ཡུལ་མིའི་ཆོགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ལྷའི་གྲུར་ཞལ་
ཆེ་རྒྱལ་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་ལ་འོག་གཟུར་ཞལ་ཆེ་རྒྱལ་ན་སྤོམ་པོ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷའི་གྲུ་དང་འོག་
གཟུར་གཉིས་ཆོག་བཅན་མི་བཅན་གྱིས་བྱུང་པར་ཡོད་པས་ཐོབ་སྤྱོད་དཀའ་སྤྱོད་ཡོད་
པའོ། །

བསྐྱེད་བྱའི་སྐབས་ནི། རྒྱ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཤོ་གམ་ཏུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། ། འདྲིར་
ཤོ་གམ་དང་འབྲུལ་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་གང་ཏུ་གཞལ་བའི་གནས་ནི་ས་
ཡིན་སྤྱང་བ་ཡིན། གཙོད་པ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་ཏུ་ན་རྒྱལ་པོ་ས་ལ་དབང་གི་ནམ་མཁའ་
ལ་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་(མི་བསྐྱེད་པ་ན།) བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ཆེན་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་དང་།
(ཤོ་གམ་མི་གཙོད་ན།) ཤོ་གམ་སྤྱིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། ། (རྒྱ་པོ་ལ་གྲུ་བྱས་ཏེ་གཞུང་འཕེབས་སུ་
འགོ་ན་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་མི་དགོས་ནི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་འབྲང་ངོ་། །) གཉིས་པ་གང་ལ་གཞལ་
བའི་བདག་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞི་ལྟར་ཏེ། བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལས་གང་ཞིག་ཆོས་
བཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་བ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་སྤྱེད་པ་དང་། ཀུན་འགོད་པར་བྱེད་པ་དེས་ཤོ་
གམ་དབང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ། རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱི་དམག་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་། རྒྱལ་

པོ་རང་གི་ཡུལ་མིས་འཛིན་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་། ཚོང་པ་ནང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྤེད་
 པ་དང་། ཡུལ་གྱི་འགོད་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་རིགས་ཚོད་ཏུ་ལེན་པ་སྟེ། བསྐྱར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་
 གཞུང་ནི། འོད་ལྗན་ལས་སྐྱེ་དགུ་ཉེན་མོངས་(པར་འལྱར་བ་དེ།) བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལ་
 བོ་ཤོ་གམ་གཞལ། གལ་ཏེ་དེ་ཡང་ཚོས་པོ་ལ་སོགས་པ། བསྐྱར་བ་ཡིས། ཉེན་སྲ་ནི་བུ་ལོན་
 (ཆགས་པ།) མིན། ཞེས་བཤད་དོ། གསུམ་པ་གང་ལས་གཞལ་བའི་ཇས་ནི། ཉེ་ཚོང་ཏུ་བྱེད་
 པའི་ཐོང་ལས་ཏེ། འོད་ལྗན་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐོང་ཁོན་ལ་ཤོ་གམ་བཅད་
 པར་རིགས་སོ་ཞེས་འཛིག་སྟེ་ཞེས་སོ། ཁ་ཅིག་(འོད་ལྗན་ལས་སྐྱོགས་སྤར་བཞོད་པའི་རྒྱ་གར་བ།)
 བ་རེ་ཐོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཤོ་གམ་འཇལ་དགོས་ཏེ། པ་མ་དང་དགོན་མཚོག་གི་ཕྱིར་
 བྱིར་བའི་ཇས་ལས་ཀྱང་ཤོ་གམ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཏུ་
 བྱ་བའི་རས་ལ་ཡང་ཁ་ཚར་བཅད་པ་(ཚོང་པ་རྣམས་ཚོས་པོ་ལ་བརྟེན།) དང་། རྒྱར་སྐྱུག་པ་(དང་
 བ་སྤར་གི་ཕྱི་བས་ཁ་བསྐྱར་བ།) ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
 རོ། འདྲེ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྒྱད་པ་ནི། བྱེད་ལྟར་ན་ཚོས་གོས་དང་བཅས་ལམ་ཏུ་འགྲོ་ན་ཤོ་
 གམ་གཞལ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཉེས་པར་འལྱར་བས། སྤོམ་བཙོན་
 ལམ་ཏུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཚོས་གོས་མེད་ན་ཆ་ལུགས་ཉམས་པར་འལྱར་ལ། ཚོས་གོས་
 ཡོད་ན་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཉེས་པར་འལྱར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། འདྲོད་ན་སྐྱེན་གྱི་གཞི་ལས། རྒྱལ་གྱི་སྐྱེན་རྒྱགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཀར་ཤ་པ་ན་ཞེས་པར་
 གསོལ་བཀའ་སྐྱེལ་བ་སྤངས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། བྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་
 པ་ལས་ཀྱང་དགོན་མཚོག་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་པ་མ་དང་སྦྱེས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱིར་
 བ་དེ་ལས་ཤོ་གམ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཉེ་ཚོང་བྱ་བའི་རྒྱར་མི་བྱིར་བས་སོ། ཐོང་དེ་ལ་
 ཐོང་དང་འདྲ་བར་སྤང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། འདྲོད་མཐུན་པར་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱར་
 རག་ལས་ཀྱང་རོ། ཁ་ཅིག་སྤང་བ་དང་། བཏང་བ་དང་། མཚོད་སྦྱིན་བྱ་བ་དང་། ལྟ་ལ་མཚོད་
 པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཀྱིས་ཇས་ནི་ཤོ་གམ་མི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་
 རོ། ཞེས་འོད་ལྗན་ཏུ་དྲངས་སོ། རྒྱུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་པ་མ་དང་དགོན་མཚོག་གི་ཇས་ལས་

ཤོ་གམ་སྒྱིན་པ་དེ་ཡང་(ཤོ་གམ་སྒྱིན་པ་བཏང་བའི་བསམ་པས་བྱིན་ན་སྒྱིན་པ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་
ནམས་སུ་འགྱུར་བས་པ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱུལ་བ་དང་)ལྷང་ཙམ་དུ་འདྲ་ཞིང་ཁ་མཚུ་སྒང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་པ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཐོང་ལས་སྒྱིན་པ་ལོ། །ཁ་
ཚར་བཅད་པ་དང་)ཆུར་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་རང་གི་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
ཡང་ཉོ་ཆོང་གི་ཐོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆོ་འཐབ་བྱེད་དུ་འོང་བ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། འོད་
ལྡན་ལས་ཁ་ཚར་བཅད་པ་དང་ཆུར་སྒྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལ་ཤོ་གམ་མི་གཅོད་པའི་
ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་རི་ཙམ་གཞལ་བའི་ཆད་ནི།
ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་འཛོག་པས་འབྲུལ་བ་ཡུང་ལས་ཆད་གསུངས་པ་མེད་དོ། །འོད་ལྡན་ལས་
ཐོང་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་ཆ་ཤོ་གམ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཤིང་ལ་ནི་དུག་ཅུ་ཆ་ཡིན་ནོ། །ལྲ་པ་མ་གཞལ་
བའི་ལྷང་བ་ནི་རྒྱ་སེམས་དང་རིན་ཐང་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཆོང་ན་པམ་པར་འགྱུར་
རོ། །དུག་པ་ལྷོག་མཆོམས་ལྷང་མེད་ནི། རྒྱ་སེམས་མེད་ན་ཤོ་གམ་མ་གཞལ་ཡང་མ་བྱིན་
ལེན་གྱི་ལྷང་བ་རྣམ་གཞག་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཤོ་གམ་དུ་གཏོགས་པའི་
ཞེས་སོ། །བདུན་པ་རྒྱར་འགྲོ་བ་སྐྱབ་བྱ་ནི། ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འགྲོ་
བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་ཤོ་གམ་གྱིས་མཆོན་པའི་དོན་ནི། བྱ་བཅས་ཀྱང་མཆོན་
པ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་ཤོ་གམ་གྱིས་ནི་བྱ་བཅས་ཀྱང་(མཆོན་ནས།)རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་བྱ་བཅས་མི་ལེན་ན་ནི་མ་གཞལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ། འོད་ལྡན་
ལས། སྐྱམ་མ་ལྷ་བ་གཉིས་(ན་བ་འབྱུང་བ་)ལ་སོགས་(པ་དང་)རབ་དུ་བྱང་(མྱེ་ལྷ་པོ་)དང་ཐུབ་
པ་(སངས་རྒྱས།)དང་། བྱམ་བེ་(རིགས་)དང་ནི་(རབ་དུ་བྱང་བའི་)རྟགས་(ཆ་ལུགས་)ཅན་ལ། བྱ་
བཅས་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁྱད་སྟངས་སུ་དྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ལུང་ལས། འཆོལ་དང་ལེན་དང་ཡུངས་ཆེ་ན། རྒྱན་
གཞོན་ཞེས་པའི་སྤིང་གཞི་དང་འབྲེལ་ནས། རྒྱ་སེམས་མེད་པ་ལ་ཤོ་གམ་རྒྱ་བའི་ལྷང་བ་
རྣམ་གཞག་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པར་མི་བྱའོ། །(དེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་སེམས་
མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་འདྲ་ཤིས་འབྲུལ་བས་བྱས་དེ་འཆོལ་དང་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཆོང་བ་ལ་ཤོ་གམ་

མི་གཙང་པའི་ཆོ་ན་ཆོང་བས་སྒྲོང་དུ་དགེ་སྤྲོད་གི་རྩལ་བཅོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤོ་གམ་གཞལ་མི་དགོས་སུ་
 བྱུར་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་བ་དང་། ལེན་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་སྤྲོད་ལ་ཤོ་གམ་མི་གཙང་
 པའི་ཆོ་ན་དགེ་སྤྲོད་གི་སྒྲོང་དུ་ཆོང་བའི་རྩལ་བཅོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤོ་གམ་གཞལ་མི་དགོས་སུ་བྱུར་པ་ཡིན་
 སྟུང་དུ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་དང་། དུག་ཆེན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་ཀྱི་རྩལ་དེ་རྒྱན་མར་ཤོར་
 རས་མེད་སྟུང་པ་དང་ཆུན་གཞོན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆུན་ཤོས་ཀྱི་སྒྲོང་དེ་ན་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་ཀྱི་རྩལ་
 མེད་སྟུང་པ་དང་ཆུན་གཞོན་ཤོས་དེ་འདུ་ཤེས་འབྱུལ་ཏེ་དེ་ལ་རྒྱ་སེམས་མེད་པའོ། །རྒྱ་སེམས་མེད་ཀྱང་བསྐྱབ་
 བྱའི་ཉེས་བྱས་ནི་འབྱུང་སྟེ། ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་
 སོ། །གནང་བ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་ན་གཞན་དུ་མ་བརྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲོམ་པོར་འཕྱར་
 བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ནོར་བདག་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་ཤོ་གམ་མ་བྱིན་ན་སྤྲོམ་
 པོའོ། །(ཤོ་གམ་གྱི་ཆང་ཙམ་ཞིག་ནོར་བདག་ལ་མི་སྦྱིན་པར།)དགེ་སྤྲོད་བདག་ཉིད་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་
 ཤོ་གམ་མ་བྱིན་ན་པམ་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མ་གནང་བས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་བར་མི་བྱ་བ་
 ལས་བསྐྱབ་ན་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་རིན་ཐང་ཆང་ན་པམ་པར་འཕྱར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྒྱིག་
 ལས་འདི་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་(དགེ་སྤྲོད་གིས་གཞན་གྱི་ནོར་རྩལ་ཁྱར་ཏེ་བྱིན་པ་
 བ།)ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཀག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཁ་བཟེར་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་
 བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། རྒྱ་སེམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།
 འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་འཐད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་འོག་མ་ལ་གོང་མའོ་ཞེས་པ་འོད་ལྡན་ལས་
 གོགས་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མར་བྱུར་པ་ལ་ཡིད་གཙུགས་བྱ་བའང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་
 ཅེས་བཤད་དོ། །རྒྱིག་ལས་བདག་པོ་གང་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ན་དེ་དགེ་བསྐྱོས་ལ་གཏད་པ་
 ཉིད་དུ་བྱ་ཞེས་པ་དང་། ལྷང་ལས་བདག་པོ་གང་ཡིན་ཤེས་ཀྱང་དེ་དགེ་བསྐྱོས་ལ་གཏད་
 པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་སྟུང་ན། སྦྱིར་བཏང་ལ་རྒྱིག་ལྟར་ཡིན་ལ་དམིགས་པ་ལ་ནི་
 བདག་པོ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པའམ་རང་དང་ཞེ་འདྲེས་པ་ཡིན་ན། ལྷང་ལས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསལ་ཡོ། །(དེ་ནི་སྤྲོད་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་སྟོན་ཏེ།)ཡོངས་སུ་གཟུང་
 བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྣ་ཁང་དང་སྟོག་ཤིང་གི་དབང་ཕྱག་གི་བྱུང་བ་

དང་འབྲེལ་ནས་སོ། །བདག་གིས་བྱས་པ་ཞེས་པ་དག་སྤོང་གིས་རང་གི་ཚོས་གོས་ཚུ་
 རྒྱུ་པ་ལས་ནན་གྱིས་སྤལ་བ་ལས་སོ། །(བསྐྱབ་བྱ་དེ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མཐུན་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་སྤྱོད་བ་ཆེས་སྤྱབ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །མི་སྤྱན་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 (སྐང་སྟེ་ཆེ་བརྒྱས་པ་དང་གསུངས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།)ཕག་བརྒྱས་པ་དང་བྱ་རམ་ཤིང་བརྒྱས་པ་དང་
 རྒྱུའི་རྟ་དང་འོལ་བས་ཤ་བྱིར་བའི་བྱང་བ་དང་འབྲེལ་ནས་ཏེ། འཕྱར་ཀའི་རྒྱ་སྤང་བའི་
 བྱར་རོ། །རྟོའི་རྒྱས་ཞེས་པ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་ན་མི་མ་ཡིན་ལ་བརྒྱས་པའི་སྤྱོད་པོ་དང་མེད་ན་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །རྟོ་མ་རྣམས་པ་ལས་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་ལ་ལྟར་ལས་
 སྤྱན་བྱ་ཐེའུ་དང་གོག་མས་ཐོས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྟེ་གནས་
 ཉིད་ཏུ་ཞེས་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་པར་འཕྱར་རམ་སྤྱམ་པའི་རྟོགས་གཅོད་དོ། །དག་
 སྤོང་དང་དག་རྩལ་བབ་པར་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་འབྲེལ་བས་འབྲིང་པ་ན་དག་སྤོང་གིས་
 གཟུང་པར་བྱ་སྟེ། རབ་བྱང་གི་བར་ཆད་སྤོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱར་དང་། གཞན་
 གྱི་མི་ནན་གྱིས་སྤལ་བའི་ཉེས་པར་འཕྱར་རམ་སྤྱམ་པའི་རྟོགས་པ་བཅད་པའི་བྱར་ཏེ། མ་
 བྱིན་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རབ་བྱང་དེ་བབ་
 པར་འདོད་ན་ཉེ་ཏུ་རྣམས་དབང་ཁིང་མི་འདོད་ན་དག་སྤོང་རྣམས་དབང་སྟེ། རྒྱས་གྱི་
 བསམ་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་བདག་པོར་ལྷུང་པས་(འབྲེལ་བས་བྲིད་པ་གཟུང་བ་ལ།)མ་བྱིན་ལེན་གྱི་
 ལྟང་བ་མེད་པའོ། །ཟེར་ཡང་། འདི་ནི་རྒྱ་སེམས་མེད་པས་ལྟང་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་
 གྱི་བསམ་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་བདག་པོར་འཕྱར་ན་ནི། དག་སྤོང་རང་ལ་མི་དེ་མོས་ཀྱང་རྒྱ་
 སེམས་ཡོད་ན་བརྟེས་རྒྱ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་འཕྲོས་སུ་བཅུག་པ་
 ལ་ལྟང་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཀ་ཀ་ནི་ཞེས་པ་མགོན་བྱ་ཉི་ཤུའམ་དེའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། །མ་ཤ་ཀ་ཞེས་
 པ་མགོན་བྱ་བརྒྱུད་ཅུའམ་དེའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ནོ། །(སྟོ་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱོད་ཏུ།)ཀ་ཀ་ནི་དང་
 (ཕལ་སྤྱོད་ཏུ།)པ་ཤ་ནི་ཀ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། མ་ཤ་ཀ་དང་པ་ཤ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 སོ། །(སྟོ་སྤྱོད་ཉེ་སྤྱོད་ཏུ།)ཀར་ཤ་པ་ན་དང་ན་ན་ཀ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ།(ཕལ་སྤྱོད་ཏུ།)ཀ་ཏོ་

ན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཡུལ་ཁ་ཅིག་ན་ཀར་ཤ་པ་ན་གཅིག་ལ་མ་ཤ་ག་ཉི་ཤུ་བྱེད་ལ། ཡུལ་
ཁ་ཅིག་ན་བཅུ་གཉིས་བྱེད་ན་རིན་ཐང་ཇི་ལྟར་བཅི་ཞེ་ན་གང་དུ་རྒྱ་བའི་གནས་དང་གང་
གི་ཆོ་ན་རྒྱ་བའི་དུས་ཀྱིས་ཀར་ཤ་པ་ན་དེའི་རིན་ཐང་བཅི་ཞེས་སོ། །སྤར་ན་མ་བྱེད་དུ་རིན་
ཐང་ནི་བརྒྱས་པའི་གནས་དང་དུས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པས་བརྒྱ་བྱ་ཇུས་ཀྱི་རིན་ཐང་བཅི་བ་
བཟན་ལ། འདི་ནི་ཀར་ཤ་པ་ན་དེའི་རིན་ཐང་བཅི་བའོ། །རྒྱ་བའི་གནས་དང་བརྒྱས་པའི་
དུས་ཀྱིས་བཅི་ཞེས་པ་ནི་སྤྱོར་བའི་དུས་སུ་རིན་ཐང་ཚང་དགོས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་
དུས་སུ་རིན་ཐང་ཚང་དགོས་པ་པན་ཚུན་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རིན་ཐང་
གདབ་པར་མི་རུས་པ་ཞེས་པ་དེའི་རྒྱལ་ལས་པམ་པར་མི་འཕྱུར་རམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་
གཙོད་དོ། །(རྒྱལ་ལས་རིན་ཐང་གདབ་པར་མི་རུས་ཏེ་དེ་ལ་རིན་ཐང་མེད་དོ་ཞེས་ཏེ། དེ་བརྒྱས་ན་པམ་
པར་འཕྱུར་བ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །)འབྲེལ་ཆུང་གིས་པམ་པ་
མང་པོར་འཕྱུར་རམ་སྟམ་པའི་དྲོགས་པ་བཅད་དོ། །(འབྲེལ་པ་ལས་པམ་པའི་གདབས་མང་བ་
མིན་ཏེ་པམ་པ་ནི་གཅིག་ཅེས་བཤད་དོ། །)རྒྱལ་ལས་རིན་ཐང་གདབ་པར་མི་རུས་པ་རྒྱ་བ། དེ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དང་། ལུ་བ་
ལས་རིང་བསྐེལ་བརྒྱས་ན་ཅིར་འཕྱུར་མཐར་འཕྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་གང་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཟན་པ་མེད་པ་དེར་ནི། ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེར་མཆོག་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
གདུང་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྱར་ཏེ། དེ་བརྒྱས་ན་སྟོན་པོར་
འཕྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་སྤར་ན་མཐར་ཐུག་དོ། །དཔེ་བྱི་བ་ལ་ནི་ཞེས་པ་རྒྱལ་ལས་རྒྱ་སེམས་
ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་རེ་ཞིག་དཔེ་བྱི་བར་རྒྱ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་པར་བཟན་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་
སེམས་བཏགས་པ་བ་སྟེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་ལ་རྒྱ་སེམས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་
མེད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བདག་པོས་
མ་ཆོར་བར་བྱི་བ་ལ་ནི་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་སེམས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལས་ལྷའི་ཡི་གེ་དཔེར་བརྟན་མི་སྟེར་བ་ཐུག་ཐུབ་དུ་སྒྲངས་ཏེ་དཔེ་
བྱིས་ཏེ། སྤར་བརྒྱལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྷའི་ཡི་གེ་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ཐལ་བྱུང་དུ་བྱིར་

ན་པམ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བྱ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་སྒྲིགས་བཅ་བརྒྱས་ན་ཅིར་
འགྱུར། སྒྲིགས་བཅ་གྱི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། མ་
ཤ་ག་ལྟར་ཚང་ན་པམ་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐྱུ་མི་སྟན་གྱི་རྩས་དེ་ནི་རང་གི་
རྩས་བརྒྱས་པ་དང་འབྲེལ་བྱ་ལེན་ས་ཀྱིས་བརྒྱས་ན་སྐྱུ་མི་ལོ། །སྐྱུ་མི་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཡང་རིན་ཐང་ཚང་ནི་དགོས་ལ། བྱང་གི་སྐྱུ་མི་སྟན་ན་རིང་ཐང་དང་། སྤེས་དང་། ཀར་ཤ་
པ་ཏ་དང་། མ་ཤ་ག་ལ་སོགས་པ་ཚད་རྣམས་པར་བཞག་པ་མེད་པས། འདི་ལ་རིན་ཐང་
རྒྱན་མའི་གནས་ཀྱིས་འཛོག་པར་དོན་གྱིས་བྱུང་སྟེ། འདི་ནི་གནས་གཞན་གྱི་རིན་ཐང་
གནས་གཞན་དུ་མི་བཅི་བའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་འཕྲི་ལས་འདས་པ་ནི། ཞེས་པ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་
 པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞུང་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཙམ་མཆོག་ཏུ་ལྷ་འཕྲི་ལས་འདས་ཏེ་སྤྱོད་
 གཤེགས་པའི་དཀོར་བརྒྱས་ན་སྤྱོད་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ལས་སྤུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་སུ་ལྷ་འཕྲི་ལས་འདས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷག་མེད་གྱི་ལྷ་འཕྲི་ལས་ནི་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ལུགས་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཙུན་པ་མྱོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་ལུགས་པ་ནམས་ན་རེ་བཙུན་ལྷན་འདས་ནི་ཆེ་གདན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ན་ལྷག་
 མེད་གྱི་ལྷ་འཕྲི་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་བསྟན་པ་དང་ལྷན་འབྱུང་མམས་ཅད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལྷན་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ལས་གྱི་ལྷག་མ་དང་སྤྱོད་བསྟན་སྤངས་པ་དེ་
 འཐད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་ལུགས་གྱིས་དེ་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཙུན་པ་མ་མྱོངས་ཀྱི་བར་
 ཏུ་ལུས་གྱི་ལྷག་མ་དང་སྤྱོད་བསྟན་གྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་ལས་ལྷག་བཅས་གྱི་ལྷ་འཕྲི་ལས་ཡིན་ལ། བམ་མྱོངས་
 པ་ན་ལས་དང་སྤྱོད་བསྟན་གྱི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ལྷག་མེད་གྱི་ལྷ་འཕྲི་ལས་འདས་པ་ཉིད་ནི་
 དེ་ལྷན་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལས་བཤད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་དགྲ་བཙུན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་
 ཆོས་ཤོས་ལྷན་བཟེད་ལྟ་བུ་བརྒྱས་ན་མམ་པ་བསྐྱེད་དེ། གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་
 གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་སྤྱོད་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་
 འཐད་ཀྱང་མམ་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་འཐད་པས། དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ཉིད་

བརྗོད་པ་དང་། སྐབ་བྱེད་གཞིག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་དགོར་ཡང་མའི་རྒྱུ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་བརྒྱས་ན་པམ་
པར་འབྱུར་བར་རྒྱགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་
དང་། བེ་མ་ལ་མི་འདི་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་
ལོར་བརྒྱས་པ་ནི་ལྷ་འི་ལོར་བརྒྱས་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལྷང་
གི་རྣམ་བཤད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོར་བརྒྱས་ན་ནི་མི་པམ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་
པས་སྦྱོར་པོའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །(གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་ཡང་།)སངས་རྒྱས་
ཞལ་བཞགས་པའི་ཆོས་གོས་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ཆོས་གོས་ལྷ་བྱ་བརྒྱས་པ་ཆོས་
ཅན། བརྒྱས་པའི་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རྣམ་བདག་དུ་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་མ་
ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་སྦྱགས་སྒྲ་མས་སྒྲས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་གྱིས་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤངས་
ཀྱང་། ཐ་སྦྱད་པའི་བདག་གིར་འཛིན་པ་མ་སྤངས་ཏེ། ཀུན་དགའ་པོ་བའི་ཆོས་གོས་དྲིས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས་ལ། བའི་ཉན་ཐོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་
མི་གནས་ན་ཐ་སྦྱད་པ་ཅམ་གྱིས་པམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མི་བྱེད་དེ་དོན་རི་ལྷ་བ་
ཉིད་ལ་ནི་དངོས་གཞིའོ། །དོན་རི་ལྷ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དངོས་གཞི་དང་ཉའོ་ཞེས་
གསུངས་ལ། ཐ་སྦྱད་པ་ཅམ་གྱིས་པམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བྱེད་ན་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འདྲ་
ཤིས་ཏེ་བསད་པ་ལ་པམ་པ་བསྐྱེད་པར་མགོ་མཚུངས་པར་འབྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་བ་ལས་
གཞན་པ་སྒོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ལྷང་ལྷ་བ་ལས་དག་
བཅོམ་པ་བསད་ན་པམ་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་(མདོ་ཆ་བར་)བསྐྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་བཞག་པ་ནི། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞེས་པ་འདིས་ལྷག་
བཅས་ཀྱི་ཕྱང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དགོར་ཡང་མའི་རྒྱུ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་

དེ་བརྟུན་ན་པམ་པར་འགྱུར་བར་དྲོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 སྤྲུལ་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷ་ག་བཅས་བསྟན་པར་གྲུབ་པོ། །ལྷ་ག་མེད་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་འདས་
 གྲུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་ལྷ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ལྷ་རྒྱལ་
 ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་ག་
 བཅས་དང་ལྷ་ག་མེད་གྱི་ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་དགོར་བརྟུན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བརྟུན་པའི་
 པམ་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་བཤད་ཏུ་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་མ་ཆ་དང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་
 དག་པའི་ལྷ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟུན་ན་སྤྲོམ་པོ་བསྐྱེད་དོ། །སྤྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་
 དང་། སྤྱི་པོའི་ལྷ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་དང་གསུམ་(ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཆེན་
 རིགས་བཞི་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་གྱི་བར་དེ་དག་ལྷེ་གོ་རིམ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་འདི་ནི་ཕྱི་མའོ། །སོས་
 ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་སྟེ་གཡམ་བ་ངེས་པར་གཏན་དུ་བྱིན་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་བསྐྱི་བ་མེད་
 པར་རྒྱ་སེམས་གྱིས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ན་པམ་པའི་སྤྱོར་བ་བཞིན་དུ་སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་འང་དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་སྤྲོམ་པོའོ། །འདི་ལ་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡན་
 ལག་གང་མ་ཆ་དང་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་སྤྱད་པས་རིན་ཐང་ཆ་དང་བ་མི་
 སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་ཆ་དང་སྤྲོམ་པོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་པོ། །ཁ་
 ཅིག་ན་རེ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུལ་དང་གང་གིས་རྒྱ་བའི་
 རྟེན་དང་། གང་བརྟུན་བྱའི་རྣམ་དང་གསུམ་དགོས་པ་ལ། འདི་ལ་བརྟུན་བྱའི་རྣམ་ལོགས་སུ་
 གྲུབ་པ་དེ་མ་ཆ་དང་པོར་ཟེར་ཏེ། བརྟུན་བྱའི་རྣམ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དངན་འཐེན་
 ཡང་མ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་པོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་མཐར་ཐུག་མ་ཆ་དང་བ་
 ཡིན་ཟེར་ཏེ། མཐར་ཐུག་མ་ཆ་དང་སྤྲོམ་པོ་ཡིན་ན་སྤྱོར་བའི་སྤྲོམ་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 བ་ལས་སྤྱོར་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོར་བ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་འགལ་ཏེ། འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 ན་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་
 སེམས་ཅན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་སེམས་གྱི་ངོ་པོ་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱི་བ་མེད་པར་

ཡོངས་སྤྱོད་པ་འདི་མི་འཐད་དེ་འོན་ཀྱང་གཡར་དུ་བརྟུག་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསང་སྤྱགས་དང་(སྤྱན་དག་གིས་ཞེས་པ་ནི་འགྲག་པ་བྱ་བའི་སྤྱན་ཡིན་ནམ། དབང་དུ་བྱ་
 བའི་སྤྱན་ཡིན་ཞེས་ན། འོད་ལྗན་ལས་མགུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་བྱིན་པ་དེའི་རྒྱས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་
 ལོག་པ་བྱུང་ན་ལོག་ཆོར་གཏོགས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་བར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དེས་
 འདི།སྤྱན་དག་གིས་(དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དབུལ་དུ་བརྟུག་ན་སྤྱོམ་པོ།)ཞེས་པ་ཡང་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་རོ་
 བོ་མ་རྩོགས་པ་སྟེ་སྤྱ་མ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དེ་ལ་སྤྱོམ་པོ་མཆོད་ཉིད་པ་མེད་དོ། །རྒྱ་
 སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱ་ལས། རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ན་སྤྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 བྱ་བའི་རྟེན་སྲུ་སྤྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་གསང་སྤྱགས་ལ་
 སོགས་པས་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིན་དུ་འདུག་པ་ལ། ཉེས་པ་སྤྱོམ་པོ་ཞེས་སྤྱོམ་པ་མི་འཐད་
 དེ། དངོས་པོ་ཆང་ན་མཆོད་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་(དབང་སྤྱད་
 གི་སྤྱགས་ཀྱིས་གཟིར་ནས་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུང་དུ་བརྟུག་ན་པམ་པར་བསྐྱེད་པར།)བཤད་ཀྱང་།
 མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་སྤྱོམ་པོར་གསུངས་པ་དེ་འདིས་ངེས་པར་གཟུང་དོ། །རྟོག་པས་ཀྱང་
 རོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་མཁན་གྱིས་བཤད་ལུགས་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་རྒྱན་
 པོ་ལ་ཞུགས་པ་འགའ་ཞིག་དངོས་གཞིའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱར་བའི་ཕྱིར། འདི་སྤྱོམ་
 དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་
 གཟུང་བ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲེལ་བས་སྤྱོད་པ་སྟེ་བདག་པོས་ཡོངས་སྤྱོད་
 གཟུང་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ངེས་པ་རྒྱན་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འདུ་ཤེས་དེ་ལྟ་
 བུར་རྟོག་པ་དེས་ན་ཡན་ལག་གཞན་ན་ཡོད་ན་སྤྱོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟོག་པས་ཀྱང་རོ་ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་མི་རྒྱས་ཁྱིམ་བུང་བ་ལྟ་བུ་ཁོས་སྟོག་
 རྒྱུད་མ་བྱིན་པ་ལ་འདི་ཅམ་གྱི་ཆོད་ཅིག་བདག་དབང་ཞེས་ཏེ་ཐུག་ཐུབ་དུ་ནོར་བྱིར་ན་
 སྤྱོམ་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་དབང་རོ་སྤྱོམ་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། རྒྱ་ལས་
 བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྤྱོམ་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་དེའི་ཁོངས་སྤྱོད་འདུས་སོ། །རྟོག་པས་ཀྱང་རོ་

ཞེས་པ་འདི་རྒྱུ་ལས། རྟོགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཤགས་འགྲེང་པའི་དུས་ན་ཁ་གསང་གིས་གསོད་པ་པ་རོལ་པོའི་ཚིག་གི་སྐབས་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལན་འདེབས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པའོ། །(འདི་ནི་གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བ་ཡིན་སྟེ། རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉེས་པ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བཟེ་རོ། རྒྱུ་ལས་འདི་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱས་ན་འཇུག་པར་བྱེད་རོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། འདི་ནི་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་ཉེས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཉེས་བྱས་སྟོན་པོ་འཇམ་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱུང་ངམ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའོ། །)དང་པོ་ལ་ཕམས་པ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་གོང་དུ་(ཤགས་གྱིས་གཤ་ཏེ་ཐུའི་གར་རྒྱལ་ནས་ཞེས་)བཤད་བྱིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྟེ་པའི་རྟོག་པ་འཇམ། བདག་པོ་མེད་དོ་སྟེ་པའི་རྟོག་པ་འཇམ། བདག་ལ་བྱིན་ནོ་སྟེ་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ནོར་ཇེས་བྱིར་ན་དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་སྟོན་པོའོ་ཞེས་སོ། །དོན་དེ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྟོན་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་བའི་སྟོན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། བདག་ཉིད་དབང་ངོ་སྟེ་པ་ན་རྒྱ་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་ལས། མདོ་འདིའི་ཡུལ་ལ་འདུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིད་གཉིས་ནི་མེད་དེ། གང་ཡང་རུང་བའོ་སྟེ་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། རྟོགས་པས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིད་གཉིས་ནི། འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ལ་མེད་དེ།(བདག་དབང་ངམ་གཞན་དབང་ངམ་སྟེ་པ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བཞིན་དུ། བརྒྱས་ན་ཕམ་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། འེས་ན།)ངེས་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་པོ་བདག་གི་ཡིན་བདག་པོ་མེད་བདག་ལ་བྱིན་སྟེ་པ་ཏེ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །(སྟེ་ཐུ་བཅུག་དང་ཤིང་ལ་བཀལ་ཏེ་འདུག་པ་ན། སྟེ་ཐུ་གང་བཟང་བ་གཅིག་རྒྱལ་སྟེ།)འདམས་ཏེ་བཟང་པོ་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ནི་བཟང་པོ་རྒྱར་འདོད་པས་འདམས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་སྟེ་ཐུ་བཅུར་ཏེ་ཇེས་གང་བཟང་བ་འདམས་ཏེ། ཇེས་སྟེ་མ་རྣམས་ལ་ནོམ་ལྷག་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དངོས་གཞི་རྣམ་པའི་སྟོན་པོའོ་ཞེས་སྟེ་མར་སྐྱར་རོ། །དེ་འདྲ་ཇེས་བྱི་མ་བརྒྱས་

པའི་སྒྱུར་སྒྲོམ་ལས་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི།
 མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོམ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
 གླེ་མ་(ཤ་ལུགས་པ།)རྣམས་ནི་རྣམས་དེ་རྣམས་གང་བཟང་འདམས་པའི་ཕྱིར་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལ་འོ་མ་
 ཉུག་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པོ་འདི་ནི་རྣམས་སྒྲུ་མ་བརྟུ་བའི་པམ་པའི་སྒྱུར་སྒྲོམ་དང་རྣམས་གཅིག་གོ་
 ཞེས་གསུང་ཡང་། འདིར་རྣམས་སྒྲུ་མ་བརྟུ་བའི་པམ་པའི་སྒྱུར་སྒྲོམ་ལས་ཐ་དད་དེ། རང་
 གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་ལས་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ལས་རྟུ་བའི་ཕྱིར་
 འོ་མ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་པོར་བསྟན་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲོམ་པོ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པ་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་རྣམས་སྒྲུ་མ་ལ་འོ་མ་རྟུ་ན་(རྣམས་སྒྲུ་མ་བཟང་པོ་དེ་བརྟུ་བའི་
 འདུན་པ་མ་ལོག་ཀྱང་།)རྣམས་སྒྲུ་མ་དེ་རྟུ་བའི་འདུན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རྣམས་སྒྲུ་མ་བརྟུ་བའི་
 སྒྱུར་སྒྲོམ་དང་རྣམས་གཅིག་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །འོ་ན་རྟེན་ལས་སྐབས་གཞན་ལས།
 འོ་མ་པ་མང་པོ་དག་ལ་ཡང་ངེ་སྲིད་ཏུ་རྟུ་བའི་བསམ་པ་ཕྱིར་མ་ལོག་གི་བར་ཏུ་ནི་སྒྲོམ་པོ་
 གཅིག་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ནི་སྒྱུར་རྟུ་བའི་བསམ་
 པ་ཕྱིར་མ་ལོག་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟུ་བའི་བསམ་པ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདམས་ཏེ་བཟང་པོ་རྟུ་བར་འདོད་པའི། སྐབས་འདིར་མདོ་(སྒྲོམ་པོ་ཐ་དད་པའི་བཞེད་
 པས།)ཚུ་འགྲེལ་བཞེད་པ་དང་། དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་(ནི་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས།)
 འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། ལྷ་འགྲེལ་ལས།(གང་བཟང་པ།)འདམས་པའི་རིག་པ་ཡང་གནས་
 བས་སྤེད་པའི་སྒྲུ་འོ་མ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་སྒྱུར་བར་གཏོགས་
 པའི་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་(སྒྲོམ་པོ་ཐ་དད།)གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །པརྟེ་ཏའི་འདོད་ཚུལ་ཐ་དད་པར་ཟད་དོ། །རྟུན་ལ་(གཡོ་བྱེད།)དོར་བྱེད་ན་རྟུན་རྟུལ་
 ཅམ་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་ལ་གངས་ལ་(གཡོ་བྱེད།)དོར་བྱེད་ན་ནོར་རྣམས་ལ་ཐོབ་སློ་སྐྱེས་པ་ལ་
 རྟོས་དཀོས་པ་ནི། རྟུན་དང་ཕྱིས་གཉིས་ཡུལ་ཚས་ཀྱིས་གཉན་མི་གཉན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་རྣམས་མདོན་སུམ་ན་སྤང་མི་སྤང་གི་བྱེད་པར་གྱིས་ཐོབ་སློ་སྐྱེ་བ་དཀའ་སྤྲོ་ཡོད་
 པའོ། །ཕྱིས་ལ་དོར་བྱེད་པ་ན། བཅུ་ཁྲམ་དང་བརྟུ་ཁྲམ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་ཕྱིས་པ་

སྟེ་མེད་པར་བྱས་པ་དང་། མཚན་མ་བསྟན་པ་སྟེ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་དང་། བཅུ་
 རྩ་དང་བརྒྱ་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་གནས་གཞན་རྩ་ལྷག་འོག་བསྟོར་ཅིང་བཞག་
 པ་(ཅིས་བྱེད་ལོ་ལ་བདག་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བཅུ་ཤོད་དང་བརྒྱ་ཤོད་གྱི་གྲོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱས་ཞེས་
 འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད།)ཡང་། རྟོག་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོར་བའི་སྟོར་བ་ཉིད་དེ་ཉིས་
 བྱས་བསྟེན་དོ། །མདོ་འདི་ནི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་ལས། ཅིས་ལ་དོར་བྱེད་པ་
 གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་
 པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་ས་གཞན་རྩ་བཟང་བ། ཞེས་པ་དང་། སྟེ་མ་ཉིད་ཕྱི་མ་དག་
 ལ། ཞེས་པ་དང་། མི་དབང་པ་དབང་བར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེན།
 སྟེ་མ་ནི་ལྷན་གྱིས་བཟང་བ་སྟེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ངག་གིས་བསྟོན་པའོ། །དེ་གཉིས་གྱི་ཁྱད་
 པར་ནི་སྐལ་བ་གཅིག་དབང་བ་ན་སྐལ་བ་གཉིས་ཡན་ཆད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
 དང་། སྐལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་དབང་བ་ན་སྐལ་བ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ་
 གོ་རིམ་བཞེན་ནོ། །གལ་ཏེ་(རྣམ་གནས་ནས་སྟོབ་པོ།) སྟེ་མི་སྦྱིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་ཕྱིས་
 བསྟོན་ན་ནི་སྟེ་མ་ཐག་བཅད་པ་དེ་ཕྱིས་བསྟོན་པ་ལས་སྟོར་བ་ཐ་དང་གཞན་ཉིད་དེ་སྟོམ་
 བོ་ཐ་དང་བསྟེན་དོ། །འདིར་རྒྱུ་ལས་བརྗོགས་པ་(སྟེ་མི་སྦྱིན་པར་ཐག་བཅད་པ་)ནི་དངོས་
 གཞིའི་རྣམ་པའི་སྟོམ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པ་བཏགས་པ་བ་
 སྟེ། སྟོར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྟོམ་བོ་ཡིན་ནོ། །(གལ་ཏེ་སྟེ་མ་སྟོར་བ་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་
 འདི་ཉིད་གྱི་)འགྲེལ་ཆུང་ལས་ནོར་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནོར་སྟེ་ཏེ་གཏམས་པ་དེ་གནས་གྲུང་
 རྩ་མ་སྟོས་པར་མི་སྦྱིན་པར་བསམས་པ་ནི་ཐམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉིས་བྱས་ཞེས་བཤད་
 ཀྱང་། མདོ་ཆ་འགྲེལ་དང་ལུང་ལས།(རྣམ་གནས་ནས་སྟོབ་པའི་སྟེ་མོལ་རྩ་མི་སྦྱིན་པར་ཐག་བཅད་ན་
)སྟོམ་པོར་གསུངས་པ་གཙོ་བོར་གཟུང་རོ། །(རྟེན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིད་པ་གཙོད་པ་དང་གསོད་
 པ་ནི་རྒྱ་ཀ་ལས་སྟོམ་པོར་འགྱུར་གྱི་ཐམས་པར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། ཆུང་
 གཟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་པའི་དབང་རྩ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གྱི་འཆོ་
 བ་སྦྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ན་ནི། ལུང་ལྷ་བ་ལས་དག་སྟོང་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཆེ་

དང་ན་དང་ར་མོ་ལ་སོགས་པ་སྟོག་དང་བུལ་བར་བཅུད་ན་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་འཆོ་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཏུ་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ན། དངོས་པོ་ཆང་ན་མཐར་
 འགྱུར་རོ། ཁྱི་ཉེ་ཆུད་གཟན་པའི་སྤང་ཏུ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁྱུ་བའི་
 འགྲེལ་པར་ལུང་དྲངས་སོ། །མཆོམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཤོ་གམ་འབྲལ་ན་ཡང་(མ་བྱིན་ལན་
 གྱི)པམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་མི་དབང་བས་ན་བདག་པོའི་ཡན་ལག་
 མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ལ་མི་དབང་བས། དོན་ལ་ཤོ་གམ་གཞལ་མི་
 དགོས་ཡང་རྒྱ་སེམས་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྟོན་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། རྒྱ་སེམས་
 རྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་རྟུག་ལྟར་ན་རྩ་འཕྲུལ་དམན་པས་བྱས་ཏེ། རྟུག་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་
 ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་བདག་གིས་ནམ་
 མཁའ་ལ་འདའ་བར་བྱེད་ན་སྟོན་པོའི་ཞེས་སོ། འོད་ལྗན་ལྟར་ན་རྒྱ་སེམས་རྐྱེད་པའི་རྒྱ་
 བྱི་(ནོར་རྩས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱེད་ཡང་)བདག་ཉིད་ས་ལ་བྱིན་པས་བྱས་ཏེ། འོད་ལྗན་ལས།(བདག་
 ཉིད་)ནམ་མཁའ་ལ་འདུག་ནས་(ནོར་རྩས་)ས་ལ་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
 དོ། ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་(ཕྱོགས་མཐར་བཞོད་པ་པརྟི་ཏ།)ན་རེ་ཤོ་གམ་གྱི་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ནས་ནམ་
 མཁའ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ན་སྟོན་པོའོ། མཆོམས་ཀྱི་ནང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འདའ་
 བར་བྱེད་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། རྟུག་ལས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། རྒྱལ་པོ་
 དག་ནི་ས་ལ་དབང་བ་ཡིན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་(དབང་བ།)མ་ཡིན་པས། མཆོམས་སུ་མ་བྱིན་
 ན་གཞལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ན་ལྟང་བར་འགྱུར་བ་འབྱུང་རེ་སྐན་ཞེས་བཤད་དེ། ཤོ་
 གམ་གྱི་མཆོམས་སུ་མ་བྱིན་ན་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་སུ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། རྟུག་
 ལས་དགེ་སྦྱོང་མཆོམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བྱིན་པས་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་ཤོ་
 གམ་གཞལ་དགོས་ཀྱི་རྩས་ནམ་མཁའ་ལས་སམ་གང་ཡང་རུང་བས་བྱིར་བ་ལ་ནི་(རྒྱ་བའི་
 ལྟང་བ་ནམ་གཞག་གི་)ཉེས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །(འདི་ལ་
 རྒྱ་སེམས་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ལྷ་འགྲེལ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ནི་འདོད་ཆགས་

དང་བུལ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ནི་ཤོ་གམ་གཞལ་དགོས་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་རྩ་འཇུག་པའི། བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའོ། །ཤོ་གམ་གྱི་མཆོམས་ལས་གཞན་(འགྲེལ་རྒྱུད་ལས།)ཤོ་གམ་མེད་པའི་ལམ་རྩ་ཤོ་གམ་མ་གཞལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཆོང་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཤོ་གམ་དྲོལ་ཅིག་ཅེས་དགེ་སློང་གིས་བསྐྱོན་རྒྱ་སེམས་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྒྱ་སེམས་བྱུང་ན་ནི་སྒྱུར་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །མཐར་ཐུག་གྲུབ་ན་གཞན་དོན་རྩ་རྒྱར་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་འབྱུང་སྟེད་དོ། །ཆོང་པ་ལ་སོགས་པ་ཤོ་གམ་འདུལ་བའི་ལམ་གཞན་གསེབ་ལམ་ལྟ་བུ་དགེ་སློང་གིས་སྐྱོན་ན་ཡང་རྒྱ་སེམས་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །རྒྱ་སེམས་བྱུང་ན་ནི་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །(ཤོ་གམ་དྲོལ་ཅིག་ཅེས།)བསྐྱོན་བ་དང་ལམ་གཞན་སྐྱོན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་སྟེ་ཟུར་གྱིས་བརྒྱུད་ན། ཉེས་བྱས་སྤྱོད་མེད་འཇུག་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་སེམས་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། རྒྱ་སེམས་མེད་པར་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ན་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་མེད་འཇུག་ཏེ། སྤྱོད་མེད་ཡང་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ན་འོ། །རྒྱ་སེམས་ཡོད་པས་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ན་ནི། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་མེད་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དོན་རྩ་མ་བྱིན་པར་ལེན་རྩ་བཅུག་པ་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་ལ་སྒྲོམ་པོར་འཇུག་ལ། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ན་ཡང་(ཉེས་བྱས་སྤྱོད་མེད་མི་འཇུག་གི།)ཉེས་བྱས་རྒྱུགས་པར་འཇུག་ཏེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་སྒྱུར་བ་གསལ་མི་གསལ་ལ་ལྷུང་བ་ཆེ་རྒྱུང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་(སྒྲུ་མ་གོང་མ་རྣམས་མཐུན་པར།)གསུངས་སོ། །(ཁ་དང་ཆོམ་བུ་ནི་ཞེས་པ།)གསེར་དངུལ་ལྟ་བུ་ཁའི་ནང་རྩ་བཅུག་པའམ་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ལྟོར་མིད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤོས་ཀྱི་ཆོམ་བུའི་བར་རྩ་བཅུག་པ་ནི་(བསྐྱབ་ས་གཞན་སྒྲོབ་དང་གལ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཁ་དང་ཆོམ་བུའི་བར་རྩ་བཅུག་སྟེ་ཤོ་གམ་མ་གཞལ་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པར་འཇུག་རོ། །)ལུས་དང་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཤོས་ལ་ཤོ་གམ་མེད་པས་ན་རྒྱིག་ལས་ལུས་དང་ཆོམ་བུའི་ནང་རྩ་བཅུག་པའི་རྩལ་ལ་ཡང་ཤོ་གམ་མེད་དོ་སྟེ་མ་རྩ་སེམས་པ་བརྒྱུག་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །སྐྱོར་བ་ལ་རྒྱ་སེམས་དེ་མེད་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་དུས་ན་རྒྱ་སེམས་དེ་
ཡོད་ན་དངོས་གཞི་དེ་མ་བྱས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་རྫོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །(འདྲིར་འོད་ལྗན་ལས་ཅི་སྟེ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལ་རྒྱ་བའི་སེམས་ཡོད་ན་
དེའི་ཆོ་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྐྱོར་བའི་ལྷང་བ་ནི་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།)འདྲིར་འགྲེལ་རྒྱུང་
ལས།(གཞན་གྱི་ཁང་པའི་ཆོས་གོས་གྱི་གདང་ལས་དག་སྐྱོར་གིས་རང་གི་ཆོས་གོས་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
སྐྱངས་ནས་རང་གི་ཁང་པར་གདང་ལ་བཀལ་བ་ན་དེ་གཞན་གྱི་ཆོས་གོས་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་
གསང་ནས་བདག་པོ་ལ་མི་གཏོང་པར་འཇོག་པ་ལྟ་བུ།)རྒྱ་སེམས་མེད་པར་འོར་ཞིག་སྐྱངས་ནས་
འཕལ་ལ་རྒྱ་སེམས་བྱུང་སྟེ་བརྒྱས་ན་ཉེས་བྱས་དང་སྒྲོམ་པོ་ནི་མེད་པམ་པར་ནི་འགྱུར་ཞེས་
བཤད་དེ། ཁད་རིང་བའི་སྐྱོར་བ་ལ་རྒྱ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཁད་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བ་སྟེ་མཐར་ཐུག་
སྐད་ཅིག་སྡེ་ལོགས་ལ་སོགས་པ་ན་རྒྱ་སེམས་ཡོད་པས་སྐྱོར་ལྷང་མེད་པའི་པམ་རྒྱུང་དེ་མི་
རིགས་པར་སེམས་སོ། །ནུག་སྟགས་ནི་དབང་གིས་མནན་ཅིང་ལེན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་ནན་
སྟགས་ནི་མཐུས་རྒྱ་བའོ། །དངན་ཐེན་ནི་རྫས་ཁྱེར་བ་མི་སྟེར་བའོ་ཞེས་སོ། །དངན་ཐེན་
ཞེས་པ་འགྲེལ་རྒྱུང་ལས་སྐྱར་སྐྱངས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་ལས་སྐྱ་མ་བྱིན་ན་པམ་པའོ་ཞེས་སོ། །

འདྲིར་གཞུང་ནི་ཞུ་བ་ལས། བཅུན་པ་རྒྱ་བ་རྣམས་པ་དུ་མཆིས། ཉེ་བར་འཁོར་དུག་སྟེ།
ནན་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་། སྐྱ་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་། གཏམས་པ་རྒྱ་བ་དང་། ཕྱིར་
བསབ་པ་རྒྱ་བ་དང་། དངན་ཐེན་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་རྒྱ་བའོ། །དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་
གིས་མཐར་འགྱུར། ཆོས་རྒྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ལས་ཆོས་རྒྱ་བ་ནི་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོ་ལ་འཇིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་
ནི་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་སྐྱོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ནུག་སྟགས་དང་དངན་ཐེན་གཉིས་
འདྲིར་སྒྲོམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱ་བ་ཞེས་མ་གྲགས་པས་བརྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་
རྟོགས་པ་བཅད་པའོ། །གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་གོང་དུ་བཅུན་ཏེ། སྐྱ་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་
ནི་རྒྱུམ་ཞེས་པ་དང་རྒྱན་ལ་དོར་བྱེད་ན་ཞེས་པས་སོ། །གཏམས་པ་རྒྱ་བ་ནི་གཏམས་པ་
རྣམས་བསྟོན་པ་ནི་ཞེས་པས་སོ། །ཕྱིར་བསབ་པ་རྒྱ་བ་ནི་བརྟན་པ་དང་བརྟུན་པ་འོན་

འདི་དང་དངན་ཐེན་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཡོད་སྟམ་ན་བྱང་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །རྟ་
ལ་སོགས་པ་བསད་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུད་གཟན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་བརྟུས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་ནོ། །འོད་ལྡན་ཙ་བ་ལས། བསད་པ་ཉིད་ནི་ནམ་ཡང་བརྟུས་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྟ་
བའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་བརྟན་(རྟ་འདི་བསད་ལ་རྟ་འོ་སྟམ་ནས་བསད་དེ་བརྟུས་ན་རིན་ཐང་རྟ་རོ་ལ་
བཙེ་བར་བྱ་སྟེ།)ཞེས་སོ། །(བཤེག་སྟེ་རྟ་བ་ལ་ནི་ཞེས་པ།)ཤིང་ཐོག་སྒྲུགས་ཏེ་རྟ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུང་བ་
ནི་རྒྱུང་བའི་ཙ་བ་དེ་ལས་འོག་གཞིར་བྱེད་ན་སྟེ་འོག་གཞིར་རྒྱུང་ན་བརྟུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
རྟོག་དང་འོད་ལྡན་ལས་སོ། །

གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྟ་བ་དང་། གཅིག་གིས་རྟ་མ་ལ་རྟ་བ་དང་། རྟ་མས་གཅིག་
ལ་རྟ་བ་དང་། རྟ་མས་རྟ་མ་ལ་རྟ་བ་དང་། ལུ་བཞི་ཡོད་དེ། ལུ་དང་པོ་ནི་སྤར་བརྟན་
པའི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེའི་དབང་རྟ་བྱས་སོ། །ལུ་གཉིས་པ་ནི་དབུལ་བར་བྱ་བ་
ཞེས་ཏེ། བཤོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུའི་ཕུང་པོ་རྟ་བ་ལྟ་བུ་ལ་དབུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་རྟ་
མ་ཡིན་ན། རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་རྟ་མ་དེའི་རིན་ཐང་གི་ཆ་སོ་སོར་ཉིད་རྟ་བཙེའོ། །རྣམས་ཀྱི་
བདག་པོ་རྟ་མས་ཤོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རིན་ཐང་སྦྱར་བ་སྟོན་ཏེ་མི་བཙེའོ། །ལུ་གསུམ་པ་ནི་རྟ་
པོ་རྣམས་ཀྱང་རྟ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཆ་སོ་སོའི་ཞེས་སྤར་སྤར་ཏེ།(རྟ་པོ་རྟ་མ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི)རིན་ཐང་སྦྱར་བ་སྟོན་ཏེ་མི་བཙེའོ། །རིན་ཐང་གི་ཆ་སོ་སོར་བཙེ་བ་འདི་
ནི་བཤོད་རྣམས་ལ་སྟེ་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་བཤོད་པ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་ཞིང་ངམ་མངས་སྦྱང་ལྟ་
བུ་སྦྱི་བར།འོ། །འཛོག་རྣམས་ལ་ནི་རིན་ཐང་ཆོང་བ་གཅིག་གིས་ཆོག་སྟེ། འོད་ལྡན་ཙ་བ་
ལས་དགེ་འདུན་ཆེད་བྱས་སྐལ་བ་མི་རྟག་སྟེ། ཞིང་བཤོ་མིན་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུ་
བཞི་པ་ནི། རྟོག་དང་འོད་ལྡན་ལས་དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། བདག་པོ་བརྟུ་དབང་བའི་
བཤོད་རྣམས་འབྲུའི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ། དགེ་སྦྱོང་བརྟུས་བཤོད་རྣམས་སུ་བརྟུས་ན་དགེ་སྦྱོང་
རེ་རེས་བདག་པོ་རེ་རེ་ལ་སྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆོང་བ་རེ་ཐོབ་ན་པམ་པར་འགྱུར་གྱི་སྦྱིར་
བསྟོན་ཏེ་རིན་ཐང་ཆོང་བས་ནི་པམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །(དཔེར་ན་རིན་ཐང་གི་ཆོད་ནས་ཁལ་
གཅིག་ཡིན་པ་དབང་བཙན་རྟ་བྱས་ན། བདག་པོ་བརྟུས་བཤོད་རྣམས་སུ་བྱེད་པའི་ནས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་

དག་སྒྲོང་བཅུས་བཞོད་ཇུས་སུ་བརྒྱས་ན་ནས་ཁལ་བརྒྱ་ཐོབ་ན། པམ་པ་བརྒྱ་འབྲུང་ཤི། དག་སྒྲོང་བཅུ་པོ་
 རེ་རེས་རིན་ཐང་ཆང་བ་རེ་རེ་ཐོབ་ཤི། རིན་ཐང་ཆང་ན་དེ་ལ་པམ་པ་བཅུ་བཅུ་འབྲུང་ལ་ནས་ཁལ་བརྒྱར་
 གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པར་ཐོབ་ན་སྒྲོམ་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་བ་ཉ་བུའོ། །(ད་ནི་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སྟོན་ཏེ།)རྒྱ་
 བ་པོ་རང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་དག་འདུན་ནི། རང་དང་ནོར་མ་བཞོས་པའི་ཕུ་རུ་དང་
 འདྲ་བས་ཞེས་ཏེ།(རང་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི།)དག་འདུན་སྤྱི་ཆེད་དུ་བརྒྱས་ན་པམ་པ་བསྐྱེད་
 པའོ། །འདི་ལ་རང་བྱུང་རེ་རེ་ནས་རིན་ཐང་སོ་སོར་བཅུ་འཕྲ་སྟམ་ན། འཛིག་ཇུས་སུ་བྱེད་
 བ་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཅིག་གིས་པམ་པར་འགྱུར་ཏེ། འོད་ལྗན་ཙ་བ་ལས། དག་འདུན་
 ཆེད་བྱས་སྐལ་བ་མི་བརྟག་ཤི། །ཞིང་བཞོ་མིན་ཕྱིར་སྒྲོམ་བཙོན་མང་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་
 ལུང་ལས་རིན་ཐང་བཅད་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་པ་འདི་ལ། འགྲེལ་པ་མཁན་གྱི་བཤད་
 ལུགས་གཉིས་ལས། འོད་ལྗན་ལྟར་ན།(ཇུས་དེ།)དོན་(རིགས་ངན་ལ་སོགས་པའི།)ལ་བདག་པོ་
 ཡོད་ཅིང་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་རུར་ཁྲོད་ནས་རོ་གོས་ལ་སོགས་
 པ་དག་སྒྲོང་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ལེན་ན་སྒྲོམ་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་
 པ་མི་བསྐྱེད་དེ། དངོས་པོ་མི་དམན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འོད་
 ལྗན་ལས། འཛིག་ཉེན་ན་རུར་ཁྲོད་པའི་ཇུས་ཐང་ཡིན་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཤིན་དུ་
 ཞེན་པའི་ཕྱིར་དམན་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་དང་
 ཉམ་མི་ཁྱ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་རུར་ཁྲོད་ནས་ལེན་པའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་འདིར་ལེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་པམ་
 པར་བཅས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་ལས་རུར་ཁྲོད་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་
 གིའོ་ཞེས་བདག་པོས་བདག་གིར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྒྱས་ན་ནི་པམ་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཀྱང་རུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོའི་ཇུས་ལ་རྣམ་པ་
 བཞི་ཤི། རྒྱལ་པོས་འཆོ་བ་རོའི་ཇུས་ལ་གཏད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོའི་ཇུས་ལ་
 གཏད་པ་དང་། དཔྱ་དབུལ་བའི་ཕྱིར་རོའི་ཇུས་ལ་གཏད་པ་དང་གསུམ་ལ་བརྒྱས་ན་ནི་

ཕམ་པའོ། །གསོད་པའི་གཤེད་མར་བཏང་སྟེ་རོའི་རྒྱུ་ལ་བྱིན་པ་ལས་བརྟུན་ན་སྟོམ་པོའོ་
 ཞེས་བཤད་དེ་ཐ་མ་ནི་ངའི་རོ་ཞེས་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་བབྱང་ཡང་དོན་ལ་མི་དབང་
 བས་བདག་པོ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་དོན་ལ་དབང་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ་བརྟུན་ན་ཕམ་པའོ། །འོན་མོད་ཚུ་བ་ལས་སྟོམ་པོར་བརྟུན་པ་འདི་གང་གི་སེལ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་པོའི་སེལ་བ་སྟེ། རྒྱལ་ལས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱས་དེ་དག་ལ་བདག་པོ་
 ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བཀའ་པ་ལ་སོགས་པས་འདི་བདག་གིས་འཕྲོ་བ་སྟུམ་དུ་དེ་
 ལ་བདག་གིར་བྱ་བའི་སྟོ་སྟེ་བ་དེ་གལ་ཏེ་དག་སྟོང་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ལེན་ན་སྟོམ་པོར་
 འགྱུར་བའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱས་ལ་གནས་སྐབས་
 གཉིས་ཏེ། རྒྱས་དེ་རིགས་ངན་ལ་སོགས་པས་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་དོན་ལ་དབང་བས་བདག་
 པོར་གྱུར་པ་དང་། བསམ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཡང་དོན་ལ་མི་དབང་བའོ། །དང་པོ་བརྟུན་ན་ཕམ་པ།
 གཉིས་པ་བརྟུན་ན་སྟོམ་པོར་བཞེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ལ་(རིགས་ངན་གྱི།)བདག་པོ་མེད་ཅིང་
 བསམས་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་དུར་ཁྲོད་ནས་རོ་སོས་ལ་སོགས་པ་དག་
 སྟོང་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་དེ་བྲངས་ན་སྟོམ་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་
 པ་མི་བསྐྱེད་དེ།(རིགས་ངན་གྱིས་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་ཀྱང་།)དོན་ལ་བདག་པོ་
 མེད་པས་བདག་པོའི་ཡན་ལག་མ་ཆོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །(འགྲེལ་པ་མཁན་གྱིས།)དེ་ལྟར་བཤད་
 ལུགས་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་རྣམས་ནི་འོད་ལྡན་གྱི་རྒྱས་སུ་འབྱང་ཡང་། ཁོ་པོ་ནི་མདོ་ཚུ་
 བའི་རང་འགྲེལ་དང་རྒྱལ་བའི་རྒྱས་སུ་འབྱང་སྟེ། དུར་ཁྲོད་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱས་ཡིན་པར་
 ཤེས་བཞིན་དུ་གསེར་མང་དུ་འཇལ་བ་མཐོང་བས་ན། འདི་བརྟུན་ན་དངོས་པོ་དམན་
 པའི་ཆ་ནས་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་འཆད་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་མོ། །ནད་པ་ལ་སོགས་
 པ་དག་གིས། གཞན་དག་འདུན་གྱི་དོན་དུ་བྱིན་པའི་རྒྱས་དེ་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པས་
 བཞོད་པ་ཡང་སྟོམ་པོའོ། །འདི་ལ་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་ལས་དག་འདུན་གྱིས་མ་
 ཆོར་བས་དེ་ལ་བདག་གིར་བྱ་བའི་སེམས་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་
 ནི། ཁ་ཅིག་(འོད་ལྡན་དུ་གཞན་འདོད་བཞོད་པ་ལས་པརྟེན།)ན་རེ། རྒྱས་དེ་ལ་ནད་པ་དབང་སྟེ།

བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བྱེད་ལས་དག་འདུན་ལ་འབྱུང་ཞེས་
 རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཚིག་བྱུང་བས་གྲུབ་པ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་དག་འདུན་ལ་ཞེས་གཉིས་པ་
 ཡུལ་གྱི་སྒྲར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཡིན་ནོ། རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་གཞན་རུ་ན་དག་འདུན་
 ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཞི་པ་ཆེད་རུ་བྱུང་བའི་སྒྲར་སྟོན་པར་རིགས་སོ། ཉན་པ་དབང་ན་ཇས་དེ་སོ་
 སོར་བཤོས་པ་ལ་པམ་པ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ་ལས། ལྷང་ལས་སྟོན་པོར་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ཡོ། །(རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་འོད་ལྡན་ལས་བཤད་དོ།) །ཟན་རྩོན་དང་འབྲས་ཆན་
 དང་སྟེ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཟན་རྩོན་དང་སྟེ་ལ་སོགས་པ་མི་དབང་བའི་བསོད་སྟོན་ལེན་ན་
 སྟོན་པོ་ལོ། །འདི་གང་གི་སེལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འོད་ལྡན་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མཐར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
 ཁ་ཟས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བསམ་པ་ཞན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སྟོན་པོ་སོ་ནར་མངོན་གྱི།
 རིན་ཐང་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཐང་བརྗེ་བར་བྱའོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་(སྟབ་དཔོན་གྲུ་འོད་དེ་ལྟར་བཞེད།)དོ། །འོ་ན་ཐུ་གའི་ཆོན་ཟན་རྩོན་དང་
 འབྲས་ཆན་དང་སྟེ་ཁལ་བརྒྱ་བརྒྱས་ཀྱང་(དངོས་པོ་མི་དཔལ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་
 བའི།)པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་
 སྟོན་པོར་གསུངས་པ་ནི་མི་དབང་བའི་བསོད་སྟོན་ཉུང་ཤས་ལེན་པ་དེ་རིན་ཐང་མ་ཆང་
 བའི་དབང་རུ་བྱས་ནས་ལྷང་ལས་སྟོན་པོར་གསུངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །ཞིང་པ་བཤོད་པ་
 ན་(མཁན་པོའི་སྐལ་བ་སྟོབ་མས་སྐངས་པ་ལྟ་བུ།)དག་སྟོང་རང་གི་སྐལ་བ་གཞན་གྱིས་སྐངས་ཟིན་
 པ་ལ་སྐངས་ཟིན་པར་རྒྱས་མི་ཤེས་པས་སྐར་ཡང་རང་སྐལ་རང་གིས་ལེན་པ་དང་སྟོབ་
 མ་གཉིས་གྱིས་མཁན་པོའི་སྐལ་བ་སོ་སོར་སྐངས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་སྐལ་བ་གཞན་གྱིས་
 སྐངས་ཟིན་པ་ལ་སྐངས་ཟིན་པར་རྒྱས་མི་ཤེས་པར་སྐར་ཡང་གཞན་གྱི་སྐལ་བ་ལེན་པ་ནི།
 ལེན་པ་དེ་ཉེས་མེད་གྱི་གཞི་ཡོད་པ་སྟེ། ཉེས་མེད་གྱི་གཞི་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཉེས་
 པ་མེད་དོ། །(རང་དོན་རུ་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་རུ་ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སྟེ་
 ཉེས་མེད་གཉིས་སོ།) །འབྲེལ་ཚུང་ལས་སྐར་ལུལ་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །སོ་བོའི་སྐལ་བ་
 བྱིད་གྱིས་ཡོང་ཞིག་ཅེས་མ་བཅོལ་བས་ཉེས་མེད་གྱི་གཞི་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་

རྒྱུ་ཆ་ལས་ཁོ་བོའི་སྐལ་བ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོང་ཞིག་ཅེས་མ་བཅོལ་བར་གཞན་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་
 སྐལ་བ་མི་དབང་བ་བླངས་ན། བདག་པོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མི་དབང་བ་བླངས་པའི་ཉེས་པ་
 མེད་དེ། རང་གིས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་ཡང་མ་བཅོལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བརྟན་ཏོ། །ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བརྟན་
 པ་ནི། རྒྱུ་ཆ་ལས་གཞན་དག་ན་རེ་ཁོ་བོའི་སྐལ་བ་ཡོང་ཞིག་ཅེས་མ་བཅོལ་བར་དག་སྐྱོང་གིས་གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་གཞན་མི་དབང་བ་ལ་གཞན་དེ་དབང་བའི་སྐྱོས་བླངས་ན་ལེན་པ་པོ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཉེས་མེད་ཀྱི་
 གཞི་ཡོད་པ་ལྟེ་གཞི་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་མ་གྲངས་གཞན་ཡང་ཁོ་བོའི་སྐལ་བ་བྱེད་ཀྱིས་
 ཡོང་ཞིག་ཅེས་མ་བཅོལ་བར་དག་སྐྱོང་གིས་གཞན་མི་དབང་བའི་སྐྱོས་བླངས་ན་དེ་ཡང་
 ཉེས་མེད་ཀྱི་གཞི་ཡོད་པ་ལྟེ། གཞི་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྩི་ཏའི་གཞན་འདོད་
 བཞོད་ནས་དེ་ལ་ཡང་ལུང་སྤང་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ཆ་ལས་བཤད་དོ། །དག་སྐྱོང་མགྲོན་དུ་མ་བོས་
 པར་སྦྱོར་བདག་གི་ཟས་ཟ་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱུ་ཆ་ལས་ན་སྦྱོར་བདག་གིས་ཤེས་
 རུང་མ་ཤེས་རུང་ཐོབ་རུང་མ་ཐོབ་རུང་ལྟེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཉེས་བྱས་སོ། །

ཆུ་གར་གྱི་འདུལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མགྲོན་དུ་མ་བོས་པའི་རྟེན་པ་ནི་ཆུ་མ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ནི་
 ཁོ་བོས་མགྲོན་དུ་མ་བོས་སོ་སྟེ་མ་བོས་སྦྱོར་བདག་གིས་རིག་པ་དང་མི་རིག་པ་ལོ། །སྤྲུལ་མ་ནི་སྦྱོར་བདག་གིས་
 རིག་པ་ཞིན་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ལུང་བ་མེད་དོ། །ཕྱི་མ་ཤོས་ལ་ནི་ཡོན་ཚོང་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ལས། མེད་ན་ནི་ཁ་ཟས་དན་རོན་ཅམ་བྱིན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པར་མི་འཇུར་ལ་ཡོན་
 ཚོང་རིན་ཐང་ཆང་བ་ཡོད་ན་པམ་པར་འཇུར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱུ་ཆ་ལས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་པམ་པར་འཇུར་བར་
 གྲུ་ལྟེ་དེ་དག་གིས་ནི་ལགས་པར་མ་བརྟགས་སོ་ཞེས་སོ། །མགྲོན་དུ་མ་བོས་པར་ཟ་བ་འདི་ནི་རྒྱུ་
 ཆ་ལས་མ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར་པམ་པར་ཡང་མི་འཇུར་ལ་
 སྦྱོར་པོར་ཡང་མི་འཇུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆུ་མ་བཤད་ཉིད་མའི་འོད་ཟེར་ལས། པམ་
 པ་གཉིས་པའི་སྐབས་རྫོགས་སོ། །

༡ སློག་གཙོང་གི་པམ་པ།

གསུམ་པ་སློག་གཙོང་པམ་པའི་སྐབས་སུ། བསྐབས་པར་བྱ་བ་ནི་ནད་པ་ལ་ཞེས་པ་
 མཚོན་པ་སྟེ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་(འདིའི་སྒྲིབ་གཞི་ལས།)བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་
 དགེ་སྦྱང་རྣམས་ལ་མི་སྲུག་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཚེས་བཤད་པས་ཤི་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚེས་བཤད་པས་ཤི་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྦྱང་ངེས་གྱི་ལས་གྱིས་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྟན་
 ཏུ་ལས་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས་ཚེས་བསྟན་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་བརྟམས་པར་
 མཛད་ཅེས་བཤད་དོ། །བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཞེས་པ་མངལ་ན་གནས་པ་སྤྲགས་པ་
 ལ་སོགས་པ་རང་ངམ་གཞན་གྱིས་ད་ལྟར་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་རྗེས་སུ་སྐྱབ་
 པ་ལ་སེམས་གྱིས་ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་ལུས་ངག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བར་མི་
 བྱའོ། །བྱེད་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོ། །(སྐབས་འདིར།)རྟེན་ལས་ལུས་དང་ངག་གི་སྟོན་
 ཏུ་འགོ་བ་ནི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཀག་པས་ལུས་ངག་ཀྱང་བཀག་པར་བྱལ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །(འདིར་ལུང་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་སྤྲགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ།)རྟེན་བ་དང་རྟེན་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡི་རང་ན་ཡང་རང་
 རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུར་ཏེ། རྟེན་ལས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་ཏེ་སྦྱིར་མདོ་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །

ལུང་བ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི། སློག་བཙུང་ནའོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས་
 ལས་སྦྱིའི་དོན་ཏོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་སྒྲིབ་གཞི་ནི། ལུལ་སྦྱང་བྱེད་ཏུ་རྩ་སྤང་ཡིད་
 འོང་ལྟན་གྱི་འགྲམ་ཏུ་དགེ་སྦྱང་རབ་ཏུ་མང་པོས་དགེ་སྦྱང་གིས་དགེ་སྦྱང་གསོད་པར་བྱེད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་པམ་པར་བཅས་སོ། །(མི་ཏོག་སྒྲིབ་རྒྱུད་དང་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་ལུང་གི་རྣམ་
 བཤད་དང་གངས་ཅན་འདི་ན་དེང་སང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་པལ་ཆེར་རྣམས་ན་རེ། སློག་གཙོང་པའི་པམ་
 པ་འདི་ནི་རི་དྲགས་བསྐྱོག་དགེ་སྦྱོང་སྤྱིང་སྤྱིང་ལ་བཅས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམས་འབྱེད་
 གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རི་དྲགས་བསྐྱོག་དགེ་སྦྱོང་སྤྱིང་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྩ་རྒྱ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་

མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པ་མི་འཆང་བས། ལྷང་ལས་རི་དྲགས་བརྒྱུ་དག་སྦྱོང་སྟེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ནི་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ཙམ་མོ། །འདྲིའི་སྐབས་དོན་ནི་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དག་སྦྱོང་གིས་དག་སྦྱོང་ལ་ཚུལ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། དག་སྦྱོང་གིས་དག་སྦྱོང་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕམ་པར་བཅས་སོ། །དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སོ་སོ་ཐར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་གཞུང་འགྲེལ་དང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་། དག་སྦྱོང་རབ་རྩ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ནས་མིའི་སྟོག་ལ་གཞོད་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷུང་བའི་རོ་ཉི་ནི་བཅས་པའི་རྟེན་ཅན་དག་སྦྱོང་གིས་མི་གཞན་གསོད་སེམས་ཀྱིས་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་བྱས་པ་དེའི་རྟེན་ཀྱིས་ཤི་བ་ལས་ཀྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

བཞི་པ་ཡན་ལག་གི་བརྩི་བ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་སྤར་བཤད་ཐིག་ཏོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། མིའམ་མིར་ཆགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། མིར་གྱུར་པའོ་ཞེས་པ་དང་། འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས་མི་གཞན་ཡིན་ལ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །སེལ་བ་མི་མ་ཡིན་བསད་ན་སྟོམ་པོ་དང་རྩུང་འགྲོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད་དང་། བདག་ཉིད་གསོད་ན་སྟོམ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་། ཀྱན་སྦྱོང་རོ། །འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་ངེས་པའམ་ཡིད་གཉིས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་པའོ། །ཀྱན་སྦྱོང་ནི་སྟོག་གཅོད་པའི་བསམས་པས་འཆི་བའི་ཐབས་ཤོམ་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མ་ཆད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསམས་པས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ཆད་པ་ནི། འདུན་པ་སྟོག་པའི་འོག་རྩ་ན་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་ནི་གང་ལ་བསམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གསོད་པའི་སྦྱོང་བ་རང་རམ་བསྐྱོས་པས་ལྷན་དག་རྩ་གྲུབ་པ་སྟེ་བསམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཡང་རྩུང་བས་སོ་ཞེས་པ་དང་། ལྷན་དག་རྩ་མ་གྲུབ་ན་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱམ་བྱུང་། མའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རྟོག་ལས་བཤད་པ་ནི། སྤར་བས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་སྦྱར་བ་དེའི་རྟེན་ཀྱིས་མི་ཤི་བ་སྟེ། གཞི་དེས་གཞན་གྱི་ཆོ་ཤི་ནའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་སྟོག་བཅད་ན་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོག་ནི་སྟོག་གི་དབང་པོ་
 དང་སྟོག་གི་རྒྱང་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དང་པོ་སྟོག་གི་དབང་པོ་ཆོ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་དང་རྣམ་
 ཤེས་རིགས་མཐུན་རྒྱ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལོ། །མཛོད་ལས། སྟོག་ནི་ཆོ་ཡིན་རྟོང་དང་
 བྱི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་དེ། བྱི་བྲག་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་སྟོག་གི་
 དབང་པོ་ལྟན་མེན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་སུ་བྱུབ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་ལྷེ་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་སྟོག་
 གི་དབང་པོ་ནི། གསོན་པོར་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཏུ་
 འདོད་དོ། །འདིར་བྱི་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་གཞུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་སྟོག་གཙོད་པ་ནི་བསམ་བཞིན་
 ཏུ་ཞེས་པ་ལོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་དང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་
 པའི་རྒྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལྷན་དང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་
 དབྱགས་རྒྱ་བ་འདི་སྟོག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་སྟོག་ནི་རྒྱང་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་འདི་
 ཁོ་ན་སྟོག་ཡིན་པར་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་མེར་མེར་པོ་ལ་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་མེད་པར་
 བཤད་ཅིང་། མདོན་པ་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་བྱགས་པ་དང་། བྱུགས་མེད་པའི་ལྷ་ལ་
 དབྱགས་འབྱུང་རྒྱབ་མེད་པར་བཤད་པས་དེ་དག་ལ་སྟོག་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏུ་འོང་བས། བྱི་སྟོག་
 གི་དབང་པོ་བཅད་ནའོ་ཞེས་བཛོད་ན་བྱབ་ཆོ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅད་པ་ནི་སྟོག་གི་དབང་
 པོའི་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ་བའི་གཤམ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་སྟོག་གི་སྐད་ཅིག་མ་མ་
 འོངས་པ་རྣམས་བཅད་པ་སྟེ་བ་འགགས་པའི་བྱ་བ་གསོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བྱས་ན་ལམ་
 པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །མིར་གྱུར་པའི་འོ་ཞེས་པས་མི་འམ་མིར་ཆགས་པ་ལས་ཞེས་སོ་སོ་
 ཐར་པ་ལས་གསུངས་པ་བསྟུས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་འབྱེད་ལས་མིར་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་གང་གིས་མའི་མངལ་ཏུ་ལྷན་དང་སྟོག་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྟེན་པ་ལོ། །མི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་མིག་དང་རྣ་བ་དང་རྣ་དང་ལྗེ་དང་ལྷན་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
 རྣམས་ཚང་བར་རྟེན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མངལ་ཏུ་ཞག་བདུན་ཕྱག་བཙོ་
 བརྒྱད་མན་ཆད་མིར་ཆགས་པ་ལོ། །བདུན་ཕྱག་བཙུ་དགུ་ནས་མི་སྟེ། ལྷང་ཕན་ཆོགས་
 ལས་ཞག་བདུན་པ་བཙུ་དགུ་པ་ལ་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དེས་དབང་པོ་བཞི་པོ་མིག་དང་

ན་བ་དང་སྣ་དང་མེད་དབང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སྒར་ཐོབ་ཟིན་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མིར་གྱུར་པ་ལ་གནས་སྐབས་བརྩུར་དབྱེ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་མིར་ཆགས་པ་ནི་མེར་
མེར་པོ་དང་རུར་རུར་པོ་དང་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་འཁྲང་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །མི་ནི་རྒྱང་ལག་འགྱུས་པ་དང་བྱིས་པ་དང་གཞོན་ནུ་དང་དར་ལ་བབས་པ་
དང་བར་མ་དང་ཀན་པོའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་པ་མའི་མི་གཙང་བ་གཉིས་ཆོགས་ཤིང་དེར་རྣམ་ཤེས་ལྷགས་ནས་ཞག་
བརྩན་སྤག་དང་པོ་ལ་མེར་མེར་པོ་སྟེ་སྤྱི་སྤྱིས་མ་ལྟ་བུས་གཡོགས་ལ་ནང་ཁྲོན་ཏེ་མེར་
མེར་པོར་འདུག་པའོ། །བརྩན་སྤག་གཉིས་པ་ལ་རུར་རུར་པོ་སྟེ་ཞོ་ལྟ་བུར་འདུག་ལ་ཤར་
མ་གྱུར་བའོ། །བརྩན་སྤག་གསུམ་པ་ལ་ལྟར་ལྟར་པོ་སྟེ་ཤར་ནི་གྱུར་ལ་སྤྲོ་བའོ། །བརྩན་
སྤག་བཞི་པ་ནས་(ཡན་ལག་གི་མཆོན་མ་བྱང་བའི་སྒྲ་ལྟ་ཡན་ཆད་ནི།)འཁྲང་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱར་བར་
གྱུར་ཏེ་མཐའ་རུ་བཟོད་པའོ། །(རྒྱང་ལག་གི་མཆོན་མ་ནི་མ་བྱང་བའི།)རྒྱང་ལག་འགྱུས་པ་ནི་
ཤ་ལྟག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་ཡན་ལག་གི་མཆོན་མ་བྱང་བའོ། །(ནས་ཇི་སྤྱང་མངལ་ན་གནས་ཀྱི་
བར་པོ། རྒྱང་ལག་འགྱུས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་མི་དང་མིར་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །བྱིས་
པ་ནི་སྤྱར་སྤྱིས་ནས་འགྲོ་མི་རུས་པ་ཡན་ཆད་དོ། །གཞོན་ནུ་ནི་འགྲོ་རུས་ནས་འདོད་པ་
སྤྱོད་མི་རུས་པའོ། །དར་ལ་བབ་པ་ནི་འདོད་པ་སྤྱོད་རུས་པ་ནས་ལོ་སྤྱུམ་ལྟ་མན་ཆད་
དོ། །བར་མ་ནི་ལོ་སྤྱུམ་ལྟ་ཐལ་ནས་ལྟ་བུ་མན་ཆད་དོ། །རྒྱན་པོ་ལོ་ལྟ་བུ་ཡན་ཆད་
ལོན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་པལ་ཆེ་བས་བཙོ་ལྟ་པ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་མཛོད་
རྟེན་ལས། མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་པོ་རྒྱང་ལག་འགྱུས་པ་ཡན་ཆད་དག་
དང་བྱིར་སྤྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་པོ་བྱིས་པ་མན་ཆད་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་
བརྩམ་ཞེས་སོ། །(དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་དང་འོད་ལྡན་ལས་མེར་མེར་པོ་དང་རུར་རུར་པོ་
ཞེས་བཤད་པ་དང་ལྷང་སྤན་ཆོགས་དང་མཛོད་རྟེན་རྒྱལ་སྤྱས་མ་ལས་རུར་རུར་པོ་དང་མེར་མེར་པོ་ཞེས་
བཤད་པ་དེ་དག་འགལ་བར་མི་མེས་ཏེ་སྤྱར་བྱེད་ལོ་རྩེ་བས་མིང་ཐ་དང་རུ་བན་བཀགས་པར་ཟད་ཀྱིས་

དོན་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོད་ལྡན་ལས་ཁ་ཅིག་མེར་མེར་པོ་བསད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འདོད་
 པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཕྱེ་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་སོ། །འདིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་ནི་
 དེ་ལ་པམ་པར་འདོད་དེ། སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་མིའམ་མིར་ཆགས་པ་བསད་ན་པམ་པར་
 འཇུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་མིར་ཆགས་པ་དེ་མི་དང་རིགས་མཐུན་གཅིག་
 ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ལོ་ཉི་ཤུ་
 ལོན་པར་ཁ་བསྐང་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ལས་མེར་མེར་པོ་བསད་
 ན་མཐར་འཇུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་ཏུ་འབྲུག་པ་སྟོན་དང་པམ་པར་
 མཚུངས་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་བསད་ན་པམ་པ། མི་མ་ཡིན་བསད་ན་སྟོམ་པོ། ཏུ་
 འགོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འཇུར་ཞེ་ན། འོད་ལྡན་ལས་མི་ནམས་ནི་འགོ་བའི་གཙོ་བོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མ་ཡིན་ནམས་ནི་འགོ་བའི་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏུ་འགོ་
 ནམས་ནི་འགོ་བའི་ཐ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་ནམས་ནི་དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་
 རྟེན་ཡིན་ཞིང་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མ་ཡིན་ནམས་ནི་(ལྷ་དག་
 བཙུན་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆེས་མངའ་བས།)དགོན་ཅོག་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་
 སྟོམ་པ་(ལྷ་ལ་བསམ་གཏམ་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡོད་པས།)གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཏུ་འགོ་ནམས་ནི་དགོན་ཅོག་གསུམ་གང་གི་ཡང་རྟེན་མ་ཡིན་ཞིང་སྟོམ་པ་
 གསུམ་གང་གི་ཡང་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྲང་ཏུ་འདེབས་པ་ནི་ལུང་
 ནམ་འབྲེད་དང་ལུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་(ཤིང་རམ་འཛིན་པ་ལས་བྱས་པའི།)འབྲུལ་འཁོར་གྱི་
 མིའི་གཟུགས་ལག་ན་རལ་གྱི་འམ་རྩ་ཆུ་གྱི་ཐོགས་པ་དེས་དགྲ་ལ་སོགས་པ་མི་གཞན་འོང་བར་
 འཇུར་བའི་བྲང་ཏུ་འདེབས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །པ་རྩ་ཀ་
 ར་ལས་ཀྱང་འཛིན་པ་ལ་མིའི་གཟུགས་བྱས་པའི་ལག་ཏུ་མཚོན་བསྐྱར་ཏེ་དགྲ་བོའི་བྲང་ཏུ་
 འདེབས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འབྲུལ་ཁོར་ནི་ས་མདའ་འཇུགས་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་
 པ་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །རོ་ལངས་ནི་ལུང་ནམ་འབྲེད་ལས། མར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་ལ་
 ཏུ་ཤོད་ནས་རོ་མ་མས་པ་བྲངས་ཏེ། སྐགས་བཞུས་པས་རོ་ལངས་སྤྲད་པ་ན་རོ་ལངས་

དེས་པ་རོལ་པོ་ལ་མཆོན་བརྒྱན་ཅིང་གསོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། གྲིག་ལས། རྩ་
 ལངས་ཀྱིས་རྩ་ལངས་ཁྱེད་ཀྱང་བརྩས་ཞེས་བཤད་དོ། རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ།
 རྩ་ལངས་ནི་ལམོར་ལོ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཤིང་རྩ་ལྟེང་ཏུ་འཛོག་ཅིང་རྩ་ལངས་དེའི་མགུལ་ཏུ་
 རྩལ་བྱ་གཉིས་འདོགས་དེའི་ལག་ཏུ་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། རྩ་ལངས་ཁྱེད་
 བྱི་ལམོར་ལོ་གཅིག་པའི་ཤིང་རྩ་དང་རྩལ་བྱ་གཅིག་དང་རལ་གྱི་སོ་གཅིག་པས་ཁྱད་པར་
 ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། རྩེས་སུ་སྦྱར་བ་ནི། རྣམ་འབྱེད་
 གཉིས་ཀ་ལས་ཡོ་སྟེག་ཤིང་གི་སྦྱར་བ་དང་། ཀྱིལ་དང་ལུངས་ཀར་གྱི་སྦྱར་བ་དང་། ལོ་
 མ་དང་ཞོའི་སྦྱར་བ་དང་། ལྷམ་སྦྱར་འཆོལ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། རི་སོ་འདྲེན་པའི་སྦྱར་བ་
 དང་། རྩེས་སུ་སྦྱར་བ་ལྟ་གསུངས་སོ། གྲིག་ལས་རྩེས་སུ་སྦྱར་བ་ནི་ཆོལ་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྟེ་ཞེས་སོ། ཆོལ་པ་ནི་དྲག་པོའི་འཕྲིན་ལས་སོ། །

མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ནི། གཞི་དེས་གཞན་གྱི་ཆོ་ཤི་ནའོ་ཞེས་སོ། །འདི་
ལ་གཉིས་ཏེ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོག་གཙོད་པམ་པའི་ཡན་ལག་
གཞན་ཆང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཅས་ལྟན་དགེ་སྤྱོད་གིས་མི་གསོད་པའི་གཞི་འམ་སྦྱར་བ་
དེས་ཏུས་གཞན་གྱི་ཆོ་ཤི་ན་ཆོས་ཅན། སྟོག་གཙོད་པའི་པམ་པ་འབྱུང་ཏུང་ཡིན་ཏེ། སྟོག་
བཅད་པའི་པམ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་རྟགས་ཐ་དད་ཡོད་དེ་ཁྱབ་རྒྱ་བ་དང་
ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་རྒྱ་བར་རྩོད་པའི་རྩོན་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་
ཆེས་པར་རྩོད་པའི་རྩོན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་སྤང་དངོས་དང་། འཕྲོས་
པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གསོད་པའི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི་བ་དེ་སྟོག་གཙོད་པའི་
མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། རྩོད་པ་འདི་སྤང་ཏུ། ཁྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་
ལས་བཤད་པའི་མི་བརྟུས་མི་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་པའི་སྡེ་མ་དགུ་ལ་ཆོས་ཅན། སྟོག་
གཙོད་པའི་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་དང་འགལ་ཏེ། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས་འདི་ལྟར་
གཅིག་གིས་ནི་ཞག་བརྟུན་འཆི་བར་འབྱུར་བར་མཆོཅན་བསྟུན་ལ། གཉིས་པས་ནི་ཞག་

དགུ་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བར་མཆོན་བརྟུན་པ་ལས་བརྩ་པས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་པར་འཆི་
 བར་འགྱུར་བར་མཆོན་བརྟུན་ན། དེའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པར་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། བརྩ་པས་ནི་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཡང་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བརྩ་པ་ལ་ཕམ་པའི་
 སྒྱུར་བའི་རིག་བྱེད་དང་ཕམ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། སྤྲུལ་
 མ་དགུ་ལ་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས། སྤྲུལ་དགུ་ལ་སྒྱུར་བ་
 མེད་པར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་སྒྱུར་བ་དེའི་ཆེན་གྱིས་ཤི་བ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །འདྲོད་ན་བྱེ་
 བྲག་བཤད་མཆོ་ལས། བརྩ་ཆར་གྱིས་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
 སོ། །ཞེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན། ཆོད་པ་དེའི་ལན་ནི། སྤྲུལ་དགུ་ལ་སྒྱུར་བ་མེད་པར་མ་གྲུབ་
 རྟེ། འོད་ལྡན་ལས། བརྩ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་སྒྱུར་བ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲས་བྱ་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྤྲུལ་དགུ་ལ་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་པར་མ་གསུངས་ལ་
 བརྩ་པ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྤྲུལ་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱིས་ཕམ་
 པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་ཟེར་བ་(ཡིན་ཞེས་ཤ་ལྷགས་
 པ་རྣམས་གསུངས་ཡང་།)མ་ཡིན་གྱི། ཕམ་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་དུས་མཉམ་
 པའི་མཆོན་བརྟུན་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་ལྷན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
 ལས། བདག་ཉིད་(གཞན་ལ་བཙོལ་བ་རྣམ་པར་བཅད།)བྱེད་པ་ལ་(རྟོག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་)ནི་
 དུས་དེའི་ཆོ་ཤི་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་(ལས་གྱི་ལམ།)དང་
 རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་ཤི་ན་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་(ལས་གྱི་ལམ་
 དངོས།)ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ལས།(སྤྲུལ་པ་སྐྱངས་པ་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐྱད་ཅིག་)དང་
 པོའི་(སྤྲུལ་པ་)རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་)རྣམ་པར་རིག་བྱེད་)མིན། །ཞེས་བཤད་པའི་གནད་གྱིས་ཤེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས། བརྩ་པ་ལ་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡོད་
 པར་གསུངས་པ་དེ་ནི། བརྩ་པས་མཆོན་བརྟུན་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཤི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 རྟེ། བརྩ་པའི་མཆོན་ལན་ཅིག་བརྟུན་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ལ་ཡང་། དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་

བཟུངས་ཏུ་མ་ཡོད་པ་ལས་ཕམ་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྐད་ཅིག་དུས་མཉམ་པའི་
མཆོན་བསྟན་བཞིན་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའི་
སྐད་ཅིག་སྐད་ལོ་མ་ལོ་སྐད་ལོ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྐད་ཅིག་དུས་མཉམ་པའི་མཆོན་
བསྟན་བཞིན་པའི་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་ལ། ཕམ་པ་སྐྱེ་
བའི་སྦྱར་བའི་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་གྱི། (འདིར་ཕམ་པ་སྐྱེ་བའི་སྦྱར་བའི་རིག་བྱེད་དང་། སྐྱེ་བའི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །) ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ། (ཕམ་པ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྐད་ཅིག་དུས་མཉམ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །) དེ་
ལྟར་ན་བརྩེ་བ་ལ་ནི་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་། ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
མ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་དགྲུ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་བརྩེ་བ་ལ་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་ཡོད་ཅིང་བརྩེ་བ་ལ་ཡང་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱར་བ་ཡོད་ལ་བརྩེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱེ་
བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདིར་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱར་བའི་རིག་བྱེད་དང་
སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། འོད་ལྡན་ལས་བརྩེ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱར་བ་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ། སྦྱར་བའི་མཐུན་ལུགས་ཇི་ལྟར་མཐུན་ཞེ་ན། འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི་ཁ་ཅིག་(བྱང་དྭོར་)ན་རེ་སྦྱར་བ་གྲོས་བྱས་
སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཛེད་ལས། དཔག་ལ་སྐྱོས་པ་
དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། གྲོས་བྱས་ན་
གཅིག་གིས་མཆོན་བསྟན་ཏེ་ཤི་ན་བརྩེ་བ་ལ་ཕམ་པ་བསྐྱེད་དེ། བརྩེ་བ་ཀྱིས་མཆོན་
བསྟན་པ་ལ་སྦྱོས་མི་དགོས་པས། བྱེ་བྱག་བཤད་མཆོ་ལས། བརྩེ་བ་ཀྱིས་མཆོན་བསྟན་
པའི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། ། (ཤི་ན་)ཁ་ཅིག་(གྲོས་མ་བྱས་ཤིང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་བསྐྱོར་
དག་སྦྱོར་བརྩེ་བ་ཀྱི་གཅིག་ལ་འཛིན་པ་མི་རྩལ་པ་རེ་རེ་དེག་དེ་བརྩེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་པ་མཐུ་བསྐྱོས་
པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་ཤི་ན་དེ་དག་ལ་ཕམ་པ་སྐྱེད་དམ་མི་བསྐྱེད་ཅེ་ན།)ན་རེ་སྦྱར་བ་རྩལ་པ་མཐུ་བསྐྱོས་

སྤྱ་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱ་མ་(བྱང་རྩོད་རྒྱུ་འབྲང་དང་བཅས་པ།)དག་གི་དགག་
པ་བཞི་སྟེ། སྤྱ་མ་དགུ་ལ་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྤྱ་པོའི་རྒྱ་ལས་པམ་པ་བསྐྱེད་
པར་ཐལ། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་གོས་པར་ཐལ། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱ་ལྟར་བ་
གཅིག་དུ་བཞག་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །

(དགག་པ།)དང་པོ་ནི། སྤྱ་མ་དགུས་བརྟེན་ནས་བཅུ་པའི་སྦྱར་བ་མེད་ན་འཆིའམ་
མི་འཆི། དང་པོ་ལྟར་ན་བཅུ་ཆར་གྱི་སྦྱར་བ་རུས་པ་མཐུ་བཞེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་
སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་(སྤྱ་མ་དགུས་བརྟེན་ཀྱང་།)བཅུ་པའི་སྦྱར་བ་མེད་ན་མི་འཆི་བ་ལས་
བཅུ་པའི་སྦྱར་བ་ཡོད་པས་འཆི་ན། པམ་པའི་བཅས་ལྟན་མི་བཅུས་སྤྱ་ཕྱི་རིམ་གྱིས་མཆོན་
བརྒྱན་ཏེ། མི་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་མ་དགུ་ལ་སྟོག་གཅོད་པའི་པམ་
པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི་བ་དེ་བཅུ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་ན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ལས། བཅུ་ཆར་གྱིས་པམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་བརྟུས་སོ་ཞེས་སོ། །

(དགག་པ།)གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་མ་དགུའི་སྦྱར་བ་མེད་ན་དང་པོ་བའི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་
གྱིས་འཆི་འམ་མི་འཆི། དང་པོ་ལྟར་ན་བཅུ་ཆར་གྱིས་སྦྱར་བ་རུས་པ་མཐུ་བཞེས་པ་ཡིན་
པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་པམ་པའི་བཅས་ལྟན་མི་བཅུས་མི་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་
པ་ན་དང་པོ་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་མ་པོའི་རྒྱ་ལས་པམ་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དང་པོ་བ་
དེས་འཆི་མི་རུས་སྤྱ་མཆོན་བརྒྱན་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པའི་སྦྱར་བ་སྤྱ་གྱི་རྒྱ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་
བྱ་སྟོག་གཅོད་པའི་པམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(རྟགས་ཁས།)འདོད་ན་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་
འཁྱུར་རོ། །

(དགག་པ།)གསུམ་པ་ནི། དང་པོ་བའི་སྦྱར་བ་རང་སྟོབས་གྱིས་འཆི་བར་མི་རུས་
ཀྱང་། གཞན་དགུས་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་བ་ལ་པམ་པ་བསྐྱེད་ན་ནི། སྟོས་
མ་བྱས་ཤིང་མ་བསྟོ་བར་སྟོག་གཅོད་པམ་པའི་བཅས་ལྟན་མི་བཅུས་མི་གཅིག་གསོད་
པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་གཞན་ལ་གོས་པར་ཐལ། སྟོས་མ་བྱས་ཤིང་མ་

བསྐྱོད་པར་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བརྟེན་གསུངས་ཀྱིས་ཤི་བ་ལས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཕམ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདྲོད་ན། ལྷན་ཐུང་བའི་སྐབས་ཀྱི། རྟོག་ལས་
 གཞན་གྱི་ཉེས་པས་གཞན་ལ་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་སོ། །

(དགག་པ།)བཞི་པ་ནི། ཕམ་པའི་བཅས་ལྷན་མི་བརྟེན་མི་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་པ་
 ན་དང་པོ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕམ་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱ་
 དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་གཅིག་དུ་བཞག་པར་ཐལ། མི་བརྟེན་སྐྱོར་བ་ཐ་དང་བརྟེན་ལྷན་
 པ་མཐུ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཕམ་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས་བླངས་སོ། །འདྲོད་ན། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱ་ལྷང་བ་ནམ་པར་མི་གཞག་
 གོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པའི་སྐྱོར་བ་འདིས་འཆི་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ལའང་སྔ་མ་(ཤ་མི་ལ་སོགས་པ།)དག་གིས་དགག་པ་འདི་དག་མཛད་དོ། །འོ་ན་
 བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོད་ནས་བཤད་པ་དེ་གང་། མི་བརྟེན་པོ་དེས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རིམ་གྱིས་
 བརྟེན་ཏེ་ཆོ་ཚུར་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནམ། མི་བརྟེན་པོ་དེས་ཉི་མ་བརྟེན་ལ་རིམ་གྱིས་བརྟེན་
 ཏེ་སྐྱོར་བ་ཉག་བཟངས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕམ་པའི་བཅས་ལྷན་མི་བརྟེན་སྔ་ཕྱི་
 རིམ་གྱིས་མཆོད་བསྐྱེད་ཏེ་མི་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་དགུ་ལ། སྟོག་
 གཅོད་པའི་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྐྱོར་བ་དེའི་རྟོག་གིས་ཤི་བ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་(བརྟེན་ཆར་གྱིས་ཕམ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེས་སོ་ཞེས་པ།)ན་སྔར་
 བཞིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། སྔ་མ་དགུས་བརྟེན་པའི་སྐྱེད་དུ་བརྟེན་པས་བརྟེན་པ་དེས་
 ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་ཐུང་དུ་བཏང་ངམ་མ་བཏང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐལ་འཁྱར་སྔ་མ་བཞིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཕམ་པའི་བཅས་ལྷན་མི་བརྟེན་མི་གཅིག་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཆོས་
 ཅན། བརྟེན་པ་དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་པའི་ཕམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བརྟེན་པ་དེས་ཆོ་སྐད་དུ་
 བཏང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་སོ། །ཆོད་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ་བརྟེན་པས་བརྟེན་པ་དེས་ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་ཐུང་དུ་བཏང་བ་མེད་ཅིང་དུས་མཚུངས་སུ་
 ཐུང་དུ་བཏང་བ་ཡོད་པས་སྟོན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྟེས་ཏེ། ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཐུང་

རུ་མ་བཏང་ན་ཆོ་ཐུང་རུ་བཏང་བ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་སྒོས་མ་བྱས་ཤིང་མ་བསྐྱོ་ཡང་བཅུ་ཆར་ལ་པམ་
 བ་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་ལྱིས་ངེས་པར་འཆི་རུས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞན་ལ་མ་ཉྟོས་
 པའི་སྦྱར་བ་འདིས་འཆི་བ་ཡིན་ལ། འཆི་རུས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་རུ་འཆི་བའི་ཆ་ནས་སྦྱར་
 བ་རུས་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་ཤིན་རུ་ཆེན་པོ་དབུགས་ཀྱིས་བཀའ་
 བ་ལ་མི་བཅུས་མདའ་བཅུ་རིམ་གྱིས་ཐལ་མོར་འབྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་ལྱིས་
 ངེས་པར་གཞོན་རུས་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞན་ལ་མ་ཉྟོས་པའི་སྦྱར་བ་འདིས་གཞོན་པ་ཡིན། གཞོན་རུས་སྐད་ཅིག་
 དེ་ཉིད་རུ་གཞོན་པའི་ཆ་ནས་སྦྱར་བ་རུས་པ་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་
 བྱང་བ་ནི། གསོད་བྱེད་སྐྱེས་མས་རྒྱ་མ་ལ་བྱ་གཅིག་བཏོད་པའི་སྤྱིང་རུ་གསོད་བྱེད་ཕྱི་
 མས་དེ་ལ་བྱ་གཅིག་བཏོད་པ་ལྟ་བུ། ཕྱི་མས་ངེས་པར་འཆི་རུས་སུ་བརྟེན་གྱི་ཕྱི་
 མས་བརྟེན་པས་ཟུག་གཟེར་ཆེར་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོ་སྐད་ཅིག་རུ་མས་རིང་རུ་སོང་ན།
 ཕྱི་མ་ལ་པམ་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོ་རིང་རུ་བཏང་བས་སྟོག་གཙོད་
 པའི་པམ་པ་བསྐྱེད་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བཅས་ལྟར་དག་སྦྱོང་གིས་མི་གཞན་ལ་བསད་སེམས་
 ཀྱིས་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་ལྱིས་འཆི་ངེས་སུ་བརྟེན་ནས་ཤི་བ་ལ་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་པར་འགལ་
 ལོ། །ཤིན་རུ་དབྱེད་དཀའ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཕྱི་མ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྟོག་གཙོད་པའི་པམ་པ་མི་
 བསྐྱེད་པར་རིགས་ཏེ། སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་ལྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོ་ཐུང་རུ་བཏང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །(ཞེའམ་འོན་ཏེ་བཅས་ལྟར་དག་སྦྱོང་གིས་མི་གཞན་ལ་བསད་སེམས་ཀྱིས་གསོད་པའི་སྦྱར་
 བ་དེའི་རྒྱུ་ལྱིས་འཆི་ངེས་སུ་བརྟེན་ཏེ་ཤི་བ་ཡིན་པ་པམ་པ་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཞེ་ན་འདི་ལ་པམ་པ་བསྐྱེད་
 པ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་གང་རུའང་ཁ་ཆོན་བཅད་དཀའ་བར་སྤང་ངོ། །)

གཉིས་པ་བྱབ་ཆེས་པར་ཚོད་པའི་སྦྱོན་སྲུང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོད་སྲུང་དངོས་
 དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མི་མ་ཡིན་དང་རུད་འགྲོ་གསོད་པའི་སྦྱར་བ་དེའི་
 རྒྱུ་ལྱིས་མི་མིན་དང་རུད་འགྲོ་ཤི་བ་དང་། བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་རུས་མཉམ་རུ་ཤི་བ་
 དང་། གསོད་པའི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པའི་འོག་རུ་ཤི་བ་དེ་(རྣམས་རེ་རེ་ནས།)

ཆོས་ཅན་(རུ་བཞོད་ནས།)སྟོག་གཙོད་སམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། གསོད་པའི་
 སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན་མི་མ་ཡིན་གསོད་པའི་སྦྱོམ་པོའི་
 མཐར་ཐུག་དང་རུང་འགྲོ་གསོད་པའི་ལུང་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་འགལ་ལ། མཛོད་
 ལས། ལྷར་རམ་མཉམ་རུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྦྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
 དང་། འདི་ཉིད་ལས་འདུན་པ་བསྐྱོག་པའི་འོག་རུ་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་མེད་དེ། གསོད་པའི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི་བ་ནི་སྟོག་གཙོད་
 པ་ཙམ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྟོག་གཙོད་སམ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་
 ཡན་ལག་ནི། སྟོག་གཙོད་སམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་ཆང་གི་དབང་རུ་བྱས་ཏེ་མི་གསོད་
 པའི་སྦྱར་བ་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་ཤི་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགས་པ་བསད་པ་
 ཆོས་ཅན། པ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་མ་བྱང་བར་ཐལ། བ་ཤི་བའི་སྤྲོ་རོལ་རུ་འདུན་པ་
 འོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ལུང་གི་སྤྱིང་གཞི་དང་འོད་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་།(མ་སྦྱེས་དགས་མ་
 གསོན་པའི་གཏམ་ཞིག་ཡོད་ན་མཐུ་བའི་རྩས་སྦྱིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཤིན་རུ་
 བརྟན་པར་འོངས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲོ་ཆོས་པས་ཤི་བར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པས།)ཐུབ་པ་ནི་
 འདུན་པ་འོག་ན་ཉེས་པ་རྒྱུད་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །འདྲོད་ན་ལུང་ལས་མ་སྦྱེས་དག་
 ལ་མཆམས་མེད་པ་བྱང་རྩ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། མཆམས་མེད་རྫོགས་པར་མ་བྱང་ཡང་
 མཆམས་མེད་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་ལ་དགོངས་ནས། ལུང་ལས་མཆམས་མེད་བྱང་ཞེས་གསུངས་
 པ་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས་མ་སྦྱེས་དག་ལ་མཆམས་མེད་པ་རྒྱུད་བ་ཉིད་བྱང་བའི་ཕྱིར་འགལ་
 བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཉེས་བྱས་རྒྱུད་རུ་ལ་ཉེས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་མཆམས་མེད་པ་
 རྒྱུད་རུ་ལ་མཆམས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དཀྱའི་གསུས་པ་སྟེ་སྦྱུམ་
 མའི་ལྟོ་བ་མཉེས་པས་མ་དང་མངལ་ན་གནས་པ་གཉིས་ལས་(བྱད་མེད་བསད་དོ་སྦྱུམ་པ་ལས།
 མངལ་གྱི་བྱ་ཤི་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་བསད་པར་བསམ་པ་ཤོས་མ་ཤི་བར།)གང་བསད་པར་མ་བསམས་
 པ་ཤོས་དེ་ཤི་ན་སྦྱོམ་པོའོ། །ཁྲིག་ལས་གཞོད་པ་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(གང་
 ཤི་བ་དེའི་ཆ་ནས་སྟོག་བཅད་པའི་སྦྱོམ་པོ་མཆཛ་ཉིད་པ་མི་བསྐྱེད་དེ་གང་ཤི་བ་དེའི་གཞི་ལ་གསད་ཅེས་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ལུང་ལས་ནི་སྦྱར་བ་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོར་
 བོར་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གང་བསད་པར་མ་བསམས་
 པ་ཤོས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་པོ་མཚན་ཉིད་པ་སྟེ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་
 སྦྱོར་པོ་འོ། །(བསམ་པ་ཤོས་མ་ཤིན་ཡང་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པོ་འོ། །ཁྱིལ་ལས་བསམས་པ་ཤོས་ཤིན་
 བོ་པམ་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །གཞི་དེ་ལས་ཞེས་པ་ལ། འོད་ལྡན་ལས་དང་རྩ་ལེན་པ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ཉིད་བྱེད་པར་སྦྱས་པ་དང་རྩ་ལེན་པ་དང་། གནང་བ་གསོལ་བ་དང་
 རྩ་ལེན་པ་འོ། །(དང་རྩ་ལེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པོ་གསོད་རྩ་ལྷོ་བ་ན་
 དེ་ལ་ཆས་ཀ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དགེ་སྤྱོད་བསོད་སྟོན་པ་འབྱམས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ངེད་ཅག་ནི་དག་པོ་གསོད་རྩ་
 ལྷོ་ཞེས་རང་ཉིད་བྱེད་པར་སྦྱས་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཤེས་སོ་ཞེས་དགེ་སྤྱོད་གི་དང་རྩ་ལེན་པ་དང་། དབང་ཆེ་
 བའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་གནང་བ་མ་ཞུས་པར་གསོད་མི་རུས་ཏེ། གསོད་པའི་གནང་བ་གསོལ་བ་ན་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤེས་སོ་ཞེས་དགེ་སྤྱོད་གིས་དང་རྩ་ལེན་པ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་འདིས་བཟུང་ཏེ།
 དང་རྩ་ལེན་པའི་གཞི་དེ་ལས་མི་གསོད་པ་ལ་འཇུག་པ་རང་ཉིད་བྱེད་པར་སྦྱོ་བ་དེ་ལུས་
 སམ་ངག་གིས་དང་རྩ་ལེན་ན་(སྟོག་གཙོད་པའི་པམ་པ་མི་བསྐྱེད་དེ་སྦྱར་བ་དེའི་ཁྱེན་གྱིས་གི་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ་འོ་ན་ཅིར་འཕྱར་ན།)སྦྱོར་པོ་འོ། །འདི་ནི་སྦྱོར་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་འོད་ལྡན་
 ལས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་སྟོག་གཙོད་པའི་སྦྱོར་པོ་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྐྱེད་དེ། གསོད་སེམས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནང་བ་གསོལ་བ་དང་རྩ་ལེན་པ་ནི། ལུས་ངག་གིས་དང་
 རྩ་ལེན་ན་ནི་པམ་པར་འཕྱར་རོ། །དང་རྩ་ལེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཁོ་ནས་དང་
 རྩ་ལེན་ན་ནི་བཟུང་བྱུང་འཕྱར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གཞུང་སྦྱ་མ་དང་དོན་
 འདྲའང་སྤྱིང་གཞི་ཐ་དད་པ་སྟེ། སྦྱ་མ་ཉེ་སྤེའི་བྱང་བ་དང་འདི་ནི་དགེ་སྤྱོད་མའི་བྱང་བ་
 ལས་སོ། །མི་ལས་གཞན་རྩད་འགོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་(ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་དཔུལ་བ་
 དང་ཡི་དཔག་དག)བསད་ན་སྦྱོར་པ་འོ། །འདི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མི་མ་ཡིན་པ་ཤིན་རྩ་
 ཆེན་པོ་བསད་ཀྱང་སྦྱོར་པོར་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཉིད་གཟུགས་གཞན་རྩ་སྦྱུལ་
 པ་བསད་ན་སྦྱར་བ་སྦྱོར་པོ་དང་། མི་མ་ཡིན་གཟུགས་གཞན་རྩ་སྦྱུལ་པ་བསད་ན་མཐར་

ཐུག་སྐྱོམ་པོ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ལས་འདིར་ནི་སྤྱུལ་པ་ཞེས་སྒྲོས་པས་རུང་འགྲོ་མ་གཏོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །རུང་འགྲོ་གཟུགས་གཞན་ཏུ་སྤྱུལ་པ་ལ་རུང་
 འགྲོ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་ན་ནི་ལྟང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་ལས་སྤྱུལ་
 པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྔག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། སྔག་ཆགས་མ་ཡིན་པ་ལོ། །འདིར་
 ནི་སྔག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱུལ་པ་གཟུང་གི། སྔག་ཆགས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་
 ལ་སྔག་བཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་སྤྱུལ་པ་བསད་པ་ཡང་རོ་
 ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ནི་སྔག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱུལ་པ་བསད་ན་སྐྱོམ་པོའོ་ཞེས་བརྟན་
 ཏོ། །འོན་ཀྱང་སྔག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བསད་པའི་
 ཆེད་ཏུ་ཞུགས་ན་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་འགྲོ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སྤྱུལ་པ་བསད་ན་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་ལ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཏུ་བགྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་
 པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱར་བ་སྐྱོམ་པོ་སྟེ། མིར་འདུ་ཤེས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །(འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོམ་པོར་གསུངས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལས་རུང་
 འགྲོའི་འགྲོ་བ་པའི་སྤྱུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྦྱར་བ་སྐྱོམ་པོ་སྟེ་མིར་འདུ་ཤེས་
 པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟའི་འགྲོ་བ་པའི་སྤྱུལ་པ་ལ་མིར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མི་ལས་
 གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་མི་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཏེ། གསོད་པ་ལ་སྐྱོམ་པོར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོམ་
 པོ་བཏགས་པ་བར་བཞེད་དོ། །ཁྱས་པར་སྦྱིར་བརྟན་ཏུ་འཆད་དོ། །སྤྱུལ་པ་དེ་དང་མི་དང་མི་མིན་ཏུང་
 འགྲོ་དང་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་བྱེད་གཞན་མ་བྱེད་པ་ནི་གཞི་ལས་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །གཤམ་ཏེ་(སྤྱུ་མའི་སྤྱེས་
 ཏུ་ལ་སྤྱུ་མར་འདུ་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ།)སེམས་ཅན་ཏུ་བགྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱུལ་པ་(སེམས་ཅན་ཏུ་
 བགྱང་བ་མ་ཡིན་པ།)དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ཏེ་རྒྱུང་པ་གཙོད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་
 གཟུགས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །པན་པར་འདོད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་བྱིན་ཏེ། ཤིན་པམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས་སྔག་

བཅད་ན། ཉན་སྒྲོས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་སྒྲིང་རྗེ་དེ་དག་གི་ཡིན་ཡང་རྗེས་
སྤྱི་འཇུག་བྱེད་གསོད་སེམས་དེ་མི་དག་གི་ཡིན་པས་སྒྲིག་པ་འབྱུང་སྟེ། གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།
དག་སྒྲོང་གིས་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོག་དང་ཕལ་ན་པམ་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འབྱུར་ལ།
མཆོམས་མེད་པའི་ལས་སྤྱི་ཡང་འབྱུར་བ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དག་སྒྲོང་གི་མ་ཞིག་ནད་ལུ་
ཅན་ཡུན་རིང་ཞིག་ནས་སྤྱི་བསྐལ་གྱིས་དྲག་ཏུ་གཟུར་ཅིང་གཞོད་པ་ཆེར་བྱུར་པ་སྒྲོང་
བ་དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེས་བསམ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་གིས་མ་སྒྲོག་དང་ཕལ་ན། པམ་པའི་ཉེས་པར་
ཡང་འབྱུར་ལ་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་སྤྱི་ཡང་འབྱུར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

ཕན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་པརྟེ་ཏ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསོད་པའི་བསམ་པས་མིའི་འགྲོ་བ་
པའི་ལག་པ་གཅོད་ན་སྒྲོམ་པོ་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྤེ་ཆན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་
གཞི་ཡིན་ན་སྒྲོམ་པོ་འོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་པ་དང་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་ཏུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་(རྟེན་གསུང་)
དགག་པ་མཛད་དོ། འདི་ལས་ལག་པ་གཅོད་པ་ཅམ་གྱི་བསམ་པས་(མིའི་འགྲོ་བ་པའི་)ལག་
པ་གཅོད་ན་སྒྲོམ་པོ་ཞེས་སོ། འདི་ལ་(ཤ་མི་ལ་སྒྲོགས་པའི་)སྤར་མ་རྒྱུས་ནི། སྒྲོམ་པོ་བཏགས་
པ་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་སྦྱེད་དེ། ལྟར་བ་རྒྱུ་གཞག་གི་ཀྱན་སྒྲོང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལག་པ་གཅོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། ལག་པ་གཅོད་པ་འདི་ལ་གསོད་འདོད་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་མེད་པས་སྒྲོག་གཅོད་
པ་དངོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་མི་སྦྱེད་ཀྱང་། སྒྲོག་གཅོད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་
པ་འབྱུར་རོ། འབྲེལ་རྒྱུང་ལས་(མིའི་འགྲོ་བ་པའི་)སོར་མོ་བཅད་ཀྱང་སྒྲོམ་པོ་ཞེས་སོ། འདོད་
ལྟར་ལས་ལག་པ་གཅོད་པ་དང་སྤྱི་འབྱུགས་པ་དག་ལ་ཡང་སྒྲོམ་པོར་འབྱུར་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱིར་པས། མའི་མིག་འབྱིན་ན་ཡང་སྒྲོག་གཅོད་པའི་ཆར་གཏོགས་
པའི་སྒྲོམ་པོར་འབྱུར་རོ། རྟགས་མས་གཏོང་བ་འདི་ལ་(རྟེན་གསུང་རྒྱུ་ལ་)གསུམ་ཏུ་དབྱེ་
སྟེ་སྒྲོག་ཆགས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོགས་དང་། ཡོད་པར་དྲྭགས་པའི་སྒྲོགས་དང་། མེད་
པར་ཤེས་པའི་སྒྲོགས་སོ། འདོད་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གསོད་སེམས་མེད་པར་སྒྲོག་ལ་མི་སྒྲོས་

པའི་བསམ་པས་ནགས་ལ་མེ་གཏོང་བ་དང་། (ནགས་ཁྲོད་འདི་ན་མི་དང་རུད་འགྲོ་གང་ཡོད་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེག་གོ་སྒྲུལ་པའི།)གསོད་སེམས་ཡོད་པས་ནགས་ལ་མེ་གཏོང་བའོ། །དང་པོ་
 གསོད་སེམས་མེད་པར་སློག་ལ་མ་སྟོས་པའི་བསམ་པས་སློག་ཆགས་གསུམ་ཡན་ཆད་
 ཡོད་པའི་སློས་ནགས་མས་གཏོང་ན་སློམ་པོའོ། །དེའང་བཀྲགས་པ་བ་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་སློམ་
 པོའོ། །གསོད་སེམས་མེད་པར་སློག་ལ་མ་སྟོས་པའི་བསམ་པས་སློག་ཆགས་གཅིག་གས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་སློས་ནགས་མས་གཏོང་ན་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རྟེ་རྒྱུ་ལས་མང་བ་
 དང་ཉུང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གསོད་སེམས་ཡོད་པས་(ནགས་ཁྲོད་འདི་
 ན་མི་དང་རུད་འགྲོ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེག་གོ་སྒྲུལ་སྟེ།)ནགས་ལ་མེ་གཏོང་ན་ནི་འོད་ལྡན་
 ལས།(ནགས་ཁྲོད།)འདི་ན་གང་ཅི་ཡོད་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེག་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པ་ལས་
 དེ་ནམས་ཤི་ན་སློག་ཆགས་རི་ལྟ་བུ་སྟེ་མི་ནི་ན་ལས་པ་དང་རུད་འགྲོ་ཤི་ན་ལྟར་བྱེད།)དང་གངས་
 རི་སྟེད་པའི་ལྷང་བ་ནམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཀུན་
 སློང་སྤྱི་ཞུགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སློག་ཆགས་ཡོད་པར་དྲྀགས་པའི་སློགས་ལ་
 མེ་གཏོང་ན་ཡང་། སློག་ཆགས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་སློགས་དང་འབྲེལ། གསུམ་པ་སློག་
 ཆགས་མེད་པར་ཤེས་པའི་ནགས་ལ་མེ་གཏོང་བ་ལ་ནི་སྐབས་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྷང་བ་
 མེད་དེ། རྒྱུ་ལས་(སློག་ཆགས།)མེད་པའི་སློགས་ལ་ནི་ལྷང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེའང་སློག་ཆགས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་ནའོ། །དེའང་འོད་ལྡན་ལས། ནགས་སུ་མེ་
 གཏོང་བར་ཞུགས་ན་གལ་ཏེ་སློག་ཆགས་མེད་པར་ངེས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ལྷང་བ་མེད་པ་ཡིན་
 ཅོ་ཞེས་སོ། །ནགས་དེ་ན་སློག་ཆགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་རྟེ་མེ་གཏོང་ན་
 ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱ་ཅན་འཆོང་ན་སྟེ་སྐྱ་ཅན་མིའི་འགྲོ་བ་
 པ་འཆོང་ན་སློག་གཅོད་པ་དངོས་ཀྱི་སློམ་པོ་མི་སྦྱེད་ཀྱང་སློག་གཅོད་པའི་ཆར་གཏོགས་
 པའི་སློམ་པོའོ། །(འདིའི་དམིགས་བསལ་ནི་དགེ་འདུན་ལ་བྱིས་བདག་གི་སྤུ་དང་རྒྱུང་མ་སྤུལ་བ་ན་
 གལ་ཏེ་སྤུ་བར་བྱེད་ན་ནི་རི་ཅམ་དུ་བཅོངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །)སྐབས་འདིའི་རང་གི་རྣམ་
 བཤད་ལས་བ་ལང་འཆོང་ན་སློམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སློམ་པོ་བཀྲགས་པ་བ་སྟེ་ཉེས་

བྱས་ཁོ་ན་ལོ། །གང་གིས་བརྐྱས་པ་དེ་སྤྱི་(གསོད་མེས་མེད་ཅིང་གསོད་དམ་མི་གསོད་གཏོལ་མེད་
 པར།)གར་འབུལ་ན་སྟོག་གཅོད་པ་དངོས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་མི་སྦྱེད་ཀྱང་སྟོག་གཅོད་པའི་སྟོགས་སུ་
 གཏོགས་པའི་སྟོམ་པོ་ལོ། །འབྲེལ་ཆུང་ལས་གསོད་དམ་མི་གསོད་གཏོལ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་
 ལ་ཕུལ་ན་སྟོམ་པོ་ལོ། །གསོད་པར་འདུ་ཤེས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ཏེ་བསད་ན་ནི་སྟོམ་
 པོ་དང་པམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གསོད་མེས་ཡོད་ན་རྒྱལ་
 པོས་བསད་པ་ན་དག་སྤོང་ལ་པམ་པ་སྦྱེད་པར་བཤད་དེ། ཟུ་བའི་སྐབས་འདིར་བདག་
 ཉིད་གསོད་ན་སྟོམ་པོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདིར་སྟོམ་པོ་བསྦྱེད་ན། མཐར་ཐུག་
 གི་སྟོམ་པོ་བསྦྱེད་དམ། སྦྱོར་བ་མཆོན་ཉིད་པའི་སྟོམ་པོ་བསྦྱེད་དམ། སྦྱོར་བ་རྣམ་པའི་
 སྟོམ་པོ་བསྦྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ལས་འདིར་སྦྱོར་བ་ལས་ལྟར་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བདག་ཉིད་གསོད་ན་སྟོམ་པོ་འོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བསད་ན་
 སྟོམ་པོ་ཞེས་པ་ནི་མ་གསུངས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གྲུབ་དུས་ན་བཅས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་གི་སྟོམ་པོ་བསྦྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དག་སྤོང་གིས་
 བདག་ཉིད་གསོད་པ་ཆོས་ཅན། སྟོག་གཅོད་པའི་སྦྱོར་བ་མཆོན་ཉིད་པའི་སྟོམ་པོ་བསྦྱེད་
 པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་སྟོག་གཅོད་པམ་པ་བསྦྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་
 ན་ཆོས་ཅན་སྤར་བཞིན་སྟོག་གཅོད་པའི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྟོམ་པོ་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་
 གཅོད་པམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ཆར་བར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན།(གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་མི་
 ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡིན་པ་ཉླེ་གཉིས་ལས།)མི་ཡིན་པར་ཆར་ཡང་གཞན་ཡིན་པ་མ་ཆར་བ་དང་
 འགལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྟོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་བསྦྱེད་ཀྱི། ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྟོམ་
 པོར་བཏགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐལ་འལྱར་ཕྱི་མའི་རྟགས་ལ་བྲབ་པ་མ་བྲབ་
 ཅིང་། འདུལ་བའི་ལུང་དང་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་སྟོམ་པོར་གསུངས་བཞིན་དུ་ཉེས་
 བྱས་སུ་འཆད་པ་འདི་ནི་རང་དགར་སྤྱོད་པར་ཟད་དོ། །གཞིའི་ཡན་ལག་མི་ཡིན་པ་དང་
 གཞན་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཆར་བ་གསོད་ན་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོམ་པོ་མཆོན་ཉིད་
 པ་བསྦྱེད་པ་ལྟར།(གཞན་ཡིན་པ་མ་ཆར་ཉླེ།)བདག་ཉིད་གསོད་ན་ཡང་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་

སུ་སྤྲོམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། འདྲ་ལྡན་ལས་ལྷང་བ་
 ནི་བཅས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་སུ་འབྲང་བས་ཞེས་གསུངས་སོ། །(འགྲེལ་རྒྱུ་ལས་བསད་སེམས་མེད་
 པར་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པ།)གསོད་པའི་སེམས་སུ་ཐུར་པ་མེད་པར་ཁྱེན་དེས་སྤྲོག་ཆད་དེ་མ་
 རེགས་པ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ། །(འདི་ལ་གསོད་སེམས་མེད་པར་སྤྲོག་བཅད་
 པའི་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པའི་ཉེས་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་ལས་ཤེས་བཞིན་མ་
 ཡིན་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཞུ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འདི་ནི་ལྷང་བའི་སྤྲོར་ཐུར་པའི་
 འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱན་པས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་གཏོགས་པ་སྟེ་གསོད་པར་གཏོགས་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །(རྒྱུ་ལས་)བཞད་གད་གྱི་བསམ་པས་མཚོན་འཕངས་པས་ཤི་བ་ལྟ་
 བྱ་ཆེད་དུ་མ་བསམས་པར་སྤྲོག་ཆད་པ་གྲུབ་པ་ནི་སྤྲོག་བཅད་པའི་ལྷང་བ་རྣམ་གཞག་གི་
 བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གསོད་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསད་བྱ་དང་གསོད་བྱེད་
 དུས་མཉམ་དུ་ཤི་བའམ་གསོད་བྱེད་སྤར་ཤི་ན་ཆོ་འདིར་(སྤྲོར་བའི)སྤྲོམ་པོ་འབྱུང་བར་ཟད་
 གྱི། ཆོ་འདིར་སྤྲོར་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ནི་ཆོ་རབས་གཞན་བར་དོ་པན་ཆད་དུ་
 ལས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལྷང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །(ཆོ་འདིར་སྤྲོར་བའི་དབང་གིས་)ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ལས་
 སྐྱེ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །མཛོད་ལས་སྤར་རམ་མཉམ་དུ་ཤི་
 བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །འདུལ་
 བྱེད་གྱི་སྐབས་འདིར་སྤྲོམ་པོ་ནི་ཁོ་པོ་འཆི་བར་འོང་ངོ་ཞེས་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་
 བའོ་ཞེས་པ་ཡན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ། གསོད་པའི་སྤྲོམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་མི་སྐྱེད་དེ།
 གསོད་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྤྲོམ་པོར་བཏགས་
 པའོ། ཞེས་(སྤྲོམ་རྣམས་)གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་གཡང་ས་ནས་མཚོང་བ་དང་འཆིང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་སྤྲོམ་པོ་ནི། བདག་ཉིད་གསོད་ན་སྤྲོམ་པོ་འོ་ཞེས་སྤར་བསྟན་པ་འདིའི་བྱེ་
 བྲག་ཡིན་ནོ། །ནད་པ་ལ་མཚོན་དང་ཐག་པ་མི་སྦྱིན་པ་འདི་དང་། འཆི་བའི་འཚོག་ཆས་
 མི་བཞག་གོ། །(རྣམ་འབྱེད་དུ)སྤར་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤར་བསྟན་པ་དེ་
 ནི་ནད་གཡོག་གི་དགག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ནད་གཡོག་དང་ནད་གཡོག་

མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་དགག་པ་ཡིན་པར་རྟོག་ལས་བཤད་དོ། །ཞལ་ཏ་པ་(ཤེས་བཞིན་
 ཏུ་བྱའོ། །)ཞེས་པ་(ཞལ་ཏ།)ནི་བྱ་བ་མང་བས་(ཤེས་བཞིན་གྱིས་མ་ཟིན་པ་འབྱུང་ཉེ་བས།)མཚོན་
 པའོ། །(ཉེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འད་ཤེས་བཞིན་ཏུ་འོ། །)སྤྱི་བོ་རྩྱུགས་སུ་འགྲོ་(འདྲེ་ལྟ་ན་ལག་པ་གཉིས་ས་ལ་
 བཅུགས་ནས་རྒྱང་པ་གཉིས་གནས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་སྤྱི་བོ་རྩྱུགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་མི་བྱའི་རྟོག་འོ། །)བར་མི་བྱ་
 ཞེས་པའི་རྟོག་ལས་སྤྱི་བོ་རྩྱུགས་མཁན་ལྟར་རམ་སྟོབས་ལ་གོམས་པའི་བྱུང་བའས་མཁན་
 བཞིན་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ཤ་ལག་མཉེན་ལྷག་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །རྟོག་ལས། བྱི་འཚོད་པ་དག་
 གར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱི་ཤ་བའི་རིགས་ངན་དག་གར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་ལས་ཕམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་རྩོགས་སོ། །

༥ རྩལ་སྤྱི་ཕམ་པ།

རྩལ་སྤྱི་ཕམ་པའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤྱིར་གཞི་ནི་ཉ་པའི་གྲོང་ཏུ་དགེ་སྦྱོང་ལྔ་
 བརྒྱས་མི་ཚོས་ལྷ་མ་རྩལ་ཏུ་སྤྱོད་ནས། འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཏུ་ཕམ་པ་འདི་བཅས་
 སོ། །(དེར་སང་གི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ན་རེ། རྩལ་སྤྱི་ཕམ་པ་འདི་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་ཏུ་བཅས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་ཏུ་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྐྱེད་པར་རྩོགས་ནས།
 ཏུས་ཕྱིས་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཏུ་རྩལ་སྤྱི་ཕམ་པ་བཅས་པ་སྟེ། ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །)དགག་
 བྱ་ནི་རང་ཚོས་རྩལ་པའི་གངས་སུ་རྩལ་པ་དང་། གཞན་བསྐྱོས་པའི་སྟོན་ནས་གནོད་པ་སྟེ།
 རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ན་གང་ཞིག་དག་བཅོམ་མ་ཡུར་པར། །བདག་ཉིད་དག་བཅོམ་
 ཡིན་ཞེས་བརྗོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚངས་བཅས་འཇིག་རྟེན་རྩལ་པོ་སྟེ། རྩལ་བྱིས་འཇམ་
 བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།(འདེན་སྤྱི་ལ་རྩལ་བྱེད་ཏུ་གསུངས་ཤིང་ཕམ་
 པ་འདི་ལ།)རྩལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས་སོ། །དོ་རྟེན་ནི་བཅས་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་གིས་
 རང་ལ་མི་ཚོས་ལྷ་མའི་ཡོན་ཏན་མི་ལྟན་པ་ལས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་རང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་
 དང་ལྟན་པར་སྤྱོད་ཤིང་དོན་གོ་བ་ལས་ཡུར་པའི་རྩལ་བ་དངོས་གཞི་རྩོགས་པའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ་གང་ལ་སྤྱི་བའི་

ཡུལ་དང་། གང་བརྗོད་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བ་སྐྱད་ལྷ་དང་ལྷན་པ་
 དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། བདག་ལས་ཐ་དད་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་ཡིན་
 པ་དང་། སྤྱེའེས་པ་དང་། དོན་གོ་བ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། མ་
 བྱིང་དང་མཆེན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ལའོ། །དེའང་སྤྱིར་བསྟན་ལས་མིའི་འགྲོ་བ་པ་
 བྱི་བ་སྐྱད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་
 དོན་གོ་བའོ། །རང་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ། བཞིན་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བྱིང་དང་མཆེན་
 གཉིས་པ་དག་ནི་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་
 བྱི་མི་མ་ཡིན་ལ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉམས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་
 ལ་ན་སྐྱད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། མི་ལ་དུད་འགྲོ་ཡང་དོ་ཞེས་པས་སོ། །སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་དང་དོན་མི་གོ་བ་ལ་
 སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྐྱད་ཅེས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་པ་དང་མ་བྱིང་
 དང་མཆེན་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་པོར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་ལྷུ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཐ་
 མལ་པར་གནས་པ་ནི་(རྒྱན་ཆོག་ཉན་པ་པོ་དེ།)གཟུགས་གཞན་དུ་མ་སྤྱུལ་ཞིང་ལུས་མི་སྤང་
 བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ནི། རྟེན་ལས་ཡུལ་དེ་
 གཟུགས་གཞན་དུ་སྤྱུལ་པ་དང་།)རེག་(པ་རྒྱན་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ནི་བ་སྐྱད་ཀྱི་ཕྱིར་(ལྷང་བ་ན་སྐྱད་
 དུ།)རྣམ་པར་བཞག་ཅེས་བཤད་པ་དང་།(རེག་པ་དང་འབྲིག་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ།)སྤྱུལ་པ་མོ་
 ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་ཞིང་། ལྷུ་བ་ལས་སྤྱུལ་པ་མོ་ལ་འབྲིག་ཆོག་
 སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ན་སྐྱད་དུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱར་རོ། །གསུམ་པ་བདག་ལས་
 ཐ་དད་པ་ནི་རྟེན་ལས་མནའ་འདྲོར་བ་ལ་(དག་སྤྱོད་མས་གཞན་གྱི་དུང་དུ་མནའ་འདྲོར་ན་ལྷང་
 བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ་རང་གཅིག་སུར་མནའ་འདྲོར་ན་ངག་འབྲུལ་གྱི་ཉེས་བྱས་ཅམ་དུ།)བཤད་པའི་གནད་
 ཀྱིས་སྤྱར་ཞིང་། ལྷུ་བ་ལས་དབེན་པ་ལ་དབེན་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་པོར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་རོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། དབེན་
 པར་རང་ཉིད་རྒྱན་ཆོག་སྤྱོད་པ་ནི་ངག་ཀྱལ་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 ཞེས་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་གང་བརྗོད་པའི་དོན་ནི།(འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ལམ་དང་དེ་ལས་

འདས་པའི་ལམ་མོ་སྒྲེ། ལམ་གཉིས་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་བདག་ལ་མི་
ལྷན་པ་སྒྲེ། མིའི་ཚོས་སླ་མ་དང་ཞེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་ད་ལྟ་བདག་ལ་ལྷན་ན། རྒྱན་
སྒྲུབ་པམ་པར་མི་འཕྱུར་གྱི། བདེན་སྒྲུབ་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས་འདྲུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་
ལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རང་དོན་ཏུ་མི་ཚོས་སླ་མ་རྒྱན་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པ་སྒྲེ། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ། །(གཞན་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་ན་ནི་ལུང་ལྷ་བ་རྒྱུང་ཤོས་
ལས་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་ཏུ་མི་ཚོས་སླ་མའི་རྒྱན་སྒྲུབ་ན་ཅིར་འཕྱུར། སྒྲུབ་པོར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)ཞེས་
པ་དང་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་བདག་ཉིད་མིའི་ཚོས་སླ་མ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེས་པ་དང་
བཏང་བ་ཡང་ཞེས་སྒྲུབ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བར་ཏུ་ཀྱན་སྒྲོང་གི་བསམ་པ་བཏང་སྒྲེ་
ཀྱན་སྒྲོང་རྒྱན་ཆད་ན་ལྷུང་བ་མི་རྒྱུགས་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི་དག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་རྒྱན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲེ། རང་གི་
དག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་གང་ལ་བསམས་པའི་དོན་གསལ་པོར་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་
ཡང་རང་གི་(དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པ་)འོ། །(ལུང་ལྷ་བ་ལས་སྒྲིངས་ཡིག་དང་ལག་བརྒྱུ་ལ་སོགས་
པ་ལས་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དོན་གོ་བར་བྱེད་ན་སྒྲུབ་པོར་གསུངས་པས་པམ་པ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་གི་རིག་
བྱེད་དཔོས་སོ། །)དག་གིའོ། །བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་རོ། །(སྒྲུབ་པ་ཡན་ལག་ཡིན་རོ། །)
ཅོར་ན་(བརྗོད་པ་)ཡང་རོ། །(སྒྲུབ་པོ་ཡིན་པས་བསམ་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡན་ལག་གོ། །)གཞོག་སྒྲུབ་ཀྱང་
རོ། །(སྒྲུབ་པོར་གསུངས་པས་པམ་པ་འདི་བསྐྱེད་པ་ལ་གང་ལ་བསམ་པའི་དོན་གསལ་པོར་སྒྲུབ་པ་ཡན་
ལག་ཡིན་རོ། །)ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་སྒྲུབ།

བཞི་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་སྒྲེ། རྣམ་པ་རིག་བྱེད་ལ་
ནི་དོན་གོ་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་དོན་མ་གོ་ན་འོག་མ་དག་ལ་ནི་(དོན་གོ་བ་ལས་)གཞན་ལ་
(དོན་མ་གོ་བ་)ན་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མིའི་ཚོས་
སླ་མ་ལ་བཤད་ལྷགས་གཉིས་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་མིའི་ཚོས་དང་སླ་
མ་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་ཏུ་བསྐྱན་པ་དང་། སྐངས་པའི་སྒྲོ་ནས་མིའི་ཚོས་དང་སླ་མ་སྒྲུབ་དང་

ཡོན་ཏན་རྒྱ་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་མིའི་ཚོས་ནི་(མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་)ལྷ་དན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ནི་(གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་)ཁམས་གོང་མའི་སེམས་སོ། །(ལུང་རྣམ་
 འབྱེད་ལས་མིའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཛོལ་གྱི། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་
 གིས་ཀྱང་མི་འཛོལ་ན་དུལ་པ་དང་རྒྱུ་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་
 མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲོད་པའི་ཁམས་པ་བས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་ལྷ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འོད་ལྡན་ལས་མིའི་ཚོས་ལས་
 ལྷ་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མིའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལྷ་སྐྱངས་པ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་མིའི་ཚོས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ལྷ་པོ་དག་གོ། །ལྷ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་སྐྱངས་པ་གང་ཡིན་པའོ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱབ་པ་ལྷ་ནི། འདྲོད་འདུན་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཉིད་རྟུགས་དང་། རྟོན་
 འགྱུར་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ། དེ་དག་ནི།(གོ་རིམ་བཞིན་)ཕྱི་ནང་གི་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཤིང་
 ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པའི་བསམ་པ་དང་། འཇུག་པ་རང་དབང་
 མེད་པར་སེམས་བསྐྱུང་པ་དང་། རིག་པ་གསལ་སྤང་མེད་པར་སྤོང་སྤོང་བ་ཉིད་
 དང་། སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། དན་པར་བྱས་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་
 དང་། ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ལྷ་པོ་
 དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱིར་
 བ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་སྐྱབ་ཐོད་གྱི། བྱེ་བྱག་རྒྱ་འདྲོད་འདུན་
 དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སྐྱབ། གཉིད་རྟུགས་དང་རྟོན་འགྱུར་གྱིས་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལ་སྐྱབ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་བཤད་
 རིགས་པ་ལས་བཤད་དོ། །(དཔེར་ན་མེ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ན། ས་ཚུགས་འདི་ན་རྒྱ་བ་དྲག་
 རྒྱ་འཕྱར་བཞིན་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་)འབྲས་ཤུའི་སྟོ་ནས་བརྗོད་པ་ནི།(ལྷ་སྐྱུ་ལ་སོགས།)
 མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཚོས་ཅན། འབྲས་ཤུའི་སྟོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་འབྲས་ཤུས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་ནས་བརྗོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་རྒྱ་(འོད་ལྗན་ལས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བལྟ་
 བ་དང་། བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར།)བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མ་
 ཐོབ་པར་འབྲས་བྱ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དཔེར་ན་མེ་མེད་ན་རྩ་བ་མི་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་ངོ་བདག་མཐོང་ངོ་གཉིས་
 དང་། འགོ་འོང་གཉིས་དང་། ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ལྟ་དང་།(ལྷ་ཐོས་པ་ལ་
 སོགས་པ།)ལྷག་མ་ལུས། ལྷའི་མིག་དང་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་རྩ་
 བཟུན་རོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མཐོང་བ་དང་བདག་གི་སྐྱ་ཐོས་པ་དང་བདག་གི་རྩང་
 རྩ་འོང་ཞེས་སྒྲས་པ་ནི། རོན་དང་མཐུན་པར་སྒྲས་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་རྩ་སྒྲས་པ་ཡིན་པར་མི་
 འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལྱང་གཞི་ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མཐོང་ངོ་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 བདག་གི་སྐྱ་ཐོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱང་ཞེས་སྐྱད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་བརྗོད་པས་བདག་
 གིས་ལྷ་རྣམས་མཐོང་བར་མ་ཟད། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མཐོང་ཞེས་(བདག་གིས་ལྷ་
 མཐོང་བ་དང་ལྷས་བདག་མཐོང་བ་ཆོགས་དོན་བཟུན་པ་དང་ཐོས་པ་ཆོགས་དོན་བཟུན་པ་
 ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁྲིག་ལས། བདག་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་དང་སྦྱར་བ་མ་བཟུན་པས་དེའི་ཕྱིར་སྦྱེས་བྱ་དང་པོར་བསྦྱར་བར་
 བྱ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱེས་བྱ་ནི་བྱེད་ཆོག་ཏེ་བྱེད་པའི་ཆོག་དེ་དང་པོར་བསྦྱར་བས་གཏམ་
 འདྲེ་བར་བྱེད། བེབས་པར་སྦྱ་བར་བྱེད། སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་ཅིས་ཆོག་དང་པོ་
 རྣམས་ལ་ཡང་། བྱེད་པའི་ཆོག་སྦྱར་བའོ། །ལྷ་དང་གནོད་སྦྱིན་དྲི་བ་གསུམ་ལྟའི་བྱེ་བྲག་
 གོ། །སྦྱ་དང་མིའམ་ཅི་ལྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་གསུམ་རུད་འགོ་སྟེ། ལྷག་མ་(ཡི་དྲགས་ཤ་བ་ལྷས་སྦྱལ་
 པོ་གྲུལ་བུམ།)བཞི་ནི་ཡི་དྲགས་སོ། །(ལྷ་དང་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱའི་འབྲུ་ཕྱོན་ནི་རྣམ་འབྲེད་འགྲེལ་དང་
 གཞི་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ་ཁོ་ཐོས་གཞུང་གི་མཆན་ཡིག་རྩ་བཀོད་པ་དེར་བཟུང་། གཞི་དང་ཀམ་ཤ་རྟོ་ལས་
 བམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་དང་ཞེས་པ་ནི། མདོ་ཙ་པར་མ་སྒྲོས་ཀྱང་། སྦྱས་མཆོན་ནས་བཟུན་ཏེ། འགལ་ཁྲས་
 འགལ་ཁྲ་མཆོན་པའོ། །འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་དྲི་བ་ནི་སྦྱ་རྩུང་པོ་བར་མའི་དྲི་བ་དང་ལྷ་རོལ་མོ་
 བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། མཛོད་ལས་བར་དོ་དྲི་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བར་

དོ་ཆེ་ཕྱི་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས། གྲི་བ་བར་མ་དོ་ནི་འགྲོ་བ་ལྷ་ཅི་རིགས་པར་བསྟུས་
སོ། ། ཁྲའི་དུང་ལའོ་ཞེས་པ་མཐོང་སོགས་བཅུ་པོར་རེ་འཁར་ལྟ་སོགས་བཅུ་དང་ལྷུར་བ་སྟེ།
སྒྲོར་བའི་བྱེ་བྲག་བརྒྱའོ། ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་ཞེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་མི་སྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་སྟེ་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱལོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་ལས། རྟོག་པ་
དང་དཔྱད་པ་གཉིས་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཅིང་རུ་རྟོག་པ་དང་ཞིབ་རུ་དཔྱད་པ་ལོ། ། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་
གཉིས་ནི་སུ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་རུ་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་
དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་རུ་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ལོ། ། སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ནི་རོ་བོའི་
ཡན་ལག་གོ། ། དེའང་མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་། དགའ་དང་བདེ་དང་
ཉིང་འཇིག་རྣམས་ཞེས་སོ། ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཞི་ལྷན་ཏེ། རང་རབ་
རུ་དྲང་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རྒྱུད་
རབ་རུ་དྲང་བ་ལོ། ། དགའ་བ་དེ་གཉིས་ནི་སུ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ནི་རོ་
བོའི་ཡན་ལག་གོ། ། དེའང་མཛོད་ལས། (བསམ་གཏན)གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། ། རང་
དང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། ཞེས་སོ། ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་ཏེ།
བཏང་སྟོམས་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་དང་། གསུམ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྩོར་བ་བདེ་
བ་ནི་སུ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ནི་རོ་བོའི་ཡན་ལག་གོ། ། དེའང་མཛོད་
ལས། (བསམ་གཏན)གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་
གནས་ཞེས་སོ། ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ལྷན་ཏེ། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ནི། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྩོར་བ་བཏང་
སྟོམས་ནི་སུ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ནི་རོ་བོའི་ཡན་ལག་གོ། ། དེའང་
མཛོད་ལས། (ཡ་)མཐའ་ན་(བསམ་གཏན་བཞི་པ)བཞི་དྲན་བཏང་སྟོམས་དང་། བདེ་མིན་

སྤྱག་མིན་ཏིང་(སེམས་ཅི་གཅིག་པ།)འཛིན་རྣམས་ཞེས་སོ། །(བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཞེས་པའི་
སྤྱབས་སུ་འདིར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་སྟེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ཡིན་གྱི་སྟེ་
བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་
གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འབྲས་བུ་ལྟ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཁམས་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཏི་གོ་རིམ་བཞིན་
སྟེ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའང་ང་ནི་ལྟ་ཆངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་རྒྱས་པས་ནི་པམ་པར་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཆོད་མེད་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་
རྩེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཆོད་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་གྲུ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་
བདེ་བར་ཡུར་ཅིག་སྟམ་རུ་དང་། གྲུ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་ཡུར་
ཅིག་སྟམ་རུ་དང་། གྲུ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་དགའ་བར་ཡུར་ཅིག་སྟམ་རུ་དང་། གྲུ་
མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བཏང་སྟོམས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེའང་མཛོད་
ལས། གྲུ་མ་བདེར་འཇུག་སྤྱག་བསྐལ་དང་། །དགར་ཡུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟམ་པ་ཞེས་
བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དམིགས་ལུལ་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་
ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམ་ན་བསོད་ནམས་ཆོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟེ་མཆེད་དོ། །དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་རུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་རུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་རུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་རགས་
པ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་སྤྱ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། རྒྱན་རུ་བྱགས་པའི་འབྲས་བུ་
དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙམ་པར་འབྲས་བུ་
དང་བཞིའོ། །མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་པོ་རྣམས་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ལུལ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་

ན་བ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་རྒྱུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་
 དང་སྦྱི་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལོ། །སྤྲུལ་ལྷ་ནི་སྦྱི་རྩལ་པ་
 དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ལ། དུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ལོ། །མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་བརྟུན་ན་པམ་པར་འགྱུར་གྱི། ཐོས་བསམ་གྱིས་ལུང་གི་དོན་
 ཤེས་སོ་ཞེས་བརྟུན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་ལྷན་ལས་ཆོག་འདི་ནི་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་
 ལུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ནི། (མདོ་སྡེ་དང་མངོན་པ་ནས་གསུངས་པ་ལོ།)
 ཟད་པར་དང་བྱེད་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་བསྟུས་སོ། །རྟོག་ལས། ཞི་
 གནས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། (ཀེར་རུས་རྒྱ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ།) མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། (བདག་མེད་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ།) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་གྱི་
 རྒྱ་མཚན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་སྦྱོས་ཀྱང་དེ་སྦྱི་བ་ལ་
 ཉེས་བར་སྦྱགས་པ་སྟེ། (འདིར་སེམས་ཆེ་གཅིག་པ་ལ་སྦྱགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་འོད་ལྷན་ལས་སོ། །)
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་རོ། །དེ་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སེམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་
 པ་སྟེ། རྟོག་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་པ་མི་རྟུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་འོ་ཞེས་སོ། །དེའི་བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམ་པར་གཞོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བདག་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་རྒྱན་རུ་སྦྱར་ན་སྒྲིམ་པོ་ལོ། །ཞི་གནས་
 གྱི་རྒྱ་མཚན་ཐོབ་པོ་ཞེས་རྒྱན་རུ་སྦྱར་ན་ལྷུང་བ་ན་སྦྱང་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྟོག་ལས་
 བསྒྲིམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་རྟོགས་པ་མེད་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མ་
 ཐོབ་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྦྱས་ན་ནི་པམ་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །(དཔེར་ན་ཟམ་པ་བཟང་སོ་
 མེད་ཀྱང་ཐག་པའི་ཟམ་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བོའི་པ་རོལ་རུ་འགོ་བ་མི་རྟོགས་པ་མེད་དེ། དེར་
 འགོ་བ་རྟོགས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་གནས་གྱི་
 རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་མི་རྟོགས་པ་མེད་དེ། ཐོབ་པར་རྟོགས་པ་ལོ། །མི་
 རྟོགས་མེད་དེ་མ་ཐོབ་པར། དེ་ཐོབ་པོ་ཞེས་རྒྱན་རུ་སྦྱས་ན་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་

སྐྱུ་པས་ན་པམ་པར་འགྱུར་རྒྱུ། ཁྱེད་མཆོས་ཀྱི་སྐོར་ནས་བརྒྱུད་པ་ནི། མིའི་ཆོས་སླ་མ་དེ་དང་
 ལྷན་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་རྒྱ་སྒྲ་བ་ཞེས་སོ། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་རང་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་ན་
 བ་སྒྲུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་པམ་པའོ། སླ་མ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་མཛོད་
 ལས། ཐོབ་(པ་ལས་ཉམས་པ།)དང་མ་ཐོབ་(པས་ཉམས་པ་དང་།)ཉེར་སྦྱད་ལས། ཡོངས་ཉམས་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པར་བརྒྱུད་པ་(རྒྱ་ལྷགས་
 ཐོབ་པ་ལས་སོ་སྦྱར་ལྷག་པ་མི་སྲིད་པས།)ནི་རྒྱ་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའོ་ཞེས་
 བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་བདག་ནི་མིའི་ཆོས་སླ་མ་སྐོར་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་ན་པམ་པར་འགྱུར་རྒྱུ། ཁོད་ཀྱང་(བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ་ནི་
 ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།)ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལས་
 ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུ་ན་ནི་རྒྱ་རྒྱ་མི་འགྱུར་བར་བདེན་པར་སྐྱུས་པ་ཡང་སྲིད་དེ།
 མཛོད་ལས།(དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལས།)ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་(རྒྱ་ལྷགས་ཐོབ་པ།)ལས་(ཉམས་
 པར་འགྱུར་བ་ནི།)མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་
 པ་དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱུས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྒྱ་སྐྱུས་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་སྐྱུས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྒྱུད་དོ། ལྷ་འགྲེལ་ལས་དགྲ་བཅོམ་
 པ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པར་
 འགྱུར་རྒྱུ། ཞེས་བཤད་དོ། འདི་ནི་ཕྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་མདོ་ལྷེ་པ་རྣམས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་འབྲས་
 བུ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དོ། ཁ་ཐོབ་པས་ཉམས་པར་བརྒྱུད་ན་ནི་དྲང་པོར་(བདག་
 ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པའོ་བརྒྱུད་ན།)གོ་བར་འདོད་ན་ནི་ཉེས་པ་མེད་ལ། དགྲ་
 བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་གོ་བར་འདོད་ན་ནི་གཞོགས་སྐྱུས་
 ཀྱི་སྐྱུ་མ་པོར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ལས་ཉམས་པར་བརྒྱུད་
 བ་ནི་བདག་ནི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་རྩ་འབྲུལ་དེ་ཉེ་བར་
 སྦྱོད་པ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་པམ་པ་བསྐྱེད་པར་རིགས་སོ། མི་
 ཆོས་སླ་མ་གོ་བར་འདོད་པ་མེད་ཀྱང་བརྒྱུད་པར་འདོད་པ་ཡོད་པ་ནི། སླ་མ་བརྒྱུད་པའི་

འདུན་པས་ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པ་སྤྱི་མ་ཞེས་པ་ནི་འོད་ལྡན་ལས་སྤྱི་མ་ཡང་དག་པ་ཞེས་
 སོ། །བྲམ་ཟེ་ཐིག་པའི་ཚས་སྒྲུབ་བ་ནི་(དག་བཙམ་པ་ཉི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས་མིང་བྲམ་ཟེ་རིགས་
 བམ་ཟེ་སྒྲིབ་པ་བྲམ་ཟེ་དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།(གཞུང་འདིར་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ།)འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་
 བྲམ་ཟེ་དེ་དག་སྒྲོང་རོ། །(ཐིག་པའི་ཚས་སྒྲུབ་བ་ནི།)བྲན་ཚོགས་འབྲེལ་ལས་ཐིག་པ་སྤངས་
 པས་ན་བྲམ་ཟེ་ཉི་དག་བཙམ་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱི་རང་ཡི་(འདིར་རྒྱུ་
 སྤྱི་རང་བ་ལ་གསུམ་ཉི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཚིག་གི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱུ་སྤྱི་རང་བའོ། །དེ་ལས་འདིར་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ་ནི་དང་པོ་ཉི།)རང་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པ་
 ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ནས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤྱི་རང་ན་ནི་སྒྲོམ་པོར་
 ཞེས་བཤད་དོ། །ལུས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤྱི་རང་བ་རྣམ་འགྱུར་སྒྲོན་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྤྱི་
 རང་ནསོ། །(འོད་ལྡན་ལས་ཅང་མི་སྒྲུབས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་འདིར་རྣམ་པར་རིག་ཅིང་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་འདིར་ཡང་ལུས་ཀྱི་རིག་ཅིང་དུ་གྲུབ་ན་སྒྲོམ་
 པོ། །གལ་ཏེ་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་སྤྱི་རང་ན་ནི། བསྐྱམ་བྱར་འགྱུར་ལ།(རྒྱུ་ལས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བསྐྱམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྐྱབས་འདིར་རྒྱུ་ལས་ཚིག་གིས་རྒྱུ་སྤྱི་རང་ན་ནི་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །པམ་པ་བཞི་བའི་སྐྱབས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། པམ་པའི་སྐྱབས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་སོ། ། །

༡༡། །དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ།

༡ འབྲིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ།

༡༡། །ད་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་འཆད་དེ། དང་པོ་འབྲིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉམ་ཡོད་དུ་འཆར་ཀས་རང་གི་ས་བོན་ཕྱང་བ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་པའོ། །དགག་བྱ་ནི་ས་བོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བའོ། །རྩི་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་དབྱུང་སེམས་གྱིས་འབྲིན་བྱེད་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་རེག་ཅིང་བརྒྱལ་བས་ཁུ་བ་དང་པོའི་གནས་ནས་འཕོས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་དབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལས་དབྱུང་བའི་གཞི་དང་། གང་གིས་འབྲིན་པའི་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་རང་གི་ཁུ་བ་ཡིན་པ་དང་། དང་པོའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་པ་སྟེ། རང་གི་ཁུ་བའོ། །དང་པོ་ལའོ། །(སེལ་བ་དེ་དག་སྤྱིང་གིས་མི་གཞན་གྱི་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་སྤྱིང་པོར་འགྱུར་ལ་རང་གི་ཁུ་བ་དེ་དང་པོའི་གནས་ནས་འཕོས་ཟིན་པ་དབང་པོའི་སྤྱིང་ཕྱུང་ན་འདྲ་སྤྱིང་པོར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱགས་སུ་འོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)ཞེས་པས་སོ། །གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་ནི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ཡིན་པ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལའོ། །(སེལ་བ་ནི། བཞི་དབང་པོ་ལས་ཚུགས་གཞན་བརྒྱའི་ཚུགས་དག་ཏུ་རེག་ཅིང་མཉེད་པས་ཕྱང་ན་སྤྱིང་པོ་སྟེ། ཚུགས་གཞན་ཏུ་རེག་པའོ། །)ཞེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལས་ཀྱང་རྩི་ཞེས་པའི་ཤུགས་གྱིས་གྲུབ་པོ། །གང་གིས་འབྲིན་པའི་རྣམས་ནི། སྤྱིན་རྣམ་ཤེས་ལེན་སྤྱིང་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་དང་། བསྟེན་ཅུང་ལ་སྟོས་པའི་ལུས་མ་ཉམས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། བམ་པ་བསྐྱེད་ཅུས་གྱི་མའི་སྟོ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཏུ་བགྱང་བས་སོ། །(སེལ་བ་ནི་ལུ་བ་དང་ཕྱིང་པ་ལ་སྟགས་པས་འབྲིན་ན་སྤྱིང་པོར་གསུངས།)དེའི་

རྒྱལ་པར་གནས་པས་སོ། །(སེལ་བ་ནི་ཤི་བའི་རུམ་བུས་འབྲིན་ན་སྒྲུལ་པོར་གསུངས་སོ། །)ལྷུང་བ་
ཐམས་ཅད་(ལམ་གསུམ་རྒྱ་ལྷུང་ན།)ལ་མཐའ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ནི་(འདི་དངོས་པོ་གཙོ་བས་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩེ་མི་དགོས་ལ་ཀུན་
སྤོང་ནི།)འབྲིན་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་སྟེ། དེར་འདུན་པས་སོ་ཞེས་པ་དང་། བཏང་
བ་ཡང་ངོ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བོ། །སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི་རེག་ཅིང་རྩོལ་བར་བྱེད་
པ་སྟེ་རེག་པས་སོ། །བརྩལ་བས་སོ་ཞེས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། དང་པོའི་
གནས་ནས་འཕྲོས་པ་སྟེ། ལྷུང་ན་ལོ། །དང་པོ་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མི་ལམ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས།(པརྟེ་ཏ།)ཁ་ཅིག་ནི་གཉིད་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་མི་ལམ་རྒྱ་འདོད་དོ། །(གཉིད་ནི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ་དེ་དང་ལྡན་
ཅིག་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་དེར་སེམས་སོ། །)ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་དེའི་ཡུལ་རྒྱ་བྱུང་
མེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་པ་ཡིད་ལ་སྤྲང་བ་དེ་མི་ལམ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་ཞེས་(རྒྱུ་ལས།)
བཤད་དོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་། །མི་ལམ་རྒྱ་བྱུང་བ་འབྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་མིས་ན།
རྒྱུ་ལས་མི་ལམ་ནི་རྩལ་སྤྲོ་ཡོད་མོད་ཀྱི་མེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་ལས་
འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་མི་ལམ་ནི་གཉིད་ལོག་པ་ན་ལྷུས་དག་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་
ནང་གི་བསམ་པའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་དེས་སྦྱོང་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། ལྷུས་དག་གི་རྒྱལ་
འལྱར་བྱུང་བ་དག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །(འོད་
ལྡན་ལས་མི་ལམ་ཁ་ཅིག་ལ་ལྷུས་དང་དག་གི་ལས་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་དེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་ལམ་དེས་སྦྱོང་
པའི་འབྲས་བྱ་ལྷུས་དག་གི་རྒྱལ་འལྱར་ཡོད་པ་ལོ། །)འགྲེལ་ཆུང་ལས་མི་ལམ་ན་བྱུང་བའི་སྡིག་
པའི་འབྲས་བྱ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ལྷུང་རྒྱལ་འབྲེད་ལས། མི་ལམ་གྱི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་
འབྲིན་པའི་སྐབས་འདིར་གསུངས་ཀྱང་མཚན་པ་སྟེ། འོད་ལྡན་རྩ་འགྲེལ་ལས། མི་ཤི་མི་
ལམ་མ་གཏོགས་དེ་བསྐྱེད་འལྱར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། འུ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
བྱུང་བ་འབྲིན་པ་ལ་མི་ལམ་གྱི་མ་གཏོགས་ཏེ། ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་དཔེ་སྟེ། མི་ཚངས་པར་སྦྱོང་
པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞན་དག་ལའང་ཆུལ་འདི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །(འོ་ན་ལྷུང་

ལས་ལྷག་མ་དང་པོ་ཁོ་ནའི་སྐབས་འདིར་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིན། །འདིར་ནི་བྱང་བའི་དབང་གིས་འདི་བྱང་བར་ཐད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་ཁྱ་བ་ལྟར་བ་ནི་མང་རུ་ཡོད་དེ། དང་པོའི་གནས་ནས་བྱང་བ་དང་། ཚད་སྐབས་སུ་འོངས་པ་ལས་ལྱིར་བྱང་བ་དང་། དབང་པོའི་མཐའ་ནས་ལྱིར་བྱང་བའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེན་དང་པོ་ལའོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་དང་པོའི་གནས་ནི། ཁྱ་བ་དེ་མཁྱིས་པ་བཞིན་རུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་ཚོགས་ནས་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤིང་མ་ཞོ་བཞིན་རུ་འཕམ་འབྱུ་ལས་འབྱུ་མར་བཞིན་རུ་ལུས་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་དང་པོའི་གནས་ནས་བྱང་བར་ཅིས་ཤེས་ཞེན། རྒྱུ་ལས། དེ་ཕྱིར་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་རབ་རུ་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་ཉམས་ཕྱིར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། རྣིང་འདར་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་འགྱུར་བ་འབྱང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །ས་པོན་དང་ཞེས་པ་དྲང་སྟོང་གོ་བྱེད་མའི་གཏམ་རྒྱུད་མཚོན་དཔེར་སྤྱར་རོ། །སྤྱན་དང་ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་ལས། ཁྱ་བ་ལྟར་ན་མམ་པ་ཉིད་རུ་འདོད་པའོ་ཞེས་སོ། །བརྟག་པའི་ལྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་འབྱེད་ལས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་དེའི་བྱ་བུ་པོའི་ཁྱ་བ་སྟོན་པོ་ཡིན་ལོ། །ཁེར་པོ་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་གཞན་པ་དག་གིའོ། །དམར་པོ་ནི་སྤྲ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་འཁོར་ལོའི་མཐའ་པའི་ལོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སྤྱི་བ་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་མ་སྤྲོན་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །བྱད་མེད་ཀྱིས་རུབ་པ་དང་ཁྱར་ཀྱིས་རུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་སྤྱི་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་རུ་བཤང་བ་དེའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཆོད་ནི་འབྲེལ་རྒྱུ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ཡན་ལག་གང་གི་ཤ་དང་། རུས་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱི་བ་འཕམ་གྲོག་སྤར་ལྟ་བུའི་ཤ་རུས་གང་ཡིན་རོ་ཤེས་པས་སྤྱང་ཡང་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་བས། བརྟེན་རུང་གི་ཆོད་རུ་འོངས་པའི་ལུས་ལས་མ་ཉམས་པར་གནས་པས་སྤྱང་ན་ལྷག་མའོ་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་དེའི་རྣམ་པར་གནས་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་བ་ཉེ་ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གི་རྣམ་པ་ལས་མ་

ཉམས་པར་རིག་པས་ཕྱང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཇུག་གིས་ལྷན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་ཉམས་
 པས་ཕྱང་ན་སྤྱོད་པོ་སྟེ། ཤེའི་རུམ་བུས་ནི་སྤྱོད་པོ་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་
 ཅིང་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། བྱི་བྱག་ངེས་པར་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་
 གསུམ་ནི་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཚུག་གི་གནས་སྐབས་
 གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་ངོ་ཞེས་སྐྱེ་མར་སྤྱོད་རོ། །དེ་རྣམས་གསུམ་
 ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱ་དང་། གསུམ་ཀ་མེད་པའི་ཕྱ་དང་། གཉིས་ཡོད་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱ་དང་། གསུམ་པ་ཡོད་
 གཉིས་མེད་ཕྱ་དང་བཞི་སྟེ། ལུ་བརྒྱད་ཀ་ལ་ལྷག་མར་འཇུག་ཆུང་སྤྱབས་སུ་མ་འོངས་པ་ནི་དང་པོའི་
 གནས་ནས་མ་འཕོས་པའོ། །རྒྱན་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། རྩི་སྤྱོགས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཆགས་པའི་སེམས་ནི་དབྱུང་བའི་སེམས་
 ཏི་རྣམས་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཁྱ་བ་འབྱིན་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཞེས་སོ། །(འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་
 བྱི་མི་སྤྱོད་དེ་ཙོལ་བྱེད་སེམས་ཅན་དུ་བགྱང་བ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་དང་རྩི་སྤྱོགས་སུ་གཏོད་
 པ་ལ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །(འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་རྩི་འབབ་
 པའི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་འངས་པའི་སྤྱོགས་བཞིན་དུ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། མོ་མཚན་བཟུང་ན་ཁྱ་བ་སྤྱོད་ཡང་ཉེས་
 བྱས་སུ་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་སེམས།)ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི་བརྒྱ་དང་ཞེས་པ་སྟེ་ཀྱན་སྤོང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་རོ་སྤྱང་བར་བྱེད་ན་ནི། སྤྱོད་བ་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ལ། །རོ་སྤྱོད་
 བ་ནི་དེ་དང་ལྡན། ཞེས་འཆད་པར་འཇུག་བ་བཞིན་ནོ། །བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་རོ་
 རིག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ལྷ་ལས་རིག་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་སྤྱི་རོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས་བབ་ཙོལ་
 ཏུ་ཁྱ་བ་སྤྱོད་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རིག་བྱ་ལོགས་སུ་དགར་བ་ནི་རིག་བྱ་དེ་ཆགས་པའི་
 ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རིག་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འཇུག་བའོ། །ཆགས་སེམས་མེད་
 ཀྱང་བྱུང་མེད་ལ་རིག་པ་བཀག་ཅིང་ཆགས་སེམས་མེད་པར་ཅུང་ཟད་བཟོ་བ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །(མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། རི་མོར་བྱིས་པའི་བྱུང་མེད་ལ་མིག་གིས་བཟོ་བར་མི་བྱེད་དེ།
 འཇིག་རྟེན་འདོད་པས་དབང་གཅེས་པ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གྲོལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་ཆེད་དུ་བཟོ་བར་
 མི་བྱའོ། །)ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བཟོ་འོ་སྤྱོད་ཞིང་བབ་ཙོལ་དུ་ཁྱ་བ་སྤྱོད་

ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ། གཞི་ལས་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་མེད་ལ་མིག་གཏད་དེ་མིག་གིས་
བལྟ་བར་ཡང་མི་བྱ་ན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ཁྱེ་བས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་སྦྱར་བ་མེད་པར་གཉིད་ལོག་
དུས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིད་སང་པ་ན་རོ་མུང་བ་དང་བབ་ཅོལ་དུ་སྦྱང་བ་ལ་རོ་མུང་
བ་ནི་སྦྱར་བ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དེ་སྦྱོར་པོ་ལོ། །ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་རོ་མུང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་
ལྟང་བ་སྦྱོར་པོར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟས་དང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལྟས་ངག་གི་བྱེད་པ་མེད་པའི་རོ་མུང་བ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་སྒོ་བར་རྣམ་པར་
གནས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྲ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འདི་ལ་འབྱེན་པའི་སྦྱོར་པོ་
མཚན་ཉིད་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། འབྱེན་པའི་ཀྱན་སྦྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྦྱང་བྱེད་ཕྱི་
རོ་མུང་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལ་མིང་སྦྱོར་པོར་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅུང་
ཟད་དང་། (ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་ཡན་ལག་སྟེན་གྱི་སྟོགས་གཅིག་ཡོངས་སུ་མ་ཉིད་པ་དང་། (ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་
ཡན་ལག་སྟེན་གྱི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ།) འཆོར་བ་དང་གསུམ་ལ་སྦྱོར་པོ་ལོ། །དེ་གསུམ་ལ་
འདིའི་ལྟང་བ་མི་རྣམས་པ་ནི་བཅའ་བ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་སུ་རུང་བ་ལ་དབྱང་
བའི་འདུན་པས་ཉུག་ན་ཞེས་ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་སོ། །འདི་ནི་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་པོ་སྟེ། གནས་
སྐབས་དེ་ན་ཞོན་པ་འབྱུང་ཉེ་བས་མཚན་པའོ། །(སྟེ་ལས་སུ་རུང་བ་ལ་ཞོན་པ་ཡང་རོ། །) སྦྱོན་
གྱིས་ཞེས་པ་ནི་ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་སྦྱོན་ནི་ན་ན་ཀའི་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་བ་འབྱུང་བར་
བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདུལ་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པར་བསྦྱོར་པ་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་དུ་བགང་བ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་སྦྱོར་པོ་ལོ། །སྦྱོར་
པོ་ནི་སྟེ་ལུ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་སྦྱོ་གཏན་དང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ནི་སེམས་ཅན་དུ་བགང་
བའི་སེལ་བའོ། །ཤའི་རུམ་བུ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་སེལ་བའོ། །རང་གི་ཡན་ལག་
གི་རྣམ་པའི་བྱ་ག་གང་ཡིན་པའི་རྩ་འཆོར་ན་སྦྱོར་པོ་ལོ། །གཞན་གྱི་འཆོར་ན་ནི་ཉེས་བྱས་
སོ། །མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་དོན་དུ་དང་དབྱང་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་ལ་ཤོར་ན་
སྦྱོར་པོ་ལོ། །དེའང་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་ལ་ཤོར་ན་སྦྱར་བ་རྣམ་པའི་

སྒྲིམ་པོ་དང་། འབྲིན་པའི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་ཤོར་ན་འབྲིན་པའི་དངོས་གཞི་རྣམ་
པའི་སྒྲིམ་པོ་ལོ། །དབྱང་བའི་དོན་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་འཕོ་བ་ལ་ཡང་ཁུ་བ་ཤོར་ན་
སྒྲིམ་པོ་ལོ། །འོ་ན་འབྲིན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྒྲིམ་དང་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་། སྒྲིམ་མ་ནི་
སྦྱོར་བ་གཏན་ནས་མ་བྱས་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་འབྲིན་པའི་སྦྱོར་བ་ཅུང་
ཟད་བྱས་པའི་གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་འཕོ་བའོ། །ལྷང་བ་མེད་པ་ནི་འཇག་སྒྲོན་ཅེས་
པ་ནས་ཏི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲིན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་རྒྱུགས་སོ། །

༡ རིག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ།

ད་ནི་རིག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆད་དོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལྷང་
རྣམ་འབྲེད་གྱིས་བརྗོད་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱད་མེད་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་
གྱི་ཐུན་མོང་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་ཞེས་པ་ནས་མདོ་ནི་ཤུག་བསྟན་
ཏོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། ཆོག་ཆོགས་ཆུང་ཤིང་
རྒྱུགས་པར་སྒྲིབ་བ་སྟེ། ལྷང་རྣམ་འབྲེད་ལས་ལྷང་བ་མང་པོ་ལ་དོན་གོ་དང་བསྟེན་བྱང་རེ་
རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་ཀྱང་མདོ་རྩ་བར་ཆོག་འོག་མ་གསུམ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་
པ་དག་གི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ཞེས།གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏི། ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷང་
བ་བཅུ་པོ་འདི་ཁོ་ན་སྐབས་འདིར་བསྐྱུས་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདིར་ཡན་ལག་ལྔ་
ལས་དང་པོ། བྱད་མེད་གྱི་མཆོན་དོན་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ནི་བྱད་མེད་ཉིད་དམ་མཆོན་
གཉིས་པ་བྱད་མེད་གྱི་མཆོན་ཤས་ཆེ་བ་དང་ལྔན་པའོ། །དེ་ལྷང་བ་གང་གི་ཡན་ལག་
ཡིན་ན། རིག་པ་ནས་ཆོས་(མཆོན་གཉིས་པ་བྱད་མེད་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱད་མེད་གྱི་མཆོན་དོན་
ཡོད་པ་ཆང་། དགེ་སྒྲོང་མའི་ཕྱོམ་པ་མི་ཆང་བས་དཔེན་པ་ན་འགྲེང་བའི་ལྷང་བྱེད་ནི་མི་སྦྱོམ། །སྦྱོན་
པའི་བར་བཅུའི་ལོ། །སྒྲིབ་བྱེད་ནི་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཅེས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
མདོ་བདུན་ནོ། །འདིར་སེལ་བ་ནི་སྦྱོས་པ་ཉིད་དང་མ་ནིང་ཉིད་དང་མཆོན་གཉིས་པ་

བྱད་མེད་ཀྱི་མཆན་དོན་མེད་པ་ཅན་རྣམས་སོ། ཅིར་འགྱུར་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་དགེ་སྲོང་གིས་
 དབེན་པ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་དང་གནས་གཅིག་རྒྱ་ཅིག་ཉལ་བ་དང་། ལམ་རུ་འགྲོ་
 བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟ་པོ་བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྐྱེས་
 པ་ལ་དགེ་སྲོང་གིས་རིག་པ་འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱབས་པ་དང་གསུམ་པོ་བྱས་པ་
 དང་སྐྱེས་པ་ནང་ཉལ་པོ་བྱེད་པར་ཤོམ་པའི་བྲིམ་རུ་དགེ་སྲོང་གིས་འདུག་འགྲེང་གཉིས་
 བྱས་ན་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་ན་སྤང་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ལ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་པ་དང་། བམ་
 པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཉིས་ཀ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་
 ཉིས་བྱས་(གཉིས་པ་རིག་པའི་བཤང་ལམ་རུ་ཚོལ་བ་རྩ་བུའོ། །སོ་ཞེས་བཤད་དོ། རིགས་པས་
 ཡང་དགག་བྱ་མ་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། མ་ནིང་ཉིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་
 མཆན་དོན་མེད་པ་ཅན་ལ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་པོ་བྱས་ན་རང་རང་གི་ན་སྤང་པ་སྟེ།
 མ་ནིང་མོ་དང་མ་ནིང་པོ་དང་ཞེས་(སྤུལ་པ་མོ་ལ་ཡང་། མཆན་གཉིས་པ་བྱད་མེད་མཆན་ཤས་ཆེ་
 བའི་མཆན་གཉིས་པ་ལ་ནི་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་རོ། །བཤད་དོ། སྐྱེས་
 པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ལས་གཞན་པ་བྲིམས་གྲོགས་
 སྐྱེས་པ་མེད་པའོ། རྟེན་ལྷུང་བ་གང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ལམ་རུ་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་
 གཉིས་ཀྱིའོ། སྐྱབ་བྱེད་ནི་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མེད་པར་
 རོ། རིག་པའོ་ཞེས་སོ། ཁེལ་བ་ནི་བྲིམས་གྲོགས་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་
 སྲོང་གིས་བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་བྱད་མེད་དང་ལམ་རུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ།
 ལུང་རྣམས་འབྲེང་ལས་རིག་པའི་སྐྱེས་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་པར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་
 བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རིགས་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་གོ་བའི་ཡན་ལག་ནི་བྱད་མེད་དེས་ལེགས་སྐྱས་ཉིས་སྐྱས་ཀྱི་དོན་གོ་
 བར་ལུས་པའོ། རྟེན་ལྷུང་བ་གང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། འབྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀུར་ཆོས་
 སྟོན་པ་དང་གསུམ་ཀྱིའོ། སྐྱབ་བྱེད་ནི་འོག་མ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་དང་ཞེས་
 སོ། ཁེལ་བ་ནི་བྱད་མེད་དོན་གོ་བའི་འབྲིག་ཆོག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་བྱས་ན་

རང་རང་གི་ན་སྤང་པ་སྟེ། གཞན་རྩ་ན་འོག་མའི་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་བསྟེན་རུང་གི་ཡན་ལག་ནི། ལུལ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་རུང་བ་སྟེ། ལམ་ཆེ་ཆུང་སྤང་པར་བཅོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བ་གང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུན་གྱིས། སྦྱབ་བྱེད་ནི་གཞན་ལ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་བྱ་མོ་ཆུང་རྩ་ལྟ་བུ་འཁྲིག་པ་བསྟེན་རྩ་མི་རུང་བ་ལ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུན་པོ་དེ་རྣམས་བྱས་ན། རང་རང་གི་ན་སྤང་པ་སྟེ། གཞན་རྩ་ན་འོག་མའི་འོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ལུ་པ་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཡན་ལག་ནི་རེག་པ་འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་པ་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པ་ཡིད་ཀྱན་རྩ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱན་རྩ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱན་རྩ་འདོད་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་འདོད་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི་རང་རང་གི་ན་སྤང་པ་སྟེ། འཇམ་པ་དང་། རྩོ་བ་དང་སྟེ་བའི་བསམ་པ་ཉིད་ན་སྦྱོམ་པོ་འོ་ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་བཅོལ་པས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཆགས་སེམས་ཅན་པོ་དེ་དག་གཉེན་པོས་བསྐྱོག་ན་ནི་ལྟར་བ་མེད་དེ། གཞན་རྩ་ན་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོས་མ་བསྐྱོག་ན་ནི་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱར་འགོ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་སེམས་ཅན་པོ་དེ་ནི་གཞི་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་རྩ་མ་བྱས་པའི་ཆགས་སེམས་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ནི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(སེལ་བ།)གསུམ་པ་ལ་ནི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་འདོད་དང་ཡིད་ཀྱན་རྩ་འདོད་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་རེག་པ་འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས་ན།(བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་འདོད་དང་། ཡིད་ཀྱན་རྩ་འདོད་ཆགས་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པས།)རེག་པ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་ཡང་(རེག་པར།)མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །(སྦྲེ་མ་བཞིན་གཉིས་ཀ་མེད་པས།)

འཕྲིག་ཚིག་དང་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱུགས་ན་ནི་དག་གྲུལ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷང་བ་མང་རུ་ཡོད་པ་ལས་ལྷང་བ་བརྩུ་པོ་འདི་
ཁོ་ན་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་པའི་འཐད་པ་ནི། འདིར་འདི་ཞིང་ཚོལ་བ་འདི་སྐད་ཀྱི། མོ་མོ་ཚོགས་པ་
ལས་ལྱུར་པ། ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ནི་བྱད་མེད་བྱེད་པ་པོའི་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་
ལ། (མོ་མོ་ཚོགས་པ་ལས་ལྱུར་པ།) ལྷན་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། དགེ་
སློང་མ་ལས་ལྱུར་པའི་ལྷང་བ་མང་རུ་ཡོད་པ་ལས། དགེ་སློང་མ་དང་འགྲེང་བ་ནི་བྱད་
མེད་བྱེད་པ་པོའི་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་ལ། འཁྱུར་འཇུག་མ་བསྐྱོས་ཉི་རུབ་ལ་སོགས་པ་
དགེ་སློང་མ་ལས་ལྱུར་པ་གཞན་རྣམས་སྐབས་འདིར་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། སྐབས་
འདིའི་རྒྱུ་ལས་ད་ནི་གང་དང་གང་ལ་བྱེད་པ་པོ་བྱད་མེད་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དགེ་སློང་མ་ལས་ལྱུར་པ་འཁྱུར་
འཇུག་དང་མ་བསྐྱོས་ཉི་རུབ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་འདིར་མ་བསྐྱེད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། སྐབས་འདིར་ལྷང་བ་བརྩུ་པོ་འདི་བསྐྱེད་ལ། གཞན་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱད་
མེད་བྱེད་པ་པོའི་སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་
བསྟེན་རུ་བྱུང་བ་དང་། འོན་ཀྱང་རུས་པ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བརྩུན་
ལ་བསྟེན་བྱུང་དང་གསུམ་ལ་དོན་རྣམས་གོ་བ་ཡན་ལག་རུ་གསུངས་པས། བརྩུ་པོ་འདི་ནི་
ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐད་ཀའི་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལྷང་གཞི་ལས་སྤྱོད་བརྒྱུད་
གི་ཡན་ཡོན་བརྩུ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་འཆང་འབྲལ་འཛོག་པ་གསུམ་མི་
འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་སྤྱོད་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ལ་མི་འབྱུང་རོ་
ཞེས་(མདོག་པ་ཡེ་འབྱུང་དང་རྒྱ་ཤ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་(མདོ་འདི་ནི་མདོག་པ་ཡེ་འབྱུང་གིས་གོ་
བ་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་དང་ཤ་མི་ཡར་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ།) མ་རྣམས་གསུང་རོ། །འོ་
ན་དཔེན་པ་ན་འགྲེང་བ་དང་ཉལ་ཤོམ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ཏེ་ལྷང་བ་གསུམ་ལ་བསྟེན་
བྱུང་དགོས་པ་འདི་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ན་མི་སྤྱང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་

ཡི་གེ་ཆད་པར་གསལ་ཏེ། ལྷུང་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་བསྟེན་རུང་དགོས་པར་མདོ་ཙྰ་
བར་ནི་བསྟུས་ལ། འགྲེལ་པས་ཚོད་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི་(དེའང་ལུང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་མདོ་ཙྰ་
བར་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་ནི་འགྲེལ་པས་ཚོད་སྤྱོད་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལ། ལུང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་རང་བཟོའི་
སྟོན་མེད་ཅེས་འགྲེལ་པས་ཚོད་སྤྱོད་མ་བྱས་པའི། ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུ་མ་(ཤ་སྟེན།)ནམས་གསུང་རོ། །དགེ་
སྤྱོད་མ་དང་དབེན་པ་ན་འབྱེད་བ་མ་གཏོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་མ་ལས་ཀྱང་པ་ནམས་སྐབས་
འདྲིར་མ་བསྟེན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་རྒྱུ་ལས་གང་དང་གང་ལ་བྱེད་པ་པོ་བྱད་མེད་ཡིན་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་སྟེན་ན། དེ་ནི་བྱད་མེད་
ལས་ཀྱང་པ་བསྟེན་རུང་དང་དོན་གོ་གཉིས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་རིག་པའི་ལྷག་མ་འདི་ལ་ཡུལ་དུ་ཀྱང་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་
ཡུལ་བྱད་མེད་ཀྱི་མཆོད་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འདྲིར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་བྱད་མེད་དེ། བྱད་མེད་དེ་མེད་ན་ལྷུང་བ་འདི་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་མཆོད་དོན་ཡོད་པ་ནི།
བྱད་མེད་ཉིད་དང་མཆོད་གཉིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་མཆོད་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་གཉིས་པ་ལ་རིག་ན་ཡང་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །(ཞེས་རྒྱུ་ལས་ལུང་ལས་སུ་
ངངས།)བྱད་མེད་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་འདྲིར། རིག་པའི་ཞེས་ལུང་ལས་དངོས་སུ་
མ་གསུངས་ཀྱང་བྱིས་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རིག་པ་
ཞེས་འདྲིར་ཡང་སྟོས་སོ། །འོག་མ་གཉིས་ལའོ། །ཞེས་པ་འདི་གོང་དུ་མི་སྟོན་པར་འོག་
འདྲིར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོད་ནི། དོན་གོ་དགོས་པ་གསུམ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་བཀོད་ཅིང་བསྟེན་
རུང་དགོས་པ་བརྒྱན་ལྟ་ཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཞེས་པ་དང་
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱས་པ་འཛིན་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པའི་སྟེས་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱད་མེད་
མི་རུང་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་འོ། །འོ་ན་རྒྱུ་ལས་བྱིས་པ་མོ་མི་རུང་བ་དེ་
ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་རིག་པའི་སྟེས་པ་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་

དང་འགལ་ལོ་སྒྲུབ་ན། དེ་ནི་དན་སོང་ཏུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། ཁྲིང་
 གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་བྲིམས་ཤོགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ནི། (དག་སྤྱོད་མ་ནི་
 མཚན་མོ་འབྲལ་བ་དང་ཉིན་མོ་འབྲལ་བ་ལ་མོགས་པ་ལ་བྲིམས་ཤོགས་དགོས་ལ།) དག་སྤྱོད་པ་ལ་བྲིམས་
 ཤོགས་དགོས་པའི་སྐབས་བརྒྱན་ཡོད་པ་ལས་བྲིམས་ཤོགས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ལྟ་ནི་དབེན་
 པ་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ལ་བྲིམས་ཤོགས་བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་ཆོད་དོ། ཉལ་ཤོམ་འདུག་
 འགྲེང་གཉིས་ལ་དེའི་གེགས་བྱེད་རུས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་
 ལ་དེ་དང་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྐྱང་རུས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། བྲིམས་ཤོགས་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྷན་པ་དགོས་པ་གཉིས་ནི། བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་བྱད་མེད་དང་ལམ་ཏུ་
 འགོ་བཤོ། དེའང་བྲིམས་ཤོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་དགུ་ལྷན་ཏེ། མི་ཡིན་སྐྱེ་ཤེས་
 དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས། སྐྱེས་པའི་མཚན་ཀྱང་པ་དང་ལྷན། ཡོང་བ་མ་
 ཡིན་པ་སྟེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས། བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྲིམས་ཤོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོག་
 ལྷག་པར་གསུངས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། མི་ལས་འགོ་བ་གཞན་དང་ལྷག་
 པ་དང་། སྐོན་འོན་ལ་མོགས་དོན་མི་གོ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་མཚན་གཉིས་པ་དང་དཔུས་
 ཡོང་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལྷུང་མེད་བྱེད་པའི་བྲིམས་ཤོགས་མིན་ཞེས་གཟུང་དོ། དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་བྲིམས་ཤོགས་བྱས་ཤིང་བྱད་མེད་ལ་ཆོག་ཏུག་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་བཤད་ན་ཉེས་བྱས་
 བསྐྱེད་པར་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། བྱད་མེད་དང་ལམ་ཏུ་འགོ་བའི་བྲིམས་ཤོགས་ལ་ཡང་
 ལུང་ལྷ་བ་ལས་གཞན་རྣམས་སྐྱེ་མ་བཞིན་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། ཡོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་མདོར་བསྐྱས་སྐྱུར་བར་བྱའོ། མཚན་
 དང་སྤྱོད་པའི་སྟོན་པ་འགྱུར་བ་མི་བསྟེན་པ་སྟེ། འགྱུར་བ་བསྟེན་པ་གཉིས་ནི་མཚོག་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ན་
 གནས་པ་སྟེ། བྲིམས་ཤོགས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ན་བྲིམས་ཤོགས་ཀྱི་དགོས་པ་རྫོགས་པར་
 མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྲིམས་ཤོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་
 རོ། མཚན་གཉིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཤས་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱེས་པའི་

མཚན་ཅིག་ཤོས་དོན་མེད་པ་སྟེ་བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་སྟེ་པ་
པའི་མཚན་དེས་བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བཟུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །མཚན་གཉིས་པ་སྟེ་པའི་མཚན་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཡང་མཚན་ཅིག་ཤོས་དོན་མེད་
དོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་ལས་མཚན་གཉིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཆོ་དག་སྟོང་
ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་གཉིས་
པ་སྟེ་པའི་དབང་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆོ་དག་སྟོང་མ་ལ་སྟེ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སྤྱིར་བཏགས་ལས་མ་ཅིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་མཚན་གཉིས་པ་ན་སྤྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་
སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་སྟོན་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་མཚན་གཉིས་པ་
ན་སྤྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་རེག་པ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞི་
རྒྱུགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རེག་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་གཞི་རྒྱུགས་པ་ཡིན་
ན་རྒྱལ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སྤྱིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཐུན་མོང་བ་ལྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རེག་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་
གཞི་བཏགས་ན་སྐབས་འཆོལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། མཚན་གཉིས་
པ་ན་སྤྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་གཙོད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཙོད་པ་ལས་གྱུར་པ་
བརྟེན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་མ་བྱིན་ལེན་མ་གཏོགས་པ་བྱི་ཡོངས་སྟོན་ལ་ཆགས་
པ་ལས་གྱུར་པ་གོས་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་ཏུ་བྱས་པ་ལས་ལྷང་
བ་མི་རྒྱུགས་ལ། རང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་
ཏུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷང་བ་རྒྱུགས་པ་སྟེ། རང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་འབྱུང་ཉེ་ཞིང་སྤང་
དཀའ་བས་དོག་ཏུ་བཀག་པའོ་ཞེས་གསུངས་དོ། །དམིགས་བསལ་ནི་འབྱུང་འབྱུག་པ་ལ་
སོགས་པ་དག་སྟོང་མ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ནི་མཚན་གཉིས་པ་ཡུལ་
ཏུ་བྱས་པ་ལས་ལྷང་བ་མི་རྒྱུགས་ཏེ། དག་སྟོང་མའི་སྟོན་ལྟན་ཡིན་པ་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་

རྒྱུ་ལྷག་མའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་པ་ལས་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ན། ལྷུང་ན་མ་
འབྱེད་ལས། རེག་པ་འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྲུང་བསྐྱེད་གསུམ་གཤིས་སྐབས་སྤྱུལ་སྐྱེས་
པ་དང་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྟོན་པོའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཆན་གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་མཆན་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྷག་
ལྷུངས་སྤྱུངས་པའི་ལྷུང་ལས་མཆན་གཉིས་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི་
རེག་པ་དེ་ལྷ་ན་ཉེས་པ་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །འདིར་སྟེང་ཉིད་
བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ལྷུང་ལྷ་བ་ལས། དགེ་སྟོང་གི་གཡོག་མ་ནིང་དང་གཡོག་མཆན་
གཉིས་པ་དང་ལྷ་ན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་མེད་ལ་ཆོས་བཤད་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སྤྱུངས་
སོ། །འོག་མ་གསུམ་ལ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་མེད་བྱེད་པ་པོའི་ཐུན་མོང་གི་མདོ་བདུན་གྱིས་
བརྗོད་པའི་ལྷུང་བ་བཅུ་པོའི་ནང་ནས་འོག་མ་གསུམ་སྟེ་འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀྲུང་ཆོས་
སྟོན་པ་དང་གསུམ་ལའོ། །ལེགས་སྒྲུས་དང་ཉེས་སྒྲུས་ནི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་དང་
གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཆོག་སྒྲུས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ལ་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་གསུམ་ལས་གཞན་
གོང་མ་བདུན་ལ་སྟེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ལའོ། །འདིར་ཡན་ལག་འབྲལ་མོར་སྒྱུར་
ཏེ། བདུན་ལ་བསྟེན་བྱུང་དངོས་སྤྱུང་བཤད་པས་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་བསྟེན་བྱུང་ཡན་
ལག་ཏུ་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་ལ་དོན་གོ་དངོས་སྤྱུང་བཤད་པས་རེག་པ་མ་གཏོགས་པ་བྱག་ལ་
ཡང་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་རོ། །ལྷུང་ལྷ་བ་དང་བསྟེན་རེག་པ་ལ་ནི་དོན་གོ་བ་ཡན་
ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། དོན་མི་གོ་བ་སྟོན་པས་ལྷགས་པ་མོ་དང་། བྱུང་མེད་གཉིད་ལོག་
པ་ལ་རེག་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བར་ལྷུང་ལྷ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་ལྷ་
བ་ཆེ་ཤོས་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་སྟོན་པས་ལྷགས་པ་མོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་ལྷུང་ལྷ་བ་རྒྱུང་ཤོས་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་བྱུང་མེད་གཉིད་ལོག་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར།
དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པས་ཀྱང་གསུམ་པོ་འདི་
ལ་ཞེས་སྤྱི་མར་སྒྱུར་ཏེ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་རོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །ཀྱང་རོ་ཞེས་
བྱ་བའི་སྤྱི་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སྤྱུང་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་

ངོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་སྔ་མའི་སྐྱེད་ཁོ་ནར་བསྟེག་པ་སྟེ། འདིར་བ་པ་མང་ངོ་ཞེས་པ་མདོ་སྔ་མའི་སྐྱེད་ཁོ་
ནར་བསྟེག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རེག་པའི་སྐབས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ཞེས་པ་ནས་ཏེ།
འདིའི་སྐྱེད་ན་ལ་བཞི་ལས། སྤང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་རྒྱུ་འཕྱར་ཀས་བྱུང་མེད་ལ་རེག་པ་
ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འགྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་སྟེ།
ཀུན་རྒྱུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་གསུངས་པས་སོ། །དོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྡན་
དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ལ་རེག་ཅིང་རེག་པ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་
རྒྱར་པའི་རྒྱར་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་
ལ་རེག་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་རེག་པའི་ཉེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། བྱུང་མེད་ཀྱི་
མཚན་དོན་ཡོད་པ་དང་། མཚན་བསྟེན་རྒྱ་རུང་བ་དང་། བསྟེན་སྐྱེད་དང་གཉིས་དང་
ལྡན་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། ལུས་དངོས་ཡིན་པ་དང་། མ་ཉམས་པ་
ཡིན་པ་དང་། བཅ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་མའི་སྒོ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་
ནི་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་བྱུང་མེད་ངོ་ཞེས་པས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞན་ལ་འགྲིག་
པ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་མི་ཡིན་པ་དང་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་རྒྱ་གནས་པའི་བྱེད་དེ། རེག་པ་ནི་བསྟེན་དང་འབྲུ་ཞེས་པའོ། །ཤེས་
པ་རང་བཞིན་རྒྱ་མི་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་འཛིག་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རེག་པའི་ཡུལ་
བྱུང་མེད་དེ་སྐྱོ་བ་སེམས་འཕྲུགས་ཚར་བས་གཟིར་བ་དང་། འགོ་བ་གཞན་གྱི་ནམ་པ་
བསྟེན་པ་ན་ཤེས་པ་གཏང་བྱབ་ལས་ཉམས་པ་དང་། བཞི་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡན་ལག་རྒྱ་
དགོས་ལ། བྱུང་མེད་དེ་གཉིད་ལོག་ར་རོ་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིས་པ་དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་དང་
བཞི་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའོ། །ཡན་ལག་རྒྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་
པ་ནི་སྐུལ་པ་མོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་བྱ་བ་ལས། སེན་མོ་ལ་
རེག་ན་སྒྲིམ་པོར་འཁྱར་རོ། །སོ་ལ་རེག་ན་སྒྲིམ་པོར་འཁྱར་རོ། །སྐུ་ལ་རེག་ན་སྒྲིམ་པོར་
འཁྱར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །རྒྱག་པ་ནི་རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་

པའི་ཞེས་པ་དང་། ལྷ་བ་ལས་བྱད་མེད་གི་ལུས་གི་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལ་རེག་ན་ཅིར་
 འཁྱུར། སྤྱི་པོར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(མ་དང་ནད་ལ་སོགས་པས་ཉམས་པ། ལྷ་བ་ཅན་
 དང་གཡན་པ་ཅན་གྱི་རྩོ་ཅན་ཞེས་རྟེན་ལས་བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལུས་གི་དབང་པོ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་
 པས་དེ་རྣམས་ལ་རེག་ན་སྤྱི་པོར་འཁྱུར་རོ། །བདུན་པ་ནི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་མ་
 གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པས། རེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་མ་གཏོགས་ཞེས་གནད་
 གིས་སྦྱར་ཏེ་རྩ་མཛུགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་རེག་པའི་རྟེན་ནི་གསུམ་
 ལས། ལུས་དངོས་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་བ་ལས་མེན་མོས་རེག་ན་སྤྱི་པོར་འཁྱུར་རོ། །སོས་རེག་
 ན་སྤྱི་པོར་འཁྱུར་རོ། །སྤྱི་པོར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་གིས་
 གྲུབ་པོ། །མ་ཉམས་པ་ཡིན་པ་ནི་ལྷ་བ་ལས་དགེ་སྤྱོད་གི་ལུས་གི་དབང་པོ་ཉམས་པས་
 བྱད་མེད་ལ་རེག་ན་ཅིར་འཁྱུར། སྤྱི་པོར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(མ་དང་གྱི་རྩོ་ཅན་ལ་
 སོགས་པར་རེག་ནས། །པམ་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་ཡིན་པ་ནི། བྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཉིད་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་གནད་གིས་སྦྱར་རོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལ་མ་
 འབྲུལ་བ་ཕྱེ་དེ་ཡང་བསམ་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་རང་། །གི་གཞིའི་རྣམ་པ་མ་དོར་བར་འཛིན་པའི་ཡིད་
 གཉིས་ཀྱང་ཅུང་དོ། །ཀྱན་སྤོང་ནི་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་འདུན་
 པ་ཀྱན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པས་བྱད་མེད་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་
 པའོ། །སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ནི། གང་ལ་བསམས་པའི་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་ལྷགས་
 པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི་ལུས་གིས་རེག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ལུས་གིས་རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་བྱད་
 མེད་གི་རོ་ལ་རེག་ན་ཅིར་འཁྱུར་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལྷག་མར་འཁྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་
 ལ་གཞུང་ལྷ་སྒྲུང་གྱི། གཞུང་སྤྱི་མ་ལས། (ལུང་ལྷ་བ་རྒྱུད་ཤོས།) བཅུན་པ་དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱད་
 མེད་གི་རོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རེག་ན་ཅིར་འཁྱུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་པ་
 དང་། ལྷ་འགྲེལ་ལས། བྱད་མེད་གི་རོ་ལ་རེག་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་གསུངས་པ་ནི་ལུས་

ཚང་མ་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། རྒྱིར་བསྟན་ལས་
 རེག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱིག་དང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་
 དང་གསུམ་ལས་འདིར་རོ་ཉིད་ལ་ན་སྤྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 (དེ་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་མོ། །)ལུང་ལྷ་བ་ཆེ་ཤོས་ལས་བཅུན་པ་དག་སྤོང་གིས་བྱད་མེད་གྱི་རོ་
 དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་རེག་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་
 །(རོ་ལས་ཀྱང་འདི་འགྱུར་ན་འདི་ལ་མི་ཡིན་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ།)རེག་
 པ་ནི་ཐ་སྟད་དང་འབྲའོ་ཞེས་རེག་པའི་ཡུལ་དེ་མི་ཡིན་པ་དང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་
 རྒྱ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། སྤྱོན་མ་ལ་རེག་ན་སྤྲོམ་པོ་ལས་མི་བསྐྱེད་པར་རོ་
 ལ་རེག་ན་ལྟག་མ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱད་མེད་གྱི་རོ་ལ་རེག་ན་སྤྲོམ་
 པོར་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །ལྟག་མར་གསུངས་པའི་ལུང་དེ་དག་ནི་
 གསོ་བའི་ལྟག་ཡོད་པ་ཅུམ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་རིགས་སོ། །འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས་འདིར་
 རོ་ཉིད་ལ་ནི་ན་སྤྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ནི། འདིར་རོ་ཉིད་ལ་ནི་སྤྲོམ་པོ་ལྟ་བུ་
 ལས་ན་སྤྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །(ལྷ་མ་རྣམས།)རེག་པའི་ལྟག་
 མའི་སྐབས་འདིར་བྱད་མེད་གྱི་ལན་བྱ་སྤྲོམ་པ་ནི་ལུས་དེ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དེ། (དེ་དེ་
 དང་འབྲུ་བར།)དེ་ལ་རེག་ན་དངོས་གཞིའོ། །རྒྱིག་ལས་སྤྲོམ་ལ་འདོད་ཆགས་ལྟག་པ་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ལུང་གི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་
 འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ལན་བྱ་ནས་བཟུང་བ་ལ་དངོས་གཞིར་སྤྲོམ་པ་དེ་དག་ནི་ལྟང་བ་(ལུང་རྣམ་
 འབྱེད།)བསྟན་པ་ལས་ལན་བྱ་མ་སྤྲོས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལ། ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་རེག་པ་
 ལ་སྤྲོམ་པོར་གསུངས་པས་དངོས་གཞིར་མི་བྱང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་
 དགག་པ་འདི་ལྟར་དུ། ལུང་ལྷ་བ་ལས་ནི་སྤྱོད་ལ་རེག་ན་སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ་ལན་བྱུང་སྤྱི་བྱེད་བྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། (སྤྲོམ་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་)ལན་
 བྱུ་ལ་རེག་པ་ལ་ནི་རེག་པའི་ལྟག་མ་མི་བསྐྱེད་དེ། ལུས་དངོས་ལ་རེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དཔེར་ན་སེན་མོ་དང་སོ་ལ་རེག་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲོམ་ལ་འདོད་ཆགས་ལྟག་པར་སྤྱོད་པའི་

ཞེས་པ་དེའང་སྐབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། རེག་ཅིང་རྩོམ་བ་མེད་པར་རྩོམ་བ་ཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཁྱ་བ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་འབྱེན་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། (འདྲོད་ན་གཞུང་དང་འགལ་ལོ།) འདྲོད་ཆགས་ལྷག་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མཚུངས་ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་མེད་རྩོམ་བྱེད་པ་དེ་དག་སྤོང་གིས་འཛིན་པ་ན་སྐྱེ་དག་ལས་འཛིན་པར་གསུངས་ཏེ་གང་འདྲོད་ཆགས་ལྷག་མར་སྐྱེ་བ་དེ་ནས་བཟུང་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་དོ། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ལག་པ་ནས་བཟུང་ངམ་དཔུང་པ་ནས་བཟུང་ངམ། ལན་བྱ་ནས་བཟུང་ངམ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གང་ཡང་བྱང་བ་ལ་ཞོན་པ་དང་ཉུག་པ་བདག་གིར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། བྱ་འགྲེལ་ལས་ལན་བྱ་ནི་བྱུང་བའི་དབང་གིས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྤྲུམ་མ་རྣམས་ནི་ལན་བྱ་རྒྱུ་དང་པ་ལ་རེག་པ་ལ་སྤྲོམ་སོ་བསྐྱེད་པ་འཐད་ཅིང་། སྤྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ལན་བྱ་ཤ་དང་བཅས་པ་ལ་རེག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་དོ། །ལན་བྱ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ལ་ཡང་རོ་ཞེས་པའང་ཤ་དང་བཅས་པ་ལ་རེག་ན་དངོས་གཞིའོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་ལ་ནི་འོག་མར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲུབ་པའི་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱི་རེག་པ་ཚོར་བ་ལ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། འབྲེལ་རྒྱུང་ལས་དར་ལྷ་བྱ་སྤྲུབ་མོས་གཡོགས་པ་ལ་བཟུང་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། ལུས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རེག་པ་མེད་པར་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལས། ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ཚོར་བ་ལའང་རྒྱུང་བ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཀྱི་རེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བྱ་བའི་སྐབས་སུ་མ་དང་བྱ་མོ་དང་སྤྲིང་མོ་དག་ལ་ཞེས་སོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་བྱེད་མེད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཏེ། རང་གི་མ་སྤྲིང་དང་བྱ་མོ་ལ་དེ་དག་དུ་འདུ་ཤེས་པས་རེག་པ་ལ་རྒྱུང་མེད་དུ་གསུངས་པ་འདིས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱན་དུ་

འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་ན་ནི་བྱད་མེད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་
ནས་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྲིང་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་དགག་
བྱའི་ངོ་མོ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་ན་བྱད་མེད་གཞན་
དང་མ་སྲིང་ཡང་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། སྦྱིར་ན་ཆགས་པའི་རྒྱར་འབྱར་
དགག་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཆགས་པ་དངོས་དགག་བྱ་ཡིན་པ་སྟེ་གཉིས་ལས་རེག་པའི་ལྷག་
མ་ནི་ཆགས་པ་དངོས་དགག་བྱ་ཡིན་ཉེ། ཡིད་ཀྱན་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་
ཡུལ་ཉེ་དུ་མིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཉེ། བར་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དངོས་དགག་
བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན་མི་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་བཞིན་ནོ། །(དེ་རྣམས་ནི་
གནོད་བྱེད་བཟོད་པའོ། སྤྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་རེག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་བྱད་མེད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ།)མ་དང་བྱ་མོ་དང་སྲིང་མོ་དག་ལ་དེ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་
པ་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཏུ་འབྱུར་ན། སྤོན་སྤྱད་པ་ཉིད་ལ་ཀྱན་དགའ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པས་རེག་
པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤོན་སྤྱད་པའི་བྱད་མེད་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་ཐལ་
བར་འབྱུར་ཞེས་མཛུངས་སོ། །(དེ་ལྟར་གཞན་ལྷགས་བཀག་ནས།)རང་ལྷགས་ནི་ཆགས་སེམས་
གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་བྱད་མེད་གཞན་ལ་རེག་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་ལ་ཆགས་
སེམས་མེད་པར་རང་གི་མ་དང་བྱ་མོ་དང་སྲིང་མོ་དག་ལ་དེ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་རེག་
པ་ལ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་མི་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་ལ་རེག་པའི་ལྷང་བ་རྣམ་གཞག་གང་
ཡང་མི་བསྐྱེད་དེ། ཆགས་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་སྲིང་ལའང་ཆགས་སེམས་
སྐྱེས་ཏེ་རེག་ན་ནི་ལྷག་མར་འབྱུར་རོ། །(ཁྱིམ་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱུང་མ་ལ་སོགས་པ།)སྤོན་སྤྱད་པ་ཉིད་
ལ་(དགོས་པ་ལྷགས་)ཆགས་སེམས་མེད་པར་(ཡིད་གཙུགས་པས།)ཀྱན་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེག་
པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་རེག་པའི་ལྷང་བ་གང་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའོ། །སྤོན་སྤྱད་པ་
ཉིད་ལ་ཆགས་སེམས་སྐྱེས་ཏེ་རེག་ན་ནི་ལྷག་མར་འབྱུར་རོ། །

༡ འཕྲིག་ཚིག་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་མ།

འཕྲིག་པ་སྒྲུབ་ནས་ཞུས་པ་འདི་འདྲི་སྒྲི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྒྲིང་གཞི་ནི་མཉན་ཡོད་ཏེ་
འཕྱར་ཀས་བྱུང་མེད་ལ་འཕྲིག་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་
བྱ་ནི་འཕྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་དང་། བམ་པ་དང་པོའི་རྒྱར་འབྱུར་བའོ། །དོ་
ཏི་ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྒྲོང་གིས་ཆགས་སེམས་གྱིས་བྱུང་མེད་ལ་འཕྲིག་པ་གསལ་བར་སྒྲུས་
ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ཀྱང་པའི་དངོས་གཞིའོ། །ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་
གཉིས་ཏེ། གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་། གང་བརྗོད་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་སྟེ། བྱུང་
མེད་གྱི་མཆོན་དོན་ཡོད་པ་དང་། མཆོན་བསྟེན་བྱ་བ་དང་། བ་སྟངས་བཞི་དང་ལྷན་
པ་དང་། ལྷན་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་དང་། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་
གཉིས་དང་བཞི་པ་ནི་རེག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །ཐ་སྟངས་བཞི་དང་ལྷན་
པ་ནི་ཐ་སྟངས་ལྷ་ལས་མ་ཞིང་དང་། མཆོན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་མ་གཏོགས་པ་
བཞིའོ། །(མ་ཞིང་མ་ཡིན་པ་དང་སེལ་བར་ཀྱང་པའི་མཆོན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱུང་མེད་གྱི་མཆོན་
དོན་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་དེར་འདུས་ལ་ཡན་ལག་བྱ་བའི་མཆོན་གཉིས་པ་ཡང་བྱུང་མེད་གྱི་མཆོན་དོན་
ཡོད་པར་འདུས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཡན་ལག་ཡིན་མོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གང་བརྗོད་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཡུལ་དུས་དེ་ན་འཕྲིག་
པ་གསལ་པོར་གྲགས་པ་སྟེ། རྩ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སོ་སེལ་བ་ནི་འཕྲིག་པ་མི་གསལ་བར་
སྒྲུབ་ན་སྒྲོམ་པོའོ། །ཞེས་པས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་
པ་མ་དོར་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་རང་དོན་ཏེ་འཕྲིག་པ་སྒྲུབ་པའི་བདེ་བ་
ཉམས་སུ་ཞུང་བར་བྱ་བའི་འདུན་པས་འཕྲིག་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྱུར་
བའི་ཡན་ལག་ནི་གང་ལ་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ངག་མཆོན་ཉིད་ལྷན་གྱིས་འཕྲིག་པ་
སྒྲུབ་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ནི། སྒྱུར་བ་དེའི་ཆེན་གྱིས་དོན་གོ་བའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། འཁྲིག་པ་སྤྲུལ་ན་ཞེས་སོ། །འཁྲིག་ཆོག་མ་སྤྲུལ་པར་འཁྲིག་
 མིང་གསལ་པོར་སྤྲུལ་ན་ཡང་ལུང་ཆམ་འབྲེད་ལས་ཀྱི་ན་ཅུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་བཟོད་པར་
 བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསོལ་བ་དང་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་ལ་
 བཤད་ལུགས་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་ལུང་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཚུལ་དང་རང་འགྲེལ་དང་རྒྱུག་ལས་བཤད་ཚུལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུག་ན་གསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསོལ་བ་དང་ཉེ་བར་གསོལ་བའི་བྱེད་པར་ནི་
 ལུང་རྣམས་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། གསོལ་བ་ནི། (ལུང་ལས་སྤྱོད་ཚུར་ཤོག་དེ་དང་དེ་བཙོ་ཞེས།)
 དངོས་སུ་གསོལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཉེ་བར་གསོལ་བ་ནི། (ལུང་ལས་སྤྲེས་པ་དང་བྱེད་མེད་དེ་དང་དེ་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་དགའ་བ་དང་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་དང་དེ་བྱས་ན་དགའ་བ་དང་ཡིད་
 རྒྱུ་འོང་བར་འཁྱུར་ཞེས་སོ། །དངོས་སུ་མ་སྤྲུལ་པར་གསོལ་བར་(བྱུར་གྱིས།)བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་
 དེ། ལུང་རྣམས་འབྲེད་ལས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །འདྲི་བ་དང་ཡོངས་སུ་འདྲི་བའི་
 བྱེད་པར་ནི། རྣམས་འབྲེད་འགྲེལ་པ་ལས་འདྲི་བ་ནི་(ལུང་ལས་སྤྲེས་པ་དང་བྱེད་མེད་དེ་དང་དེ་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་དགའ་བ་དང་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བར་འཁྱུར་ན། བདག་ཅག་ཀྱང་དེ་དང་དེ་བྱས་ན་དགའ་བ་དང་
 ཡིད་རྒྱུ་འོང་བར་འཁྱུར་རམ་ཞེས།)སྐབས་འདྲི་བར་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་ནི་(ལུང་ལས་
 སྤྲེས་པ་དང་བྱེད་མེད་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགའ་བ་དང་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བར་འཁྱུར་ན། བདག་ཅག་ཀྱང་
 དེ་དང་དེ་བྱས་ན་དགའ་བ་དང་ཡིད་རྒྱུ་འོང་བར་འཁྱུར་རམ་འོན་ཏེ་མི་འཁྱུར་ཞེས།)སྐབས་དང་སྐབས་
 མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཀྱན་ནས་འདྲི་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ། ལུང་རྣམས་འབྲེད་ལས་
 ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ནི་འཁྲིག་པ་གསལ་པོར་
 (བསྐྱེགས་པ་དང་བསྐྱེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ།)བཟོད་ཅིང་དེ་རྣམས་སྤྲུལ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་
 མར་འཁྱུར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་ཅིང་། འཁྲིག་པ་གསལ་པོར་མ་བཟོད་པར་(བསྐྱེགས་པ་དང་
 བསྐྱེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ།)དེ་རྣམས་སྤྲུལ་ན་སྤྲོ་པོར་འཁྱུར་བ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་དེ་ལུང་
 རྣམས་འབྲེད་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དོན་གཞན་ལ་བསམས་པས་
 ཞེས་པ་ལ་ལུང་ན་སྤྱིར་གཞི་མ་གསུངས་སོ། །(རྣམ་མི་རྒྱས་མཚོན་དཔེར་བཞོད་པ་ལ། འཁྲེལ་
 རྒྱུ་ལས་ནི་སྤྱིར་གཞིར་བྱས་ཏེ་ནོར། །དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །མཚོན་དཔེ་ལ་ནི་

སྒྲིབ་གཞིར་འབྲུལ་བཤད་བྱས། །མིང་གི་ཆ་ཉིད་འདྲ་བ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། རྣམ་
 གྱི་མིང་དང་རྩེ་མིང་དང་ཡོལ་བའི་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 རྣམ་འབྲེད་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། རྣམ་ལ་ནི་ཡ་བ་ཞེས་བྲ། ཅུ་ལ་ནི་ཡ་བ་ཞེས་བྲ།
 ཡོལ་བ་ལ་ནི་ཡ་བ་ནི་ཀ་ཞེས་བྲ། འབྲིག་པ་ལ་ནི་ཡ་ལྟ་ཞེས་བྲ། རྟེ་མིང་གི་ཆ་འདྲ་བའོ་ཞེས་
 སོ། །ཞུ་བས་བརྗོད་པ་ནི་མངོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 གསལ་པོར་སྒྲས་པའི་སེལ་བའོ། །འདུལ་བྱེད་གྱི་སྐབས་རྣམ་དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་
 རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ཞེས་སོ། །(འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་བདག་ཉིད་རྩ་འབྲུལ་བྱས་ཏེ་རྣམ་མཁའ་ལ་འདུག་རྣམ་
 བུད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆོག་དང་ཀུན་སྤྱོད་བསྟགས་པ་ནི་བདག་གི་དབང་དུ་འཕྱུར་བས་ལྷག་མར་འཕྱུར་རོ། །)

༤ བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པའི་ལྷག་མ།

ད་ནི་བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པ་འཆད་དོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྒྲིབ་གཞི་
 མཉམ་ཡོད་དུ་འཕྱར་ཀས་བུད་མེད་ལ་འབྲིག་པས་བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པ་ལས་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་(འབྲིག་ཆོག་གི་སྐབས།)སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། །དོ་རྟེ་
 ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤོང་གིས་བུད་མེད་ལ་འབྲིག་པས་བདག་ཉིད་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་
 བསྟགས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་ཕྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟེན་
 བཀུར་བསྟགས་པའི་ལྷག་མ་བསྟེན་པ་ལ་འབྲིག་ཆོག་གསལ་པོར་བརྗོད་པ་ཡན་ལག་དུ་
 དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པའི་(བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པའི་ལྷག་
 མའི་སྐབས།)ལས་ཀྱང་འདི་ལ་ཡན་ལག་དུག་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བར་འཕྱུར་ཏེ། ཀུན་
 ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པ་དང་། བུད་མེད་ཉིད་དང་། ལེགས་སྒྲས་ཉེས་སྒྲས་གྱི་དོན་
 ཀུན་ཤེས་པར་ལྷན་པ་དང་། དོན་གོ་བ་དང་། བདག་གི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་གྱིས་བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཆང་ན་ཅི་རིགས་པར་
 བསྟེན་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །(བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པའི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་བརྟོད་པ་
 དང་། འབྲིག་པ་གསལ་པོར་བརྗོད་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པར་བུད་མེད་ལ་སྒྲས་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་

འཇུག་ བདག་དང་འབྲིག་པ་གསལ་པོར་བརྟེན་པའི་ཚིག་གང་ཡང་ཅུང་བ་མ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པོའོ་ཞེས་བཤད་
 ཏོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲིམ་བཞེན་བཀྱར་བསྟགས་
 པར་བྱེད་ན་ནི་འབྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་ཡང་འཇུག་རོ། །གལ་
 ཏི་བཞེན་བཀྱར་ཉེ་ཆོ་བསྟགས་པར་བྱེད་ན་ནི་བཞེན་བཀྱར་བསྟགས་པའི་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཇུག་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འདི་ལ་
 འབྲིག་པ་གསལ་པོར་སྟེས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ན་ནི། དེའི་སྟངས་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་སྒྱར་
 བའང་འདི་ལ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས་འདི་དང་སྟེ་མ་དགག་བྱ་དོད་མི་ཐུབ་པའི་སྒྱུན་
 ཏུ་ཡང་(འཇུག་ལ་དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མ་དོད་མི་ཐུབ་པར་ཐལ་བར།)འཇུག་རོ་ཞེས་གསུང་རོ། །ཡན་
 ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་བཞེན་བཀྱར་བསྟགས་པ་
 བརྟེན་པའི་ཡུལ་ནི། བྱད་མེད་ཚོས་ལྷ་ལྷན་ཏི་འབྲིག་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་
 འདྲའོ། །གང་གི་བཞེན་བཀྱར་བསྟགས་པ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ནི། འབྲིག་པས་བདག་
 ཉིད་ལ་བཞེན་བཀྱར་བསྟགས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་དང་འབྲིག་པ་ཞེས་སོ། །བསམ་པ་
 དང་། སྒྱུར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ནམས་སྟེ་མ་(འབྲིག་ཚིག་གི་སྐབས།)བཞིན་ཏི་སྐབས་འདིར་
 བཞེན་བཀྱར་བསྟགས་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་བདག་ཉིད་དང་འབྲིག་པ་ཀྱང་ཏུ་སྒྱུར་པ་བསྟགས་ནའོ་ཞེས་
 པ་ལ། ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས་ང་ལྟ་བུ་དགེ་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ། དགེ་བའི་ཚོས་
 ཅན། ཚངས་པར་སྒྱུར་པ་ལ་འབྲིག་པ་འདིས་བཞེན་བཀྱར་བྱས་ན་བཞེན་བཀྱར་རྣམས་
 གྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཙོ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། མཚོག་དང་ལུལ་ལྱང་ཁྱད་
 པར་འཕགས། །བཟངས་མཛེས་དགེ་དང་མཚོད་པར་འོས། །བསྟོད་འོས་ཀྱི་ཆེ་རྣམས་
 དགུ། །ཆེས་མཚོག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དགུ། །ཞེས་གཟུང་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གི་བསྟོབ་པ་
 གསུམ་བརྟེན་པ་འདི་ནི་ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 གྱི་ལུང་པོ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དང་ལྷན་པའོ། །དགེ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱི་
 ལུང་པོ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དང་ལྷན་པའོ། །ཚངས་པར་སྒྱུར་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུང་པོ་ཇི་

སྐད་བསྟན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་གྱི་གཉིས་པ་ནི།དགེ་བའི་ཆོས་
 ཅན་ཞེས།སྤྱི་མིང་གྱེ་བྲག་ཏིང་པེ་འཛིན།ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་མིང་འབྲས་
 ཏུ་ཞེས་རག།ལ་བཏགས་པ་འོ། །བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཚུལ་བཙུང་བའི་བརྒྱུད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་
 བྲངས་(མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཙུང་བའི་རེ་ལ་འབྱུ་སྟོན་རེ་རེ་སྟོབ་དཔོན་བྱང་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 མཛད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་རྣམ་བྲངས།)ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་
 འགྲེལ་ལས།(ཆེས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་དགུ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་བྲངས་སུ་བཤད་པས།)མཆོག་ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་བཙུང་བའི། བསྐྱགས་པ་སྐྱ་བའི་རྣམ་བྲངས་སུ་བྲགས་པ་ཡིན་པས་
 ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་པ་ཆོན་གཅིག་
 དང་། རེ་རེ་བརྗོད་པ་ཆོན་གསུམ་དང་། གཉིས་གཉིས་བརྗོད་པ་ཆོན་དུག་སྟེ།(ཚུལ་ལྷན་
 དགེ་ཆོས་ཅན་དང་། དགེ་ཆོས་ཚུལ་ལྷན་ཞེས་སུ་གཉིས་དང་། ཚུལ་ལྷན་ཆངས་སྟོང་དང་། ཆངས་སྟོང་
 ཚུལ་ལྷན་ཞེས་སུ་གཉིས་དང་། དགེ་ཆོས་ཅན་ཆངས་སྟོང་དང་། ཆངས་སྟོང་དགེ་ཆོས་ཅན་ཞེས་སུ་གཉིས་
 གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་བཙུང་བཙུང་ཆོན་པ་རེ་རེ་སྐྱར་བས་བཙུང་བཙུང་ཆོན་པ་བཅུ་གསུངས་
 སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱ་དུ་བསྟན་ཏི་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་མ་བརྗོད་པའི་བཙུང་བཙུང་ཆོན་གཅིག་
 ནི་ལུང་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པོ། །ལུང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་གཉིས་བརྗོད་
 པ་ལ་ཆོས་གཉིས་སྐྱ་སྤྱི་བསྐྱར་བ་སོ་སོར་བགྲངས་ཏེ་བཙུང་བཙུང་ཆོན་པ་དུག་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ། དེ་དང་རྒྱ་མཆོན་མཆུངས་པས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་
 གསུམ་སྐྱ་སྤྱི་བསྐྱར་བ་སོ་སོར་བགྲངས་ན་བཙུང་བཙུང་ཆོན་པ་དུག་(ཚུལ་ལྷན་སོག་མར་སྟོས་
 རས་གཞན་གཉིས་སྐྱ་སྤྱི་བསྐྱར་ཏེ་བརྗོད་པ་སུ་གཉིས་དང་། ཆངས་སྟོང་སོག་མར་སྟོས་ནས་གཞན་གཉིས་
 སྐྱ་སྤྱི་བསྐྱར་ནས་བརྗོད་པ་སུ་གཉིས་དང་། དགེ་ཆོས་སོག་མར་སྟོས་ནས་གཞན་གཉིས་སྐྱ་སྤྱི་བསྐྱར་ཏེ་
 བརྗོད་པ་སུ་གཉིས་ཏེ།)འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཙུང་བཙུང་ཆོན་པ་བཅུ་དུག་
 སྟེ་དོ། །དེས་བསྐྱགས་པ་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤར་བཞིན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཙུང་
 བཙུང་ཆོན་པ་བཅུ་དུག་སྟེ་དོ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་བཞུགས་ནའོ་ཞེས་པ་ལའང་སྤར་བཞིན་དགེ་

འདུན་ལྷག་མ་བཙུག་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་སྤྱིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གཞིའི་རྒྱང་བ་བཙུག་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་སྤྱིད་ལྷག་གསུམ་སྤྱིད་དོ། །འཕྱིག་པ་དང་སྒྱུར་ཡང་། །བདག་ཉིད་དེ་དང་ཉེ་བར་མ་སྒྱུར་ན་སྒྲིམ་པོ་བཙུག་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་སྤྱིད་ལྷག་གསུམ་སྤྱིད་དེ་དངོས་གཞིའི་གངས་དང་མཉམ་མོ། །བདག་ཉིད་སྒྱུར་ཡང་། །འཕྱིག་པ་དང་ཉེ་བར་མ་སྒྱུར་(བར་བཟོད།)ན་ཡང་སྒྲིམ་པོ་བཙུག་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་སྤྱིད་ལྷག་གསུམ་སྤྱིད་དེ་དངོས་གཞིའི་གངས་དང་མཉམ་མོ། །སྒྱུར་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་སྒྱུར་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་སྒྲིམ་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྒྱུར་བ་དང་འདྲ་བས་སྒྱུར་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པའི་སྒྲིམ་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །སྐབས་འདིར་སྒྲིམ་པོའི་གངས་ནི་དངོས་གཞིའི་གངས་ལས་ཉིས་འཕྱུར་ཉིད་དོ། །བདག་ཉིད་དང་འཕྱིག་པ་གཉིས་ཀ་དང་མ་སྒྱུར་བར་(བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པ།)བཟོད་ན་ནི་སྒྱུར་བ་དེའི་སྒྱུར་བ་སྟེ་ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །འདིར་ཉིས་བྱས་བཙུག་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་སྤྱིད་ལྷག་གསུམ་སྤྱིད་དེ་དངོས་གཞིའི་གངས་དང་མཉམ་མོ། །སྒྱུར་བ་དེའི་སྒྱུར་བའི་ཞེས་པ་ནི་སྒྱུར་བ་དེའི་སྒྱུར་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཅེས་པ་སྟེ་ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་དང་འདྲ་བས། སྒྱུར་བའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་དེ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གྱུ་བ་པའི་ཉིས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །

༥ རྒྱན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།

ད་ནི་རྒྱན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འཆད་དེ། སྤང་ནའོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤྱིང་གཞི་ལ་གཉིས་ལས། བྱང་ལ་མ་བཅས་པའི་སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉམ་ཡོད་ཏུ་རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས་རྒྱན་བྱས་པའི་བྱང་བ་སྟེ། བཅས་པ་མ་མཛད་དོ། །བྱང་ལ་བཅས་པའི་སྤྱིང་གཞི་ནི། མཉམ་ཡོད་ཏུ་དྲུག་སྟེས་སྒྲིམ་པ་དང་བྱང་མེད་ཆུང་མ་ཉིད་དང་མཛའ་བ་མོ་ཉིད་རྒྱན་བྱེད་པ་ལས་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་གཞན་ཆགས་ཤིང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རང་པམ་པ་དང་པོའི་རྒྱར་འཕྱུར་བའོ། །རོ་ཏི་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་བྱང་མེད་མི་ཆངས་པར་སྒྱུད་པའི་སྟོན་ནས་མཐུན་པ་སྒྱུབ་པའི་ཆེད་ཏུ་འཕྱིན་གསུམ་མམ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྒྱུར་བ་དེའི་རྒྱན་

གྲིས་དེ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དག་སྤྱད་པའི་ཡུལ་
 དང་། གང་ལ་གོ་བྱའི་ཡུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ། རྒྱུས་པ་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་
 མཚན་དོན་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་མཚན་བསྟེན་ཏུ་བྱད་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཐ་སྤྱད་
 བཞི་དང་ལྡན་པ། གཉིས་ཀ་ལྷས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷ་ནི་སྤར་འབྲིག་ཚོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འདིར་
 རྒྱུས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀ་ཞེས་པས་བྱད་པར་བྱས་སོ། །རང་ལས་ཐ་དད་ཅིང་
 དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་སྟེ། (རང་ལས།)གཞན་དང་། (མའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ།)གཞན་ཏུ་འོ་
 (མའི་སྐྱོད་དང་ལྡན་པ། སེལ་བ་ནི་བདག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ནི་སྤོང་པའི་ཞེས་སོ། །)ཞེས་པས་སོ། །མཐུན་
 པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །(སེལ་བ་
 ནི་མཐུན་ཟིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ན་སྤོང་པོར་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་པ་དང་ཞེས་སོ། །)གཉིས་པ་གང་ལ་གོ་བྱའི་
 ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། ཐ་སྤྱད་ལྷ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་ནི། སྤར་
 རྩུན་སྤྱིའི་པམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །(མཐུན་པ་མ་ཐོབ་པའམ་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལས་
 ཉམས་པའི་སྐྱོན་མི་མཐུན་པའོ། །)དེ་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 གྱི་བདག་པོ་དག་ལ་ནི་ཞེས་སོ། །(སེལ་བ་ནི་གཞན་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །)བསམ་པའི་
 ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདྲ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པར་མ་དོར་བར་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པའོ། །ཀྱང་སྤྱོད་ནི་མི་ཚངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་འདོད་
 པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་འཕྲིན་གསུམ་མམ་དེ་དང་འདྲ་བ་
 བྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་དང་འདྲ་བ་ནི་ཕྱང་ཡར་ཐོས་པ་ཉིད་ན་དེ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 སོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྤྱོད་བ་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་གཉིས་པ་སྟེ་སྤྱད་ནའོ་ཞེས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། གཞན་ཏུ་འོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་
 པར་བྱ་བ་མའི་སྐྱོད་དང་ལྡན་པར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུས་པ་དང་
 རྒྱུས་པ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་བྱས་ན་འང་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་

ལས་བྱེད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་སུ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་པ་མ་
 བསྐྱེས་ན་བསྐྱེས་ཐུག་ཞན་མེད་པས། ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་བསྐྱེས་ཐུག་མེད་ན་བསྐྱེས་བཅོས་ཙོམ་
 པ་པོ་རྟོག་ལྟན་གྱི་རག་ཡིན་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །(སོ་སོ་ཐར་པའི།)འགྲེལ་པ་དག་འ་
 བ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་དང་། བྱེད་མེད་སྤྱད་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་གྱུར་
 བ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྤྱད་པ་ལ་ཆེས་འགྱུར་ཏེ། ཆེས་ཐིག་ལྷི་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
 རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ནམ་འབྱེད་ལས། བྱེད་མེད་ལ་
 སྐྱེས་པའི་ཆོག་དང་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཆོག་གིས་སྤྱན་བྱེད་ན་ཞེས་པ་དང་། མེ་རྟོག་
 སྤང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། རང་རམ་གཞན་བྱེད་འཇུག་ཀྱང་བྱུང་། །བྱེད་མེད་སྐྱེས་པ་སྤྱད་ན་
 བྱི། །དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་རལ་གྱི་ཡིས། །རང་གི་མགོ་བོ་གཙོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །བྱེད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སྤང་གཞིའི་དབང་གིས་མཆོན་
 བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ངེས་གཟུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པོ་ལྷ་བཅུ་པའི་སྤྱན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་ལས། འདིའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མིའི་
 འགོ་བར་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་། བྱེད་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་
 བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ནི་བྱེད་མེད་དོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་དེ་མེད་
 བ་ལྷུང་བ་འདི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་
 ཡང་བྱེད་ལྟར་ན། དགེ་སློང་གིས་བྱེད་མེད་ལ་འཕྲིན་སྤངས་ནས་བསྐྱེལ་བ་དང་བྱེད་
 མེད་དེ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ་སྐྱེས་པ་གཞན་དེ་དང་སྤྱད་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་མ་བསྐྱེད་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ལྱང་བྱ་བ་ལས་དགེ་སློང་གིས་འཕྲིན་སྤངས་ནས་བསྐྱེལ་བ་
 དང་། བྱེད་མེད་དེའི་མཆོན་འཕྲོས་བཞིན་ཏུ་ལན་སྤྱར་བསྐྱེལ་ན་ཅིར་འགྱུར། སྤྱོད་པོར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པས་ཀྱང་། སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་སྤྱན་
 བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱན་གྱི་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འབྱུང་རིང་འབྲེལ་རྒྱུད་དགག་བྱ་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤོ་ནས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་སློང་མས་ཡང་ཡང་བྱ་བ་
 ལ་ལྷུང་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཏུ། རྒྱུ་ལས་དགེ་སློང་མ་ནམས་ནི་གས་ཆེར་མཆོད་

པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དེ་འབྱུང་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མགོ་མཚུངས་སོ། །སྐབས་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། རྒྱལ་ལས་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་
པའི་སོགས་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་ནི་མཚན་གཉིས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་མཚན་ཤས་ཆེ་བ་ཅན་བསྟུ་
བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་མཚན་ཅིག་ཤོས་དོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་
ལས་མཚན་གཉིས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི་དབང་རྒྱ་ལྡར་ན་ནི་དེའི་ཆོ་དགོས་ལྟར་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འགྲེལ་བ་
དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལས་བཤད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མ་
བསྐྱེད་པར་མ་དེས་ཏེ། དབྱེན་གྱིས་མཚམས་མེད་བྱས་ན་ཆེས་སྤྲིག་སྟེ་ཡང་ལྷུང་བ་སྟོན་
པོར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྐྱུན་གྱི་སྟོར་བ་ལ་འཕྲིན་གསུམ་ལས། འཕྲིན་དང་པོ་ནི། སྤང་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྱིང་བ་
མནོས་པའོ། །འཕྲིན་གཉིས་པ་ནི། གཞན་དེ་ལ་གོ་བར་བྱས་པའོ། །འཕྲིན་ཐ་མ་ནི་དེས་
སྤྲས་པ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་སོ། །འཕྲིན་ཐ་མ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དེས་སྤྲས་པ་
དང་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་ཐ་མའི་བྱེད་དེ། འཕྲིན་
ཐ་མའི་བྱེད་ཆ་དེ་ནི་དགོས་ལྟར་གསུམ་པ་བརྟེན་ཀྱང་། བ་རོལ་པོས་གཞན་དེ་ལས་ཐོས་ཏེ་
དོན་གོ་ན་དེས་ཀྱང་འགྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། འཇུག་པ་བར་མའི་ཞེས་སྟོན་ཏེ། འཕྲིན་ཐ་མ་
སྤྲས་པ་དེ་དགོས་ལྟར་གསུམ་མནོས་ཟེན་པ་ཉིད་ན་འཕྲིན་གྱི་ལན་དེ་ཚུར་བསྐྱུལ་བར་འཇུག་
པ་སྟེ་ཚུར་བསྐྱུལ་བར་འོས་པའོ། །བར་མ་སྟེ་འཕྲིན་མནོས་པ་དང་ཚུར་སྐྱེལ་གཉིས་ཀྱི་
བར་ན་གནས་པའོ། །འཕྲིན་གྱི་ལན་དེ་དགོས་ལྟར་གསུམ་པ་བརྟེན་ཀྱང་། བྱང་ཡར་ཐོས་པ་
སྟེ་གཏམ་རྣམས་པར་འབྱུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ཉིད་ན། སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་
པ་དེ་བྱས་པ་ཉིད་དོ་སྟེ་འཕྲིན་ཐ་མའི་བྱེད་བྱས་པ་(དང་འདྲ་བ་)ཉིད་དོ། །(དེ་ནི་བམ་པོ་ལྷ་
བརྩུ་པ་ལས་འཕྲིན་མནོས་ཏེ་པར་བསྐྱུལ་ལ། འཕྲིན་ལན་མ་བསྐྱུལ་ཡང་རྣམས་པ་གཞན་གྱིས་ཕྱིར་ཐོས་ཏེ་
མཛད་པ་ལན་སྤང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །)འཕྲིན་ནོད་པ་དང་འཕྲིན་པར་སྐྱེལ་བ་དང་འཕྲིན་ཚུར་
སྐྱེལ་བ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་སྟོར་ལྷུང་ཉིད་ནི་ཐ་དང་པ་སྟེ་སྟོན་

པོ་ཐ་དང་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། དག་སྤོང་གཉིས་
 (སྐྱེས་པ་ལམ་བུ་མེད།) གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མཐོན་ནས། དེ་གཉིས་ལས་གང་འཕྲིན་པར་
 ཡང་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་ལ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་ནི་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་སྤོམ་པོ་རེ་རེར་འཕྱར་
 རོ། །གང་འཕྲིན་པར་སྐྱེལ་བར་ནི་བྱེད་ལ་ཚུར་སྐྱེལ་བར་ནི་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་སྤོམ་པོ་
 གཉིས་སུ་འཕྱར་རོ། །གང་འཕྲིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་
 དེ་ལ་ནི་སྤོམ་པོ་གསུམ་དང་། དག་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འགྲེལ་
 ཚུང་ལས་ལན་བརྒྱ་ཞིག་བརྒྱལ་ཏེ་བྱས་ན་སྤོམ་པོ་བརྒྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་འཐབ་
 ཆོགས་ཐ་དང་གི་སྐབས་གི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལས་སྒྲུན་བྱེད་པའི་
 དག་འདུན་ལྷག་མ་གཅིག་གི་སྤྱོར་སྤོམ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐབས་
 འདིར་སྤྱོར་སྤོམ་ཐ་དང་རུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འོག་ནས་སྤྱོར་སྤོམ་
 གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་འགལ་སྤོང་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་(ཤམ་མེད་ཀྱི་ལྷན་པོ་དེ་དག་གི་བྱ་བ་
 ཉིད་ནི་ཐ་དང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་འཕྲིན་གསུམ་ཐ་དང་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོར་
 སྤོམ་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཏེ། འཐབ་ཆོགས་ཐ་དང་གི་སྐབས་གི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་རྒྱ་ཆེ་
 འགྲེལ་པ་ལས་སྒྲུན་བྱེད་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་གཅིག་གི་སྤྱོར་སྤོམ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་
 པས་གྲུབ་པོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་དེ། མ་བྱིན་ལེན་ལ་ནོམ་(ནོམ་ལྷག་ལན་གསུམ་བྱས་
 པ་ལྟ་བུ།) ལྷག་ལན་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་སྤྱོར་སྤོམ་གཅིག་ལས་མི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་
 དང་། (རྒྱུ་ལས་འདིར་ནོམ་པ་མང་པོ་དག་ལ་ཡང་ཇི་སྲིད་རྒྱ་བའི་བསམས་པ་ཕྱིར་མ་ལོག་བར་རུ་ནི་
 སྤོམ་པོ་ཁོ་ཞེས།) རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་གྱི་སྤྱོར་བ་འཕྲིན་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། སྤྱོར་བའི་སྤོམ་པོ་ཐ་དང་གསུམ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་བ་དངོས་གཞི་གཅིག་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནོམ་ལྷག་ལན་གསུམ་
 བྱས་ཀྱང་སྤོམ་པོ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་ལུགས་ནི་རྒྱན་གྱི་
 འཕྲིན་གསུམ་ལ་སྤོམ་པོ་ཐ་དང་གསུམ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་
 འདི་ལ་སྤོམ་པོ་ཐ་དང་རུ་གསུངས་པ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུམ་པོ་དག་གི་བྱ་བ་

ཉིད་ནི་ཐ་དང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་གིས་བྱུང་ཅིང་། རིགས་པས་ཀྱང་
 འཐད་དེ། སྤྱོད་པོ་ཐ་དང་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པ་ལས་འདས་
 པའི་(སྤྱོད་པོ་ཐ་དང་བསྐྱེད་པའི་ལུང་གིས་ཤེས་སོ། །སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་འཐབ་ཚིགས་དྲིལ་བསྐྱགས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པས་སྒྱུན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གཅིག་གི་
 སྦྱར་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེན། སྦྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་
 དབྱེ་བས་འགལ་བ་མེད་དེ། སྦྱིར་བཏང་ལ་སྐར་མཐུན་པ་མ་སྟོབ་པའི་སྒྱུན་བྱེད་པའི་
 ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་འཕྲིན་གསུམ་ཆང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་
 སྦྱོར་བའི་ཆང་མི་རྫོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྦྱོར་སྤྱོད་མ་གནང་ཆང་གཟུང་གི་
 ལུང་བཤོ། །དམིགས་བསལ་ནི་སྐར་མཐུན་པ་སྟོབ་པ་ལས་ཉམས་པའི་སྒྱུན་བྱེད་ན་ལྷམས་
 བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལན་ཅིག་བྱས་པ་ལས་སྤང་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱུར་བ་ནི་
 བཅས་པའི་དབང་གིས་ཏེ། གནས་སྐབས་འདིར་ནི་སྒྱུན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་
 གཅིག་གི་སྦྱོར་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་ལུང་ལས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་ལུང་ལ་རང་བཟོ་
 མ་བྱས་པར་ལུང་བཞིན་བཤད་པའོ་སྤྱོད་(དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཕྱི་ལས་རྒྱུང་སྤྱོད་ལོ། །ཁ་ཅིག་(སོག་)
 བ་རེ་སྒྱུན་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གཅིག་གི་སྦྱོར་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ནི།
 འཕྲིན་གཅིག་གིས་སྤང་ན་ཡང་ལྷག་མ་བསྐྱེད་ལ་འཕྲིན་གཅིག་གིས་སྤང་ན་སྦྱོར་སྤྱོད་
 གཅིག་ལས་མི་བསྐྱེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །སྐར་མཐུན་པ་མ་སྟོབ་པའི་སྒྱུན་བྱེད་པ་ནི་འཕྲིན་ལན་
 ཅིག་བྱས་པས་སྤང་ན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་སྦྱོར་བ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ལུ་འགྲེལ་ལས། ལེན་པ་
 དང་སྦྱེལ་བ་དང་སྦྱིར་སྦྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བྱས་ལ་སྤང་པར་ཕྱུར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་
 འཕྱུར་གྱི་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ལེན་པ་དང་
 སྦྱིར་སྦྱེལ་བ་མེད་ན་སྒྱུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །གཞོད་བྱེད་གཞན་ཡང་སྐར་མཐུན་པ་མ་སྟོབ་པའི་སྒྱུན་བྱེད་པ་ན་འཕྲིན་གཅིག་བྱས་
 པས་སྤང་པ་དེ་ལ་སྒྱུན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་བ་མ་གནང་ཆང་
 གཟུང་གི་སྦྱོར་བའི་ཆང་མི་རྫོགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བསྟོ་ཕྱུར་གྱི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་

ལ་བསྐྱོ་བའི་ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་མ་ཆོང་ན་ལྷུང་བ་མི་རྫོགས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །སྤར་
 མཐུན་པ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཕྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བ་འཕྲིན་གསུམ་ཆོང་མི་
 དགོས་ན། །ཡན་ལག་གཞན་ཆོང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་སྟེ་པོས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལའང་རྒྱན་གྱི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་
 འདི་ལ་སྦྱར་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་དངོས་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་
 རྟེན་བཤད་ལུགས་གཉིས་འཛོལ་པ་ལས། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལྟར་ན་ནི། བྱིས་ཐབས་དམ་པ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། རྟེན་གསུམ་གཏོར་བ་དང་ཆོག་བཏང་བའི་
 མི་ཉིད་ལ། རྒྱན་བྱས་ཏེ་སྤང་པ་ཆོས་ཅན། མཐའ་རྒྱན་གྱི་ལྷག་མ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 བ་ཡང་སྦྱར་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྟོན་པོ་
 བསྐྱེད་དོ། །ལུང་ལྷུ་བ་ལྟར་ན་ནི་མངལ་ན་གནས་པ་དང་བཟའ་མའི་མི་ཉིད་ལ་རྒྱན་ཕྱེད་པ་
 ཆོས་ཅན། མཐའ་རྒྱན་གྱི་ལྷག་མ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བ་ཡང་སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་དངོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྦྱར་བ་རྣམ་པའི་སྟོན་པོ་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱན་ཕྱེད་པའི་འབས་སུ་སྤང་པ་གཅིག་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་ཏུ་དགོས་པོ་བརྩམས་པོ་མོ་བྱུང་གཅིག་གི་རྒྱན་ཕྱེད་ན། བརྩ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའོ། །དཔེར་ན་(སྟོན་གཙོང་གི་པམ་པའི།)མི་བརྩའི་སྦྱར་བ་དང་
 འདྲའོ། །(མི་བརྩའི་སྦྱར་བ་ནི་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པའི་སྦྱར་བ་འདིས་འཆི་བ་ཡིན་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་མི་
 སྟོན་པའི་སྦྱར་བས་ཀྱང་མཐུན་པར་རུས་པའོ། །)འདིར་མངགས་པ་ནི་ཞེས་པའི་འདིར་ཞེས་པ་
 དགར་བའི་ཆོག་སྟེ་འབྲིག་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི་མངགས་པས་ལུང་བ་མི་རྫོགས་པ་ལས་
 དགར་བའོ། །(སྤང་བྱ།)དེ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ལ་དབང་ཕྱེད་ཏུ་གནས་པ་
 རྟེན། རྟེན་ལས་པ་ནི་བསྐྱོ་བ་དང་བསྐྱོག་པ་ལ་བདག་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། མ་ནི་རྒྱན་པ་དང་
 འཕྲིན་པ་ལ་བདག་པོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་མེས་པོ་དང་མིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
 མཚོན་པ་སྟེ། རྟེན་ལས་ཡུལ་ཆོས་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གཞན་དེ་

གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ལས་ཀྱང་གཞན་(ལམ་ཁའི་མི་འབྱམས་ལྟ་བུ)ལ་འཕྲིན་བསྐྱེལ་བ་བྱས་པ་
 ཉིད་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །མངགས་པ་ནི་རང་ཉིད་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དང་(འགལ་ཞེན།)མི་འགལ་
 ཏེ།(ལམ་ཁའི་མི་འབྱམས་ལྟ་བུ)འཕྲིན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའི་ཡུལ་(བྱས་ན་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་པ།
 ལམ་ཁའི་མི་འབྱམས་ལྟ་བུ)དང་། འཕྲིན་བསྐྱེལ་བའི་ཡུལ་(བྱས་ན་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ཅམ།)ཀྱི་བྱང་
 པར་གྱིས་སོ། །(ཡི་གེ་གནས་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བ།)སྤྲིངས་ཡིག་དང་(ཡི་གེ་ལག་ནས་ལག་ཏུ་གཏོང་བ།)
 ལག་ཡིག་ནི་འཕྲིན་གསུམ་ག་ལ་ཚོག་ཉིད་དང་འདྲོ། །ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བརྟ་དང་མཚན་
 མ་རྣམས་ནི་འཕྲིན་ཐ་མ་ཚུར་སྐྱེལ་བ་ལ་ཚོག་ཉིད་དང་འདྲོ། །འཕྲིན་དང་པོ་གཉིས་ལ་
 བྱི་མི་འདྲ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྲིང་བའི་འཕྲིན་ཚུར་སྐྱེལ་ལ་པར་ནི་
 མི་སྐྱེལ་ཏེ། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བརྟ་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་འབྱེད་
 འགྲེལ་ལས་སྤར་གོ་བར་མ་བྱས་ལ་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པས་བརྟ་སྤྲང་པ་མི་སྤྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །སྤྲང་འཚོང་མ་ནི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་ཞེས་གྲགས་པས། དེ་
 དང་སྐྱེས་པ་སྐྱུན་བྱས་ན་མཐུན་པའི་སྐྱུན་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་པོ་ལས་ལྷག་མར་མི་འཇུར་རམ་
 ལྷམ་ཏུ་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྤྲང་འཚོང་མ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྲི་
 དབང་གིས་སྤང་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཙུགས་པའི་དབང་གིས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས།(རྒྱུ་ལས་
 སྤོན་དང་ཕྱིས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་ཞེས།)དེ་དང་སྐྱེས་པ་སྐྱུན་བྱས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་
 འཇུར་རོ། །(རྒྱུ་ལས་སྤྲང་འཚོང་མའི་ཕྱིར་མདོ་བརྒྱམས་པ་དོན་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི།
 སྤྲང་འཚོང་མ་དང་སྐྱེས་པ་སྐྱུན་བྱེད་ན་མཐུན་པའི་སྐྱུན་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་པོར་ཟད་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་
 མི་འཇུར་རམ་ལྷམ་ཏུ་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །)འོན་ཀྱང་སྤྲིད་ཚད་ནི་སྤྲང་
 འཚོང་མ་དང་སྐྱེས་པ་འགལ་ཞིག་ནི་སྤྲི་ལ་མི་སྤྲོས་པར་གཙུགས་པའི་དབང་གིས་མཐུན་
 པར་ཇུར་པའང་སྤྲིད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་བྱས་པ་ནི་སྐྱུན་བྱེད་པའི་སྤྲོམ་པོར་འཇུར་
 ཀྱི། ལྷག་མར་མི་འཇུར་རོ། །

སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ལས་རྒྱུང་མ་རྒྱག་པོ་རྒྱ་ཚོགས་གྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉོས་
 པ་དང་། བཅོན་འཕྲོགས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། དང་སམ་ཏུ་འདུས་པ་དང་། ཁོས་ཟས་གྱིས་

འཆོ་བ་དང་། ཁ་དུམ་པ་རྣམས་ལ་འང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་སྲིད་ལ། ཐང་འགའ་ཕྱད་པ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲད་འཆོང་མ་ནི་ཐང་འགའ་ཕྱད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བདག་
 བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུར་མ་ནི་དུག་ཉིད་དོ། །བདག་བོར་མ་གྱུར་ཀྱང་ཐང་ག་འཕྱད་པ་ལ་ཡང་
 རྒྱུར་མར་མིང་བཏགས་ནས། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྒྱུར་མ་བདུན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་
 པ་གསུམ་དང་དམན་པ་བཞིའོ། །དམ་པ་གསུམ་ལས་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ནི། ལུང་
 རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བ་ལས། སྤར་རྒྱ་བྱིན་ནས་དེའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ལ་ཡང་བྱིན་པའོ་ཞེས་པ་
 དང་། དག་སྤོང་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་པ་མ་དག་གིས་སྐྱེས་པ་ལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུར་མ་
 གྱུས་ཤིག་ཅེས་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱིས་བྱིན་ཞིང་དེའི་རྒྱུར་མར་གྱུར་པའོ་ཞེས་པ་དང་། (འགྲེལ་རྒྱུར་ལས་
 ལག་རྒྱ་རྒྱ་བྱིན་པ་དང་ཞེས་སོ། །)མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྤོར་རྒྱ་བྱིན་ཞིང་ཞེས་བཤད་དེ། བཅ་
 ཟེ་དམ་ཆོག་གི་རྒྱ་འཁྱོར་བའི་ནང་ནས་བྱིན་ཞིང་འཕྱང་དུ་བཅུག་ནས། བཅ་ཟེའི་རིལ་བ་
 སྤྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱིས་དེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིས་ལ་བསྐྱོར་ཞིང་བཅ་ཟེས་ཆོ་ག་
 གྱས་པ་སྟེ། ཆོ་དེ་ལ་བྱེ་བྲལ་བྱས་ན་རིགས་ལ་དཔར་བྱེད་ཅིང་། ཤི་བ་ན་ཡང་རོ་བསྟེགས་
 པ་ན་བཅ་ཟེས་དེ་བ་ན་ག་ཆོ་སྟེ་རྩེ་རྩེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །(ལྷིག་ལས་
 རྩེ་དང་ཕྱིས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །)རིན་ཆས་ཉོས་པ་ནི་པ་མ་དག་ལ་རིན་ཆས་
 ཉོས་པའོ། །བཅན་འཕྲོགས་སུ་ཐོབ་པ་ནི་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མཆོན་དུ་
 གྱས་ནས་འཕྲོགས་པ་དང་། རང་གི་མགོ་(མཐོ་བ།)རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱས་ནས་འཕྲོགས་པ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དམན་པ་བཞི་ནི། མེ་ཏོག་སྤང་རྒྱུད་ལས། བད་དག་ཁྱོད་ནོར་ང་ཡི་
 ནོར་། །དེ་ཡི་སྟོག་ནི་འཆོ་བ་ཞེས། །དེ་སྤྲད་བརྗོད་ནས་ཞུགས་པ་ནི། (ཁ་དུམ་ཡིན་པར་ལུང་
 ལས་གསུངས་)དེ་ནི་དང་སམ་འདུས་པའོ། །ཟས་དང་གོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཞུགས་པ་
 གོས་ཟས་འཆོ་བ་ཡིན། །ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེ་གནས་ཞེས། །(དང་སམ་འདུས་པ་ཡིན་པར་ལུང་ལས་
 གསུངས་སོ། །)ཁ་དུམ་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། སྤྲད་ཅིག་ཙམ་ཡིན་གཏན་དུ་མིན། །དེ་ལ་ཐང་
 འགའ་ཕྱད་ཅེས་བྱ། ཞེས་བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་དང་སམ་འདུས་པ་དང་ཁ་དུམ་པ་གཉིས་
 ནི་དེ་ལས་གོ་བརྗོད་ཏེ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་སོ། །བདག་བོ་ཉིད་མ་

ཡིན་པས་བཞི་པ་མན་ཆད་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། མཛའ་ན་མོ་
 བཅུའི་རྒྱན་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་གསུངས་པ་བསྟུན་ཏེ། དེའང་པ་མ་མིང་པོ་ཕུ་
 ཅུ་མོ། ཁྱོས་རྒྱག་ཉེ་དུ་(ནི་ཁང་པོ་ལྷ་བུ།)རིགས་(ནི་རྒྱལ་རིགས་སམ་བམ་ཟེའི་རིགས་ལྷ་བུའོ། །)དུས་
 (ནི་བྱེ་བྲག་གོ་ཉ་མ་ལྷ་བུ།)དང་། །རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་མེད་(པ་ནི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་བརྒྱལ་
 ཞུགས་འཛིན་པའོ། །)དང་བཅུ། །གཏན་གྱི་རྒྱུང་མར་མི་བྱེད་ཀྱང་། །རེ་ཞིག་མཛའ་ན་མོ་ཉིད་
 དུ། །ལན་ཅིག་ཉིད་དམ་གཉིས་གསུམ་མམ། །བཞི་པར་སྤྱད་ན་ལྷག་མ་སྟེ། །ལྷ་པར་སྤྱད་
 བ་སྟོམ་པོ་ཉིད། །ཅེས་སྟུག་ཏེ། །འདིར་ལན་གསུམ་ཞུགས་པའི་མཛའ་ན་མོ་དང་། །ལན་
 བཞི་པར་སྤྱད་ན། །སར་མཐུན་ཟིན་པའི་རྒྱན་བྱེད་པའི་སྟོམ་པོར་ཟད་དོ་སྟུག་དུ་དྲོགས་པ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར། །བདག་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ལན་བཞི་པ་མན་ཆད་ལན་གསུམ་ཞུགས་
 པ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྟེ་མར་སྦྱར་ཏེ། །ལན་བཞི་པར་སྤྱད་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་
 རོ། །ལན་བཞི་པར་ཞུགས་ན་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། །སར་ལན་
 བཞི་པར་ཞུགས་ཟིན་པ་ལས་ལྷ་པར་སྤྱད་ན་ནི་མཐུན་པའི་རྒྱན་བྱེད་པའི་སྟོམ་པོར་འགྱུར་
 བའོ། །(དང་སམ་འདུས་ལ་སོགས་ཏེ་རྒྱུང་མ།)དམན་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཐབ་པ་ཉིད་
 (ཅམ།)ན་(མཐུན་པ་ལས།)ཉམས་(པས་དེའི་རྒྱན་བྱེད་ན་དངོས་གཞི་ཡིན་པས།)སོ་ཞེས་སོ། །བཟང་(རྒྱ་
 ཆོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྒྱུང་མ།)ཤོས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གལ་ཏེ་དེ་དབང་
 བ་རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟུགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྟེ་མར་
 སྦྱར་ཏེ་དེའི་རྒྱན་བྱས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །འདིའི་ཁྲུངས་
 ནི་ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱུང་མ་ཡིན་པར་བསྟུགས་པའི་བསྟུམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་
 འགྱུར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཡུང་འདུལ་བྱེད་ལས་
 རྟེན་གསུམ་པོར་བའམ་ཤགས་བཀྱེ་སྟེ་རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་པར་བསྟུགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱན་བྱས་
 བ་སྟོམ་པོར་བཤད་པ་དང་། (བསྟན་བཅོས།)མེ་རྟག་ཤེང་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། (འཐབ་ཆོགས་བདུན་པོ།)
 དེ་དག་རྣམས་ལ་གཅིག་གཉིས་གསུམ། །ཉིས་བྱས་བཞེགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །བཞི་ལ་
 གཅིག་དང་ལྷ་ལ་གཉིས། །དུག་ལ་སྟོམ་པོ་རྣམ་གསུམ་ཡིན། །(འཐབ་ཆོགས།)བདུན་པའི་

བསྐྱམས་བྱས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། །དགེ་འདུན་གྱི་ནི་ལྷག་མ་འཛོལ། །ཞེས་ཆུང་མ་མ་ཡིན་
པར་བསྐྱགས་པའི་སྒྲུན་བྱས་ན་སྒྲོམ་པོར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིན། སྒྲོམ་པོར་གསུངས་
པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
པའི་ལུང་རྣམས་འབྲེད་དང་། མདོ་ཙ་འགྲེལ་གཙོ་པོར་གཟུང་ངོ་། །ཆུང་མ་མ་ཡིན་པར་
བསྐྱགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྒྲོམ་པས་དྲིལ་བསྐྱགས་ན་ལྷ་ཅི་སྒྲོམ་ཞེས་ཤུགས་
གྱིས་བསྟན་རྟོ། །

འོ་ན་མཐུན་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་འཐབ་ཆོགས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འཐབ་པ་ཉིད་ཀྱི་མོད་
ལ་སོགས་པ་བདུན་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །(བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་འཐབ་པ་ཉིད་
ཀྱི་མོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐབ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཚཱ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཐབ་པ་ཉིད་ན་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །)འཐབ་ཆོགས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཐོབ་སྟེ། འཐབ་པ་ཉིད་ལ་
མདོ་འོག་མ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དུམ་པ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ལ་ཡང་མདོ་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། འཐབ་ཆོགས་དང་པོ་གཉིས་དང་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་པ་ཉམས་བྱེད་འཐབ་ཆོགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཅམ་ཡིན་
རྟེ། རྒྱུ་ལས་གལ་ཏེ་སྤྲ་མ་ལ་སོགས་པས་མཛོལ་གཙུགས་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་མཐུན་
པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྟོག་དང་ལྷན་པ་པོ་མོ་བྱུང་བདུན་གྱི་སྒྲུན་བྱས་ན་དགེ་
འདུན་ལྷག་མ་བདུན་འབྱུང་བ་ཉིད་དག་བཞིན་དུ་འཐབ་ཆོགས་བདུན་པོ་དེ་དག་བྱས་པ་
བསྐྱམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བདུན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཆུང་
མ་དམན་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་གཞིར་བྱས་ནས་འཐབ་ཆོགས་བདུན་བྱས་པ་ལ་སྒྲུན་བྱས་
ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བདུན་འབྱུང་ལ། ཆུང་མ་དམ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཞིར་བྱས་
ནས་འཐབ་ཆོགས་བདུན་བྱས་པ་ལ་སྒྲུན་བྱས་ན་ལྷག་མ་བདུན་མི་འབྱུང་ཡང་མཐར་ཐུག་
ཐུབ་པའི་ལུང་བ་བདུན་འབྱུང་སྟེ་ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་དང་དགེ་འདུན་
ལྷག་མ་གཉིས་སོ། །(ལུང་རྣམས་འབྲེད་ལས། དགེ་སྤྱོད་གིས་ཆུང་མ་དང་པོ་གསུམ་པོ། འཐབ་པ་ཉིད་
ཀྱི་མོད་དང་། འཐབ་པའི་འོག་དང་། དུམ་པ་གཅད་པ་དང་། རྟེན་གསུམ་གཏོར་བ་དང་། ཆོག་བཏང་

བ་དང་། རྒྱུ་མ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲགས་པ་དང་། དྲིལ་བསྒྲགས་པ་བདག་གི་བསྐྱམས་ཁྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་
འགྱུར་ན། ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་། ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་བཞི་དང་། དགེ་ལུན་ལྷག་མ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྟོ། །དེ་ཡང་འཐབ་ཆོགས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བསྐྱམས་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་བཞི་པ་ལྟ་པའི་བསྐྱམས་
བྱས་པའི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་དང་། རྒྱག་པ་དང་བདུན་པའི་བསྐྱམས་བྱས་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་གྱི་
སྒྲོམ་སྒྲོམ་རེ་རེ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སྟོ། །

སྐབས་འདྲིར་ཁ་(སོག་ཅིག་ན་རེ་(སྟོག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་བཞིན་ཞེས་པ་འདྲིའི་དོན་ནི།)འཐབ་
ཆོགས་བདུན་བྱས་པ་ལ་སྒྲུན་ལན་ཅིག་བྱས་ཏེ་སྤང་པ་ལ་ལྟང་བ་བདུན་འབྱུང་སྟེ། འཐབ་
ཆོགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་སྒྲུན་ལན་ཅིག་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ན། རྟེན་
ལས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་འཐབ་ཆོགས་ཐ་དད་ལ་ལྟང་བ་ཐ་
དད་པ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་བེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནོད་
ཁྱེད་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱབ་ཁྱེད་གཞིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞུང་གི་གནོད་ཁྱེད་ནི་སོ་སོ་ཐར་
པའི་འགྲེལ་པ་ལྟར་གི་རྣམ་བཤད་ལས་འདི་རྣམས་ལན་བདུན་འཐབ་པ་ལས་ལན་བདུན་
བསྐྱམས་ན་ཞེས་སྒྲུན་ལན་བདུན་བྱས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་སྟོ། །རིགས་པས་
ཀྱང་སྒྲུན་ལན་ཅིག་བྱས་པས་ལྷག་མ་བདུན་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ནས་མཐུན་པ་
མ་ཐོབ་པས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་དང་། འཐབ་ཆོགས་བདུན་གྱིས་མཐུན་པ་ཐོབ་
པ་ལས་ཉམས་ཏེ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་གཉིས། མི་མཐུན་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་
ཅུམ་ཏུ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ། སྤུ་མ་ལ་སྒྲུན་ལན་ཅིག་བྱས་པས་ལྷག་མ་གཅིག་འབྱུང་ལ།
ཕྱི་མ་ལ་སྒྲུན་ལན་ཅིག་བྱས་པས་ལྷག་མ་བདུན་འབྱུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
རྒྱབ་ཁྱེད་གཞིག་པ་ནི། རྟེན་ལས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་ཞེས་པ་
དེ་སྟོག་མཚུངས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འཐབ་ཆོགས་ཐ་དད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱིད་གྱིས་རྒྱབ་ཁྱེད་ཏུ་བཀོད་པ་དེ་མ་ངེས་པ་སྟེ། འཐབ་ཆོགས་ཐ་དད་
ཀྱང་ལྷག་མ་ཐ་དད་བདུན་མི་བསྐྱེད་ན་ཅི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནོམ་ཁྱུག་
ཐ་དད་བྱས་ཀྱང་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་

དག་བཞེན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་ལྷག་མའི་ལྷང་བ་བརྟན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི།
 འཐབ་ཚིགས་རེ་རེ་ལ་སྒྱུན་ལན་རེ་རེ་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ལུང་གི་རྣམ་བཤད་(འཐབ་
 ཚིགས་བརྟན་བྱས་པ་ལ་སྒྱུན་བྱས་ན་ལྷང་བ་རྩ་མ་འབྱུང་བའི་སྐབས།)ལས་གསུངས་པ་དེ་འཐད་ལྷན་
 ཏུ་གཟུང་རོ། །(ཆུ་ཚིགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལ་སོགས།)ཆུང་མ་སྡེ་མ་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་རྒྱ་ག་
 ལས་ཆུང་མ་དེ་དབང་བ་དེའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྟེན་གྲོལ་གྲོལ་
 བ་དང་ཚོ་ག་བཏང་བའི་སྒྱུན་བྱས་ན་ཅིར་འཕྱུར་ན། སྤར་མི་ཉིད་ལ་ཞེས་(མཐའི་བྱེད་པ་
 བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་།)སྒྲོམ་པོར་གསུངས་སོ། །འཐབ་ཚིགས་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྒྱུན་བྱས་ན་ལྷག་
 མར་འཕྱུར་ཏེ། ཆུང་མ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱགས་པ་ཉིད་ཀྱང་རོ་ཞེས་སྤར་བཤད་བྱིན་རྟོ། །དེ་
 རྣམས་ལ་ལྷང་བ་ཆེ་ཆུང་རིམ་པ་གསུམ་ཏུ་འོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མཐུག་པ་ཉམས་པའི་བྱེ་
 བྲག་གིས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ལ་གཙུགས་པ་(རྣམ་པ་གསུམ་
 ཡོད་དེ། ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་གཙུགས་པ་དང་། བྱ་བ་གཅིག་པའི་གཙུགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ཚུགས་པའི་
 གཙུགས་པ་དང་།)གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འཐབ་ཚིགས་དང་པོ་གསུམ་བྱས་པ་ན་ཡིད་ཏུ་འོང་
 བ་ཙམ་རྒྱུན་ཆད་པར་བྱད་ཀྱི་གཙུགས་པ་གཞན་གཉིས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
 བསྐྱམས་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འཕྱུར་རོ། །རྟེན་གསུམ་གྲོལ་བ་དང་ཚོ་ག་བཏང་བ་ན་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བ་དང་བྱ་བ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བསྐྱམས་བྱས་ན་
 སྒྲོམ་པོར་འཕྱུར་རོ། །ཆུང་མ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱགས་པ་དང་བྲིལ་བསྐྱགས་པ་ན་ཡིད་ཏུ་
 འོང་བ་དང་བྱ་བ་གཅིག་པ་དང་མཛོན་པར་ཚུགས་པ་དང་གསུམ་ག་རྒྱུན་ཆད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བསྐྱམས་བྱས་ན་དངོས་གཞི་རྩོགས་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཅིའི་
 ཕྱིར་སྐྱེས་པ་འདི་དང་མི་སྤྱད། སྐྱེས་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱོས་པོའི་གན་ཏུ་པར་ལ་མི་འགྲོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་དག་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་མེད་འདི་མི་སྤྱད། བྱུང་མེད་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཀྱོས་པོའི་གན་ཏུ་རྩྭ་ལ་མི་བགྱི་(མི་འཛོད།)ཞེས་ཟེར་བ་དག་ཀྱང་ཉེས་བྱས་སོ། །དེའི་ལུང་
 དག་སྤོང་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་བསྐྱེས་པའོ། །(ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་འདི་ཀྱོས་
 པོའི་ཐད་ཏུ་མི་བཏང་ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲོམ་པོར་འཕྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱུ་མོ་འདི་བྱིས་བདག་གི་ཐད་ཏུ་མི་བགྱི་

ཟེར་ན་སྤྲོམ་པོར་འཕྱར་རོ་ཞེས། །འདི་ལ་ལྷང་དགེ་སྤྲོད་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྤྲོམ་པོར་བཤད་དེ།
 སྤྲོམ་པོར་བཤད་པ་དེ་དག་མི་འགལ་བར་སེམས་སོ། །ཉེས་པ་དང་ཞེས་པ་འགྲེལ་ཆུང་
 ལས་བྲན་དུ་ཉེས་ཏེ་རིན་བྱིན་པ་ལས་བསྐྱས་པ་འདྲ་སྤྲོམ་པོར་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ལས། ཉེས་པ་
 གི་རིན་གྱིས་སྒོལ་བ་ལྟེ་དེ་དག་གི་སྤྲོམ་པོར་པ་ཡང་སྤྲོམ་པོ་ཞེས་བཤད་དེ། རིན་ཆས་ཉེས་
 ཟེར་པ་ཡང་ལྷན་མ་སྤྲད་པའི་སྤྲོམ་པོར་པ། ཞེས་རིགས་སོ། །རིན་ཆས་ཉེས་
 གིང་ལྷན་གྲང་སྤྲད་ན་གི། རིན་ཆས་ཉེས་པའི་ཆུང་མ་ལ་འཐབ་ལྟེ་དགག་བྱ་ཆེར་གྱར་པ་
 ན་ཡང་། དེའི་སྤྲོམ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་གི་ཉེས་
 བྱས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཐུན་པ་དང་ཞེས་པ་བདག་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མཛེལ་ན་
 མོ་ཉིད་དུ་ལན་བཞི་སྤྲད་པས་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་སྤྲོམ་བྱས་ན་སྤྲོམ་པོ་སྟེ། རྒྱུ་ལས་ལྷངས་
 ལྷ་དྲངས་པའི་ལྷང་ཞུ་བ་ལས་ལན་གྲངས་མང་པོ་ལས་ལྷག་པ་ལ་སྤྲོམ་བགྱིས་ན་ཅིར་འཕྱར།
 སྤྲོམ་པོར་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལན་གྲངས་མང་པོ་ལས་ལྷག་པ་གི་ལན་གྲངས་
 བཞི་ཡན་ཆད་དེ་རྒྱུ་ལས། ལན་གྲངས་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་གི་བཞི་པ་སྟེ་ཞེས་བཤད་པ་
 དང་། གསུམ་ལ་མང་པོའི་སྤྲོམ་འཕྲུག་ཅིང་། གསུམ་ལས་ལྷག་པ་གི་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ལ་མང་པོའི་སྤྲོམ་འཕྲུག་པར་གི་བསྐྱོས་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་གྱི་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་
 ལས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་བསྐྱོས་པ་བསྐྱར་ན་སྤྲད་བའི་ལྷང་བྱེད་གཉིས་ལ་བསྐྱོས་པར་བསྐྱར་ན་སྤྲད་
 བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །མང་པོའི་བསྐྱོས་པ་བསྐྱར་ན་སྤྲད་བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། །དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་པ་བསྐྱར་ན་
 སྤྲད་བའི་ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས། །འོ་ན་ཞུ་འགྲེལ་དུ་ལྷངས་ལྷ་དྲངས་པའི་ལྷང་ཞུ་བ་ལས་གི། ལན་
 གསུམ་བརྗོད་པ་ལས་འཕྲིན་སྐྱེལ་ཅིང་ཕྱིར་སྐྱེལ་བར་བགྱིད་ན་ཅིར་གྱར། སྤྲོམ་པོར་འཕྱར་
 རོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། འཕྲིན་སྐྱེལ་བ་ཅམ་ན་སྤྱིར་བའི་སྤྲོམ་པོར་འཕྱར་བ་ལ་
 དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་གི་ལན་གསུམ་གི་སྤྲད་སྤྲད་ཟེར་(ལན་བཞི་སྤྲད་
 མ་ཟེར་པ་ན།)ལན་བཞིའི་ཆོ་དགེ་སྤྲོད་གིས་སྤྲོམ་བྱས་ཏེ་བསྐྱས་པ་གི་(མཐུན་པའི་སྤྲོམ་པོར་པའི།)
 སྤྲོམ་པོར་ཞེས་སོ། །དེ་གི་བཞི་པ་མན་ཆད་ལན་གསུམ་ཞུགས་པ་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་

གསུངས་པ་དང་འགའ་ཡོ། །བདག་གི་སྒྱུན་བྱེད་ན་དགེ་འབྲུན་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི། འདི་
ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕམ་པའི་རྩས་ན་སྒྱུན་བྱེད་པའི་དགེ་འབྲུན་ལྷག་མའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་སྒྲིམ་སོ་
འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་ཞུ་འགྲེལ་ལས་སོ། །སྐྱད་པར་བྱ་བ་དེ་བདག་ལས་ཐ་དང་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ལས་དེ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་སྒྱུན་བྱེད་པ་འདི་ལ་ནི་འཕྲིན་གསུམ་མི་ཆང་
སྟེ། རྒྱུག་ལས། འདི་ལ་ནི་ཕར་བསྐྱལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་མཚན་པ་དང་ཚུར་བསྐྱལ་བ་
ནི་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །སྐྱད་སྒྱུར་བ་ཉིད་སྟོན་ནའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་
སྤྱ་འདི་ལ་སྒྱུན་གྱི་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་འཕྲིན་གསུམ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་ནས་
སྒྲིམ་ཏེ་བྱད་མེད་ཆེ་གེ་མོ་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་སྒྲིམ་པོ་ཡོ། །མིང་ནས་མ་སྒྲིམ་པར་བྱད་
མེད་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་ཉོས་བྱས་སོ་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་སྒྱུར་བ་གསལ་མི་གསལ་
གྱིས་ལྟང་བ་ཆེ་ཆུང་རུ་གྱུར་པ་འདྲ་བར་སྒྲུང་ཡང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇ་དང་མཚན་མ་
རྣམས་ནི་ཆོག་ཉིད་དང་འདྲོ་ཞེས་གསུངས་པས། སྒྱུན་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་བ་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་
དགག་བྱ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །འདིར་སྒྱུན་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་
ཡོད་མེད་གྱིས་ལྟང་བ་ཆེ་ཆུང་རུ་གཞག་སྟེ། སྒྱུན་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡོད་ན་ཆུང་མའམ་
བྱད་མེད་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་སྒྲིམ་པོ་ཡོ། །སྒྱུན་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་མེད་
པར་བྱད་མེད་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཉོས་བྱས་སོ། །(ཞུ་འགྲེལ་ལས་བྱད་མེད་ཆེ་གེ་
མོ་ཞིག་ཉོས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་སྒྲིམ་པོར་གསུངས་པ་ནི་སྐྱད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་རུ་ཡོ། །བྱད་མེད་ཉོས་ཤིག་ཅེས་
ཟེར་ན་ཉོས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྐྱད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བཤད་
དོ། །ཆེད་མོད་ཅེས་པ་ཡང་ཉོས་བྱས་སོ། །དེའང་ལུང་ཞུ་བ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་བྱད་
མེད་དང་བརྟེན་བགྱིས་པ་ན། དག་སྒྲོང་དེར་འོངས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། ཆེད་མོད་ཅེས་
མཆིན་ཅིར་འཕྱུར། སྒྲིམ་པོར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱུག་ལས། དེ་ནི་ལུང་ཡི་གེ་ནོར་
བ་འདྲ་སྟེ། ཉོས་བྱས་སུ་རིགས་པར་སྒྲུང་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཉོས་བྱས་སོ་ཞེས་མདོར་
བྱས་སོ་ཞེས་(རྒྱུག་ལས་)བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་ཡི་གེ་མ་ནོར་ཏེ། སྒྱུན་བྱེད་པ་ལ་སྒྱུར་བ་
གསལ་མི་གསལ་གཉིས་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན། སྒྱུན་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཡོད་

ན་ལུང་ལས་སྒྲིམ་པོར་གསུངས་པ་དེ་འཐད་ཅིང་། མདོ་རྩ་བར་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ནི།
སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཀུན་སྒྲིབ་མེད་པར་རྟེན་མོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་བསྐབ་བྱའི་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པ་ལ་
དགོངས་སོ་ཞེས་བྲམ་མ་རྣམས་གསུང་ངོ་། །(འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ)བྱིན་པ་ལས་དོར་བྱས་པ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ། འདི་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་པ་
ནི་འཕྲིན་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༤ ཁང་པའི་ལྷག་མ།

ད་ནི་ཁང་པའི་ལྷག་མ་འཆད་དེ། སྟོན་ལམ་བཞིའི་སྟོན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་
པ་འདིའི་སྐབས་སུ། དོན་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། འདིས་མཆོན་
ནས་གནས་ལས་ཁྱུར་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་སྦྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཞར་བྱང་རུབ་
ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ས་ཐག་གི་ཆོད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱང་
པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོན་ལམ་བཞི་པོ་འགྲིང་འཆག་ཉལ་འདུག་བཞི་
ཤོང་བའི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་བཤིགས་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འདི་ལ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་
གྱི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་ལྷང་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། འདི་ལ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་
ལྷང་བར་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ས་གཞི་ལ་སྟོག་ཆགས་སུ་མོ་ཡོད་པའམ་གཞན་
གྱི་(སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ལྷ་བྱུ)ལམ་སྤང་དོག་པ་ཉིད་ལྷ་བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་སྟོན་ལམ་
བཞིའི་སྟོན་མ་ཡིན་པའི་ཁང་པ་བཤིགས་པ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་ཁང་པ་
བཤིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་ཁང་པ་
བཤིགས་པ་དེས་གཞན་ལ་གནོད་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། ཁང་པ་བཤིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། ཁང་པ་
བཤིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་གཞན་ཏུ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པའི་
ཉེས་སྟོན་ཡོད་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལྷར་ན་བྱབ་པ་མེད་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྷར་ན་འདོད་
པ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱང་བས་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་དེ་སྐབས་གཞན་ཏུ་བགག་པ་

སྒྲེ། (སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་། གཞན་ལ་འཚོ་བ་དགེ་སྦྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས།)
གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་གནས་ལས་ཀྱུར་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གནས་དེ་སྦྱོང་ལམ་
བཞིའི་སྦྱང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷང་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོང་
ལམ་བཞིའི་སྦྱང་མ་ཡིན་པ་བཅིགས་པ་ལས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷང་བ་མི་བསྐྱེད་པར་
བཤད་ཟིན་ལ། དེ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པ་ལྷག་པར་བཅིགས་པ་
ལ་ཡང་ལྷང་བ་མེད་དེ། ལུབ་གཅིག་ཏུ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་སོགས་དང་རིམ་པ་ལྷག་པར་
བཅིགས་པའི་སྐབས་ལས་སྦྱོང་ལམ་བཞི་ཤོང་བའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་ཆུང་
ལས། སྦྱོང་ལམ་བཞི་ཤོང་མན་ཆད་ནི་ཉེས་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་གསུམ་ལས་གཞན་
པའི་སྐབས་སུ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་རྒྱ་དང་ལོ་མའི་གདིང་བ་མ་བསྐྱུས་པར་འགྲོ་བ་
དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གནས་གཅིག་ཏུ་ལུབ་ལྷག་པར་
ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གནས་ལས་ཀྱུར་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱིར་བཏང་བ་
དང་། དམིགས་བསལ་གཉིས་ལས། སྦྱིར་བཏང་ལ་སྦྱོང་ལམ་བཞི་མི་ཤོང་བའི་གནས་
སུ་ནི། རང་རང་གི་ལྷང་བ་ན་སྦྱང་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ལུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཤིང་ལྗོན་པའི་བྱང་དང་ཅིག་པའི་བར་དང་ཆང་ཆོང་གི་བྱང་དག་ནི་བྱེད་ཉིད་དོ་ཞེས་བ་
དང་། འཐིབས་པོ་དང་བཅས་པ་དག་ཏུ་བྱུང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་
མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་ན་ལྷང་བ་ན་སྦྱང་ཏུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ལུབ་
ལྷག་པར་ཉལ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུག་ལས། དཔེན་པར་ནི་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ཡང་ཉེས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་གཞིའི་ཉེས་མེད་ཏུ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་། །རིགས་པས་
ཀྱང་ལྷང་བ་འདི་རྣམས་ནི་གནས་ལས་ཀྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོང་ལམ་བཞི་མི་ཤོང་ན་དེར་
ལུབ་ཉལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྒྱུགས་པར་མི་བསྐྱེད་དེ། གནས་ཆད་དང་
ལྷན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གནས་དོག་པར་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་
ཉལ་ན་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགག་བྱ་ཆེ་བ་ལ་ལྷང་བ་ན་སྦྱང་ལས་མི་སྦྱེད་ལ། གནས་

ཡངས་པར་ནི་དགག་བྱ་དེ་དག་ཆུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་འགལ་
 ཏེ། སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་
 ཆོས་ཅན། ལྷུང་བ་ན་སྤང་བྱ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགག་བྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། བཅས་པ་རྣམ་འཛོག་གི་དགག་བྱ་ཆེ་
 བའི་ཕྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྷུང་ན་བྱས་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལྷུང་ན་གཏན་ཆོགས་མ་
 གྲུབ་ཏེ། སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་ནང་ཏུ་རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་
 དག་བྱེད་པ་འབྱུང་རིང་བས་དགག་བྱ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དམིགས་བསལ་ནི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་མི་ཤོང་ཡང་མི་གཉིས་ཉལ་བྱ་ཤོང་ཅམ་
 གྱི་ཆོད་དང་ལྷན་པའི་ཁང་བྱར་བྱང་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་ནི་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་
 བསྐྱེད་དོ་ཞེས་རིགས་ཏེ་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གསུམ་
 ཤོང་ཅམ་གྱི་གནས་ཆུང་བྱར་འདུག་འགྲེང་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གནས་ལས་
 བྱུར་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་ཅམ་གྱི་གནས་ཉིད་ཡིན་ན་ཅིར་
 འགྱུར་ཞེ་ན།(སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་ཅམ་གྱི་གནས་ཆུང་བ་ཅིགས་ན།)ཁང་པའི་ནི་སྤྱོམ་པོར་འགྱུར་གྱི་
 དངོས་གཞིར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོད་ལས་ལྷག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁང་ཆེན་
 ལ་སོགས་པ་གནས་ལས་ཀྱུར་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི། གནས་ཆོད་ལས་ལྷག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་
 མི་དཀོས་པས། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་ཅམ་གྱི་གནས་ལས་ཀྱང་ཁང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་གནས་
 ལས་ཀྱུར་པ་རང་རང་གི་ལྷུང་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ། ཡན་ལག་གཞན་ཆོད་ནའོ། །

གསུམ་པ་ཁར་བྱང་རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ས་ཐག་གི་ཆོད་གཏན་ལ་དབབ་པ་འདི་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་མེད་པའི་ས་ཐིག་གི་ཆོད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དངོས་གཞི་
 བསྐྱེད་པའི་ས་ཐིག་གི་ཆོད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རུབ་ལྷག་གི་སྐབས་ལས།
 ཉེ་འཁོར་(འདོམ་གང་)དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་(ཁྱུ་ཕྱིད་དང་ལྷ།)ཅམ་གྱི་པ་རོལ་ན་ཐ་
 དད་པར་ཀྱུར་ཅིང་གནས་པ་(གནས་གཅིག་པ།)ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རུབ་ལྷག་གི་ལྷུང་བ་བསྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན།འོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཞུང་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་

པོ་གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི། (ཆུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལ་སྤྱུ་ཕྱེད་དང་བཙོ་ལྷ་ཡོད་དེ། ཉེ་
འཁོར་དང་བཅས་ཞེས་པ་ནི་ལྷོ་ལས་ཉེ་འཁོར་འདྲོམ་གང་ཙམ་དང་བཅས་ཞེས་བཤད་
པས་སྤྱུ་བཞིའོ། །(མཛོད་ལས། འཛམ་གུ་སྤྱིང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆད། །སྤྱུ་བཞི་པ་དང་ཕྱེད་དང་བཞི་ཞེས་
གསུངས་པ་དེའི་རིང་ཤོས་སྤྱུ་བཞི་བཅིའོ། །)གནས་ཁང་ཙམ་ཞེས་པ་ནི་གནས་ཁང་རྒྱུ་ཆད་
བཟུང་སྟེ། སྤྱིང་ལམ་བཞི་ཤོང་བ་ཙམ་མོ། །དེའང་འགྲེང་བ་མགོ་མ་བཏུད་པ་ཤོང་
བའོ། །འགྲོ་བ་གོམ་པ་ཐ་མལ་པ་གསུམ་དོར་བ་ཤོང་བ་སྟེ་སྤྱུ་ཕྱེད་དང་བཞིའོ། །ཉལ་བ་
རྒྱུ་བཟུང་ལག་བཟུང་ཤོང་བ་སྟེ་(སྤྱུ་ཕྱེད་དང་ལྷ་ཤོང་པོ། །འདུག་རྒྱུར་སྤྱིལ་མོ་གྲུང་ཤོང་བ་སྟེ་
སྤྱུ་གང་དོ། །དེའང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉལ་བའི་བར་གྱིས་
ཐག་ཐད་ཀར་པན་རྒྱུ་བཟུང་བ་ན། འགྲེང་བའི་སྤྱིང་ལམ་ནི་དཔངས་(ཡན་མན།)སྤྱུ་ཡིན་
པས་(ཡན་མན་གྱི་ཐད་ཀར་བཅི་བའི་སྤྱིལ་པས།)འདྲིར་མི་བཅིའོ། །བར་དེར་གནས་ཁང་ཙམ་དེ་
དག་རྒྱུར་ཤོང་དགོས་པས། ཞེང་ཤོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་དཔུས་ཤོང་དགོས་པས་ཉལ་
བ་ན་རྒྱུ་བཟུང་ལག་བཟུང་ཤོང་བ་སྟེ་སྤྱུ་ཕྱེད་དང་ལྷ་ཤོང་བའོ། །ཉལ་བ་དང་འགྲོ་བའི་
སྤྱིང་ལམ་ནི་རིང་ཤོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བྱུང་ཤོས་བསྟའོ། །ཉལ་བའི་སྤྱིང་ལམ་ཤོང་བའི་གནས་
ལས་འགྲོ་བའི་སྤྱིང་ལམ་ཤོང་བ་དེ་གྲུང་དུ་མི་བཅི་སྟེ། འགྲེང་རྒྱུ་ལས་ཁང་སྤྱིལ་རྒྱུར་གོམ་
པ་གསུམ་འདྲོར་བའམ་ལུས་འཕྲེད་ན་ཤོང་བ་དང་ཞེས་ཐ་དད་པར་བརྟག་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་དང་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ཡང་གནས་ཁང་ཙམ་དེའི་ཞེང་ལ་སྤྱུ་གང་ལས་
མེད་པར་དཔུས་ལ་ཉལ་བའི་སྤྱིང་ལམ་དང་། འགྲོ་བའི་སྤྱིང་ལམ་གྲུང་དུ་བཅིས་ན་ཤིན་
དུ་མི་རིགས་ཏེ། ཁང་བའི་ཞེང་དཔུས་ཏ་ཅང་མི་འཆོམ་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་རྣང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་གནས་ཁང་ཙམ་དེའི་ནང་གི་དཔུས་ལ་སྤྱུ་ཕྱེད་དང་ལྷ་ཤོང་བའོ། །ཆིག་
ཞེང་གི་ཆད།)མོ་མོ་ཐར་པའི་འགྲེང་པ་ལུང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཆིག་ཞེང་གི་ཆད་སྤྱུ་གང་དུ་
བཤད་པས། གནས་ཁང་ཙམ་དེའི་ཆིག་ཞེང་ནི་སྤྱུ་གང་སྟེ། རྩོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་ཞེང་
གཉིས་ཡོད་པས། གནས་ཁང་ཙམ་ལ་སྤྱུ་ཕྱེད་དང་བཏུན་ནོ། །གནས་དེའི་ཉེ་འཁོར་ལ་
ཆད་ཅི་ཙམ་བཅི་ན། གནས་ཁང་དེ་ལ་དགེ་སྤྱོད་ངོས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་གཞུང་ནས་བཤད་

བྱུང་བས། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ངོས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་མཆོན་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཏུ་ན་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ངོས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་མེས་འཛིག་
གམ་ཆུས་བྱིར་རམ་རུལ་བར་གྱུར་ཉམ་ཅི། དེས་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཉེ་འཁོར་བཙུངས་པས་
ཁྱ་བཞི་ལན་གཉིས་དང་གནས་ཁང་ཙམ་ལ་ཁྱ་སྐྱེད་དང་བདུན་ཏེ། ཁྱ་སྐྱེད་དང་བཙོ་ལྷས་
བར་དུ་བཅད་ན་རུབ་ལྷག་གི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་(ཤ་མི་)ཅིག་
ན་རེ་གཞན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ངོས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་
བཙུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གནས་ཁང་ཙམ་ཞེས་ཙམ་ལྷག་མ་འགོག་པའི་སྐྱ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་
པའི་གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་གནས་ཁང་དང་དེའི་
ཡང་ཉེ་འཁོར་གྱི་པ་རོལ་ན་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཅིང་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བར་
རིགས་པ་ལས་གནས་ཁང་ཙམ་གྱི་པ་རོལ་ན་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཅིང་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁྱ་སྐྱེད་དང་བཙོ་ལྷ་པོ་དེ་ལ་བསྟེན་པར་མ་
རྫོགས་པ་ངོས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་ཁྱ་བཞི་ལྷི་བས། ཁྱ་སྐྱེད་དང་བཙུ་གཅིག་གིས་(བསྟེན་པར་རྫོགས་
པ་དང་མ་རྫོགས་པའི)བར་དུ་བཅད་ན་རུབ་ལྷག་གི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི་ཁྱ་སྐྱེད་དང་བཙུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཅིག་ཞེས་ཁྱ་དོ་
ལྷི་བ་སྟེ། ལུལ་ཁྱ་ནས་བཙུངས་པའི་ཁྱ་སྐྱེད་དང་དགུས་བར་དུ་བཅད་ན་རུབ་ལྷག་གི་ཉེས་
པ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཅིག་ཞེས་ཁྱ་དོ་བཙུ་མི་དགོས་པར་གང་གིས་གྲུབ་ན། (ས་བྱིས་དང་རྗོ་བྱིས་
པས་ཀྱང་རེ་བྱིས་དང་ཀོ་བྱིས་ཞེས་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་དུ)རེ་བྱིས་མམ་ཀོ་བྱིས་གྱིས་བར་
དུ་ཆོད་ན་ཡང་། གནས་ཁང་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དཔལ་མར་མེ་
མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱ་སྐྱེད་དང་དགུས་
བར་དུ་ཆོད་ན་རུབ་ལྷག་གི་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་བ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་
ཆོད་པ་སྤང་བ་ནི་དགེ་སྤྱོད་དང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་གནས་ཁང་ཙམ་གྱི་ས་ཐག་
གིས་བར་དུ་བཅད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ས་ཐག་གི་དབང་གིས་རུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ཉེས་
མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གནས་ཁང་ཙམ་གྱིས་བར་དུ་བཅད་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་པ་མ་གྲུབ་ན། ཉེ་ལོར་དང་བཅས་པ་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །འདོད་ན་(རུབ་ལྷག་གི་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི།)འགྲེལ་ཚུད་ལས་ཁང་མོ་ཆེ་ཞིག་ན་བདག་ཉལ་བ་ནས་བདག་གི་གནས་ཁང་གཅིག་ཙམ་གྱི་སས་བར་དུ་བཅད་དེ། དེ་སན་ཆད་དགེ་ཚུལ་བསྟུལ་བ་ནི་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ་ཞེ་ན།(ཁང་མོ་ཆེ་ཞིག་ན་བདག་ཉལ་བ་ན།) ཉེ་ལོར་དང་བཅས་པ་ནས་བདག་གིས་གནས་ཁང་གཅིག་ཙམ་གྱི་སས་བར་དུ་བཅད་དེ་ ཞེས་དགོངས་པ་འོ། །(ཉེ་ལོར་དང་བཅས་པ་ནས་ཞེས་ཁ་སྐོང་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་མདོ་རྩ་བ་ལས་ཉེ་ལོར་དང་བཅས་པ་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །)

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ས་ཐག་གི་ཆད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། གངས་
 ཅན་སྒྲོངས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་སྒྲ་རབས་པ་ནམས་གསུང་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། དགོ་
 སྒྲོང་དང་བསྐྱེན་པར་མ་ཚོགས་པ་ལ་འདོམ་གང་གིས་ནི་བར་དུ་ཆོད་ཅིང་ཉེས་མེད་ས་
 ཐག་གིས་མ་ཆོད་པའི་ནང་ཁོངས་སུ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ལུབ་ལྷག་གི་ལྟང་
 བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་(བསྐྱེན་པར་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ།)དེ་གཉིས་འདོམ་གང་
 གི་ནང་ཁོངས་སུ་ཉལ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས་ཐང་དབྱེ་ལ་འདོམ་
 གང་ཚུན་ཆད་དུ་ཉལ་ན་ཉེས་བྱས་ཞེས་བཤད་པས། གནས་ཁང་དུ་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་
 དུ་ཉལ་ན་ལྟང་བྱེད་ཅེས་བྱུབ་པ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
 ལྷུབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། འགྲེལ་ཆུང་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི། གཞན་གནས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 ལ་ནི་ན་སྒྲུང་དོ་ཞེས་(འབྲུ་སྒྲོན་)པའི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་(སྒྲོ་རྒྱུང་)ཐང་ཀའི་སྒྲིང་ན་
 ཡོད་པའི་ཁང་བྱ་སྒྲོ་མ་བཅད་པའི་ནང་ན་དགེ་སྒྲོང་ཉལ་ཏེ། ཁང་བྱ་དེའི་ཉེ་འཁོར་སྒྲོ་
 རྒྱུང་ཐང་དམ་དབྱེ་ལ་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ་དགེ་ཚུལ་ཉལ་ན་དགེ་སྒྲོང་ལ་ཉེས་བྱས་
 བསྐྱེད་ཅེས་བསྟན་པ་དེ། འགྲེལ་ཆུང་ཉིད་ལས་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །སྐབས་འདིར་
 འགྲེལ་ཆུང་ལས་འདོམ་གང་ཚུན་ཆད་དུ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉེ་འཁོར་ནི་ཁོ་
 ར་ཁོར་ཡུག་དུ་འདོམ་རེ་རེ་ཡིན་པས། འདོམ་གང་བས་ས་ཐག་རིང་བ་ནི་གནས་དེའི་
 ཉེ་འཁོར་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་དགེ་ཚུལ་ཉལ་ཡང་དགེ་སྒྲོང་ལ་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་པས།

སོ། །འབྲེལ་ཚུང་ལས་ར་མོ་ཆེས་(འི་གནས་ཀྱི་ཚུགས་བཞི་ཆེག་པ།)བསྐྱོར་བའི་ནང་ན་(དགེ་སྤྱོད་)།
 ཉལ་ན་(ཉེ་འཁོར།)འདྲོམ་གང་པན་ཆད་རུ་(དགེ་ཚུལ།)ཉལ་བ་ན་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་
 འོ། །གཉིས་པ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི་ཁང་པ་གསུམ་བརྗོད་འདབ་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བ་
 རས་གཅིག་རུ་རྒྱ་ཞིང་བར་ན་གནས་གཞན་ཡོད་པའི་གནས་ཁང་གཡས་གཡོན་གཉིས་པོ་
 རེ་རེ་ན་དགེ་སྤྱོད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉལ་བ་ཆོས་ཅན། ལུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ལྷང་བྱེད་
 བསྐྱེད་པར་ཁེགས་པར་ཐལ། ལུབ་ལྷག་པར་ཉལ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ལ་འདྲོམ་གང་
 གིས་བར་རུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་(རྟགས་ནི་གནས་ཁང་གཞན་གྱི་བར་རུ་བཅད་པས་གྲབ་
 བོ། །ན་ནང་གཅིག་རུ་རྒྱ་ཞིང་བར་ན་གནས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་གཡོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་གནས་གཞན་འགའ་ཞིག་
 ན་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བར་བྱེད་ན་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའང་
 ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་འོ། །(གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་)བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་
 ལ་འདྲོམ་གང་གིས་བར་རུ་ཆོད་ཀྱང་། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་ནས་གནས་ཁང་ཅམ་གྱི་
 ས་ཐག་གིས་བར་རུ་མ་ཆོད་པའི་གནས་གཅིག་རུ་ཉལ་བ་ཆོས་ཅན། ཐལ་རྟགས་སྤྲ་མ་
 བཞིན་ནོ། །འདྲོད་ན་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རུ་གནས་གཅིག་རུ་མཆོན་མོ་
 གསུམ་པ་ལ་ཉལ་ན་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་(བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་གཉིས་
 ལ།)འདྲོམ་གང་གིས་བར་རུ་ཆོད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་དང་དགུས་བར་རུ་མ་ཆོད་ན་ལུབ་ལྷག་
 པར་ཉལ་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་གསུང་བར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པའི་
 དོན་དང་བྱེད་པར་དངོས་གྱི་དོན་རྟོ། །དང་པོ་ཁང་(ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱེད་པར་མ་ཤེས་
 ན་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནང་བ་གང་སྟེར་ཆ་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་གང་བྱེད་ཆ་མི་
 བྱེད་ལ། དེས་ན།)པ་ཡིན་ནམ་ཁང་ཆེན་ཡིན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་གཉིས་རང་རང་གི་
 གནང་བ་བྱིན་པས། གནང་བ་ཆགས་ཤིང་ལྷང་བ་ཁེགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷང་བ་
 གང་བྱུང་ཤེས་ཤིང་། ལྷང་བ་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས། དག་པའི་པན་ཡོན་ཐོབ་

བྱེད་པ་དེ་ཁང་ཆེན་ཡིན་པས་ཁང་ཆེན་རུ་བྱེད་དམ། ཁང་ཆེན་མིན་བཞིན་རུ་ཁང་ཆེན་རུ་འཛོག་ །དང་
པོ་ལྟར་ན། ཚེགས་དོན་ཡན་ལག་རུ་དགོས་པ་ཁང་ཆེན་ཡིན་པ་བྱད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་
སོ། །པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི་གཅིག་གི་དོན་རུ་འོ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་རུ་འོ་ཞེས་པ་དེ། རང་
རང་གི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོའི་
ཁྱད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཅའ་བ་དང་ཚད་ལས་
ལྷག་པ་གཉིས་ཡན་ལག་རུ་དགོས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ནི་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མའི་ཡན་ལག་རུ་
མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རུ་ཡང་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་འདི་བྱ་རམ་དང་སྒྲང་ཆེ་གང་ཡིན་མ་
ཤེས་པ་ན། རྒྱ་མེ་ཏོག་ཡན་ལག་རུ་དགོས་པ་དེ་སྒྲང་ཆེ་ཡིན་ལ། རྒྱ་བྱར་ཤིང་ཡན་ལག་
རུ་དགོས་པ་དེ་བྱ་རམ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ངོ་བོའི་(རྒྱ་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཡང་རང་
གི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་མི་བྱེད་པས།)ཁྱད་པར་མ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་(སོག)ཅིག་ན་རེ་དགོན་མཚོག་གཞན་(སངས་རྒྱས་དང་ཚས།)གཉིས་ཀྱི་དོན་རུ་
བྱེད་པའི་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གི་དོན་རུ་བྱེད་པའི་གནས་དང་དགེ་
འདུན་གྱི་དོན་རུ་བྱེད་པ་ཚང་མང་ལྟ་བུ་ནི་ཁང་པ་ཡིན་ཏེ།(ལུང་)ལྷ་བ་(མང་ཤོས།)ལས་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་བཅེགས་ཏེ། རིམ་
པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་བཅེགས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་
ཤེས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་གནས་དེ་ལ་ལུང་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་ན་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་
པར་བཅེགས་ན་ལུང་བྱེད་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལས། ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་
ཆེད་ཀྱི་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་མ་ཡིན་པར་དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།(གནོད་
བྱེད་བཞི་ལས་དང་པོ།)ཚང་མང་ལྟ་བུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་མ་ཡིན་ན་
ལྷ་འགྲེལ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་ཉིད་རུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་

ཁང་ཆེན་དེ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་པར་(སྐར་དྲངས།)གསུངས་པ་དང་འགལ་
ཡོ། །(གནོད་བྱེད་གཉིས་པ།)གཞན་ཡང་ཁང་པའི་ཆོད་ནི་ནང་ལ་སྤྱི་བཙུན་ལས་ལྷག་
པ་མ་གནད་བས་དགེ་འདུན་སྟོང་གི་འདུ་ཁང་ཆོད་མང་སྤྱི་བཙུན་ལས་མ་གནད་ན་
(གང་དག་བཞུགས་པ་པོའི་མི་གྲངས་དང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་གྱི་ཆོད་ཤིན་ཏུ།)འགལ་བའི་སྤྱོན་
དུ་འགྱུར་རོ། །(གནོད་བྱེད་གསུམ་པ།)དགེ་འདུན་སྤྱིའི་ཆོད་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོད་མང་མ་ལྟ་
བྱ་བཅིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དགེ་འདུན་ལ་འདོད་ཆེས་གྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་
འདུན་གྱི་ཆོད་དུ་བཅིག་པ་དེ་ཁང་པ་ཡིན་ཞིང་ཁང་པ་བཅིག་པའི་དགག་བྱ་འདོད་ཆེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་སྐར་མ་ཁས་སྤངས་པས་བྱུང་བའི་རྟགས་ཟུར་སྐར་མ་ནི་ས་
གཞི་དང་ཡོ་བྱད་བཅས་པ་ཡན་ལག་དུ་དཀོས་པར་གསུངས་པས་བྱུང་བོ། །འདོད་ན་དགེ་
འདུན་གྱི་ཆོད་དུ་འདུན་བསྐྱེད་དང་ཉོ་ཆོད་གནད་ཞིང་ཡུང་ཕན་ཆོགས་ལས་དགེ་འདུན་
ལ་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སྤྱོད་གྱི་མཆོག་(ཡོངས་སྤྱོད་ནི་ཁོང་དང་ཞིང་རྣམས་སོ། །ཡོངས་སྤྱོད་གྱི་
མཆོག་གི་བ་ལང་དང་མ་ཉེ་དང་ར་ལུག་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡུང་ཕན་ཆོགས་ལས་གསུངས་སོ། །)རྣམས་གནད་
གི་གང་ཟག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཡོ་ཞེས་སྤྱི་མ་རྣམས་གསུངས་
རོ། །(གནོད་བྱེད་བཞི་པ།)དགེ་འདུན་གྱི་ཆོད་དུ་གནས་བཅིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆ་ནས་
པ་གུ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིག་པའི་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། གང་
བཅིག་པའི་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་སྤངས་སོ། །བྱུང་བ་ནི།
གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་བྱུང་བོ། །འདོད་ན་ལྷ་བ་ལྷང་ཤོས་ལས་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལས། གཞན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་བཅིགས་ཏེ། རིམ་
པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བཅིགས་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྷང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་འང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་ཞེས་པ་དེས་དཀོན་མཆོག་གཞན་གཉིས་
གྱི་ཆོད་དུ་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་
འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་འདུན་
གྱི་ཆོད་དུ་བཅིག་པ་ནི་ལྷང་ལྷ་བ་མང་ཤོས་ལས་རིམ་པ་ལྷག་པར་བཅིགས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

གསུངས་པ་ནི་(མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་ན་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་ཀྱང་།)སྦྱོར་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཉེས་བྱས་
བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། ཆེད་རུ་བྱ་བ་བྱིས་པའམ་རབ་བྱུང་གང་ཟག་གི་
དོན་རུ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་ཁང་པ་ཡིན་ལ། ཆེད་རུ་བྱ་བ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་གི་
དོན་རུ་བཅིག་པར་བྱེད་ནའང་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཁང་
ཆེན་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་(སྐར་དྲངས།)པས་གྲུབ་པོ། །ཁྱད་
པར་རུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་རུ་བྱེད་པའི་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་ཡིན་པར་གང་གིས་གྲུབ་ན།
འོད་ལྷན་ལས་ཁང་པ་དང་ལྷ་ཁང་རུ་གཏོགས་པ་དག་སྟེ་ཞེས་ཁང་ཆེན་ལ་ལྷ་ཁང་ཞེས་
བཤད་པས་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་ལ། ལྷ་དེའི་བཅུགས་
གནས་ནི་ལྷ་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་ཡིན་པར་
གང་གིས་གྲུབ་ན་འདི་ཉིད་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་གསུངས་པས་
གྲུབ་སྟེ། ལུང་གི་ཆོས་དང་གཙུག་ལག་ནི་(དོན་གཅིག་)མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་རུ་བྱས་པའི་གནས་དེ་ཁང་ཆེན་ཡིན་པར་གང་གིས་གྲུབ་ན། རིམ་
པ་ལྷག་པར་བཅིག་པའི་ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དོ་
ཞེས་གསུངས་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་རུ་གནས་བཅིག་པ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པའི་
ལྷང་བྱེད་བསྐྱེད་པར་ལུང་ཁྱབ་ལས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། །(དེ་ལྟར་ན་དེ་གཙང་ཁང་ལྷ་བྱ་
ཆེད་རུ་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་རུ་དང་མདོན་ལྷར་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་གི་དོན་རུ་བཅིགས་ན་ཁང་ཆེན་གྱི་
སྦྱོར་པོར་འཕྱར་གྱི་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མར་མི་འཕྱར་ཏེ། ཆོགས་དོན་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤོང་
གི་ཁང་པ་ལྷ་བྱ་ཆེད་རུ་བྱ་བ་བྱིས་པའི་ཆེད་རུ་མདོན་སུམ་གྱི་བདག་པོ་བྱིས་པ་བཞིར་འོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་
དོན་རུ་དགེ་སྦྱོང་གིས་བཅིགས་ན་ཡང་སྦྱོར་པོར་འཕྱར་གྱི་ཁང་བའི་ལྷག་མར་མི་ལྷར་ཏེ། གཅིག་དོན་གྱི་
ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །)

གསུམ་པ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་ནི། གནས་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་(ཉིད་ལྷ་བྱ།)ཆ་གཅིག་ནི་དགོན་
མཆོག་གི་དོན་རུ་བྱེད་ལ།(སྐར་ལྷ་བྱ།)ཆ་གཅིག་ནི་དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དོན་རུ་

བྱེད་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། །ཞེ་མིག་འཛིན་པ་པོ་ལྟ་བུ། །མངོན་གྱུར་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་གི་དོན་
དུ་བཅིགས་ན་ཁང་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ལ། ཁང་པའི་ལྷག་མར་འགྱུར་རྟེ། ཡན་ལག་
གཞན་ཆང་ནའོ། །མངོན་གྱུར་གྱི་བདག་པོ་ཚྫོགས་གྱི་དོན་དུ་བཅིགས་ན་ཁང་པའི་སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་ལ། ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གནས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བཅིགས་པ་
ལ་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། གནས་གཉིས་
པོའི་ཡན་ལག་འགལ་བའི་བྱིར་རྟེ། གཅིག་དོན་ཡིན་ན་ནི་ཚྫོགས་དོན་ཡིན་པ་དང་འགལ་
ཞིང་། ཚྫོགས་དོན་ཡིན་ན་ནི་གཅིག་དོན་ཡིན་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །མངོན་གྱུར་གྱི་
བདག་པོ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བཅིགས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དགོན་མཚོག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་ནི་ཁང་ཆེན་
གྱི་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་ནི་ཁང་པའི་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཆེག་པ་པོའི་ལྷང་བ་བསྟན་པ་ནི།
བསྟོས་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས་རྟེ། གཞན་དེས་བསྟོས་པ་ཉིད་དང་མ་བསྟོས་པ་ཉིད་དག་
ནི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་རྟེ། གཞན་དེས་བསྟོས་རུང་མ་བསྟོས་རུང་གཞན་དོན་
དུ་ཆེག་པ་པོའི་དགེ་སྲོང་ལ་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་བ་པོའི་ལྷང་བ་བསྟན་པ་ནི་བསྟོས་
པ་ནི་རང་ཉིད་དང་འདྲའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འདྲའམ་ཞེན། ཇི་སྐད་བསྟོ་བ་བཞིན་དུ་མི་
བྱེད་པ་ལ་མི་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་དགེ་སྲོང་གི་ལྷས་དང་རག་གིས་ནོད་ན་ནི་འདྲའོ་ཞེས་
སོ། །དེའང་ལྷས་རག་གིས་ནོད་ནས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་ཆོད་རྫོགས་པར་བཅིགས་ན་ལྷག་
མར་འགྱུར་གྱི། སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་བྱེད་བཅིགས་ནས་ལྷས་རག་གིས་ནོད་ནས་བྱེད་བཅིགས་པ་ལ་
ནི་འཕྲོ་ཟེན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པོར་ཟད་དོ། །

ཁང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ནི། བཅའ་བ་ལའོ་ཞེས་པ་ནས་བསྟན་
རྟེ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤྱིར་གཞི་ནི་མཉམ་ཡོད་དུ་དགེ་སྲོང་རབ་དུ་མང་པོས་
ཁང་པ་བཅིགས་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་འདོད་པ་ཆེས་
པ་དང་། སྟོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་དང་། རྩོད་པ་རྒྱས་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་
བའོ། །ཁས་གཞི་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་ལས་བཅའ་བ་ཡན་ལག་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་པོ་སྤྱི་མཉམས་
དང་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྩམ་དུ་མི་རུང་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པར་གསུངས་པས་བྱབ་སྟེ་གོ་མི་མ་

བཞིན་ནོ། །དེ་རྒྱུ་ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ས་གནི་དང་ཡོ་བྱད་བཅའ་བས་ས་གནི་མ་
དག་པར་དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་ཆེད་རུ་མངོན་གྱར་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་གི་དོན་རུ་
ཁང་པ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བཅིགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་རུ་བཅིག་པའི་ས་གནི་
དང་། གང་བཅིག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་གིས་བཅིག་པའི་ཡོ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་རྟེ། ས་གནི་བཅའ་བ་ཡིན་པ་དང་། ས་གནི་མ་དག་པ་གསུམ་ལྷན་ཡིན་པའོ། །དེ་
ཡང་སྟོག་ཆགས་སྤྱོད་མའི་གནས་དང་ལྷན་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བཅུ་
རུ་མི་རུང་པའོ། །དང་པོ་ས་གནི་བཅའ་བ་ནི། བཅའ་བ་ལའོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་ས་
གནི་དེ་མ་བཅའ་བར་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ཉིད་དབང་བའི་ས་གནིར་བཅིགས་ན་སྟོམ་
པོར་འགྱུར་རྟེ་ས་གནི་འཆོལ་བ་མ་བསྐྱོས་པར་རོ་ཞེས་སོ། །ས་གནི་མ་དག་པ་གསུམ་ལྷན་
དེ་ཡང་། རྒྱེ་བ་པོ་སྤྱོད་མའི་གནས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་རྟེ། །སེལ་བ་ནི་དེ་
དག་རེ་རེ་མ་ཆང་ན་མཐར་ཐུག་ལ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རྟེ། །འོག་རུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གང་བཅིག་པའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་
དང་། རྩོད་ལམ་བཞི་ཤོད་བ་དང་། ཆད་ལས་ལྷག་པ་དང་། བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་
གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཕལ་ཆེར་གཡོགས་པ་དང་བསྐྱོར་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མཐའ་
ཡིན་ནོ། །རྩོད་ལམ་བཞིའི་རྩོད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཆད་ལས་ལྷག་
པའོ། །འཕྲོ་བྱེད་པར་བྱེད་ན་ཡང་རོ་ཞེས་པས་གྲུབ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །སེལ་བ་ནི་
གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མ་ཆང་ན་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རྟེ། མ་གཡོགས་པ་བྱེད་རུ་བཅུག་
པའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སོ། །ཆད་ལས་ལྷག་པ་མ་ཆང་ན་ཡང་སྟོམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །ཆད་ལས་ལྷག་པ་ཞེས་སྟོམ་པས་རྩོད་ལམ་བཞི་ཤོད་བ་འདུས་སོ་སྟོམ་ན། ཆད་ལས་ལྷག་ཀྱང་རྩོད་
ལམ་བཞི་ཤོད་མིན་པ་སྤྱིད་དེ་ཐོག་དཔངས་ཤིན་རུ་དམས་རྟེ། །འགྲིང་མགོ་མ་བརྟུང་པ་ཤོད་བ་མ་ཡིན་
ནའོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་བཅིག་པའི་ཡོ་བྱད་ནི། ཡོ་བྱད་བཅའ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། རྩམ་པ་
དེ་ལྟ་བུས་སོ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་ཡོ་བྱད་མ་བཅའ་བར་གང་ཟག་རང་གི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་

བཅིགས་ན་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གིས་སོ་ཞེས་སོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་རང་གི་གཞིའི་ཡན་ལག་རྣམས་པ་མ་དོར་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི་དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་གྱུར་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཁང་པ་བཅིག་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ལོ། །སྒྱུར་བ་ནི་གང་ལ་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ཁང་པ་བཅིག་པར་ཞུགས་པ་ལོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོག་པལ་ཆེར་ཕུབ་ཟིན་པ་ལྟེ། མཐར་འོ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་ནི་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དེ་འདྲིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། ས་གཞི་བཅའ་བ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི། བཅའ་བའི་ཡུལ་མ་སྟངས་ལྟ་དང་ལྟན་ཞིང་རང་ལས་ནོར་གྱི་སྒྲིམ་ནས་ཐ་དད་པ་ལ། སྒྱུར་བ་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བཅའ་བ་ལྟེ། སྒྱུར་བསྟན་དང་སྒྱུར་རོ། །(བཅའ་བ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས། བདག་གིས་གྲངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོང་མོས་བསྐྱངས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)དེའི་(ཁྲ་མ་རྣམས་ནི་ས་གཞིའི་བདག་པོ་དེས་རྗེས་སུ་གནང་བའོ་ཞེས་གསུང་ཡང་དེ་ལ་སྒྱུབ་བྱེད་གྱི་གཞུང་མེད་དོ། །)རྗེས་སུ་གནང་བ་ལའོ་ཞེས་པ་ནི། དག་སྒྲོང་གིས་གཞན་བསྐྱོས་ཏེ་ཁང་པ་བཅིག་ན་ནི། བྱེད་ཀྱིས་ས་གཞི་ཆོལ་ཅིག་ཅས་དག་སྒྲོང་ལུང་བ་འབྲིན་པ་པོ་དེས་རྗེས་སུ་(ས་གཞི་བཅའ་བར།)སུ་གནང་བ་ལ་བཅིགས་ན་ཁང་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རྟིག་ལས། ལུང་བ་འབྲིན་པ་པོས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྒྲོང་བ་པོའི་བཅའ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྒྱུར་རིམ་ས་གཞི་བཅའ་བ་བཞིན་ཞེས་མདོ་འོག་མའི་(རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་)སྐབས་ནས་བཤད་དོ། །(དེའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལའོ་ཞེས་པ་འདི་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས་དེས་བསྐྱོན་འོ་ཞེས་གཞན་སྒྲོང་དུ་བཅུག་ཀྱང་ཅུང་ཞེས་བཤད་པས་ཀྱང་། དག་སྒྲོང་ལུང་བ་འབྲིན་པ་པོ་དེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ལའོ་ཞེས་སོ། །)སྒྱེ་བ་པོ་སྤྲོ་མོ་དེ་ཡང་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྱེས་པ་གྲངས་གཅིག་ཡན་ཆད་གྱི་གནས་དང་ལྟན་པ་ལོ། །(སྒྱེ་བ་པོ་རགས་པ་དང་སྤྲོ་བའི་ཆད་ནི་ཐོང་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུང་བ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལུང་དང་རྟིག་ལས་སྒྱུལ་དང་རྟིག་པའི་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་སྒྱུལ་ལ་ལྷུས་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་དེས་ན་ལྷན་པོར་ཆེ་རྒྱུད་གང་ཡང་ཅུང་ལྟེ་འགྲོས་པ་ཤིན་དུ་བུལ་རྒྱུངས་པ་མ་ཁར་ལན་གྱི་ཞར་

ལ་འཆི་བར་ལྷུང་པ་ནི་སྤ་བ་ཡིན་ལ་ལྷོག་པ་ནི་རགས་པ་ལོ། །སྟོག་ཆགས་དེའི་གུངས་ཀྱང་གཅིག་ཡན་ཆད་
 གྱིས་ཏེ། སྟོག་ཆགས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སྒྲི་ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྟོག་ཆགས་སྟོ་བྱུར་བས་ནི་དེར་མི་
 འཇུར་ཏེ། གནས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་བྲམ་མ་རྣམས་གསུང་རོ། །ཀྱལ་
 བོ་དང་ལྷའི་གནས་དང་ཤིང་ལྷོན་པ་དང་གསུམ་ནི་མཆོན་པ་སྟེ། ཚྱོད་པ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །ཚུ་ལྷུང་། དམ་སྟོག་ །ཁྲོན་པ་དང་གསུམ་ག་ཆོགས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་
 དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ལས་དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་འདོམ་ན་ཡང་གནས་ཆོ་ཐུང་བར་འཇུར་
 བས་བཅུམ་དུ་མི་རུང་ཞེས་སོ། །ཚུ་ལྷུང་དང་དམ་སྟོག་ལ་སོགས་པ།དེ་དག་གི་སྟོགས་བཞིའི་
 མཐའ་འཁོར་བ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ལས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཀྱང་ཏུ་
 ཚུ་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འདོམ་པ་ལ་ནི་མི་བསྟེགས་སོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ས་གནི་
 བཅུལ་བ་དང་གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་སྟེ་ས་གཞིའི་སྟོན་བཞི་བོ་ལ་ཡན་ལག་གཙོ་མི་གཙོ་
 ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན་འཕགས་པ་བེ་ཤ་ཀ་ནི་ས་གཞིའི་སྟོན་བཞི་བོ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་མེད་དེ།
 བཞི་བོ་གང་མ་ཆང་ཡང་མཐར་ཐུག་ལ་སྟོམ་པོར་བཞེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་རྣམས་མི་ཉ་ནི་
 བཅུལ་བ་གཙོ་སྟེ། ས་གཞིའི་སྟོན་བཞིའི་ས་གནི་བཅུལ་བ་ཡོད་ན་གཞན་(སྟོག་ཆགས་ཡོད་
 པ་དང་། ཚྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བཅུམ་དུ་མི་རུང་བ།)གསུམ་པོ་མ་ཆང་ཡང་སྟོར་བ་ལ་ཉེས་
 བྱས་དང་མཐར་ཐུག་ལ་སྟོམ་པོར་འཇུར་རོ། །བཅུལ་བ་མེད་ན་གཞན་གསུམ་པོ་ཡོད་ཀྱང་
 སྟོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འཇུར་རོ། །བཅུལ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་
 ཅིས་ཤེས་ན་ལུང་རྣམས་འབྲེད་ལས། དགེ་སྦྱོང་གིས་ཁང་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་མི་རུང་བ་
 བྱེད་དུ་འཇུག་ན་སྟོམ་པོར་འཇུར་རོ། །ཚྱོད་པ་དང་བཅས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་སྟོམ་པོར་
 འཇུར་རོ། །བཅུམ་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་སྟོམ་པོར་འཇུར་རོ། །མ་བསྟན་པར་
 བྱེད་དུ་འཇུག་ན་སྟོམ་པོར་འཇུར་རོ། །ཆང་ལས་འདས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་སྟོམ་པོར་
 འཇུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཇུར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅུལ་བ་ནི་ལུང་གི་སྐབས་དེར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་ན་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། བཅུལ་བ་དེས་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་

གཞི་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟར་པརྟེ་ཏའི་བཞེད་ལུགས་དེ་གཉིས་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་པརྟེ་ཏ་གཞན་གྱི་འདོད་
 ས་དེ་འཐད་གྱི། ཟུ་ཆེར་འབྲེལ་པའི་བཤད་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། བཅའ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་
 བ། བཅའ་བའི་དགག་བྱ་འདོད་པ་ཆེས་པ་ཡིན་པས་འདོད་པ་ཆེས་པ་དགག་བྱའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྤྲོད་གིས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཁང་པ་བཅིགས་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁང་པའི་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། འདོད་ཆེས་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་
 བ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་དང་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། ཇེ་ལ་ཁ་(ཤ་མི།)ཅིག་ན་རེ་ཟུ་ཆེ་འབྲེལ་པའི་ལུགས་དེ་འཐད་
 དེ། བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་མགོ་མཚུངས་གྱི་ཐལ་འགྱུར་འདི་སྐད་རྒྱ་ཁང་པའི་ལྷག་མ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་བཅའ་བ་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པའི་གནད་གྱིས། དོན་དང་བྱ་བ་
 མང་བ་དགག་བྱ་ཡིན་པས། དགེ་སྤྲོད་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་ཁང་པ་བཅིགས་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁང་པའི་ལྷག་མ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའི་དགག་བྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། འདོད་བ་བསྐྱོས་པ་ནི་རང་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པན་ཚུན་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟགས་ལ་བྱབ་པ་མེད་དོ། ཇེ་འང་
 བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་མི་བསྐྱེད་པས་མ་བྱབ་སྟེ། སྟོ་
 བས་སྟུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་བསམ་པ་མ་སྟེས་ཀྱང་ལྷུང་བྱེད་བསྐྱེད་པའམ། སྟོག་ཆགས་
 མེད་པའི་ས་བསྐྱོས་ན་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པའི་དགག་བྱ་མེད་ཀྱང་ས་ཆོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་
 བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་གང་ཞེ་ན།(རྒྱ་དང་ཆ་རྒྱུད་བ་དང་ཁོ་བོ་ནི།)འདིར་པརྟེ་ཏ་གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་ས་གཞི་མ་དག་པའི་ཆོས་གསུམ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་མཐར་སྟོམ་པོར་འགྱུར་བ་
 དེ་འཐད་པར་སེམས་ཏེ།(ཤར་བྱངས་སྤྱད་པའི།)ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྟོམ་པོར་གསུངས་
 པ་དང་མཐུན་ལ། བཅའ་བ་དངོས་སྤྱད་མ་གསུངས་ཀྱང་། དངོས་སྤྱད་མ་གསུངས་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསྐྱེན་བཀྱུར་བསྐྱེགས་པ་ལ་ལྷལ་
 བྱེད་མེད་རྩེ་འབྲུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དངོས་སྤྱད་མ་གསུངས་ཀྱང་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་

པ་བཞིན་ནོ། །ཚད་ལས་ལྷག་པ་དང་ས་གཞི་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཙོ་མི་གཙོ་
མེད་དེ། རྒྱུ་ལས་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞིའི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་མ་ཆང་ཡང་ཆད་
ལས་ལྷག་པར་བྱེད་ན་མཐར་ནི་སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་བ་བཤད་དོ། །རྒྱུ་ལས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ནས་
བཅིས་པའི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་བྱ་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས་མི་འབྲིང་པོའི་ལྷས་ཆད་དང་
ལྷན་པའི་བྱ་ཞེས་ཏེ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ཆོ་ན་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་མ་དག་པ་གསོལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་དགོས་པའི་དོན་ནི། (ས་གཞི་དག་པ་སྟེ་གནང་བ་ཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་ན་ནི་གནང་བ་
མ་བྱིན་པར་བཅིགས་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་འབྱུང་བས། གནང་བ་བྱིན་པའི་དགོས་པ་དེ་དགེ་འདུན་
ལྷག་མ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་གནང་བ་ཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་ཡང་གནང་བ་མ་བྱིན་པར་
བཅིགས་ན་དགེ་སྤྲོད་ལ་སྤྲོམ་པོ་འབྱུང་བ་ལས།)གནང་བ་བྱིན་པས་སྤྲོམ་པོ་ཁེགས་པ་དང་། ལས་
ཀྱི་ཆོ་གས་བྱིན་པས་བཅས་པའི་ས་མཆོམས་ཟིན་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་ལ་
ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་གནང་བ་སྤྱིན་པ་ནི་ཆོས་བཅུ་ལྷན་ཏེ། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་
སྤྲོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་བ་སྟེ་ལས་
ཀྱི་གཞིར་འཆད་ཅིང་ས་གཞི་དག་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། མ་དག་པ་གསོལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་པ་
དང་། གཞན་རྩ་ན་(ས་གཞི་སྟོན་ཆགས་ཅན་ཚོད་པ་ཅན་ཡིན་ན།)ཆོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤར་གནང་བ་བྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྤར་གནང་བ་མ་བོབ་པ་ལའོ་ཞེས་
(འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཛོག་པ་ལ་གསུངས།)པའི་གནད་ཀྱིས་དང་གཞན་རྩ་ན་གནང་བའི་
ཆོ་ག་རྫས་གཞན་ཀྱི་སྟེང་རྩ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་གནང་བའི་རྫས་གཞན་མི་ཆགས་པའི་(དགེ་
སྤྲོད་མའི་ཆོས་གོས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་སྤར་མའི་སྟེང་རྩ་བྱིན་མ་ཆགས་སོ་མཆོམས་པོ་ཆེའི་ཆོ་ག་བྱས་པའི་སྟེང་
རྩ་མི་འབྲེལ་བའི་ཆོ་ག་ཆགས་སོ། །ཕྱིར་རོ། །དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་བ་བཅིག་པ་ན་འང་གནང་བ་
སྤྱིན་དགོས་ཏེ། བསྐྱེན་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་དེ་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(དགེ་ཚུལ་
གྱིས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་དེ་ཐོས་སུ་མི་རུང་བས། ཆོ་ག་རྫས་སུ་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །)གཉིས་པ་རྟེན་
གང་གིས་གནང་བ་སྤྱིན་པ་ནི། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལྷན་གྱིས་ཏེ། བཞི་ལྷན་(ལས་

ཀྱི་གནས་པ་སྤྱིན་པའི་སྐབས་སུ། ལྷུང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་གཞི་གང་ལ་གནང་བ་སྤྱིན་པ་
 བྱི། ས་གཞི་དག་པ་ལ་སྟེ། མ་དག་པ་གསོལ་བར་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ཆོག་གང་གིས་
 གནང་བ་སྤྱིན་པ་བྱི། སྤྱིར་དངོས་མཚུག་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་བའི་ཆོག་གཉིས་ལས། གང་
 ཟག་གིས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པ་དང་། ལྷག་འཆལ་ཁིང་སྤྱོད་ལམ་
 བསྐྱན་པ་དང་། གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་པའོ། །དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་
 རང་གིས་ས་གཞི་བརྟག་པའམ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གིས་ས་གཞི་བརྟགས་
 ཏེ། དགེ་འདུན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི་གསོལ་བ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 སོ། །མཚུག་གི་ཆོག་ནི་ལས་ཀྱི་མཚུག་སྤྱད་བརྟེན་པའོ། །ལྷ་པ་གནང་བ་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི།
 གཞི་མ་དག་པར་འཕྲོས་པའམ། རྩ་འཇིག་སྟེ་གནང་བ་ཆགས་པའི་གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དགེ་སྤྱོད་ནི་བྱིས་པར་བབས་པའམ་ཤི་བའམ་མཆན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་ངམ་མཆན་ལན་གསུམ་དུ་
 གྱུར་ན་འཇིག་སྟེ། རྟེན་ཁིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་མཆན་གྱུར་ན་ཡང་འཇིག་སྟེ་འདི་ལ་ཆོ་
 ག་རྣམས་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་བབས་པའམ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཁིང་མ་ཡིན་པར་
 གྱུར་པའོ། །ཁོ་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྒྱ་ཞེས་བརྟེན་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 འཇིག་རྒྱ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་སྟན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། འདྲ་ཡང་ན་དགེ་སྤྱོད་
 བསྐྱོས་པ་དག་གི་ཞེས་འདྲ་ཆོས་གཉིས་ཏེ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་བ་དང་། ལོ་དྲུག་སྟན་གྱི་གནང་བ་
 ར་ཡང་རང་དག་རྟག་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་བར་སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་
 རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་བཤད་ཅིང་། །ལོ་དྲུག་སྟན་གྱི་གནང་བ་གསོལ་ན་ཡང་མ་དག་པ་གསོལ་བར་
 མི་བྱའོ། །རང་དག་རྟག་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དགེ་སྤྱོད་བསྐྱོས་པ་ཞེས་འདྲ་ཆོས་གསུམ་སྟེ། ཁང་
 པ་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་བ་དང་། །འདྲ་ཆོས་གསུམ་གྱི་འདྲ་བར་ལོ་དྲུག་སྟན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་
 རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་བཤད་དེ། ཕྱི་མ་དེ་ཁྱབ་ཆེ་བས་ལེགས་སོ། །རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་
 ལས་བྱས་པ་རྟེན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་ཟིན་པ་བདག་གིས་བརྟེན་པ་ཐོབ་པའོ། །བྱས་པ་
 ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རེ་ཞིག་ལོངས་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་སོ། །

༡ ཁང་ཆེན་གྱི་དག་འདུན་ལྷག་མ།

ད་ནི་ཁང་ཆེན་གྱི་དག་འདུན་ལྷག་མ་འཆད་དེ། ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་སོ། །འདི་འི་
 སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤང་གཞི་ནི་ཡུལ་གོ་ཤམ་མྱིར་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་སྤེས་
 གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་པ་ལས་དག་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྱི་
 ཆགས་ལ་གཞོད་པ་དང་། རྩོད་པ་རྒྱས་པ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་མང་པོ། །སྤྱི་བ་ལ་མའི་
 གནས་དང་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད། རྩོད་ཅི་རུང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པས་བྱབ་སྟེ་
 གོ་ཤམ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་ཆེས་པ་ནི་འདི་འི་དགག་བྱ་མིན་ཏེ། བཅོལ་བ་དང་རང་དོན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་རྟེན་ནི་བཅས་ལྷན་དག་སྤོང་གིས་ས་གཞི་མ་དག་པར་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆེད་དུ་མངོན་གྱུར་གྱི་བདག་པོ་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ། གནས་
 བཅིགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱུད་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་དུ་བཅིག་པའི་ས་
 གཞི་དང་། གང་བཅིག་པའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ས་གཞི་(བཅོལ་བ་ནི་འདིར་ཡན་ལག་ཏུ་
 མི་དགོས་ལ།)མ་དག་པ་གསུམ་ལྷན་སྤར་(ཁང་པའི་སྐབས།)དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ནི་(ཆེད་
 ལས་ལྷག་པ་ནི་འདིར་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ལ།)གནས་ཀྱི་དོ་བོར་བྱབ་པ་དང་། སྤྱི་དུམ་བཞི་
 ཤོང་པ་དང་། བྱེད་འཕྲོ་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་གསུམ་པོ་སྤར་(ཁང་
 པའི་སྐབས་)དང་འདྲའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་སྤེམ་པ་བཞིན་
 ནོ། །ཀྱུན་སྤོང་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གཤམ་དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་མངོན་གྱུར་
 གྱི་བདག་པོ་བཞི་ཡན་ཆད་ཆོགས་ལོངས་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་བཅིག་པར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་
 ཆད་པའོ། །སྤྱིར་བ་ནི་གང་ལ་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་གནས་བཅིག་
 པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ཐོག་པལ་ཆེར་གཡོགས་ཟིན་པ་སྟེ་སྤར་དང་འདྲའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། བཅོལ་དང་ཆེད་ལས་ལྷག་པ་འདིར་
 མི་དགོས། གཅིག་དོན་གནས་སུ་འདིར་ནི་ཆོགས་དོན་ཏེ། དེ་དག་ལས་གཞན་ཁང་པའི་

སྐབས་(རྣམ་འབྱེད་)ཀྱི་གཞུང་། དེ་དག་ཁང་ཆེན་གྱི་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེས་གཟུང་བར་བྱ་
 རྟེ། སྤར་ནི་གཅིག་གི་དོན་དུའོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ནི་འདིར་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་
 མ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཆོགས་གྱི་དོན་དུའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་གྱི་ལས་
 འདིར་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་རབ་དུ་མ་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ཟག་བཞི་
 ཡན་ཆད་ལ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོགས་
 གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྟེན་གྱི་ལས་དེ་ནི་སྤྱིར་གཞིའི་དབང་གིས་ཏེ་
 དཔེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འདིར་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

དེས་ན་འདིར་ཁྱད་པར་ལྡ་ལས། བདག་པོའི་གྲངས་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཁང་པའི་ལྷག་
 མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། མངོན་གྱུར་གྱི་བདག་པོ་གཅིག་དོན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། ཁང་
 ཆེན་གྱི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མངོན་གྱུར་གྱི་བདག་པོ་ཆོགས་དོན་ཡན་ལག་དུ་དགོས་
 པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་དགོན་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་
 གནས་ནི་ཁང་པ་ཡིན་ལ། དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་གནས་ནི་ཁང་ཆེན་ཡིན་
 ལོ། །བཅའ་བ་དགོས་མི་དགོས་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཁང་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ས་གཞི་
 དང་ཡོ་བྱད་བཅའ་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ། ཁང་ཆེན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་
 རུང་མ་བཅའ་རུང་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཆོད་ལས་ལྷག་པ་དགོས་མི་དགོས་གྱི་ཁྱད་པར་
 ནི་ཁང་པ་ལ་ནི་ཆོད་ལས་ལྷག་པ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་དུ་དགོས་ལ་ཁང་ཆེན་ལ་མི་
 དགོས་སོ། །གནས་གྱི་མཐའ་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་ཙམ་གྱི་གནས་
 བཅིགས་ན། ཁང་པའི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོད་ལས་ལྷག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆད་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྦྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་ཙམ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་ན་ཁང་ཆེན་གྱི་ལྷག་མར་
 འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ནི་ཆོད་ལས་ལྷག་པ་ཡན་ལག་དུ་མི་དགོས་ཏེ། རྟེན་གྱི་ལས་གཙུག་ལག་
 ཁང་ལ་ནི་ཆོད་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །བདག་པོའི་གྲངས་དང་ཆེད་དུ་བྱ། །བཅའ་དང་
 ཆོད་ལས་ལྷག་པ་དང་། །གནས་གྱི་མཐའ་ཆད་ཁྱད་པར་ཏེ། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་ཁྱད་པར་

ལ། ཁྱེས་གཟུང་རོ། །

ད་ནི་ཁྱེ་བའི་སྐབས་འཆད་དེ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བཅིག་པར། མཚན་པ་ནི་(ཆང་གདིངས་པ་ལ།) སྦྱར་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷག་མ་བསྐྱེད་ཅུས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་རིག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། སྦྱར་བ་མཆན་ཉིད་པའི་སྦྱོམ་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུན་པ་ལྷག་ན་སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ། དོན་གསུམ་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུང་རོ། ། མ་གཡོགས་པར་བྱེད་ཏུ་བཅུག་པའི་མཐའ་སྟེ། མ་གཡོགས་པ་དེ་ཟེན་པ་ན་སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་ལ། སྦྱོམ་སྟེད་གཡོགས་བྱ་བའི་སྟོ་སྦྱེས་ཏེ་ཐོག་བཀལ་ན་ནི་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། ། (མ་བསྐྱོས་པར་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞན་ཆེད་ཏུ་བཅིག་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ། གཞན་དེས་བསྐྱོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ལ། བསྐྱོས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྦྱོམ་པོ་ཞེ་ན། བསྐྱོས་པ་ཉིད་དང་མ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། བསྐྱོས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཉིད་ཡིན་ན། རྟེན་ལས་བཅའ་བའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མི་རིགས་སོ། །) མ་བསྐྱོས་པར་རོ་ཞེས་པ་ནི་ཅིག་པ་པོ་ལ་ཁང་པ་བཅིག་པའི་ས་གནི་ཆོལ་ཅིག་ཅས་ས་གནི་འཆོལ་བར་མ་བསྐྱོས་པར་རང་ཉིད་དབང་བའི་གཞིར་ཁང་པ་བཅིག་ན་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། ། ཁང་པའི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་གནི་བཅའ་བའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། (རྟེན་ལས་དངོས་གཞིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅའ་བའི་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། ། དེས་ན་ས་གནི་འཆོལ་བར་མ་བསྐྱོས་པར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ས་གནི་བཅའ་བ་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །) དེས་ན་མདོ་འདིས་ཁང་པ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་བསྟན་པའོ། ། (འོ་ན་རྟེན་ལའོ་ན་མ་བསྐྱོས་པར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ལས། དངོས་པོ་ཆང་ན་ཡང་པམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་གནི་གང་དབང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུག་ལག་ཁང་བཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་འགལ་ཞེ་ན་གཟུག་ལག་ཁང་བཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་མཚན་པ་དེ་ཞར་བྱུང་ཏུ་བསྟན་པའོ། །) ལས་ཁྱེ་བའི་སྐབས་འདི་ཐམས་ཅད་ཁང་པ་དང་གཟུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ལས། གང་ཟག་གིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་བསྐྱོས་པར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་། ས་གནི་གང་ཟག་རང་ཉིད་དབང་བ་བསྟན་

པ་ཡིན་པས། ས་གཞི་གང་ཟག་གིས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས། རྒྱིག་དང་འགལ་བ་མེད་
 རོ་ཞེས་(སོག་)འཆད་དོ། །(ཡོ་བྱད་ནས་པ་དེ་ལྟ་བུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་སེལ་བ་ནི།)ཡོ་བྱད་
 གཞན་ལ་མ་བཅུལ་བར་གང་ཟག་རང་གི་ཡོ་བྱད་དག་གིས་ཁང་པ་བཅིགས་ན་སྤྲོམ་པོར་
 འགྱུར་རོ། རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་(སྤར་གཞན་གྱིས་བྱེད་བྱས་པ་དང་དེའི་འཕྲོ་རང་
 གིས་ཟིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཟིན་པར་བྱེད་པར་བྱེད་ན་ཡང་སྤྲོམ་པོ་འབྱུང་།)རང་བཞིན་མི་མཐུན་པ་
 ཡང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་ཆུང་ཤོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འཕྲོ་ཟིན་པར་བྱེད་ན་ཡང་
 རོ་ཞེས་པ་(སྤར་མ་ནི་ཆོག་འགྱུར་དང་ཕྱི་མ་ནི་དོན་འགྱུར།)འགྱུར་ཐ་དད་ཡིན་གྱི་དོན་གཅིག་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ཉམས་པ་(རྒྱ་ཆེ་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས།)དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་།
 (ཆུང་ཤོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས།)ཉམས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་འདྲ་ལོ། །དགེ་འདུན་
 ལ་གནང་བ་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གནང་བ་དོན་མེད་ཏུ་བྱས་པའི་
 ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ངོ་། །ས་གཞིའི་བདག་པོ་ལ་
 གནང་བ་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་ས་གཞིའི་བདག་པོས་གནང་བ་དོན་མེད་ཏུ་བྱས་
 པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཉེས་བྱས་འདི་ནི་ཁང་ཆེན་སོ་ནའི་ཡིན་གྱི། ཁང་པའི་སྐབས་སུ་ཉེས་(ས་
 གཞིའི་བདག་པོ་ལ་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་ཁང་པ་བཅིག་པ་མ་གྲུབ་ན་)བྱས་འདི་བསྐྱེད་ན་ནི་འགལ་བར་
 འགྱུར་ཏེ། ཁང་པའི་ས་གཞི་བཅུལ་བ་ལས་བཅིགས་ན་མཐར་ཐུག་ལ་སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་
 བས། ཉེས་པ་སྤྲོམ་པོ་མི་སྐྱབ་ན། ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་
 རྒྱིག་ལས་ཞུ་བའི་སྐབས་འདི་ཐམས་ཅད་ཁང་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གཉིས་ཀའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་ལས། གང་ཟག་གིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དགེ་འདུན་ལ་གནང་བ་གསོལ་བའི་འོག་ཏུ་མི་སྐྱབ་ན་ཉེས་བྱས་
 ཞེས་བསྟན་པ་དེ། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་འགལ་བའི་སྐྱོན་
 མེད་དོ། །

༡ གཞི་མེད་སྐར་འདེབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ།

ད་ནི་གཞི་མེད་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་འཆད་དེ། སམ་པར་འཕྱར་བ་ལྷག་པར་སྦྱོང་བས་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྦྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་བུ་ལོ་ལ་གཞི་མེད་པར་སྦྱོར་བ་གསལ་པོའི་སྒོ་ནས་སམ་པས་སྐར་བ་བཏབ་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་ལ་སྐར་བ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་ཙམ་ལ་གཞོད་པའོ། །རྩ་ཏི་ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོང་གིས་ལྷ་བ་རང་སྦྱོགས་ཡིན་ན་མཚན་མཐུན་རྒྱུ་མི་མཐུན་རྒྱུ་སྟེ་བསྟེན་རྒྱུ་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་གསོར་རྒྱུ་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པའམ། ལྷ་བ་གཞན་སྦྱོགས་བསྟེན་རྒྱུ་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་སམ་པས་མ་གོས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་བསམ་པ་ཉམས་འདུན་གྱིས་སྦྱོར་བ་གསལ་པོས་སམ་པས་སྐར་བ་བཏབ་པ་ལས་བྱུང་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་སྐར་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གིས་སྐར་བ་གདབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་རང་སྦྱོགས་ཡིན་ན། མཚན་མཐུན་རྒྱུ་མི་མཐུན་རྒྱུ་སྟེ་བསྟེན་རྒྱུ་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་གསོར་རྒྱུ་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པའམ། ལྷ་བ་གཞན་སྦྱོགས་བསྟེན་རྒྱུ་གི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་སམ་པས་མ་གོས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། བདག་ལས་ཐ་དང་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཉམས་པ་ལ་ཡང་རོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་(ཆོས་འདི་པའི་)ལྷ་བ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྐར་བ་འདེབས་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་སྦྱོར་པར་འཕྱར་ཏེ། སམ་པར་མ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དགེ་སྦྱོང་ལྷ་བ་ཆོས་མིན་སྦྱོགས་སུ་སོང་ཞིང་སམ་པ་བྱུང་ན་ནི། དེ་ལ་སྐར་བ་བཏབ་བྱང་དགག་བྱ་མི་རྒྱུ་སྦྱོར་པའོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་གསུམ་ལྷན་ནི། ཟླ་ཤེས། དོན་གྱི། ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། ཟླ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷང་ལྷ་བ་ལས། དགེ་སྦྱོང་

གིས་དགེ་སློང་སྒྲོན་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ཅིར་འབྱུར་སྒྲོམ་པོར་འབྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སེམས་འབྲུགས་པ་དང་ཚོར་བས་གཟིར་བ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་སྒྲོམ་པོར་འབྱུར་རོ་ཞེས་
 གསུངས་པས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དགོས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་
 པ་ནི་རིག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དགེ་སློང་པ་རོལ་པོས་ཞེས་
 རྟོག་པ་ལ་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་དངོས་པོ་
 བློ། སམ་པའི་དངོས་གཞིས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་ཐོས་དྲོགས་གསུམ་གྱི་
 གཞི་མེད་པ་སྟེ། སམ་པར་འབྱུར་བ་ལྷག་པར་སྒྱུད་པས་ཞེས་པ་དང་། གཞི་མེད་པ་ཞེས་
 པས་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ཐ་སྙད་ལྡ་དང་ལྡན། ལུས་ཐ་
 མལ་པར་གནས་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། རྒྱན་སྒྲ་སམ་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱར་བཤད་ཟིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་གཞིའི་ཡན་ལག་དེ་དག་གི་རྣམ་
 པ་མ་དོར་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའོ། འདིར་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་པ་བློ། མ་དག་པའི་ཚུགས་
 གཅིག་ལ་ནི་འབྲུལ་ཏེ། སམ་པས་མ་དག་པ་ལ་དག་པར་འདུ་ཤེས་འབྲུལ་ཏེ་སྐྱར་བ་བཏབ་
 ན་ལྷག་མར་འབྱུར་རོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་ཉམས་འདུན་གྱིས་སམ་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་
 འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྱུར་བ་ནི་གང་ལ་བསམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དག་གི་རིག་བྱེད་
 ཀྱིས་སམ་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་
 སྟེ། གོ་བར་བྱས་ནའོ་ཞེས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སམ་པར་འབྱུར་བ་ལྷག་པར་སྒྱུད་པས་ཡུལ་དགེ་སློང་པ་
 དང་། དགེ་སློང་མ་འཆབ་མེད་ཀྱི་སམ་པས་ཉམས་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ལྷག་
 མར་འབྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགེ་སློང་པའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལས།
 ཉམས་པ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ནི་དགེ་སློང་པ་དང་དགེ་སློང་མ་ཉིད་ཉམས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མཚན་དང་ལྷ་
 བའི་ཚུགས་ལས་རང་ཉིད་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ཡང་དགེ་སློང་པ་མ་ལས་ཀྱང་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡུལ་པ་རོལ་པོ་དེ་ཕམ་བསམ་ཉམས་
 པ་དང་མཚན་མཐུན་པ་དང་ལྷ་བ་མཐུན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་
 སྐར་འདེབས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐར་
 འདེབས་འདི་སྒྲིག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དོག་ཏུ་བཀག་པ་སྟེ། ཡུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས་
 དག་ལས་བྱང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྐར་པ་བཏབ་པ་གཅིག་ཕུ་ཉམས་
 པ་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྐར་འདེབས་འདི་ལ་ཡུལ་སྒྲུབ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་མཁ་མི་དགོས་ཞེན། རྒྱ་གར་ན་བཤད་ཡུགས་གཉིས་ལས། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་
 འོད་དང་ཚས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ནི། གང་ལ་སྐར་པ་གདབ་པའི་ཡུལ་དེ་སྒྲུབ་ཤེས་དོན་གོ་
 ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་བཞེད་དེ། སྒྲུབ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་པའི་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱ་ཆེ་འབྲེལ་ལས་སྐྱགས་
 པ་ལ་གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཅམ་དག་གིས་སྐར་པ་འདེབས་པ་ལ་སྒྲུབ་པོའོ། །སྒྲིན་པ་དང་
 འོན་པ་དག་ལ་གཞི་མེད་པ་དང་བག་ཅམ་གྱིས་སྐར་པ་འདེབས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པོའི་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུང་ལྷ་བ་ལས་སྐྱགས་པ་དང་སྒྲིན་པ་དང་འོན་པ་ལ་སྐར་པ་བཏབ་
 བ་ཉམས་པ་སྒྲུབ་པོར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བཞེན་ནས་སོ། །སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་
 བཤེས་གཉེན་ནི་ཡུང་དེ་ཡི་གེ་ལྷག་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ལྷ་འབྲེལ་ལས་གལ་ཏེ་སྐྱགས་
 པ་ལ་སྐར་པ་བཏབ་པ་སྒྲུབ་པོར་འདོད་ན་ཁོང་བ་དང་འཐེང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་
 དང་འདྲ་བར་ཐལ་བར་འབྱུང་བས། དེ་ལྷ་བས་ན་འདི་ནི་གདོན་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་བས་
 ན་འདི་ལ་སྐར་པ་བཏབ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །དེའི་བསམ་པ་ནི་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མའི་སྐབས་འདིར་ཡུལ་ཕམ་པས་མ་ཉམས་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཤིང་མཚན་མཐུན་ལྷ་མཐུན་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏུ།
 ཡུལ་སྒྲུབ་ཤེས་དོན་གོ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་པར་ཡང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་སོ་སྒྲུབ་ཏུ་བསམ་
 པའོ། །འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བྱའོ། །བདེན་(པམ་པ་
 བྱང་བ།)པར་སྒྲུབ་པས་(ནི་གནས་རན་ལེན་བརྗོད་པའམ་རྒྱོན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལྷང་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་སྐར་འདེབས་

གྱི་ལྟར་བ་འདི་མི་སྤྱོད་གྱི། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྱུར་ཏེ། རྩལ་དུ་སྤྱོད་བས་སོ། །སྒྱུར་པ་
བཏབ་པས། དེ་ཡང་མཐོང་ཐོས་རྒྱ་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཐོས་
སོ་རྒྱ་གསུམ་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ནའོ། །ཐོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་པམ་པའི་སྒྱུར་བ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་
བདག་གིས་ཐོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་གྱི། པམ་པ་བྱུང་ངོ་ཞེས་གཞན་ཟེར་
བའི་གཏམ་བདག་གིས་ཐོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ནི་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལྷ་བ་ལས་
གཞན་ཟེར་བ་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྒྱུར་བ་བཏབ་ན་ཐམས་ཅད་ཉེས་པ་
སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྱུར་བསྟན་ལས་(གཞན་ཟེར་ངོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྤྱོད་
འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི།)བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་རོ། །འོག་མ་དག་ལ་(བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་
བར་སྤྱོད་བའམ།)གཞན་ལ་(ཉེ་གཞན་སྤོའ་ཞེས་ཟེར་ངོ་ཞེས་སྤྱོད་བའ།)ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ངོ་ཞེས་པས་བྱུང་
བོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་ནམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས། ཐོས་པ་ནི་གཞན་ལས་གཏམ་ཐོས་པ་
མ་ཡིན་གྱི། ཡོལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་པག་ན་མི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཀྱི་ན་བས་ཐོས་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བསམ་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་
པ་རོལ་པོ་དེ་ཉམས་པར་འདུན་པས་སོ། །འདིའི་ཁྲུངས་ནི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་ལུང་ནམ་
འབྱེད་ལས། ཅི་ནས་ཀྱང་འདི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་ལོ་སྤྲོམ་ནས་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཁྲིག་ལས་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཡིན་གྱི། ཁྲོས་པའམ་མྱོད་བག་གམ་བྱུང་
རྒྱལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་ལས་ཁྲོས་འབྲུགས་པས་སྒྱུར་བ་འདེབས་ན་ཞེས་གསུངས་
པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྲིག་ལས་དེ་ནི་སྤྱོད་གཞིའི་དབང་ཁོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྒྱུར་པ་གདབ་པའི་བསམ་པ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །གང་ཐོས་པ་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས་གཞི་གཞན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པས། ཐོས་པ་ལ་མཐོང་
ངོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་གཞི་མེད་པར་སྒྱུར་འདེབས་གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གསུམ་པ་ལ་མཐོང་ངོ་
ཞེས་སྤྱོད་བའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །(ཁྲིག་ལས་གང་མཐོང་བ་དེ་ཐོས་པ་མིན་ལ། གང་
ཐོས་པ་དེ་མཐོང་བ་མིན་ཞིང་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་རྒྱ་གསུམ་པ་དེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཐོས་པ་ཡང་

མ་ཡིན་ནོ། །གཞི་གཞན་ཡོད་ཏུ་ཟེན་གྱིང་། གང་གིས་སྒྲིབ་པའི་གཞི་དེ་མེད་ན། གཞི་མེད་ཀྱི་ལྷག་མར་
 འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །འདྲིའི་ཁྲུངས་ནི་ལྷུང་རྣམས་འབྱེད་ལས། མོས་པ་ལས་ཡིད་ཆེས་ནས་བདག་
 གིས་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་རྣམས་པ་ལ་བདག་གིས་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་འདུན་
 ལྷག་མར་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐོན་པམ་པའི་ཉེས་སྦྱོང་བྱེད་པ་མཐོང་ཉེ་བཞེད་
 བས་མཐོང་རོ་ཞེས་སྐར་བ་འདེབས་ན་བཞེད་པ་ནི་གཞི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས། གཞི་
 མེད་ཀྱི་ལྷག་མར་འཕྱར་རོ། །མོས་ཏེ་བཞེད་བཞིན་ཏུ་མོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྣམས་
 ཏེ་བཞེད་བཞིན་ཏུ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་གཞི་མེད་ཀྱི་ལྷག་མར་འཕྱར་རོ། །གལ་ཏེ་
 མཐོང་ཉེ་བཞེད་བཞིན་ཏུ་མཐོང་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། རྩལ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དོན་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་མཐོང་མོས་རྣམས་གསུམ་
 ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་མི་རྩལ་པ་བདེན་པར་སྒྲིབ་ཏེ་གྲུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྲིག་ལས། རྩལ་པ་
 དང་བདེན་པ་གཉིས་ནི་འདུ་ཤེས་ལྷུང་རྣམས་འབྱེད་ལས་གང་ཟག་མ་དག་པ་ལ་སྐར་བ་འདེབས་པ་
 ལ་ནི་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྷུང་བར་འཕྱར་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མ་མོས་པ་ལ་
 མོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མི་རྣམས་པ་ལ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མཐོང་ཉེ་བཞེད་བཞིན་ཏུ་མཐོང་
 རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མོས་ཏེ་བཞེད་བཞིན་ཏུ་མོས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྣམས་ཏེ་བཞེད་བཞིན་ཏུ་རྣམས་
 སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བཞིན་ཏུ་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མོས་པ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
 པར་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མོས་པ་ལ་རྣམས་ཏེ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མོས་པ་ལ་མི་རྣམས་ཏེ་
 མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྣམས་པ་ལ་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་བཞེད་དོ་ཅོག་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱར་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རྩལ་ཏུ་སྒྲིབ་པས་སོ། །ཞེས་པས་བཟུས་སོ། །དེའི་འོག་མ་ལྷ་ནི་དེ་ནི་
 གཞི་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པས་བཟུས་སོ། །དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་བཞེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་
 བཟུས་སོ། །དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །ཁྲིག་ལས་དེ་ནི་གཞི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཞེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་མདོ་དེ་གཉིས་ནི། ཉམས་པ་ལ་སྐར་བ་འདེབས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱར་བའི་ཁྲུངས་ཡིན་
 ལ། ཁྲུངས་དེ་ཉིད་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་མི་རྩལ་པར་སྒྲིབ་ཏེ་གྲུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་

བའི་མདོ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །)

༡ བག་ཙམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ།

ད་ནི་བག་ཙམ་གྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆད་དེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤྱིང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྩ་མཛའ་པོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་གཞིས་ཀྱིས་གུང་བྱ་ལྟར་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱར་བར་(དགེ་སྤྱོད་གུང་བྱ་ལྟར་དང་དགེ་སྤྱོད་མ་ལྟན་ལའི་མདོག་གུང་མཛོང་། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མཛོང་ཞེས།)པམ་པས་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དོ་རྟི་དང་ཡན་ལག་རྩིས་ནི་སྤྲ་གཞི་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་དེ་དག་སྟེ། འདིར་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱར་བས་ཁྱད་པར་རུ་བྱས་སོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། སྤྲ་གཞི་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་པམ་པར་འགྱུར་བ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདིར་ཁས་ལྷན་ནས་རྒྱུ་རྩ་སྤྲ་བས་སོ། །ཞེས་སྤྲོས་པ་དེའི་བྱེད་གཤམ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་རྟེན་མཚམས་སྐྱར་བཀོད་ནས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་པམ་པ་སྟེ་དོན་གསལ་བ་ལས་གཞན་དོན་མི་གསལ་བ་ལ་གནས་པའི་ཆོག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་མ་སྐྱར་པའི་ཆོག་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་རྟེ་རྒྱུན་རྩ་སྤྲ་ན་བག་ཙམ་གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་བའོ། །(བག་ཙམ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅི། སྤྱིང་གཞིའི་སྐབས་སུ་རི་རྟགས་པོ་མོ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མཛོང་བས། གདགས་གཞི་བག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ན། བག་ཙམ་ཞེས་བྱ་སྟེ།རྒྱམ་འབྱེད་འགྲེལ་ལས་འདི་ནི་བག་ཙམ་གྱི་གཞི་ཡོད་པ་ལས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཞན་(འདིར་ནི་རྫོགས་ཆོག་ལ་འབྲུ་རྫོན་དགོས་ཏེ།)ཀྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་ལས་གཞི་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དོན་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དོན་མི་གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་གཞན་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་སོ། །ལུང་རྒྱམ་འབྱེད་ལས་གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དེ་ལ་ནི་ལུང་རྒྱམ་

འབྲེད་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལོ། །མྱ་ངན་(འཁོར་བ་ལས་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ན་མ་འབྲེད་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །)ལས་འདས་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉན་མོངས་
 པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་)དེ་དང་མཐུན་པ་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
 གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་ཀྱང་
 ལུང་རྣམས་འབྲེད་ལས་གསུངས་སོ། །ཁྱེ་བའི་སྐབས་ལས་མི་བསྟེན་པ་ནི་འཁྲིག་པ་བསྟེན་
 ཏུ་མི་རུང་བ་སྟེ། སོ་(རྒྱུ་ལས་ཁ་དང་བཤད་བའི་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དེ།
 ལམ་དེ་གཉིས་ལས་ནི་ལྟང་བ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་པ་ལོ། །མ་ནིང་མོ་སྐབས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་མི་ཆོངས་པར་
 སྐྱད་དོ་ཞེས་སྐར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ།)མོའི་དབང་པོ་མེད་པའི་མཆོན་མར་མི་ཆོངས་པར་སྐྱོད་
 ཅེས་སྐར་བ་འདེབས་ན་སྟོན་པོ་ལོ། །འདིར་ཁ་(ཤེས་སྤྲུལ་)ཅིག་ན་རེ། འདི་ནི་མིང་སྟོན་པོ་
 ཞེས་བཏགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། མི་བསྟེན་པའི་མཆོན་མར་མི་ཆོངས་པར་སྐྱད་པའི་
 ལྟང་བ་ནི་སྟོན་པོ་ཡིན་ལ། སྟོན་པོར་སྐར་བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་
 ལུང་ཁྱེ་བ་ལས། ཉེས་པ་སྟོན་པོས་སྐར་བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། རྒྱུ་ལས་ཕམ་པས་སྐར་བ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །དགེ་འདུན་ལྷག་མས་སྐར་
 བ་ནི་ལྟང་བྱེད་དོ། །ལྟང་བ་གཞན་གྱིས་སྐར་བ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་ཕམ་ལྷག་ལས་གཞན་
 གྱིས་སྐར་བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པས་བྱུང་བོ། །སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྤྲིག་
 རྩི་བ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱུང་བ་དང་དབྱེན་བྱས་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྐར་བ་བཏབ་
 བ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་པོས་སྐར་བ་བཏབ་པས་
 སྟོན་པོ་བསྐྱེད་ན་ཕམ་པས་སྐར་བ་བཏབ་པས་ཕམ་པ་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་མཆོངས་སོ་
 ཞེས་འཆད་དོ། །ཁྱེ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་དང་མོའི་དབང་པོ་དང་བུལ་
 བ་དང་སྐར་བ་འདེབས་པ་དེ་ནི་ཕམ་པར་གཏོགས་པའི་སྟོན་པོས་སྐར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་
 ལ། སྟོན་པོས་སྐར་བ་བཏབ་པ་ལ་སྟོན་པོར་འགྱུར་བར་ཡང་བརྟོག་པར་མི་རུས་ཏེ། ཉེས་
 པ་སྟོན་པོས་སྐར་བ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདིར་ཉེས་པ་
 སྟོན་པོར་སྟོན་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་

པ་ཉིད་བཟང་ངོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

རང་ལུགས་ནི་སྒྲོམ་པོས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་སྐྱར་བཏང་ཡིན་ལ་དགེ་སྦྱོར་ལ་མི་ཚངས་སྦྱོད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འཚང་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས། མི་བསྟེན་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་ན་སྒྲོམ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཅོ། །པམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། པམ་པའི་ཐེའི་སྒྲོམ་པོར་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་ཡང་ལྷག་མའི་ཐེའི་སྒྲོམ་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་ན་ལུང་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལས་སྒྲོམ་པོར་གསུངས་པ་འདི་ཉེས་བྱས་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་སྤྱིག་པ་ནི་མཚམས་མེད་པ་སྟེ། ལུང་བ་ནི་སྒྲོམ་པོའོ། །(རྒྱུ་ལས་མཚམས་མེད་པ་འདི་གཉིས་ནི་སྒྲོམ་པོའི་ཞེས་བཤད་དོ། །)དེ་ཡང་མི་གསོད་པའི་སྐྱར་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའི་སྤྱིགས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོམ་པོ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ཅོ། །འོ་ན་མཚམས་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་ན།(འདི་ལ་བཤད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྤང་སྟེ། ལྷག་མར་བཤད་པ་དང་། སྒྲོམ་པོར་བཤད་པ་དང་། ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པའོ། །དེའང་)བསྐྱུས་པ་ལས། དགེ་སྦྱོར་གིས་མཚམས་མེད་པ་ལྟས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགེ་སྦྱོར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དངོས་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་(མཁམ་པ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་པས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པ། ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བའམ་དབྱེན་བྱས་པའི་མཚམས་མེད་པའི)སྒྲོམ་པོའི་ལུང་བས་སྤྱིང་ན་ཡང་དགེ་སྦྱོར་མ་ཡིན་པས་སྤྱིང་བ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་ཆུང་ལས། ཡང་དག་པར་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་ངོ་ཞེས་སྐྱར་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་སོ་ཞེས་སྐྱར་པ་ནི་རྩ་བ་མེད་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོའོ་(རྩ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་སྒྲོམ་པོའོ། །)ཞེས་སོ། །མཚམས་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་ལུང་དང་རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་དང་གསུམ་ལས་བཤད་དོ། །འོ་ན་(མཚམས་མེད་པ་དེ་

གཉིས་ཀྱིས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་ལྷག་མ་དང་། སྒྲོམ་པོ་དང་། ཉེས་བྱས་ཏེ། ལྷུང་བ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་བཤད་པ་དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། (འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས།) དང་པོ་ལྷག་མར་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷུང་ལྷུང་བ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །(འདུལ་བ་བསྐྱས་པ་ལས།) དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགེ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་ཞེས་བརྗོད་པས་དེའང་མི་རིགས་ཏེ། ལྷུང་ལྷུང་བ་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་པོ་ལྷག་མར་བཤད་པས་སྐྱར་པ་དེ་ནི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོས་སྐྱར་པ་སྟེ། ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོས་ནི་དགེ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་ནི་བཤགས་པར་འོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་(འགྲེལ་ཆུང་ལས།) སྒྲོམ་པོར་བཤད་པ་དེ་སྒྲོམ་པོ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ། །གསུམ་པ་(ལུང་མ་མོ་ལ་སོགས་པ་ནས།) ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་ལྷུང་བ་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་(ཁོང་ཏུ་བྲངས་པ།) དེ་དང་མཐུན་པར་རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་(དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་པོ་ལྷག་མར་བཤད་པས་ཁོང་མཆོམས་མེད།) དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། (སྐྱར་བསྐྱར་གྱི།) ལྷག་མར་གྱུང་མཆོམས་མེད་པ་གཉིས་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་པོ་ལྷག་མར་བཤད་པས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲོམ་པོས་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་སོ། །བསམ་པ་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་པས་སྐྱོར་བ་ནི་བདག་གིས་བསམས་ཏེ་སྐྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་གི་ཆོག་ཟུར་སྒྲོས་པ་སྟེ། ཆོག་ཟུར་སྒྲོས་པ་དེའི་ཆོག་ལྷག་མ་ནི་ལ་སོགས་ཞེས་པས་བསྐྱས་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་རྣམས་ལངས་ཏེ་ཞེས་ཟུར་གྱིས་གཞོགས་སྒྲོས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །འདི་ནི་ལྷུང་ལྷུང་བ་ལས་དགེ་སྒྲོང་རྣམས་ལངས་ཏེ། བདག་(ཁོང་རོ་ཞེས་བྱང་མེད་གྱི་གནས་སུ་འོང་བའམ་རྐྱར་སོང་རོ་ཞེས་གོ་བར་འདོད་པས།) གིས་བསགས་ཏེ་སྐྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །(བསམས་ཏེ་སྐྱས་པ་ནི་དོན་གཞན་ལ་བསམས་ཏེ་སྐྱས་པའོ། །སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་སྟེ་

པོ་མང་པོ་འི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནས་བརྒྱལ་བ་པའི་མིར་རོ་ཞེས་ལུང་རྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །སྐབས་
འདིར་འགྲེལ་རྒྱུར་ལས་དགེ་སྦྱོར་མང་ཞིག་གི་ཁོད་རྒྱ་ལྡན་པོ་དག་རྒྱ་ལས་པམ་པ་ཡང་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་
ལྷ་ཞིག་ཅིས་ཚིག་ལྟར་རྒྱ་རྒྱས་པོ་དགེ་སྦྱོར་གི་གངས་སུ་བཞུགས་རྒྱ་བརྒྱལ་བ་བཞིན་ཉེས་བྱས་འེ་རེ་འཕྱར་རོ་
ཞེས་བཤད་དོ། །)

པལོ་ལྷུང་ལྷུན་མོང་གི་དོན།

ད་ནི་བསྐྱོད་པ་ལས་ལྱུང་པ་འཆད་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་པོ་བསྟན་པ་ནི། གཞན་གྱི་འཁོར་
ཁ་འདྲེན་ན་སྒྲིམ་པོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་མ་ཁྱིན་པར་ལེན་པའི་སྐབས་ནས་གཞན་དབང་བར་
ལྱུང་པའི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་དང་ཉེ་གནས་རང་གི་སར་ཁ་འདྲེན་ཅིང་འཕྲོས་སུ་བཅུག་
ན་པམ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞིའི་སྐབས་ནས་པ་མས་མ་གནང་བའི་སྲ་རབ་ཏུ་འབྱིན་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་། མའི་རྣམ་འབྱེད་ནས་ཁྱིམ་ཐབས་ཀྱིས་མ་གནང་བའི་
བྱད་མེད་རབ་ཏུ་འབྱིན་ན་ལྱང་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་འདིར། འཁོར་ཁ་འདྲེན་
ན་སྒྲིམ་པོར་གསུངས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་རྣམས་གཞན་དབང་བའི་མི་རང་ཚྱོགས་སུ་འཛོག་
པར་མཚུངས་པ་ལ། ལྷང་བ་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་ཏུ་སྦྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྟམ་ན། འདི་རྣམས་
གཞན་གསུམ་ལ་མ་ཁྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། རྒྱ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་
ཏུ་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་དབྱེན་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྒྲིམ་པོར་མི་འགྱུར་རྟོ། །ཁྱིམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོ་ལས་བསྐྱལ་སྟམ་པའི་བསམ་པས་ཞུགས་ཀྱིས། བྱ་བ་དང་སྦྱོད་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་
འབྱེད་པར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་འབྱིན་པ་གཉིས་ལ་ལྷང་བ་ཆེ་ཆུང་ཏུ་
འགྱུར་བ་ནི་གཏན་འབལ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བས་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་
བྱག་གིས་ཞེས་གསུང་རོ། །

ཤམོ་ཡུར་རྒྱལ་མ་གྱི་ཐུན་མོང་ནི་བརྒྱུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་པ་ནས་བརྟན་དོ། །འདིའི་
ལྷན་དོན་ལ་གཞིས་ལས། དང་པོ་(ཤམོ་ཡུར་ཐུན་མོང་བའི་)དམོས་པའི་དོན་ནི། མོག་མོག་ས་
བསྐྱར་ཞེ། ཡུང་ལས་བཞུམས་ཤམོ་ལ་མོག་ས་པ་ཐུན་མོང་ནི་མོས་འདི་རྒྱལ་ས་ཤམོ་ཡུར་

གྱི་ལྷུང་བ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་གསུངས་པས་ཚིག་ཚིགས་ཆེ་བ་ལས། མདོ་ཙ་བར་ཐུན་མོང་
 ཏུ་བསྐྱས་པས་ཚིག་ཚིགས་ཆུང་བའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟོན་བ་
 ལས་ཐུར་པ་ནམས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བསྟོན་ཐུན་ཐོང་གི་ཚོས་ནམས་གཏན་ལ་དབབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་(ལུང་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤ་རྟི་ལས་དགེ་ཚུལ་སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བ་ལ་ཡང་བཞུགས་བསྟོན་
 དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟོན་བ་གསུངས་པས་དགེ་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤྲིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་བསྟོན་ཐུར་གྱི་
 ཉེས་བྱས་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་འབྱུང་ལ། མདོར་བསྐྱས་སྦྱར་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གསུམ་ནི། གཞི་སྒྲིབ་
 ཏུ་འཆད་པར་འཕྱར་བ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པས་ན། བསྟོན་ཐུར་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྟོན་ཐུར་གྱི་ལྷུང་བ་བཅུར་
 གངས་མ་ངེས་ཀྱང་། ཉེན་པ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བསྟོན་ཐུར་གྱི་ལྷུང་
 བ་བཅུ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང་། བྱིས་སུན་
 འབྲིན་པ་དང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་སྟེ་དེ་དག་གི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཞི་དང་། སྤྲིག་
 ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལུང་བྱེད་དེ་ལྷ་དང་། དགེ་སློང་མའི་བསྟོན་པའི་པམ་པ་དང་། དཀོན་
 མཆོག་གཏོང་བའི་ལྷག་མ་དང་། འཐབ་དགོལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་དང་། སྤེ་ཞིང་གནས་
 པའི་ལྷག་མ་དང་། སྤེ་ཞིང་གནས་སུ་འཇུག་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྷ་སྟེ། དང་པོ་ལྷ་ནི་དགེ་
 སློང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ལྷ་ནི་དགེ་སློང་མའི་བསྟོན་ཐུར་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའོ། །ལུང་དགེ་སློང་མའི་ནམ་འབྱེད་ལས་མཆོམས་(མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལངས་ཏེ་
 བཟོད་པར་གསོལ་དུ་བཅུག་ནས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འཕྱར་
 རོ། །བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་བ་ན་གཏོང་བར་མ་བྱེད་ན་སྟོན་པོར་འཕྱར་རོ། །ལས་བཟོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་
 པའི་ཚིག་ཚིགས་པར་ཐུར་ན་སྟོན་པོར་འཕྱར་རོ། །ལས་བཟོད་པ་གསུམ་པའི་ཚིག་ཚིགས་ལ་གཞན་གཏོང་
 བར་མི་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཟོད་པར་གསོལ་
 ཏུ་འཇུག་པའི་ལྷག་མ་ཡང་བསྟོན་ཐུར་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ལུང་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་
 ཞེས་རིགས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱིད་དེ་བཟོད་པ་
 གསོལ་དུ་འཇུག་ན་ཆོས་འདི་ཡང་དང་པོས་ལུང་བར་འཕྱར་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཟུ་
 ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཆོས་འདི་ཡང་དང་པོས་ལུང་བར་འཕྱར་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་

ནི་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདིར་འཁྱར་གྱི་ཡང་ཕྱིར་བསྒྲག་ཅིང་མི་གཏོང་བ་ལ་ནི་
མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ངེས་པར་བརྟུང་ངོ་མདོ་ཙམ་འགྲེལ་ལས་འདི་
བསྐྱོ་ཁྱུར་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པས་ཀྱང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བསྐྱོ་ཁྱུར་སྤུན་མོང་གི་ཆོས་རྣམས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དེ་ལ་བཞི་ཉེ།
བསྐྱོ་ཁྱུར་སྤུན་མོང་གི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱོ་ཁྱུར་ལྟངས་འདི་གངས་བསྟན་པ་
དང་། བསྐྱོ་ཁྱུར་སྐྱོར་ལྟངས་གི་དང་པོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བསྐྱོ་ཁྱུར་དངོས་གཞི་སྐྱེ་རྒྱས་
ངོས་གཟུང་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱེན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཆོས་ཙམ། བསྐྱོག་
པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལ་རག་ལས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོ་བ་ལས་ཁྱུར་པའི་ལྟངས་བ་དངོས་
གཞི་རྒྱགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དགྲ་པོ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱོ་ཁྱུར་གྱི་ལྟངས་བ་བརྟུ་པོ་འདི་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱོག་པ་ལྷ་ཡན་
ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་སྤུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོག་པ་ལྷ་ནི། བཞམས་བསྐྱོ་དང་
གསོལ་བ་དང་། ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་མོ། །བཞམས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་ནི་ཆོག་འཇམ་པོའི་སྐོ་
ནས་གོས་གདབ་པ་སྟེ། སྤྱོད་གྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་དངོས་སུ་བསྐྱོག་
པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བཞམས་བསྐྱོ་འདི་དགོ་འདུན་གྱིས་བྱེད་དམ། གང་ཟག་གིས་བྱེད་སྟམ་
ན། རྒྱུ་ལས་དགོ་འདུན་མས་བཞམས་ཏེ་བསྐྱོ་ཞེས་དགོ་སྐྱོང་མའི་སྐབས་ནས་བཤད་
ཅིང་། སྐབས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བཞམས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་དགོ་འདུན་
རྒྱུ་མ་ཁྱུར་པའི་དགོ་སྐྱོང་ཆོངས་པ་ཚུངས་པར་སྐྱོད་པ་གཙུགས་པས་ཕན་ཚུན་བསྐྱོག་པ་
བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ངོ། །དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་ནས་གང་ཟག་
གིས་དངོས་སུ་བསྐྱོག་པ་སྟེ། བསྐྱོས་པ་ལས་བཞམས་ཏེ་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་ནམ་
དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྐྱོང་གཅིག་གིས་གཅིག་བཏང་བའི་ཆོག་གིས་བསྐྱོག་པར་
བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསོལ་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་དངོས་སུ་བསྐྱོག་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་བསྐྱོག་
པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ཞེས་བཤད་དེ། ལས་གྱིས་བསྐྱོ་བ་མཛད་ངོ། །འདི་ནི་གསོལ་བ་འོ་
ཞེས་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཁྱུ་བ་ནི་གསོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་ནི་ལས་གྱི་

ཚོ་ག་ལན་གསུམ་བཅོད་པའི་སྐོར་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྒྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ན་དངོས་སུ་བསྒྲིག་པ་བཞི་ལས་མེད་ཀྱང་གསོལ་བ་ནི་བསྒྲིག་པ་དང་འདྲ་བ་ཡང་བསྐྱངས་
ཏེ་བསྒྲིག་པ་ལྷ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོར་ལྷང་བའི་གངས་ཚོད་བརྟན་པ་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
ལྷ་བྱ་ལ་བསྐྱོར་གྱི་ལྷང་བ་དུ་བསྐྱེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་
དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱོར་གྱི་ལྷང་བ་ལྷ་བསྐྱེད་
དེ། བཞམས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བ་དང་ལས་བཅོད་པ་དང་པོ་དང་བཅོད་པ་གཉིས་པ་
སྟེ་དེ་ནམས་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱོར་པོ་རེ་རེ་སྟེ་སྦྱོར་པོ་བཞི་དང་ལས་བཅོད་པ་གསུམ་པའི་
མཐར་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གཅིག་དང་ལྷང་བ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྟིག་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྒྲིག་པ་རི་སྟེད་པ་ལྷང་བ་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་
བཤད་པས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ལས་བཅོད་པ་གསུམ་པ་ལ་སྟེས་པའི་ལྷང་བ་
གཅིག་ལས་མི་བསྐྱེད་ན། ལྷང་ནམ་འབྱེད་ལས། ལས་བཅོད་པ་གསུམ་པ་བཅོད་པ་ན་
མ་ཚོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྷ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་
འབྱུང་རོ། །ཚོགས་པར་བཅོད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་ལ་སྦྱོར་ལྷང་ལྷ་
དང་དངོས་གཞི་གཅིག་སྟེ་བསྐྱོར་གྱི་ལྷང་བ་དུག་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྷང་ནམ་འབྱེད་ལས་
(དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུང་རོ། །བཞམས་ཏེ་
བསྐྱོད་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྷ་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འབྱུང་རོ། །གསོལ་བ་བྱས་
ན་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འབྱུང་རོ། །ལས་བཅོད་པ་དང་པོ་བཅོད་པ་ན་གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཚོགས་པར་བཅོད་
ན་སྦྱོར་པོར་འབྱུང་རོ། །ལས་བཅོད་པ་གཉིས་པ་བཅོད་པ་ན་གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཚོགས་པར་བཅོད་པ་ན་
ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འབྱུང་རོ། །ལས་བཅོད་པ་གསུམ་པ་བཅོད་པ་ན་མ་ཚོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྷ་
ན་ལེགས་གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འབྱུང་རོ། །ཚོགས་པར་བཅོད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་

འགྱུར་རྩོམ་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བ་དང་ལས་བརྒྱན་པ་དང་པོ་དང་བརྒྱན་པ་གཉིས་པ་ལ་མི་གཏོང་ན་སྤྲོམ་པོ་དེ་རྟེ་སྤྲོམ་པོ་བཞི་དང་། ལས་བརྒྱན་པ་གསུམ་པ་མ་རྒྱུགས་པ་ན་སྤྲོམ་པོ་སྟེང་ཅིང་རྒྱུགས་པར་བརྒྱན་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་བྱུང་པོ། །བཞུགས་པ་ནི་ཐ་དང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དེ་དག་གི་སྤྲོམ་པོ་ཐ་དང་རུ་བཤད་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་ཐ་དང་པ་ལ་ལྷ་ཅི་སྤྲོམ་པོ། །(ཤུགས་པ་ན་མས་ན་རེ། སྤྲོམ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཇུས་གཅིག་ཅིང་། དངོས་གཞི་དང་ཡང་ཇུས་གཅིག་གི་ཐེར་ཏེ། གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །)

གསུམ་པ་རྒྱན་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གྲངས་ཉུང་བར་རྒྱན་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་ལ་བསྐྱོར་གྱི་ལྷུང་བ་རྒྱག་བསྐྱེད་ཅིང་ཁྱད་པར་རུ་ཡང་ལས་བརྒྱན་པ་གསུམ་པ་ལ་ལྷུང་བ་(སྤྲོམ་པོ་དང་ལྷག་མ་སྟེ།)གཉིས་བསྐྱེད་ན། འགལ་བ་གསུམ་སྟེ། ཆོག་གི་སྤྲང་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བཅ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས། བརྒྱན་པ་གསུམ་པ་ལ་ནི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་བའི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་གསུངས་གྱི། བརྒྱན་པ་གསུམ་པ་མ་རྒྱུགས་པའི་སྤྲོམ་པོ་མ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ།(བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་ཐོགས་པ།)བརྒྱག་པ་ལྷ་ལ་མི་གཏོང་ན། ལྷུང་བ་རྒྱུར་ལྷུང་མ་དང་དངོས་གཞི་གཅིག་སྟེ།)རྒྱག་བསྐྱེད་ན་རྟེན་ལས་བརྒྱག་པ་རི་སྟེང་བྱེད་པ་ལྷུང་བ་ཡང་དེ་སྟེང་རུ་འགྱུར་རྩོམ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཆོག་གི་སྤྲང་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་རྒྱུར་ལྷུང་གི་ཆ་ནས་བརྟན་པ་སྟེ་གསོལ་བ་དང་ལས་བརྒྱན་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་རང་རང་གི་སྤྲུམ་སྤྲུ་རྒྱུར་ལྷུང་གཅིག་བསྐྱེད་ཅིང་། བརྒྱན་པ་གསུམ་པ་ཡང་རྒྱུར་བའི་གནས་སྤྲུམ་སྤྲུ་རྒྱུར་ལྷུང་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྒྱན་དོ། །ལས་བརྒྱན་པ་གསུམ་པ་མ་རྒྱུགས་པའི་སྤྲོམ་པོ་དེ་བཅ་པོ་ལྷ་བརྒྱུ་པ་ལས་མ་བཤད་གྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ལྷུང་ལས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་པོར་གཟུང་ངོ་། །རྟེན་ལས་བརྒྱག་པ་རི་སྟེང་བྱེད་པ་ལྷུང་བ་ཡང་དེ་སྟེང་རུ་འགྱུར་རྩོམ་པ་དེ་ནི། རྒྱུར་ལྷུང་གི་ཆ་ནས་བརྟན་པ་སྟེ་བརྒྱག་པ་རི་སྟེང་བྱེད་པ་རྒྱུར་བའི་ལྷུང་བ་ཡང་དེ་སྟེང་རུ་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་པོ་ཞེས་བརྒྱན་

དོ། །

གཉིས་པ་གྲངས་མང་བར་སྒོ་འདྲེགས་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་(སྒྲིང་ལ།)ན་རེ་དགེ་
འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྒོ་བྱུང་གི་ལྷང་བ་བདུན་བསྐྱེད་དེ། ལྷང་རྣམ་འབྱེད་
ལས་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་རྟ་ཉེས་བྱས་སུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བཞུགས་བསྒོའི་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གཏོང་བའི་
ལྷང་བ་རྒྱག་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་བཞུགས་བསྒོའི་སྒྲ་རོལ་གྱི་ཉེས་
བྱས་དེ་ནི་བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བསྒོ་བ་གཏན་ནས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་
ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷང་བ་བདུན་གསུངས་ཀྱང་(དང་པོ་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་བའི་
ཉེས་བྱས་ནི་བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པས།)བསྒོ་བ་ལས་གྱུར་པ་རྒྱག་(དགེ་འདུན་གྱིས་བསྒོ་བ་ལས་
མི་གཏོང་བ་ཡན་ཆད་གྱི་ལྷང་བ།)ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་བསྒོ་བྱུར་སྒྲིང་ལྷང་གི་དང་པོ་རོས་བབྱང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་(ཤ་མི།)ན་རེ་གསོལ་བ་བྱས་པ་ན་སྒྲིང་ལྷང་དང་པོ་སྒྲི་
ལ། བཞུགས་བསྒོ་བྱས་པ་ན་ནི་སྒྲིང་བའི་ཉེས་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་བེ་ཤ་ཀའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
པ་ལས།(དབྱེན་བྱེད་པའི་སྐབས།)བཞུགས་ཏེ་བསྒོ་ཡང་མི་གཏོང་ན། ཉེས་བྱས་ཉིད་རྟ་རྣམ་
པར་བཞག །གསོལ་བའི་ལས་ནི་དང་པོ་སྒྲི། །བརྗོད་ཆོ་མི་གཏོང་སྒྲིམ་པོའོ། །བརྗོད་པ་
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །མཐའ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུས་
པ་ལས་ཀྱང་།(དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་ལས།)བཞུགས་ཏེ་བསྒོ་བའི་ཆོ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་
བྱས་སོ། །གསོལ་བ་དང་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་དག་རྗེས་པ་ན་
རེ་རེའི་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས། འཇུག་པ་ཉིད་ནི་མི་གཏོང་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་འཇུག་པ་
བས་ཤས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་(ཟེར་བས་ཉེས་བྱས་སུ་གསལ།)པ་དང་། གསོལ་བ་ནི།(དངོས་
སྤྱུ་བརྗོད་པ་དང་སྒྲིམ་པོ་བསྐྱེད་པར་འདྲ་ཞེས་རྟོགས་པ་བཅད་པས་ཀྱང་བཞུགས་བསྒོ་
ལ་ཉེས་བྱས་ལས་མི་སྐྱེད་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། ལྷང་རྩ་འགྲེལ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་རྒྱག་དང་

འགལ་ཏེ། (དབྱེན་ཕྱིན་ལྷག་མའི་སྐབས་ཀྱི།) ལྷུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས་གང་ཟག་གི་ཚིག་གིས་བཞུགས་ཏེ་ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་མི་གཏོང་ན་ཡང་ཉེས་པ་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ། (དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་མི་གཏོང་བའི་མཐར་དངོས་གཞིར་གྱུར་པ་ལས།) གང་ཟག་གིས་བསྐྱོད་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། [ཚོག་མར་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱོག་གུང་མི་གཏོང་བའི་འཇུག་པ་སྟེ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས་བསྐྱོག་གུང་མི་གཏོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི།) འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུག་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱ་བ་ལ་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དེ་སྐྱོམ་པོ་ཡིན་ནོ། ། (ཞེས་གསུངས་ཤིང་།) འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་བསྟན་པས་ན། བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུག་(བཞུགས་བསྐྱོད་ལས་མི་གཏོང་བ་ནས། ལས་བརྒྱུད་པ་མ་མ་མི་གཏོང་བའི་བར་དུ། མི་གཏོང་བ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས།) ལས་མ་མ་མ་གཏོགས་པའི་མི་གཏོང་བ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་དང་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་ན་མི་གཏོང་ན་སྐྱོམ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། ། (གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཞིག་པ་ནི། བེ་ཤ་ཀ་དང་བྱུང་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་གུང་། ལྷུང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་རོ། ། (མཛེད་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ནི་ལྟའི། མདོ་དང་འགལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །) རྒྱུག་(མི་གཏོང་བའི་བདག་གི་འཇུག་བསམས་པ་བས།) ལས་ཤས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེས་ནི་སྐྱོམ་པོ་ཡང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གསོལ་བ་ནི་བསྐྱོག་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་ཡང་གསོལ་བ་ནི་དངོས་སུ་བསྐྱོག་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱོག་པ་དང་མི་འདྲ་འམ་སྐྱུ་དུ་རྩོགས་པ་བཅད་པ་ཡིན་གྱི། བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། (གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་ལ་མི་གཏོང་ན་སྦྱོར་ལྷུང་དང་པོ་བསྐྱེད་དེ། ལྷུང་རྩ་འགྲེལ་དང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུག་པོ་དེས་བྱུང་བོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེའི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་དང་པོ་ལ་མི་གཏོང་ན་སྤོང་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ལྟར། བཞུགས་བསྐྱོད་ལ་མི་གཏོང་ན་ཡང་སྤོང་པོ་བསྐྱེད་ན། དགེ་འདུན་གྱི་དེའི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་ལ་
 བཞུགས་བསྐྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་ལས་བརྒྱུད་པ་དང་པོས་བསྐྱོད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བསྐྱོད་པ་
 རྟོད་ཐུབ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱོད་ཀྱང་མི་གཏོང་ན་འབྲས་བུ་སྤོང་པོ་རྟོད་ཐུབ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ན་བཞུགས་བསྐྱོད་ནི་གང་ཟག་གི་ཆོག་ཐམས་པ་ཡིན་ལ། ལས་བརྒྱུད་པ་
 བྱི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོག་ཀྱང་པར་ཅན་ཡིན་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྤོང་པོ་རྟོད་ཐུབ་བསྐྱེད་
 པའི་རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། (བཞུགས་བསྐྱོད་དང་ལས་བརྒྱུད་པ་དང་པོ་ནི། དངོས་སུ་བསྐྱོད་པ་ཅམ་ཏུ་འདྲ་
 ཡང་བསྐྱོད་པའི་ནང་ཁྱད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།) སྤོང་པོ་ཕྱི་ཡང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོད་བས་བསྐྱོད་པ་ན་མི་གཏོང་པའི་སྤོང་པོ་ནི་ཡང་
 བ་ཡིན་ལ། ལས་བརྒྱུད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་བསྐྱོད་པ་ན་མི་གཏོང་པའི་སྤོང་པོ་ནི་
 (སྤོང་པོ་ཅམ་ཏུ་འདྲ་ཡང་།) ཕྱི་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རོ། །

བཞི་པ་བསྐྱོད་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་སྤྱེ་རྒྱ་རྒྱས་དོས་གཟུང་བ་ནི་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ན་འོ་
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་རོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། བཞུགས་
 བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ན་བསམས་པས་མི་
 གཏོང་པར་ལུས་ངག་གིས་རྟེན་སུ་སྤྱུབ་པའི་རང་བཞིན་དེའི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷག་
 མ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོད་པ་
 ལས་ཀྱང་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྟོགས་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་ལས་མི་གཏོང་
 བར་རྟེན་སུ་བསྐྱུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་བཤད་རོ། །འོ་ན་བསྐྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱོད་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དཀོས་པར་མཐུན་པ་དང་། བསྐྱོད་པའི་གྲངས་དང་སྦྱོར་ལྷང་གི་གྲངས་
 མཐུན་པ་དང་། བསྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྷང་བའི་གནས་སྐབས་མཐུན་པའོ། །དང་
 པོ་ནི་ཁྱིམ་ལས་བསྐྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁྱིམ་
 ལས་བསྐྱོད་པ་རི་སྐྱོད་པ་ལྷང་བ་ཡང་དེ་སྐྱོད་ཏུ་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་ལྷང་

དེ་སྟེང་དུ་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱུ་ལས་བསྐྱེད་པ་སྦྱར་བར་གྱུར་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་
 ཡང་སྦྱར་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །(བསྐྱེད་པ།)མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་
 མ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །(རྒྱུ་ལས་རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འདྲ་བ་
 དང་མཚུངས་པར་རིག་པར་བྱའི་ཞེས་པ་ནི། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དེ་རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་
 དང་སྦྱར་ལྷུང་གི་གྲངས་འདྲ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྷུང་བའི་གནས་སྐབས་མཚུངས་
 པ་འོ། །བསྐྱེད་པར་བྱའི་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་གསལ་བ་ནི་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཡང་། དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ལས་བརྒྱུད་པ་དང་པོ་དང་སྦྱར་ལྷུང་བསྐྱེད་
 པའི་བྱེད་པ་པོར་འདྲ་བ་ཉིད་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་གསལ་བ་ལ་
 མི་གཏོང་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གསལ་བ་ལ་མི་གཏོང་བའི་
 སྟོན་པོ་དེ་ནི། ལས་བརྒྱུད་པ་དང་པོ་བྱས་པ་ན་སྦྱེད་པ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་བཤད་དང་རྒྱུ་
 ལས་འདིར་གཞུང་ནི་གསལ་བ་བྱེད་པ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟར་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་
 གཏོང་ན་ལས་བརྒྱུད་པ་བྱས་པ་ན་ཉེས་པ་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡུང་དེ་ནི་གསལ་བའི་ལས་ཉིད་རག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་བྱས་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་
 ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་ལ་མི་གཏོང་བའི་སྟོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ། ལས་བརྒྱུད་པ་
 དང་པོ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསལ་བ་བྱས་པ་ན་ཉེས་
 པ་སྟོན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བམ་པོ་ལྷ་བར་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་བྱས་
 པའི་མཐར་ཉེས་པ་སྟོན་པོ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །གསལ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་
 འདྲ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་རྒྱུས་པར་བརྒྱུད་པས་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། ལས་བརྒྱུད་པ་གསུམ་པ་རྒྱུས་པར་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་གཏོང་ན་ལྷག་མར་འགྱུར་བས་གསུམ་པ་ལ་མི་
 གཏོང་བས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་ནི་ཀླུ་གཤེད་ལས་བསྐྱེད་པ་དངོས་མིན་པར་བཤད་
 ཅིས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཡང་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་བྱ་རྒྱུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
 ལས་འདི་ནི་ཕྱི་མའོ། །གསལ་བ་འགོ་བརྒྱུད་པས་ནས་གསལ་བ་མ་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོག་གི་བྱ་
 བ་རྒྱུས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཆོག་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་སྦྱར་ལྷུང་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་

གྱི། གསོལ་བའི་སྟོང་སྤྲོད་བར་གསུམ་ལ་སྦྱོར་ལྷང་ཐ་དད་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །ཁྲིག་ལས་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལ་མ་ཡིན་ཙམ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱི་ཆ་
 ཤས་ཁོ་ཐོབ་ཤོད་པ་དང་། བྱ་བ་བཤོད་པ་དང་། བྱེད་པ་བཤོད་པ་སྟེ། དོན་གྱི་ཆ་ཤས་གསུམ་པོ།རེ་རེ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ལྷང་བ་ཐ་དད་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆོག་གི་ཙམ་བ་རེ་རེ་སྟེ་ཆོག་གི་རྒྱང་
 པ་རེ་རེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷང་བ་ཐ་དད་རེ་རེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་རུ་ལས་
 བཤོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ཡང་རང་རང་གི་ཆོག་གི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་ཉིད་
 དོ་ཞེས་ཀྱང་མདོ་འདིས་བསྟན་རྟོ། །འོན་ཀྱང་ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤོད་པ་གསུམ་པའི་
 སྐབས་སུ་ནི་ལྷང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ་གོང་རུ་བཤད་བྱིན་རྟོ། །འོ་ན་བཤོད་པ་
 ལན་གསུམ་ལ་ཡང་ལྷང་བ་གཅིག་བསྐྱེད་དམ་ཞེ་ན། བཤོད་པ་ལན་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི་
 བསྐྱོག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ལྷང་བ་ཐ་དད་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་མཇུག་སྤྱད་
 བཤོད་པ་ལས་ལྷང་བ་ཐ་དད་བསྐྱེད་དམ་ཞེ་ན། མཇུག་སྤྱད་བཤོད་པ་ནི་ལས་བཤོད་པ་
 གསུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྲིག་ལས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཐ་མའི་ནང་རུ་གཏོགས་
 པར་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །འཇུག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ།(ཞོག་མར།)ཚོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།(བསྐྱོག་
 ཀྱང་།)མི་གཏོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཉེས་བྱས་
 སུ་འཕྱར་བའོ། །(ལྷང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་བཞུགས་བསྐྱེད་ཐུག་པོ་ལ་གྱི་སྐབས་ལས། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་
 དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྒྱལ་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་རུ་ཉེས་བྱས་སུ་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོ། །)གཉིས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་གཏོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་ཡང་བཞུགས་བསྐྱོད་ལས་སོགས་པས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 འཇུག་པ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ལྷན་དག་
 གིས་འཇུག་པའམ། བསམ་པས་མི་གཏོང་བར་འཇུག་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷན་མའི་སྦྱོར་བ་
 ཉིད་ཡིན་པས། སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འགྲེལ་(འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 པ་ནི།)ཆུང་ལས་བསྐྱོད་པ་ལན་རེ་རེའི་ཆོ་གཏོང་རུ་མི་བདུབ་ཅིང་ལྷན་མ་བྱེད་པར་འཇུག་པ་
 ནི་སྦྱོར་པོ་རེ་རེ་འཕྱར་ཞེས་སོ། །བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འཇུག་པ་དེ། གནས་སྐབས་

གང་གི་ཆོ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལས་འཇུག་པ་ཞེས་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་མ་བསྟན་པས་ན། བཞམས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་དང་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་འོག་དང་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱོད་ལ་ཞེས་པ་ནི་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡིན་ཞེས་པ་ཟེ། བཞམས་བསྐྱོད་སྤྱོད་ལ་ནི་རྒྱུར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་བསྐྱེད་པ་དེ། ལུང་ཅམ་འབྱེད་ཀྱི་བཞམས་བསྐྱོད་སྤྱོད་ལ་སྐབས་ལས། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དེའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་(ཚུལ་འཇུག་རྒྱུར་བ་རང་གི་རྟགས།)སོ། །(རང་གི་ཅམ་བཤད་ལས་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེད་བྱ་བ་ཚུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཅམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུར་བ་བཏགས་པ་པའོ། །)འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བྱིས་སུན་སྦྱང་བ་ལ་བསྐྱད་པ་མ་བྱས་པ་ན་དགེ་འདུན་ལ་འགྲོ་བ་བཞིས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱིང་བ་དང་དྲན་པར་མ་བྱས་པ་ན་བཀའ་སློབ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་སྤྲོ་བ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱུར་བ་དེའི་རྒྱུར་བ་ཟེ་ཉེས་བྱས་བསྐྱེད་པའོ། །(ལུང་ལྷ་བ་ལས་བསྐྱད་པའི་ལས་མ་བཞིས་པར་དགེ་འདུན་ལ་འདུན་པས་མཆོད། ཁེ་སྤང་དང་། གཏི་ཟུག་དང་། འཇིགས་པས་མཆོད། ཞེས་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། སྤྱིང་བར་མ་བཞིས་དྲན་པར་མ་བཞིས་པར་བདག་ཉིད་དག་མི་ཉན་པ་ཉིད་དུ་བཞིས་ན་ཅིར་འགྱུར། དེ་ལ་བསྐྱོད་པར་བཞི་འཇུག། བསྐྱོད་པར་མི་བྱའཇུག། བསྐྱོད་པ་འཆགས་སམ། མི་ཆགས་སམ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མདོ་འོག་མའི་ཁྲངས་ཀྱང་ཡིན་རོ། །)གལ་ཏེ་བསྐྱད་པ་དང་སྤྱིང་བ་དང་དྲན་པར་བྱས་པ་ན་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུར་བ་ཉིད་དེ། བཞམས་བསྐྱོད་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །(འདི་ལ་སྦྱབ་བྱེད་གཞུང་བཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱད་པ་དང་སྤྱིང་བ་དང་དྲན་པར་མ་བྱས་པ་ནི་དེའི་འོ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། བསྐྱད་པ་དང་སྤྱིང་བ་དང་དྲན་པར་བྱས་པ་ན་འཇུག་པ་ནི་རྒྱུར་བའོ་ཞེས་མདོ་རྩ་བས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་འགྲེལ་དུ་ལུང་ལྷ་བ་ཁྲངས་སུ་དངས་པ་ལས། བཅུན་པ་བསྐྱད་པའི་ལས་བཞིས་ནས་འདུན་པས་འགྲོ་བའོ། ཁེ་སྤང་དང་གཏི་ཟུག་དང་འཇིགས་པས་འགྲོ་བའོ་ཞེས་མཆིས་ན་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་པ་སྤྱོད་

པོར་འཕྱར་རོ། །སྤྱིར་ཞིང་དྲན་པར་བགྱིས་པ་ལས་བདག་ཉིད་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ལ་
གནས་པར་བགྱིད་ན་ཅིར་འཕྱར་ཉེས་པ་སྟོན་པོར་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་
དང་མཐུན་པར་མདོ་ཙམ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དྲན་པར་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་
ན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དྲན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་བས་མདོན་པར་ཞེན་པ་དམ་པ་ཉིད་དང་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཡང་ཆེས་སྡི་བ་ཉིད་
ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་སྟོན་པོར་གསུངས་པེ་ཞེས་བཤད་ཅིང་བམ་པོ་ལྟ་བུ་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་
བ་དང་དྲན་པ་དང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་འཇུག་པ་ན་སྦྱར་བ་ཉིད་དེ་ཉེས་
པ་སྟོན་པོའི་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱིར་དྲན་བྱས་པ་ན་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་
སྦྱར་བ་ཉིད་དོ། །བྱིས་སུན་འབྱིན་པ་ལ་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱས་པ་དེ། དགེ་འདུན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་
འཇུག་པ་ནི་སྦྱར་བ་ཉིད་དེ་ཉེས་པ་སྟོན་པོའོ། །བཞུགས་བསྐྱོའི་སྒྲ་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་དེ་གཉིས་ནི་
རང་རང་གི་སྦྱར་སྟོན་ཡིན་ཡང་། བསྐྱོ་བྱུར་གྱི་སྟོན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོ་བ་གཏན་ནས་
མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞུགས་བསྐྱོའི་ཡང་སྒྲ་རོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་སུན་འབྱིན་པ་
ལ་བསྐྱད་པ་མ་བྱས་པ་དེ་དང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་ལ་སྤྱིར་དྲན་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་ནི་བསྐྱོ་
བར་མི་བྱ་བར་ཉིད་དོ་ཞེས་པས། །བྱིས་སུན་ཕྱང་བ་ལ། །བསྐྱད་པ་དང་སྤྱིར་(བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་
ལ།) དྲན་བྱས་ནས་བསྐྱོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དང་དེའི་
རྗེས་སུ་སྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོ་བར་
མི་བྱའོ། །(གཞན་དུ་ན་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་རྒྱུད་བར་འཕྱར་རོ། །)གང་གི་ཆོ་ན་དབྱེན་བྱེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་རྣམས་པར་འཕྱར་ཞེ་ན། (རང་ལ་)བསྐྱོ་བའི་ལས་བརྟོན་
པ་གསུམ་པ་དངོས་ཉིད་རྣམས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱར་
བའོ། །

སྐབས་འདིར་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ལུགས་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། (ལས་བརྟོན་པ་
གསུམ་པ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ན་འོ་ཞེས་བརྟོན་དེ།) རྒྱུག་ལས་སྐྱད་ཅིག་མ་གང་
ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་

ཐོང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཚིག་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 འདིར་དངོས་གཞིའི་རྣམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །རང་གི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
 མ་གང་ལ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་དངོས་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་པར་
 བྱའོ་ཞེས་བཤད་དེ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། །བཤད་ལུགས་གཉིས་པ་ནི། (ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དངོས་ཉིད་རྣམས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་
 གཏོང་ནའོ་ཞེས་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལྟེ།) ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་བརྗོད་
 པ་ན་མ་རྫོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲུམ་
 པོར་འགྱུར་རོ། །རྫོགས་པར་བརྗོད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
 རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་བྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་
 དངོས་ཉིད་རྣམས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ་ཞེས་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བརྗོད་
 དོ། །བཤད་ལུགས་གསུམ་པ་ནི། (ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐུག་སྟེད་བརྗོད་པ་རྫོགས་པ་དེའི་མཐའ་
 ལ་མི་གཏོང་ནའོ་མཐུག་སྟེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྤྱི་རྒྱ་བཞགས་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ལྟ་
 འགྲེལ་དང་)བཅ་པོ་ལྷུ་བརྩུ་བ་ལས་ནི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་མཐུག་སྟེད་པ་དང་བཅས་
 པ་རྫོགས་པའི་མཐར་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་བཤད་དེ། མཐུག་སྟེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་(མཐུག་སྟེད་བརྗོད་པ།)ལས་དེ་ཡང་བསྐྱུས་པ་ཐ་མའི་ནང་དུ་གཏོགས་
 པར་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པས། མཐུག་སྟེད་བརྗོད་པའི་མཐའ་ནི་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་
 མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐུག་སྟེད་བརྗོད་པ་རྫོགས་པ་དེའི་
 མཐའ་མི་གཏོང་ནའོ་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ལུགས་གསུམ་ལས། ལུང་གི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ནི་གྲུབ། མདོ་དང་འགལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བསྐྱོད་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བཤད་བྱིན་རྟོ། །

༡༦ དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ།

བསྐྱོད་ལྷག་མོ་མོར་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ནི་བརྟུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་སོ། སྤྱིའི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤྱིང་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་གཞོད་པ་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པས་ཤེས་སོ། །ངོ་ཉི་ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་ལས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོགས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞུགས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་ལྷག་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་བཅི་བ་དངོས་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱེད་བག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་བཅུ་མ་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། རྒྱལ་པོར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་ལས། གང་ཏུ་དབྱེ་བའི་གནས་དང་། གང་དག་དང་དབྱེ་བའི་ཡུལ་དང་། གང་གི་ཆོ་འབྱེད་པའི་དུས་དང་། གང་ལ་དབྱེ་བའི་དོན་དང་། བཞི་ནི་སྤར་མཚམས་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཞེས་སྒྲ་མ་(ཤ་ལྷགས་པ་)རྣམས་གསུང་ངོ་། །དེ་རྣམས་འདིར་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་གཞུང་ནི་འབྲེལ་ཆུང་ལས་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱས་ཏེ་དབྱེན་མ་བྱེད་ཅེས་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོད་ཏེ་མ་ཉན་ནས་བསྐྱོད་ཏུ་མ་བརྟུབ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱུར་ཞེས་བཤད་ངོ། །འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གང་གིས་འབྱེད་པའི་རྟེན་ནི།(དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་འཆགས་པ་དང་འདིའི་མཚམས་མེད་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོད་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ།)དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་སྟེ། ལྷང་ཁུ་བའི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མའི་སྐབས་ལས་དགེ་སྤྱོད་(རྣམ་དག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་(འཆབ་མེད་ཀྱི་པམ་པ་འབྱུང་བ།)བསྐྱེད་པ་བྱིན་པ་དང་དགེ་(དགེ་སྤྱོད་མའི་དགེ་འདུན་

འབྲེན་ན།སྒྲོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷང་དེ་
ནི་ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །རྫོགས་པའི་རྒྱུན་ནི་བཞུགས་བསྐྱོ་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱོག་པ་རྣམ་པ་ལྟོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་སྤར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཆོས་ལས་ཆོས་མིན་སྟེགས་སུ་འབྲེད་པར་
འདོད་པ་དང་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་དག་
གིས་དགེ་འདུན་ཆོས་མིན་སྟེགས་སུ་འབྲེད་པར་ཞུགས་ཤིང་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་
ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དངོས་ཉིད་རྫོགས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་
མི་གཏོང་ནའོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱེ་བྲག་རྒྱ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།(བྱ་ལྷགས་ལ།)འདིར་ཁ་ཅིག་
ན་རེ་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཡིན་པ་ཡན་
ལག་རྒྱ་མི་དགོས་ཏེ། དེང་(སངས་རྒྱས་ལྟ་དཔྱད་ལས་འདས་པའི་འོག་རྒྱ།)སང་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
བྱེད་ན་ཡང་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འཕྱར་རོ་ཞེས་འཆད་དེ། དེ་ནི་བཟ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པ་ལས་
(དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ།)འདི་ལ་ཡན་ལག་ལྷས་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བར་འཕྱར་ཏེ། ལྷོན་པ་
(ཞལ་དངོས་སུ།)བཞུགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་རྒྱ་ལོངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་
ལ་བརྩུལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པས་བསྐྱོག་པ་དང་། ལས་བརྗོད་པ་
གསུམ་པའི་མཐར་མི་གཏོང་བའོ། །དེ་དག་ལས་ཡན་ལག་མ་ཆང་ན་ཅི་རིགས་པ་ན་སྤང་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་(ཤ་ལྷགས་ལ།)ན་རེ་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་
བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་ཏེ། དབྱེན་ལ་
ཡང་འོས་པ་(ལས་ཀྱིས་ཁ་སྐྱོང་བར་)མ་ཡིན་པས་(རྩལ་ཤིང་གིས་པ་མི་ཆགས་སོ། །)ཞེས་པ་དང་།
(ལྷ་ལ་རྟེན་ཁ་སྐྱོང་བར་མི་འོས་པས་དབྱེན་མི་ཆགས་ཏེ།)དབྱེན་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི་གསོལ་བའི་
ལས།)དང་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་འབྲེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་
བར་འོས་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ནི། དབྱེན་འཆགས་པའི་ཡན་ལག་

དང་དེའི་མཆོམས་མེད་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཏུན་པ་ཡིན་གྱི། དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་
བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་བསྐྱོང་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་རྩ་མི་དགོས་ཏེ། དབྱེན་
དང་དེའི་མཆོམས་མེད་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་བསྐྱོང་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་རྩ་དགོས་ཀྱང་དབྱེན་
བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ཡན་ལག་རྩ་དགོས་པའི་གཞུང་མེད་ཅིང་། ལྷུང་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་
ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱིར་བཏུན་པའི་
རྒྱུ་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དགེ་སྦྱོར་འདྲ་བ་ཉིད་རྩ་
རིག་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ། འདིའི་དམིགས་བསལ་རྩ་འཛོགས་པའི་
རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་དང་། དབྱེན་བྱེད་པའི་
ལྷག་མ་དང་གསུམ་པོ་རོ་པོ་ཐ་དང་ཅིང་ཡན་ལག་ཐ་དང་དེ། རོ་པོ་ལྷན་པ་དང་པོ་དགེ་
སྦྱོང་མ། བྱེད་པར་གྱུར་དང་བསྐྱོག་དང་མཐར་ཐུག་པ། འབྱེད་པ་པོ་སྟེ་བྱེད་པར་བརྟུང་
གྱིས་ན། དབྱེན་དང་མཆོམས་མེད་ལྷག་མའི་བྱེད་པར་རོ། ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་
དབྱེན་གྱི་རོ་པོ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་ཤག་འཕྲོ་པན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་བར་རྩ་བྱིབ་བཅུགས་པ་ན། ཤིང་པན་
ཚུན་དེ་གཉིས་མི་འཕྲོད་པར་བྱེད་པའི་བྱིབ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། དབྱེན་དེ་ནི་དགེ་འདུན་ཚྭགས་གཉིས་ཀྱི་བར་
ན་པན་ཚུན་ཐུགས་ཚེ་མི་འཕྲོད་པའི་རྩལ་ལྷུང་མ་བཏུན་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་
འཕྲོད་པའི། རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། ཁྱོན་མོངས་ཅན་མིན་ལྷུང་བཏུན་མིན། རེ་དང་དགེ་
འདུན་ཡང་དག་ལྷན་ཞེས་སོ། རེས་ན། རོ་པོའི་བྱེད་པར་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་མི་འཕྲོད་པ་
ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་རོ་པོ་ལྷུང་མ་བཏུན་ཡིན་ལ། དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་ནི་དགེ་
འདུན་འབྱེད་པ་ལས་གྱུར་པའི་སྤྲིག་པ་སྟེ། ཆོ་ཕྱི་མ་མནར་མེད་རྩ་སྟེ་པའི་ལས་ཀྱི་དངོས་
གཞི་ཡིན་ནོ། དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ནི། སྐབས་འདིའི་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷུང་
བའི་དངོས་གཞི་སྟེ་དགེ་འདུན་བྱེད་པ་ལ་མི་སྦྱོར་སོ། ལྷན་པའི་བྱེད་པར་ནི། མཛོད་ལས་
དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དག་ལྷན་ཞེས་བཤད་པས། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་དགེ་འདུན་ལ་ལྷན་
ཞིང་། དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་དང་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྷན་

པའོ། །(མཛོད་ལས། དེ་ཡི་ལ་ན་མ་ཐོ་རྒྱུ། །དེ་དང་འབྲེད་པོ་ཡང་དག་ལྡན་ཞེས་སོ། །)ལས་དང་པོ་
 པ་ལ་འབྲུང་མི་འབྲུང་གི་བྱུང་པར་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་དགོ་འདུན་བྱེ་བ་
 ལས་དབྱེན་དང་དེའི་མཆོམས་མེད་འབྲུང་ལ།(སྟེ་ལུང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་སྒྲིབ་གཞི་ལས་གསུངས།)
 དབྱེན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་ནི་མི་འབྲུང་སྟེ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལུང་བ་མི་འབྲུང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་འབྲུང་མི་འབྲུང་གི་བྱུང་པར་ནི། དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་དབྱེན་བྱེད་
 པའི་ལྟག་མ་(འབྲུང་བར་མའི་སོ་སོ་ཐར་པ་དང་མའི་རྣམ་འབྲེད་མདོ་ཆ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ།)དང་ལས་
 གྱི་དབྱེན་འབྲུང་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་ནི་མི་འབྲུང་སྟེ།
 དེ་གཉིས་ལ་འབྲེད་པ་པོ་དགོ་སྒྲོང་ཡིན་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །མཛོད་འགྲེལ་ལས། དགོ་སྒྲོང་གིས་འབྲེད་གྱི་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་གསུངས་ལ། མཛོད་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་ནི་དགོ་སྒྲོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ལ། འབྲེད་པ་པོ་ཡང་དེ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་དགོ་
 འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་ལྡན་པ་སྤིད་དེ། དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་བྱས་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་དགོ་སྒྲོང་མར་འགྱུར་ནའོ། །དེ་ཡང་མཆོན་གྱུར་པས་མཆོམས་མེད་གྱི་སྟག་
 པ་མི་འདག་པས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཡང་དགོ་འདུན་དབྱེན་གྱི་མཆོམས་མེད་གྱི་རྒྱུན་འབྲུང་བ་
 སྤིད་པ་ཁོ་ནའོ། །དགོ་འདུན་བྱེད་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་མི་དགོས་དང་། བསྐྱོག་པ་ཡན་
 ལག་རྒྱ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་པ་ལ་
 ནི་དགོ་འདུན་སྟགས་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་ལ། བསྐྱོག་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་
 དགོས་སོ། །དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྟག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བསྐྱོག་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་ལ་དགོ་
 འདུན་བྱེད་པ་ཡན་ལག་རྒྱ་མི་དགོས་པས་སོ། །དགོ་འདུན་བྱེད་ཟིན་ན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་
 པ་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་ཀྱང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ནད་པ་ཤི་ཟིན་ན་སྦྲན་མི་གཏོང་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགོ་འདུན་བྱེད་ཟིན་ན་དེ་ལ་བསྐྱོག་པ་མི་བྱེད་པར་དབྱེན་སྦྱུ་
 པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུང་ལས་མཆོག་བྱུང་གཅིག་གིས་དབྱེན་བསྐྱུམས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐར་
 ཐུག་གི་བྱུང་པར་ནི། དབྱེན་དང་དེའི་མཆོམས་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་ནི་དགོ་འདུན་བྱེད་

པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་ནི་དགེ་འདུན་བྱེད་
 པ་ལ་མི་ཉྱེས་ཀྱི། དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ན། བསྐྱོ་བའི་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་
 དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །(བསྐྱུས་པ་ལས་དགེ་འདུན་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་མ་བཏང་བར་ལྷུང་བར་
 བཞག་ལ། དགེ་འདུན་བྱེ་བྱེན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་མི་བཞག་གོ། །ཞེས་སོ། །
 འབྱེད་པ་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་དབྱེན་དང་དེའི་མཆོམས་མེད་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་
 ཁ་སྐྱོང་བར་འོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ལ་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་ཏེ།(ལུང་ལས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་ན་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པར།)སྐར་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །(དབྱེན་གྱི་བྱེ་བྱག་)འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དང་དབྱེན་བྱས་པའི་མཆོམས་མེད་གཉིས་
 ནི་རྩ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཏེ།(དཔེར་ན།)གཟུགས་དང་དེའི་རོ་ནི་རྩ་ཆོགས་པའི་
 ཆར་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཆད་མས་བཤད་པ།)བཞིན་ནོ། །(དབྱེན་གྱི་བྱེ་བྱག་)ལས་ཀྱི་དབྱེན་བྱས་པ་
 ནི་མཆོམས་མེད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་བ་སྟོམ་པོ་ཅམ་ཏུ་ཟད་དོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་
 རྩལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་ནམ་འབྱེད་ལས། རྩལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡༡ དེ་རྗེས་སྐྱོགས་ཀྱི་ལྷག་མ།

ད་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱོགས་པའི་ལྷག་མ་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྐར་གཞི་
 ནི་རྩལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ལྷན་བྱིན་གྱི་ནང་འཁོར་བཞིས་(དགེ་སྤྱོད་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་འདྲ་བ་
 བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོ་རག་ཀ་རི་བྱ་དང་། རྩ་མཆོ་བྱིན་དང་།)ལྷན་བྱིན་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་
 སྐྱོགས་བྱས་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་སྐར་མ་དང་འདྲའོ། །དོ་རི་
 ནི་དགེ་སྤྱོད་པ་རོལ་པོ་དེ་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་འབྱུང་བ་དང་མེད་བྱེད་ན་མཆོམས་མེད་
 འབྱུང་བུང་གི་དབྱེན་བྱེད་པ་ན་བཅས་ལྷན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དེའི་སྐྱོགས་བྱེད་ཅིང་བཞམས་
 བསྐྱོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་
 གཞིའོ། །

གཞི་དང་། རྒྱུགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྟན་ཏེ། དག་སྒྲོང་ཆོས་དྲུག་
ལྟན་གྱི་སྤྱིང་དུ། དག་སྒྲོང་པ་རོལ་པོ་དེ་དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་འབྱུང་རུང་ངམ་བྱེད་ན་
མཆོམས་མེད་འབྱུང་རུང་གི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
དེའི་ཤྲོགས་ཉིད་ཅེས་པས་སོ། །དག་སྒྲོང་ཆོས་དྲུག་ལྟན་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི་དག་སྒྲོང་
བསྐྱབ་པ་བྱིན་པས་དབྱེན་བྱེད་ནའོ། །རྒྱུགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནོ་བཞུགས་པ་སྟེ་ལ་སྟགས་
པ་བསྐྱོག་པ་ལའོ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་འབྲལ་བ་སྟེ།
དེའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀྱུན་སྒྲོང་ནི་དབྱེན་བྱེད་པ་དེའི་ཤྲོགས་བྱེད་པའི་ཆོག་
སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྱུར་བ་
ནི་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་དེའི་ཤྲོགས་བྱེད་པའི་ཆོག་སྤྱོད་ཞིང་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་
བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྤར་མ་དང་འདུའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དེའི་ཤྲོགས་ཉིད་
ཅེས་སོ། །

༡༥ བྱིན་ལྱན་འབྱེད་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མ།

ད་ནི་བྱིན་ལྱན་འབྱེད་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་འཆད་དེ། རང་སྒྲོང་པར་བྱེད་པའི་
ཞེས་སོ། །འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྤྱིང་གཞི་ནི་མཉམ་ཡོད་དུ་ནབ་སོ་དང་འགྲོ་
མཁྱེགས་ཀྱིས་བྱིན་ལྱན་ཐུང་སྟེ་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ན་དག་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་དེ་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་དག་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ནི་
བྱིན་པའི་སྤྱི་གཞི་བྱིན་ལྱན་ཐུང་སྟེ་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱད་པ་ན་དག་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་དེ་བཞུགས་པ་དེ་བཞུགས་པ་སྟེ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་
བ་ལས་ཀྱར་པའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོར་བ་བཅུ་པར་བྱ་བའི་
གཞི་དང་། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། གང་སུན་དབྱུང་བའི་
ཡུལ་དང་། གང་གིས་སུན་འབྱེན་པའི་ཉེས་པ་དང་། གང་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་
དང་། གང་གིས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དང་། གང་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །དང་
པོ་ནི་བྱིས་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཡིན་པ་སྟེ། བྱིས་སུན་འབྱེན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་
གི་ཉེས་སྦྱོང་བསྟན་པ་འཕམ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་བསྒྲགས་པ་སྟེ། ཞུ་འགྲེལ་ལས་བདག་ཉིད་
ཀྱང་ཕྱིག་པ་སྦྱོང་པས་བྱིས་པ་དག་སུན་འབྱེན། གཞན་དག་ལ་ཡང་མི་སྟན་པ་སྦྱས་པའི་
ཕྱིར་སྦྱོང་པ་དན་པས་བྱིས་པ་དག་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །(རང་གི་ཉེས་སྦྱོང་བསྟན་
པ་འཕམ་གཞན་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་བསྒྲགས་པ། དེ་ལས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་ནི་བྱིས་པ་མ་དད་པར་གྱུར་
ཀྱང་སྐབས་འདིར་གཏོགས་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བྱག་ལྟན་གྱི་དང་པོ་ལྟའི་སྟེང་དུ། རང་སྦྱོང་པའི་ལས་
ཆོས་ལྟན་ལ་བཞུགས་པ་དང་། བཞི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོགས་སུ་ལོངས་པ་སྟེ། རང་སྦྱོང་པར་
བྱེད་པའི་ཞེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཞེས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི་རང་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་
བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། རང་སྦྱོང་པར་བྱེད་ཅིས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་བྱུང་བོ། །རང་ལ་སྦྱོང་
པའི་ལས་མ་བྱས་པར་དགེ་འདུན་ལ་(བྱིད་རྣམས་འདུན་པས་འགོ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་སྟེ་དང་གཏི་ལྷག་
དང་འཇིགས་པས་འགོ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས།)སྦྱར་བ་འདེབས་ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་
པ་ན་དེའི་འོ་ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་ནི། མ་སྦྱང་ལྟ་དང་ལྟན། ལུས་མ་མལ་པར་གནས། བདག་
ལས་མ་དད་པ་སྟེ། སུར་རྩུན་སྦྱོར་པས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྫོགས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནོ། །བཞམས་བསྟོན་ལ་སོགས་པ་ལྟའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ་དེའི་དོན་སྤར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀྱང་སྦྱོང་ནི་བྱིས་སུན་འབྱེན་པ་པོ་རང་ལ་སྦྱོང་པའི་ལས་བྱས་པར་གྱུར་
པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་སྦྱ་བར་འདོད་པ་དང་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་
བར་འདོད་པ་རྩུན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་བྱིས་སུན་འབྱེན་ཅིང་དགེ་འདུན་ལ་དག་

གིས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དེ་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དབྱེན་
བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་དང་འདྲའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ལ།(དགེ་འདུན་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་བདག་
བསྐྱེད་དེ་ཞེས།)ལོག་པའི་བསམ་པས་ཞེས་པ་ནི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་
འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་འཛིགས་པས་འགྲོ་བའི་བསམ་པས་སོ། །དགེ་
འདུན་དེ་རང་སྟོང་པའི་ལས་དེ་ལ་ལོག་པ་དེ་ལྟར་ཞུགས་(ཏི་འདུན་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་
དང་འཛིགས་པས་འགྲོ་བའི་དབང་གིས་བདག་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱས་པ་དེ་དེ་ལྟར་ཞུགས།)སོ། །ཞེས་
སོ། །(རྒྱན་ཏུ་སྐྱབ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །)

༡༩ བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ།

ད་ནི་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འཆད་དེ། འདིའི་སྤྱི་དོན་ལ་བཞི་
ལས། སྤང་གཞི་ནི།(གཞི་འགྲེལ་ལས་སྤང་བྱིང་།)ཀོ་འུ་ཤམ་པའི་གདངས་ཅན་གྱི་ཀྱན་དགའ་
ར་བར་འདུན་པས་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་སྤྲས་པ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་
སོ། །དགག་བྱ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནོད་པའོ། །དོ་ཏི་
ནི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་ལ་ལྷང་བ་སྤངས་པ་ན་དགེ་སྟོང་མཐའ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་སྤང་བ་འགོག་(བདག་ལ་སྤྲས་ཀྱང་ཉེས་པ་མ་སྤང་ཞིག་ཅས།)ཅིང་
བཞུགས་བསྐྱོད་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལས་ཀྱུར་པའི་ལྷང་བ་
དངོས་གཞིའོ། །

ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། གཞིའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱུར་བ་བཙུམ་པར་བྱ་བའི་
གཞི་དང་། རྒྱུགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤང་བ་པོ་གང་སྤང་
བ་དང་། གཞི་གང་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་དང་། སྤང་བའི་ཆོག་གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཡུལ་
དང་། གང་གིས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་མོ། །དང་པོ་ནི།(བདག་ལ་དགེ་སྟོང་སྤྲས་ཀྱང་མ་སྤང་
ཞིག་ཅས་པ།)མྱོགས་བརྩུ་ན་གནས་པའི་དགེ་སྟོང་མཐའ་དག་སྟེ། རྟོག་ལས་དགེ་སྟོང་ཐམས་
ཅད་དག་གིས་བརྒྱུད་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །སེལ་བ་ནི་རྟོག་ལས་དགེ་

སྐྱོང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དག་ཁ་ཅིག་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དག་གིས་བརྗོད་པར་མི་
བྱ་བར་བྱེད་པའི་ཚོག་གིས་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་(བདག་ལ་ཕམ་པ་ནས་
བཟུངས་བྱ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་སྐྱོང་ཞིག་ཅེས།)ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་
སྟེ། རྒྱལ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་
ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲིར་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སོ། །སེལ་བ་(སྤང་ལུང་གིས་བདག་ལ་མ་སྐྱོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།)ནི་རྒྱལ་ལས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དམིགས་
ཀྱིས་བསལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་ལ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བར་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཁོ་ན་འོ་
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་ཚོས་དུག་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་དུ། བདག་ལ་སྐྱོང་བ་པོ་ཡིན་པ་
སྟེ། སྐྱོངས་པ་ཉིད་ན་ཞེས་སོ། །གཏན་ནས་མ་སྐྱོངས་པ་ལ་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཚོག་སྐྱ་
ན་ནི་ཉེས་བྱས་ཏེ། སྐྱོང་བ་དང་དུན་པར་མ་བྱས་པ་ནི་དེའི་འོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི་སྐྱོང་
དུན་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཕམ་པ་ནས་བཟུངས་བྱ་ཡན་ཆད་གང་དུང་
ཉིད།)ན་ཞེས་པས་སོ། །སེལ་བ་ནི། སྐྱོང་བ་དང་དུན་པར་མ་བྱས་པ་ནི་དེའི་འོ་ཞེས་
སོ། །རྗོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནི་བཞུགས་བསྐྱོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོག་པ་ལུའོ། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་སྤར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཀྱང་སྤྱོད་ནི་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཚོག་སྐྱ་ཞིང་གོ་བར་འདོད་པ་དང་
བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱར་བ་ནི་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་
ཚོག་སྐྱ་ཞིང་བསྐྱོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ཞུགས་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཐར་
ཐུག་དང་འདྲའོ། །དེ་ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་རྗོགས་པ་དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །ཞེས་སྐྱ་མར་
སྤར་ཏེ་དག་ལྷན་མའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་དགོ་སྤྱོད་གིས་ལྷག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་སྐྱོང་
བ་ཉིད་ན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྐབས་འབྱེད་དུ་མ་བརྒྱུག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་
ལ་སྐྱོང་བར་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དང་པོར་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སྐྱེ་བ་
ལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ན་བར་སྐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ་བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ཚོག་སྐྱ་བའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ལ་སྦྱོགས་བརྒྱན་གནས་པའི་དགོ་སྤྱོད་མཐའ་

དག་གིས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་ཉིད་རུ་བྱེད་པ་ལོ། །(བདག་ལ་སྤྱི་ལོ་ཉིས་པ་མ་སྐྱེད་ཞིག་ཅེས་
ལྷུང་བ་སྐྱེད་ཆོག་ཀྱི་ལས་དག་སྒྲོང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་
བ་ཉིད་རུ་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་ལ་
བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
ལས་དག་འདུན་ལྷག་མའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །

༡༡། །བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག

དཔལ་མགོན་འཕགས་ཀྱི་སྤྱིངས།

༡༡། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་མི་དུ་ལེ་ཁ། བོད་སྐད་དུ། བཤེས་པའི་སྤྱིངས་
ཡིག །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱག་འཆལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་
འོས་བདག་གིས་ནི། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟན་ལས་བྱུང་བའི། །བསོད་ནམས་
འདུན་སྐད་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག །ཅུང་ཟད་ཅིག་བཞེབས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསན་པའི་
རིགས། །རི་ལྷར་བདེ་གཤེགས་སྤྱུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་བྱུང་། །བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་བྱང་སྤྱི་
མཁས་པས་མཆོད། །དེ་བཞིན་བདག་གི་སྟོན་རག་འདི་རན་ཡང་། །དམ་ཆོས་བརྗོད་ལ་
བརྟེན་སྤངས་མི་བགྱི། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་སྟོན་དགྲ་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱགས་སུ་
ལྷ་ཡང་ཆུད་མོད་ཀྱི། །རྩོམ་ལས་བགྱིས་དགྲུང་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་ནི། །ཆེས་དཀར་ཉིད་དུ་
ཅི་སྤྱི་མི་བགྱིད་ལགས། །

རྒྱལ་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དག་འདུན་དང་། །གཏོང་དང་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་རྒྱུ་
དཔལ་པ་བྱུག །རབ་བྱུ་བཀའ་སྤྱུལ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱུ་པར་
བགྱི། །དག་བའི་ལས་ལམ་བརྩུ་པོ་ལུས་དང་ནི། །དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྟག་བྱུ་བསྟོན་བགྱི་
ཞིང་། །ཆང་ནམས་ལས་སྤྱི་དེ་བཞིན་དག་བ་ཡི། །འཆོ་བ་ལ་ཡང་མངོན་པར་དགྱེས་
པར་མཛོད། །འོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྤྱིང་པོ་མེད་མཁྱེན་ནས། །དག་སྤྱོད་བམ་ཟེ་བཀྱེན་
དང་བཤེས་ནམས་ལ། །བྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྟུལ་བགྱི་པ་རོལ་དུ། །བྱིན་ལས་གཞན་པའི་
གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། །མ་འདྲེས་མ་

སྐྱེས་པ་དག་བསྐྱེན་པར་མཛོད། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །

རྒྱུན་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་བསམ་གཏན་དང་། ཇི་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞལ་མེད་པ་རྩོལ་ཕྱིན། འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། ལ་རྩོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་མཛོད། གང་ལ་པ་དང་མ་དག་མཚོད་པ་ཡི། རིགས་དེ་ཚངས་བཅས་སློབ་དཔོན་བཅས་པའང་ལགས། ཇི་དག་ལ་མཚོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲུང་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་འགྱུར་བ་ལགས། འཚོ་དང་ཚོམ་རྒྱུན་འབྲིག་པ་བརྟུན་དང་ནི། ཆང་དང་རྩལ་མིན་ཟེས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁལ་ལྷན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་སྤྱོད་དག་དང་། གར་དང་ཕྱིར་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྤྱོད་ཁིང་། དག་བཙོན་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ཡི། ཡན་ལག་བརྟུན་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་ན། གསོ་སྦྱོར་འདོད་སྦྱོར་ལྟ་ལྟས་ཡིད་འོང་བ། རྒྱུས་པ་བྱུང་མེད་དག་ལ་སྦྱོལ་བར་བབྱིད། ཁེར་རྣ་གཡོ་སྦྱ་ཆགས་དང་སྦྱོམ་ལས་དང་། མཐོན་པའི་ར་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་དང་། རིགས་དང་གཞུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཚོ་དང་། དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཞིགས། །

བག་ཡོད་བདུད་ཚིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། འཆི་བའི་གནས་སུ་སྐྱབ་པས་བཀའ་བསྟུལ་ཏེ། ཇི་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་ཚོས་སྤེལ་སྤྲད་དུ། བྱས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། གང་ཞིག་སྦྱོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། བྱི་ནས་བག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། ཁྲི་བ་རྒྱུན་བལ་ལྟ་བུར་རྣམས་མཛོས་ཏེ། དགའ་པོ་མོར་ཕྱིར་མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན། འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་སྐབས་མ་མཆིས་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་པའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བབྱི། ཁྱོད་པ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད། འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། བདག་ནི་འདིས་སྦྱོས་འདིས་གཏག་པམ་པར་བྱས། འདི་ཡིས་བདག་གི་ནོར་ཐོགས་གྱུར་ཏོ་ཞེས། འཁོན་ཏུ་འཛིན་པས་འབྲུག་ཡོང་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། འཁོན་འཛིན་རྣམས་སྤངས་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཁེམས་ནི་རྒྱ་དང་ས་དང་རྩོ་བ་ལ། རི་མོར་བྱིས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་བབྱི། ཇི་འི་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་

ནི། །མཚོག་སྟེ་ཚོས་འདྲོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། །རྒྱལ་བས་སྦྱིང་ལ་འབབ་དང་བདེན་
 པ་དང་། །ལོག་པར་སྤྲོ་ལྟ་སྦྱོས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རྒྱང་ཅི་མེ་ཏྲིག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་
 ཚོག་ །རྣམ་གསུམ་བཀའ་སྡུལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། །སྤང་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་ཟུན་
 པ་ནས། །ཟུན་པའི་མཐར་ཐུག་སྤང་ནས་ཟུན་མཐར་ཐུག་ །ཟུན་ནས་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་
 ཀང་ཟག་ནི། །བཞི་སྟེ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དང་པོར་མཛོད། །མི་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་བཞིན་
 མ་སྦྱིན་ལ། །སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་སྦྱིན་ལ་མ་སྦྱིན་འདྲ། །མ་སྦྱིན་མ་སྦྱིན་པར་སྤང་སྦྱིན་ལ་
 ནི། །སྦྱིན་པར་སྤང་ཞེས་བགྱི་བ་འདྲར་རྟོགས་མཛོད། །གཞན་གྱི་ཆུང་མ་མི་བཟླ་མཐོང་
 བ་ཡང་། །ན་ཚོད་མཐུན་པར་མ་དང་བྱ་མོ་དང་། །སྤིང་མའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་བགྱི་ཆགས་
 ཟུར་ན། །མི་གཙང་ཉིད་རྒྱ་ཡང་དག་བསམ་པར་བགྱི། །

གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བྱ་ལྟ་བུར། །གཏིར་བཞིན་སྟོག་དང་འདྲ་བར་
 བསྐྱང་བགྱི་སྟེ། །གཏུག་པ་རྒྱག་དང་མཚོན་དང་དག་པོ་དང་། །མེ་བཞིན་འདྲོད་པའི་
 བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། །འདྲོད་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བློལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་དབང་
 པོས་ཀྱིས་པའི་འབྲས་འདྲར་གསུངས། །དེ་དག་སྤང་བགྱི་དེ་ཡི་ལྷགས་སྟོག་གིས། །འཁོར་
 བའི་བཙོན་རར་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིང་། །གང་དག་དབང་པོ་རྒྱག་ཡུལ་རྣམས་ལ་
 ནི། །རྟག་རྒྱ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་གཅིག །གཡུལ་ངོར་དག་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་
 དག་ལས། །མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཆོལ། །བྱད་མེད་གཞོན་ཅུའི་
 ལུས་ནི་ལོགས་ཤིག་རྒྱ། །བྲིང་བ་དང་སྟོ་དག་དོད་པ་དང་། །མི་གཙང་ཀུན་སྟོད་འདྲ་
 བ་དགང་དཀའ་བ། །འགས་པས་གཡོགས་པ་རྒྱན་ཡང་ལོགས་ཤིག་གཟིགས། །རི་ལྷར་
 མཛོ་ཅན་སྦྱིན་བུས་ཉེན་པ་ནི། །བདེ་བའི་དོན་རྒྱ་མེ་ལ་ཀུན་བསྟེན་ཀྱང་། །ཞི་བར་མི་
 འཕྱར་དེ་དང་འདྲ་བར་ནི། །འདྲོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཐུན་པར་མཛོད། །དོན་
 དམ་གཟིགས་པར་བགྱི་སྤང་དངོས་རྣམས་ལ། །རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་གོམས་
 མཛོད། །དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་ཡི། །ཚོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཚིས་པ་མ་
 ལགས་སོ། །སྦྱོས་བྱ་རིགས་གཞུགས་ཐོས་དང་ལྟན་རྣམས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་རྒྱལ་བྱིས་

བྲལ་བ་བཀུར་མ་ལགས། འདི་ལྟས་གང་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་ལྡན། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཚོན། །

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། འབདྱེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། འབརྟེན་སྦྱང་ཅེས་བགྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། འབདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། འབྱིད་ཀྱིས་བྲལ་ཟེ་དགེ་སྦྱོར་ལྟ་དང་ནི། འཕགོན་དང་ཡབ་ཡུམ་དག་དང་བཅུན་མོ་དང་། འཁོར་གྱི་སྦྱང་དུ་འདུག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། འདུལ་བའི་རྣམ་སྟིན་སྐལ་ལོན་འགའ་མ་མཆིས། འཕྱིག་པའི་ལས་རྣམས་སྦྱང་པ་འགའ་ཡང་ནི། འདི་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཅོད་ཀྱང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་ཕྱིག་པ་ཡི། འལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་གང་ལགས་མདོན་པར་འགྱུར། འདད་དང་རྒྱུ་ལ་བྱིས་མོས་དང་གཏོང་བ་དང་། འདི་མེད་རོ་ཆོ་ཤེས་དང་བྲེལ་ཡོད་དང་། འཤེས་རབ་ལོར་བདུན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། འཁོར་གཞན་ལལ་པ་དོན་མ་མཆིས་རྟོགས་མཛོད། རྒྱན་པོ་འབྱེད་དང་འདུས་ལ་ལྟ་བ་དང་། འལེ་ལོ་ཕྱིག་པའི་ཁྱོགས་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་རན་མོང་བ། འགགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དུག་སྟོངས། འཁོར་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ། རབ་མཚོག་ལགས་པར་ལྟ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། ཀྱུན་དུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། འཁོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། འདས་པ་བདོག་མང་ཅི་ལྟར་སྤྱད་བསྐལ་བ། འདོད་པ་རྒྱུང་རྣམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། འབྱུ་མཚོག་རྣམས་ལ་མགོ་པོ་ཇི་སྟེད་པ། འདེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱད་བསྐལ་དེ་སྟེད་དོ། རང་བཞིན་དགྲར་འབྲེལ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། འབྱིས་ཐབ་བརྟན་བགྱིད་རྗེ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུང་དུ་འདུག་པ་ཆོས་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡི། རྒྱུང་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྟོངས། འཁྱིད་མོ་ལྟ་བུར་རྗེས་མཐུན་གང་ཡིན་དང་། རམ་འཁོར་མོ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་ལ་འབབ་པ་དང་། རམ་བཞིན་ཕན་པར་འདོད་དང་བྲན་མོ་བཞིན། འདབ་སྦྱར་གང་ཡིན་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བཞིན་བཀུར། །

ཁ་ཟས་སྟོན་དང་འདྲ་བར་རིག་པ་ཡིས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་སྟེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། རམ་ཚོག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་

གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། མཚན་
 མོའི་ཐུན་གྱི་སྟོང་སྟངས་འདས་ནས་ནི། མཐའ་ཚེ་འདས་པུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་
 བར། དྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མཐོང་། བྱམས་དང་སྦྱིང་ཆེ་དག་དང་དགའ་
 བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཉག་དུ་ཡང་དག་སྟོམ་མཛོད་ཅིག ཞོང་མ་བརྟེས་པར་མ་འགྱུར་
 དེ་ལྟ་ནའང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། འདོད་སྟོང་དགའ་དང་
 བདེ་དང་ཐུག་བསྐུལ་དག རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། ཚངས་
 དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགེ་རྒྱས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་ལྟ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་
 ཐོབ། ཉག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྷན་གཞི་ལས་
 བྱུང་བའི་ལས། དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམས་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་བས་དགེ་བ་སྦྱོང་ལ་བཙོན་
 པར་བགྱི། ལན་ཚུ་སྤང་འགས་རྒྱ་ནི་ཉུང་དུ་ཞིག རོ་བསྐྱར་བགྱིད་གྱི་གཞུང་ལྷང་མིན་
 ལྟར། དེ་བཞིན་སྤིག་པའི་ལས་ནི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁྱེན་པར་
 བགྱི། ཚོད་དང་འགྱོད་དང་གནོད་སེམས་རྒྱགས་པ་དང་། གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་
 དང་ཐེ་ཚོན་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར། འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལགས་
 པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། དད་དང་བཙོན་འགྱུས་དག་དང་དྲན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་
 ཤེས་རབ་ཚོས་མཚོག་ལྟ་ཉིད་དེ། འདི་ལ་མངོན་བཙོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི། སྟོབས་
 དབང་ཞེས་བགྱི་ཆེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས། ར་རྩ་འཆི་སྤྱད་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ། ལས་
 ནི་བདག་གིར་བྱས་ལས་མ་འདས་ཞེས། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི། དེ་ཡི་
 གཉེན་པོའི་སྟོང་ནས་རྒྱགས་མི་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་
 མཛོད། གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྦྱང་ཁྱང་། ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མི་
 བཟད་ལྟར། མི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་། མི་རྟག་བདག་མེད་མི་གཙང་རིག་
 པར་བགྱི། དྲན་པ་ཉི་པར་མ་བཞག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ལྟ་བ་ལུང་ཁོ་
 བ། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་གཟུགས་

ལ་བདག་གནས་མིན། །བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་
ཡང་སྤྱང་རྟོགས་བགྱི། །ཡུང་པོ་འདྲོད་རྒྱལ་ལས་མིན་དུས་ལས་མིན། །རང་བཞིན་ལས་
མིན་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་མིན། །དབང་ཕྱག་ལས་མིན་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ། །མི་ཤེས་ལས་དང་
སྤྱད་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། །རྩལ་བྲིམས་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རང་ལུས་ལ། །ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པར་ལྷ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི། །ཤོང་བྱིར་སྐོ་
འགོགས་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །གཞན་
གྱིས་ཤོགས་བགྱིར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས། །ཐོས་དང་རྩལ་བྲིམས་བསམ་གཏན་ལྷན་པ་
ཡིས། །བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད། །ལྷག་པའི་རྩལ་བྲིམས་ལྷག་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། །ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ཙུ་ལ་བརྟུ་ལྷག་
ཅིག་ནི། །གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འགྱུར། །དབང་ཕྱག་ལུས་གཏོགས་དྲན་
པ་བདེ་གཤེགས་གྱིས། །བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །དེ་ནི་བསྐྱེམས་ནས་
མཛོད་པར་བསྐྱུང་བགྱི་སྟེ། །དན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀུན་འཛིག་པར་གྱུར། །

ཆོ་ནི་གནོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་
ན། །དབུགས་རྩབ་དབུགས་དབྱུང་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ལས། །སང་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་
ངོ་མཚར་ཆེ། །ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐམ་མཐར་འབྲུལ་ཞིང་། །ཐ་མར་མི་གཙང་སྟིང་
པོ་མ་མཆིས་པ། །རྣམ་པར་འཛིག་དེངས་ཐུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སོ་སོར་འབྱེས་ཆོས་
ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ས་དང་ལྷན་པོ་རྒྱ་མཆོ་ཉི་མ་བདུན། །འབར་བས་བསེགས་
པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་གྱང་། །ཐལ་བ་ཡང་ནི་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཤིན་དུ་ཉམ་
རྒྱུད་མི་ལྷ་སྟོན་ཅི་འཆོལ། །དེ་ལྟར་འདི་ཀུན་མི་རྟག་བདག་མེད་དེ། །རྒྱབས་མེད་མགོན་
མེད་གནས་མེད་དེ་སྤྱད་དུ། །འཁོར་བ་རྒྱ་ཤིང་སྟིང་པོ་མེད་པ་ལ། །མི་མཆོག་ཁྱོད་གྱིས་
ཐུགས་ནི་དབྱུང་བར་མཛོད། །རྒྱ་མཆོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་དང་། །རུས་སྤལ་
ཤད་པ་བས་ཀྱང་དུང་འགོ་ལས། །མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །དམ་
ཆོས་སྦྱོད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་

ཡིས། །ངན་སྒྲུག་འཕྲུག་པར་བཅིང་པ་དེ་བས་ནི། །གང་ཞིག་མི་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཐིག་པ་
དག །བཅིང་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་སྒྲུབ་པ་ལགས། །མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་
དང་། །སྐྱེས་ཏུ་དམ་པ་ལ་ནི་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་ཉིད་ལེགས་སྟོན་སྟོན་ཡང་བསོད་
ནམས་བཅིས། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
པ་ཚངས་པར་སྟོད། །ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་སྐྱབ་པས་གསུངས་དེའི་ཕྱིར། །སྐྱེས་ཏུ་དམ་པ་
བསྟེན་བཅི་རྒྱལ་བ་ལ། །བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་མང་པོས་ནི་བ་ཐོབ། །

ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་རུད་འགོ་དང་། །ཡི་དྲུགས་ཉིད་དང་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་
དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ། །སྐྱ་མོར་སྐྱེ་དང་སྟེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་
ཉིད། །ཆོ་རིང་ལྟ་ཉིད་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྐྱེ་བ་ཞེས་བཅི་མི་ཁོམ་སྟོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་
དག་དང་བཤེས་པ་ཆེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བརྒྱུག་པའི་སྤྲད་ཏུ་འབད་པར་མཛོད། །དེས་
པ་འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་ཀ་སོགས་སྐྱག་བསྐལ་ཏུ་མ་ཡི། །འབྱུང་
གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྟོ་མཛོད་ཅིང་། །འདི་ཡི་ཉེས་པ་ཤས་ཀྱང་གསན་པར་མཛོད། །ལ་
ནི་བྱ་ཉིད་མ་ནི་རྒྱུད་མ་ཉིད། །སྐྱེ་བོ་དགའ་གྱུར་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་། །བརྒྱུག་པ་
ཉིད་ཏུ་མཆི་བས་དེ་སྤྲད་ཏུ། །འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །རེ་རེས་རྒྱ་
མཆོ་བཞི་པས་སྐྱག་པ་ཡི། །འོ་མ་འཐུངས་ཏེ་ད་རུང་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་སྤྲད་
བའི་འཁོར་བ་པས། །དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བརྒྱུང་འཆོལ་ལོ། །རེ་རེའི་བདག་ཉིད་
རུས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །སྐྱུན་པོ་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། །མ་ཡི་སྐྱག་མཐའ་རྒྱ་
ཤྱག་ཆོག་གྱ་ཅམ། །རིལ་བུར་བགྱངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །བརྒྱ་ཕྱིན་འཛིག་
རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་སྐྱུང་། །འཁོར་ལོས་
སྐྱུར་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བཟན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །མཐོ་རིས་
བྱ་མོའི་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་ལ། །རིག་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མྱོང་ནས་སྤྲར། །དཔུལ་བར་འཐག་
གཙོད་དབང་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས། །རིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཆོལ་ལོ། །རྟེན་
པའི་རིག་པས་ནེམ་པར་བདེ་བཟོད་པ། །སྐྱུན་པོའི་སྟོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། །སྤྲར་

ཡང་མི་མུར་རྩོམ་གསུམ་ལྟ་བུ་ཡི། རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་བཟང་པོ་གསུམ་བཞི་འཛུལ་ལོ། མཐོ་
 རིས་བྱ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་མཛོལ་ཚལ་སོན་པར་ཕྱིས་ནས་
 སྐྱེ། འདབ་མ་རལ་གྱི་འདྲ་ཚལ་ནགས་ནམས་ཀྱིས། ཀླང་ལག་ན་བ་སྒྲ་གཙོད་འཛོལ་
 པར་འབྱུར། འདྲ་གྱིས་འབབ་པ་ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་ནི། ཀློང་མཛོལ་གསེར་གྱི་པ་སྒྲ་ལྟ་བུ་
 བྱས། སྐྱེ་ཡང་དཔུལ་བའི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་པར། ཚེས་བཟོད་སྐྱེས་ཚུ་ཚན་འབྱུག་
 འཛུལ་ལོ། ལྟ་ལྟལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་
 ཐོབ་ནས་སྐྱེ། མཁར་མེད་མེ་ཡི་བྱུང་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་མི་འཆད་པ་
 བཞེན་འཛུལ་ལོ། ཉི་མ་ལྷ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། འོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་
 ལྷང་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་ཡང་ལྟ་བུ་ནག་སྐྱེས་ཏུ་སྐྱེན་གྱུར་ནས། རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་བའང་
 མི་མཐོང་འབྱུར། འདྲ་ལྟ་ལྟོངས་པར་འབྱུར་འཛུལ་བསོད་ནམས་ནི། རྣམ་གསུམ་མར་
 མའི་སྐྱེ་བ་རབ་བཞེས་ཤིག ཀློང་གི་སྐྱེ་ལྷ་བས་མི་བཞི་བའི། ལྟ་བུ་ནག་མཐའ་ཡས་
 བར་དུ་འབྱུག་འཛུལ་ལོ། །

མེས་ཅན་ཉེས་པར་སྐྱེད་པ་སྐྱོད་ནམས་ལ། ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཚ་བ་
 དང་། བསྐྱེད་འཛོམས་བྱ་འཕྲོད་མཁར་མེད་ལ་སོགས་པའི། དཔུལ་བ་ནམས་སྐྱེ་ཏུ་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་འབྱུར། ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཛོར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། བྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་
 དུ་བྱེ་མར་རྒྱུག ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་འདྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། ལྟ་བུ་མི་བཟང་པོ་རྩོན་
 རྣམས་ཀྱིས་གཤོག དེ་བཞིན་གཞན་དག་སྐྱོ་བ་ལུས་པ་ཡི། ལྟ་བུ་འབར་བ་འཁྲིགས་
 པ་ལྟུང་པར་བཞིན། ཁ་ཅིག་ལྟགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ། ཚོར་མ་ཅན་ལ་ཀྱུན་
 ཏུ་རྒྱུད་པར་བཞིན། ཁ་ཅིག་ལྟགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ལྟན་པའི་བྱི། ཀླུ་མ་པོས་ཐང་ཅིང་ལག་
 པ་གནས་དུ་བཞེངས། དབང་མེད་གཞན་དག་ལྟགས་མཚུ་རྩོན་པོ་དང་། ལེན་མོ་མི་
 བཟང་ལྟན་པའི་ལྟ་བུ་ནམས་འཛོག ཁ་ཅིག་སྐྱེན་བྱ་སྐྱེད་པ་སྐྱོ་ཆོགས་དང་། ཤ་སྐྱང་སྐྱང་
 མ་ནག་པོ་བྲི་ཐག་དག རེག་ན་མི་བཟང་མ་སྐྱོལ་ཆེར་འབྱིན་པས། ཟ་བར་བཞིན་ཅིང་
 འགྲོ་ཐོག་སྐྱེ་སྐྱེས་འདོན། ཁ་ཅིག་མདག་མེ་འབར་བའི་ཆོགས་སྐྱེན། ལྟན་མི་འཆད་

པར་རབ་བསྐྱེགས་ཁ་ཡང་བགྲད། །ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །མྱེའུ་
 ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཅུང་པེང་བཞིན་དུ་འཛེད། །ཕྱིག་ཅན་དབྱགས་དབྱང་འགགས་པ་ཙམ་
 ཞིག་གིས། །དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་ནམས་དམུལ་བ་ཡི། །སྤྱག་བསྐལ་གཞལ་ཡས་ཐོས་ནས་
 རྣམ་སྟོང་དུ། །མི་འཇིགས་གང་ལགས་རྩོུ་རང་བཞིན་ནོ། །དམུལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་
 དང་ཐོས་པ་དང་། །དུན་དང་བསྐྱགས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་ནམས་ཀྱང་། །འཇིགས་
 པ་བསྐྱེད་པར་འཕྱར་ན་མི་བཟད་པའི། །རྣམ་སྒྲིན་ཉམས་སུ་ཐོང་ན་སྒྲོས་ཅི་འཆོལ། །བདེ་
 པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་སྟེད་ཟད་པའི། །བདེ་བའི་བདག་པོར་བགྱིད་པ་རི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་
 སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་ནི། །མནར་མེད་དམུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་རབ་མི་བཟད། །འདི་
 ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་དུ་དྲག་བཏབ་སྤྱག་བསྐལ་གང་ལགས་
 པ། །དེས་ནི་དམུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུང་དུ་ལའང་། །འོལ་ཡང་མི་བགྱི་ཆར་ཡང་མི་
 ཐོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་གིན་དུ་མི་བཟད་ལོ། །བྲི་བ་སྤྱག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་ཐོང་ཡང་
 བྲི། །རི་སྟོང་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་ཐུར་པ། །དེ་སྟོང་སྟོག་དང་བལ་བར་མི་འཕྱར་རོ། །མི་
 དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ལྷས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་སྦྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཅི་
 རས་དེ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །

དུང་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྟེན་སྟགས་སྤྱག་བསྐལ་
 རྣ་ཆོགས་པ། །ཞི་འཕྱར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་གིན་དུ་མི་
 བཟད་པ། །ཁ་ཅིག་ལྷ་ཉིག་བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག །ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་
 འཕྱར། །དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །ལྷགས་དང་ལྷགས་ཀྱུ་གདབ་པས་
 བཏབ་སྟེ་བཀོལ། །

ཡི་དྲགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཐོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱུ་ཆགས་མི་
 འཆོས་པ། །བཀྲེས་སྒྲོམ་གང་དྲོང་ལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པ་གིན་དུ་མི་བཟད་
 བསྟེན་འཆོལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །ལྟོ་བ་རི་ཡི་གཏོས་ཙམ་བཀྲེས་
 པས་ཉེན། །མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་། །འཆོལ་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པ་མ་

ལགས་སོ། ཁ་ཅིག་ལྷགས་རྩས་ལྷན་ཤིང་གཅིང་བྱ་སྟེ། འུ་ལའི་ཡང་ཐོག་སྐམ་པ་ལྟ་བུ་
 ལགས། ཁ་ཅིག་མཆོན་ཁིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། ཟུག་སྤྱ་འབར་བའི་ཁ་བབས་བྱེ་མ་
 འཛེལ། སྤྲད་རིགས་འགས་ནི་རྣག་དང་བྱི་ས་དང་། ཁྲག་སོགས་མི་གཅོང་བ་ཡང་མི་
 རྟེན་དེ། ཤམ་ཚུན་གདོང་དུ་འཛོག་ཅིང་མགྱིན་པ་ནས། ལྷ་བ་བྱུང་བ་སྤྱིན་པའི་རྣག་
 འཛེལ་ལོ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སྤྱི་ནི། ལྷ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་
 གང་། རྫོན་ཤིང་འབས་བྱ་མེད་འཇུར་འདི་དག་གིས། ཤམ་ལ་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲང་ཡང་
 བསྐམ་པར་འཇུར། ཤར་ཆད་མེད་པར་སྤྱག་བསྐལ་བ་སྟེན་ཇུར་པ། ཉེས་པར་སྤྲད་པའི་
 ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། སྤྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལྷན་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། ལྷ་སྟོང་དག་དང་
 ཤིར་ཡང་འཆི་མི་འཇུར། དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲ་ཆོགས་པའི། སྤྱག་བསྐལ་རོ་
 གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྤྱོ་པོ་འཇུངས་དགའ་བ། ཤིར་སྤྲ་འཕགས་
 མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་གསུངས། །

མཐོ་རིས་ན་ཡང་བདེ་ཆེན་དེ་དག་གི། འཆི་འཕོའི་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ནི་དེ་བས་
 ཆེ། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཡ་རབས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཟུང་འཇུར་མཐོ་རིས་སྤྲད་དུ་མེད་
 མི་བགྱི། ལྷན་གྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་འཇུར་བ་དང་། སྤྲན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་མེད་རྟེན་
 དང་། ཤོས་ལ་དྲི་མ་ཆགས་དང་ལྷན་ལས་ནི། རྫོན་ཆད་མེད་པའི་སྤྱལ་འབྱུང་ཞེས་བགྱི་
 བ། མཐོ་རིས་འཆི་འཕོ་སྤྱན་བགྱིད་འཆི་ལྟས་ལ། ལྷ་ཡུལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྱུང་
 སྟེ། སྤྲ་སྟེང་མི་རྣམས་འཆི་བར་འཇུར་བ་དག རྫོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྟས་རྣམས་དང་
 འདྲ། ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ནས་འཕོས་པ་ལ། ཤག་ཏེ་དགེ་བའི་ལྷག་མ་འགའ་མེད་
 བ། དེ་ནས་དབང་མེད་དུང་འགྲོ་ཡི་དྲགས་དང་། དཔུལ་བར་གནས་པ་གང་ཡང་དུང་
 བར་འཇུར། །

ལྷ་མིན་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་ཡི། དཔལ་ལ་སྤང་བྱིང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཆེ། དེ་དག་སྟོང་དང་ལྷན་ཡང་འགྲོ་བ་ཡི། སྤྱིབ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་
 སོ། འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྷ་མི་དང་། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུང་འགྲོ་རྣམས་

དག་ཏུ། རྒྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་རྒྱེ་བ་ནི། འོད་པ་རུ་མའི་སྣོད་གུར་ལགས་མཁུན་
མཛོད། མགོ་ལམ་གོས་ལ་སྒོ་བྱར་མེ་ཤོར་ན། འདི་དག་ཕྱིར་བསྒྲིག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་
ཀྱང་། ཡང་སྲིད་མེད་པར་བགྱི་སྒྲུང་འབད་འཆལ་ཏེ། འདི་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་
གཞན་མ་མཆིས། རྒྱལ་གྲིམས་དག་དང་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཟུང་ན་འདས་ཞི་
རུལ་བ་དྲི་མེད་པའི། ཤོ་འཕང་མི་ཤ་མི་འཆི་བད་མི་འཆལ། ས་རྩ་མེ་རྩུང་ཉི་ཟླ་བལ་
ཐོབ་མཛོད། དྲན་དང་ཆོས་རབ་འབྱེད་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་། དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་
རྒྱུངས་དང་ཉིང་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་འདི་བདུན་བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་སྟེ། ཟུང་ན་
འདས་ཐོབ་བགྱིད་པའི་དགོ་ཆོགས་ལགས། ཤེས་རབ་མེད་པར་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་
ཏེ། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྲིད་པ་
ཡི། རྒྱ་མཆོ་གནག་རྩེས་ལྟ་བུར་འཆལ་བར་བགྱི། ལུང་མ་བསྟན་པ་བརྩུ་བཞི་འཛིག་རྟེན་
ན། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་རབ་གསུངས་གང་དག་ལགས། འདི་དག་རྣམས་ལ་བསམ་པར་མི་
བགྱི་སྟེ། འདི་ཡིས་སྒོ་ནི་ཞི་བར་བགྱིད་མ་ལགས། །

མ་རིག་པ་ལས་ལས་ཏེ་དེ་ལས་ནི། རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་མིང་དང་གཞུགས་རབ་
འབྱུང་། འདི་ལས་རྒྱུ་མཆེད་དུག་སྟེ་དེ་ལས་ནི། རིག་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐུབ་པས་
གསུངས། རིག་པ་ལས་ནི་ཆོར་བ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། ཆོར་བའི་གཞི་ལས་སྲིད་པ་འབྱུང་
བར་འབྱུར། སྲིད་ལས་ལེན་པ་རྒྱེ་བར་འབྱུར་བ་སྟེ། འདི་ལས་སྲིད་པ་སྲིད་ལས་རྒྱེ་བ་
ལགས། རྒྱེ་བ་ཡོད་ན་ཟུང་ན་ན་ཤ་དང་། འདོད་པས་ཐོངས་དང་འཆི་བས་འཛིགས་
སོགས་ཀྱི། རྩུག་བསྐལ་ལུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱེ་བ་འགགས་པས་འདི་ཀུན་འགག་
པར་འབྱུར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི། གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་
ཟབ་མོ་སྟེ། གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པས་
རྣམ་མཆོག་མཐོང་། ཡང་དག་ལྟ་དང་འཆོ་དང་ཚོལ་བ་དང་། དྲན་དང་ཉིང་འཛིན་
དག་དང་ལས་མཐའ་དང་། ཡང་དག་རྟོག་ཉིད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱུད། འདི་ནི་ཞི་
བར་བགྱི་སྒྲུང་བསྟོམ་པར་བགྱི། །

སྐྱེ་འདི་རྒྱལ་བསྐལ་སྤེད་པ་ཞེས་བགྱི་བ། རྟེན་པའི་ཡི་གུན་འབྲུང་བྱ་ཆེན་ཏེ། འདི་
 འཁོག་པ་ནི་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་ལམ། འཛོལ་བགྱིད་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་
 ལགས། རྟེན་ལྟར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག མཐོང་བར་བགྱི་སྤང་ཉག་ཏུ་
 བཅོམ་པར་བགྱི། སང་ན་དཔལ་གནས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་
 རྒྱ་པོ་ལས་བཞལ་གྱི། གང་དག་ཆོས་མངོན་བགྱིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། གནམ་ནས་བབས་
 པ་མ་ལགས་པོ་ཉག་བཞིན། ས་རུམ་ནས་འཛོན་མ་ལགས་དེ་དག་སྟོན། ཉོན་མོངས་
 རག་ལས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བས། བསྐྱེདས་དང་བྲལ་བ་མང་ཏུ་གསོལ་ཅི་འཆོལ། སམ་པའི་
 གདམས་ངག་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ། རྟོན་གྱིས་བྱགས་ཏུ་མཛོད་ཅིག་བཅོམ་ལྷན་
 གྱིས། སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། རྟོན་ལ་དེ་སྤྲད་གདམས་པ་གང་
 ལགས་དེ། བས་པར་དག་སྤྲོད་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་དཀའ། འདི་ལས་གང་ཞིག་སྤྱོད་པའི་
 རོ་པོ་དེའི། ཡོན་ཏན་བསྐྱེན་པས་སྐྱ་ཆོ་དོན་ཡོད་མཛོད། ཀྱན་གྱི་དགེ་བ་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་
 ཞིང་། ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་རྣམ་གསུམ་ཡང་། སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཐོབ་བགྱི་སྤྲད་
 ཡོངས་བསྟོས་ནས། རྟེན་ནས་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་འདི་ཡིས་རྟོན། སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྷ་
 མི་ཡི། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དབང་མཛོད་ནས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 དབང་སྤྱོད་པ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་ཉམ་ཐག་མང་པོ་རྗེས་བཟུང་སྟེ། འབྲུངས་ནས་ན་ཆ་འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་རྣམས། བསལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཞིང་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས། འོད་དཔག་
 མེད་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི། མགོན་པོ་སྐྱ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛོད། ཤེས་རབ་
 རྒྱལ་ཁྱིམས་གཏོང་འབྲུང་གཤམས་ཆེན་དྲི་མ་མེད། ལྷ་ཡུལ་ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་སྟེང་རྒྱས་
 མཛོད་ནས། ས་ལ་མི་དང་མཐོ་རིས་ལྷ་ནི་ན་རྒྱུང་མཆོག སེད་དགས་དགའ་བ་ངེས་པར་
 རབ་ཏུ་ཞི་མཛོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་འཇིག་སྐྱེ་དང་། འཆི་
 བ་ཞི་མཛོད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་བརྟེན་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མིང་ཅན་ཞི་ལ་
 མི་བསྐྱེདས་པ། མི་བགྱིས་ནོངས་པ་མི་མངའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་མཛོད། བཤེས་པའི་
 རྒྱུངས་ཡིག་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱ་རྒྱུབ་གྱིས་མཛོད་པོ་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱར་བ་

རྫོགས་སོ། །ཀྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སཐ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཅན་མཁུན་པའི་ལྟ་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་བན་དེ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅེགས་གྱིས་བསྟན་པ་སྤྲོད་པ་གྱི་དུས་སུ་བསྐྱུར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །

ཐོད་བཙུག་གསུམ་པ།
འདུལ་གསར་འཛིན་གྲུའི་སློབ་དེབ། སྟོད་ཆ།

ལེན་ཤུལ་མཚོ་རིམ་ནང་བསྟན་སློབ་སྒྲིབ་སློབ་གཉེར་ཁང་གིས་ཚཱ་ཁྱིག་བྲས།
གཙོ་ཁྱིག་པ། དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་སྟོ་ཤེས།

*

གཙུག་ལག་ཕྱིང་བ་པར་ཁྱིག་ཁང་གིས་པར་གཞི་བཟུགས།

*

དེབ་ཚད། 787mm × 1092mm 1/16
དཔར་ཤིག 104.5 དཔར་གྲངས། 0001—1000
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཟུགས།
2017ལོའི་ཟླ་2པར་པར་ཐངས་དང་པོ་བཟུགས།

དེབ་ཆ་ཚང་ལ་(1-3) སྟོར། 178.00

第十三册

戒律新班教材·上册

色须寺高级佛学院 编纂

主编：拉然格西降巴洛西

*

宗拉昌瓦排版工作室排版

*

开本：787mm×1092mm 1/16 印张：104.5
2017年2月第1版第1次印刷 印数：0001-1000册

定价（全3册）：178.00元

版权所有 侵权必究

定价：178.00 元（全 3 册）